5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. No. 1004 Sâmbătă 1 Mai 1910

Neutralitate păgubitoare

Trăim în epoca vorbelor și a finețelor de graiu.

Inventatorii sînt Carpiștii; fiind-că ei au a se plăti astă-zi cu vorbe față cu atitudinea ce au păstrat 3 ani de-a rîndul cu privire la liberali.

D. C. C. Arion a fost mai fericit în alegerea expresiei. D-sa a zis, că junimiștii *au valsat* trei ani cu liberalii, ei făcînd pe dama și liberalii pe cavalerul. A valsa în politica junimistă însemnează a conlucra de pe banca minorității cu guvernul.

E prea evidentă cauza acestei valsări cu liberalii, căci dacă azi junimiștii se mai țin ca partid, e că au avut sprijinul direct al guvernului. Am arătat de atîtea ori, că în această privință d. Carp nu s'a desmințit; el e pururi codița liberală vîrîtă cu știre în partidul conservator, ca să le facă interesele și jocul lor politic. D. Carp a lucrat cu d. D. A. Sturdza să doboare pe Lascar Catargi; tot d. Carp a lucrat cu d. Studza să doboare pe d. Gh. Gr. Cantacuzino; tot d. Carp lucrează azi cu d. I. I. Brătianu ca să dărîme partidul democrat-conservator și să doboare pe Take Ionescu.

Între d. Carp și liberali e o partidă de vals, veche de 14 ani, în care cavalerii s'au schimbat cu vremea, pe cînd onorabila damă a rămas aceiași, mulțumită fiind de turul de vals.

Și care era aria ce o fredona la urechea madamei Carpiste cavalerul liberal? Era simplă, unisonă, ca la o țiuită; noi vă aducem la putere, noi vom recomanda Regelui ca să însărcineze pe d. Carp cu formarea cabinetului.

Mai înșelătoare vorbe nici că se putea. I li-au fost cîntat la urechi în 1899, s'a înșelat; i le-a fost cîntat la ureche în 1904, s'au înșelat. Valsul a continuat pînă eri, pînă cînd madama amețită de atîta vals farmecător s'a desmetecit și a început să vază ridiculul situației sale.

Dar iată, că unul din mareșalii d-lui Carp, d. Alex. Marghiloman intervine și declară manifestanților veniți să-l aclame, că în fine a eșit din *neutralitatea* sa față de liberali, și acum va intra în acțiune.

Unul zice că a *valsat*, altul zice că a stat în *neutralitate*. Cred mai fericită expresia d-lui C. C. Arion și absolut improprie a d-lui Marghiloman.

Cînd valsezi cu cine-va, nu se poate să-ți fie absolut indiferentă perechea aleasă; și chiar în cazul indiferenței persoanei, ai ca motiv plăcerea cea aleasă a dansului, în dragul căruia perindezi din dansatoare în dansatoare. Cine valsează are pasiunea jocului și nu-i e indiferent valsul, care îl farmică prin vine. A valsa este tocmai a eși din neutralitate, căci în toiul valsului, neutrul stă pe scaune de o parte și vorbește de cei ce se roteso în vals.

Dar lăsînd figura de o parte, oare adevărat să fi spus d. Marghiloman cînd a caracterizat de neutralitate atitudinea Carpiștilor față de liberali?

Cred că nu a spus adevărul, sau știindu-l l'a tăinuit cu intenție.

Încă din alegerile generale din Maiu 1907, guvernul d-lui Sturdza fiind silit a primi cîte-va candidaturi conservatoare a nuanțat de atunci preferința, de oare-ce toate elementele Carpiste și Cantacuziniste au fost susținute pe față, li s'au retras adversarii și i-au ales; pe cînd mai toți prietinii d-lui Take Ionescu au fost combătuți cu îndărătnicie, de pe atunci dîndu-se indicațiile politice față de noi.

Să fi fost aceasta o ținută de neutralitate politică?

Au venit evenimentele, ca partidul conservator să-și dea două organizări. D. Carp a luat atunci pe față o atitudine ostilă nouă și foarte prietenoasă liberalilor. In schimbul acestei prietenii politice guvernul a bine-voit a susține candidatura pe față a cîtor-va junimiști, ca Delavrancea la Focșani, T. Rosetti la București și alții. Și toate acestea cu ce scop? Ca să ne nimicească pe noi. Și că așa au fost lucrurile, stau dovadă vorbele spuse cu mîndrie de d. P. P. Carp, că peste 3 luni nu se va vorbi de *aventura Takistă*.

Se vede, că d. Marghiloman a uitat valoarea cuvintelor, de a caracterizat prin neutralitate toată apropierea ce se stabilise între partidul d-sale și guvernul liberal.

D. Marghiloman știe prea bine de ce natură au fost conciliabulele cu liberalii; știe în ce scop se făceau acele conciliabule; mai știe ce folose directe au tras din aceste conciliabule, și că dar, tocmai opusul neutralității politice a fost practicat.

De cît; această neutralitate politică a pervertit bunul simț al Carpiștilor, și i-a îndepărtat de la simțul realității. De unde trei ani au stăpînit cu totul, astă-zi au luat cîmpii. Se silesc să facă în Capitala țării ceia ce se făcea acum 30 de ani cu vestitul popa Take.

Azi geamuri sparte; mîine capete sparte.

Azi huet și bucluc; și trei ani paralizie politică.

Nu numai simțul realității l'au perdut junimiștii, dar și al legalității, ei fiind în formă cei mai constituționali oameni. In loc de a face apel la țara legală, care cu votul poate răpune guvernul, ei recurg la stradă, agitînd masele și producînd scene sălbatece în plin secol al XX-lea.

Iată de ce am zis la început, că neutralitatea, așa cum a înțeles-o d. Marghiloman, le-a fost păgubitoare junimiștilor în luptele lor de a veni la putere și a se menține la putere.

Gh. Ghibănescu

Manifestația din Capitală

Un partid politic, care are înscrise pe stindardul seu, „ordine și legalitate" — nu poate da aprobarea sa, nici pe de departe, scenelor de vandalism ce s'au desfășurat alaltă ieri seara în Capitală.

Nu strada aduce un partid la putere; nu strada răstoarnă un guvern. Guvern le sunt ale țărei: ea le aduce ea le retrage creditul.

Actualul guvern n'a fost expresia reală a țării în Martie 1907; actualul guvern se menține la putere în disprețul țărei.

Situația aceasta este limpede. Dacă guvernul nu-și dă seamă de dînsa, dacă totuși, se menține la putere, excitînd spiritele, atițînd masele flămînde — cu atît mai rău pentru guvernul liberal.

Cu toate acestea, considerăm ca sălbatece excesele de alaltăieri și le desaprobăm cu atît mai mult, cu cît ele erau evident opera unui partid de guvernămînt, care se află ascuns în dosul anonimilor, cari, spre a incerca o răsturnare a guvernului s'au dedat la excese, la bătăi, la spargeri de geamuri și la profanare de statue.

D. Take Ionescu, într'un interview a declarat că este mulțumit, că și ceaialtă opoziție a început să facă opoziție, dar că nu poate da lecții altora cum să facă opoziție.

Șeful nostru a desaprobat, deci, feluritele manifestații junimiste și n'ar fi putut face altfel, omul superior, care este pentru legalitate și pentru ordine.

Excesele de alaltăieri erau prea prost mascate ca firma junimistă să nu fi reeșit la văzul tuturor.

Ele au îndepărtat din nou venirea junimiștilor la putere și, de și adversari, dorim ca junimiștii să reintre în legalitate și alături de noi să lupte pentru ordine, lăsînd nerînduiala că apanaj exclusiv al colectiviștilor.

DESPRE DISCURSUL D-lui Al. A. BADAREU

Fruntașul nostru iubit, domnul Alex. A. Bădăreu, a rostit Simbătă, la clubul conservator-democrat din Iași, un nou discurs politic, de cea mai mare însemnătate. Importanța acestui discurs, de altfel ca și a tuturor celorlalte discursuri rostite de către d Bădăreu, în ultimii ani, rezidă eminamente în puterea sa cu adevărat măestră, de a privi și explica evenimentele politice ajunse la ordinea zilei.

Cu ocaziunea discuțiunei asupra *Contenciosului administrativ*, d. Bădăreu a știut să se impue admirațiunei tuturor. Lipsit de frazeologia stearpă a oratorului de ocazie, el privește cu adîncime situațiile și ne uimește prin fecunditatea ideilor sale originale. Posedînd, în cel mai înalt grad, simțul de intuițiune globală a lucrurilor și fără de care cineva nu poate fi socotit ca om politic, el se impune atențiunei noastre, nu prin violența limbagiului ce ascunde de cele mai multe ori o slăbiciune de gîndire, dar printr'o expunere clară și plină de demnitate, a puternicilor sale *intuițiuni* politice.

Nu avem intențiunea de a face aici un nou rezumat al discursului rostit de către d. Bădăreu. Iarăși, nu voim a face o analiză, ori cît de sumară, a acestui admirabil discurs, de oare-ce ideile care-i formează conținutul și care abundă de pretutindeni, sunt atît de variate, de complexe și de importante, în cît, ori ce analiză, ori cît de sumară, ne ar sili să depășim cu mult cadrul mic al acestui articol.

Suntem însă ademeniți, să ne oprim la una din ideile conținute în discursul d-lui Bădăreu și anume aceia, că astă-zi, un partid politic nu mai poate aspira la cucerirea puterii politice a Statului, prin simpla agitațiune „a străzei".

Și aceasta pentru simplul motiv, că de unde pînă astă zi, întreg constituționalismul nostru nu-și găsea expresia și tăria în realitatea politică a țării, astă-zi, dimpotrivă, pentru întâia oară în viața constituțională și parlamentară a țării noastre, un curent se afirmă în chip permanent, se zbuciumă, se manifestă și se impune pe zi ce trece. Lucrul acesta este de netăgăduit. Partidul conservator-democrat este o forță vie și peste care nu se va putea trece, fără a nu se călca în picioare însăși rațiunea de a fi a constituționalismului nostru. Ori cine are, în accastă țară, a precumpăni forțele politice ce voesc a cuceri puterea Statului, va trebui neaparat să țină seamă de acest mare și unic trezitor al conștiinței noastre cetățenești și care este partidul conservator-democrat.

In acești din urmă ani, s'au produs fenomene importante în viața politică a țării noastre. S'a produs acest fenomen, ciudat pentru moravurile politice în care ne-am născut și prin prisma cărora ne-am deprins a privi lucrurile a trezirei conștiinței politice individuale ce va marca de sigur, sfîrșitul politicei orientale *à coups de cravache*. Și nu e posibil ca partidul politic ce pentru prima oară în această țară, nu a trăit și nu trăește, de la întemeiarea sa și pînă astă zi, de cît numai prin puterea pe care i o insuflă masa cetățănească, nu e posibil, zic, ca un asemenea partid să fie nesocotit de către acei care au a judeca și cîntări forțele politice reale ale țării, prin valorificarea cărora putem obține guverne tari și fructuase. Altfel, ar fi să dezasperăm pentru tot deauna de a mai vedea vreodată, manifestîndu-se în această țară spiritul de independență politică; ar fi să condamnăm, pe la început chiar, cea dintâi trezire a conștiinței noastre politice și prin această să ne îndrumăm pentru totdeauna, spre abisul nemerniciei și al nedestoiniciei.

Partidul conservator democrat, față de celelalte două partide politice așa zise istorice, are meritul necontestat de a fi lucrat fără preget la rîdicarea maselor cetățenești din toropeala în care erau căzute; el a făcut să se nască credința în sufletul mulțimei, că voința cetățenilor stă mai presus de ori cari alta și că momentul a sosit pentru a pune capăt, odată pentru tot deauna, simulacrului de constituționalism, ce a înabușit ori ce spirit de inițiativă, de independență și de originalitate a rasei. Partidul conservator-democrat a reușit pe deplin în admirabila sa operă de regenerare politică a țării; lui îi revine întreg meritul de a fi priceput la timp, printr'o puternică viziune politică a realității ascunse, că a sunat ceasul din urmă a politicei orientale tradiționale și că de aci înainte, un partid, pentru a guverna, trebuie să se pună în pre alabil, în contact direct cu masa cetățenească, să trezească în ea conștiința politică adormită și s'o determine, astfel să voiască

Acesta este rolul util, pe care partidul conservator democrat l'a avut pînă acuma și de care el va ține seama și pe viitor; aceasta este, iarăși, marea învățătură politică, pe care ori cine trebue să o tragă din desfășurarea evenimentelor întîmplate în ultimii ani. Țara reală, în marginile sistemului actual de vot, a fost chemată la o viață publică, adevărată, prin mijlocirea partidului conservator democrat, atunci cînd, amîndouă celelalte partide istorice, nu numai că nu au contribuit cu nimic la această operă de dezrobire politică, dar încă au și îngreuiat-o printr'o înțelegere greșită a evenimentelor.

„Ordinea"

OAMENI ȘI LUCRURI

Viața 'n înălțime

Pînă să intrăm în săptămîna Cometei — cu literatura ei specială, cu senzațiile ei speciale, — ne aflăm în săptămîna aeroplanului. Mii de vizitatori au defilat în aceste din urmă zile în fața curiosului aparat, atît de simplu la vedere, atît de modest în închisoarea lui de pînză, de unde pare că vrea să se arunce în zbor la cea dintâiu filfîire a aripilor bătute de vînt...

Părere, simplă părere: căci astăzi aparatul nu mai este o jucărie a atmosferei, — ci într-un cîtva stăpînitorul ei, grație acelor motoare minunate cari știu să imprime preciziune în mișcări, ordine, și cumpătare. Intru cîtva... Căci ar fi să exagerăm lucrurile și să forțăm adevărul științific fără folos Acest mic dar admirabil aparat vine din St Sebastian, pe coasta Spaniei, unde a concurat la acea istorică întrecere de aeroplane, în timpul căreia a căzut victimă viteazul Leblond, sfărîmîndu-se de una din acele nemiloase stînci pe care marea le-a făcut să răsară pe coastă, par'că înadins, ca să sfideze spiritul omenesc întreprinzător și nemet de la Icarus — premergătorul mitologic al tuturor zburătorilor — pînă în zilele noastre. Și cîte victime va cere încă lupta pentru cucerirea aerului pînă să se poată rosti cuvîntul mîntuitor „Eureka"! Am găsit!

Că se va găsi, nu încape îndoială. Mintea omenească a născocit atîtea mijloace de locomoțiune: trenul și vaporul și balonul și automobilul, — pornind chiar de la modesta bicicletă prefăcută în motociclu. Toate aceste ni se par astă-zi lucruri banale, elementare, — iar cîte ceva din toate aceste regăsim în aeroplanul dirigabil care a cucerit aerul, dar n'a luat încă în stăpînire — înălțimile, cu toată iuțeala mișcării de aproape o sută kilometri pe ceas.

Cînd celebrul Blériot, trecînd canalul Mînecei, a ajuns pe țărmul englez, aparatul, zdruncinat de propria sa putere, se sfarîmă întocmai cum un cazan s'ar risipi sub presiunea enormă a aburilor pe care-i închide hermetic în lăuntrul său. Ca niște relicvii sfinte englezii au ridicat și au păstrat risipitele frînturi mici ale aparatului care nu mai există decît sub această formă, în muzee istorice sau în casele unor amatori. Dar *principiul* fusese găsit și de apărarea consacrat: omenirea poseda taina cea mare a dirigiabilelor și peste puțin *sportul* și industria automobilelor aveau să compteze cu rivalitatea istorică a sportului și industriei de aeroplane cari stăpînesc astă zi toată curiozitatea și toată însuflețirea. E pasiunea zilei și nu moda zilei. Pentru că suntem în fața unui sport care poate va revoluționa, peste puțin, organizația societății omenești și mai mult decît doctrina cutărui filosof ori economist. Navigația aeriană poartă în sine și ușurința gîndului și greutatea faptei, — arta și știința, visul și acțiunea în același timp. Cu ea trăim de pe acum momente din viitorul omenirii, din viața acelor ce vor veni pe urma noastră.

Rodion.

După conferințele generale

— **Educație și instrucție** —

In privința educației intelectuale din capul locului trebue să facem constatarea că nu e vorba de educație, ci numai de instrucție, care sunt două lucruri cu totul deosebite. Educația are de scop de a pune în stare creerul să funcționeze după felul său propriu de activitate, pe cînd instrucția are de scop numai de a mobila mintea cu tot felul de cunoștinți. Un cap bine instruit este ca un dulap plin cu o mulțime de obiecte frumos etichetate și care sunt la dispoziția noastră, pentru a le lua cînd vrem. Pe cînd un creer bine desvoltat, bine educat este un creer care, chiar dacă nu posedă multe cunoștinți, totuși este în stare de a scoate din puținele cunoștinți care le are, lucruri minunate, spre a le combina în vedere de a constitui ceva nou. Un asemenea creer va fi în stare în orice împrejurare să prindă o idee, s'o discute și s'o găsească fără ajutorul nimănui. El va trăi prin sine, ceea ce un creer bine instruit nu va putea. Pe acesta, îndată ce l-ai scoate dintr'ale lui, se va rătăci și va deveni ridicol. Acest lucru a fost susținut de toți pedagogii mari, din cea mai departată antichitate. Așa bună oară, chiar Plutarc, vorbea despre „*sforțarea personală*", de „*asimilarea celor ce învățăm pentru a face din ele lucrul nostru*". El zicea că „sufletul nostru este un cămin de încălzit și nici de cum un vas de umplut". Erasm ne povățuia că trebue să facem ca albina, care culege sucuri de pe diferite plante și le preface în stomacul ei într'un produs cu totul nou, care nu seamănă cu produsul nici al uneia de pe care a fost cules. Rebelais și Montaigne au imaginat un plan de educație care și pentru timpurile noastre este un ideal.

In timpurile mai d'incoace și pe vremea noastră mulți pedagogi au formulat multe adevăruri asupra educației, dar fiind că ele nu conveneau timpului, au fost combătute și cei care le emiteau, chiar ridiculizați. Să nu cităm pentru aceasta de cît pe Rousseau și pe Spencer. Părerile acestea sunt citate numai de paradă, ele n'au fost urmate nici odată In locul lor au fost aplicate cu toptanul mormanele de teorii făcute la birou de oameni cu multă imaginație.

Aceasta a făcut să scrie un scriitor modern, că dacă un cataclism ar veni să distrugă tot ce s'a scris în pedagogie din timpurile cele mai vechi și pînă astă-zi și să nu rămîie decît operile lui Montaigne, Rousseau și Spencer, ar fi într'un cîștig nemai pomenit. Cu ajutorul acestor scrieri s'ar clădi o educație ideală, care ar da o lume plină de mulțumiri și de fericire.

Dacă ne uităm ce am făcut noi, facem aceeași constatare, s'a făcut instrucție multă dar educație foarte puțină, ceea ce nici nu s'ar putea cu clasele noastre prea numeroase și cu o cantitate de materie așa de mare și așa de rău alcătuită. Pentru a săvîrși o operă educativă temeinică trebue o metodă excelentă, elevi puțini, materia de învățămînt să fie apropiată de mintea copiilor și la opera de educație în plural să ajute și părinții și societatea, ca să fie o continuitate între ceea ce copii aud la școală, acasă și pe stradă. Și noi ce facem? Noi nu avem să ținem seamă de aceste lucruri.

Este o lege în psihologia pedagogică că un copil nu poate pricepe lucruri și situații căci ies din cercul lui de activitate. Aceasta este o lege mai de mult formulată. Alta este care am mai pomenit-o odată, că sufletul copilului nu seamănă nici pe departe cu sufletul omului matur, că copilul nu este un om în miniatură, care are toate calitățile și defectele acestuia numai în măsuri mai mici. Nu, copilul este o ființă specială cu calitățile și defectele ei proprii. La el diferitele facultăți ale sufletului apar pe rînd, la anumită vrîstă. Așa bună oară dacă luăm puterea de abstracție, această calitate a sufletului nostru apare la unii copii la vrista de 7 ani, dar la alții chiar la 12. A lua cunoștințile, cu toptanul și a le ticărui în mintea unui copil înainte ca să se fi desvoltat anumite facultăți ale spiritului, care să-l ajute să și le asimileze acele cunoștinți, este a face cea mai mare greșală pedagogică.

Cîteva exemple ne vor da dreptate. La Limba romînă în loc să se vorbească, se învață o mulțime de reguli și de definiții de care copilul care rămîne cu clasele primare nu va avea nevoe. Cu toate că nimic nu este mai farmecător de cît stilul copilului care scrie în cea mai mare libertate, totuși la compunere îi impunem să copieze modelele altora.

Și rezultatul? Un copil din școala

Aparatul BLERIOT
A SOSIT

și s'a expus, în grădina **Cuza-Vodă**, str. Lăpușneanu, unde poate fi vizitat de onor. public, în ori-ce de zi, *pînă Vineri*. Prețul intrărei 1 leu; pentru elevi și militari 50 bani.

Sborul va avea loc Duminică 2 Mai, la aerodromul de la Abator, orele 5 p. m. și va fi executat de celebrul aviator francez **Delatang**, care se află de cîte-va zile în Iași.

Reducerea pe c. f. r. de 50 la sută e valabilă de Vineri pînă Marți 4 Mai.

Puținele bilete se mai găsesc la grădina Cuza-Vodă și Librăria Socec.

primară nu e în stare să scrie o scrisoare sau să descrie ceva de la sine. Căci, copilul nu trebue să scrie decît ceea ce vede cu ochii, ceia ce i a lovit imaginația.

Și aceasta s'o facă în absolută libertate. Astfel facem din ei mașini, cari nu vor putea nici odată să spue ceea ce simt și nu vor fi capabili în veci de a crea ceva original.

La Științi sau cînd e vorba de o chestiune din viața practică, trebue să răsturnăm tot ce i am spus în ora de Religie. Să se ia cartea de citire și se vor vedea la fie ce pas contrazicerile.

La Aritmetică se începe foarte rațional. Fiind-că copilul nu poate să priceapă de cît numere concrete, s'au imaginat o mulțime de aparate de caiculat. Dar ce folos. Această adevărată procedare nu durează mai mult. Indată ce copilul a început a-și însuși cunoștințile prin acest metod, parcă încîntați de succesele dobîndite, ne năpustim asupra minții lui cu tot felul de exerciții și probleme grele, pe care îl silim să le învețe din memorie și înainte de vreme, înainte ca o anumită facultate a sufletului să se fi dezvoltat. Cu toții știm că în clasa I, nici odată nu ajungem cu copiii noștrii din ce în ce mai debili și la trup și la minte să facem calcule, așa cum se cer, cu numere pînă la 100. Iar dacă cu unii se pare că ajungem, aceasta se face cu ajutorul memoriei. Pricina ?

„OPINIA" la Huși

— Corespondență particulară —

Sic transit gloria...

Naționalismul d-lui Codreanu. — Ilustrul bard al romînismului, luptătorul lui, scrupulosul fost director al gimnaziului Anastasie Panu din localitate, convinsul (?) anti-iudaic, meritosul între meritoși, profesorul de limba germană, pe care o cunoaște mai puțin de cît un indian, ilustrul bastard al seminției polonă, d. Jelea Codreanu, renumitul cuvîntător de la congresul partidului național-democrat (?) cu firma Iorga et C-nie, neaoșul Zdrelea care poartă șiac romînesc în loc de purpură franțuzească, șiac romînesc din Bavaria, căciulă țurcănească de un cot în loc de pălărie nemțească, care le vede pe manualele didactice de pe care predă abecedarul german la gimnaziu, care poartă blană de castor romînesc, capatat la o vînătoare de lei noi (?) din codrul visteriei gimnaziului, neclintitul rapsod de ode și epode ungurești, luptătorul într'o veșnică propovăduire a sentimentelor naționale cu baratca la monopolul Iorganist G. Cuzist (?), a fost, el, nemernicul, ipocritul, antisemitul, chemat în judecată de cunoscutul bancher, evreu Schor, pentru plata unei polițe, în baza iscăliturei sale, — o virgulă din biblia semită,—și condamnat de instanțele judecătorești a plăti suma de 500, adecă cinc sute lei.

Are curajul să ne răspundă, acest încurajator al industriei rentabilă de iscălitor de polițe protestate? Îi este permis oare acestui om, turbat anti-iudaic să împrumute, el, de la un evreu și să nu plătească? Oare bănci, instituții de credit romînești n'a găsit? Are să ne răspundă ceva? Il putem sfrunta cu adevărul celor spuse, și la timp și mai ales la onorata-i (?) cerere îi vom pune la dispoziție copia de pe hotărîrea dată de judecătorul ocolului local, dată în ziua de 27 Aprilie a. c., anul liqidărilor frauduloase ale d-lui Codreanu; îl putem sfrunta ori-cînd cu groaznicul adevăr, că în vara trecută, în sesiunea examenului. a fost angajat meditatorul elevului Heim-Schor și promovat cu buna-voința sa plătită.

Să le știe acestea toate Iorga sau Cuza și să se convingă ce pigmei nerușinați are naționalismul romînesc și cum a alipit la tricolorul nației roșul semit, și cum pîngărește, sentimentul național al cărui bard îl alesese pentru cetatea Hușului. Să se știe toate acestea pentru demnitatea opiniei publice mistificată și nesocotită de acest renegat polonez, bastardul seminției romînești, rușinea rasei omenești. Să se știe cine este fostul director al unei instituții de cultură romînească pîngărită de urgia necinstei și josniciei. Să se știe cine este neloialul camarad, stîrpitura romînismului.

Vai și urgie de neamul acesta cînd țara aceasta va fi reprezintată și condusă de acești indivizi. Să știe lumea care nu l'a știut, că acest Zdrelea Codreanu, pus în capul unei instituții de comerț romînesc, din localitate, sucursala librăriei naționale din București, deschisă din inițiativa sa, s'a spus, în loc de a da exemplu de cinste și de demnitate, de ani de zile nu 'și achită datoriile morale și bănești ce le are față de această instituție; — să se știe din cine e recrutat peronalul acestei instituții, oameni necinstiți și nedemni care vînd publicului marfă proastă și care 'și împart dividendele acționarilor între ei, cari amortizează datoria lui Zdrelea Codreanu, să se știe dară că acolo e necinste și înjosire. D. Zdrelea Codreanu ar face mai bine deci, ca în loc de a sfrunta cu at ta cinism și nemernicie opinia publică, să'și poarte umilit povoara nimicniciei și iniquității sale. Să priceapă că un așa inversunat anti iudaic, pînă la nimicirea speciei, nu se cuvine a împrumuta și a tranșa afaceri cămătărești cu evreii, a nu lua mită pentru a trece pe elevi examenul de limba germană; să priceapă că un astfel de trîmbițător și propovăduitor al cinstei, nu se cuvine a nu-și plăti datoriile, și pentru demnitatea sa de profesor, de cetățean și de bard al naționalismului să nu'și salveze numele său iscălit pe polițe protestate și pe obligații nerecunoscute. Să priceapă, pentru totdeauna, odată, că pentru un naționalist, așa de înfocat și convins (?) ca Domnia sa nu i-e permis, dacă nu pentru demnitatea sa de om care nu o mai poate avea, dar pentru satisfacerea opiniei publice, să nu svicnească și să se revolte contra demnității noastre civice, căci precum se vede, i-am făcut anatomia personalității sale. Domniei-sale îi lipsește ceva ca să fie cineva; căci e fi profesor de gimnaziu, a fi membru în partidul național-democrat, a fi cetățeanul unui oraș, mai o-ropsit ca toate celelalte, trebue cinste, merit și demnitate. Ori cu acestea s'a certat de multă vreme;—să'și ascundă nimicnicia și figura sa de maimuță conruptă. Inapoi om săcătuit de patemi veninoase, înapoi necinste și iniquitate personificată! La perete, la întuneric! Ai avut curajul să judeci opinia publică, acum ți-a venit rîndul. Privește drept, dacă ai curajul, în fața faptelor necinstite și josnice ce le-ai comis! Privește și zi un cuvînt de apărare, să te auzim, și să'ți dovedim necinstea, lățărnicia și ignoranța!

Din capitoliu ai căzut în prapastia Tarpeiană! Opinia publică se declară deci satisfăcută.

P. G.

Un ordin confidențial al ministerului de războiu

Cum se poate muta un ofițer.—Portul vechiu și cel nou.—La discreția denunțătorilor.

Cu multă mirare și chiar indignare, oficerii din toate corpurile garnizoanei București, au primit un ordin ministerial, foarte curios.

Zicem cu mirare, de oare-ce este semnat chiar de ministerul de războiu, căci cu asemenea ordine semnate de unii comandanți de piață, ordine de cari credeau că se afirmă în comandament, ofițerii noștri se cam obișnuiseră.

Ordinul sună amenințător că ori-ce oficer, care nu va avea în oraș o atitudine corectă, ținută absolut reglementară, și nu va purta mănuși, va fi raportat *și de îndată mutat din Capitală.*

Să analizăm puțin cele trei puncte despre cari vorbește acest faimos ordin care emană de la cîrmuitorul armatej și care probabil nu mai are nimic mai bun de făcut de cît să se ocupe de portul mănușilor în oraș.

A avea în oraș atitudine corectă? Nu era credem nevoe de un ordin amenințător. Cu foarte puține excepții afară de cîți-va ofițeri pe cari îi vezi toată ziua alergînd după aventuri, imensa majoritate are o purtare corectă.

Acelor ofițeri cari mai ales în stradă n'au o atitudine corectă, li s'au aplicat totdeauna pedepse și ar trebui notați, dacă sînt incorigibili, de superiorii lor ca ofițeri rei.

Nu era nevoe de amenințarea cu *mutarea.*

A avea o ținută absolut regulamentară: ce înțelege d. ministru prin ținuta regulamentară? Nu cum va aplicarea fidelă a vestitei broșuri de uniformitate compusă în anul 1882 și pe care pînă în prezent nu s'a găsit nimeni care s'o modifice!... Nu crede oare d. ministru că în decursul a 28 de ani, gusturile și tendința spre ceva mai estetic s'au desvoltat în bietul ostaș romîn?

Ori dacă celor cîți-va cari țin minte din vremurile de demult, nu le convine o ținută mai modernă, mai frumoasă, mai higienică chiar, trebue oare ca toată suflarea ofițerească să se conforme acelei broșuri, după care azi un oficer, ar avea aerul unui manechin de panoramă? Credem că nu. Din trei mii de ofițeri, 2900 au adoptat forma chipiului francez, necartonat, ușor, elegant, cu viziera aplecată, restul de 100 au rămas cu vechiul cuib de rondunică.

De ce cînd tendința majorității este spre forma franceză, nu se adoptă și la noi? Crede oare ministrul de războiu că prin portul chipiului de formă franceză va slăbi disciplina în armată? Ori că disciplina constă în forma chipiului?

Toate statele au adoptat portul pantalonului larg pentru ofițerii din armele călări, noul comandant al corpului II de armată, care este un aprig inamic al acestui pantalon, îi interzice portul, chiar după ce prin ordine anterioare ale prințului Ferdinand învoise a fi purtat.

Prin ordine confidențiale, însoțite bine înțeles de obișnuitele amenințări, se ordonă iarăși portul pantalonului unguresc model vechiu, căci chiar și ungurii nu'l mai au acum, pantalon incomod, strîmt și, chiar... indecent!

Ce să zicem? Au dreptate acești adepți ai modei vechi, s'au mărit soldele ofițerilor, ei pot acum să-și facă totul nou, căci au de unde! Oameni vechi, broșură veche!

Cei noi însă s'au cam săturat de antichități de toate felurile.

Se impune o modificare și în port și în purtare.

In port, prin a se schimba broșura veche de uniformitate; în purtare prin a se mai lăsa amenințările cari azi nu'și mai au efectul. Ofițerul nostru execută ordinele, dar e indignat în sufletul său cînd se vede expus ca pentru o involuntară uitare a sa de a-și pune mănușile să fie amenințat cu mutarea din Capitală.

E cam tristă soarta aceasta ce se rezerză militarilor dacă au ajuns ca stabilitatea unui oficer într'o garnizoană, interesele apropiate ale sale, dorința de a-și petrece parte din cariera sa într'un singur regiment, cum este în alte țări, ca ofițerul să-și dobîndească toate gradele într'un regiment, să fie amenințat pentru simplul port al unui chipiu franțuzesc, a unor pantaloni largi sau nepunerei unor mănuși.

Ministrul de războiu ar trebui să dea o mai mare atenție și acestor chestiuni secundare, cari stărnesc mari nesajunsuri și să le rezolve cu mai multă echitate și cu mai mult bun simț.

Litere-Științe-Arte

Aeroplan sau dirigiabile? — Chestiunea e la noi, ca și în toată lumea, la ordinea zilei, de oare-ce putem vedea cu ochii în ce constă un aeroplan. Pînă acum nu s'a putut prezice însă cu exactitate dacă din punctul de vedere militar, viitorul aparține dirigiabilelor — baloanelor—sau aeroplanelor. Cu ocazia intervenției senatorului Reymond în senatul francez, au fost mulți cari au acuzat Franța de a fi rău pregătită din punctul de vedere al aeronauticei militare și că n'ar avea aeroplane mai ales.

Paul Renard, distins militar și publicist francez revine asupra acestei chestiuni în *Revista aeriană* și combate această teză, spunînd că aeroplanele nu au să dee nici un rezultat, că ele nu pot nici zbura sus, nici dura multă vreme. E nevoie dară pentru ca o țară să aibă o marină-aeriană propriu zisă, să-și construiască dirigiabile cari pot aduce armatelor imense servicii.

Aeroplanul e mai zburător, balonul poate fi mai practic.

*

Din excelenta revistă „Falanga" a apărut No. 16 cu un sumar bogat, literatură, polemici, recenzii, discuțiuni.

*

La Berlin se va publica o conversație pe care o damă în vrîstă pretinde că ar fi avut'o cu Bismarck în epoca retragerei lui de la putere. Ar rezulta din acea convorbire că marele cancelar era un femenist convins și că ar fi prezis colaborarea femeilor în politică.

*

La Münich s'a găsit de curînd o operă din tinerețe a lui Wagner: „Căsătoria", nereprezentată pînă astăzi.

*

Se zice că Gabriele D'Annunzio ar fi promis să scrie în franțozește două opere, o piesă de teatru și un roman intitulat „Amaranta".

De n'ar fi iar o reclamă franco-italiano.

*

Biblioteca regală din Copenhaga a organizat o expoziție de manuscrise, cărți, portrete și caricaturi ale ilustrului defunct Bjöernson.

*

Din Roma se anunță moartea învățatului chimist Stanislav Cannizaro în vrîstă de 84 de ani. Era profesor universitar membru al senatului și membru și onoare al academiilor de științi din Berlin și din Viena.

*

Locuitorii din Derbaa—Africa de Sud —unde cometa Halley se vede acum cu ochiul liber au găsit cea mai simplă explicație a cometei: ei o numesc pur și simplu: carul care va duce în cer pe răposatul Rege Eduard al Angliei.

*

STRUNA ZILEI

DUPA „ȘANTECLER"

De vînzare un păun și o păuniță...
Opinia „anunciu"

Fuge pasărea mîhnită
Cu păunul ei stingher
Ca să n'o mai compromită,
Marinescu—Chantecler...

Către alegătorii colegiului II de Senat
de Roman

In numele partidului conservator democrat, vă aducem admirațiunea și felicitările noastre pentru actul de bărbăție săvîrșit în ziua de 23 Aprilie, căruia noi îi datorăm una din cele mai frumoase victorii și Romanul, un reprezentant de valoare în persoana alesului vostru, d. dr. M. Riegler.

Cucerirea alegerei de la 23 Aprilie, însemnează învingerea unui desfrău administrativ, care dovedește falimentul guvernului liberal și izbînda partidului conservator democrat, datorită vredniciei cetățești care cinstește colegiul al 2 lea de senat.

Aducîndu-vă mulțumirile noastre, vom continua cu aceeași ardoare campania ce o ducem pentru întronarea libertății și moralei în viața politică, creind caractere și energii pe care să se poată răzăma cu încredere ori ce lupță pentru propășirea Romanului.

Dacă se mai găsesc încă în mijlocul libertăților în care trăim, oameni cari să violeze dreptul cetățanului și să-i impue prin teroare anumite atitudini, aceasta se datorește faptului că se mai găsesc încă suflete slabe și caractere cari să pot răsuci după voință.

Din fericire aceste caractere sunt puține. Intr'un colegiu de 160 de votanți s'au găsit 23 cari s'au supus unei camarile imorale, au fost însă 86 cari s'au pronunțat fără șovăire.

Lor le datorim izbînda noastră, în ei avem nedejdea că prin puterea exemplului vom putea spune cu încredere că avem la Roman un corp cetățănesc brav, avem prin el o opinie publică care este sufletul întregei noastre politici.

Trăiască alegătorii colegiului al 2 lea de senat!

Comitetul Executiv
Conservator-Democrat din Roman

INFORMATII

❑ D. Vespasian I. Pella, directorul nostru, a fost invitat și va reprezenta „Opinia", la banchetul ce să dă în onoarea ilustrului jurisconsult d. Dim. Alexandrescu, decanul facultății de drept cu ocazia jubileului de 25 ani a valoroasei reviste judiciare „Curierul judiciar", banchet ce va avea loc în Capitală, mîine seară Sîmbătă 1 Mai.

❑ Examenul capitanilor pentru gradul de maior se va ținea în tabăra „Șipote, în timpul concentrării trupelor.

❑ In a doua jumătate a lunei Maiu revizorii școlari vor fi convocați la ministerul de instrucție, spre a discuta mai multe chestiuni.

❑ Mîine seară ședința consiliului de higenă al orașului, va fi prezidată de d dr. Demetrescu-Argeș noul medic primar al orașului.

❑ S'a pus în vederea administratorilor de plasă, că în vederea începerei campaniei lucrărilor topografice ale hărței țărei, care vor începe în primele zile ale lunei Maiu, să dea ordin primarilor să pue în bună stare semnele geografice, ce le-au fost date în primire anii trecuți de ofițerii institutului geografic al armatei care au lucrat prin comune.

❑ D. C. Buzdugan, consilier al Curței de apel din Iași membru supleant al comisiunei de disciplină a institutorilor și învățătorilor, circumscripția Iași, a fost numit membru asesor al acelei comisiuni, în locul d-lui Th. Crivăț, înaintat consilier la înalta Curte de justiție și casație.

D. Emanoil Cernătescu consilier de la Curtea de apel din Iași, a fost numit membru supleant în locul d-lui Buzdugan.

❑ **Din Bucovina.** — Invățătorii din Olt au sosit alaltăeri la Suceava. După ce au vizitat orașul și biserica unde se află moaștele Sf lui Ioan, ei au plecat la M-rea Putna.

Astă-zi învățătorii escursioniști au sosit în Cernăuți. La gara principală li s'a făcut o frumoasă primire, ținîndu-se mai multe cuvîntări.

— Duminică a avut loc în ograda bisericei Roșișa, din Cernăuți, o grandioasă adunare, convocată de consilierul comunal d. Modest Scalat, la care au participat mai bine de o mie de Romîni. A vorbit d. Scalat, iar apoi d. dr. Florea Lupu, care a arătat starea politică, relevînd reforma comunală și reforma dietală; păr. dr. Gherman a vorbit despre școală și despre chemarea tineretului.

LAXIN
Bonboane purgative
din fructe

UȘOR DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipației, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Prețul unei cutii LEI 1,75

Depozit la toate farmaciile și drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

❑ Suntem rugați să atragem atențiunea celor în drept, asupra faptului că sacalele serviciului barometric circulă și chiar sunt înșirate ziua în amiază mare de a lungul străzei, în fața spitalului sf. Spiridon, unde se a-află biroul. Cîte odată stau înșirate ore întregi de alungul străzei, producînd o infecție de nedescris.

❑ **C. F. R.**—Direcția generală a c. f. r., a făcut cunoscut stației Iași că pentru călătoria membrilor societății „Carpații" de la ori-ce stație pînă la Sinaia și înapoi se va percepe 50 la sută din taxele tarifare întregi.

— D. Popovici A., casier în gara Iași, a fost avansat, prin spor de salar.

— O altă circulară a direcției face cunoscut că articolele de artă ce vor fi adresate expoziției oficiale a artiștilor în viață la București, vor fi înapoiate gratuit de la expoziție, la stația de unde au fost trimise.

❑ D. Stan, inspector agricol a sosit eri în localitate și a inspectat inspectoratul agricol al județului.

❑ Eri s'a celebrat cununia religioasă a d-rei Iuliano, fiica doctorului Iuliano, cu d. Victor Vrînceanu, simpaticul magistrat.

Nuni au fost d-na și d. D. G. Sofian, președintele Curței noastre de Apel.

❑ In pădurea Moinești pe teritoriul comunei Petricani, jud. Neamț, în apropiere de cantonul V, s'a găsit cadavrul unui individ, împușcat în abdomen. Alături de cadavru s'a găsit un revolver calibru 16.

Mortul, al cărui identitate n'a putut fi restabilită, pare a fi fost în vrîstă de 25 ani. S'a ordonat autopsiarea cadavrului.

DIVERSE

— Duminică 2 Mai la 8 seara, va avea loc solemnitatea primei aniversări a societății „Ajutorul—Fraterna—Păcurari" și inaugurarea noului imobil al societății din strada Veche 42.

— La protoeria județului au început să sosească sumele strînse de sărbătorile paștilor în biserici de către preoți, în folosul înființării unei școli de corecție în Iași.

— La prefectura județului să lucrează la o statistică agricolă pe ultimii 5 ani.

— La depozitul de recrutare au sosit de la ministerul de războiu, scutirile de serviciul militar a tinerilor supuși străini care fusese recrutați sub rezerva aprobării ministerului, în urma examinării actelor de supușie străină la ministerul de externe.

— Epidemia de febră tifoidă care bîntuia în comuna Prisăcani, s'a stins cu desăvîrșire.

— D-ra Aneta Ionescu a fost numită învățătoare suplinitoare la postul al II-lea de la școala din Perieni, în locul d-nei Laurescu, detașată la Bucecea jud. Botoșani.

— Să comunică parchetului că Thoader a Bețoaei din Voinești, pe cînd făcea un gard, a încetat subit din viață. Ne fiind bănueli, s'a autorizat înmormîntarea.

— Persoanele, cari doresc a se înscrie la noul curs de limba Esperanto, care va începe Duminecă, 2 Maiu, se pot adresa pentru înscriere sau ori-ce lămuriri, printr'o carte postală, d-lui Gh Cănilă, str. Sf. Constantin 10.

Cursurile de limba Esperanto, se țin în fie-care Duminecă de la ora 10—12 dim., în localul școalei primare de fete „Al. Lambrior" din str. Vovidenia, (colț cu str. Sărărie).

Convorbire cu d. Take Ionescu

Un redactor al *Adevărului* a interviewat pe şeful partidului conservator-democrat, care s'a întors ieri din străinătate.

Iată ce raportează, în această privinţă, redactorul ziarului bucureştean:

Am putut vedea pe d. Take Ionescu, care se întoarce de la Londra, unde a petrecut vacanţa de Paşte. Şeful conservatorilor-democraţi este în excelentă dispoziţie.

Întrebîndu-l asupra impresiei ce i-a produs moartea regelui Angliei, mi-a răspuns:

— Durerea Engliterei e enormă. Ceea ce am văzut a fost un spectacol care m'a impresionat adînc. A doua zi întreg poporul era în doliu şi pînă şi lucrătorul cel mai modest pusese cravată neagră. La 9 dimineaţa, nici un trecător nu era care să nu se fi pus în negru. Prăvăliile speciale de doliu erau asaltate de populaţie. Nu s'a făcut vorbă; era sentimentul general că ceva grav s'a petrecut şi o citeai pe feţele tuturor şi în fizionomia generală a oraşului.

Părerea cercurilor politice londoneze, este că criza internă va suferi o aminare.

— Vedeţi vre-o schimbare în situaţia politicei noastre interne?

— E aceiaş pe care am lăsat-o plecînd din ţară, înainte de Paşti.

Dacă m'am întors la data anunţată e că sînt nun şi am ţinut să nu lipsesc de la o plăcută făgăduială.

De altfel voiu merge chiar de la gară la club, unde voiu arăta încă odată amicilor mei politici cum văd situaţia politică internă.

Alegerea de la Roman nu m'a mirat. Verdictul acesta e acelaş de doi ani în coace.

Sper să fie acelaş şi la Tecuci. Sunt mulţumit cînd văd că şi cealaltă opoziţie face opoziţie. Nu poi da însă leţie altora cum să facă opoziţie în partidul lor.

*

Aceasta este scurta convorbire pe care am avut-o cu d. Take Ionescu, apropiindu-ne de Craiova, unde amicii politici din localitate îl aşteptau pe peron, spre a-l saluta.

Pe cît aflu e vorba ca după 10 Mai să aibă loc o întrunire a conservatorilor democraţi, urmată, probabil, de un banchet politic la Craiova, şi în cursul lunei Mai o întrunire generală cu delegaţii din ţară, la Bucureşti.

Atît la Severin cît şi la Craiova am avut impresiunea că în rîndurile conservatorilor-democraţi există convingerea că ultimele evenimente politice au întărit în mod difinitiv situaţia prtidului d-lui Take Ionescu.

Ultime INFORMAŢII

❑ *O mare casă de bancă este pe cale a fi înfiinţată în Iaşi, probabil în cursul lunei Iulie.*

Banca la care vor participa cu capitaluri: casa Marmorosch Blanc, Banca comercială romînă şi casa Dickens, va avea un capital de cinci milioane şi se va numi Banca Moldova.

D. Kaufman, de la casa Dikens, va fi directorul însemnatei interprinderi financiare, care va fi instalată în prăvălie foastă Goldstein, (str. Ştefan-cel-Mare).

❑ *Contabilul unui bancher din Iaşi a plecat de vre-o opt zile, fără a da vre-o ştire despre el.*

Cazul a fost reclamat poliţiei. Contabilul încasase pentru patronul seu, o sumă de 77,000.

❑ Speranţe junimiste.

In seara în care Capitala fusese martora cunoscutelor scene organizate de junimişti, la Bărlad se făcea inaugurarea clubului Carpist.

Junimiştii din Bărlad, în curent cu cele ce se vor petrece în aceeaşi seară la Bucureşti, contau cu atita siguranţă pe o urmare ideală a scandalurilor, că au pus să cînte muzica militară, iar la şampanie toată lumea a tuastat pentru noul guvern conservator.

Speranţe junimiste, speranţe vane.

❑ Nici tribunalul, nici Curtea de Apel, nu vor judeca procese mîine, 1 Maiu

❑ D. Gregoriade, fruntaş al partidului nostru din Tutova, a oferit ieri un ceai, la d-sa acasă, în onoarea d lui A. A. Badareu, care a fost ieri la Birlad, într'un proces.

Mulţi prietini au luat parte la acel ceai.

❑ Ministrul justiţiei a stabilit, că grefierii aparţin ordinului judecătoresc şi deci nu pot face parte din nici un consiliu de administraţie.

Domnii I. Popescu, grefierul Curţei de Apel şi I. Hulubei, grefierul s. III-a tribunalului, membrii în consiliul de administraţiei al Casei de Economii din Tataraşi, au demisionat din acele demnităţi, potrivit deciziei ministeriale.

❑ D. Ilie Bărbulescu va ţinea în ziua de 27 Mai, în sala Teatrului din Ploeşti, o conferinţă, în folosul sporirei fondului statuei M. Kogălniceanu.

❑ Consiliul de higienă al judeţului se va întruni mîine seară, pentru a discuta mai multe cereri de a se da autorizaţii pantru deschideri de debite, de băuturi spirtoase, precum şi luare de măsuri pentru epidemiile din judeţ.

❑ D. I. Scriban, profesor, renunţase la partea sa de moştenire în profitul surorei sale, Zenobia. Această renunţare o făcuse, pentru ca sora sa să poată avea o dotă mai mare.

Puţin timp după căsătorie, Zenobia Scriban, devenită Gheorghiu, muri în condiţiile tragice cunoscute.

Atunci fratele defunctei intentă acţiune pentru revocarea donaţiei, acţiune ce a fost respinsă ieri de s. I-a a Curţei cu trei voituri contra două.

❑ Se crede că d. Hipolit Mîrzescu, actual membru de şedinţă, va fi numit jude instructor la Iaşi în locul d-lui Erbicenu.

❑ Ministerul de interne a trimis prefecturei judeţului o circulară prin care cere ca să trimeată probe de porumb, institutului de chimie, secţia agricolă, pentru a servi la facerea unui studiu din punct de vedere agricol şi comercial.

Fie-care comună va trimite cîte o probă de porumb boabe, luată de la agricultorul cel mai însemnat din localitate şi despre care se crede că va cultiva şi în anii următori cu sămînţa produsă de dînsul, astfel ca probele anilor viitori să fie trimeasă institutului din această sămînţă.

Din fie-care plasă se va lua de la un singur proprietar mare, o probă şi din aceiaşi plasă şi aceiaş comună se va lua o altă probă de la un cultivator mic.

Ambele probe vor fi etichetate în interior şi legate una de alta spre a se putea clasa mai uşor la sosirea în institut.

Cantităţile fie-cărei probe va fi de 1 kilogram,

❑ Următoarea mişcare s'a făcut la vama Iaşi:

D. Grig. Grigorovici, taxator, a fost mutat la Bucureşti, poşta; d. Gh. Antimu, taxator la Bucureşti, antrepozite; d. Ioan Leppadatu, impiegat cl. I, transferat la Galaţi; d. Dim. Constantinescu, impiegat cl. I, a fost transferat la vama Brăila; d. Vasile Alexandrescu impiegat cl. I, a fost numit casier al vămei Iaşi, în locul d-lui Gzigorovici, transferat.

D. Ioan Năsturaş, de la Ştefăneşti, a fost transferat la Sculeni, în locul d-lui Teodorescu, mutat la Iaşi; d. C. Stroescu, de la vama Ungheni. a fost mutat la Ştefăneşti; d. Titus Teodor, de la Sculeni, a fost mutat la Iaşi.

❑ D. V. Dimitriu, profesor de drept comercial la Facultatea de Drept, a fost delegat de Senatul universitar să reprezinte Universitatea din Iaşi, la al IX-lea congres internaţional al învăţămîntului comercial, care va avea loc la Viena, între 11—16 Septembrie st. n.

❑ Senatul universitar unit şi consiliul facultăţei de litere, în sedinţa de aseară, a delegat pe d-nii I. Caragiani, P. Rişcanu şi Ilie Bărbulescu, ca membri în comisiunea pentru cercetarea lucrărilor candidaţilor la catedra de Archeologie, vacantă la facultatea de litere din Bucureşti.

❑ D-nii locotenenţi Bogdan şi Gotcu, cari au fost la penitenciarul Pîngaraţi cu 120 oameni pentru serviciul de pază, se reîntorc mîine în localitate.

❑ Invăţătorul Savel Ciocan de la şcoala din comuna Zmeu Lungani, care a fost condemnat la 2 ani închisoare pentru delapidare de bani, a fost esclus pentru totdeauna din învăţămînt.

❑ La Creditul Urban din localitate, s'au făcut următoarele numiri: d. V. Cernătescu, actual ţiitor de registre, a fost numit custode în locul rămas vacant prin moartea lui Gh. Caracaş, d. Chefneux a fost numit ţiitor de scripte în locul d-lui Cernătescu.

❑ In şedinţa de azi după amiază, consiliul de război a luat în cercetare procesul caporalului Alexandru Munteanu, din regimentul 12 Cantemir, acuzat că a săvîrşit acte contra naturii asupra mai multor elevi de la liceul din Bărlad.

Sunt citaţi ca martori, aproape toate victimele acestui odios criminal.

Şedinţa continuă.

❑ Cu începere de la 1 Mai se primesc la revizoratul şcolar înscrieri pentru examenul particular al elevilor de curs primar, pentru o singură clasă. Pentru două clase, cererile se vor înainta ministerului instrucţiunei.

Inscrierile vor dura pănă la 25 Mai.

❑ Consfătuirea comitetului înfiinţărei coloniilor şcolare, care urma să aibă loc aseară la orele 5 la şcoala G. Asaki, s'a amănat pentru Luni 3 Mai la orele 5 a. m.

❑ Astă-zi dimineaţa a avut loc ultima manevră de cadre pentru ofiţeri, a trupelor din localitate.

Manevra s'a desfăşurat în apropierea pădurei Mărzeşti, la care au luat parte Regimentul 7 roşiori, Regimentul 13 Ştefan cel Mare. Escadronul de escortă şi Batalionul IV Vănători.

Manevra a ţinut pănă la orele 12.

❑ Administraţia casei şcoalelor a cerut revizoratului şcolar, ca să puie în vedere diriginţilor şcoalelor rurale, ca să fie mai atenţi în aplicarea amenzilor.

❑ Membrii corpului didactic din judeţul Olt, care au vizitat Iaşul şi care au plecat în excursiune în Bucovina, au vizitat eri Suceava, Putna, iar astăzi la ora 2 au ajuns în Cernăuţi, de unde se vor refotoarce mîine seara.

❑ Medicului oraşului Tg. Frumos, d. Iamandi, i s'a acordat un concediu de 30 zile, în care timp va fi suplinit de d. dr. Răşcanu.

❑ **Pîinea saracilor.**—Societatea „Pîinea saracilor", înfiinţată şi condusă de d-na Marie Hinna, cu un comitet de d-ne din societatea eşană, de la Octombrie 1908 şi pănă la Aprilie 1909, a oferit saracilor care s'au prezentat la cantina societăţei 16,361 prînzuri. In acest interval, s'a distribuit 2134 kgr. lemne şi s'a împărţit de la Aprilie 1909 pănă la Oct. 1909, 1816 kgr. pâine albă, în schimbul bonurilor ce au fost prezentate, osebit de ajutoarele băneşti ce s'au dat la familiile sarace şi hrana gratuită, fără bonuri în timpul sărbătorilor de Paşti şi de Crăciun. Suma ce s'a cheltuit în anul 1908—1909 e de 4182 lei 30 bani.

Socotelile pe anul 1909—1910 se vor încheia la Octombrie 1910 şi se vor da publicităţei.

Capitalul societăţei e actualminte de lei 22000 lei, în efecte, ce sunt depuse la Banca Naţională.

❑ **Strămutarea Seminarului.** — S'a vorbit în cîte-va rînduri, despre strămutarea seminarului „Veniamin Costachi", din actualul local din strada Lozonschi, în afară de oraş.

In adevăr, în urma stăruinţelor şi intervenţiilor I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, seminarul urmează a fi strămutat la Frumoasa, unde actualminte e infirmeria militară de ochi.

Ni se spune că infermeria va fi mutată, chiar la sfîrşitul lunei Mai, după care apoi architechţii casei şcoalelor vor veni ca să întocmească planurile pentru refacerea localului, şi care lucrări se vor face chiar în vara anului acesta, pentru ca pînă la toamnă să fie terminate, aşa ca de la 1 Septembrie viitor, Seminarul să fie instalat la Frumoasa.

In actualul local al Seminarului, se zice, că vor fi mutate externatul secondar de fete, care să ştie că a rămas fără local, şi o şcoală primară de fete.

❑ Elevii gimnaziului real din Suceava (Bucovina) vor veni în excursiune la Iaşi în cursul lunei lunie.

❑ Sumarul numărului de mîine din *Noua Revistă Romînă*, de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru este:

Noutăţi: Bjoernsterne Bjöernson.—Revista Revistelor.

Politica: C Rădulescu-Motru.— Ziua de 1 Maiu.

Chestiuni actuale: A. D. Xenopol. Oraşul Dorohoi. (Cu prilejul conferinţei mele), G. Aslan. Citind „Universul".

Literatură: Vasile V. Haneş. Poetul Soricu.

Folklor: N. Pora. „Boeru". Th. D. Speranţia. Boeri şi Ciocoi.

Note şi discuţiuni: Dr. G. Prelungirea vieţii., A. G. Ionescu-Ioan. Căsătoria.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 30 Aprilie

M. S. Regele desaprobă vandalizmele junimiste

Bucureşti.—M. S. Regele a trimis o scrisoare autografă doamnei Pia Brătianu văduva, lui Ion Brătianu prin care desaprobă manifestaţiile de alaltăieri, cînd s'au sparţ geamurile la casa Brătianu şi s'a profanat statua lui I. Brătianu.

Junimiştii renunţă la întruniri

Bucureşti.—Spiritele sunt foarte excitate între junimişti în urma scenelor de vandalism petrecute alaltăieri.

Cum nu se poate lua nici o măsură spre a împedica furia maselor. Comitetul central junimist a hotărît să renunţe la întrunirile publice anunţate pentru zilele de 2 şi 9 Maiu.

Serbările de 10 Mai

Bucureşti. — In cercurile guvèrnamentale se discută ideia contramăndărei serbărilor ce au loc în ziua de zece Mai.

Mişcarea în magistratură

Bucureşti.—Mişcarea în magistratură, care urma a fi făcută pe ziua de mîine, s'a amînat.

Situaţia în Albania

Constantinopol. — Albanejii ortodocşi din Himara, stăruind în refuzul lor de a plăti impozitile, un torpilor a fost însărcinat să bombardeze localitatea dacă dînşii nu cedează.

*

Salonic.—Mahmud Sefket a luat comanda generală a trupelor din Albania şi s'a dus azi împreună cu Sefket Targut la Stimlia.

Se semnalează o luptă în împrejurimile Akaraferiei cu o bandă bulgară. Doui soldaţi şi şeful bandei au fost ucişi, iar alţi bandiţi au fost rîniţi.

LOTERIA

Bucureşti.—Astă-zi s'a urmat tragerea loteriei cl. VI a regatului romîn.

Au cîştigat:

5000 lei No. 31768

3000 „ „ 21727

2000 „ „ 54606, 42950, 46824 42935, 49951

1000 lei No. 9704, 2800, 29625, 28100 2937, 52647, 16761, 2006, 20570, 40833 14970, 17123, 38035

500 lei No. 51064, 10110, 13080 9381, 28489, 7012

Ultima tragere va avea loc Marţi.

Roosvelt la Berlin

Berlin. — D. Roosweld a ţinut azi o conferinţă despre mişcarea civilizaţionii lumii. Au fost de faţă împaratul, împărăteasa, principii şi principesele şi un auditoriu de samă. D. Schoen, secretar de stat a dat un dejun în onoarea d-lui Roosweltt, la care au asistat ambasadorul Hill şi familiile Hill şi Roosweltt.

Funeraliile regelui Eduard

Londra.—In urma înmormîntării, care va avea loc la 20 Mai, se va oferi în castelul Windsor, un dejun la care vor asista 70 membri ai caselor princiare şi 500 alte personalităţi.

Explozie

Manchester.—O explozie a avut loc eri seara în minele de huilă, de la Witehaven, în care se aflau 136 mineri. N'au fost salvaţi de cît 4 şi sunt temeri că ceilalţi au pierit.

Accidentul unui aviator

Petersburg.—In sborurile de pe ipodromul Udelna, aviatorul Popoff a fost apucat de o puternică vijelie şi trîntit la pămînt de la o înălţime de 15 metri. Biplanul a fost stricat. D. Popoff a scăpat teafăr.

Desastrul din minele Witehawen

Londra.—Ştirea despre dezastrul de la mina de la Witehaven se confirmă. Compania de salvare n'a putut pătrunde în localul catastrofei din cauza fumului gros şi a marii depărtări de la gura puţului. După ultimile ştiri, au fost scoase cinci cadavre.

In chestiunea Cretei

Salonic.—Meetingul anunţat pentru azi, spre a se discuta chestiunea Cretei, a fost amînat pe Sîmbătă, pentru a se lua cele din urmă măsuri.

Suut iminente transporturile militare din Samsun şi Trebizunda spre Prevesa. Tunurile şi alte materiale de războiu sunt deja îmbarcate cu destinaţie pentru Prevesa.

*

Constantinopol.—Se dă ca sigur că consiliul de miniştri discutînd nota puterilor cu privire la Creta, a decis să întrebe pe ambasadele respective ce înţeleg prin statu quo şi mai ales dacă prin statu-quo se înţelege şi jurămîntul în numele regelui Greciei, ceia ce Poarta nu ar putea accepta. Numai după răspunsul ambasadorilor, Poarta îşi va preciza atitudinea ce va trebui să ia.

In chestia libertăţii Finlandei

Londra.—Un număr de 120 membri ai parlamentului englez, în mare parte liberali şi 43 naţionalişti irlandezi, au adresat Dumei o scrisoare criticînd energic restrîngerea proiectată a libertăţilor Finlandei.

Autorii scrisoarei atrag expres atenţiunea că nu doresc a se amesteca în afacerile interne ale Rusiei, ci că sunt numai şi numai însufleţiţi de dorinţa de a menţine condiţiunile cele mai favorabile pentru amiciţia anglo-rusă.

D. Carp şi situaţia

Bucureşti.—D. P. P. Carp a sosit astă-zi în Capitală şi a trimis ziarelor Carpiste o notă de desavuare privitoare la vandalismele junimiste din Bucureşti.

Caterisirea unui preut

Bucureşti.—Consistoriul superior bisericesc a condemnat la caterieire pe preutul C. Vasilescu, care s'a făcut vinovat de mai multe fapte şi anume:

La 19 Ianuarie, a părăsit parohia sa Surani (Prahova).

A lipsit fără de concediu pînă la 24 Ianuarie 1910.

Tocmai la 24 Ianuarie, ceru un concediu de 45 zile.

La 29 Ianuarie, i s'a acordat un concediu pînă la 1 Martie, ca să-şi reguleze situaţia, totuşi nici la acest termen nu s'a prezentat la post.

După 1 Martie cerînd al doilea concediu îi s'a refuzat de oarece Primăria şi Protoeria spunea că e nevoe să fie în sat de oare-ce biserica suferă din lipsă de preot.

Din această cauză îi s'a refuzat concediul.

S'a orînduit o anchetă pe care o făcu protoereul de Prahova în lipsa preotului Vasilescu.

Aci a raportat că dînsul e vinovat de învrăjbire; a ţinut discursuri politice în biserică; a făcut liturghie la ora 4 d. a, a mîncat carne în Vinerea Mare.

Anexarea Coreei

New-York. — După o depeşă primită din Peking, toţi consulii ruşi din Coreea s'au strîns la Seul, pentru a ţinea conferinţa asupra anexării Coreei de către Japonia.

Se asigură că motivul conferinţei, e cererea făcută din Petersburg de a se trimete un raport amănunţit asupra situaţiei din Coreea şi despre eventualitatea unei noui răscoale în urma anexării.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 29 Mai a. c. oara 11 a. m., se va ţinea în camera acestei Primării, licitaţie publică orală, cu respectarea dispoziţiunelor art. 72—83 din Legea asupra comptabilităţei publice, pentru vinderea următoarelor locuri.

1). Locul în suprafaţă de 358 m, p., situat în strada Toma Cozma, lîngă şanţul oraşului. Licitaţia va începe de la 60 bani de metrul patrat. Garanţia provizorie 30 lei.

2). Locul în suprafaţă de 779 m. p., situat la fundul proprietăţei d-lui M. Mihailescu, din stradela Abrahamfi, pînă în strada Ionescu. Licitaţia va începe de la 90 b. pe metrul patrat. Garanţia provizorie 60 lei.

3). Locul în suprafaţă de 418.75 m. p., situat în faţa stradelei Cişmeaua „La Butuc". Licitaţia va începe de la 50 bani metrul patrat.

Garanţia provizorie 25 lei.

Condiţiunele de licitaţie se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 8521 29 April 1910

De inchiriet în strada Lascar Catargiu No. 5 (fostă str. Romînă) un apartament, compus din 5 odăi, cu atenansele lor. A se adresa d-nei Jeanne Unter Păcurari 37.

LASCAR ANTONIU

AVOCAT

S'A MUTAT

STRADA ANASTASIE PANU No. 4

Administraţia berăriei Azuga

DIN PIAŢA UNIREI

Aduce la cunoştinţa onor. sale clientele, precum şi onor., publicului ieşan, că de la 1 Maiu a angajat excelenta orchestră a cunoscutului maistru d. *Ion Dimitriu*, cetăţean ieşan, neîntrecutul violonist, care a repurtat cele mai mari succese în străinătate.

Preţuri modeste, serviciu ireproşabil.

ADMINISTRAŢIA.

De vînzare la 4 Mai 1910, prin licitaţie la tribunalul Vaslui, 34 fălci pămînt arabil, bun şi într'o singură bucată, situate pe moşia Todireşti, cale de jumătate ore de Negreşti.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Strada Stefan cel Mare No. 2 bis

(Casele Hirschensohn)

Consultaţiuni 3—6 p. m.

De vînzare un păun şi o păuniţă. A se adresa la ziar.

Important pentru toti Domnii agricultori

Subscrisii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

se primesc si inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No 27

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

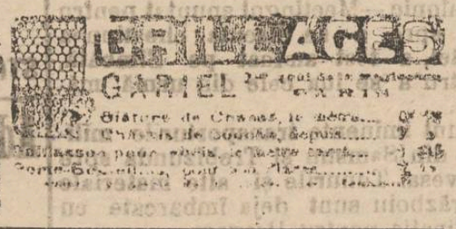

GRILLAGES
GARIEL
PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 75
Grillages pour clôtures, le mètre carré... 1 25
Grillages pour clôtures, le mètre carré... 1 25
Porte-Grillage, pour 3 m. 75 de hauteur... 1 75
Envoi franco du Catalogue

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de **Ficat, Gută, Rinichi şi — Dezinteria —**

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de în gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU**
Tecuciu
Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia
ISAKKOFFLER
BUCUREŞTI

3 an de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

Peste câte-va zile

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères - Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—amb le programe s ptămînale vor fi

Absolut noue

N. se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Data deschiderei, preţurile lo urilor precum şi orice amănunte vor fi aratate la timp în acest ziar precum şi prin afişe speciale.

Matineurile vor urma regulat în tot timpul verei fie-care Duminică—în sala Circului Sidolli. Data în eperei lor va fi deasemenea anunţate.

Orchestra proprie sub conducerea d lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra viete şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Autorisată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1868.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 180 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea la asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de dece mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

RUCHE
A Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

PONDOIR
Prix 6f 50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iaşi. *Str. de Sus No. 31*

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la 10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile total e reprezentată fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. No. 1005 Duminecă 2 Mai 1910

CONSECINȚELE „Erei Noue“ JUNIMISTE

Intr'o zi din Martie 1910, aproape de închiderea prelungitei sesiuni parlamentare, d. P. P. Carp plecă la Țibănești. Nu credem că șeful partidului conservator să se fi gîndit la politică, în momentul cînd părăsea furnicarul politic, spre a se deda agriculturei, pe care d. Carp o cultivă din tinerețe de cînd cultivă și politica — dar cu mult mai mult succes pămîntul de cît politica.

D. Carp, potrivit vechiului seu program, avea să șeadă la moșie pînă va sosi vremea curei la Vittel— și nici moșia, nici localitatea balneară franceză, n'aveau să decidă, cît de cît, asupra politicei.

Dar între a pleca d. Carp de la București la Țibănești și între a ajunge, de la Buhăiești, cu trăsura, la moșie, o mare, o colosală schimbare politică se operase în politica de la centru a junimismului. Așa de mare fu schimbarea aceea, că, ajuns d. Carp la moșie, venise înainte o telegramă, care reclamă întoarcerea imediată a șefului.

D. Marghiloman, autorul telegramei de rechemare, se bucură de mare trecere pe lîngă Carp și nimeni nu va spune, că d. Marghiloman nu și-a cîștigat, cu drept și în cinste, ascedentul ce-l are asupra șefului. Ascendent atît de mare, că d. Marghiloman, întîi dete lovitura și apoi chemă pe șef. Lovitura consta în faptul declarației d-lui Marghiloman, că minoritatea conservatoare, îngrozită de votarea unui proiect modificător, al legei comunale, înțelege să se retragă din Cameră și să lupte din afară contra unui regim pe care l'a ocrotit atîta amar de vreme.

Revenit în București, d. Carp, cu toată simpatia pentru kronprinzul partidului, rectifică declarația solemnă a acestuia, dar îi făcu hatîrul să se declare partizanul unei lupte extra-parlamentare—la închiderea parlamentului.

Lupta extra-parlamentară—a carpiștilor, are pînă în prezent, la activul ei, o singură întrunire publică, cu delegațiuni din provincie, întrunire ce a cîștigat drept la celebritate printr'un eveniment cu totul exterior: prin faptul că d. Carp a bine-voit să deblatereze cu mulțimea și să pornească în fruntea ei— spațiul scurt de la bulevardul Elisabetha în piața Teatrului.

Dar pretinsa mulțime a d-lui Carp nu s'a mulțumit cu asemenea eveniment, nici cu promenada pedestră a șefului. Mulțimea d-lui Carp este partizana unor fapte mari practice: și puterea ie lucru foarte practic. Puterea dacă nu ți-o trece deținătorul în mod benevol, dacă nu ți-o dă nici țara nici Coroana, se mai poate obținea, după un sistem foarte rușinos, cu sila, prin stradă.

D. Carp și ai săi au înțeles, însă, că țara și Coroana sunt contra coborîrei în stradă; că țara, cea adevărată, nu o formează o uliță oarecare din București și că dacă pietrele acelei strade le va stropi, într'o zi, sînge nevinovat, să fie aceasta indicație, că guvernul trebue să se retragă.

Junimiștii au înțeles lucrul acesta, dar n'au renunțat și la ideia stradei, nici n'ar fi putut renunța la dînsa, în momente în care ei se eschivează a fi judecați de țară, abținîndu-se, pe motive foarte diplomatice, de la alegerile parțiale.

Ideia stradei ei au pus-o atunci în practică, înjghebînd o mare întrunire de protestare, de care cată să se scotorosească acum, dar care prea este opera lor, ca să poată prinde protestările lor.

Junimiștii au organizat un fel de societate anonimă, ca să vadă realizată ideia stradei. Nu este ignorant cine cunoaște pe inimoșii oratori Pastia, Alexandrescu, Nițescu, Demetriad – cari au harangat mulțimea în sala Dacia.

Dar prea puțini cunosc pe acești iluștri oratori, cari aveau să fie autorii stradei și, deci, să înlesnească venirea junimiștilor la putere.

Societatea anonimă junimistă, după ce a aranjat guvernul prin înflăcărate discursuri, s'a dedat la acte de turburare și de vandalizm. dintre cari încercarea de devastare a casei Brătianu și profanarea statuei lui Ion Brătianu, vor rămînea acte de crasă inconștiență, acte neumane.

Așa s'a poruncit, așa s'a făcut. Răspunderea morală a acelor acte se resfrînge în totul asupra corifeilor junimiști și cantacuzinești, cari, în umilită desperare de cauză, au dat drumul inconștienților și flămînzilor, au procurat momente de necaz M. S. Regelui, au omorît țara prin întronarea unor asemenea foarte ticăloase moravuri.

Era nouă junimistă, întrunirile publice zgomotoase, provocare de dezordine, violările de domiciliu, această Era nouă a dat faliment — și ie o fericire mofluzia aceasta a unei politici nenorocite, rușinoase, urîte.

Politica nesocotită a partidului d-lui Carp a ușurat, timp de trei ani, menținerea colectiviștilor la putere. Aceiași politică, îndreptată acum contra colectiviștilor, va determina menținerea colectiviștilor la putere și le va da lor o aureolă de simpatie, precum desgustul țărei întregi împrejmuie politica partizanilor d-lui Carp.

CORPUL ELECTORAL

Șeful nostru, d. Take Ionescu, a spus-o la întrunirea de la clubul conservator-democrat din capitală: „corpul nostru electoral s'a deșteptat“.

Pentru cine nu ia în serios viața politică parlamentară într'un stat constituțional — și în această privință și liberalii și carpiștii sunt de acord — faptul nu are nici o importanță. Dar cînd ne gîndim la vremurile nu de mult trecute, cînd guvernele erau atotputinte și dispuneau de conștiința cetățenilor întocmai ca de fondurile secrete, înțelegem bine însemnătatea acestei „deșteptări“, menită a inaugura o epocă nouă în viața noastră politică.

Și liberalii, cari cu toate palmele simțitor aplicate de doi ani încoace, de către alegătorii din toată țara, socot că mai pot vorbi în numele țării; și carpiștii, cari nădăjduesc, că prin scandaluri de stradă vor putea ajunge la guvern, e firesc să nesocotească viața politică normală, organizată, civilizată. Și unii și ceilalți nu au nimic de profitat de pe urma muncii politice stăruitoare și dezinteresate. Răsccala și scandalul, nemulțumirea și conspirațiile sunt singurele acțiuni, cari le dau o atmosferă priincioasă, le satisfac aspirațiile și le mulțumesc simțurile,

Politica însă pe aceste temeiuri urîte și necivilizate trebue să înceteze și v'a înceta negreșit. — „Deșteptarea corpului electoral“, care s'a efectuat și se efectuează încă de doi ani încoace va pune capăt acestei stări de lucruri primejdioase. Țara, prin manifestările ei legiuite și normale, trebue să fie conducătoarea propriei ei politice și chiar a oamenilor politici.

Opera aceasta de asanare, avem mîndria de a o spune, se datorește nouă, numai nouă, partidului conservator-democrat în luptă cu celelalte două partide.

Partidul nostru, sub conducerea înțeleaptă a șefului și a fruntașilor săi, a fost acela care, printr'o activitate fără preget pe calea propăvăduirei ideilor conservator democrate, a reușit să ridice nivelul luptelor politice și să inspire corpului electoral marea sa misiune cetățenească. Existența însăși a partidului nostru a fost semnalul unor vremuri nouă și încrezătoare în vitalitatea partidului conservator democrat, cetățenimea romînă s'a alăturat de el.

Avem cu noi idealul și cinstea politică, avem cu noi corpul electoral, care prin deșteptarea lui la adevărată conștiință, devine factorul predominant în politica țării.

Aceasta este marea schimbare politică ce a provocat partidul nostru și cu drept cuvînt șeful nostru îi atribue o importanță atît de mare.

Chestii politice

Psihologia boeriului

Vandalismele făcute în București de cetele asmuțite ale șefilor de culori în frunte cu fostul actor P. Sfetescu au provocat mirare în rîndurile tuturor oamenilor de bine, nu prin natura lor, ci prin pornirea lor, date fiind persoanele cari asmuțise asemenea porniri.

Izvorul primordial al tuturor acestor vandalisme stă în supărarea boierului, Alex. Marghiloman. Și încă nu e boer *avto catavto*, căci de-abia are 2 generații în arhondologia sa, dar morga aristocratică, clanul îngust în care s'a deprins să lucreze în Kronprintz, luxul de cheltueli, în care s'a etalat veșnic, toate acestea au făcut că la cel mai mic strănut al boerului să se miște partidul, să se miște capitala...

Slabă conștiință de sine are un partid, slabă conștiință de sine are Capitala, dacă așa de degrabă se pun în slujba boerului.

Trei ani boeriul Marghiloman a valsat cu liberalii, făcînd pe sfătuitorul în parlament, pe causeur-ul în conciliabule, pe intransigentul în partid. Da; boeriul Marghiloman de cînd a fost uns de d. Carp ca Kronprinț a crezut să pună partidul în slujba d-sale. Cheltuitor cum este în politică, d-sa tratează în cucerit partidul și pe șef. Dl. Carp care e un zgîrcit în politică și un indolent, se lasă tărît fără voe de morga boerului Marghiloman. E în stare la cea mai mică încrețire din sprincene bietul Conu Petrache să se vîre în pămînt. Deprins a trăi în văzduh — ori la țară — Conu Petrache nu știe nimic din bucătăria politică; și atunci Kronprințul care e tare în grejdurile cailor de curse, face pe dictatorul în culisele partidului.

Fuziunea conservatoare din 1907 April a găsit pe boerul Marghiloman amenințat în succesiune la șefie. Partidul fuzionat a simțit că toată acțiunea politică se învîrte între 2 case: Take Ionescu și Alex. Marghiloman. Telefonul între aceste 2 case a zbîrnîit luni întregi pentru cele mai mici nimicuri.

De atunci se desena politica internă de partid. Dacă la boerul Marghiloman erau 10, la Take Ionescu erau 100; dacă la Take Ionescu se aranja o situație, la boerul Marghiloman se strica acea situație și așa prin telefon se ciocneau persoanele, se ciocneau curentele.

Cînd boerul a crezut că poate face porcăria politică. a făcut'o *sans gêne*, la 9 Ianuarie 1908.

Urmarea se știe.

Toate culisele politicei de mai apoi le a ținut boerul Marghiloman. Și Nababul cu feciorii săi, și Nicu Filipescu cu ortaoa lui, și P. P. Carp cu partidul său. toți au fost în funcțiune de boeriul Marghiloman.

Dovadă e acțiunea desperată ce se desfășură astă-zi în Capitală. Ceia ce se petrece astăzi în sinul partidului conservator *pur*, e oglindirea vechilor stări sufletești ale boerimei noastre istorice.

Luați istoria țării și cetiți zurbalele venite adesa ori la schimbarea de domnie.

Vasile Vornicul, devenit mai apoi Vodă Lupul, a ajuns la domnie cu zurbale.

Matei Vodă a fost amărît la sfârșit cu zurbale.

C. Basarab Cîrnul a fost înădușit cu zurbale.

Duca Vodă a dat mîna cu Hîncu sărdarul, și cu Durac căpitanul, de a rămas de pomină vorba: Vodă da și Hîncul ba.

Cronicarii ori cît se silesc a desaproba zurbalele mojicilor, se arată partizanii zurbalelor boerilor, dacă mai ales sînt de partida lor.

Cronicarul Ureche e încîntat că Despot e omorît de Tomșa; rîde de moartea lui Ion Vodă cel cumplit; amenință pe domn să fie matcă fără ac, căci poate fi impuns.

Psihologia boeriului în politică este și a fost de o veșnică mobilitate. Ori încovoiat cu șira spinării spre a fi în slujbă ca Ghenghea Ionașc, ca Cehan Racoviță logofeții cei mari, ori de o zurbavă necontenită ca Iordachi Ruset vornicul în Moldova, ca Ceaurul vornicul față de Racoviță, sau ca Cantacuzineștii față de Mavrocordat și alții.

Prin instinct de clasă istoria se repetă. Formele nouă sînt numai noi prilejuri pentru o acțiune de zurbavă.

Iar dacă Măria Sa Vodă Carol în lunga sa domnie de 44 ani a utilizat boerii numai 16 ani la guvern și pe liberali 28 ani, adică dar, numai o treime, este că le-a știut zurbava lor nativă și i-a spăriat cu liberalii, pentru a le înfrîna apucăturile, foarte puțin dispuse spre o disciplină de monarhie constituțională și cu dinastie străină. Din contra înlesnind făurirea unei burghezii politice liberale, le-a dat putința unei închiaburiri prin politică și a unei docilități mai mari față de tron.

Iar țara fiind pururi gata la domnie nouă—vorba Cronicarilor— s'a dat prea lesne de partea celuia ce știe să o asmuțe, boeriul stînd pe sofa și bînd ciubuc din narghileaua modernă.

Cu o minciună boerească se trecea mai de mult în țara ungurească; iar azi cu supărarea boerului Marghiloman se ajunge la geamuri sparte pe la fețe mari de logofeți ai tronului.

Și acum cuvîntul îl are Vodă, căci doar nu pentru Nenea Nae și Sake se fac toate aceste năzbătii boerești!

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

Sărbătoarea ce se cere

Nu știm dacă acum pentru întâia dată, ori dacă și în alți ani s'a anunțat că în ziua de 1 Mai tribunalele nu vor judeca nici un proces.

E poate numai o simplă îngăduire pe care și-o fac lor înșiși, magistrații. Căci e drept ca să-și facă parte cine împarte.. dreptate. Dar sub această inofensivă formă, știrea are importanța ei și mi se pare întru cît-va simbolică.

Dacă inițiativa s'ar generaliza; dacă nicăiri în această zi, nu s'ar da prilej oamenilor să se înfățișeze înaintea justiției,—judecătorii ar face un act de înaltă dreptate către societate și întru cît-va fără de voie, ar înfăptui triumful celei mai înalte generozități și dreptăți,— acea care împedică pe om de a se război cu semenul său.

Nu este oare aci idealul cel mai înalt? Nu este aci imaginea celei mai adevărate desăvîrșiri? Nu este aci culmea către care se cuvine să tindă omenirea.

In virtutea acestui instinct, apostolii păcii și frăției universale sunt mereu în căutarea unei zile în care întru cîtva, să se îndeplinească icoana sau cel puțin iluzia unei ateri înfrățiri și— e știe—pentru aceasta s'a ales tot ziua de întâiu Maiu, cu deosebire că e vorba de 1 Mai stil nou, care aparține unei mulțimi mai mari, prin capriciile calendarului.

Nu numai simțirea omenească, dar și natura pare să-și fi ales această dată pentru a întrupa o sărbătoare a dorului de viață.

Literaturile tuturor timpurilor au simbolizat în data de 1 Mai—însăși puterea de a reînvia, manifestată în izbucnirea subită a florilor și a roadelor, a parfumurilor și a cîntărilor, a instinctelor și a iubirilor,—toate aceste înlănțuindu-se într'o unanimă și universală expansiune, într'o creștere nemăsurată—une-ori pînă la delîriu—a senzațiilor de plăcere și a emoționalității. Ce este mai... conrupător pentru om de cît mirosul florilor de Mai?

Ce ar fi dacă în acest splendid și încîntător decor, ar putea într'adevăr să înfăptuiască oamenii visul unei înfrățiri aievea și măcar pentru o zi, pentru o singură zi, să poată da uitării vrăjbile, urile, răutățile, minciunile, prefăcîndu-se sufletește, înălțîndu-se mai presus de patemi mai presus de ei însuși!

Dacă !..

Pînă atunci însă e bine că măcar în parte sărbătorește ziua de 1 Mai,—prin o sociabilitate neobișnuită, prin o împrietenire a omului cu natura, prin odihnirea sub cerul liber și pe iarbă verde, prin o veselie sănătoasă și sinceră izvorîtă din iubirea frumuseților firești,—în așteptarea viitorului care să prefacă această zi nu într'un roșu semnal de luptă, ci de albă și adevărată frăție, ca un omagiu cerului frumos și clar, cerului de Mai!

Rodion.

După conferințele generale

— Educație și Instrucție —

Printre fazele de desvoltare generală ale creerului, una din cele mai importante și din cele mai semnificative este facultatea *abstracției*. Această facultate cîștigă în putere, cu cît se lărgește viața de relație a creerului, adică cu cît contactul lui cu lucrurile încunjurătoare devine mai des și mai strîns. La început copilul culege cunoștinți fără nici un sistem, fără nici o grijă, după cum își umple buzunarele cu tot ce găsește. Numai în urmă și încetul cu încetul el începe să grupeze și să clasifice cunoștințele, după cum face și cu ceea ce strînge prin buzunare.

N'ați văzut ce este în buzunarul unui copil! Și cum le cercetează el în orele lui de ocupație! Acum au apărut la el primele semne ale facultății de abstragere. Prin urmare înainte de a fi apărut această facultate tot ce putem face este e să-l punem pe copil în contact cu lucrurile ca să cîștige cunoștinți pe calea simțurilor, și numai pe măsură ce se întărește facultatea de abstragere, numai pe aceia să venim și noi cu calculele. Altmintrelea facem operă rea, facem lucru de memorie și rolul memoriei nu este acesta, ca să facă lucrarea ce trebue s'o facă altă facultate. Și aceasta nu numai despre Aritmetică, ci despre toate materiile de învățămînt.

Facultatea de abstragere vine la unii copii mai încet, la alții mai iute și este o mare greșală pedagogică, dacă, văzînd cum unii copii pricep mai iute socoteala, de pildă, apoi să ne luăm după aceasta și să silim și pe ceilalți ca prin ajutorul memoriei să ajungă pe camarazii lor. Cu aceasta nu facem de cît să dezgustăm pentru totdeauna de studiul matematicelor, cînd ar trebui din contra să fie cel mai atrăgător pentru copii, ca unul ce se potrivește mai mult la intuiție. Programa școalei primare greșește prin urmare în partea aceasta, întru cît impune copiilor niște cunoștinți înainte ca facultatea de abstragere să se fi ivit. Greșala în partea aceasta, constă în faptul că programele noastre au fost copiate după ale altor țări mai civilizate. Și copii noștri nu seamănă cu acei de acolo. In țările mai civilizate copii sunt mai desvoltați, pentru că viața lor de copii este mai intensă, înainte ca ei să vie la școala primară propriu zisă, ei au văzut mai multe lucruri de cît copilul nostru, părinții lor s'au ocupat mai mult cu ei de cît ai noștri, ei au trecut un an sau 2 la școala froebiliană. Copilul de la noi a stat acasă și a scîncit toată ziua printre picioarele mini-sa, care necăjită, l-a alungat de la ea și l a bătut. Nimene nu se îngrijește de viața lui intelectuală.

Rari copii cari duc o viață cum trebue. Cîți din părinții cu dare de mînă se îngrijesc de jucăriile copiilor. Ei se îngrijesc mai de grabă de hainele lor, ca să fie mai frumoase de cît de jocurile lor. Gîndesc că toată lumea se bucură de ceea ce se bucură ei. Dacă ar trebui să judecăm toate după aparență, atunci ar trebui să se forțeze și Tasmanienii, despre care se știe că nu pot socoti de cît pînă la 10, ca să primească acelaș învățămînt ca și un copil civilizat, care pînă la vrîsta de școală și-a înavuțit mintea cu o mulțime de cunoștinți jucîndu-se în chip inteligent.

Se mai zice că trebue să silim facultățile pentru ca ele să se dezvolte. Aceasta este însăși una din marele greșeli ale pedagogiei oficiale. Ori-ce sforțare intelectuală mai mare se face în detrimentul dezvoltărei generale și fără nici un folos pentru dezvoltaraa facultăților intelectuale, căci strică echilibrul care trebue să domnească între corp și suflet. Aritmetica și geometria sunt științi abstracte, deductive, dar numărul și forma sunt lucruri concrete și ideea primă despre ele a venit prin observație. Omul n'ar fi făcut nici un raționament asupra proprietăților triunghiului, dacă nu l'ar fi văzut nici odată. Dacă studiul matematicilor este urît de mulți, apoi este din pricină că s'a început prin partea lui cea mai puțin interesantă, prin calcule peste puterile prezente ale copilului. Problemele practice nu se iau de sub ochii copilului, ci din cercul altor ocupații foarte departe de el.

Mai departe. La Geografie să învață din carte, pe derost, o mulțime de definiții a lucrurilor din acest domeniu, în loc să se învețe de la fața locului prin excursiuni sau călătorii. De aceea nu trebue să ne mire faptul că copiii

Aparatul BLERIOT
A SOSIT

si s'a expus, în grădina **Cuza-Vodă**, str. Lăpuşneanu, unde poate fi vizitat de onor. public, în ori-ce de zi, *pînă Vineri*. Preţul întrărei 1 leu; pentru elevi şi militari 50 bani.

Sborul va avea loc Duminică 2 Mai, la aerodromul de la Abator, orele 5 p. m. şi va fi executat de celebrul aviator francez **Delatang**, care se află de cîte-va zile în Iaşi.

Reducerea pe c. f. r. de 50 la sută e valabilă de Vineri pînă Marţi 4 Mai.

Puţinele bilete se mai găsesc la grădina Cuza-Vodă şi Libraria Socec.

ştiu să descrie Volga şi Misisipi şi n'au nici o idee de ce vrea să zică un izvor. Bine ar fi ca să se facă în curtea şcoalei, unde-va, relieful ţării macar, sau al judeţului, cu nisip, dar aceasta nu se poate din pricină că elevii sunt prea mulţi şi apoi nu se ştie cum ar fi luată această scoatere afară a copiilor din sală în timpul orei de geografie, nu mai vorbim de întimperiile care ne pot împiedica: soarele prea arzător, vîntul, ploaea, frigul etc.

La istorie se învaţă o mulţime de fapte pe cari copiii nu sunt în stare cu mintea lor să le priceapă. De aceea în programa multor şcoli din ţările din Apus a început a se înlocui istoria politică şi a principilor, cu istoria civilizaţiei, a progresului, istoria raţională a ideilor, a obicinuirilor, istoria muncei a artelor, a industriei, a invenţiilor şi a descoperirilor, istoria vieţei intime, a chipului de a-şi face locuinţă de a se imbraca.

Se vorbeşte despre o mulţime de plante sau animale fără ca copilul să le fi văzut vreodată în natura sau în colecţie. Şi aceasta încă se mai chiamă Ştiinţă şi Intuiţie. Ne închipuiam că dacă copilul poate reţine cîteva sate cu ajutorul memoriei, apoi acesta este metodul adevărat de a învăţa.

La Dinn s'a inaugurat o metodă nouă, desenul după natură. Ideia este minunată şi conformă cu principiile raţionale, Dar în loc ca obiectul să fie dat copilului ca să-l interpreteze după temperamentul său, după cum cere spiritul adevăratei metode, învăţătorul îl face singur cu o mulţime de linii din care copilul cu greu poate discuta obiectul pe care nici nu-l vede.

Din toate acestea rezultă că din toată învăţătura copilul nu reţine de cît foarte puţin, cîteva idei, false şi vagi din care pricină el primeşte aproape fără discuţie fiind-că creerul lui n'a fost deprins să facă aceasta, toate opiniile care îi cad, în cale.

Nu există nici o armonie intelectuala între elevi şi învăţător, care există de pildă între conferenţiar şi publicul care vine să-l asculte din propria lui iniţiativă asupra unui subiect mai mult sau mai puţin cunoscut. Elevii din contra nu sunt adunaţi în clasă de nici un interes propriu, ei vin aice impinşi de părinţi, pentru că aşa au venit şi părinţii lor, şi aşa trebue să vină poate şi fiii lor. Intre învăţător şi elev este o distanţă prea mare ca idei, ca fond psihologic. Invăţătorul are a conduce 40—50 elevi cu inteligenţe diferite, cu naturi diferite, a căror voinţă şi dispoziţie este neîncetat contrariată şi care nu poate interesa de cît pe o parte din copii şi aşa să face că studiul care nu este de cît numai interes şi plăcere devine un chin şi o pedeapsă.

C. V. Buţureanu

Discursul d-lui Take Ionescu

Pronunţat Joui 29 Aprilie la clubul conservator-democrat din Bucureşti

— După notele stenografice —

Cînd am plecat în străinătate, au fost mulţi cari îşi închipuiau că fac o greşală, că situaţia politică e de aşa natură în cît nu este permis unui şef de partid să absenteze. Eu însă eram convins că voi găsi situaţiunea politică aşa cum am lăsat o. Aşa am găsit-o, chiar mai bună pentru noi.

Intr'adevăr în acest timp nu s'a întîmplat de cît un singur eveniment politic, căci pentru mine micile scandaluri sau ameninţări de scandaluri nu le consider evenimente politice.

Evenimentul politic a fost alegerea de la Roman.

De ce zic eveniment politic? pentru că şi această alegere a confirmat un adevăr, pe cari numai orbii nu vor să-l vadă. Adevărul este că în anii din urmă viaţa politică a României s'a schimbat cu desăvîrşire şi că partidele politice sunt datoare să-şi adapteze procedura la noua stare politică a ţărei.

Pînă în anii din urmă alegerile nu existau, voinţa naţională nu se putea exprima prin alegeri. Această atonie a corpului electoral era fatal înlocuită prin altceva: partidele politice cînd simţeau că a venit vremea de schimbare, organizau manifestaţiuni cu violenţe.

Aceste manifestaţiuni erau în starea de atunci şi explicabile şi neprimejdioase. Explicabile, pentru că dacă alegerile nu sunt o realitate, e firesc altceva să le înlocuiască.

Neprimejdioasă pentru că viaţa politică a Romîniei se reduce la viaţa unei oligarhii împărţită în două partide şi manifestaţiunile chiar violente erau puse la cale de aceste oligarhii, cari le dirijau şi îi împedicau de a deveni periculoase.

Erau ertaţi mi cuvîntul ceva teatral în aceste organizări, cei din culisee ştiau bine cum s'au organizat manifestaţiunea şi unde se va opri.

Astă-zi s'au petrecut în România două lucruri noui cari schimbă cu totul viaţa noastră politică.

PăturI adînci se interesează de polică, manifestaţiunile violente ar deveni deci lucruri cu totul primejdioase, căci dacă manifestaţiunile violente le fac partidele, cu acelaş drept le pot face şi ţaranii şi lucrători şi sindicalişti; ori cît de conservator aş fi sunt destul de democrat ca să nu reclam privilegii de dezordine pentru vre o clasă socială.

Pe de altă parte alegerile au devenit o realitate, pe cîtă vreme fireşte guvernele făcînd toate presiunile obicinuite nu întrebuinţează şi violenţe pentru a împiedica libera manifestaţiune a alegătorilor

In această stare de lucruri este evident că manifestaţiunile violente nu se mai pot explica decît atunci cînd, doar corpul electoral ar redeveni mut, or violenţa guvernamentală ar împedica corpul electoral să se pronunţe, or ne-am afla în faţa una din acele chestiuni cari au astfel de importanţă pentru stat, în cît merită să o împedice, or care ar fi preţul pe care le-ai plăti, pentru o asemenea împedicare.

De aceea, eu d-lor, de la constituirea partidului nostru, nu numai că nu v'am propus nici o manifestaţiune, dar am împedicat chiar pe acei cari credeau manifestaţiunile utile.

Am preferit să luptăm în alegeri şi am învins în alegeri.

Şi dacă d lor, partidul nostru conservator-democrat n'ar fi făcut ţărei decît acest serviciu, această profundă reformă politică de a fi deşteptat conştiinţa electorală, şi de a fi făcut astfel posibilă la noi o viaţă constituţională occidentală în locul farsei orientale din trecut, şi încă ar trebui să fim mîndri de opera noastră, căci este o adevărată revoluţiune.

Dar alegerile pe care noi, le am cîştigat au avut un dublu înţeles: Ţara a arătat şi că partidul liberal nu se mai bucură de încrederea ei, şi că ea cere ca destinele ei să fie conduse de partidul conservator-democrat. Nu se poate împărţi verdictul ţărei în două, să se ia o parte şi să se asvîrlă cealaltă.

In toată lupta de pînă acum, eu nici odată nu v'am spus ce are să se intîmple după căderea liberalilor. Nu am vrut să cîştig victoriile cu speranţele pe care le-aş fi născut în corpul electoral, iar partidului nostru nu am vrut să-i arăt deliciile budgetare cum arăta Napoleon soldaţilor săi din vîrful Alpilor, cîmpiile mănoase ale Italiei.

Astăzi cînd victoria este desăvîrşită şi sper că vom învinge şi la Tecuci, astăzi pot să vă spun că convingerea mea adîncă şi neclintită *este că d. Carp nu va veni la guvern, pentru că nu poate să vină la guvern.*

Aţi avut pînă acum încredere în mine, încredere desăvîrşită, încredere oarbă, aşa cum se cuvine într'un partid disciplinat.

Vă cer să continuaţi aceiaşi încredere şi iau asupra mea răspunderea viitorului partidului nostru.

Vi s'a spus că sunt fricos. Nu fricos, cuminte.

Şi fiind-că trebue să tratez aci limpede toate chestiunile, ţin să vă spun că acei cari cu bună credinţă, fie din dorinţa de a vedea un guvern cît mai tare şi o opoziţiune cît mai slabă, *fie din credinţa că lucrul este posibil, vă vorbesc de tratative pentru o conlucrare între noi şi cealaltă opoziţiune, se înşală. Vă afirm că nu a fost şi nu este nici o tratativă.*

N'am avut să refuz nimic, fiind că nu mi s'a oferit nimic. Iar din parte mi vă puteţi închipui că eu nici odată nu voiu propune vre-o conlucrare. Nici nu pot să o propun, pentru că noi am fost goniţi de dincolo şi goniţilor nu li se cuvine să propună nimic.

Eu d-lor cînd s'a făcut fuziunea am făcut o în bună credinţă, deşi ştiam că fireşte rolul nostru va fi redus, căci nu mi puteam face iluzia cu oamenii pe care atîţia ani îi împiedicasem de a se sui în copac, vor uita de odată resentimentele trecutului.

Am făcut însă fuziunea pentru că credeam că în urma revoltelor ţărăneşti nu ni se îngăduia nouă clasele diriguitoare, să nu dăm exemplul de sacrificiu şi de unire.

Vă aduceţi aminte că în toiul revoltelor, înainte de fuziune, *dacă a'şi fi vrut să ascult propunerile prietenilor mei, aproape toată Camera şi tot Senatul conservator m'ar fi proclamat şef al partidului conservator.*

Nu am făcut-o. Nu am vrut ca la revoluţiunea ţărănească să se răspundă la oraşe printr'o revoluţie de serai.

Materialiceşte am pierdut, ştiam că o să pierd, dar am cîştigat sufleteşte.

Iar ultima fuziune dacă eu am făcut-o cu o bună credinţă, modul cum am fost noi goniţi de dincolo nu-mi îngădue să afirm acelaş lucru pentru toţi.

Inţelegeţi dar, că eu nu pot face nici o propunere de vre-o colaborare oare care, şi iarăşi vă afirm că nu am avut nici meritul să refuz nici o propunere, căci nu mi s'a făcut nici una.

Şi atunci d-lor rămîne o singură cestiune. Cum stăm?

Avem în faţa noastră un guvern în lichidare. Toată lumea vede aceasta.

Mai avem în contra noastră un partid, care de abia de o lună de zile şi-a adus aminte că e un partid de opoziţie. Şi mai avem un lucru, mai avem verdictul unanim şi repetat al ţărei în toate colegiile electorale, că în noi îşi pune încrederea.

D-lor, cu tot lealismul meu către coroană, şi acest lealism nu a fost nici odată dezminţit, nici prin vre-un gest, nici prin vre-o atitudine. Cu tot acest lealizm care este superior tuturor, nu cer Majestăţei Sale să mă aducă la guvern.

Eu am cerut însă ţărei să mă desemneze Majestăţei Sale pentru a fi chemat la guvern, şi ţara a răspuns la la cererea mea desemnîndu ne regulat în toate alegerile, drept succesori la guvern ai partidului liberal.

Şi cum mie imi este cu neputinţă să-mi închipuesc cu viaţa politică a Romîniei trebue să fie anormală, atunci în chip normal nu pot să văd altceva de cît că după guvernul liberal, va trebui să vie guvernul conservator democrat.

DIN BOTOŞANI

Hymen.—In seara zilei de 25 a. c. s'a celebrat cununia civilă şi religioasă. a simpaticul nostru concetăţean d. Anibal Ciolacu mare proprietar—fiul def. Ilie Ciolacu fost prefect,—cu mult graţioasa d şoară Alice Ciolacu—fiica regretatului Ioan Ciolacu, fost deputat

Nuni au fost d-na Beatrice Vyzanti şi d. Constantin Ciolac, fruntaş conservator democrat.

Căsătoria civilă a fost oficiată la ora 7 seara la primărie de către d. Russu—ajutor de primar, iar cea religioasă la ora 8 la biserica Sf. Ilie, de către preoţii Cernescu şi Sbărnea.

La ora 9 jum., seara a avut loc, în somptuoasele saloane ale d-nei Nathalia Ciolac—decorate cu multă măiestrie şi luminate à giorno,—o splendidă serată, urmată de un bogat supeu.

Tot ce oraşul nostru are mai drăguţ şi mai distins, a luat parte la această sărbătoare familiară.

Onorurile casei au fost făcute, cu amabilitate deosebită, de către amfitrioana, d-na Nathalie Ciolacu, care n-a cruţat nici un sacrificiu, spre a mulţumi pe oaspeţii invitaţi.

La şampanie primul tuast l'a ţinut d-na Natalie Ciolacu, făcînd o călduroasă urare de fericire tinerei perechi. Şi în sănătatea d-nei Nathalie Boyan.

D. Nicu Ciolac, simpaticul fost deputat, în cîte-va cuvinte bine simţite, rădică un tuast pentru d-na Ecaterina Ciolac—mama miresei.

Mai toaatează apoi d-nii Constantin Ciolacu, Căpitan Grigoriu, Ilie I. Ciolacu şi fraţii Demostene şi Panaite Vyzanti.

Seria toasturilor o încheie d. Arthur Vyzanti, toastînd în onoarea d-nei şi d-lui Gh. Dimitrescu preşedintele trib. local.

Fanfara batalionului 8 de vînători şi excelenta orchestră sub conducerea fraţilor Filip şi N. Paraschiv, au cîntat tot timpul cele mai fermecătoare cîntece româneşti şi bucăţi clasice.

O numeroasă delegaţiune de săteni de pe domeniul Călugăreni, în semn de recunoştinţă—pentru dragoste nemărginită pe care le poartă tînărul şi generosul proprietar—îi au adus un foarte drăgălaş cadou împreună cu următoarea felicitare:

Veselie fericire
Viaţa cu iubire,
Noroc, bucurie
Isvor de bogăţie

Din asistenţă notez doamnele: Eleonora Ciolacu, Ecaterina I. Ciolacu, Profira Em. Ciolacu, Marie Jeana Ciolacu, Nathalie Gh. Demetrescu, Aida P Vyzanti, Beatrice D. Vyzanti şi Elvira Vyzanti.

Drăgălaşul buchet de d şoare era alcătuit din Bebe (Jeane) Ciolacu—una din cele mai încîntătoare brunete a Botoşanilor, într'o superbă toaletă charmeuse alb cu broderii de fir; Margot Ciolacu, o viorică foarte drăguţă în crêpe de chine alb; Maria Ghyka, bună şi amabilă, în crepon banane, Louise Fottea, în tulle alb brodat, surorile Rodica şi Cerişica Ciolacu, două steluţe adorabile, în alb.

D nii Gh. Demetrescu, preşedintele tribunalulului, Constantin Ciolacu, colonel Botea, comandantul reg. 8 roşiori, Nicu Ciolacu, Ilie I. Ciolacu, Eduard Ulle, Emanoil Ciolacu, Dr. Kynek, căpitanii Vîrnav şi Grigoriu din cavalerie, lct. Eduard Drouhet din artilerie (Roman) lct. Capşa, sub.-lct. St. Georges, din cavalerie (Bîrlad) Jenică Pascu inginer (Dorohoiu) Antonel Goilav. Demostene Vizanti, Arthur şi Panaite Vizanti avocaţi, Jenică Vizanti, Romulus şi Remus Ciolacu şi subscrisul.

S'a petrecut admirabil de bine într'o intimitate plăcută şi nepretenţioasă.

Lazarow.

Litere-Ştiinţe-Arte

Pe scena teatrului Odeon din Paris s'a jucat o piesă în versuri de Louis Leloir şi Gabriel Nigoud: „Mademoiselle Molière". Piesa a fost primită cu multă căldură. Acţiunea cuprinde picante epizoade din epoca lui Molière.

*

Se anunţă, pentru curînd, apariţia în limba germană a operei comandorului Peary asupra descoperirei polului nordic,—în editura lui Wilhelm Gusserd unde a apărut şi lucrarea lui Shakleton asupra polului sudic.

*

STRUNA ZILEI

STOMAC ŞI CAP

Boala de care sufere prinţul George al Serbiei e o gastrită cronică.

Telegramă

Doctori, vreţi să-i daţi de leac?
Recunoaşte vă-ţi greşala:
Boala lui nu-i la stomac,
Ci la creer e sminteala.

INFORMATII

❑ Iată textul telegramei pe care M. S. Regele a trimis-o:

Doamnei Pia Bratianu

Bucureşti

Cu vie părere de rău am aflat că s'a huiduit văduva marelui şi neuitatului bărbat de stat Ion Bratianu.

Sper că d-voastră n'aţi fost prea speriată prin acest fapt nechibzuit şi că spaima trecătoare nu va avea urmări neplăcute asupra scumpei voastre sănătăţi.

CAROL.

La această telegramă, doamna Pia Brătianu a răspuns următoarele:

Majestăţei Sale Regelui

Sinaia

Adînc mişcată mulţumesc Majestăţei Voastre din inimă pentru cuvintele Sale binevoitoare, care de rîndul acesta ca şi în toate împrejurările grele au fost pentru mine o mare mîngîere.

Pia Brătianu

❑ *Direcţia generală a telefoanelor aduce la cunoştinţă, că cometa Halley atingînd cu coada ei firul telefonic Iaşi—Bucureşti, acel fir a fost complectamente distrus.*

❑ In şedinţa de eri după amiazi, consiliul de război, după o deliberare de o oră, a condemnat la trei ani închisoare pe caporalul bacalaureat Alexandru Munteanu din regimentul 12 Cantemir, pentru că a săvîrşit acte contra naturei, asupra unor elevi de liceu.

❑ Pentru ziua de astăzi 1 Mai, a fost suspendat serviciul la toate regimentele din localitate.

❑ Ministerul instrucţiunii a cerut revizoratului şcolar, să-i înainteze un tablou de numărul elevilor care se vor prezenta la examenul de absolvire a cursului primar rural.

❑ Pensiile civile şi militare pe luna curentă se vor plăti la administraţia financiară la 18 Mai c.

❑ Cu numirea unui inspector de poliţie, în postul înfiinţat pe ziua de 1 Aprilie, se aşteaptă o surpriză.

Nu va fi numit, după cît ştim, nici d. Bogdan, nici d. Paladi şi nici d. Averescu.

Prefectul poliţiei a recomandat pen-acest post pe tînărul Em. Marcu, licenţiat în drept.

D. Marcu ocupă actualminte un post de copist la serviciul technic al comunei.

DIVERSE

— O delegaţie a societăţei funcţionarilor tramvaiului electric din localitate, s'a prezentat eri la d. col. C. Langa şi a primit donaţia de 1000 lei ce acesta a făcut'o societăţei şi pentru care i s'au adus vii mulţumiri.

Societatea a hotărît să trimeată la 24 Iunie la Slănic o delegaţie, spre a felicita pe d. col. Langa, care în acea zi îşi va sărbători a 80 aniversare a naşterii sale.

— Mîine Duminică 2 Mai, ultimul Bal Mascat, dat în sala Pastia de I. L. Dukaten.

Va cînta muzica reg. 13.

— Mîine Duminică 2 Mai, orele 7 jum. seara are loc o frumoasă serată dansantă familiară în sala Turn-Verein, din str. Cîndu organizată în scop filantropic cu diferite surprize noi alo Chantecler şi Bleriot.

La ora 12 noaptea se va arata cometa Haley.

Orenstein & Koppel-Arthur Koppel

SOCIETATE PE ACŢIUNI

BUCUREŞTI — No. 18, Strada I. C. Brătianu, No. 18 — BUCUREŞTI. — Telefon 6/97

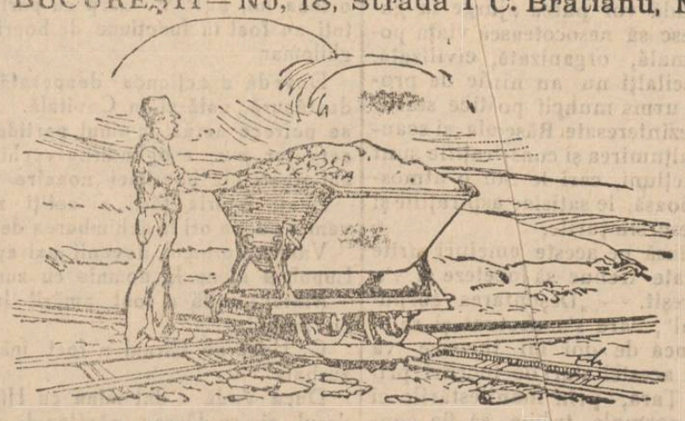

Deposit şi Fabricaţiune de:

Şine de oţel.—Vagonete.—Macazuri.—Plăci turnante.—Locomotive.—Roate.—Osii.—Cutii de unsoare.—Eclise.—Buloane.—Crampoane etc.—Şine şi accesorii de cale Ferată Normală pentru linii de garaj.

FABRICA SPECIALA de LOCOMOTIVE

Furnisează D-lor Antreprenori şine şi vagonete CU LAGĂRE, CU ROLURI speciale patent „Koppel" cari produc o economie DE TRACŢIUNE CU 50 LA SUTĂ, pentru transport de PĂMÂNT PETRIŞ şi CĂRĂMIDĂ

SE DĂ CU CHIRIE IN CONDIŢIUNI AVANTAGIOASE

❑ **Mişcarea în Magistratură.** — Din cercuri guvernamentale, am aflat azi dimineaţă, că mişcarea în magistratură va apărea astă-zi şi va cuprinde următoarele, în ce priveşte magistratura din Iaşi.

Avocatul Mimi va fi numit procuror general amovibil, în locul vacant; d. Al. N. Gane, procuror de curte; d. Lazăr Munteanu, actual preşedinte la Constanţa, prim preşedinte în locul d-lui I. Corjescu. D. S. Diaconescu, actual prim procuror la trib. Ilfov, preşedinte al trib. Iaşi s. II-a sau secţia III-a; d. Vesp. Erbiceanu, actual jude de instrucţie, preşedinte la una din secţiile vacante; d. Volanschi, actual membru de şedinţă la trib. Vaslui, judecător de instrucţie la Iaşi; d. T. Ciurea, actual jude al ocolului Răducăneni, membru de şedinţă la trib. Vaslui.

❑ **Alegerea Camerii de Meserii.** — Mîine dimineaţă la ora 9, va avea loc în localul Camerei de Comerţ, alegerea Camerii de Meserii pe un nou period de trei ani.

La această alegere, au dreptul la vot comitetele corporaţiunilor din întreaga circumscripţie care cuprinde Iaşul, Vasluiul, Romanul, Buhuşii, P. Neamţ, Tg. Neamţ şi Tg. Frumos.

In astă seară cu trenul de 11·30 sosesc toate comitetele corporaţiunilor în afară de cel din Vaslui care soseşte mîine dimineaţă la 8·35.

Alegerea Camerei de Meserii prezintă un mare interes; căci noii aleşi pe lîngă multele chestiuni ce vor avea de rezolvit pentru bunul mers al corporaţiunilor, are de organizat şi congresul Camerilor de meserii, ce va avea loc în vara aceasta—şi în care congres se vor hotărî modificările ce trebuesc aduse legei meseriilor, precum şi noua îndrumare administrativă a corporaţiunilor care să dea adevărate foloase meseriaşilor.

REVISTA ŞTIINŢIFICĂ „V. Adamachi"

Idea că Iaşul nostru e un centru cultural puternic se afirmă din ce în ce mai mult.

Profesorii facultăţii noastre de ştiinţi au luat iniţiativa laudabilă din toate punctele de vedere, de a funda o Revistă ştiinţifică de care se simţea absolută nevoe la noi. Această Revistă care poartă şi numele generosului donator ieşan, Vasile Adamachi, va umplea desigur un gol simţitor în răspîndirea culturei ştiinţifice la noi. Injghebată cu un caracter cu totul occidental, ea se adresează în prima linie oamenilor cari posedă deja o cultură ştiinţifică generală. Ea va fi extrem de folositoare profesorilor de licee şi tuturor oamenilor doritori de o cultură ştiinţifică serioasă şi cari n'au posibilitatea să urmărească progresele ştiinţei din publicaţiile speciale.

Prin articolele sale de fond, Revista şi a propus de a pune la punct discuţia diferitelor probleme ştiinţifice, arătînd ultimele stadii de dezvoltare ale acestor probleme; iar prin *dările de seamă, note şi informaţii* de a ţine pe cititori în curent cu publicaţiile ştiinţifice atît de la noi cît şi din străinătate. Intelectualii ieşeni în special, sunt datori să susţină în mod călduros, o Revistă aşa de importantă.

Revista apare, de o cam dată în 4 fascicule pe an, sub conducerea unui comitet compus din d-nii profesori: *P. Poni, P. Bujor, D. Hurmuzescu, I. Simionescu, D. Pompeiu, N. Costăchescu, I. Borcea* şi asistentul *C. Bedreag.*

Numărul 2, pe trimestrul Aprile, Maiu, Iunie, de 79 pagini a apărut deja cu următorul sumar: *I. Borcea*, despre naturalistul filosof Lamark. *T. Lalescu*, asupra teoriei matematice a aviaţiunei. *G. Spacu*, Disociaţia. *P. Bujor*, Partenogeneza exprimentală.

Dări de seamă, note şi informaţii: C. Bratu: Cometa lui Halley; *C. Popovici:* Cometa 1910 a. Explicarea cozilor cometare; Expoziţia anuală a societăţii de fizică din Paris; Inundaţiile din Paris şi instalaţiile electrice pariziene; Falşificarea untului; Radium; Experienţa de chimie; *A. Lacroix:* Vulcanul Pelée şi erupţiile sale; Erupţia Etnei; Rocile depuse actual; *E. Suees:* Faţa pămîntului; *P. Kropotkine:* Ajutorul mutual ca factor al Evoluţiei; *I. A. Scriban:* Contribuţiuni la anatomia şi Istologia Hirodineelor; *N. Mazere:* Harta etnografică a Transilvaniei; *Col. Sc. Panaitescu:* O problemă geografică; Inaugurarea Muzeului oceanografic din Monaco; *Col. Sc. Panaitescu:* Curs de topografie, partea: Citirea Hărţilor: *Doerr Franz* şi *Taussig:* Frigurile popotasice; *Dr. I. Bălăcescu:* Technica tratamentului conservator în tumorile albe; *A. Cardaş:* Creşterea vitelor în România; *Ing. G. Roiu:* Depozitele de gunoae, mijloacele întrebuinţate pentru utilizarea resturilor menajere, crematorii. *C. Kiriţescu:* Un raport către d. Ministru al Instrucţiei. Reviste, Şedinţele societăţii de ştiinţe din Bucureşti.

Preţul abonamentului anual e de 6 lei. Pentru studenţi şi învăţători, abonamentul e redus la 4 lei anual.

Preţul unui număr 1 leu 50.—Pentru abonamente a se adresa d-lui *N. Costăchescu*, la laboratorul de chimie minerală (Universitatea din Iaşi str. Carol).

Ultime INFORMAŢII

❑ D. avocat Lascar Antoniu, înapoindu-se astă-zi din Galaţi şi găsind invitaţia la banchetul ce să dă în Capitală, cu ocazia intrării în al XX lea an de existenţă a revistei „Curierul Judiciar" şi pentru sărbătorirea d-lui Dim. Alexandrescu, a telegrafiat la Bucureşti d-lui Vespasian Pella, care reprezintă direcţia ziarului „Opinia", regretul său de a nu putea lua parte la banchet, rugîndu-l a exprima aceste sentimente marelui jurisconsult Dim. Alexandrescu, şi comitetului de redacţie a valoroasei reviste.

❑ **O declaraţie a d-lui Take Ionescu.** Redactorul unui ziar liberal l'a interviewat pe şeful nostru asupra situaţiei.

D. Take Ionescu a răspuns:

— Eri, la clubul nostru, am făcut asupra situaţiei politice declaraţiuni atît de complecte şi de limpezi că astă zi, nu mai am aproape nimic de adăogat.

Dacă voiţi, vă puteţi folosi de ele. Textul ce va apare în ziarele „La Roumanie", „Acţiunea" şi „Ordinea" este exact, de oare ce este revăzut de mine.

Apoi, după cîte va clipe:

— D-voastră totuşi v'aşi mai putea adăoga ceva. N'am avut nici odată obiceiul şi nu-l voi lua nici de aci înainte, de a face politică cu gînduri ascunse. Sufer poate de o prea mare franchiţă, dar ce voiţi, după 51 de ani nimeni nu şi schimbă natura.

— Aşi voi totuşi să cunosc părerea dv. asupra unor oare cari gesturi.

— Anume?

— Acelea de a se huidui o femee ca d-na Pia Brătianu şi de a se arunca cu pietre asupra statuei unui om ce a purtat numele de Ion Brătianu.

Inainte de a-mi răspunde, d. Take Ionescu desaprobă făptele acestea printr'o nervoasă şi scurtă contractare a figurei

— **In această privinţă, îmi spune d-sa, de ori cine altul aţi întreba, vă va da acelaşi răspuns. Nu cred să existe nici un om de omenie, ne cum nici un „om de stat" care să nu desaprobe desordinele de rău gust şi perfect inutile, în felul celor petr cute.**

❑ Aseară la ora 6 membrii consiliului comunal au mers în corpuri în strada Păcurari, pentru a vedea dacă e de utilitate publică cererea făcută de mai mulţi locatari, de a se deschide o stradă din dosul berăriei Zimbru până la linia ferată.

Consiliul a admis această cerere.

❑ Soldaţii din trupa cu schimbul a cavaleriei, au fost concentraţi pentru 60 de zile instrucţie.

Să ştie că prin noua lege de reorganizare a armatei, regimentul de calaraşi cu schimbul are escadronul în oraşele Bacău, Neamţ, Roman şi Buzeu.

❑ D. A. N. Gane, care a fost numit procuror de Curte şi d. Vespasian Erbiceanu, numit preşedinte al tribunalului, au depus astăzi legiuitul jurămînt.

❑ Astă-zi s'a început examenul învăţătorilor suplinitori, pentru a obţinea dreptul de a fi numiţi cu titlul provizoriu.

Examenul peutru circ. Iaşi se ţine la şcoala normală „Vasile Lupu", şi iau parte candidaţii din judeţele: Iaşi, Vaslui, Fălciu, Roman, Bacău, Suceava, Botoşani, Dorohoi şi Neamţ.

❑ D. verificator de măsuri şi greutăţi Dron Ioan din Iaşi a fost însărcinat cu îndeplinirea serviciului la biroul de Putna, unde avînd a îndeplini funcţiunea de verificator cl. II, va primi pe lîngă salariul său, spesele de 50 lei lunar pentru deplasare.

❑ Locotenentul Colonel N. Haralambie din regim. 17 Artilerie, Roman, a fost mutat ca măsură disciplinară în garnizoana Craiova.

❑ Astă zi s'a făcut, cu o dosebită solemnitate, sfinţirea bisericei din Comarna.

A oficiat protoereul judeţului.

❑ Comitetul societăţei coloniilor şcolare va organiza în curînd, o serbare la grădina Copou, pentru sporirea fondului.

❑ In ziua de 27 Mai, „Inălţarea Domnului se va oficia, cu o deosebită solemnitate, hramul M-rei Neamţ.

Serviciul divin va fi oficiat de I. P. S. Mitropolitul Pimen Georgescu asistat de mai mulţi preoţi.

❑ Conferinţele cercurilor culturale ale învăţătorilor, care au fost suspendate pe timpul vacanţei sărbătorilor, se vor relua cu începere de mîine Duminecă 2 Mai,

❑ **Ministerul de război a trimes depozitului de recrutare şi mobilizare un ordin, prin care cere să pună 'n vedere ofiţerilor în rezervă, să comunice ministerului domiciliul lor.**

Schimbările de domiciliu vor trebui comunicate imediat ministerului conform regulamentului de mobilizare.

❑ **Ministerul instrucţiunei a cerut revizoratului şcolar, să pună în vedere diriginţilor şcolilor din comunele rurale, ca să predea la adulţi şi lucrul manual care s'a dovedit a fi foarte folositor.**

❑ In legătură cu ştirile ce le-am dat asupra strămutărei seminarului „V. Costachi" la Frumoasa, ni se mai comunică următoarele:

Odată cu lucrările de amenajare şi restaurare a M-rei Cetăţuia, care se vor începe în curînd, se va face o frumoasă alee, care să unească Cetăţuia cu Frumoasa. Dealul Cetăţuiei va fi plantat de jur împrejur cu arbori. De asemeni şi încunjurătoarea Frumoasei.

Corul seminarului va acompania, în fie-care Duminică, serviciul liturghiei la Cetăţuia, care, după cît ştim, va fi pusă sub conducerea unui Archimandrit.

I. P. S. S. Mitropolitul are de asemeni de gînd să reorganizeze şi M-rea Hlincea, din apropiere de Cetăţuia.

❑ La 1 Iunie se va ţinea la direcţia generală a poliţiilor, examenul de capacitate pentru postul de ofiţer de poliţie.

❑ Din judeţul Neamţ au plecat acum cîte-va zile, 20 de lipoveni cu destinaţia pentru Brăila, iar de acolo au luat drumul spre Mandciurea, unde se vor stabili.

❑ Concursurile între echipele de oină a şcoalelor secundare, vor avea loc Luni 10 Maiu, pe platoul de la Copou.

Zilele acestea se va numi juriul.

◔ Incepînd de azi 1 Mai, orele de cancelarie la primărie au fost fixate de la 7 jum. până la 1 p. m., până la noi dispoziţiuni.

❑ Ofiţerii de la institutul geografic al armatei, vor lucra în judeţul nostru, pentru harta ţărei prin a doua jumatate a lunei curente.

❑ Tabloul cu înaintările în armată, ce se fac pe zina de 10 Mai, va apărea în cursul săptămînei viitoare.

După cum ni se spune, din Iaşi sunt foarte puţine înaintări.

❑ Mîine Duminică va avea loc adunarea generală a membrilor societăţei viticole, cînd se va face darea de samă anuală şi se va discuta asupra organizărei, la toamnă, a expoziţiei viticole.

❑ Un călugăr G. M., a fost îndepărtat de la Mitropolie, pentru abateri grave.

Călugărului în chestie îi venise gust, a treia zi de Paşti, să tragă un chef la „Viaţa Lungă", — nu singur, — şi să se dea în scrînciob.

❑ D. dr. Rudescu a fost numit medic comunal la Iaşi, în locul d lui dr. Brăileanu, care fusese numit în locul d-lui dr. Şeptelici şi care a refuzat apoi postul.

❑ Elevii liceului internat, împreună cu profesorii lor, au serbătorit astă-zi armindenul la grădina Rivalet.

❑ Şcoalele rurale vor înceta cursurile la 2 lunie c. De la acea dată se vor începe examenele de absolvire. Examenele se vor ţinea la cercurile respective; la fie-care cerc vor participa elevii a 3—4 şcoli. In judeţul nostru examenul se va ţinea în 21 cercuri.

La 27 Mai diriginţii şcolelor se vor întruni la cercurile respective pentru a fixa itinerarul examenului.

❑ Ministerul instrucţiunii a făcut cunoscut directorilor şcolilor secondare din localitate, că cererile de scutiri de taxă dentru elevii care se prezintă la examen ca preparaţi în particular, trebuiesc adresate direct casei şcoalelor, singura care poate acorda asemenea scutiri.

❑ Zilele acestea cancelaria Mitropoliei va trimite tuturor preoţilor din eparhia Moldovei, subiectele ce vor trebui să le trateze preoţii pentru conferenţele păstorale anuale.

● D. Marosin a fost numit taxator la vama Burdujeni.

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 1 Mai

Mişcarea în magistratură

Bucureşti.—Astă-zi a apărut mişcarea în magistratură, ea cuprinde între altele următoarele:

D. N. Zamfirescu a fost înaintat procuror de secţie la Inalta Curte de Casaţie, post din nou creat; d. Oprescu procuror de secţie la curtea de Apel din Bucureşti, a fost înaintat procuror general; d. C. Toneanu a fost numit procuror general pe lîngă curtea de Apel din Galaţi; d. N. Geblescu a fost înaintat procuror general la curtea de Apel din Craiova; d. Alex. Mimi, fost procuror de Curte a fost numit procuror general la Curtea de Apel din Iaşi; d. Al. N. Gane, actual preşed. trib s. II-a Iaşi, înaintat procuror de secţie la curtea de Apel din Iaşi; d. N. Penciulescu, preşedinte trib. Putna, a fost înaintat prim-preşedinte aceluiaşi tribunal; d. Vespasian Erbiceanu, jude instructor Iaşi, a fost numit preşed. trib. Iaşi; d. N. Papadat jude de şedinţă trib. Putna, a fost înaintat preşed. d. Alexandru Macarovici jude de şedinţă Putna a fost numit jude instructor; d. Sever Ţipei, judecător de sedinţă la R.-Sarat, a fost permutat la Teleorman; d. Constantin Rosetti, a fost confirmat jude de şedinţă trib. Ilfov.

Ascenziunea din Bucureşti

Bucureşti.—Din cauza timpului defavorabil şi din cauza vîntului, ascenziunea ce urma să aibă loc azi aci, probabil se va amîna.

Situaţia în Albania

Salonic.—O adunare de protestare organizată în toate comunele din vilaetul Bitolia, a avut loc la Resnia. S'a adoptat hotîrîrea de a înştiinţa pe marele vizir şi pe preşedintele Camerei, că întreaga populaţie albaneză virilă va lua armele şi se va îndrepta spre graniţa grecească. chiar fără a aştepta instrucţiunile, spre a face ea singură să se respecte drepturile Turciei asupra Cretei.

Funeraliile lui Eduard

Londra.—Ducele de Connaught şi familia a sosit azi aci. Au fost primiţi la gară de regele Gheorghe însoţit de regină.

Cosciugul regelui trebuie să fie sigilat diseară. Regina mamă Alexandra şi împărăteasa mamă a Rusiei, vor lua parte la cortegiu care va merge de la palatul Buckinghaum la Westminster.

Din Turcia

Constantinopol.—Răspunsul Porţei înmînat azi ambasadorilor puterilor protectoare relevă, după informaţiunile date de cercurile Porţei, că în urma interpretării declaraţiunii puterilor, în ceia ce priveşte Turcia, drepturile Porţei rămîn nevătămate şi nu pot fi micşurate în nici un fel. Punctul acesta fiind stabilit, Poarta ia cunoştinţă de declaraţiune şi se rezervă de a negocia cu puterile, spre a pune capăt situaţiei plină de echivocitate a chestiei cretane.

Accidentul aviatorului Michelin

Lyon.—La concursul de aviaţiune d. Michelin făcînd un zbor, a lovit stîlpul de sosire, care căzînd pe aviator, i-a spart capul. Starea lui e desperată. Aparatul a fost stricat.

La înmormîntarea lui Eduard

Constantinopol.—Principile moştenitor şi ministrul de externe pleacă diseară la Londra.

Adunări de protestare

Constantinopol.—Eri au avut loc mai multe adunări de protestare în contra prestării jurămîntului din partea deputaţilor cretani în numele regelui Greciei. Manifestanţii au cerut ca drepturile Turciei să fie garantate prin forţa armelor.

Furtuni mari

Paris.—Furtuni dăunătoare s'au semnalat pe coastele franceze, mai cu samă la Larient, la Rochele şi Rochefort, unde stricăciunile sunt important. Mai multe bărci au fost aruncate la mal de furia valurilor. Mulţi pescari şi marinari s'au înecat.

De vînzare şi de inchiriet

în Strada Păcurari No. 79

Un apartament din nou construit compus din patru odăi, bucătărie, spălătorie, sofragerie, şi celelante atenanse.

Un apartament compus din trei odăi şi atenanse.

A se adresa la proprietar **Egor Ivanov** *în aceleaşi case.*

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UŞOR DE LUAT DE COPII ŞI ADULŢI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipaţiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Preţul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iaşi

LASCAR ANTONIU

AVOCAT

S'A MUTAT

STRADA ANASTASIE PANU No. 4

Administraţia berăriei Azuga

DIN PIAŢA UNIREI

Aduce la cunoştinţa onor. sale clientele, precum şi onor., publicului ieşan, că de la 1 Maiu a angajat excelenta orchestră a cunoscutului maistru d. *Ion Dimitriu*, cetăţean ieşan, neîntrecutul violonist, care a repurtat cele mai mari succese în străinătate.

Preţuri modeste, serviciu ireproşabil.

ADMINISTRAŢIA.

De Arendat Moşia Ruginoasa, com. Oseşti judeţul Vaslui, în apropiere gara Buhăesti, proprietatea erezilor defunct. I. Negrea. Intindere 387 fălci.

A se adresa la d. dr. Rătianu Iaşi.

PREŞEDNTELE TRIB. NEAMŢ

PUBLICAŢIE

No. 575 din 18 Februarie 1910

D-nii Anton Tatos şi Todiraş Ştefănescu, ambii din Piatra-Neamţ, au cerut radiarea garanţiei reale ce au depus Todiraş Ştefănescu pentru d. Vasile Solta, care a ocupat postul de Portărel la Tribunalele Neamţ şi Argeş, cu actul ipotecar înscris la Tribunalul Neamţ sub No. 30 | 1902.

Conform art. 14 din Reg. legei Portăreilor, facem cunoscut celor ce vor avea vre'o pretenţiune asupra fostului Portărel V. Solta, relativ la acte sau bani ce i s'au încredinţat în timpul gestiunei sale ca portărel, să le arăte în termen de trei luni de la publicarea acesteia, contrariu, ori-ce reclamaţiuni nu se vor mai ţine în seamă şi Tribunalul va rîdica inscripţia ipotecară.

Preşedinte, **Coslovanu**

Portărel, *I. Verzea*

Mărfurile cele mai frumoase şi noutăţile cele mai moderne, pentru sezonul de vară, se găsesc numai la Magasinul:

„LA VULTUR"

Toate furniturile şi garniturile de Rochii pentru culorile noi aduse de manufacturişti. Tuluri, Loize, Aplicaţii, Galoane şi sutaşuri, toate potrivite la fie care culoare modernă în cele mai noui serii.

Preţurile cele mai modeste la toate mărfurile.

Mare asortiment de Jupoane Elegante.

A. Repond, demeure str. Carol 42 (maison Rohr), fond de la cour, à droite.

Important pentru bolnavii DE HERNIE

Imi permit să atrag atenţiunea onor. Public că bandajile herniare, recomandate de curînd de către **Casa Barrère,** au fost făcute de mine timp de 20 ani, şi se pot obţine în atelierul meu **cu 15—20 lei**.

Aceste bandaje nu pot vindeca nici macar reţine o hernie, pentru mult timp şi incomodează foarte mult, mai ales vara din cauză că banda de gumă trebue să fie foarte tare strânsă. Atară de această bandă de gumă perde după puţin timp elasticitatea ceea ce face bandajul cu totul nefolositor.

Cel mai bun lucru e ca bolnavul de hernie să-şi facă bandajul la un bandagist specealist, după indicaţiile medicului.

TH. Heine

Specialist în bandaje herniare

No. 23 Str. Lăpuşneanu No. 23

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnații, unici fabricanți al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oțăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitațiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreț** precum mai jos desemnat și cu insripția firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre și să găsesc numai în depozit la casa **frații Bachstez în Iași** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi și cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iași, legată cu rețeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Șoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraților RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate și tuburi de ciment, în ori-ce diametru și dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

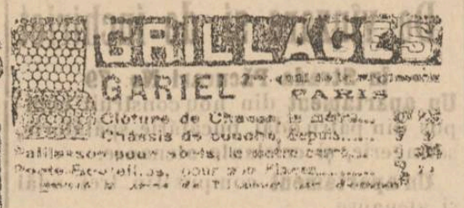

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

3 ani de succes 3

GRADINA BRAGADIRU

Peste câte-va zile

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Data deschiderei, prețurile locurilor precum și orice amănunte vor fi aratate la timp în acest ziar precum și prin afișe speciale.

Matineurile vor urma regulat în tot timpul verei fie-care Duminică—în sala Circului Sidolli. Data începerei lor va fi deasemenea anunțate.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieți și rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908
PESTE 183 MILIOANE LEI

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viață pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.

Direcțiunea pentru Romînia București
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

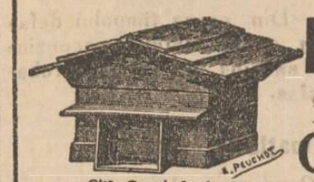

RUCHE
A Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

TITUS LAPTEȘ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. și 4— p.

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iași. Str. de Sus No. 34

Cine vrea să cîștige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 — Iași

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la 10 (23) Iunie 1910

Se poate cîștiga în caz fericit cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîștigurile tota o reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șapte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Grăbiți-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Nouă și Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Prețurile oficiale pentru vînzare:

1/8 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Prețurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iași Strada Primariei No. 17.—Instalațiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1006 Marți 4 Mai 1910

INTRUNIREA JUNIMISTA

In mijlocul unei mari desfășurări de forțe militare, junimiștii și-au ținut ieri, la Eforie, întrunirea anunțată la ultimul lor congres din Aprilie. Intrunirea a fost prezidată de fostul prim-ministru Th. Rosetti, senatorul ales în ultimul timp la Iliov cu concursul guvernului—și s'a terminat prin cîte-va cuvinte rostite de d. Petre Carp, șeful organizației junimiste, și de cari ne ocupăm în special în articolul ce urmează.

Constatăm în primul loc, că întrunirea a decurs în cea mai perfectă liniște, că nici o manifestație cu caracter turbulent n'a avut loc și că desfășurarea de trupe și forțe polițienești a făcut pe teribilii opozanți Carpiști să înțeleagă, cum foarte bine a declarat și șeful lor, că violența nu înseamnă forță, și dezordinea nu duce în politică la nici un rezultat bun.

Dar mai constatăm cu plăcere, că fruntașii junimiști, cari au luat cuvîntul la aceasta întrunire s'au ocupat nu numai de guvern,—ci și de noi,—poate chiar mai mult de noi, de cît de guvern. Și lucrul era firesc, căci junimiștii, ca oameni practici și cari privesc tot spre viitor—trebuiau să vorbească nu numai de guvernul de azi, ci și de cel de mîine, nu numai de guvernul care pleacă, ci și de cel care vine. Așa opoziție înțelegem și noi. Junimiștii nu pot concepe lupta politică fără cartel. De aceia au combătut ieri strașnic guvernul, nu atît fiind-că ie un guvern reu, cît pentru că s'a cartelat cu noi, iar pe noi, nu atît fiind-că suntem partid de opoziție, cît pentru că, presa liberală a început să ne considere—cam tîrziu, ce'i drept—partid de guvern, considerare pe care ar [illegible] pentru ei.

Dar în sfîrșit, să examinăm ce au spus junimiștii ieri de natură să intereseze țara—și să vedem cum trebue privită situația politică după această întrunire.

Declarăm cu toată francheța că situația nu e cu nimic schimbată—și că d. Carp și ceilalți fruntași n'au contribuit cu nimic la clarificarea ei.

Din potrivă, avem de tras oare-care învățăminte foarte urîte pentru organizația lor politică, în privința tacticei și procedeurilor lor de luptă și să constatăm o flagrantă contrazicere în opiniile unora din oratori cari eri s'au succedat la tribună.

Primul învățămînt este dezavuarea, —osîndirea chiar, pe care d-nii Th. Rosetti, Marghiloman și N. Filipescu, au făcut-o la adresa cetățenilor conservatori cari au manifestat în noaptea de 28 Aprilie.

Fruntașii junimiști, au dat dovada unei lașități de gîndire și acțiune, care dezonorează un partid politic.

Pricepeam să regrete mișcarea politică greșită—să o dezaprobe și s'o oprească dacă au văzut că e menită să producă consecințe cu totul contrarii scopului urmărit.

Dar, cinstea politică cerea, să recunoască că inițiativa sau inspirația mișcărei le aparținea, și cu acea hotărîre cu cari i-a oprit cursul—să nu-i fi renegat paternitatea.

Fruntașii junimiști au fost aceia cari au amenințat cu revoluția de o lună încoace, cari au rostit discursuri incendiare pe la toate întrunirile din Capitală și provincii—și cari au făcut declarații formale, că nu vor putea opri furia poporului după 9 Maiu, dacă M. Sa Regele, nu va lua dimisia guvernului și nu le va încredința lor puterea.

Prin urmare, ei au îndemnat la revoltă pe cetățeni—și turburările din noaptea de 28 Aprilie nu sunt de cît urmările firești ale cuvîntărilor și îndemnurilor lor.

Și după ce au atîțat în felul acesta lumea—iar agenții lor s'au pus în fruntea mișcărei și au făcut cunoscutele scandaluri pe la locuințile miniștrilor—acum vin și-'i interează, îi osîndește — expresia este proprie a d-lui Filipescu.

Acum mai trebue să sară în ajutor presa junimistă, pentru ca să explice dezavuarea șefilor—și să aducă consolare, atribuind poliției, dezordinile, afirmînd că înfierarea șefilor este la adresa poliției liberale, iar nici de cum la adresa bieților agenți carpiști.

Dar am spus, că în afară de acest act de lașitate, fruntașii junimiști s'au contrazis în multe din opiniile exprimate de ei la această întrunire.

Și fiind-ca vorbim de dezavuarea mișcărei de la 28 Aprilie—prima contrazicere, ne-a oferit-o d. Gr. Cantacuzino, care a declarat că partidul Carpist va duce lupta extraparlamentară **pînă în pînzele albe**.

„Amenințările guvernului liberal nu ne vor intimida — a terminat d. Gr. Cantacuzino—și nici nu ne vor putea opri **de a făptui** la nevoie. *Cînd vom perde nădejdea* **ne vom pune cu șeful în fruntea manifestației!**"

Dacă, după asemenea cuvinte, cetățenii s'ar fi dedat la manifestații, poate chiar d. Gr. Cantacuzino i-ar fi dezavuat la o viitoare întrunire și presa junimistă ar fi contestat că fruntașii Carpiști au ținut cuvîntări violente și incendiare.

. . . . . .

Dar avem multe de spus asupra acestei întruniri și în deosebi asupra declarațiilor d-lor Marghiloman și Filipescu, cu privire la succesiunea guvernului, și de cari ne vom ocupa.

Concluzia întrunirei și a întregei acțiuni junimiste: o campanie avortată! Sfîrșită, tot așa cum a început-o: prin ridicol! **Vespasian I. Pella**

Declarațiile d-luĭ Carp

In curînd!

In April trecut d. Carp declara cetățenilor adunați la băile Eforiei că pe ziua de 2 Maiu, dacă nu cumva până atunci cetățenii o vor afla.

A sosit zina de 2 Maiu, și în loc de știre îmbucurătoare, d-sa le-a spus tot aceloraşi cetățeni o simplă nădejde cu... *în curînd.*

Cu vorbele nu se boesc ouăle, zice o vorbă schimbată țărănească, și fără boea nu se poate boi oul. Dl. Carp vrea să boiască țara cu vorbele sale.

Ce a spus d. Carp la 11 April?

O rugăminte: poporul să fie liniștit și să aștepte pe 2 Maiu; Cum s'a îndeplinit rugămintea? Poporul nu l'a ascultat și în sara de Mercuri 28 April a manifestat zgomotos spărgînd geamurile la 3 miniștri și izbind cu bolovani în statuia lui Ion Brăteanu.

Iată dar o primă dezicere. Dl Carp nu mai e de fapt șeful partidului său, căci în partidul d-lui Carp toți dălcăușii au rost, lăsîndu-i-se d-sale rolul făgăduelilor deșerte.

Tot la 11 April d. Carp a dat un sfat cetățenilor: să nu se mai ocupe de guvernul liberal, că e putred. Sfatul acesta d. C. C. Arion l'a tălmăcit că partidul și guvernul liberal fiind slab, nici nu mai au nevoe de a lupta în alegeri nici la Roman nici la Tecuci.

Partidul fiind slab a ascultat sfatul și nu s'a prezentat în alegeri, căci de unde nu-i nici D-zeu nu cere. Sfatul slabului dat celui slab nu face nici o ceapă degerată și ori cîte sfaturi va mai da d. Carp tot nu se va putea face vre-un spor politic, căci țara legală nu e în sala băilor Eforiei, ci e împrăștiată pe tot întinsul ei de la Dorohoi la Severin, și țara aceia legală nu e cu d. Carp.

Dacă partidul n'a ascultat rugămintea, cum să-i asculte sfatul? De mult a pierdut d. Carp titlul de a da sfaturi, d-sa fiind omul care are nevoe de cele mai multe sfaturi.

In sfîrșit la 11 April d. Carp a dat o făgăduință, ce se va împlini la 2 Maiu. Azi sîntem la 3 Maiu și vedem pe d. Carp tot simplu proprietar al Țibănești-lor, deputat al colegiului I de Cameră din Vaslui, ales de guvernul liberal, șeful partidului conservator și... atît. Nici un nou titlu nu s'a adaus la aceste de mult știute și uzate.

Iată cum tălmăcește d. Carp natura făgăduinței de la 11 Aprilie: se aruncă cu noroiu în șeful nostru d. Take Ionescu, care la 11 Aprilie era plecat din țară și a răspuns la 29 April celor zise de Carp la 11 April și făcute de partid la 28 Aprilie.

La peste picior sinceritatea declarațiilor d-lui Take Ionescu, și scoate din acele declarații credința că d. Tache Ionescu nu poate veni la putere.

Adică d. Carp crede că din cariera politică a d-lui Take Ionescu se poate scoate un motiv pentru Coroană ca să nu fie chemat el la putere:

Take Ionescu a fost liberal brătenist în 1885, a trecut în opoziția Unită în 1888 și a ajuns ministr conservator în 1891, și de atunci a fost ministru conservator în toate guvernele pînă la 1907, fiind stegarul cel mai autorizat al partidului și a ideii conservatoare, nu însă și a dinastiilor din partid, nici a fanioanelor carpiste. Azi partidu conservator și l'a dat de șef, văzînd ci găsește în el întruparea cea mai desăvîrșită a idealului partidului conservator, om de progres și de conservare socială.

Acestei credinți a partidului a urmat încrederea neștirbită a țării și azi putem vorbi de șeful nostru, ca întâiul membru al partidului conservator-democrat, care are cea mai largă și întinsă încredere a țării.

D. Carp a discutat sinceritatea șefului nostru față de persoana d-lui Carp; da, acele situații nu erau izvorîte din inițiativa sa, ci și el le primea ca soldat devotat al partidului, astă-zi însă cînd d. Take Ionescu are inițiativa în partidul său, și-și spune verde tot gîndul său, de sigur că vederile sale nu-s pe placul d-lui Carp.

O clipă dacă șeful nostru ar vorbi cum vorbește astă-zi d. Carp, partidul nu l'ar aproba, căci democrația romînă nu și-ar găsi întruparea idealului său într'un om *hărșit*, cum e d. Carp, în balamalele minței.

Dacă conservatorismul romîn crede că e servit bine de gogoriţele apocaliptice ale d-lui Carp, se înșală amar; noi cei ce ne am deprins a vedea lucrurile de jos în sus, rîdem amarnic de prostiile celor ce au văzut în țara asta numai de sus în jos, și cel mai deochiat om politic și mai puțin al prezentului e d. P. P. Carp.

[illegible] alegeri. In curînd țara va face alegeri, președinte de consiliu fiind Petre Carp.

Ați auzit! * * *

Unde dai și unde crapă

Vorbă adîncă eșită din înțelepciunea și experiența poporului nostru și care încă odată se adevereşte astă zi din următorul fapt:

Un preot oare-care Vasilescu din jud. Prahova și deci din Eparhia Mitropoliei de București, dă pe Mitropolitul Primat în judecata *marelui Sinod* — căci acum avem 2 sinoade: unul *mic*, din care fac parte și preoții de mir și altul *mare*, din care face parte numai clerul înalt — aducîndu-i grave acuzații, indiferent dacă sunt sau nu întemeiate; iar cărora, — pentru ochii lumei, pentru prestigiul acuzatului și pentru demnitatea Bisericei, — trebuea să li se dea o urmare oare-care, în favoarea ori defavoarea unuia sau altuia.

Insă, precum în „ața paiajenului se prind numai muștele mici, iar cele mari o rup și scapă", tot așa și legile sunt făcute și se aplică numai pentru cei mici, iar cei mari le calcă și scapă de ele.

Astfel, în cazul special de care ne ocupăm aici, în loc să se judece reclamația ori denunțul preotului Vasilescu acesta se trezeşte el dat în judecată ca un *interpus* al acuzatului seu, pentru multe fapte incorecte, găsit degrabă fără multă cercetare vinovat și *cafsit*. Vorba ceia: „Unde dai și unde crapă".

Dacine l'a judecat? Nu sinodul mare ori mic, nici judecători imparțiali, Consistoriul eparhial al Mitropoliei de București, adică judecători care depind direct chiar de Mitropolit, adică de acuzatul în chestie.

Acești judecători au crezut că, în mod indirect, spală pe Primat de acuzările aduse în contra'i condamnînd pe acuzator, pentru fapte cari nu sunt în nici o legătură cu cele denunțate și care măcar de o așa gravitate excepțională, ca să se aplice maximul pedepsei.

Departe de noi de a lua aici apărarea cuiva și judecăm chestiunea nu din punctul de vedere al faptelor aduse în discuție,—căci nu vrem să ne erijăm în noi un nou judecător — ci din punct de vedere strict *legal și al dreptului comun.*

Dar lumea nedumerită zice, cum să fie chemat înaintea judecății tocmai șeful bisericei; căci se compromite astfel Biserica, se pericliteazā credința! Insă lumea uită, că șeful Bisericei noastre nu-i considerat *infailibil*, ca Papa de la Roma; și apoi nu trebue să confundăm nici odată individul cu instituția ce o reprezintă, căci individul e vremelnic, trecător, supus greșelelor, iar instituția — cum e Religia în cazul de față — este și rămîne eternă și curată ca Intemeietorul ei! Deci „*dura lex, sed lex*".

Așa că acuzatul, prin condamnarea acuzatorului său, avînd în favoarea sa circumstanțe atenuante, el singur ar trebui să ceară acum și judecarea calomniilor aduse contra-i. Aceasta s'o ceară atît pentru prestigiulsău personal, cît și pentru liniștirea opiniei publice și pentru demnitatea Bisericei, al căreia șef, ca „femeea lui Cezar" nici bănuit nu trebue a fi. Mai ales că lumea bănuește, că pentru derutarea opiniei publice de la acuzațiile aduse contra lui, s'a inventat spectrul *propagandei catolice*, care în treacăt fie zis a fost eșa și este răsipă de vorbe sgomotoase și zadarnice.

In caz contrar, cum nici o faptă nu-i fără răsplată", tot așa credem că, cu redeschiderea marelui Sinod, la începutul lunei acesteia, s'ar putea întîmpla, ca „ața măestrită" a *paianjului de la Roman* să n'o poată rupe și nici scăpa din ea *toți muscoii cu bondarul în frunte.*

Ezechil

OAMENI ȘI LUCRURI

Omul—pasere

S'ar putea oare reda într'o singură formulă impresiunea generală a zilei de eri și senzația în întregime, produsă de experiența lui Deletang cu aeroplanul Blériot?

Lunga, din cale afară lunga așteptare, a momentului deciziv a produs, negreșit o scădere a entuziasmului, căci febrilitatea nu e o senzație excesiv de plăcută, mare încordare [illegible] slăbesc prin o prea

E drept că aspectul era frumos, mai mult decît frumos; priveliștea merită să fie văzută. Acele grupuri enorme, așezate în masse compacte înlăuntrul aerodromului ca și în jurul lui, aveau ceva impozant prin graba cu care se strînsese, prin emoțiunea care se punea în evidență,—prin înfățișarea pitorească și prin nerăbdarea cu care se vestia momentul deciziv. Și dacă timp de două oare nu s'ar fi consolat ochii frecărui cu aspectul de frumusețe și varietate, fără îndoială impresia imperfecțiunii ar fi fost mult mai vie și mai mult defavorabilă.

Pentru că lumea e încă neîncrezătoare și înclină ușor a bănui că e vre-o mistificare, de cîte ori e în joc o apariție ori o aplicație nouă, cu totul nouă pentru ea în domeniul tecnicei, cum este cazul cu zborul sau—cu mașinele de zburat.

Prea mica rezistență ce poate opune intemperiilor ne face sceptici și așteptarea de oare întregi, pînă cînd aparatul să se poată încumeta la o urcare în aer ni se pare ciudată: imaginația noastră zboară mai ușor și mai îndrăzneț decît aparatul și cine dintre noi n'a cetit că cutare călător și aparat au zburat atîtea zeci de minute pe un timp de furtună, străbătînd atîtea zeci ori sute de kilometri? Cînd însă avem de comptat cu *realități*, cum este opoziția unui vîntuleț de peste 10 metri pe secundă iuțeală, temperamentele noastre manifestă nerăbdări și îndoiala devine chinuitoare:

—Va zbura, nu va zbura?

Din mii de gînduri se ridică întrebarea și în zeci de mii de priviri fulgerā mînia, pînă cînd natura, împăciuitoare în frumoasa zi de Mai, a îngăduit să se mulțumească toate curiozitățile, nerăbdările, emoțiile și să se curme îndoielile. Aparatul, pornit cu vertiginoasa repeziciune a micului motor, se ridică și la un moment dat îl vedem susținîndu-se în spațiu mișcîndu-se, tăind aerul cu iuțeala și preciziunea unei săgeți: e paserea care spintecă aerul fără vr'o rezistență și fără vr'o mișcare a aripilor, descriind un arc la înălțime neprecisă, scoborîndu-se apoi treptat la o distanță pînă la care abia-l putem urmări: a zburat!

E lumea mulțumită? E senzația deplină? E impresia puternică? Cine ar putea ceti în ochii și în gîndul unei atari imense mulțumi? Cine ar putea ști *ce* aștepta fie-care de la curiosul și capriciosul azarnt, în timp ce vîntul serei îl opria să-și iee avînt și să-și arăte puterea?

Dar din cele două zboruri cel de al doilea a fost netăgăduit, unul din acele gesturi admirabile care însamnă că principiul e salvat, că tecnica zborului e cucerită, că omul-pasere există și că nu preste mult timp stăpînirea de fapt a aerului și poate a vînturilor va fi o jucărie în mînile noastre. Impresia aceasta nu se poate să n'o fi avut uriașa mulțime care ocupa și încunjur aerodromul și care a salutat ridicarea tînărului Deletang—cu o călduroasă simpatie, în așteptarea altor ocaziuni cînd va putea să vadă dominîndu-se aerul pentru un zbor mai durabil și mai maiestos.

Rodion.

PROLETARIATUL JAPONEZ

De cînd s'a remarcat că Japonia s'a europenizat cu desăvîrșire, și mai ales de cînd telegramele au început să dea știri despre mișcarea socialistă japoneză, unii cercetători și-au pus întrebarea dacă este un proletariat în imperiul Mikado-ului și cum se prezintă el.

Această chestiune o lămurește Fritz Wertheimer în revista „Ueber Land und Meer".

Tendința de a centraliza munca în fabricile mari s'a manifestat prea de curînd în Japonia. Micile ateliere de meseriași sînt încă în floare. Ast-fel, deși numărul lucrătorilor este de un milion, mișcarea socialistă japoneză este relativ destul de slabă, căci socializmul se dezvoltă pretutindeni proporțional cu dezvoltarea industriei mari.

Această mare industrie însă, la rîndul ei, se dezvoltă încet, între altele și din cauza firei speciale a lucrătorului japonez. Lucrătorul japonez, fără a fi leneș, este însă foarte încet în mișcări și nu înțelege de loc munca intensă și febrilă. El lucrează pe'ndelete, stă de vorbă, fumează, iese în stradă ca să vadă ce se mai petrece, bea ceai, cu un cuvînt e tot ce poate fi mai străin de disciplina și continuitatea inerentă fabricilor mari, unde totul e socotit cu ceasul și cu minutul.

Dar nu numai din această cauză socializmul prinde foarte încet în Japonia. Sînt încă două pricini, foarte însemnate.

Intăia pricină este că lucrătorul japonez, deși cîștigă puțin, e mulțumit de soarta sa. Foarte sobru, avînd trebuinți foarte puține, ele iese foarte bine la capăt cu modestul său buget. Hrana lui se reduce aproape exclusiv la zilnica porție de orez. Carne nu mînîncă de loc. Imbrăcămintea e cît se poate de sumară. Biruri directe nu plătește de loc, căci sunt scutiți de bir toți aceia al căror venit anual e mai mic de 300 de yen anual (un yen e aproape 3 lei). Singurul lux al lucrătorului japonez este teatrul și baia. Ori care japonez frequentează foarte des teatrul și face baie cel puțin o dată la două zile.

Dar și această cheltuială e redusă la minimum posibil, adesea chiar la zero, și aci ajungem la cel mai de seamă motiv pentru care socializmul progresează atît de încet în Japonia.

Sunt nenumărate instituții, fie de stat fie particulare, care ușurează, lucrătorului greutatea traiului. Grație lor, el are locuință ieftină, case de ajutor în caz de boală și moarte, și asigurare în contra accidentelor. Sunt nenumărate ospătării unde lucrătorii găsesc hrană ieftină. Nu mai vorbim de spitale și medicamente gratuite, cum și de căutarea medicală gratuită, în cazurile cari nu comportă căutarea la spital. Dar au pînă și săli de lectură gratuite, băi gratuite, săli de petreceri gratuite, și teatru de multe ori gratis, în tot cazul foarte ieftin.

Dacă mai adăugăm și învățămîntul gratuit pentru copii ca și pentru adulți, ajungem la concluzia că lucrătorul japonez chiar dacă n'ar primi nici un salar, încă ar trăi mai bine de cît mare parte din lucrătorii occidentali, în tot cazul infinit mai bine de cît țăranul romîn.

Este probabil însă că d. Wertheimer a studiat chestia în mod uni-lateral. Fericirea nefiind posibilă pe lumea asta, nu mai încape vorba că nici lucrătorii japoneji nu pot fi fericiți. De sigur că își au și ei mizeriile lor, pe cari mai curînd sau mai tîrziu se vor sili să le înlăture. Insuși d. Wertheimer vorbe şte de grevele lucrătorilor japoneji, neserioase, zice d sa—și e posibil să aibă dreptate pentu moment—dar cari mîne vor lua, de sigur, alt caracter. **L.**

LAXIN

Bonboane purgative
din fructe
UŞOR DE LUAT DE COPII ŞI ADULŢI
Gust plăcut.- Efect sigur
Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499
Se recomandă în special contra:
Constipatiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.
Preţul unei cutii LEI 1.75
Depozit la toate farmaciile şi drogueriile
Depozit general Farmacia Rothbard-Iaşi

Coloniile şcolare de vacanţă

I

Este neîndoios că printre operile de igienă şi profilaxie socială, precum şi de educaţie, Coloniile şcolare trebuie să ocupe un loc de seamă. Această operă de asistenţă socială trebuie întocmită pe o cale serioasă. Inceputuri de organizare a coloniilor şcolare de vacanţă s'au făcut şi la noi în Iaşi, prin înfiinţarea societăţei *„Colonia Şcolară"* din iniţiativa d-lui S. Haliţa, Inspector general al învăţămîntului primar.

Coloniile şcolare de vacanţă, în legătură cu cantinele şi băile vor determina transformări serioase în starea fizică şi psihică—educativă a organismului elevilor şi elevelor, întărind organismele plăpînde.

In special coloniile şcolare vor realiza un triplu folos [1]).

Vor familiariza pe copii cu principiile de higienă morală şi fizică; vor lărgi arcul de cunoştinţe, deci intelectul copilului se va cultiva, vor ajuta la apropierea diverselor clase sociale, prin viaţa comună a coloniştilor.

Mai ales la noi, unde majoritatea populaţiunei vieţueşte în condiţiuni morale şi economice destul de înapoiate.

Lăsînd sufletul copilului în contactul cu natura, ea îl face a iubi frumosul, îl înalţă deasupra materialităţei, într'un cucînt îi arată isvoarele consolaţiunei şi speranţei. Iată numeroasele bine faceri morale, intelectuale şi fizice pe care opera coloniilor şcolare le va aduce copilului de muncitor, copiilor săraci.—Această operă socială este şi un compliment al şcoalei.

Ca istoric, ideea coloniilor de vacanţă este relativ nouă.

Ţara în care a fost concepută pentru prima oară ideia coloniilor şcolare de vacanţă, a fost *Elveţia*.

Prin subscripţiune publică preotul *Bion* a organizat prima colonie de 70 elevi, în anul 1876 pe care o trimite într'o localitate din munţii Alpi. După 25 ani, adică în 1901, numărul elevilor colonişti elveţieni a sporit la 30,000. Ideea a fost bine primită şi încurajată şi în alte ţări.

In Franţa modestul Pastor M. Loriaux, din Paris, fondă o colonie în anul 1881. In anul întâiu abia putu trimite trei copilaşi la Nanteuil-les-Neux. In curînd însă societatea putu cumpăra o casă la ţară *„La Clefdes champs"* în departamentul *Oisè*.

Acolo mergeau cîte 250 copilaşi pentru a prinde puteri. Astă-zi această societate întitulată: *„L'Oeuvre de trois semaines"*, posedă două castele minunate: *„La Brise de mer"* pentru fetiţe şi *„L'étoile de mer"* pentru băeţi, amîndouă la mare, şi un minunat domeniu *„La Sapinière*, în munţi. Mai tărziu şi-a extins opera, dînd putinţa de a petrece în anul 1901 pe lîngă 2000 de copii şi la peste 100 mume sărmane cu copii sugari.

Actualminte la Paris sunt mai multe societăţi pentru scopul acesta nobil.

Merită să fie amintite:

„Societatea coloniilor de vacanţă" care posedă două mari şi frumoase ferme: *„La Post"* şi *„Maison Blanc"* în poziţiuni încântătoare.

Apoi, *Liga frăţească a copiilor francezi. Minunea soarelui, Vacanţele sănătoase* etc., sunt societăţi, care merg progresînd în organizaţia lor. Astă-zi, mai în toate oraşele Franţei sunt societăţi menite a sprijini coloniile de vacanţă.

In Germania, Danimarca şi mai tărziu în Anglia, ideea coloniilor şcolare de vacanţă este îmbrăţişată de campionii pedagogiei fiziologice, cari lansează subscripţiuni publice cu succes, datorită cărora—şi în mică parte numai sprijinului organelor administrative—opera coloniilor şcolare de vacanţă ia o mare extensiune.

In Berlin se fondează *„Uniunea centrală a coloniilor de vacanţă germane"* cu ramificaţiuni în toată Germania. Această instituţiune a luat o aşa mare desvoltare, încît cifra copiilor trimişi anual în colonie, trece actualminte de 55,000.

Am dat aceste notiţe istorice de peste hotare, pentru a pune în evidenţă importanţa iniţiativei private şi a trage concluziuni asupra foloaselor desvoltărei acestei iniţiative private şi la noi, acum cînd se încearcă începuturi de organizare a acestor opere de asistenţă socială.

(Va urma)

Victor Munteanu.

1) *Delpérier.* Les Colonies des vacances.

BUNICUŢA

(poveste pentru adulţi, de Vagner)

A doua zi se sculă foarte tîrziu şi căscînd era să se apuce iar de plăpămioară dar dete de altă pedică. „Cousin" îi trimisese un roman, cel mai nou, adică cel mai la modă; un roman nesfîrşit de lung şi ei îi plăceau tare mult romanele; unde mai punem că în aceste romane toţi cei umiliţi şi sărmuni erau descrişi într'un chip minunat aşa că Liuba plîngea, mai cu seamă, de soarta eroului Jean Valjan—acel cavaler ocnaş, care făcea vitejii ne mai pomenite de onoare şi de bine.

Ast-fel trecură vre-o 3 zile pînă ce a sfîrşit acest roman şi cu puteri înoite. pătrunsă de dragoste către sărmanul „Cherubin Monstre", iar se apucă de plăpămioară;—dar de data aceasta s'a ivit o împrejurare cu totul neprezută, In odaia ei năvălise, două prietene, care începură a-i povesti cu entuziasm de o petrecere ce se punea la cale şi o îndemnau stăruitor să ia parte la tablourile vivante unde una din amice avea să reprezinte „iubirea" iar alta „bine-facerea".

— C'est une idée charmante, o idee încîntătoare, strigă una din prietene.—Inchipueşte-ţi, ma chère eu am să fiu toată într'o lumină roşie; Serge Koşotchin ştie să producă aceasta cu ajutorul electricităţii.

Nadine va fi alăturea de mine mînă în mînă şi va avea o bluză de argint. On dit qu'on peut procurer, ast-fel de materie ea numeşte glaset. Atît numai că n'am hotărît dacă trebue s'o împodobim cu parure de diamants, sau nu. Imprejurul lui Nadine vor fi copii: Paul Beşaţchi, Maşa şi Costea Ciupitov, Comte Boreţchi şi mulţi alţi. Toţi vor fi în zdrenţe „en haillons" şi eu am să împart tuturor: Sainte Ecriture, pîne şi flori.

Liuba protestă la început că aceasta ar fi un fel de profanare a filantropiei, dar toate protestările fură respinse şi prietenele o lăsară în pace numai după ce-şi dădu cuvîntul că va lua parte în tabloul „Credinţa, Speranţa şi Dragostea".

Istoria cu tablourile vivante continuă în săptămîna Patimilor. A fost foarte mult de lucru: trebuia de făcut costumele, de dus la repetiţie; discuţii, alergătură; aşa că Liuba uitase Duminica Florilor şi veni Lunia săptămînei patimelor. Dar ce mai lucru putea să fie în această săptămînă? Trebuia de ţinut postul, rugăciunile!, iar nu să lucreze. Adică uneori noaptea, pe apucate, tot lucra!

In Vinerea Mare iar au năvălit prietenele.

— Noi, ma chère, strigau ele, întrerupîndu-se una pe alta,—boim ouă! Tu să spui care-i mai frumos. Ambele prietene îi aratară nişte ouă împestriţate cu fel de fel de desemne frumoase!... Noi ne-am hotărît să ciocnim cu ouăle boite de noi şi tu de sigur ai să ne dai vreun ou boit de ine... să vedem al cui va fi mai frumos!?

Liuba începu îndată a boi ouă, mai cu seamă că s'a găsit şi material: peticutele cari erau rezervate pentru steaua din mijlocul plăpomioarei Maşurcăi. Drept vorbind ea a luat acest material cu oare care sfială.

— Ei, se gîndi ea,—până la Paşti au rămas 2 zile! Tot n'am să pot sfîrşi plăpomioara, căci n'am ajuns de cît numai la jumătate. Mai pe urmă voiu găsi alte peticuţe. Ea alese din aceste cele de catifea roş-aprins şi croi inimioare.

— Ele, se gîndi Liuba despre prietenele ei fac pe oule lor cruci, iar pe ale mele au să fie inimioare; asta are să fie foarte frumos, dar mai cu seamă original!

IV

A sosit primăvara caldă, prietenoasă. Zăpada rece s'a topit sub razele soarelui şi pămîntul s'a trezit, a reînviat sub aceste raze dătătoare de viaţă. A reînviat tot ce avea germele vieţii.

Fie ce grăunte simţind puterea atrîgătoare a luminei şi căldurei porni să crească, să-şi desfacă frunzişoarele proaspete, verzi, întru întîmpinarea soarelui blînd şi iubitor. Fie-ce fir de iarbă, fie-ce tufă şi copac se încunjurară de o atmosferă îmbălsămată, iar oamenii alergau, se sbuciumau în aşteptarea zilei celei mari în care reînvie dragostea de oameni, aşteptau ca pentru un moment să se întîmpine şi să se îmbrăţişeze frăţeşte, iar apoi să-şi îngroape această dragoste pentru un an întreg.

Masurca aşteaptă şi ea această zi cu tulburare. Şi nerăbdare adîncindu-se din ce în ce mai tare într'o lume a ei lăuntrică.

— Gustă ceva, Maşurocica, cum ai să trăeşti tu fără mîncare; iată 2 zile de cînd n'ai luat nimic în gură,—zice bătrînica.

— Nu, bunicuţă, nu mi-e foame, dar mi-i bine. Lasă-mă să mai aţipesc puţin...

Bătrînica se uită iarăşi la feţişoara ei aşa de blîndă, linişă ca o apă de primavară în revărsat cînd soarele răsărind se oglindeşte în a.

— Doamne, Doamne, mîntueşte-o! se gîndeşte cu groază bătrînica! Oare nu-i bolnavă copilita mea! Inima i se bate şi puterile-i se slăbesc la gîndul că ar putea s'o piardă.

Cît priveste pe Maşurca în visurile ei, ea se afundă de ce în ce mai tare în adîncimea ceruluplin de lumină. Acolo totul e frumos curat şi sfînt. Feţe nevăzute cîntă cîntece nemai auzite şi aerul e plin de mirme, lumină şi melodii minunate. Acol totul e fericire şi armonie. Cît de greu e să revii dintr'o lume aşa de frumosă într'alta atît de întunecoasă, neorînduită şi încătuşată! Să te trezeşti în mijocul unei subterane umede şi infecte, însărăcie; să te vezi bolnavă, infirmă, paralizată, condamnată toată viaţa la suferiţă fără preget.

(Va urma).

Litere-Ştiinţe-Arte

In jurul unui poet.—Discuţiunea în jurul tînărul poet I Cerna e departe de a fi închisă. E tocmai aci dovada că avem de a face cu un talent neobişnuit sau extra ordnar? Intre criticii cari, acum în urmă, opun rezistenţă, se află şi d. E. Lovnescu, colaborator asiduu al „Convorbirilor critice" unde—se ştie—s'a proclamat întâi, de către d. Mihail Dragomirescu, originalitatea lui Cerna, prevestinlu-i se un mare vitor. In ultimul nunăr din „Cumpăna" d. Lovinescu se ocupă de volumul lui Cerna.

„Mare poet!

Cuvîntul te lasă pe gînduri, în orice împrejurare ar fi întrebuinţat. Ce e „mare"? Cine ar putea hotărî în astfel de lucruri fără nici-o măsură sigură? Dar, cu toate că ar fi o cercetare prea anevoioasă pentru a lămuri însuşirile ce se cuvin unui mare poet, e una cu deosebire vădită originalitatea.

Or geniali au fost Eminescu, Coşbuc sau d. Goga, pentru că chiar dacă n'au avut un fel nou de a vedea lumea, au avut un fel nou de a simţi anumite lucruri, o coardă pe cari nimeni n'o mai instrunase înaintea lor şi această putere în adevăr creatoare, străluceşte nu numai în sentimente ci şi în formă. Eminescu, Coşbuc s'au d. Goga ne-au venit cu icoanele, cu limba cu verificaţia lor, pentru idei poetice noi au găsit un vestmînt nou. Simţi că te afli într'o lume, într'o atmosferă împrăştiată de un artist creator.

opreşte printr'o deosebită originalitate.

...Să fie dar Cerna inferior lui Goga?

Aceasta pare părerea d-lui Lovinescu, dar nu va fi părerea altor critici.

*

Numărul 8 din „Facla" conţine şi de astă-dată un variat şi bogat sumar de actualităţi şi articole polemice. Succesul excelentei publicaţiuni se menţine.

*

STRUNA ZILEI

SCOP ŞI MIJLOC

Semimarul se va muta în locul infirmeriei de ochi de la Frumoasa.

Farmecul întreg al firii
Vor putea, aci, să-l soarbă
Şi 'n acelaşi tmp să aibă
Disciplina cea mai... oarbă.

INFORMATII

❑ Aflăm că d. P. S. S. Mitropolitul va înfiinţa la M-rea Căţuia şi o şcoală de gospodărie şi pomicultură, unde vor veni să înveţe călugării e la toate M-rile.

La Mînăstirea Neamtu se a înfiinţa o şcoală călugărească, unde se poată da călugărilor tineri o învăţătură de carte, potrivită cu chemarea lor şi dunde să se poată pregăti pentru mînăstire, diaconi preoţi şi mai cu seamă duhovnici şi cîrmuitori pricepuţi,

P. C. Archimandritul Valerian Doglan, starețul M-rei Neamţu şi P. C. Archimandritul Veniamin Perticariu starețul M-rei Rîşca, care au fost însărcinaţi de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a studieze reorganizarea M-rilor, cel tăi în Basarabia şi celalt în Bucovina, i au înaintat rapoartele lor, asupra studiului ce le-au făcut, în vederea reorganizării Mînăstirilor de la noi.

Cel dintăi a vizitat 14 mînăstiri 11 de călugări şi 3 de călugăriţe din Basarabia, Odessa şi Kiev. Celalt a vizitat: Suceava, Dradomirna, M-rea Neamţ, Rădăuţi şi M-rea de maice din Ceţi.

❑ Casa şcoalelor a dispus ca învăţătorii să ţină odată pe lună cîte o conferinţă cu subiecte instructive săteni în locului şcoalei.

❑ Revizoratul şcolar a fost înştiinţat că şcoalele din Tg.-Frumos şi P.-Il să aplice noul orar de la 7 jum. la 1 jum., pînă la finele anului.

❑ Următorii învăţători din judeţul Iaşi au împlinit un nou termen de gradaţie: Ecaterina Rota, Ciurea; Ecaterina Laurescu, Ţiganaşi-Perieni; Ana Pomîrleanu, Popeşti; Moruzan Gh, Lungani; V. Dariu, Movileni-Romineşti; Naum Const., Gropniţa-Focurile; V. Sebastian, Roşcani Bădeni; Negoiţă Vasile, Ciurea Piciorul Lupului; Lunteanu Dim., Hermeziu-Trifeşti; Popescu Const., Tomeşti şi Laurescu Const., Ţiganaşi-Perieni.

❑ **Din Bucovina.**—Conform înţelegerei stabilită între statul austriac şi cel romîn, se va face în curînd revizuirea delimitărei frontierei austro romîne, începînd de la punctul rusesc Noua-Suliţă pînă la frontiera ungară.

Comisiunea specială însărcinată cu desăvîrşirea acestei reviziuni va fi compusă din delegaţi aparţinînd ambelor state.

Cu această ocazie se vor înlătura diferendele ivite la graniţă în ce priveşte delimitarea teritoriului.

Se asigură că comisiunea de revizuire — căreia vor aparţine din partea Austriei un înalt funcţionar administrativ, un reprezentant al statului major, 4 ingineri hotarnici şi un număr egal de delegaţi români, — va stabili un acord pentru regularea definitivă a rîului Suceava, de la Iţcani pînă la Chilişeni. Se ştie că acest rîu formează linia de frontieră între Austria şi Romînia.

Delegaţii romîni sosesc în ziua de 18 Mai st. n. la Cernăuţi, cînd se vor începe operaţiunile de revizuire.

— Am anunţat acum cîtva timp arestarea senzaţională în gara de la frontiera rusă Noua Suliţă, a d-nei Sophie Röder, fiind bănuită de spionaj în favoarea Rusiei. Negăsindu se însă dovezi suficiente de culpabilitate, arestata a fost pusă astăzi în libertate.

❑ Anunţăm că mîine, Marţi, 4 Mai, la ora 9 seara, d-l Ioan Constantinescu profesor de geografie la Liceul Naţional, va vorbi la Cercul didactic despre *Comete*.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu, al Moldovei şi Sucevei, care se află în Capitală, se va reîntoarce Joui în localitate.

❑ Administratorii de plăşi vor fi convocaţi, din nou, zilele acestea la prefectură, spre a li se da instrucţiuni asupra diferitelor dispoziţiuni.

❑ Ziua de 10 Mai se va sărbători, ca în toţi anii, cu solemnitate deosebită.

In dimineaţa acelei zile, se va oficia la oarele 10 jum. la Mitropolie un Te-Deum, la care vor asista toate autorităţile civile şi militare. Trupele din garnizoană vor fi înşirate în curtea Mitropoliei şi dealungul străzei Ştefan-cel-

Defilarea trupelor va fi primită de de d. General Tătărăscu, comandantul corpului IV de armată şi va avea loc în strada Ştefan cel Mare, colţ cu strada Primăriei.

Seara, la ora 9 va avea loc retragerea cu torţe, după care muzica militară va cînta în Piaţa Unirei până la orele 12.

După amiază va avea loc la Copou, sărbările şcolare.

❑ In inspecţia a VI a de mişcare Iaşi, s'a făcut următoarea mişcare:

D. Popovici S., şef de gară în inspecţiunea VI-a mişcare Iaşi, mutat şef de gară la Podul-Iloaei, în locul d-lui Nicolau I., trecut în inspecţiune.

D. Vasilescu Anton, şeful staţiei Tg.-Frumos, avansat şi mutat in inspecţiunea 6-a mişcare, iar în locul d-sale trecut şeful staţiei Buhuşi, d. Carol Focşăneanu.

D. Matei M., şef de staţie în inspecţiunea 6-a mişcare, mutat la Ungureni, în locul d-lui Armeanu I., care trece la Buhuşi.

D-nii Negruţi D., impiegat la Paşcani şi Archip M. I., impiegat la Tg.-Frumos, mutaţi după cerere unul locul celuilalt.

D. Bogza Gr. Gr., telegrafist în gara Tg.-Frumos, a demisionat în acest post.

DIVERSE

— Aseară a avut loc serbarea primei aniversări şi înaugurarea a noului local propriu al societăţei de bine-facere şi ajutor reciproc „Ajutorul-Fraterna-Păcurari". A prezidat de M. Wachtel. S'au rostit cuvîntări s'a aprobat bilanţul şi activitatea comitetului în funcţiune. Societatea numără 515 membri.

— Rediţionarul Alexandru Gheorghiade de la magazia de mărfuri-sosire, a fost avansat pe ziua de 1 | 14 st. n. prin spor de salar.

— In urma măsurilor luate de serviciul sanitar al judeţului epidemile sunt în descreştere în comunele rurale.

— In str. sf. Neculai No. 25 a murit subit femeea Hana Ruhla.

— In cursul lunei Aprilie au fost în oraş; 25 cazuri de difterie, 13 tusă convulsivă, 2 febră tifoidă şi 87 alte diferite boli.

— La Clinica veterinară a d-lui medic Veterinar Lupaşcu din str. Păcurari 100, în cursul lunei Aprilie a. c. care este a doua lună de cînd s'a deschis, s'au potcovit 244, din cari 75 schiopi, cărora li s'au aplicat potcoave speciale şi cauciucuri.

S'a dat 60 de consultaţiuni, iar în spital au fost 7 cai bolnavi şi cu diverse operaţiuni.

— D. Iulius Reinike, proprietarul fabricei de bere „Zimbru" a intervenit la ministerul industriei ca, Duminicile şi sărbătorile cînd după noua lege a repauzului duminical nu se permite cu nici un preţ nici unui funcţionar să lucreze, să-i se permită ca un funcţionar şi trei lucrători să lucreze în acele zile de oare ce vînzarea e mai mare ca ori cînd.

Ministerul a cerut avizul camerei de comerţ.

— Epizootiile din judeţ stingîndu se taminate, să fie duse în tîrgurile săptămînale pentru vînzare.

— Costache Popa lucrător la palatul administrativ, voind a rîdica o şină de fier, şi-a scapat-o peste mîni, strivindu-şi un deget dela mîna dreaptă. A fost dus la spitalul evreesc.

— De le casa părinţilor săi din str. de sus, a dispărut copilul Const. Movilă elev la gimnazul Ştefan cel Mare.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50 % reducere prin gara Paşcani
Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.—**Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·30.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Sărbătorirea unui savant

Revista *„Curierul judiciar“*, intrînd în al 20-lea an de existenţă, a oferit Sîmbătă, la Bucureşti, un mare banchet în cinstea d lui D. Alexandrescu, savantul jurisconsult, directorul revistei.

Intre discursurile ce au fost rostite, s'a relevat foarte mult acel al d-lui C. Cornescu, tînăr avocat în Iaşi, care reprezinta la banchet pe studenţii doctoratului în drept din localitate.

Iată frumosul discurs:

Scumpe Maistre,
Iluştri Domni,

O nobilă şi sfîntă datorie îmi îndeplinesc. Reprezentant al doctoranzilor în Drept de la Universitatea din Iaşi aduc omagiul cald de curată admiraţie şi înalt respect iubitului nostru profesor, cercetător adînc al ştiinţii noastre juridice.

Mulţumind redacţiei excelentei publicaţii „Curierul Judiciar“ care ne-a prilejit această înălţătoare sărbătorire, suntem pătrunşi de întreaga ei însemnătate. O ţară, dacă nu-şi cinsteşte oamenii săi mari, înseamnă că nu i merită; ei sunt istoria progresului unei naţiuni şi de sigur că istoricul, care va scrie evoluţia culturei juridice la noi, îşi va fixa ca normă de conducere numele sărbătoritului de azi şi pare că citesc în cartea ce va să vie rîndurile începătoare: Pentru o mai uşoară înţelegere a desvoltărei şi răspîndirei acestei ştiinţe la noi, împărţim timpul în două mari perioade: din cele mai vechi începuturi pînă la Dimitrie Alexandrescu şi de la acesta, pînă în timpurile contimporane.

Şi vei străluci, ilustre Profesor, de la înălţimea operei tale şi gloria îţi va fi cu atît mai mare, cu cît mijlocul prin care a ajuns la dînsa a fost *adevărul*. Pentru dînsul şi numai pentru dînsul ai lăsat la o parte plăcerile şi bucuriile acestei vieţi omeneşti, pentru a te ridica în lumea plăcerilor intelectuale şi mi dau seamă de acea voluptate caracteristică, care te face să zici odată cu poetul: „Nu mai simt altă plăcere de cît a învăţa“.

Citesc în prefaţa primului volum ediţia a II-a din 1906, pasagiul, unde întrebîndu-te dacă opera pe care ai săvîrşit-o va fi de vr'un folos, răspunzi singur, că viitorul, care nu aparţine omului, ci lui D-zeu, viitorul singur o va dovedi. Dacă această întrebare trebuia pusă în prima ediţie la 1884, de sigur că răspunsul îl puteam da în 1906 şi nu mai era nevoe de acea îndoială, căci viitorul o dovedise; puteai spune mulţumit împreună cu Horaţiu: „Exegi monumentum aere perennius“.

Noi cari avem mîndria de a fi elevii tăi, noi cari zi cu zi sorbim de la isvor bogatele şi înaltele tale cunoştinţi, nouă ne eşti nepreţuit. Acei cari n'au avut fericirea de a asculta frumuseţea prelegerilor tale, acei cari n'au văzut cum dai fie-cărui cuvînt însufleţire din sufletul tău şi cum presori ici colo diverse digresiuni ast-fel că ariditatea chestiunei capătă viaţă sub vorbele tale, aceia te stimează ca savant, noi te şi iubim ca profesor.

Şi ce-ţi putem da noi acum, de cît asigurarea că vei fi pentru noi farul conducător în cercetarea ştiinţei dreptului. Voi termina, Scumpe maistre, cu o amintire. Era într'o spledidă seară de Iunie; sunt patru ani de atunci; ne întoarceam prin frumoasa alee de tei de la Universitate, unde trecusem primul examen, spre centrul oraşului. Erai înconjurat cum de obicei se întîmplă, de toţi candidaţii, şi vorbindu ne de munca depusă pentru a pătrunde frumuseţile ştiinţei dreptului, ne spuneai: Cînd eram student la Paris, la Biblioteca, unde citeam toată ziua, era aproape de eşire o oglindă, în care de cîte-ori plecam îmi aruncam ochii. Terminîndu-mi studiile, mă reîntorc în ţară şi abia du pă 25 ani revin la Paris; trec pe la aceiaşi bibliotecă, găsesc aceiaşi oglindă, aceiaşi atmosferă studioasă şi printr'o curioasă sugestie mă transport în timpurile vechi cînd eram student şi uit pentru moment prezentul; dar cînd îmi arunc ochii în oglindă şi în loc de un tînăr cu mustaţa abia înfiripată văd un bătrîn cu capul nins, mă redeştept, îmi dau seama de realitate şi durerea îmi sfâşie inima.

Iartă, dacă amintindu ţi aceste, îţi zic: te-ai înşelat; capul nu era nins, ci înflorit, căci Ţara avuse grija ca pe fruntea marelui său fiu să pue o cunună şi ceia ce ţi se părea ninsoare, nu erau de cît florile albe ale roadelor semănate.

Să trăeşti.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Iaşul a avut ieri zi de aviaţiune pe care o vor ţinea minte numeroşii, cari au asistat la „sbor“ şi s'au lăsat păcăliţi.*

De la orele patru la orele şase, publicul a asistat la preparativele de ascensiune; la orele şapte ilustrul Delatang a încercat primul sbor şi la brele opt a avut loc adevăratul sbor, cînd a făcut o pseudo-evoluţie, care a durat o minută.

Publicul local, cuminte cum este, s'a lasat păcălit, iar iluştrii impresari cu ilustrul aviator şi cu ilustrul aparat, au plecat să păcălească lumea în alte oraşe ale ţărei.

Fireşte, n'avem nimic nici cu impresarii, nici cu aviatorul. Ei au avut marfă proastă şi dacă au putut s'o desfacă onoare lor.

Dar d. Gr. Buicliu, ilustrul sportman şi fin cunoscător în ale aviaţiei, este vinovat, că, în calitatea sa de mai mare al clubului Jockey din Iaşi—şi cum n'ar fi mai mare, dacă ie sportman de acasă—a primit să se patroneze de club acel caraghiozlîc, fără ca, mai înainte, să fi luat informaţiile necesare.

Căci dacă le-ar fi luat, ar fi aflat de sigur, că ilustrul aparat, cu care a „sburat“ ilustrnl Delatang, ie o simplă maşină de prins muşte, iar Delatang singur ie un mecanic oare-care.

❑ *Celebra lege a teatrelor, după ce a trecut prin atîtea faze şi peripeţii pînă a fost votată şi promulgată, nici nu va fi pusă în aplicare anul acesta, doar în ce priveşte încasarea taxei de 5 la sută.*

Că nu va fi pusă în aplicare—aceasta a declarat-o d. Haret d-lui M. Sadoveanu, directorul teatrului din Iaşi.

D. Sadoveanu s'a prezintat ministrului şi i-a arătat, că nu poate întocmi budgetul potrivit nouei legi, adică cu lefurile sporite şi plătibile tot anul, dacă ministrul nu acordă un plus de subvenţie sau dacă nu uşurează teatrului un avans asupra veniturilor din taxa de 5 la sută.

D. Haret a respuns ca să se întocmească budgetul cu lefurile vechi, de oare ce anul acesta ie un simplu an de incercare şi abia la anul va fi pusă în aplicare noua lege.

❑ *D. doctor D. Mezincescu a fost numit agregat la catedra de higienă de la facultatea de medicină din Iaşi.*

❑ *O minune după alta.*

Comitetul executiv al clubului colectivist din Iaşi s'a întrunit Sîmbătă seara şi se va întruni şi în astă seară.

La ordinea zilei: chestia numirii unui inspector poliţienesc.

❑ *Primul docent femee în România.*

Ministrul instrucţiunei publice a confirmat astăzi pe doamna dr. Elena Puşcariu, medic secundar la spitalul central al sf. Spiridon, ca docentă în specialitatea oftalmologiei la facultatea de medicină din Iaşi.

D-na dr. Puşcariu este născută Densuşeanu, fiica regretatului profesor universitar Aron Densuşeanu şi soţia d-lui prof. dr. E. Puşcariu.

❑ *Ilustra „societate“ de „aviaţiune“ care a „zburat“ ieri în Iaşi, avea să plătească taxa de 5% pentru fondul teatrelor. Cu acest dureros prilej „societatea“ a sburat în adevăr cu: sumele încasate.*

1 s'a sechestrat lada de fier, dar d'înăuntru totul trebue să fie sburat.

Este interesant să se ştie, că societatea de aviaţiuni din Iaşi, se compune din următorii aviatori: Terdiman, Kelman, Edelsteit, Grinberg Schönblum.

Foarte interesanţi aviatori.

❑ **Postul de sub-director de studii de la liceul militar din Iaşi, post ce-l ocupa d. M. Carp, profesor a fost desfiinţat.**

Ministrul de războiu a făcut cunoscut aceasta d-lui Carp, dar acesta a refuzat să părăsească şcoala. Sub-directorul a fost somat apoi să părăsească şcoala, iar Simbătă ministrul a dat ordin ca d. Carp să fie expulzat cu forţa armată.

Poveste adevărată şi delicioasă.

❑ **Consistoriul.**—Consistoriul spiritual al Mitropoliei Moldovei a fost convocat de la 11—19 Mai.

Iată lista proceselor ce urmează a se judeca la consistoriu:

La 11 Mai procesul lui Zamfir Buznea din Iaşi şi procesul preotului Alex., Popovici de la parochia Borşa, jud. Iaşi; 12 Mai procesul preotului Ioan Grigoraş de la parochia Dobîrceni, jud., Botoşani şi procesul preotului Ioan Dimitriu, supra numerar la parochia Borleştii jud. Neamţ; 13 Mai: procesul preotului Andrei Moisiu de la parochia Dolina, judeţul Botoşani; 14 Mai: procesul preotului Teodor Ionescu, de la parochia Boroaia, jud., Suceava; 18 Mai: preotul I. P. Teodoru. de la parochia Tureatca, jud. Dorohoiu; preotul Ioan Ursache, de la parochia Cucurăni, jud. Botoşani; 19 Mai: preotul Vasile Foceşa din Humuleşti (Neamţ) şi preotul Gh. Gaspar de la parochia Răchiţi, jud. Botoşani.

❑ **Să ştie că la biserica Trei-Erarhi din cauza defectuozităţii caloriferilor, toată pictura din interior s'a înegrit aşa că direcţia mitropoliei a intervenit la ministerul cultelor ca să se facă reparaţiunile necesare, şi aceasta cît mai în grabă, de oare ce Suveranii cu ocazia venirei în Iaşi la serbările jubiliare ale Universităţii vor vizita biserica.**

Astă-zi a sosit în localitate în acest scop, arhitectul ministerului, care în unire cu directorul mitropoliei au vizitat biserica, spre a hotărî îmbunătăţirile ce trebuesc aduse.

❑ **Alegerile dela Camera de Meserii.** — Eri la ora 10 dim. a avut loc alegerea membrilor Camerei de Meserii din localitate.

Biuroul a fost prezidat de d. G. D. Serban preşedintele Camerei de Comerţ. Au luat parte la vot 75 membri din 95 din întreaga circumscripţie.

Procedîndu-se la vot rezultatul scrutinului a fost următorul:

N. V. Ştefăniu, tipograf 65 voturi, ales; Al. Funiak, cofetar, 59 voturi ales; Vasile Arsenie, cismar, 56 voturi, ales; L. Horga, turnător, 14 voturi, Gh. Niculau, bărbier, 6 voturi; Al. Carp, bărbier, candidat cu program, n'a întrunit nici un vot.

După proclamarea celor aleşi, d. G. D. Şerban, printr'o caldă cuvîntare, a scos în evidenţă greaua sarcină ce vor avea de îndeplinit noii aleşi în Camera de Meserii, dorindu-le spor la lucru pentru folosul şi progresul clasei meseriaşe.

❑ Elevul P. D. din liceul internat local, fiind atins de o boală mintală, a fost internat în Ospiciul Socola.

❑ Mai mulţi elevi din cl. VIII-a liceului naţional local, au fost eliminaţi pe timp de 5 şi 8 zile din şcoală pentru abateri.

❑ **Şcolare.** — D-na Elena Dobrea a fost numită învăţătoare suplinitoare la şcoala din Probota-Ţiganaşi, pe ziua de 1 Mai.

— D-a Safta Croitoru învăţătoare la şcoala din Osoi, a obţinut un concediu de o lună de zile.

— Invăţătorul Constantin Georgescu de la şcoala din Cristeşti, a obţinut un concediu de 30 zile pentru caz de boală.

❑ Adunarea generală a membrilor societăţii viticole, care urma să aibă loc eri, s'a amînat pentru Duminecă 16 Maiu.

❑ Vineri noaptea la oarele 2, a încetat din viaţă, în mod subit, d-na Eliza Gall, foastă soţie a d lui A. D. Xenopol.

Răposata a trăit mult timp cu ilustrul nostru istoric, dar la sfîrşit, din cauze care pentru noi sunt necunoscute, a intervenit un divors. D. Xenopol a asigurat foastei sale soţii o poziţie corespunzătoare şi a conservat cu ea relaţiuni de prietenie, întru cît divorsul fusese obţinut aproape prin consimţimînt mutual.

Cînd s'a telegrafiat d-lui Xenopol la Bucureşti, moartea d-nei Gall, d-sa a venit la Iaşi, spre a îngriji să se facă defunctei o înmormîntare conform cu poziţia ei.

Noi îi zicem numai cît fie-i ţărîna uşoară.

Inmormîntarea s'a făcut astăzi după amiază la oarele 4.

❑ Administraţia comunală a aprobat cererea Clubului-Jokey, de a strămuta hipodromul de la abator, pe platoul de la Copou.

❑ Mîine Marţi, la orele 5 d. a., d. Virgil Arion îşi va reîncepe prelegerile de sociologie, în aula Universităţii.

❑ Ministerul instrucţiei a cerut ca senatul universitar din Iaşi, unit cu consiliul facultăţei de litere, să se pronunţe dacă catedra de arheologie de la facultatea locală trebue menţinută sau desfiinţată, sau dacă ar trebui schimbată destinaţia acelei catedre.

❑ Academia franceză a acordat d-lui profesor Charles Drouhet premiul Bordin, premiu destinat pentru încurajarea autorilor operelor de valoare.

❑ D. I. Ursu, va suplini pe d. A. D. Xenopol la catedra sa universitară, în timpul sesiunei Academiei romîne.

❑ D. prof. dr. V. Bejan, medicul primar al institutului Gregorian, a făcut astă zi, în secţia obstetricală a institutului, o foarte grea operaţie a unei femei, care fusese neglijată de medicii anteriori. A trebuit să se sacrifice copilul, pentru a salva de la moarte pe biata femee.

❑ D. Iacint Silvestru, avocat, a demisionat din clubul liberal local.

❑ Aproape de staţia Buzeu s'a aprins astă-noapte vagonul special, ataşat la acceleratul Bucureşti-Iaşi.

In vagon se aflau între alţii: d-nii I. Burada, primul preşedinte al Curţei de Apel; Peretz şi Bălăşescu, profesori universitari; o delegaţie de ofiţeri cari plecau în Rusia şi d. avocat C. Jornescu.

❑ Urmînd ca la fie-care staţiune balneară să fie cîte un ofiţer de poliţie pentru menţinerea ordinei, ministerul de interne a cerut prefecturei de judeţ, să delege pe un ofiţer care ar avea nevoe să se stabilească pentru un timp într'o localitate balneară, în care timp să facă şi serviciul de poliţie.

❑ Astă-zi au depus legiuitul jurămînt d-nii: Alexandru D. Mimi, noul procuror general; Dim. I. Diaconescu, preşedintele tribunalului de notariat; Lazăr Munteanu, primul-preşedinte al tribunalului; Dimitrie Volanski, jude instructor şi C. Vasiliu, portărel, în locul d-lui T. Istrate.

❑ Procurorul general a ordonat să se emită mandate de arestare contra numiţilor: Al. Botezatu, P. Solomon şi L. Iosipescu, şi cari urmează a fi judecaţi acum la juraţi.

❑ Astăzi s'a deschis sesiunea curţii cu juri. Presidează d. consilier I. Corjescu, asistat de domnii judecători Iulian Teodorescu şi H. Mîrzescu. Fotoliul ministerului public îl ocupă d. prim procuror Adam Bercea.

S'a judecat procesul de calomnie prin presă pe care d. profesor L. Cosmovici l'a intentat d-lui I. Atanasiu, profesor la facultatea de ştiinţi, care, într'un studiu ce l'a publicat în revista „Viaţa Romînească“ a ridiculizat nişte cărţi ştiinţifice ale d-lui Cosmovici.

Reclamantul s'a aparat singur; iar părîtul a fost asistat de d. Em. Antonescu din Bucureşti.

Pe baza verdictului negativ al juriului, Curtea a achitat pe d. I. Atanasiu.

❑ **Societateă de ştiinţi din Iaşi.**—Va ţinea şedinţă azi luni la orele 8 jum. seara, în amfiteatrul laboratorului de fisică a universităţei.

La ordinea zilei fiind următoarele comunicări: 1) D-na V. Myller. Funcţiuni hipergeometrice ortogonale. 2) D. Prof. Dr. Hurmuzescu, Influenţa electricităţei asupra vegetaţiunei. 3) D. Prof. V. Buţureanu. Contribuţiuni la studiul Hyperatenului în roci. 4) D. Prof. D. Pompei. Observări asupra reprezentărei funcţiilor analitice uniforme. 5) D. I. Borcea. Glanda nidamentară la Pristiurus. 6) D-ra E. Lupu, Noi contribuţii la studiul respiraţiei intestinelor de la Cobitis fossilis.

❑ Reprezentaţiile cinematografice Pathé Frères Paris, sub conducerea electricianului A. C. Bottez, vor reîncepe peste cîte-va zile, în vasta grădină Bragadiru. Programele vor fi schimbate de două ori pe săptămînă, primul program, complect nou, va începe în fie care Luni, al doilea, de asemenea nou în întregime, va începe în fie care Joi. Ele vor fi special întocmite pentru stagiunea de vară şi vor cuprinde cele mai frumoase sujete, piese de teatru interpretate de somităţile scenelor pariziane precum şi evenementele mari ale zilei din lumea întreagă. Nici unul din sujetele aratate la Circul Sidoli nu va mai figura în programele acestei stagiuni de vară.

Data reînceperei şi celelalte detalii vor fi aratate la timp în acest ziar, precum şi prin afişe speciale.

Matineurile vor urma toată vara, în fie care Duminică la Circul Sidoli. Data reîncepereilor va fi deasemenea anunţată.

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI“ —

Bucureşti 3 Mai

Mişcarea în magistratură

Bucureşti.—Astă zi a apărut o nouă şi lungă mişcare în magistratură, care cuprinde şi următoarele:

D-nii Dim. Moscu, jude instructor, trib. Gorj, înaintat preşedinte aceluiaşi tribunal; Dim. Diaconescu, prim-procuror trib. Ilfov, înaintat preş. trib. s. III Iaşi, în locul regretatului Em. Leppadatu; M. Berlescu, jude de şedinţă trib. Ilfov, numit prim-procur trib. Ilfov; Gh. Bădulescu. prim grefier la Casaţie, înaintat pe loc şi asimilat cu gradul de prim-preşedinte de tribunal; Al. Rîmniceanu, jude la ocolul Lehliu, numit judecător de instrucţie trib Covurlui, în locul d-lui Al. Pejeanu demisionat; N. Niţescu, jude la oc. Drăgăneşti, numit jude instructor trib. Gorj; M. Haralamb procuror Buzeu, numit jude instructor trib. Tulcea; Virgil V. Radovici, jude instr. Tulcea permutat la Constanţa; I. Glogoeanu. jude instr. Constanţa, transferat la Brăila; d. V. Volanschi, jude de şedinţă trib. Vaslui, numit jude instructor trib. Iaşi; Tasie Teodorescu jud. şedinţă trib. Tulcea, numit jude instructor Buzeu; I. Adam stagiar trib. Ialomiţa, numit jude şedinţă trib. Tulcea; C. Ciurea, jud.. ocol., Răducăneni, numit jude şedinţă trib. Vaslui; P. Patricheiu, jud. de şedinţă trib. Gorj, permutat trib. Putna; M. Roşianu, jude oc. Leordeni, numit jude instructor trib. R.-Sarat; V. Bordeanu, jude oc. Răsboeni Valea Albă jud. Neamţ permutat oc. II rural Piatra; Angelache P. Ioan, jude ocol Paşcani, permutat la ocolul Dorna-Suceava; V. Arghir jude oc. Oprişeni-Suceava, permutat ocol. Paşcani; Vasile Popovici, jude ocol. jud. Buzeu, transferat la ocolul II rural Iaşi, înfiinţat din nou; Gheorghe Alimănescu judecător ocolului Calaraşi, mutat jude instructor Vlaşca; I. A. Floreş, stagiar parchetul Bacău, numit procuror trib. Neamţ, în locul d lui Cugler, demisionat; Paul Iliescu, stagiar parchetul Roman, numit procuror trib. Buzeu; Tr. Orleanu, stagiar Buzeu, numit jude ocol. Baceni; Gh. Filipescu, stagiar Huşi, numit jude ocol. Răducăneni; V. Bilciurescu stagiar Covurlui, numit jude Lehliu; T. Dornescu stagiar Roman, numit jude ocolul Răsboeni-Valea Albă; I. Bottez de la Panciu, jude ocol. Todireni-Botoşani; Leon Borcan, stagiar parchetul Suceava, permutat trib. Covului; C. Simionescu, stagiar ocol. Roman urban, numit jude ocol. Coreşti—Tutova; Gh. Mihailescu, stagiar la Bacău, transferat jude Dobroteşti—Teleorman; D. Bagdat stagiar Tutova, transferat trib. Ialomiţa; N. Păcurariu, numit stagiar ocol. Panciu; C. Maiorescu numit stagiar ocol. Roman urban; D. Marinescu stagiar la Plăgineşti-Bacău; Traian Scriban, stagiar ocol. II rural Iaşi; Gh. Pavelescu stagiar ocol. Piatra II rural; C. Lupu, stagiar ocol. Huşi; Const. Vasiliu portărel la trib. Iaşi, în locul d lui Istrati; O. Vasiliu stagiar la Oprişeni-Suceava, permutat la ocolul Dorna.

Inmormîntare

Bucureşti.—Azi s'a făcut la cimitirul Bello imormîntarea regretatului pictor P. Serafim.

Dirigiabelele ministerului de răsboiu

Bucureşti.—Ministerul de războiu a hotărît să comande, pentru trebuinţa armatei noastre un dirigiabil sistem „Zodiak“.

De asemeni, ministerul de răsboiu va construi 5 aeroplane sistem Vlaicu, dacă bine înţeles se va dovedi bun acest sitem.

Conflictul sinodal

Bucureşti.— In cercurile clericale se vorbeşte că P. S. S. Episcopul Romanului va veni la deschiderea St-tului Sinod, pentru a reîncepe conflictul sinodal.

Călătoria lui Roosvelt

Berlin.—D. Roosvelt şi familia sa au plecat azi după amiază spre Londra. In gară se aflau secretarul de stat Schoen, ambasadorul american, personalul ambasadei americane, ambasadorul Franţei şi numeroşi membri ai coloniei.

Condamnări

Pittsburg.—15 locuitori notabili, bancheri, medici şi consilieri municipali au fost osîndiţi pentru corupţiuni, la diferite pedepse de închisoare şi amenzi, variind între 250—25000 dolari.

Funeraliile regelui Eduard

Londra. — Corpul regelui Eduard a fost transportat, eri seara, în sala tronului şi a fost pus în cosciug.

Stare de asediu

Buenos-Aires.—Anarhiştii decizînd a încerca o grevă generală revoluţionară cu ocazia sărbătorilor centenarului, camera şi senatul au votat, iar guvernul a promulgat îndată starea de asediu în toată republica pe un timp nelimitat.

Duma

Petersburg.— In şedinţa de ieri a Dumei, membrii extremei drepte şi naţionaliştii, au depus o interpelare cu privire la universităţi, atrăgînd atenţiunea guvernului asupra organizării revoluţionare a studenţilor asupra atitudinei antiguvernamentale a unora dintre profesori şi asupra altor defecte ale vieţii universitare.

Interpelarea ne fiind urgentă a fost trimeasă la comisiunea respectivă.

Societatea Anonimă Romînă-Italiană
a
Industriilor Textile, Iaşi

CONVOCARE

Domnii acţionari ai acestei Societăţi sunt convocaţi în adunare generală ordinară, pentru ziua de 10 | 23 Mai a. c., la oarele 10 a. m., la sediul Societăţei, în Iaşi.

Ordinea de zi este următoarea:

1) Raportul consiliului de administraţie.

2) Raportul censorilor.

2) Aprobarea bilanţului şi descărcarea consiliului de administraţie de gestiunea exercitiului 1909

4) Repartizarea beneficiilor şi fixarea îndemnisărei censorilor pe anul 1909.

5) Alegerea a trei censori şi a trei supleanţi.

Domnii acţionari spre a putea lua parte la această adunare, vor trebui să depună acţiunile lor pînă în ziua de 5 | 18 Mai inclusiv:

La Iaşi: la cassa societăţei sau la cassa de bancă Moritz Wachtel.

La Bucureşti: la The Bank of Roumanie Limited.

La Paris: la Société générale de France.

Preşedintele consiliului de administraţie
Gh. Racoviţă

INŞTIINŢARE

Cunoscuta **Fabrica de Corsete** speciale s'a mutat în str. Alexandri No. 8, vis-a-vis de şcoala comercială superioară, casele Iuster.

Cu toată stima
Dina Birnberg.

S'a pierdut eri la hipodromul de la Abator două poliţe de cîte 25 lei fie-care, pe ordinul Şaie Gratenştein şi semnătura Marcu Alter Croitor.

Rog pe cel ce le-a găsit să le aducă la Moise Goldenberg str. Podul Iancu Bacal.

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 90
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour poels, le mètre carré... 6 »
Porte-Bouteilles, pour 200 Flacons..... 9 »
Envoi franco de l'Album sur demande

1430 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

Peste câte-va zile

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Data deschiderei, preţurile locurilor precum şi orice amănunte vor fi aratate la timp în acest ziar precum şi prin afişe speciale.

Matineurile vor urma regulat în tot timpul verei - fie-care Duminică—în sala Circului Sidolli. Data începerei lor va fi deasemenea anunţate.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1334 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fest de 36,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

FONDOIR
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iaşi. Str. de Sus No. 34

Cine vrea să cîştige la Loteri

să cumpere bilete numerii la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞ

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaş

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile tota e reprezintă fabuloasa suma de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str. Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII.— No. 1007 Mercuri 5 Mai 1910

ORI EU, ORI EL

A fost plină de delicii întrunirea Carpiştilor. Oratorii s'au întrecut pe sine nu în a combate numai guvernul, ci a se ocupa şi de astă dată de şeful nostru, d. Take Ionescu. Ce-i dreptul au fost vorbitori cari şi-au căutat de treaba lor. Aşa d. M. Vlădescu a spus ritos că nu e treaba d-lui Ionel Brătianu de a se interesa de afacerile interne ale partidului conservator, ci soluţiunea se va da prin înţelepciunea şefului. Deci d. Vlădescu crede în o soluţie şi o vede posibilă prin înţelepciunea şefilor.

D. Deşliu a fost mai constituţional. D-sa a constatat că guvernul a fost bătut în alegeri şi că la pretenţia d-lui Brătianu, de a indica succesiunea la putere, se poate răspunde că numai 2 sînt factorii constituţionali, cari dau indicaţia: ţara prin alegeri şi Coroana. Concluziile nu le trage.

A fost lăsat mareşalilor d-lui Carp rolul să atace pe d. Take Ionescu. Dar chiar în atacul lor se vede nota distinctă a fie-căruia. D. Marghiloman asigurat de succesiunea la şefie a crezut că lui îi cade sarcina de a fi apărătorul ideii conservatoare; şi ca să sperie ţara şi pe Rege a denunţat ţării noua cumătrie, care s'ar încinge între Ionel Brătianu şi Take Ionescu în scopul de a reforma Constituţia.

Se vede că d. Marghiloman şi-a luat notiţa din discuţiile ce s'au încins în însuşi comitetul nostru executiv, că partidul doreşte o lărgire a vieţii noastre politice. S'au dat anume comunicate în privinţa aceasta; s'au fixat anume idei; s'au precizat anume curente. Din această năzuinţă internă a partidului,—una din principalele raţiuni de a fi partid conservator-democrat—d. Marghiloman a văzut gogoriţa unei nouă cumetrii între noi şi liberali. Fie pe pace. Din lupta noastră legală la alegeri, din lupta noastră de idei noi nu urmărim cumetrii, căci ţăria noastră politică o avem în superioritatea şefului, în disciplina partidului şi în încrederea ţării; noi nu umblăm după brevete şi bileţele de recomandare la Vodă, ca să venim noi la putere. Şi apoi din idealul unei mai largi vieţi politice la bază nu se poate face denunţ la ţară. Ţara d-lui Marghiloman sînt—crede—cei 14,000 alegători de la colegiul I, ori publicul din sala băilor Eforiei, ori membrii de la clubul Vanicu. Ţara e mai mare şi mai largă; şi e foarte cuminte această ţară reală, şi ea doarme somnul politic, căci, încă zbuciumul vieţii publice n'a mişcat'o, n'a interesat-o cîtuşi de cît.

Cel mai indicat om de stat, pentru a face o reformă a constituţiei e Take Ionescu, şi cel mai văzut partid în ţară, care poate întreprinde o asemenea reformă constituţională e partidul conservator-democrat. Primim lupta pe această temă, nu ca un denunţ făcut ţării, ci ca o superioritate de program politic.

Celui de al doilea mareşal i-a fost prescris rolul de a ne atăca şeful în afirmările sale. Se tot zvonea că d. Nicu Filipescu a mai muiat-o; că d. Nicu Filipescu e în divergenţă de păreri cu şeful său; că d. Nicu Filipescu nu aprobă lupta asta extraparlamentară; că d. Nicu Filipescu e supărat de rolul şters ce i s'a rezervat în partid; că în sfîrşit d. Nicu Filipescu ar fi pentru o reconstituire a partidului conservator, şi că cel care se opune mai straşnic e tocmai d. Alex. Marghiloman.

Ei bine; pentru a se risipi toate aceste zvonuri scornite pe sama d-lui Nicu Filipescu, d-sale i s'a dat rolul de gogoman al d-lui Carp. Şi d. Nicu Filipescu s'a achitat în mod conştiincios de rolul său.

Şeful nostru a afirmat la club, că poate spune astă-zi, că d. Carp nu va forma viitorul guvern. In gura şefului nostru vorbele acestea răspundeau unei puternice realităţi. In alegerile parţiale noi am ţinut recordul, bătînd în 8 alegeri îmbele partide istorice. Am lăsat cu mii de voturi în urmă şi pe guvern şi pe junimişti; la unele alegeri s'au retras din luptă liberalii, la altele Carpiştii şi alte dăţi i-am bătut coalizaţi.

Nici că se putea mai la locul ei afirmarea şefului nostru, că nu d. Carp va veni la putere. Şeful nostru a cerut încrederea ţării; ţara a răspuns la acest apel, şi se ştie a priori, că cine are asentimentul ţării are voia lui D-zeu, necum a capului Statului!

Ei bine; iată-l acum pe d. Nicu Filipescu în rolul de *pîcîlici* la iarmaroc! Imitînd pe şeful nostru îi întoarce afirmarea şi zice: „eu declar in conştiinţa mea, în convingerea mea adîncă, că d. Take Ionescu nu poate veni la putere şi că d. P. P. Carp va veni la guvern. Care din doi e de rea credinţă? De sigur, că *ori eu ori* d. Take Ionescu, e un gogoman; şi aştept ca evenimentele s'o dovedească şi eu mă voiu supune".

Va să zică, afirmare şi afirmare! De cît cine face aceste afirmări? Aici e deosebirea. Şeful nostru vorbeşte în numele unui partid mare, în urma a o serie de victorii electorale în 16 colegii; luate jumătate din ele în numele său şi al partidului său. Faţă de toate acestea, d. Take Ionescu poate vorbi cum a vorbit. Trebuia să vorbească ast-fel.

Poate acum d. Nicu Filipescu să vorbească la fel? De sigur că nu. D-sa e un simplu mecanic de şuruburi electorale în partid, e un iscusit în a trage sforile printre culise; d-sa e cel mult un ministru de rezort să se ocupe de legea prunelor uscate, dacă perjele proaspete s'au încărcit. Aceasta cel mult. Dar să vină d-sa, şi să vorbească în numele partidului, că va veni altul la putere, datu-şi-a seamă în ce ridiculă situaţie se expune?

In cele 16 colegii electorale, ţara s'a pronunţat contra partidului conservator pe numele d-lui Carp. D. Nicu Filipescu a putut [illegible] cel mult voturi, dar să dea lupte pe numele d-sale cam mai ba!

Astă-zi cei 2 protagonişti s'au diferenţiat aşa de mult în ochii ţării şi ai Coroanei că îi deosebesc 10 trepte, cîte sînt de la cei 9 miniştri de resort la ministrul preşedinte de consiliu. D. Nicu Filipescu a devenit grotesc cu afirmarea sa, întru cît ponosul căderii revine d-lui Carp, iar nu d-sale. Ţara nu vede în Nicu Filipescu de cît o personalitate politică, un elector de 2—3 judeţe, un ministru de resort, şi atîta. Ţara însă vede în Take Ionescu omul situaţiei, omul care poate întrupa în persoana lui aspiraţiunile ţărei şi ale neamului într'un moment dat.

Iată de ce d. Nicu Filipescu întorcînd afirmare la afirmare a uitat distanţa şi a devenit grotesc!

Ori el ori eu.

Afirmăm şi noi fără replică că aşa cum a pus chestia d. Nicu Filipescu e un mare.. gogoman Carpist.

Gh. Ghibănescu

Ghicitoarea partidului

Ca să mai ucidă din vreme, la moşie, d. P. P. Carp a luat lecţii de ghicit. Nu ştim, faptul nu importă de altmintreli, dacă şeful partidului conservator a învăţat arta ghicitului pe sistemul damei de verde, sau pe acel al tibişirului, sau, în fine, sistemul cititului pe fund de ceaşcă de cafea.

Fapt este, că d. Carp ghiceşte, că ţara la act de ghicirile sale şi că, în chip regulat, le constată nerealizate. Ceea ce nu împedică pe d. Carp să continue a ghici.

In mantia aceasta a Iuliei Poloneze s'a îmbrăcat d. Carp tot din cauza takismului. El l'a făcut şi ghicitor şi aderent al mulţimei şi avant-gardă a maselor pe Calea Victoriei.

D. Carp a ghicit pentru prima oară, în oraşul său favorit, la Vaslui, în Aprilie 1908. Atunci a pus ramaşag, cu d. Moruzzi, dacă nu greşim, că partidul carpist vine la putere. Apoi a făcut acelaşi lucru la Craiova; a recidivat la Vaslui, în 1910—tot în jurul localului de vot, iar oficial, la o întrunire publică, a ghicit în Aprilie 1910, că vine la putere la 2 Mai maximum, cu rezerva pastrată, că poate să vie şi înainte.

La 2 Mai, într'o nouă întrunire publică, d. Carp a luat-o pe înconjuratele, ca să ghicească din nou că vine la putere, dar a ghicit în alb, adică fără a preciza termen fix. „In curînd, a declarat d. Carp, ţara va face alegeri generale, care vor fi prezidate de Petre Carp, ca preşedinte al consiliului de miniştri".

D. Carp a bine-voit să recunoască două lucruri: că nu Nababul va fi preşedintele consiliului şi că nu decretele ministeriale fac alegerile generale—ci ţara. Asupra ţărei, fireşte, va prezida el—d. Carp—după cum prezidează şi asupra mulţimei, care nu reprezintă nimic fără de el—d. Carp.

Că şeful partidului conservator, este mai mare de cît ţara şi că reprezintă o jumătate mai mare de cît mulţimea—aceasta ie istorie vechie. D. Carp a trăit în această atmosferă de grandomanie, şi-a creat-o, a îmbătrînit cu dînsa şi aşa va continua să fie.

Dar ceea ce nu pricepem, este sistemul d-lui Carp de a vorbi numai despre venitul său la putere, de a da acestui fapt importanţă capitală, de a nu vorbi, în discursuri, de cît despre putere şi despre siguranţa, că succesiunea puterei este un fel de drept natural al său.

Un om politic ca d. Carp, în halul mai ales în care se găseşte partidul său, ar putea găsi sujete mai serioase de atins şi ar putea, în discursurile sale, să se ridice mai sus de cît fondul discursului unui simplu politician.

Şi dacă, nenorocit cum este în politică, ar fi cercat cu mai mult noroc arta ghicitului în politică, ar fi existat o scuză. Dar dama de verde, ca şi fantele de cupă, ca şi ghicitul cu tibişir, joacă feste mari d-lui Carp: nimic din ce zice nu se realizează: d. Carp nu este mai fericit în arta Juliei Poloneze, de cît în acea a conducerei partidului.

D. Carp va da faliment cu ghicitul [illegible] a dat şi în politică.

Intrunirea Junimistă

Teoriile D-lui Marghiloman

Suntem de acord cu d. Marghiloman în privinţa teoriilor exprimate de d-sa la întrunirea de Duminică, de la Eforie, asupra stabilirei succesiunei guvernelor.

Sub-şeful junimiştilor, contestînd d-lui Brăteanu, dreptul de a se erija în indicatorul, şi preparatorul guvernului de mîine, a spus că nu recunoaşte în această privinţă de cît di factori constituţionali: alegătorii şi Coroana.

Teoria aceasta, constituţională şi democrată, a fost exprimată de şeful nostru din primul moment al constituirei partidului nostru—şi a fost aplicată în toate luptele noastre politice.

D. Filipescu, a calificat de aventură, acţiunea noastră politică—iar d. Carp, nu i-a dat organizaţiei noastre o existenţă mai lungă de trei luni.

Le-am răspuns acestor adversari, că toată înjghebarea noastă de partid, se sprijinea pe încrederea desăvîrşită ce punem în cei doi factori constituţionali —*Corpul electoral*—şi *Regele*, chemaţi a se rosti asupra raţiune noastre de a fi ca partid de guvernămînt—şi timp de doi ani am luptat să consolidăm—şi să mărim această încredere Junimiştilor, cît timp aveau la spate concursul liberalilor—le era indiferent corpul electoral.

De aceea i-am văzut în alegeri luptînd alături de liberali îngroşind rîndurile şi forţa guvernului pentru a putea resista cu succes atacurilor noastre sprijinite numai pe masele electorale.

Cît pentru Rege ei l'au considerat prizonierul unei situaţii politice, din care nu va putea ieşi şi care'l va forţa să încredinţeze ţara la un moment dat d-lui Carp, uitînd ori ce altă indicaţie a ţărei.

Astă-zi junimiştii se găsesc în altă situaţie.

Firul vechei ideeii cu liberalii s'a rupt—şi cine şi dată şi cînd îl vor mai lega,—iar ţara nu poate nesocoti ultimele manifestări politice şi legale ale ţărei, ative la modul şi ordinea de schimbare a guvernelor.

Şi în faţa atei situaţii d. Marghiloman, care pe ieri a sfidat şi ţara —şi fie-ne pe[illegible] a zice şi Coroana— de vreme ce [illegible] în imposibilitate de a putrece peste organizaţia junimistă, cîna fi să schimbe guvernul,—astă-zi Marghiloman, îşi îndreaptă şi fixă privirea numai la aceşti factori constituţionali, fără de care nu se poate [illegible] nici venire, nici mai ales şe[illegible] la guvern.

Junimiştii au revenit deci la simţul realităţei—şi campania lor din urmă, dacă are atîtea păcate, şi e îmbrăcată în prea mult ridicol—are cel puţin pentru viitor o parte bună, căci i-a convins că fără încrederea masei electorale, nupot obţine încrederea Coroanei —că de sprijinul uneia depinde şi sprijinul celeilalte—şi că pentru a face apel la ambele, trebue să facă dovada propriei lor forţe politice, dovadă care nu rezultă numai din întrunirile publice. Şi pentru aceasta se cere timp—şi vremea e prea tîrzie pentru a se putea spera de ei, înjghebarea unui partid puternic, în cursul citor-va luni, cît mai poate vieţui guvernul liberal—şi nici corpul electoral, nu mai are putinţa şi ocazia să se rostească prin toate colegiile electorale, de cît în faţa unor alegeri generale cari nu le poate prezida tocmai barbatul politic, pe care alegătorii l'au respins în toate alegerile parţiale, din aceşti din urmă 2 ani.

De aceia am spus de la început că suntem de acord cu teoriile d-lui Marghiloman asupra factorilor chemaţi să determine cui se cuvine succesiunea liberalilor—şi dacă junimiştii vor urma cu perseverenţă această hotărîre—este posibil ca ţara şi Corona, după guvernarea noastră, să facă apel şi la ei înainte de a se adresa iarăşi liberalilor.

Dar încă odată spunem că pentru aceasta junimiştii trebue să renunţe pentru totdeauna la ideia de a mai recurge la concursul liberalilor—şi de a mai crede că Regele poate cu uşurinţă după 45 de ani de viaţă constituţională, nesocoti curentele vii şi imperioase ale maselor electorale şi ale păturilor noi sociale, cari au intrat în viaţa noastră politică.

Să urmeze politica noastră de aventură (?), care e cea mai serioasă şi mai rodnică—şi vor vedea că vor da organizaţiei lor, puternice surse de viaţă şi [illegible] noi—şi a guverna prin propriile lor forţe.

V. I. Pella

Chestii didactice

D-nii inspectori să ia aminte

Anul acesta conferinţele generale, s'au ţinut numai 4 zile, avîndu-se în vedere că corpul didactic munceşte tot timpul anului, ca să mai stea şi aceste zile cu mintea concentrată cît şi că d-nii învăţători se deplasează pentru prea mult timp de la casele lor.

Ele au o importanţă cît se poate de mare căci în timpul lor se pun în discuţie chestiuni de aceles, asupra cărora planează oare-care nesiguranţă din punctul de vedere metodic sau pedagogic, spre a fi lămurite şi au scopul de o mai vădită apropiere între institutor şi învăţător. Pentru ca ele să-şi ajungă scopul trebue ca în timpul lor să nu se facă personalităţi şi animozităţile care există intre dascali să dispară. Sunt cu toate acestea persoane de acelea, care fiind alese preşedinte îşi iau rolul prea în serios, căutînd să se impue şi nu pot să admită ca cine-va să aibă alte vederi de cît ale d-lor, bazîndu-se mai cu seamă pe aceea că ei sunt cari închid discuţia. au dreptul de *veto*, cum s'ar zice. Înţeleg să primim ca bun aşa ceva cînd persoana de la care pleacă e un pedagog, unul căruia lui i-a venit ideea de a face cutare lucru aşa şi nu alt-fel; dar cînd d-sa e un dascăl ca ori şi care pentru ce să ne închinăm aşa la tot ce spune? Se mai bazează pe aceea că sunt unii cari au monopolizat preşedinţia, putînd să numere mai bine de 10 ani de cînd sunt preşedinţi şi ştiu că n'are să le vină rîndul să pue în aplicaţie cele ce zic. Şi chiar dacă i-ar veni rîndul nimic nu-l împedica de a zice anul acesta una şi la anul să facă alta; după cum am auzit că anul acesta s'a petrecut ceva analog la o discuţie în privinţa desemnului copacilor la planul şcoalei, dacă să se desemneze prin copaci s'au prin nişte semne convenţionale, după cum la planul clasei se obicinueşte a se desemna, băncile, catedra prin nişte linii. Lucru care se face şi într'un fel şi în altul de către autorii de geografie; dar nu ţi e permis ţie ca autor să-l însemni prin un cerc mic şi ca preşedinte să susţii, că trebue însemnat prin copac, numai pe simplul motiv să nu fii la fel cu altul, numai din spiritul de contrazicere.

Anul acesta, s'a luat o dispoziţie ca nu numai persoanele care vorbesc, să fie înscrise din oficiu, dar chiar cele care au să facă critica.

Au fost însă şi lecţii la care nu s'a destinat ce persoană să facă critica. In cazul acesta, cred să laşi latitudinea ca fie-care la rîndul lui să între în discuţie şi să-şi arăte vederile, iar nu tu ca preşedinte să vii să spui la urechia unuia care ştii că are aceleaşi vederi să facă critica curat cartel. Şi dacă voeşte să se scoale şi altă persoană, îndată i se închide gura, dîndu-i a înţelege că dacă nu te-ai înscris de bună voe să ţii lecţia de sigur pentru că nu *te-ai priceput, cum îndrăzneşti să faci critica*. A te scula să vorbeşti fără să fii destinat însamnă a te expune, sau în cazul cel mai bun a ruga din timp pe unul din colegi să te susţie, ca fiind de aceeaşi părere cu d-ta.

Iar cînd sunt partizani de ai d-lor să lasă să se vorbească şi vrute şi nevrute după cum foarte bine s'a pronunţat în conferinţă una din d-nele Institutoare „că batem apa în piuă".

Apoi în felul în care se fac conferinţele nu mai putem zice că din discuţie iesă lumină, ci din contra: în loc ca fie care să venim acasă mai lămuriţi suntem mai nedumeriţi.

Aceasta în privinţa conferinţelor repartizate pe secţii.

In privinţa conf. generale publice alta mai boacănă. Se ţine în sala şcoalei lungă şi îngustă, noi fiind cîte-va sute, înghesuială, căldură, stai în picioare 2 oare. E foarte natural să nu se poată susţinea liniştea ori cît de interesante ar fi conf., şi ori cît de avizi ar fi dascalii de a asculta. Dacă s'ar sta mai comod, corpul didactic ar fi lipsit de nemulţumirea de a auzi de la persoane puse în capul lor, că dau dovadă de o proastă educaţie. Sunt şi ei dascali, persoane în mîna cărora e încredinţată instrucţia şi educuţia copiilor, au cu toţii aceleaşi cunoştinţi. Şi cum nu e ertat copilului la şcoală să-i zici aşa ceva, cu atît mai mult unui corp întreg din care faci şi d-ta parte.

Vega.

PREA TÎRZIU

(SIMPLĂ ANECDOTĂ)

Doi prieteni se însoară şi iau de neveste pe două prietene...

De cît femeile, cum sunt ele doritoare de a stăpîni pe barbaţi şi de a-i pune, cum se zice, sub călcăiu, se sfătuiră ca, chiar de a doua zi după nuntă, ca să pună, fie-care, zabală barbatului său...

Zis şi făcut...

Se întîmplă, însă, de multe ori, că-şi găseşte lelea barbatul...

Şi cînd una dintre ele, de a doua zi chiar, începu să ţipe, să strige, să poruncească şi să găsească rău tot ce regula barbatul, acesta o lăsa deocamdată mai domol şi dădu s'o facă a înţelege, că cutare şi cutare treabă n'o priveşte pe dînsa şi să se mărginează la îndatoririle ei femeeşti...

Ţipete, plînsete, istericale, leşin...

— Bine nevastă dragă... dădu să zică barbatul...

— Aşa ?... da ce's eu în casă? petică de şters tingirile? Ce? eu n'am voe să zic o vorbă? vra să zică eu să rămîn de rîsul slugilor? De aceia m'am măritat, ca să şi bată joc toată lumea de mine?...

— Bine nevastă dragă...

— Nu!... Nu vrau... trimete-mă acasă la mama şi la tata... eu nu vrau să fiu de rîsul nimărui...

Tocmai atunci trecu din întîmplare o mîţă prin odae... Haţ, barbatul mîţa şi-o apucă cu amîndouă mînele de cîte patru labele...

— Nevastă, ia uite-te...

— Ei, ce să mă uit?...

Dar n'apucă nevasta să sfîrşească vorba şi barbatul întinzînd mîţa, o şi rupse în două şi-o aruncă la picioarele nevestei sale...

— Iu!... ţipă ea; şi căzu leşinată...

Barbatul îşi luă băţul şi pălăria şi eşi..

Cînd nevasta se deşteptă din leşin şi văzu pe podele mîţa ruptă în două:

— Dă-l dracului, îşi zise: aista-i nebun; îi în stare să te omoare cînd i-o veni furia...

Iar cînd barbatul se întoarse la prînz acasă, găsi, în locul leoaicei de dimineaţă, o femee blîndă ca un miel şi dulce ca un fagur de miere... Şi aşa rămaseră lucrurile totdeauna...

Iar prietenul celalalt, căruia nu-i venise în minte să rupă macar un pui de găină, o ducea rău de tot; îl hăţuia femeea cum poftea şi bietul barbat nu ştia ce să mai facă de necaz şi de năduf...

— Cum o duci tu, bre, cu femeia ta?

LAXIN

Bonboane purgative
din fructe
UŞOR DE LUAT DE COPII ŞI ADULŢI
Gust plăcut.- Efect sigur
Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499
Se recomandă în special contra:
Constipaţiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.
Preţul unei cutii LEI 1.75
Depozit la toate farmaciile şi drogueriile
Depozit general Farmacia Rothbard-Iaşi

îl întrebă într'o zi acesta pe cel cu mîţa.

— Cum s'o duc bine, bine de tot..

— Insă, bre, eu o duc rău cu acea aspidă de femee a mea, mi-a pus călciiul după ceafă şi mă cerne cum cerni făina...

— Dă, dacă eşti prost.. răspunse cel cu mîţa, ce să ţi fac?...

— Cum prost, bre? dar ce vrei să-i fac?

— Ei ce să-i faci!... Ce i-am făcut eu.

— Dar ce iau făcut tu?...

— Ce i-am făcut?.. ia cînd o început să ţipe să răcnească şi s-o găsească istericalile, am umflat o mîţă. am rupt'o în două şi i-am aruncat'o ruptă dinainte; şi din leoaică ce era s'a făcut blîndă ca un miel şi dulce ca un fagur de miere...

— Că bine zici...

Ş'o rupse de fugă spre casă...

— Da de unde-mi vii, mangositule, de întîrzii atîta, îl înlrebă femeia de departe, stînd în pragul uşei cu mînele'n şolduri.

El trecu grav şi posomorît pe lîngă dînsa şi intră în casă.

— De ce nu-mi răspunzi? Ori ţi-o luat zilele gura? ai muţit? cînd te-i mai întoarce aşa tîrziu să ştii, c'ai să mînînci scoverzi fripte...

— Nevastă!...

— Ce nevastă? Iote mă!... Nu cumva...

— Nevastă!...

— Vrai să umflu melesteu?

Tocmai atunci din întîmplare trecea mîţa prin casă...

— Nevastă!... zisesă el, umflînd mîţa cu amîndouă mîinele şi de cîte patru labe...

— Ci, ia lasă mîţa în pace, zise femeea smuncindu-i-o din mîni şi repezind'o pe uş'afară, vrai s'o rupi în două ca prietenul tău de peste drum?

Tîrziu, barbate, prea tîrziu!... bagă-ţi mai bine minţile'n cap, că umflu acu melesteul...

Şi bietul barbat, de frica melesteului îşi vîrî minţile'n ca şi duse înainte viaţa începută...

. . . . . .

P. S. Iar cînd junimiştii au spart geamurile lui Brătianu şi Haret, am exclamat şi eu ca femeea barbatului fără mîţă.

— Prea tîrziu, barbate, prea tîrziu, bagăţi mai bine minţile'n cap că umflu acuşi melesteul... **Calivstro**

Coloniile şcolare de vacanţă

II

La noi, coloniile şcolare îşi au începuturi încă din anul 1875 cam odată cu primele colonii organizate în Elveţia *).

In anul 1875, Eforia spitalelor civile a început să trimită în fiecare vară cîte 60 copii la Balta Albă.

In anul 1885 cînd apele acestei staţiuni şi-au pierdut eficacitatea lor, acelaş număr de copii a fost trimis la staţiunea Lacul-Sarat.

Din anul 1894 au fost trimişi la băi cîte 100 copii la Lacul Sarat şi Slănic (Prahova).

In 1899 s'a trimis prima serie de 140 copii la *Tichirghiol*. De aseminea cît timp Azilul Elena Doamna a depins de Eforie, elevele acestui institut erau trimise în timpul verei la Brebu.

Din 1897 se trimite de către Ministerul Instrucţiunei în timpul verei, cîte 100 elevi la Sanatoriul din Predeal. Tot în 1897, a fost înfiinţată de Comuna Bucureşti şi o colonie de vacanţă la Poiana Ţapului, compusă din elevele orfelinatului Protopopul Tudor.

In anul 1901, Societatea Sprijinul, trimite 11 copile debile şi sărace, pe timp de o lună la *Bughea* lîngă Cîmpu Lung.

In anul 1902, prin liste de subscripţiune această societate „Sprijinul", strînge suma de lei 1000 cu care s'a trimis 20 copii (16 fete şi 4 băeţi) la Boboci (jud. Buzeu).

Tot în acest an, comuna Bucureşti prin stăruinţele puse de d. dr. I. Radovici, consilier comunal, ia iniţiativa organizărei coloniilor şcolare, dîndu-li-se o estindere din ce în ce mai mare.

In ultimii 7 ani (1902—1909) comuna Bucureşti a trimis în coloniile şcolare de vacanţă un număr de 1607 copii, a căror întreţinere a necesitat suma de 99,708 lei. din care *26,677 au fost donaţi.*

Observăm dar că concursul iniţiativei private este de netăgăduit interes, ba am putea afirma că fără acest concurs şi la noi nu se va putea propăşi simţitor organizarea coloniilor.

Ori cîtă bună voinţă s'ar găsi din partea autorităţilor trebuie ca iniţiativa privată să-şi dea mîna pentru ca aceste asistenţe sociale să poată fi înmulţite şi desăvîrşite. Cîţi copilaşi nu ar fi smulşi din ghiarele morţii şi redaţi familiei, societăţei... Patriei?!

In Bucureşti, din iniţiativa d-lui dr. Botescu, ajutor de Primar, s'a înfiinţat nu de mult o societate, care prin diferite mijloace să lărgească cîmpul de activitate al coloniilor.

Dezideratele la care se voeşte deocamdată a se ajunge, sunt: sporirea numărului coloniştilor şi clădirea de localuri speciale pentru colonişti, prevăzute cu tot confortul necesar.

Numai mai tărziu se va putea a se gîndi la ceea ce s'a realizat în *Germania* şi în alte ţări, la înfiinţarea de şcoli aşa zise: *en plein air*" unde copii slabi şi săraci, vor avea pe lîngă instrucţiunea necesară şi îngrijirea fisicului şi a sănătăţei lor.

Această chestiune a şcoalelor în *aer liber* s'a rîdicat în discuţiile avute la formarea societăţei noastre din Iaşi „*Colonia Şcolară*" de către colegul C. Buţureanu.—Rămîne ca realizare de viitor, atunci cînd ideea coloniilor va pătrunde adînc în masa populaţiunei oraşelor.

In Berlin sunt societăţi care practică acest siatem de şcoli, închiriind pentru vară proprietăţi la „*Trepton*" ori la „Schaenhausen" sub pădure, ori în marginea lacului, locuri cum ar fi la noi: Galata, Socola, Copou.

Acolo duc în fie care dimineaţă pe copilaşii debili.

Ei rămîn sub o metodică şi părinteasă supraveghere, şi petrec toată ziua în cîntece, jocuri şi preumblări.

După ce pe la 4 au făcut o bae se aşează la mese sub nişte hangare împrovizate, unde li se serveşte o supă, lapte, brînzeturi, aluaturi, fructe. Acolo ei mănîncă cu poftă. Către seară, tramvaile, trenurile, vapoarele îi readuc pe la casele lor, veseli, vioi, recreaţi.

Aceste şi alte feluri în aer precum şi coloniile organizate atît în Germania cît şi în Danemarca, Belgia etc... au sprijinul *puternic* al societăţilor [illegible] mari, cît şi al autorităţilor, care le pun la dispoziţie în mod gratuit trenul, vapoarele, tramvaile etc.

In Belgia, în mai toate oraşele mai mari, prin localurile publice se află cutii, în care se depun banii, pentru *colonişti*.

Se rîdică mii de lei din aceste cutii. De aseminea ziarele deschid în fie care vară liste de subscripţii în acest scop frumos.

Va să zică sunt mijloace nenumărate în aceste ţări pentru a se putea da o extindere mai mare acestei opere de bine facere socială.

Să sperăm că modestele începuturi de organizare a Coloniilor noastre şcolare de vacanţă vor realiza idealuri mai îndepărtate, bine venită fiind în această cheatiune imitarea spiritului de iniţiativă ce-l găsim peste hotare, spirit ce trebuie *deşteptat, desvoltat şi întărit şi la noi.*

La muncă dar noi apostolii luminei şi pe acest terem de activitate cu adevărat necesară extraşcolară, avînd ca centru de activitate şcoala. Aranjarea funcţionărei coloniilor şcolare în toate detaliile sale, e o operă *didactică şi pedagogică*, ajutată de opera medicală în alegerea copiilor ce urmeaaă a se trimite în colonii şi la colaborarea acestor elemente să apelăm la concursul iniţiativei private şi autorităţilor care să înlesnească realizarea scopului ce ne propunem.

Prin colaborarea tuturor acestor factori speciali, vom reuşi în curînd cu toţii să ne procurăm mulţumirea ce o încearcă sufletele curate, care caută a căpăta satisfacţii umanitare şi înălţătoare îndeplinindu-şi idealul:

„Binele aproapelui".

Victor Munteanu.

*) M'am servit în acest istoric de lucrarea d-lui d-r M. Ceolîc-Bucureşti.

Litere-Ştiinţe-Arte

Fiul cel mai mare al lui Peter Rosegger, doctorul Gepp Rosegger, a terminat o operă „Doctorul Negru" care se va cînta la Stadttheater din Graz.

*

Concetăţeanul nostru, tenorul Jean Nadolovici de la Opera Comică din Berlin se află în voiaj la Paris—Milano—Veneţia. Pe la finele lunei va veni in Iaşi.

*

In „Ordinea" de eri 2 Mai la „Scrisori din Iaşi" se vorbeşte despre: „Reproşuri literare—O cititoare iritelă—De ce n'avem grădini—Recensămîntul şi luxul—Pedepsirea esteticei— Inchizitorii financiari—Sărmanii proprietari!—Elegia chiriaşilor—Mobile şi imobile—Serbătoare fatală — Menagiuri strămutate — La donna è mobile—O bătrînă aventuroasă —Vechimea Iaşului—Viaţa cînd moare."

*

Se vorbeşte mult despre un scriitor Phileas Lebergne, poet, romancier, filolog şi care este ţăran de origine şi trăeşte într'un cătun din Ile-de-France, ca fermier. Criticul Martin Manny în revista „Le Feu" îl zugrăveşte ca pe un mare savant şi un filozof blînd, preocupat de problemele cele mai înalte. In special a tratat linguistica cu multă poezie şi sensibilitatea.

*

Anticvarul Karl Ernst Henric din Berlin a vîndut zilele aceste o colecţie de interesante scrisori şi autografe. Intre altele o scrisoare a lui Schiller — din 1801—adresată medicului său de casă, relativă la boala d-nei Schiller şi a celor doi fii. Marele poet era, se ştie, de profesiune medic.

S'au mai vîndut scrisori de Heine, Voltaire, Bürger, Hebbel şi alţii.

INFORMATII

❑ *Voinţa Prahovei*, ziarul fruntaşului liberal C. I. Stoicescu, publică un nou atac la adresa guvernului şi zice:

„De la plecarea din ţară a d-lui Dimitrie Sturdza, slăbiciunea partidulni s'a accentuat tot mai mult, căci numai autoritatea lui respectivă şi profunda lui dragoste către ţară ar fi putut să reîntroneze în partidul liberal armonia, judecata dreaptă, disciplina, şi cu ele a tot puternicia acestui mare şi glorios partid.

„D, Ionel Brătianu s'a înconjurat prea de aproape de nişte oameni de curînd introduşi în partid, fără nici o autoritate şi cu totul străini de ideile liberale, închipuindu-şi că va fi în stare să guverneze numai cu dînşii în numele partidului naţional-liberal.

„Conducătorii de astăzi încearcă, cu puţine şanse, să mai prelungească o cîrmuire atît de rău ameninţată. Şi poate că însăşi Majestatea Sa Regele priveşte cu regret la această stare de debilitate prematură a guvernului şi a partidului liberal.

„Se va căuta, în aceste momente primejdioase, un tonic, un reconfortant, în elementele viguroase ale vechilor cadre, a căror energie şi vitalitate tocmai astăzi se recunoaşte de cîtă lipsă au fost pentru guvernul liberal.

„Nu se ştie însă, dacă aceste elemente vor consimţi să încerce acum, galvanizarea [illegible] prea mult înaintata, prea mult necăutată".

❑ Noua judecătorie rurală II din Iaşi, va începe să funcţioneze de mîine. Ea va judeca afacerile din dispărţirile II şi V şi din patru comune rurale.

Judecătoria se află instalată în casele Erbiceanu, str. Palatului.

S'a făcut întrebare telegrafică ministrului, ca să dee deslegare cine are să judece afacerile din dispărţirea II şi V, în curs de judecată: vechile judecătorii sau cea nouă.

❑ Ministerul de domenii a cerut prefecturei de judeţ să întocmească un tablou de persoanele care se ocupă cu sericultura, spre a le procura semînţa necesară.

❑ Mai mulţi cetăţeni au luat iniţiativa de a cere P. S. S. Mitropolitului Pimen redesăiderea şi restaurarea bisericei Sf. Ilie din str. Alexandri, care stă de atîta timp închisă.

❑ Revizoratul şcolar a trimes casei şcoalelor, un tablou de şcoalele rurale din judeţ, care au nevoie de a fi reparate şi pentru care casa şcoalelor a destinat sume necesare.

❑ Prefectura judeţului a întocmit un tablou de locuitorii din judeţ, cari voesc să se ocupe cu creşterea gîndacilor de matasă şi care va fi înaintat ministerului domeniilor, care a hotărît să dea în mod gratuit sămînţa tuturor acelor ce ar voi s'o cultive.

❑ **Coloniile şcolare.** —Comitetul societăţei „Coloniilor şcolare", s'a întrunit eri, sub preşedinţia d-lui S. Haliţa, inspector şcolar. A asistat şi d. P. Fîntînaru, prim ajutor de primar, reprezentînd pe d. N. Gane, preşedintele onorific al societăţei.

S'au luat mai multe hotărîri privitoare la organizarea de sărbări şcolare şi populare pentru mărirea fondului societăţei. D. Fîntînariu a făgăduit tot concursul autorităţei comunale pentru reuşita sărbărei de la Copou, proectată pentru ziua de 19 Iunie.

Pe lîngă suma de aproape 700 lei, oferită de Primărie din bugetul anului trecut, s'a făgăduit şi în anul curent un ajutor societăţei.

S'a admis în comitetul societăţei prin cooptare, următaarele persoane care au binevoit a oferi concursul: d-nele dr. Socor, Anette Netter, d-na dr. Rusu, Elena Cernătescu, Maria Prasa, Maldina Bulagru, Sofie N. Ganea, Cleopatra P. Sion, Maria dr. Bogdan, Maria C. Climescu, Agripina Buţureanu, T. Stratilescu.

D-nii: Ioan Mitru, M. Tomida, V. Cocuz, Gr. Bărsan, Gh. Nădejde, Preotul Pavel Savin, At. Teodorini, D. Dimitriu şeful corului metropolitan, Rom. Ionaşcu, dr. C. Şumuleanu, dr. Iacob Ţaranu, dr. C. Tudor, Gr. Buicliu, C. B. Pennescu, Gh. Scobai.

Comitetul a hotărît în unanimitate a se interveni pe lîngă I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei pentru a bine voi să dea concursul şi să sprijinească societatea. S'a admis propunerea d-lui S. Haliţa, de a se interveni printr'un apel călduros către toţi d-nii Pictorii din oraşul nostru, să binevoiască a da concursul în alcătuirea unei loterii de tablouri.

S'a hotărît lansarea de apeluri către instituţiile şi societăţile financiare.

Societatea „Colonia şcolară" speră că printr'o serioasă activitate să poată realiza fonduri, din cari chiar în vara aceasta să poată trimite un număr de copii în staţiunile balneare-climaterice din ţară.

❑ Casa şcoalelor a destinat o sumă pentru reparaţii la şcoalele din comunele rurale, ce urmeeză a se face în vara anului acesta.

Revizoratul şcolar a întocmit tabloul şcoalelor care se găsesc în stare rea.

❑ Examenele generale şi productiile de [illegible] la Conservatorul de muzică şi declamaţie, vor începe la 25 Mai.

❑ Apa Prutului a scăzut în mod simţitor, aşa că nu mai prezintă nici un pericol de revarsare pentru locuitorii mărginaşi.

❑ Ministerul instrucţiunii a făcut cunoscut inspectoratului circomscripţiei Iaşi, că institutorul Gheorghe Neculau, de la şcoala No. 3 din P. Neamţ a fost numit revizor şcolar cl. I,

❑ Ni se scrie din Fălticeni că alaltăeri a căzut o torenţială ploaie în judeţul Suceava. Moşia Basarabi a fost inundată cu desăvîrşire.

❑ S'a constatat că suma pe care numitul Iosef Barber a delapidat'o de la patronul său, d. Albert Daniel, este de 80,000 lei.

Barber profitînd de absenţa d-lui Daniel, a plecat din Iaşi în seara de 23 April. Sîmbătă, 24 April, a fost văzut în Bucureşti, de unde a plecat la Pesta.

Poliţia de siguranţă generală a luat măsuri pentru prinderea furului.

❑ Reprezentaţiile cinematografice Pathé Frères Paris, sub conducerea electricianului A. C. Bottez, vor reîncepe peste cîte-va zile, în vasta grădină Bragadiru. Programele vor fi schimbate de două ori pe săptămînă, primul program, complect nou, va începe în fie care Luni, al doilea, de asemenea nou în întregime, va începe în fie care Joi. Ele vor fi special întocmite pentru stagiunea de vară şi vor cuprinde cele mai frumoase sujete, piese de teatru interpretate de somităţile scenelor pariziane precum şi evenementele mari ale zilei din lumea întreagă. Nici unul din sujetele aratate la Circul Sidoli nu va mai figura în programele acestei stagiuni de vară.

Data reînceperei şi celelalte detalii vor fi aratate la timp în acest ziar, precum şi prin afişe speciale.

Matineurile vor urma toată vara, în fie care Duminică la Circul Sidoli. Data reîncepereilor va fi deasemenea anunţată.

❑ La Te-Deum-ul ce se va oficia la Mitropolie în dimineaţa zilei de 10 Mai, vor asista toate şcoalele secondare din localitate.

După Te-Deum şcoalele se vor duce în Piaţa Unirea, unde se va ţinea cuvîntări ocazionale.

După amiazi va urma la Copou, serbarea şcolară şi jocul de „oină".

❑ Ministerul instrucţiei a confirmat pe domnii: P. Fîntânariu delegat al consiliului comunal în comitetul teatral din Iaşi; Mircea Pella, membru în consiliul de administraţie şi State Dragomir, membru în comitetul de lectură.

❑ Iată rezultatul definitiv a examenului de capacitate, specialitatea literară:

A. Balăcescu, E. Bălăcescu, St. Bernfeld, M. Buricescu, E. Buzdugan, L. Carp, M. Chivulescu, E. Ciuceanu, F. Cotache, T. Creţescu, V. Cristescu, E. Danielopol, I. Gabor, M. Ghiorghiu, M. Haneş, O. Ionescu, P. Ionescu, A. Ionescu-Bujor, E. Ionescu-Buzău, E. Iosif, L. Manoilescu, P. Mihăescu, C. Mihail, M. Munteanu, M. Onciu, E. Pancu, A. Pîrvu, A. Popa, D. Popea, O. Pralea, E. Saroşi, E. Severin, M. Sturza, M. Şerbănescu, L. Titorian, A. Tanescu şi C. Zamfirescu.

❑ Concursul de oină, între echipele şcoalelor secondare din localitate, se va începe Duminecă 9 Mai şi va urma a doua zi Luni 10 Mai.

Juriul va fi compus din: d. Gh. Nădejde, directorul gimnaziului Ştefan cel Mare, preşedinte, şi toţi maiştrii de gimnastică, membri.

❑ Membrii camerei de comerţ se vor întruni Joi 6 Mai, spre a'şi da avizul asupra legei repaosului Duminical.

❑ Printr'o decizie a ministerului de războiu, s'au suprimat cu începere de la 1 April, tobele de la toate regimentele de infanterie din ţară, rămînînd numai gorniştii.

DIVERSE

— Agenţii poliţiei au surprins pe locuitorii Gheorghe Balint şi Petrea Temiş, din satul Bîrleşti-Unguri, în momentul cînd vindeau cinci saci cu grîu unui cîrciumar din Tîrgşorul Păcurari.

Numiţii au fost arestaţi la siguranţă, iar în acelaş timp s'a telefonat la Podul-Iloae şi Bîrleşti, pentru a se afla proprietarul de la care s'a furat grîul.

— Ministerul de interne a acordat un concediu de 60 de zile, d-lui Victor Fara, secretarul consiliului judeţean.

— In comuna Aroneanu s'a ivit epidemia de tusă convulsivă.

— Prefectura judeţului a fost înştiinţată că astă noapte a ars casa locuitorului Gheorghe Al. Ciobanu, din satul Coarnele Caprii comuna Fîntînele, cauzîndu-i o pagubă de 600 lei.

Din cercetările făcute s'a constatat că focul a provenit din neglijenţa acestuia

Orenstein & Koppel-Arthur Koppel

SOCIETATE PE ACŢIUNI

BUCUREŞTI — No, 18, Strada I. C. Brătianu, No. 18 — BUCUREŞTI. — Telefon 6/97

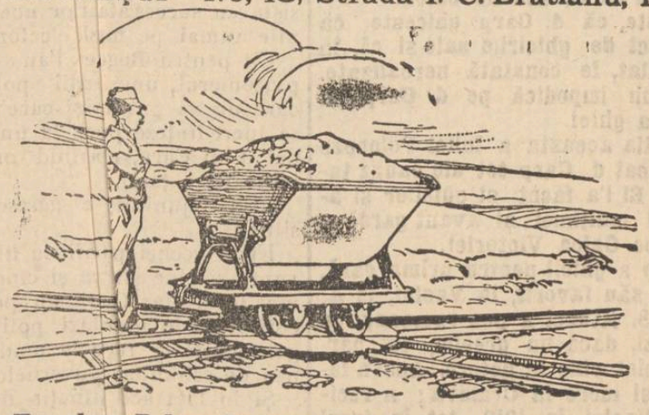

Deposit şi Fabricaţiune de:

Şine de oţel.—Vagonete.—Macazuri.—Plăci turnante.—Locomotive.—Roate.—Osii.—Cutii de unsoare.—Eclise.—Buloane.—Crampoane etc.—Şine şi accesorii de cale Ferată Normală pentru linii de garaj.

FABRICA SPECIALA de LOCOMOTIVE

Furnisează D-lor Antreprenori şine şi vagonete CU LAGĂRE, CU ROLURI speciale patent „Koppel" şi produc o economie DE TRACŢIUNE CU 50 LA SUTĂ, pentru transport de PĂMÂNT PETRIŞ şi CĂRĂMIDĂ

SE DĂ CU CHIRIE IN CONDIŢIUNI AVANTAGIOASE

Ultime INFORMAȚII

❑ *Astă-zi se află, că fruntașii liberali din Iași au pus mari stăruinți pentru numirea d-lui G. Săndulescu, prefectul poliției, în postul de procuror general.*

Fruntașii liberali obținuse chiar intervenția primului-ministru în favoarea numirei d-lui Săndulescu, dar d. Stelian nu numai că n'a voit să cedeze, dar a numit în postul special pe un avocat străin de localitate.

❑ *D. M. B. Cantacuzino a declarat astă-zi că a demisionat nu numai din președinția clubului carpist local, dar și din partid.*

❑ Redactorul părței literare a ziarului nostru a cules impresii aproape contrarii, dacă nu chiar contrarii, cu acele ale ziarului, asupra pretinsului sbor al pretinsului aviator Delatang.

Acele impresii au fost publicate și cum ele purtau semnătura redactorului nostru, ele au a fi considerate ca impresii pur personale, pe cari redacția, dacă le-a publicat, nu le împărtășește, însă, de loc.

Redacția rămîne cu convingerea ce și-a format-o, că pretinsul sbor de Duminică, a fost, de fapt, o încercare de escrocherie — isbutită... în folosul impresarilor și al „aviatorului".

❑ Azi dimineață a avut loc la facultatea de științi, o consfătuire a studenților cu d. profesor D. Pompei pentru a se hotărî zilele în care să se țină conferințele de mecanică.

❑ Un grup de locuitori din comuna Vlădeni-Borșa, au venit azi în localitate, pentru a reclama contra învățătorului I. Corlat din acea comună, care zic ei, maltratează pe elevi, nu vine regulat la cursuri și că în calitatea sa de casier al societății „Albina" a luat suma de 200 lei de la locuitorul Dumitru Lența și cînd acesta s'a prezentat pentru a și retrage suma, numitul învățător i-a dat numai 100 lei, iar de rest i-a spus că n'are în cassă, și în fine cu banii încasați pentru societate, dînsul îi întrebuințează pentru afacerile sale personale.

❑ Joi se va da ultima probă scrisă la examenul de capacitate pentrn limba franceză.

❑ Comitetul executiv al clubului liberal local, convocat pentru ieri seara n'a putut ține ședință, de oare-ce n'a venit aproape nimeni.

Membri aflase, că au fost convocați pentru a îngriji de plata chiriei clubului și ca atare au preferit să nu vină.

❑ **Alegerea de la Tecuci.**—Scrutinul alegerii pentru colegiul al 2-a de Tecuci va înscrie un nou succes pentru partidul conservator democrat. Calitatea de neofit romîn a candidatului liberal, ori cîtă vază personală ar avea în localitate, nu va putea culege voturile alegătorilor Tecuceni, cei mai mulți mici răzeși, comercianți rurali și tineret titrat, care ține foarte mult a da precădere unui om corect, muncitor asiduu și care s'a ridicat la o situație prin valoarea sa proprie.

Incurcătura politică ce se află la Tecuci între liberali unde se atacă pe față administrația uzurară a prefectului, polemica încinsă în chiar presa liberală de la centru contra administrației d-lui Anastasiu, dușmănile adînci cari rod partidul liberal. apoi istovirea însuși a regimului liberal, care în curînd își va încheia și depune bilanțul său politic de guvern, toate acestea fac ca alegătorii Tecuceni să primească cu neîncredere candidatura d-lui Demetriade, căci vede că ori ce ar făgădui, ori ce ar spune nu va putea realiza nimic din nevoile județului și ale alegătorilor.

Trecînd în lagărul Carpist, partidul d-lui Carp nu contează la Tecuci în col. II de Senat nici cu 5 la sută din alegători, căci din 210 alegători abia au 4 înscriși, iar simpatiile colaterale prea slabe. De aceia ei nici nu au îndrăznit să pună candidatura, iar la vot vor merge ca și confrații lor de la Roman.

Față cn cele 2 partide istovite rămîne în picioare singur partidul conservator-democrat a cărui șef local e d. Nestor Cincu, omul care a înscris pentru Tecuci una din cele mai frumoase pagini politice.

Izbînda de la Roman a ridicat moralul alegătorilor Tecuceni, apoi debandada cu întrunirile Carpiste de la București a arătat că adevăratul partid de luptă e partidul conservator-democrat și că dar votînd și Tecucenii pentru candidatura d-lui Arbizam fac să sporească cu mult clarificarea unei situații politice.

Așteptăm rezultatul votului de la Tecuci cu toată încrederea pentru a dărîma cu un ceas mai înainte baratca guvernului liberal destul de ofticos, și a arăta țării și partidului d-lui Carp că nu merită puterea nici n'are temeiu în țară.

❑ David Diamant, morar în localitate, a încetat plățile.

❑ Un concediu pe timp de trei-zeci zile a fost acordat d lui consilier de Curte Al. G. Hinna.

D. Hinna va presida, însă, Curțile cu juri la cari a fost desemnat prin tragere la sorți.

❑ **Ministerul instrucției a stabilit, că nota de frecventare nefiind o pedeapsă ci o măsură a frecventărei, nu se pot considera ca nemotivate absențele făcute din eliminare.**

❑ D. dr. Șeptilici a reclamat parchetului, că a fost escrocat de societatea de aviațiune din Iași, care a încasat prețul biletului de intrare, dar n'a executat sborul.

❑ Tribunalul a confirmat mandatul de arestare al lui T. Ciocoiu, care s'a făcut vinovat de furt de viță americană.

Contra infirmărei a declarat opoziție la Camera de punere sub acuzare.

❑ Noul prim-președinte al Tribunalului, d. L. Munteanu, a luat următoarele dispoziții: 1) grefierii să iee parte numai la ședințele civile, iar ajutoarele numai la procesele penale; 2) hotărîrele să fie terminate în trei zile; 3) grefierii să respecte regulile ortografice; 4) avocații să nu între în camera de deliberare de cît anunțați.

❑ Poliția de siguranță a înaintat astă-zi parchetului lucrările relative la marele furt ce a fost comis în prejudițiul d-lui Albert Daniel.

Parchetul a înaintat lucrările instrucției.

❑ **Cel mai tărziu până la 20 Mai, revizoratul școlar al județului, va trebui să înainteze ministerului instrucțiunii un tablou de noile creațiuni de posturi făcute la școalele rurale.**

❑ **Aseară, comisiunea compusă din inginerii Tancred Constantinescu, Bălănescu și d. Karl von Löllhöffe Löwensprung, directorul uzinei tramvaiului, a făcut recepția lucrărilor de conătruirea noului pod de peste Bahlui.**

S'au făcut experiențe de încercare trecîndu-se un vagon de tramvai cu mică viteză, apoi cu mare viteză și în urmă s'au pus trei vagoane pentru a se vedea dacă poate ține greutăți mari.

După constatările făcute s'a văzut că podul este construit în bune condiții și Mercuri va fi dat circulației.

❑ Directorii școalelor secondare se vor întruni astă-seară, în cancelaria liceului național, pentru a întocmi programul serbărilor școlare de 10 Mai.

E vorba ca serbările să nu se mai facă pe platoul de la Copou, ci fie-care școală să organizexe sărbări în localurile respective.

Directorii școalelor primare se vor întruni, tot în acest scop, Joui 6 Mai, în localul școalei primare „Gh. Asachi".

❑ Examenul învățătorilor suplinitori, pentru obținerea titlului de provizor, nu se va începe de cît Duminica, sau Luni, din cauză că până acum s'au înaintat tabloul.

Din circumscripția Iași se vor prezenta 26 candidați.

Examenul se va ține la școala normală „Vasile Lupu".

❑ Ministerul instrucțiunii a comunicat direcțiunilor școalelor secondare că nota de frecventare nefiind o pedeapsă ci o măsură a frecventării, nu se pot considera ca nemotivate absentele făcute din cauza eliminării.

❑ Ministerul instrucțiunii publice a făcut cunoscut direcțiunilor școalelor secondare că, pentru aprobarea serbărilor teatrale date de elevi, va trebui să se comunice ministerului, cantitatea de timp cheltuită cu prepararea acelor sărbări, și în urmă ministerul va da cuvenita aprobare.

❑ D. Gusti, profesor de etică la Universitate, va ține cu incepere de astăzi, o serie de prelegeri asupra introducerii în sociologie și etică și anume: Sociologia și etica în clasficarea știinților; principalele curente în sociologia contimporană; metoda istoriei etiologice și statistica sociologiei și eticei metoda comologică, biologică și psiohologică în socologie și etică; sociologia și etica în științile juridice și politice, în științile religiunilor și artelor și probleme fundamentale de sociologie și etică.

Prelegerile se vor ținea Marți de la orele 5 jum. la 7 și Sîmbătă de la orele 2 jum. la 4.

❑ Eforia spitalelor civile din București, a înștiințat direcțiunile școalelor, din localitate, că nu pot fi internați în sanatoriul de la Tikirghiol elevii a căror vrîstă a trecut de 14 ani.

❑ Inaintea Curței cu juri se judecă astă-zi procesul lui Alexandru Botezatu, din comuna Prisacani, acuzat de crimă de omor.

In Iulie anul trecut, Botezatu aflîndu-se la Harbuzăria sa, a surprins, în timpul nopței pe niște indivizi, care veniseră să fure harbuji. Botezau a descărcat un foc de pușcă asupra unuia din ei, Sava Goldan, pe care l'a lovit în cap și care încetă din viață.

❑ Primăria a însărcinat pe societatea Union Baugesellschaft cu lucrările de instalarea apei și canal la toate clădirile și imobilele, care sunt susținute de comuna Iași.

De asemini și Creditul Urban a însărcinat această Societate, pentru aceleași lucrări, la toate imobilele care 'i aparțin.

❑ Rezultatul alegerei Camerei de meserii, a fost comunicat ministerului industriei și comerțului spre aprobare.

❑ Consiliul Comunei Tg. Frumos a fost convocat în sesiune ordinară cu în cepere de la 6—21 Mai pentru a discuta chestiunile ce se vor ivi în acest interval de timp.

❑ **Societăți de lectură** și „minciuni" sociale.—De la ministerul școalelor a venit astă-zi următoarea circulară: un caz recent petrecut la o școală secundară, a fost pentru ministerul instrucției motiv de a lua o hotărîre generală. Societățile de lectură ale elevilor au tendința și obiceiul de a prezenta publicului sărbări teatrale, muzicale, fără legătură cu propriile serbări școlare.

Pentru aprobarea acestor serbări nu veți mai interveni de cît foarte din vreme și comunicînd ministerului, cît mai exact, cantitatea de timp ce se va cheltui cu prepararea lor.

In acelaș timp veți mai comunica și și o caracterizare a lucrărilor interne ale societății. Unde acestea lipsesc, unde este deci evident, că elevii nu au dragoste suficientă de propria lor cultură prin lucrări, manifestările externe devin o mică minciună socială.

Nu este, însă, în interesul educațiunei bune ca aceste mici minciuni sociale să fie tolerate.

Interzicerea lor în astfel de cazuri se impune ca măsură de împingere a energiei școlarilor spre lucrările liniștite, adîncite neturburate de ambiții ce agită și cari sunt mai priincioase educației de caractere, de cît zgomotul public. (?!)

❑ **După cum ni se telegrafiază din București, premiul de 500.000 lei al loteriei regatului romîn, care eșit astăzi a fost cîștigat în Capitală.**

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 4 Mai

LOTERIA

Bucureşti.—Astă-zi s'a urmat tragerea loteriei cl. VI a regatului romîn.

Au cîştigat:

250,000 lei No. 46668.

20.000 lei No. 9203, 22269, 33972, 37374, 47312, 57891, 14372, 12771, 28332, 34676, 41758, 47234, 58957, 55827, 19542, 28436, 36019, 42436, 48023, 59608.

3000 lei, No. 44973.

2000 lei No. 55827.

1000 lei, No. 55786, 58687, 14778, 54470, 12612, 6874, 14372.

500 lei, 20889, 35072, 25905, 41798.

Reintoarcerea Suveranului în Capitală

Bucureşti.—M. S. Regele se va reîntoarce Joi 6 Mai în Capitală.

Vineri Suveranul va asista la Te-Deumul ce se va oficia pentru defunctul Rege al Angliei, Eduard.

Comisiunea concursului corurilor

Bucureşti.—Pentru concursul corurilor şcolare care se va ţinea la 23 Mai, s'a numit următoarea comisiune pentru Iaşi: D. Tănăsescu, inspector al învăţămîntului muzicei, preşedinte; At. Teodorini şi d-şoara Sion, membri.

Luptele de la Fez

Londra.—Un ziar află din Fez că, în ziua de 10 Mai triburile răzvrătite, comandate de abdul Menelik, fiul lui lui Abdul Kader, au învins trupele Sultanului, punîndu-le pe fugă la o distanță de 40 de mile din Fez.

Sultanul ar fi trimes de urgență toate trupele disponibile, spre întărire.

Funeraliile din palatul Bukingham

Londra.—Regele, regina, regina mamă precum ceilalți membri ai familiei regale, împărăteasa mamă a Rusiei, regele Danemarcei și ceilalți principi care se găsesc aci, au luat parte eri la serviciul religios care a avut loc în sala tronului în palatul din Bukingham.

Intrunirea de la 9 Mai

Bucureşti.—In capitală circula aseară svonul că întrunirea proectată de junimişti pentru ziua de Duminică 9 Mai, va fi contramandată.

Junimiştii au desmințit azi svonul, declarînd că întrunirea se va ţinea.

Măsuri contra nedreptăților

Teheran.—„Agenția Westnik" află că în urma unui ordin dat de Principile regent, ministerul de justiție a fost închis pentru 15 zile, de oare-ce numeroase plîngeri au sosit la Palat, despre tărăgănelile și nedreptatea aratată de autoritățile judecătorești Funcționarii refuză se asculte acest ordin.

Roosvelt la Londra

Londra.—Regele Gheorghe al 5-lea a primit azi dimineață pe d. Roosvelt. Convorbirea a ținut aproape un ceas, apoi fostul președinte al Statelor Unite s'a dus la palatul Bukingam, spre a vedea corpul fostului rege Eduard.

*

Londra.—D. Roosvelt a sosit aci cu familia și însoțit de d. Dundonald, care s'a dus din ordinul regelui Gheorge al 5-lea până la Quensboronghica, să întimpine pe fostul preşedinte al Statelor Unite. La gară a fost salutat de ambasadorul american şi întregul personal al ambasadei precum şi de un mare număr dintre membrii coloniei americane.

Din Turcia

Constantinopol. — Senatul a respins modificarea constituției adoptată de cameră și după care ⅔ dintre senatori ar trebui aleşi.

Senatul a adoptat principiul ca toți senatorii se fie numiți de sultan.

Puterile și chestia Cretană

Constantinopol.—Cercurile diplomatice asigură că străduințele puterilor protectoare, au acum de scop admiterea deputaților mahomedani în camera cretană fără prestare de jurămînt.

După informațiunile primite de Poartă puterile protectoare se gîndesc la reocuparea insulei.

*

Constantinopol.—Intrunirile și manifestațiile mai urmează în provincie din cauza chestiunii cretane. S'au votat moțiuni cerînd ocuparea provinciei grecie Tesalia.

Ministrul Greciei a protestat la Poartă de oare ce în cursul acestor manifestații, regele Greciei ar fi fost insultat. Ministrul de externe a promis că va pedepsi pe vinovați.

Societatea Anonimă Romînă-Italiană
a
Industriilor Textile, Iaşi

CONVOCARE

Domnii acționari ai acestei Societăți sunt convocați în adunare generală ordinară, pentru ziua de 10 | 23 Mai a. c., la oarele 10 a. m., la sediul Societății, în Iași.

Ordinea de zi este următoarea:

1) Raportul consiliului de administrație.

2) Raportul censorilor.

2) Aprobarea bilanțului și descărcarea consiliului de administrație de gestiunea exercițiului 1909

4) Repartizarea beneficiilor și fixarea îndemnisărei censorilor pe anul 1909.

5) Alegerea a trei censori și a trei supleanți.

Domnii acționari spre a putea lua parte la această adunare, vor trebui să depună acțiunile lor pînă în ziua de 5 | 18 Mai inclusiv:

La Iași: la cassa societății sau la cassa de bancă Moritz Wachtel.

La București: la The Bank of Roumanie Limited.

La Paris: la Société générale de France.

Preşedintele consiliului de ad traţie
Gh. Racoviţă

S'a perdut o cățea de vînat albă cu pete galbene, părul lung (seter) respunde la numele „Diana".
Găsitorului i se oferă o recompensă bună. A se adresa la redacție.

CLINICA BOALELOR DE OCHI
Doctor C. Miclescu
Strada Stefan cel Mare No. 2 bis
(Casele Hirschensohn)
Consultațiuni 3—6 p. m.

De inchiriat două apartamente la Aleea Principesa Maria, unul compus din 5 odăi și altul compus din 4 odăi.

De Arendat Moșia Ruginoasa, com. Oșești județul Vaslui, în apropiere gara Buhăesti, proprietatea erezilor defunct. I. Negrea. Intindere 387 fălci.
A se adresa la d. dr. Rătianu Iași.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 13 Mai a. c., ora 11 a. m., se va ținea în camera acestei Primării, licitație prin oferte închise, pentru facerea unui dulap, a unor gratare de lemn și alte lucrări de stolerie, care împreună însumează după deviz lei 872.

Garanția provizorie 50 lei.

Devizul se poate vedea în fie-care zi de lucru la serviciul Arhivei.

Dispozițiunile art. 72—83 din legea comptabilității publice sunt aplicabile acestei licitații.

No. 08640 29 April 1910

PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

Se aduce la cunoștință publică că de la 1 Mai a. c. și până la noi dispoziții oarele de cancelarie pentru serviciile interne ale acestei Primării vor fi numai dimineața de la oarele 7½ a. m. până la 1 p. m. Serviciul Casieriei păstrează oarele actuale de la 11 a. m. până la 4½ p. m.

Accesul publicului prin biurouri nu va fi permis de cît de la oara 10½ a. m.

No. 8834 3 Mai 1910

De Vinzare O casă mare, situată în Iași Str. Atanasie Panu No. 3 cu prețul de 20,000 lei numerari peste creditul Funciar Urban din Iași. A se adresa Str. Palat No. 31.

De inchiriet casele din str. Cogălniceanu 6.
A se adresa la d. avocat Stef. Georgescu, str. Căpitan Păun 10, bis.

ANUNCIU
La 20 Aprilie 1910 s'a deschis
RESTAURANTUL Hotelului BINDER
sub conducerea d-lui **Max Grinștein** fostul antreprenor al Bereriei noui.
Va funcționa o bucătărie franceză și una romînă. Felurite delicatese, dejun, masă și supeuri. Vinațuri străine și indigene.
PRIMEȘTE ABONAMENTE
Rog pe onor public a mă vizita și va rămînea deplin mulțumit de curățănie cît și de serviciul prompt.
A-dtor al hotelului
Max Grinștein
N. B. Ne oferim a da salonul pentru soirele, banchete, și nunți.

De inchiriet în strada Lascar Catargiu No. 5 (fosta str. Romînă) un apartament, compus din 5 odăi, cu atenansele lor. A se adresa d-nei Jeanne Unter Pacurari 37.

Dr. Susana Wexler- Grossi
Boli de femei—faceri.
Strada Anastasie Panu 43

Sanatoriul „S-ta Maria"
IAȘI—Str. Zmeu 3 (Beilic) Telefon
Localul s'a mărit cu un număr mare de camere. *Instalație higienică confortabilă. Se primesc boli interne, chirurgicale, cronice și faceri.* Consultațiuni cu toți medicii, după dorința pacienților.
Pensiunea de la 8 lei pe zi.
Pentru bolnavii internați cu luna se fac reduceri.

LASCAR ANTONIU
AVOCAT
S'A MUTAT
STRADA ANASTASIE PANU No. 4

ANUNCIU
Retrăgîndu-mă ca profesor de la Institutul „Humpel", dispun de cîteva ore libere pentru a da lecțiuni particulare de violină și Piano.
E. Caudella
Str. Neculai Gane, 18

Cezar Simionescu
AVOCAT
Iași.—Strada Română 22

De vînzare și de inchiriet
în Strada Păcurari No. 79
Un apartament din nou construit compus din patru odăi, bucătărie, spălătorie, sofragerie, și celelante atenanse.
Un apartament compus din trei odăi și atenanse.
A se adresa la proprietar **Egor Ivanov** *în aceleași case.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

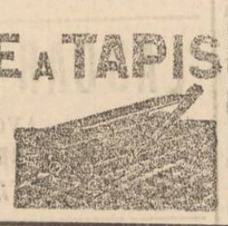

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre 0f 25
Châssis de couche, depuis ..... 7 »
Grillages pour Poules, le mètre courant ..... 1 »
Cage Bécassine, pour 200 Pièces ..... 5 »
Envoi Catalogue franco sur demande

1460 NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameresă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai greie de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

Peste câte-va zile

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Data deschiderei, preţurile locurilor precum şi orice amănunte vor fi aratate la timp în acest ziar precum şi prin afişe speciale.

Matineurile vor urma regulat în tot timpul verei—fie-care Duminică—în sala Circului Sidolli. Data începerei lor va fi deasemenea anunţate.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 186 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romania
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

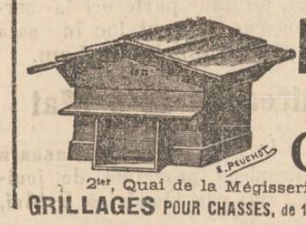

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

FONDOIR
DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iaşi. Str. de Sus No. 34

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMAN

Th. P. Maximovici IAŞI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.— No. 1008 Joi 6 Mai 1910

AFIRMARI INEXACTE

Multe lucruri nostime ce trebuesc relevate s'au spus la întrunirea junimistă de Duminecă.

Junimiștii au combătut guvernul, ne-au combătut pe noi, și au făcut cîte-va alusii malițioase și la adresa Regelui. Aceasta înseamnă, că tot mai au oare-cari speranțe la Palat, căci alt-fel ar fi tratat și pe Rege — lucrul nu e fără precedent—aproape cu aceiași măsură ca pe noi.

Supărarea junimiștilor pe Rege, e din cauza telegramei de dezaprobare pe care Suveranul a adresat-o d-nei Pia Brătianu, muma primului-ministru, după manifestațiile din noaptea de 28 Aprilie.

Fruntașii junimiști au considerat această telegramă, ca o dezavuare indirectă a campaniei lor—și de aceia d-nii Marghiloman și Filipescu, s'au ocupat în special de ea și au declarat de la tribună, că e o calomnie afirmarea că s'ar fi făcut manifestații ostile la casa văduvei lui Ion Brătianu.

D. Filipescu a mers mai departe și a somat pe de-o parte guvernul să aducă proba calomniei sale, iar pe pe alta a cerut Regelui să dea primului-ministru cuvenita lecție, că L'a indus în eroare, ca să trimeată acea telegramă, precum și pentru faptul că la fie-ce ocazie își permite să amenințe opoziția cu numele Suveranului și să facă partașă persoana șefului Statului în toate faptele șefului guvernului.

Incontestabil, că telegrama Regelui a fost un puternic duș pentru junimiști, tocmai în focul campaniei lor de răst. rsere;—șefii au rămas cu totul dezorientați; întrunirea aceasta era cît pe aci să fie contramandată—iar toată campania lor redusă la o simplă protestare opoziționistă fața de politica guvernului.

Dintr'o mișcare anunțată a resturna guvernul junimiștii, s'au văzut de odată reduși la niște modești combatanți, cari au de luptat în primul rînd cu nemulțumirea Suveranului, în urma dezordinelor petrecute, iar în al doilea rînd cu două partide politice serioase, unul care nu înțelege să părăsească puterea prin mișcări de stradă—iar celalt nu admite să se facă schimbarea la guvern, în alt-fel, de cît cum s'a pronunțat țara.

De aceia junimiștii s'au răfuit la această întrunire, și se vor răfui probabil și la 9 Mai — și cu Regele pe cît au putut—și cu noi și cu liberalii, acuzîndu-ne că trăim acum într'o dulce cumetrie politică.

Junimiștii au vorbit de cumetria *nouă*—recunoscînd că cea veche, a fost a lor. Pe aceasta ei au taxat-o de imorală, pentru că a lor a fost prea morală! Ba încă, au mers și mai departe cu afirmările lor—și au declarat că toată înțelegerea și concursul pe cari ei l'au dat guvernului trei ani de-a rîndul, a fost o datorie și o lecție pentru liberali.

Iată-i dar erijînd-se în educatorii politici ai guvernului, pe care acum îl combat pentru actele, la cari i-a învățat și ajutat în bună parte ca să le săvîrșească!

Dar în definitiv, să vedem, este sau nu adevărat că între noi și guvern, există o înțelegere politică?

Junimiștii au afirmat lucrul acesta cu o tărie de convingere, pe care noi o considerăm tot așa de falsă, ca și afirmarea lor.

Junimiștii s'au supărat pe liberali, sau mai bine zis liberalii le-au dat cu piciorul, ne mai fiindu-le utili, acum cînd părăsesc puterea — și ca să găsească o explicație acestui trist divorț politic, ne aruncă pe noi în brațele guvernului, obișnuiți se vede în mentalitatea lor, de a nu putea concepe acțiune politică, de cît prin combinații și carteluri politice.

Dar ce a fost discursul, pe care l'a rostit șeful nostru local, la întrunirea din săptămînele trecute de la Clubul din Iași, decît cel mai strașnic rechizitor la adresa guvernului?

Dar ce au fost declarațiile categorice de la clubul din București, făcute de șeful nostru d. Take Ionescu cu ocazia reîntoarcerei sale în țară, și cînd a spus că guvernul trebue să se retragă de la putere, căci altfel 'l va forța țara?

Dar ce a fost lupta electorală de la Roman, unde candidatul nostru a fost combătut de d. ministru Mortun, cu toate mijloacele de care dispunea puterea administrativă și forța guvernamentală?

Dar ce este alegerea de mîine de la Tecuciu, unde se duce în potriva partidului nostru și a candidatului ce vrea să cucerească ca și la Roman, scaunul de senat, lupta cea mai urîtă, necruțîndu-se nici o presiune și nici o ilegalitate, de reprezentanții autorizați ai guvernului?

Dacă am fi încheiat vr'o cumetrie cu guvernul, cel puțin ni s'ar fi făcut concesia, ce s'a făcut d-lor Carp și Filipescu la Vaslui, d-lui Marghiloman la Buzău și d-lui T. Rosetti la București, cînd au fost aleși în parlament cu concursul guvernului, și ni s'ar fi oferit și nouă barem aceste două locuri de la Roman și Tecuciu, cînd junimiștii au căpătat atîtea de la guvern!

Dar nu,—nu există, și nici nu poate exista vr'o înțelegere între noi și guvernul liberal, pe care l'am combătut totdeauna cu ultima energie—și pe care nu'l așteptam de cît să părăsească puterea, pentru a-i lua succesiunea și a îndrepta toate relele ce le-a pricinuit țărei.

Am fost singura opoziție care a ținut piept fără de legilor liberale, și care i-a opus cu succes toate rezistențele în luptele electorale ce s'au perindat de la 1907 și pînă azi.

Avem cu noi cîștigată întreaga simpatie și încredere a tuturor claselor sociale, cari rînd pe rînd, prin diferitele colegiii electorale, s'au rostit în chip hotărîtor pentru noi.

N'avem nevoe de cît numai de această încredere și simpatie pentru a putea avea și pe acea a Coroanei care vede în noi azi, singurul partid politic de ordine și progres pentru țară.

Pentru ce dar, am recurge la o cumetrie cu guvernul, pe care totdeauna am disprețuit'o cînd am văzut'o la junimiști—și mai ales cu un guvern în agonie și pe care l'am învins în totdeauna, cu tot concursul junimiștilor, și pe care cu atît mai mult, îl vom învinge mîine, cînd va fi lipsit și de forța guvernamentală și de sprijinul junimiștilor, dacă divorțul lor politic nu se va sfîrși din nou printr'o reconciliare,—lucru ce de altfel ne e absolut indiferent.

Vespasian I. Pella

Comitetul liberal

O întrunire a comitetului executiv al partidului liberal local, n'a mai avut loc din timpuri imemoriabile. Nici nu este nevoe de asemenea întrunire, precum nu este nevoe să se adune clubul.

Treburile merg minunat. Merg fără de șef, care s'a exilat în străinătate și care, de fapt, și cînd ie în țară tot în străinătate se află. Dar și partidul stă minunat.

Partidul liberal al lui G. Mărzescu, a ajuns să nu mai poată lupta în alegeri la Iași, să fie considerat aci ca neexistent—precum nu există nici pentru centru.

Tot partidul a pus jaloane la centru, ca să-l numească în magistratură pe un fruntaș al seu, dar contenciosul căilor ferate s'a arătat mai puternic de cît partidul.

A fost deci un eveniment, cînd dăunăzi seara s'a văzut lumină la clubul liberal și evenimentul acesta trecuse la nota maximă de curiositate, cînd s'a mai aflat, că lumina aceea nu fusese aprinsă în semnul unei partide de pichet, ce o făcea fruntașul Pekea Alexandrescu, antreprenorul afișajului partidului—ci ardea lumină pentru desbaterea comitetului executiv.

Acel comitet se adunase, în adevăr, ca să discute asupra numirei unui inspector polițienesc. Doar aceasta i lipsea detestabilei polații locale, cu prea eminenții ei comisari licențiați în drept, așa dar savanți.

Pe cale administrativă se făcuse recomandația, pentru postul de inspector polițienesc, a unui actual copist de la serviciul tecnic al comunei, care și el este licențiat în drept.

Copistul de la serviciul tecnic avea pentru el, în afară de diploma de licențiat în drept, cu care poți fi și funcționar la serviciul tecnic și inspector polițienesc, dar nu și avocat, acel copist avea pentru el și spete respectabile: prea urîtul de colectiviști Fîntânariu este protectorul acelui copist.

De aceea recomandarea stîrnise mari nemulțumiri și ele dete naștere evenimentului extra-ordinar al întrunirei comitetului.

Dar chestia era prea încărcată de finețe, pentru ca onor. comitet s'o fi putut descurca într'o singură ședință Discuția fu amînată, în continuare, pentru a doua seară, cînd iar avea să ardă lumina la clubul liberal.

Dar n'a fost dat să ardă prea multă lumină. Cei din comitet aflase, că chestia numirei unui inspector polițienesc, va fi complicată cu o altă chestie, relativă la legea proprietarilor—complicitate ce avu de urmare ca onor. comitet să nu mai fie în număr.

Și iarăși ie întuneric beznă la clubul liberal din Iași. Iar cît despre inspector, probabil că nu va fi numit nici protejatul d lui Fîntânariu, nici acel al clubului.

Căci la centru există credința, că Iașul are nevoie de un import de frați munteni, cari, cu remarcabila lor inteligență, să mai lustruiască puțin sălbatica foastă Capitală a Moldovei.

Chestii politice

Luptele politice în Ardeal

Frații noștri de peste munte sînt în toiul luptelor politice. Comitetul central al partidului naționalist a fixat 37 de candidaturi în 37 de circumscripții electorale, pe numele a 33 de candidați, întru cît 3 din fruntașii noștri luptători au binevoit a primi candidaturile în cîte 2 cercuri; Așa: dr. V. Lucaci (Beiuș și Borosincu), dr. Alex. Vaida Voevoda (Ighii, Șomcuta mare și Argeșul de jos), și dr. Aurel Vlad (Orăștia și Caransebeș).

Singur acest fapt dă o indicație. Capi politici ai neamului nostru românesc sînt peste munte acești 3 bravi luptători, cari au dus în parlamentul Unguresc din Pesta, cele mai crîncene lupte și au atras asupră-le ura nesocotiților maghiari. Acești 3 inși au a duce lupta în centrele românești contra candidaturilor guvernamentale tot românești. Așa dr. Aurel Vlad a fost fixat să lupte la *Caransebeș* contra lui Burdea; și cum acolo s'a ales un nou Episcop, păr. Cristea Miron, e de sperat că naționaliștii să învingă Burdismul.

Tot așa dr. I. Suciu și-a ales ca cerc electoral *Ceica*, lăsînd păr. V. Lucaci cercul său unde a fost ales—*Borosineul*. La Ceica dr. I. Suciu va duce lupta contra păr. Vicariu Mangra, care a bine voit a primi candidatura guvernamentală. La *Oravița* va lupta d. N. Ivan contra clericului Seghiescu.

In lupta ce frații noștri ce duc contra Ungurilor ei se silesc a fi un mănunchiu unitar, întru cît n'a venit vremea de a se concerta între ei pe tema diferențierilor de partid. Tot imboldul din stat venindu-le din afară, noi ne mulțumim că ei formează o unitate politică. Diferențiarea politică le va face-o Ungurii, prin interesul ce i silește a-i utiliza pe Romîni în afacerile lor de stat.

Guvernul Unguresc se sforțază de a duce în parlament deputați Romîni moderați, care să înlesnească convețiuirea politică; și deja isbutise în Camera trecută a duce 5 deputați romîni moderați, ca Seghiescu, Burdea, I. Ciocan și alții, cari au nesocotit luptele politice în folosul neamului, tăcînd și înghițînd.

Comitetul central naționalist n'a vroit să întindă luptele politice în toate cercurile electorale, căci din 52 de circumscripții politice ei au fixat candidaturi numai în 37 lăsînd 15 cercuri în părăsire. Din aceste 15 cercuri electorale părăsite, partidul naționalist va face compromisuri cu celelalte partide, pentru a smulge cîteva locuri, de oare în multe din aceste cercuri au eșit tot candidați romîni, ori pe lista guvernului, ori pe lista opoziției. Așa în *Susca*, în 1905 s'a fost ales dr. Aurel Novac; azi se va face un compromis electoral pentru a se asigura tot o candidatură românească. In *Craiova* d. Gh. Breabăn, provocase balotaj în 1905.

Urăm izbîndă deplină tuturor celor 33 de candidați romîni, întru cît ei sînt purtători de cuvînt—idei românești și a păsurilor neamului în Camera din Pesta. Ei luptă pentru dobîndirea sufragiului universal, secret și direct și munca lor, sacrificiile lor vor răvarsa asupra neamului raza zilei de mîine. Știm că lupta va fi grea, întru cît li se opun tot romîni de-ai noștri, și toată pătura slujbașilor în atingere cu puterea—preuți, învățători, judecători, notari, se lasă a fi intimidați prin votul pe față. Dovada ne-a dat'o alegerea lui Seghiescu, cînd învățătorimea a tradat cauza partidului naționalist în cercul Oraviței și n'au mai fost pionerii țaranului ci slugile finanților Unguri.

Dacă noul regim politic va înlesni naționalităților libera lor deavoltare și națiunile vor trimite în parlament un număr de deputați potrivit puterilor electorale, se prea poate ca unind voturile lor cu ale Croaților să impună maghiarilor, chiar cîte un reprezentant de ai lor în guvern, lucru ce se petrece la Viena, fiind atunci o chizășie că toate națiunile se vor putea desvolta liber pe baza lor națională.

Și acum, frați romîni, pregătiți vă de alegeri, căci numai la Ardeleni se potrivește pentru moment vorba lui Conu Petrache spusă la 2 Maiu, de oare ce ei sînt în adevăr în toiul perioadei electorale.

Nimene nu e prooroc în țara lui.

***

CATE VA NOTE

Excelentul ziar carpist local, care a avut extra-ordinara șansă să găsească două broșe în aur, cu smaragde veritabil Belmont — Palace—a găsit acum și o verigă de logodnă.

Nu credem că a găsit-o. I a trimis-o îndărăpt, sub plic mostră fără de valoare, d. Matei Cantacuzino, care zice că sufragiul universal este o poesie, pe cînd cei de la *Evenimentul* văzuse cea mai gentilă poesie în excuția lui Ferrer.

*

Secolul definește astfel cometa Halley: „ie un astru discret și care, în mod manifest, se teme de a abuza de interesul pe care oamenii i l'au arătat totdeauna, cele mai adese ori prin semne de spaimă“.

Astrul discret se teme deci de noi și noi de el.

Suntem chit.

OAMENI ȘI LUCRURI

ZIUA EI

A doua zi după puțin norocoasele experiențe cu aeroplanul am putut vedea cîte-va minunte, trenurile încărcate: era lumea de provincie ce pleca, fie-care la căminul său, după o scurtă petrecere în „Capitală“.

Domnia cea mai vie animație, cea mai bună dispoziție: oamenii în genere, se mulțumesc cu puțin și în lipsa marei emoțiuni a unui zbor adevărat, fie-care vizitator își revăzuse doar aci rudele, cunoștințele, își regăsise amintiri și senzații și emoțiuni de natură mai omenească.

Intr'un singur punct al peronului cineva făcuse pe un ton glumeț o observație de natură mai... serioasă:

— De acum înainte în așteptarea cometei!...

Un cor de rîsete voioase și sănătoase răspunse reflecției de mai sus. Era vădit: nimeni, absolut nimeni nu se temea de dînsa; nimeni, absolut nimeni nu credea în apropierea vre unei primejdii cu ocazia arătării cometei pe cer,—și poate, mulți nu erau convinși măcar că steaua vagabondă, faimoasa stea cu coadă o să se arăte în adevăr...

Nimic nu e mai sigur în univers ca moartea și în nimic nu credem mai puțin, la nimic nu ne gîndim așa de rar ca la dînsa. E aci una din forțele misterioase ale vieței omenești, de a crede numai în viață și de a privi moartea ca și cum ar exista numai pentru alții.

Cum și-ar putea dar omul închipui o subită dispariție a genului omenesc, — cînd credința lui este că lumea e făcută pentru om, iar nu acesta pentru lume? Dacă fie-care în parte, s'ar putea încă socoti slab, față de imensitatea universului, cu toții la olaltă oamenii se socot însă o forță de ne învins, un scop și nu un simplu mijloc în nemărginitul cosmos, despre care numai prea puțini au ideea lămurită că reprezintă veșnicia ce rîde de existențele efemere.

Iar în această slăbiciune de a concepe adevăratele legi ale firii găsim o mare tărie omenească și ea îl susține în momente grele.

...De aceia, acum ca și altă dată, cometa va îngrozi numai unele spirite pe ici, pe colo; nu va aduce însă nici o perturbare în înțălesul cel adînc al cuvîntului și după ca și înaintea apariției, mica ființă omenească va urma să creadă în mărimea sa,—va fi preocupată de orice, nu însă de gîndul unei peiri neașteptate.

La aceste mă gîndeam privind miile de călători îndesați în vagoane, veseli, expansivi, glumeți, plini de credință și iubitori de viață înainte de toate.

Să așteptăm dar în liniște ziua de mîne ziua de 5 Mai,—ziua cometei Halley.

R.

DARI DE SEAMA

„Folklorul“ de *Ovid Densușianu*

A spune despre literatura noastră beletristică, actuală, că e slabă și lipsită de interes, ar fi de sigur un neadevăr, ce nici n'ar merita discuție... a vorbi însă despre mișcarea noastră științifică și mai ales filologică, n'ar exagera cineva întru nimic mărturisind că pașii ei au fost multă vreme slabi și nesiguri și că în mare parte și azi nu și-a căpătat pe deplin vigoarea, care să-i înfiltreze noui puteri de viață și de propășire. Filologia la noi, până nu de mult, a fost un privilegiu al străinilor. Aceștia s'au interesat de aproape, de toate chestiunile însemnate ale noastre privitoare la această ramură de știință. Ne-au stiudiat limba, s'au ocupat de originile ei, de problemele capitale, de la a căror deslegare atîrnă de multe ori locul nostru ca popor față de celelalte neamuri, au „suflat colbul“ de pe vechi inscripții și documente ce au adus lumină în acele cercetări atît de obscure, în sfîrșit au fost premergătorii începuturilor noastre, pe acest teren, depunînd o muncă uriașă pe care de sigur veneração noastră față de ei ni se va părea vecinic o slabă recompensă.

Pe lîngă această îndelungă activitate a străinilor, ce a putut însemna a noastră, care—cu cîteva excepți în trecut —a început a se afirma doar în timpul din urmă prin cîteva condeie de elită? Oricine a urmărit cît de puțin lucrările filologice la noi, și le a judecat cu nepărtinire, va ști ce să răspundă. Aproape aceleași lucruri le putem repeta și despre Folklorul romînesc.

Apariția unei lucrări referitoare la această ramură, ar trebui să ne bucurea cum în mod deosebit. Cartea d-lui Ov. Densușianu—despre care vom vorbi aici—este o carte de îndrumare sănătoasă, o o lucrare teoretică serioasă, cu atît mai necesară cu cît știm prea bine care e starea literaturei noastre folklorice. Culegerile producerilor populare se fac fără sistem și mare parte din autorii lor n'au educație științifică îndestulătoare. Scopul acestei științe nu e înțeles de toți, modul în care lucrările sunt concepute e în mare parte greșit, ele deci nu pot aduce un folos reale păturilor cetitoare. De sigur într'un restrîns articol de ziar, nu vom putea insista pe larg asupra tuturor chestiunilor expuse în această broșură, desvoltîndu-le și comentîndu-le pe fie care, ne vom mulțămi însă a schița în mod sumar cuprinsul acestor pagini de valoare menite a aduce o reformă în spiritul lucrărilor fokloirce de până azi.

Autorul începe prin a arata legătura strînsă ce există între filologie și folklor, Numele sub care această știință e cunoscută azi, e nou, el se întîlnește pentru întâia oară la scriitorul englez *Toms*, care l'a propus oamenilor de știință. Termenul a fost primit. Cu timpul însă înțelesul i s'a alterat căpătînd diferite semnificații. Numai în ultimii două zeci de ani lucrările pe acest teren au început a progresa. In acest timp au fost mari discuții între învățați pentru lămurirea noțiunei de folklor, pentru stabilirea înșelesului său. S'a dat mai multe definiții. După învățații engleji, folklorul e un fel de „știință a tradițiunei“ el se ocupă cu adunarea și păstrarea relicviilor rămase în popor din timpuri imemoriale. Aceasta e în general părerea lui *A. Lang*, *G. L. Gomme* și *Ch. I. Burne*. Invățătorul *A. Nott* socotește folklorul, un fel de antropologie, în care s'ar putea introduce cercetări asupra artei și industriei populare și chiar asupra limbei. Această părere e susținută și de unii scriitori Germani. După învățații franceji *P. Sébillot* și *A. Gittée*, folklorul ar avea de scop cercetarea tradițiunilor, primul considerîndu-l chiar ca o enciclopedie a tradițiunei“.

In Germaania discuția a fost și mai înverșunată. Părerea lui *Weinhold* a avut mult timp, adepți numeroși. Concepția sa asupra folklorului era mult mai vastă, căci el înțelege sub acest nume cercetarea tuturor producțiilor populare și anume în afară de basme, poezii, credințe etc., și îndeletnicirile poporului, portul, locuința, și a. m. d.

adică „studiul tuturor manifestaţiunilor de viaţă a poporului de jos". La acestea, învăţaţii *Dieterich* şi *Voretzsch* au opus argumentele lor prin care cereu ca cercetările asupra artei populare şi portului de la ţară, arhitecturei şi îmbrăcămintei să nu intre însfera naţiunei *folklor*. Critica aceasta e îndreptăţită. Nu trebue să dăm acestui cuvînt e estindere prea vastă, în care să intre îndeletniciri de ale altor ramuri de ştiinţă, care pot cel mult ajuta, în acest caz, ca simple ştiinţi auxiliare. Insă nici celelalte păreri pomenite nu pot rămînea în picioare, căci sînt unilaterale şi discutabile. S'a stabilit de la început că scopul folklorului e de a ne arata felul propriu de a simţi al unui popor, el e chemat deci să ne pue în posibilitatea de a stabili diferite fapte psihologice, deci ori ce culegător trebue să vadă în materialul adunat contribuţiuni preţioase pentru concluziuni de etnopsihologie". Cercetările folklorice de azi, nu ating însă de cît foarte puţin şi în mare parte, acest scop. Producerile populare se întîlnesc aproape fără deosebire la multe popoare. Basmele circulă din om în om, de la popor la popor.

Multe din poveştile noastre erau cunoscute şi de vechii Egipteni, greci şi Indieni. Tot aşa stă lucrul şi cu credinţele, obiceiurile, superstiţiile, etc. Ei bine, din studiarea *numai* a acestor producţii se va putea ajunge la concluzii temeinice asupra sufletului cutărei naţiuni, se vor putea stabili fapte psichologice, bazate numai pe acesfe producţii ale unui popor? De sigur că nu. Sunt fără îndoială şi deosebiri, sunt elemente ce se întîlnesc numai la unele neamuri, elemente caracteristice, dar acestea — sporadice sau vagi — nu ne pot îndreptăţi de a trage asemenea concluzii. Poesiile populare, chiar dacă ne ar da amănunte psichologice, privitoare la sufletul neamului, nu trebue să uităm că multe din ele se păstrează în popor prin puterea tradiţiei, prin obicei, în cît nu mai corespund modului de a simţi a celor ce le cîntă. Deci materialul folkloristic, redus numai la culegerea de literatură populară, din motivele văzute, e sarac. Nu ne putem baza pe el pentru intreprinderea studiilor psichologice asupra sufletului clasei poporale. E timpul deci să ne întrebăm, ce mijloc să întrebuimţăm pentru a reuşi să salvăm folklosul de metode învechite şi inutile. Greşala folkloriştilor e că n'au observat toate manifestările ce le-ar fi putut fi folositoare. Ei n'au băgat de seamă că sufletul poporului nu se găseşte numai în producerile lui literare, că manifestările cele mai interesante ale poporului sunt acele rezultate din viaţa lui intimă, presentă. Deci trebue să se ia în seamă mai ales această parte a vieţei saie: conversaţiile, felul lui de exprimare, modul lui de apreciare a lucrurilor ce-l înconjoară, a evenimentelor şi a împrejurărilor în care trăeşte. Acestea au trebuit să fie luate în consideraţie. Colecţiile de folklor trebue să ne arate *tot* ce crede ţăranul despre tot ce l înconjoară, trebue să ne facă cunoscut modul cum el judecă întîmplările. Numai aşa fiind înţeles el va putea aduce foloase, care vor fi mari. Vom vedea atunci, în adevărata ei înfăţişare, lumea de la ţară, pe care pînă azi am cunoscut-o ca o lume din basme. Culegerile de pînă acum ne-au deprins să privim viaţa poporului într'un mod cu totul fals, ca o viaţă de oameni extra-ordinari, plini numai de calităţi şi lipsiţi de necazuri. Nu vom mai idealiza deci poporul ca pînă azi, fără ca să fim bazaţi pe fapte reale. Deci munca folkloristului e grea şi nobilă; el va trebui să descopere adevărul. Producerile populare chiar dacă cu timpul se vor împuţina, ele nu se vor pierde nici odată şi afară de aceasta, prin lărgirea domeniului său, folklorul totdeauna va putea da isvor nou de muncă şi de cunoştinţi, specialiştilor, căci fie care epocă va fi caracterizată prin însemnatele ei manifestări vitale. Orizontul folklorului trebue prin urmare lărgit. Noile investigaţii vor folosi mult psichologului şi mai ales filologului care nu va găsi adevarata limbă populară, de toate zilele, în basme, acea limbă fiind mai mult tradiţională, întrebuinţată de povestitor, ci o va găsi aici în conversaţii, în păreri şi în fapte. In încheiere autorul spune că folkloriştii vor trebui formaţi la şcoala filologiei; ei vor trebui să părăsească diletantismul şi să ia în considerare studiile serioase limbistice. Vor trebui să se intereseze pe lîngă trecut, mai cu seamă de prezent, căci ceia ce în filologie e dialectologia, în folklor e studiul manifestaţiilor actuale ale graiului popular. Epocile nu trebuesc izolate în spaţiu, „după cum faptele de azi pot fi înţelese mai bine din cunoaşterea trecutului, tot astfel trecutul va apărea mai limpede la luminile prezentului".

Acestea sunt, în mod sumar, ideile cuprinse în rîndurile broşurei d-lui Ov. Densuşianu. E de prisos a mai insista asupra stilului — cunoscutul stil atît de armonios al d-lui Densuşianu — asupra clarităţei de expunere a subiectului, etc. Această mică lucrare a unuia din cei mai învăţaţi filologi ai ţărei noastre, e menită — după cum am spus — să răstoarne vechile păreri şi apucături neştiinţifice de pînă acum, să arăte celor nechemaţi că nu se poate munci în această direcţie, fără serioase pregătiri, iar celor chemaţi să le deschidă o cale nouă, luminoasă, un cîmp întins şi roditor. **Evandru**

S'A DESCHIS

Marele Magazin de Noutăţi

A Jeanne d'Arc

Casa H. DANNHAUER

BUCURESTI, Calea Victoriei 38, Palatul Nifon

MARE EXPOZIŢIUNE

A

ULTIMELOR CREATIUNI

IN

Rochii, Costume Tailleur, Mantale, Jachete şi Pălării

provenind de la cele mai mari case din Paris

Lenagiuri, Mătăsuri, Voalete, Mănuşi, Panglici

— Expediţiune în provincie —

BUNICUŢA

(poveste pentru adulţi, de Vagner)

— Bunicuţă, zise ea uitîndu-se ţintă la bătrînică cu ochii ei mari şi senini.

— Draga mea bunicuţă, ai vrea tu să mă vezi veselă, fericită şi sănătoasă?

— Of, îngeraşul meu! zice bătrînica frîngindu-şi mînele,—cum de mă întrebi?! Cum să nu vreau, cum să nu vreau lumina ochilor mei; dacă ar trebui mi-aşi da mînele şi picioarele, numai ca D-zeu milostivul să ţi dăruiască sanatate... Nici nu ştiu la ce sfînt să mă mai închin.... Doamne! îşi face cruce bătrînica pe cînd şivoae de lacrimi îi curg pe obrajii ei scofîlciţi.

— Bunicuţă, zice Maşurca încet şi lămurit, dacă într'adevăr tu mă iubeşti, lasă-mă să plec acolo, şi ea îşi lăsă căpuşorul pe pernă îndreptîndu-şi privirea spre tavanul afumat şi crăpat al subteranei;—acolo în înălţimea cerului unde domneşte numai fericirea binelui şi adevărului.

Bătrînica păli cutremurîndu-se.... La gîndul că ar putea să piardă pe drăguţa Maşurca i se făcu întuneric înaintea ochilor şi o upucă ameţeala.

— D-zeu cu tine mîngîerea mea!.... Despre ce vorbeşti tu, de ce mă sperii, bătrîna de mine!...

— Bunicuţo, continuă Maşurca cu acelaşi ton, dacă tu într'adevăr mă iubeşti pe mine numai pentru mine, atunci lasă-mă să mă duc în lumea aceea unde nu sînt necazuri şi suferinţe. Aice eu sunt de prisos. Fără mine mai bine ai s'o duci...

— Nu-i aşa, copiliţa mea, zice bătrînica plîngînd—ce viaţă poate să fie pentru mine fără tine!... Maşurocica, gîndeşte-te numai la ce-i bună viaţa mea, a unei bătrîne neputincioase?... Numai tu eşti lumina ochilor mei, scumpa mea hulubiţă; la ce aş mai trăi fără tine?! şi bunicuţa plînge de se risipeşte.

— Bunicuţă, zice iar Maşurca după ce se mai ogoeşte de plîns bătrînica,—Bunicuţă, gîndeşte-te numai la ce-i bună viaţa noastră, dacă n'aducem nimănui nici un folos şi nici un bine? Tu tot mai trăeşti pentru mine; mă 'ngrijeşti, —dar eu cui trebuesc, ce folos aduc eu pe lumea asta? O petică n-trebuitoare... Alt cineva, vre-un muncitor, ar putea sta în această subterană şi ar trăi folosind şi altora.

Ascultă bătrînica, ascultă pe drăguţa Maşurca şi n'o înţelege, dar simte numai cum i se rupe inima la gîndul că nu va mai avea pe Masurca. Nu poate să se împace cu acest gînd grozav. Toată ziua umblă perdută... Intr'un chip nelămurit îşi dă seamă că are dreptate Maşurca dar inima nu-i ca un ghem, care să-l pui într'un ungheraş şi să-l laşi să stee liniştit acolo. Pricepe bătrînica că dacă ar muri înaintea Maşurcăi, atunci nimene n'ar mai îngriji de îngeraşul ei; vor părăsi-o ca pe o oghidnică, lăsînd-o să moară unde-va—fără nici o căutare; tot nu-i nici de un folos nimănui!....

Şi curg, curg lacrimile amare din ochii slabi ai bătrînicăi.—Doamne, Doamne! şopteşte ea închinîndu-se, şi tot nu poate să alunge gîndurile grele, care-i sdrobesc inima.

— Maşurocica, zice ea apropiindu-se de pătuţ, Maşura, albăstrica mea! dar nici că poate să-şi stăpînească lacrimile şi dînd din mînă se duce iar la ferestruică acoperindu-şi ochii cu batista de la gît...

— Buna mea bunicuţă!... vino mai încoace, nu te mai chinui atîta, ascultă-mă mai bine pe mine...

Bunicuţa se apropie şi se aşeză pe pătuţ lîngă nepoţica ei.

— Ascultă-mă pe mine, scumpa mea, fă-te mai bine îngrijitoare de bolnavi.

Bătrînica îi răspunde cu un zimbet de amărăciune.

— Puişorul meu, d'apoi cine m'ar primi bătrîna de mine!? Ce îngrijitoare aş fi eu, la ce-s bună, Maşurocica mea?!

— Cum cine, bunicuţă? D'apoi pe mine cum mă îngrijeşti! Tu ţii cămăruţa noastră curată, speli cămeşi, faci un foc, tu-ţi poţi găsi un lucru după putere..

Ascultă-mă pe mine bunicuţă.

— Maşurocica mea, zice bătrînica plîngiud amar. Nu-s tocmai deprinsă eu cu munca. Aşa pe lîngă time mai puteam face cîte ceva... Dacă nu-i moi fi tu... pentru cine să mai muncesc.. gîndeşte-te şi tu!

— Pentru toţi bunicuţă, pentru toţi, pentru cine poţi... toţi oamenii sînt fraţii lucrează în numele Domnului!

— Of! Copiliţa mea, cine mai lucrează acum pentru toţi... în ziua de azi fie care caută numai să se foloseascăi... Iată mai dăunăzi la fabrica lui Triatiacov au adunat o mulţime de bătrîne ca mine să desfacă nişte curmei de tei pentru o băncuţă pe zi şi li s'a dat atîta lucru de fie-care că nici un om voinic n ar fi putut dovedi, aşa că sara ne putînd sfîrşi lucrul, nu li s'a mai plătit nimic... iar a 2 a zi au găsit alte bătrîne, doară sînt, Slava Domnului, nevoeşe cît lumea. Iată ce e munca pentru toţi. Toţi caută numai să te jupoaie!

(Va urma).

Litere-Ştiinţe-Arte

Pentru „Opinia".—publică în „Falanga" d. Mihail Dragomirescu următoarele rînduri:

Un admirator al criticei .. obiective de la „Viaţa nouă" şi „Noua revistă romînă", care subscrie Evandru şi care se vede că nu-i place critica „tranşantă" ci numai cea „şatoiantă" a publicisticei occidentale (care, fie vorba între noi, de cele mai multe ori e reclamă, iar nu critică),—găseşte că ar trebui să las polemicile, trecătoare, care or'cît ar contribui la elucidarea adevărului, prin personalităţile ce „fără voe se fac, jeneazăi mai mult pe cei ce le urmăresc."

Evandru ar avea dreptate, dacă, mai înainte de a face aceste observaţii, şi-ar fi făcut datoria să desaprobe pe aceia care, în coloanele „Mişcării", ale „Semănătorului" şi mai cu seamă ale „Vieţii romîneşti" au căutat şi caută totdeauna să arunce cu noroiu în onorabilitatea cea critică, pe care se pare că şi d-sa o recunoaşte.

De-alminteri, dacă lui Evandru nu-i plac polemicele „pornite" chiar cînd, cum este aceasta de la „Falanga", nu-i făcută de cît pentru restabilirea adevărului,—n'are decît să iase „Falanga", şi să urmărească numai „Convorbirile critice".

Dar, pînă una alta, polemica din „Falanga" este absolut necesară—pentru că e lupta pentru adevăr—care, în viaţa teoretică şi literară, trebue să primeze or'ce alte preocupatiuni.

*

Sumarul numărului 17 al „Falangei" cuprinde:

M. Codreanu—Lui Medi (sonet), Costin Fulga—Inseninare (nuvelă). I. P. Severus—Salonul oficial, J. Moreas—Mi-e inima (poezie). M. Dragomirescu—Mozaic Critic. I. Mituş—Singura Scrisoare (poezie). Em. Grigoraş—Cronica ştiinţifică. I. Puşcariu—Cronica juridică. I. Dragoslav—Dare de seamă. Poşta redacţiei.

*

La ultimele observaţiuni făcute asupra cometei Halley s'a putut stabili că în ziua de 19 Mai coada ei va fi de 20 milioane kilometri departe de pămînt. Capul cometei é de a doua mărime. Calculul acesta s'a făcut la observatvrul din Coburg, iar la Berlin cifrele sunt confirmate. Lumina capului—adică a sîmburelui cu învălişul lui — e egală cu a unei stele fixe de a doua mărime.

*

Universitatea din Heidelberg a fost înştiinţată oficial că va primi legatul de un milion de mărci ce i-a lăsat chimistul dr. Ludwig Mond mort la Londra.

*

Medicul italian Cesare Foughello, directorul lazaretului din Aba Sad, în Egipt a murit de pestă bubonică.

E încă o victimă care moare pe altarul cercetărilor ştiinţifice în acele regiuni exotice.

INFORMATII

❑ **De la Iaşi la Bucureşti-calare.**—D. locotinent G. Danielopol şi ordonanţa sa, cari au executat calare distanţa Bucureşti—Iaşi, au executat, în marş forţat, şi distanţa Iaşi—Bucureşti, unde au ajuns în perfectă stare de sănătate.

Călăreţii au plecat din Iaşi în ziua de 27 April, orele trei dimineaţa, ajungînd în aceeaşi zi, ora 4·30 p. m., în Bărlad. La 10 km. de oraş, au fost întimpinaţi de toţi ofiţerii brigăzii de roşiori, în frunte cu colonelul Gr. Pretorian; în ziua de 28 Aprilie au parcurs distanţa Bărlad—Rămnicul-Sărat, plecînd la orele trei dimineaţa şi sosind la etapă la orele 5 p. m. In Tecuciu, unde au poposit 1 ½ oră, au fost conduşi până la Siret de doi ofiţeri.

In ziua de 29 Aprilie, au străbătut etapa Rămnic-Mizil, plecînd la orele 7 a. m. şi ajungînd la ora 4·30 p. m.

La 1 Mai au parcurs distanţa Mizil—Bucureşti (prin Ferbinţi), plecînd la ora 5 dimineaţa şi ajungînd la ora 4·30 p. m. La Bucureşti au fost întimpinaţi de toţi ofiţerii regimentului de roşiori.

Distanţa Bucureşti—Iaşi fusese parcursă în 5 zile, iar Iaşi—Bucureşti în patru zile, călărind în marş forţat.

❑ Curtea de Casaţie a respins eri recursul făcut de Moise Aizic Şaraga zis Ziberman, care a condamnat la 15 ani muncă silnică pentru o crimă săvîrşită în Bucovina.

❑ In procesul de eri de la curtea cu juri, privitor pe Alex. Botezatu din Prisacani, acuzat de crimă, juraţii au adus un verdict negativ şi inculpatul a fost achitat. Curtea l'a condamnat însă la 1500 lei despăgubiri civile.

❑ La judecătoria ocolului I. s'a furat acum 4 zile o recipiää în valoare de 500 lei. Autorul furtului a falşificat semnătura magistratului stagiar şi a încasat valoarea la administraţia financiară.

Cazul se cercetează.

❑ Ni se aduce la cunoştinţă şi suntem rugaţi să atragem atenţiunea celor în drept asupra faptului că o parte din preoţi n'au primit salariile nici pe luna Aprilie.

❑ Pentru sezonul anului acesta, au fost numiţi medici primari ai băilor Slănic D-nii d-ri Rus şi Brăescu·

D. Gh. Mihailescu a fost numit încasator, iar d-nii Dim. Gheorghiu şi V. Antoniade ţiitori de scripte.

❑ Consiliul comunal a fost convocat în seziune ordinară, de la 7—22 Mai c.

❑ Examenele de fine de an de la Conservatorul de muzică şi declamaţie din localitate, se vor începe la 1 Iunie.

❑ D. I. Raicu a fost numit intendent la Spitalul din Hârlău, pendinte de epitropia Sf. Spiridon, în locul d-lui D. Ţatomir.

❑ Domnii Smărăndescu, arhitectul ministerului şcoalelor şi Dodon, arhitectul primăriei Capitalei, au inspectat lucrările de restaurare ale clădirilor „Maternităţei" din Iaşi.

Cei doi arhitecţi fiind autorii planurilor clădirelor numite au obligaţii să inspecteze lucrările.

❑ D. profesor d. L. Russ, care a stat cît-va timp la Viena, s'a întors ieri în localitate.

❑ Se aminteşte membrelor societăţei *„Unirea Educatoarelor Romîne"* că mîine 7 Mai, orele 4 jum., va avea loc obicinuita şedinţă. Va vorbi D-ra Aneta Severin despre *Educaţia Voinţei.*

❑ D. Gh. Popovici, profesor la şcoala de Belle-Arte, a fost numit profesor de desemn la şcoala militară din localitate, în locul d-lui A. D. Atanasiu, demisionat.

❑ La concursul corurilor şcoalelor secondare, care va avea loc, la Teatrul Naţional, în ziua de 23 Mai c., vor lua parte următoarele şcoli: externatul secondar de fete, şcoala normală de învăţătoare, şcoala profesională Sf. Sava; liceul naţional, liceul internat, seminarul „Veniamin Costache", şcoala normală „Vasile Lupu", gimnaziul Ştefan-cel-Mare şi gimnaziul Alexandru cel-Bun.

Concursul pentru şcoalele de fete se va ţinea dimineaţa de la orele 9—12, iar pentru şcoalele de băieţi, după amiază, de 2—5.

Juriul examinator, se compune din d-nii: M. Tănăsescu, inspector al învăţămîntului muzicei, At. Teodorini, directorul Conservatorului şi d-şoara Sion, profesoară la Conservator.

❑ Următoarea mişcare s'a făcut în personalul de mişcare al inspecţiei a VI-a a C. F. R. Iaşi: Nemţanu Ioan, telegrafist gara Roman, mutat gara Iaşi; Găucă Constantin, practicant gara Iaşi, mutat aspirant gara Roman; Mihailovici Vasile, împiegat gara Iaşi, mutat gara Botoşani şi Gioranu Const, copist gara Botoşani, mutat gara Iaşi.

❑ Reprezentaţiile cinematografice Pathé Frères Paris, sub conducerea electricianului A. C. Bottez, vor reîncepe peste cîte-va zile, în vasta grădină Bragadiru. Programele vor fi schimbate de două ori pe săptămînă, primul program, complect nou, va începe în fie care Luni, al doilea, de asemenea nou în întregime va începe în fie care Joi. Ele vor fi special întocmite pentru stagiunea de vară şi vor cuprinde cele mai frumoase sujete, piese de teatru interpretate de somităţile scenelor pariziane precum şi evenementele mari ale zilei din lumea întreagă. Nici unul din sujetele aratate la Circul Sidoli nu va mai figura în programele acestei stagiuni de vară.

Data reînceperei şi celelalte detalii vor fi aratate la timp în acest ziar, precum şi prin afişe speciale.

Matineurile vor urma toată vara, în fie care Duminică la Circul Sidoli. Data reîncepereilor va fi deasemenea anunţată.

❑ Ministerul instrucţiunii publice a dat următorul comunicat:

Ministerul aduce la cunoştinţa generală că „Asociaţiunea generală a studenţilor universitari romîni", în numele căreia cîţiva indivizi umblă prin lume adunînd bani, nu există şi este chiar interzisă de autorităţile şcolare şi s'a luat măsuri pentru darea în judecată a acelor indivizii care profitînd de naivitatea sau mila oamenilor, au adunat bani, pentru o societate neexistentă, înşelînd lumea.

❑ D. profesor dr. Bacaloglu s'a întors astă-zi în Iaşi şi şi-a reluat clientela.

DIVERSE

— Ministerul a cerut avizul Camerei de Comerţ asupra cererei d-lui Iulius Reiniche, proprietarul fabricei de bere „Zimbru" care a intervenit la ministerul comerţului să-i dea autorizarea pentru ca Duminicele şi serbătorile să poată opri un funcţionar şi 2 sau 3 lucrători, care să se ocupe cu eliberarea berei din fabrică: aceasta în vederea nouei legi a repausului duminical pusă în aplicarea de la 1 Mai, care prevede repaosul pentru întreaga zi a funcţionarilor comerciali.

— Societatea „Vulturul" organizează pentru Sîmbătă 15 Mai, o frumoasă serbare la grădina Copou. Vor fi numeroase surprize şi distracţii: bombardarea, dărîmarea şi arderea Portului Arthur, bataie cu flori etc. Inceputul va fi la orele 6 jum.

— Astă noapte sergentul din strada Florilor, a găsit în dreptul casei cu No. 7 un copilaş de sex masculin în etate de 4 luni Copilaşul a fost dus la institutul Gregorian.

—Serva Tony Marcu de la Beila Rechler din str. Ştefan cel Mare No. 59 a încercat să se sinucidă, bînd o cantitate de spirt denaturat. A fost dusă la spitalul israelit unde i s'au dat ajutoare.

— Comerciantul Teitler a arătat parchetului că viaţa i este ameninţată de doi fraţi Gross. Comerciantul a cerut permisie să poarte armă asupra lui.

— In astă seară are loc adunarea membrilor comitetului societăţei de gimnastică, pentru darea de seamă a mersului societăţii pe anul curent şi alegerea noului comitet.

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UŞOR DE LUAT DE COPII ŞI ADULŢI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipatiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Preţul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iaşi

Ultime INFORMAȚII

❑ *In ședința de aseară a consiliului de higienă al orașului, d. prof. dr. Negel a făcut un aspru rechizitor administrației comunale, punînd în evidență indolența ei, din care cauză epidemiile se întind așa de mult la noi.*

Serviciul sanitar al orașului a cerut, în cîte-va rînduri, administrației comunale, să canalizeze și străzile: Alexandri, De Sus, Primăriei, Veche, Făinei și de Jos, spre buna lor salubritate.

Cu toate intervențiile însă, administrația comunală, n'a luat măsura cerută.

D. prof. Dr. Negel a arătat că, cu atît mai mult, cînd apa va fi adusă la Iași, murdăria și infecția vor domni pe aceste străzi, din cauză că nu sunt canalizate. D-sa a blamat atitudinea ad-ției comunale, relevînd că un pericol și mai mare de febră-tifoidă și alte epidemii, ne așteaptă. Pe străzile necanalizate. apa nu se va scurge, ci va stagna veșnic, producînd astfel infecțiuni dăunătoare sănătății.

S'a decis ca să se intervie din nou către administrația comunală, pentru canalizarea acelor străzi.

Consiliul s'a ocupat apoi cu diferite cereri de autorizări.

❑ *Procedîndu-se la deschiderea lăzei de bani, a „impresarilor" pseudo-sborului, care a avut loc, sau mai bine zis, care n'a avut loc, Duminecă la Abator, s'a găsit suma de 14,900 lei.*

„Impresarii" însă susțin că au fost numai cîte-va automobile, cînd în realitate, au fost văzute peste 30. Aceasta denotă, că suma găsită în ladă, nu corespunde cu cea încasată!

După ce s'a oprit taxa de 5 la sută, suma a fost predată fericiților „impresari"!

❑ *Statuia lui Cuza Vodă a fost terminată de către sculptorul Romanelli din Florența.*

Înălțimea statuei e de 3 m. 30 și va fi așezată pe un pedestal a cărui înălțime e de 6 metri.

Jos pe pedestal se află așezat colaboritorii marelui domnitor Cost. Negri, Mihalache Kogălniceanu, N. Crețulescu și generalul Emil Florescu.

Înălțime totală a statuie e de 9 metri.

❑ *D. Stelian, ministrul justiției, se angajase să facă triajul magistraturei, în înțelesul ca fie care să fie numit după specialitatea sa.*

Conform cu acest triaj, probabil, ministrul a luat tribunalului Vaslui pe judecătorul de ședință D. Volanschi, recunoscut ca unul din cei mai buni magistrați, în comercial și în civil—și l'a făcut —judecător de instrucție la Iași; iar la Vaslui a numit pe un nepot al satrapului Lupașcu, care vedea cu ochi răi pe magistratul Volanschi.

Fără alt comentar.

❑ **Restaurarea facultății de medicină.**—*Clădirea vechei Universități, în care se află instalată facultatea de medicină, va fi restaurată și amenajată în cursul verei.*

In acest scop ministerul a prevăzut o sumă de 300,000 lei, din excedent. Se va construi un local ce va servi de institut medico-legal și un local de bibliotecă.

Architectul ministerului, d. Smărîndescu a fost două zile în Iași și a rîdicat planul actualei clădiri.

D. Smărîndescu va propune ministerului să expropieze casa Wachtel, megieșă cu facultatea, spre a face un mare parc.

❑ Ministerul instrucțiunii a trimis revizoratului școlar un formular în care se vor trece trece școlile rurale care au nevoie de învățători ajutori pînă la numirea titularilor.

❑ Lucrările pentru construirea sanatorului de tuberculoși de la Bîrnova, continuă cu o mare activitate.

Zidirea s'a făcut pînă aproape de a coperemînt, astfel că sanatorul va putea fi terminat în Septembrie, cînd se va face inaugurarea.

❑ **Abuz de putere**—D. V. Popovici, administratorul plășei Jijia, cu de la sine putere a dispus punerea în aplicare a nouei legi a repausului duminical în reionul plășei sale și ca atare prăvăliile — numai din această plasă — au fost închise încă de acum patru săptămîni, în zilele de sărbătoare prevăzute în noua lege.

Cazul a fost adus la cunoștința Camerei de Comerț, care, la rîndul ei a intervenit la prefectura județului pentru a pune în vedere d lui administrator al plășei Jijia că nu are căderea de a pune legi în aplicare, înainte ca cei în drept să ordone lucrul acesta.

Comercianții se vor adresa justiției pentru a cere despăgubiri.

❑ Concursul de oină între elevii școalelor secondare din localitate, va avea loc Duminică dimineața, pe platoul Copou.

❑ Examenul pentru obținerea titlului de învățători ajutori, va avea loc în ziua de 9 Mai, în amfiteatrul liceului internat

Au fost chemați la acest examen, următoarele învățătoare: Natalia Dimitriu din Erbiceni, Natalia Băncilă din Spineni și Aneta Călin din Vultur Copou.

❑ **Universitare.**—D. dr. D. Mezincescu, numit agregat provizor la catedra de higienă, de la facultatea de medicină din localitate, a depus azi legiuitul jurămînt.

— D-nii d-ri docenți: M. Ștefănescu-Galați și Alex. Lambrior, au fost autorizați să ia parte ca examinatori în seziunea de Iunie c.

— D. prof. M. B. Cantacuzino a început eri examenele parțiale de dr. civil, cu studenții anului I, iar d. prof. V. Iamandi va începe examenele de dr. comercial în ziua de 22 Mai.

— Consiliul facultății de litere a fost convocat pentru Vineri 7 Mai, ora 5 p. m., pentru a se pronunța asupra catedrei de Archeologie, rămasă vacantă prin moartea prof. Teohary Antonescu.

— Seminariile facultății de litere vor fi instalate zilele acestea în casele de lîngă Universitate, locuite pînă anul acesta de d. prof. I. Caragiani.

❑ In ziua de 10 Mai va avea loc pe platoul Copou, o serbare militară dată de către soldații regimentului 13 Ștefan cel Mare.

Aceste serbări sunt organizate din inițiativa d-lui colonel Cernătescu, comandantul reg. Ștefan cel Mare No. 13, care a pus în vederea companiilor din reg., ca toți soldații să știe să joace următoarele dansuri naționale: Hora Unirei, Hora Oltenească, Tărașelul și Lăzeanca.

Deosebit de aceste jocuri naționale, s'a ales în fie-care companie, oameni cu aptitudini de a învăța lupte și anume: Trînta dreaptă, Trînta ciobănească, lupta franceză și lupta japoneză.

In afară de aceste s'au format echipe pentru alergări de întrecere (fugă de rezistență) alergări în saci, piramide și statui cu oameni. Exerciții cu bastoane, lupta cu boxul, Toot-boot, coruri, monoloage, oina și jocul călușăilor.

Oamenii și companiile care se vor distinge la aceste jocuri vor primi premii în bani, pentru care scop reg., pune la dispoziție suma de 200 lei.

Premiul I va fi cel mare care se va oferi bunilor trăgători ce cu cartușe reduse vor lovi țintele mișcătoare (ouă legate cu sfoară și atîrnate în copaci).

Oficerii cari vor lua și ei parte la aceste exerciții și se vor distinge vor primi asemenea premii, care vor consta în obiecte de prima necesitate.

Cu alcătuirea programului acestor serbări, d. colonel Cernătescu a însărcinat pe d. locot. Vlăduță, șeful muzicei militare.

❑ Consiliul profesoral al facultății de medicină a fost învitat să elaboreze un memoriu de desideratele privitoare la restaurarea clădirei acelei facultăți.

❑ **Curtea cu juri.**—Astă-zi curtea cu juri a judecat procesul privitor pe Gh. Roșu, din comuna Buznea, acuzat de lovituri căuzătoare de moarte.

Gh. Roșu, din Buznea servitor la moșia d-lui Ghețler, nutrea de mai multă vreme ură contra lui V. Calanciuc, pristav la moșie, din cauză că acesta 'l brusca și în acelaș timp bănuia că V. Calanciuc întreținea relațiuni cu femeea sa. Astă iarnă, într'o Duminică, Roșu întîlni pe Calanciuc și pe nevasta acestuia, pe drum, venind spre sat dinspre Tg. Frumos și stăpînit de setea de răsbunare, se repede la Calanciuc și 'i aplică o lovitură în cap, cu un baltag. A doua zi victima a fost adusă la spitalul din Tg. Frumos, unde a fost internată. După cîte-va zile încetă din viață.

Curtea a fost prezidată de d. I. Corjescu, consilier al Curței de Apel, iar acuzarea a fost susținută de d. prim-procuror Adam Bercea.

Acuzatul a fost aparat de d. avocat Leopold Hax, care într'o pledoarie foarte elocventă, foarte bine pregătită și din punctul de vedere medico-legal, a dovedit nevinovăția acuzatului, că moartea lui Calanciuc n'a putut proveni din cauza loviturei ce-i a dat-o Roșu.

❑ Cu ocazia serbării zilei de 10 Mai va avea loc dimineață în catedrala Mitropoliei un Te-Deum, care va fi oficiat de mitropolitul Pimen. La serviciul religios vor lua parte toate autoritățile civile și militare din localitate, precum și toate școlile.

După Te Deum, toate trupele din garnizoană, vor defila în fața d-lui general Tătărescu.

După amiază la orele 2 va avea loc în grădina Copou, exercițiile corale ale școlilor secundare din localitate, iar pe platou diferite jocuri executate de elevii școalelor secundare.

Seara va avea loc retragerea cu torți, după care muzica regimentului 13 va cînta în grădina Copou până la ora 11.

❑ Sîmbătă 8 Mai, va avea loc la Teatrul Național, o reprezentație dată de d. Mircea Pella, în scop de bine facere.

Se va juca frumoasa comedie: „Balamuc"!...

● Societățile de bine facere din localitate, au fost invitate să ia parte la Te-Deum-ul de la Mitropolie, ce se va oficia în ziua de 10 Mai.

❑ Comitetul pentru rîdicarea statuei lui M. Kogălniceanu, a fost convocat pentru mîine Joui 6 Mai, oarele 5 jum. p. m., pentru a se pronunța asupra modului cum va fi ornat și ce baso-reliefuri vor fi așezate pe cele 4 fețe ale soclului statuei lui M. Kogălniceanu.

● Mîine dimineață, trupele din garnizoana locală, vor face exerciții de lupte în apropierea pădurii Mîrzești.

La aceste exerciții va lua parte și d. general Tătărăscu.

❑ D-na institutoare Maria Buțureanu va ținea în ziua de 27 Mai, ora 5 jum. p. m., în aula universității, o conferință în profitul „Coloniilor școlare."

❑ Afacerea privitoare la furtul ce-a fost comis în prejudițiul d-lui Albert Daniel, a fost repartizată la cabinetul I, al d-lui jude-instructor C. Sculi.

❑ Afacerea privitoare la furtul recipisei, în valoare de 500 lei, de la judecătoria de ocol, se cercetează de d. procuror Skarlet.

❑ La băile Slănic au fost numite următoarele doctorande și următorii doctoranzi: d-rele Forăscu și Ecaterina Ion, la hidretorapie, domnișoarele Vera Bancov și Eugenia Vasiliu, la inhalații, d-nii Al. Costiniu și V. Bădulescu hidroterapie.

❑ D. V. G. Morțun, ministrul lucrărilor publice, a inspectat ieri lucrările de construire ale șoselei Trg-Ocna-Slănic, cari sunt aproape isprăvite.

La toamnă vor începe lucrările liniei ferate Trg-Ocna Slănic.

❑ D. Take Ionescu urma să sosească Vineri în Iași spre a pleda în procesul Millas-Violatos.

Cum procesul nu se va mai putea judeca, din cauza morței lui Violatos, șeful nostru nu va mai veni Vineri la Iași.

Judiciare.—Procesul complicilor fraudelor de la recrutările militare din Bacău, se va judeca la 8 Mai, la s. II-a a Curței.

— Tribunalul s. III-a a confirmant mandatul de arestare al lui V. G. Spataru, învinuit de omor.

— După cererea ambelor părți tribunalul comercial a amînat ieri judecarea cererei firmei Calavresos din Galați, pentru declararea în faliment a firmei de coloniale L. P. Segall.

Termen la 17 Iunie.

— Tribunalul s. I-a nu va mai pune termene noui de cît la afacerile urgente.

❑ Poimîne Vineri, se va redeschide grădina Cuza-Vodă, din strada Lăpușneanu, după amenajamentele și îmbunătățirile aduse. Va fi pentru vara aceasta, un local admirabil de petrecere, căci, fără îndoială că aceasta este una din grădinile cele mai frumoase din Iași.

Va fi cinematograful Gaumont, cu sujetele cele mai splendide.

Programul va fi anunțat mîine.

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 5 Mai

Procesul lui Jellea

București.—După cum se știe, procesul lui Jellea Stoenescu, autorul atentatului contra primului ministru, se va judeca la 11 Mai, de către Curtea cu juri. Avocat din oficiu, a fost numit d. Ottescu.

Acesta este însă aproape în imposibilitate de a apara pe Stoenescu, de oare-ce, de și mai sunt numai 5 zile până la judecarea procesului, dosarul n'a fost pus la dispoziția avocatului Ottescu. Dosarul e cuprins în 3 volume, ordonanța cuprinde 500 pagini.

Se zice că nici nu s'a dat voie avocatului să scoată copii.

Scandal la operă

București.—aseară la reprezentația operei germane a avut loc un scandal enorm.

Publicul a fluerat și a huiduit; reprezentația s'a suspendat și publicul a luat banii îndărăt.

Concentrările

București.—Toți rezerviștii contingentului 1903, din regimentul 10 artilerie, precum și rezerviștii din 1902, până la matricula 117 inclusiv, vor trebui să se prezinte la regiment, în ziua de 27 Mai, în vederea concentrărei diviziei a X-a.

Tot în aceea zi vor trebui să se prezinte și ofițerii în rezervă: Costin Alex și Niculescu N.

Consistoriul bisericesc

București.—Consistoriul superior bisericesc a ținut azi a patra ședință. A asistat și d-nii Haret și Gîrboviceanu. S'a discutat regulamentul conferințelor păstorale.

Preotul Ilie Teodorescu, a observat că regulamentul așa cum a fost întocmit, e prea încarcat. Preotul Onciu a susținut, din contra, că regulamentul e bine întocmit.

D. Sp. Haret a zis că activitatea extra școlară a învățătorilor, prin buna voință acestora, a dat rezultate bune și are convingerea că dacă și preoții, cu bună voință vor exercita o activitate extra-bisericească, vor avea rezultate mai superioare, de oare-ce ei sunt mai liberi și vin mai des în contact cu poporul.

Regulamentul a fost votat.

Situația în Albania

Constantinopole.— O depeșă a valiului din Kosova spune că liniștea domnește în întreg vilaetul. Populațiunea din Dobra de sus a transmis comandamentului declarațiunea scrisă că se supune tuturor ordinelor guvernului și e gata a plăti contribuțiunile impuse.

Dezordine în China

Peking.—In provinciile Ciangfu și Cekiang au isbucnit dezordine indreptate contra autorităților, din cauza lipsei de merinde.

Pedepsirea unor ofițeri agresivi

Salonic.—Trei ofițeri turci au pus să se bată cu brutalitate diferite persoane, cu ocaziunea căutării de arme în satul Ghergheli.

Ofițerii vor fi aduși înaintea consiliului de război și vor fi aspru pedesiți.

Lîngă granița greacă un locotenent turc beat, voind să atace un chelner, a fost ucis de un grec din Salonic.

Arnăuții și Torguth Șefket au convenit ca dezarmarea populațiunii să se facă nu de trupe ci de notabili albanezi.

Guvernul făgăduește a înapoia armele populațiunii, dacă împrejurările vor face ca aceasta să fie necesar.

Funeraliile înmormîntării regelui Eduard

Londra.—Glasul funebru al marelui clopot din palatul Westminster, a anunțat la ora 11 jum. plecarea cortegiului funebru de la palatul Buckingham, în spre Vestminsterhall. Grenadierii guarzei și o brigadă navală formau garda de onoare. In fruntea cortegiului mergeau cei mai eminenți barbați din armată și flotă, printre cari lordul Roberts, lordul Kitchner, aghiotanții defunctului rege; urma apoi un afet de tun pe care era depus cosciugul excortat de o gardă a corpului. Cosciugul era acoperit cu un stindard regal și deasupra se afla coroana regelui, sceptrului, insemnele ordinului „Jaretierei". Imediat după cosciug urma singur regele Gheorghe în uniformă de amiral; veneau apoi cei doi fii mai mari ai regelui, apoi ceilalți principi cîte trei.

Printre dînșii erau regele Danemarcei, regele Norvegiei, ducele de Saxa Coburg, marele duce Mihail Alexandrovici și un lung șir de demnitari ai Curții.

La amiază cortegiul a sosit la Vestminsterhall, unde așteptau miniștrii, membrii camerii comunelor și camerei lorzilor.

Arhiepiscopul Canterbury a rostit un discurs funebru, în care a relevat meritele regelui Eduard. Intreaga ceremonie a fost caracterizată printr'o solemnitate sublimă.

Incheierea unui compromis

Constautinopol.—Camera a aprobat compromisul încheiat la 30 Iunie 1908 între poartă și guvernul rus, de a se supune tribunalului arbitral din Haga, diferendul iscat cu privire a plata intereselor pentru indemnizațiile întîrziate din războiul din 1877 către particularii ruși.

Rusia cere dobînzi în sumă de 950 mii livre.

SOCIETATEA

Union-Baugesellschaft

DIN IAȘI

vinde inventar de toate felurite, precum locomobile, motoare cu benzină, pompe centrifugale și motrice, șine, vagonete, macarale de 1500—3000 klg., cranici mari rotative, berbeci, fer rotund propriu pentru beton armat, garnituri și scule diferite pentru executarea de conducte de ape, harabale solide pentru transport etc. etc., în stare perfectă și cu prețuri foarte avantajoase. A se adresa Direcțiunei societății *Union-Baugesellschaft, Iași.*

Sanatoriul „S-ta Maria"

IAȘI—Str. Zmeu 3 (Beilic) Tel fon

Localul s'a mărit cu un număr mare de camere. *Instalație higienică confortabilă. Se primesc boli interne, chirurgicale, cronice și faceri.* Consultațiuni cu toți medicii, după dorința pacienților.

Pensiunea de la 8 lei pe zi.

Pentru bolnavii internați cu luna se fac reduceri.

Societatea Anonimă Romînă-Italiană a Industriilor Textile, Iași

CONVOCARE

Domnii acționari ai acestei Societăți sunt convocați în adunare generală ordinară, pentru ziua de 10 | 23 Mai a. c., la oarele 10 a. m., la sediul Societății, în Iași.

Ordinea de zi este următoarea:

1) Raportul consiliului de administrație.

2) Raportul censorilor.

2) Aprobarea bilanțului și descărcarea consiliului de administrație de gestiunea exercițiului 1909.

4) Repartizarea beneficiilor și fixarea indemnisărei censorilor pe anul 1909.

5) Alegerea a trei censori și a trei supleanți.

Domnii acționari spre a putea lua parte la această adunare, vor trebui să depună acțiunile lor pînă în ziua de 5 | 18 Mai inclusiv:

La Iași: la cassa societății sau la cassa de bancă Moritz Wachtel.

La București: la The Bank of Roumanie Limited.

La Paris: la Société générale de France.

Președintele consiliului de ad-ție

Gh. Racoviță

Mărfurile cele mai frumoase și noutățile cele mai moderne, pentru sezonul de vară, se găsesc numai la Magasinul:

„LA VULTUR"

Toate furniturile și garniturile de Rochii pentru culorile noi aduse de manufacturiști. Tuluri, Loize, Aplicații, Galoane și sutașuri, toate potrivite la fie care culoare modernă în cele mai noui serii.

Prețurile cele mai modeste la toate mărfurile.

Mare asortiment de Jupoane Elegante.

A. Repond, demeura str. Carol 42 (maison Rohr), fond de la cour, à droite.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Strada Stefan cel Mare No. 2 bis

(Casele Hirschensohn)

Consultațiuni 3—6 p. m.

De inchiriat două apartamente la Aleea Principesa Maria, unul compus din 5 odăi și altul compus din 4 odăi.

De Arendat Moșia Ruginoasa, com. Oșești județul Vaslui, în apropiere gara Buhăesii, proprietatea erezilor defunct. I. Negrea. Intindere 387 fălci. A se adresa la d. dr. Rătianu Iași.

MAGASINUL de MOBILE HIRSCH IAȘI Lăpușneanu 38.

CEL MAI MARE ASORTIMENT DE DORMITOARE. SALOANE SUFRAGER și BIROURI

cu prețurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes

GALERII

pentru Perdele de **bronze** groase în loc de **35 lei** numai **8 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuțe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou,** *frumos și eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

Din cele mai renumite Fabrici din străinatate.

Nu este nevoe de a se comanda din Străinatate, toate noutățile sunt expuse în Magazinul nostru.

GRADINA BRAGADIRU

Marți 11 Mai 1910—ora 9 seara

Reprezentație dată în beneficiul d-lui

A. B. LEONESCU

Cu bine voitorul concurs al artiștilor Teatrului Național din Iași

Se va juca

GINERELE D-LUI PREFECT

Comedie în 3 acte, localizată de P. Gusty.

Spectacolul se va sfirși cu:

Adevăr dar cu măsură

Comedie localizată de d. Luchian.

Rolul lui Ivanciu Zarzavagiu va fi jucat de d. A. Leonescu

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnații, unici fabricanți al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oțăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitațiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreț** precum mai jos desemnat și cu insripția firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre și să găsesc numai în depozit la casa **frații Bachstez în Iași** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi și cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iași, legată cu rețeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Șoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraților RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate și tuburi de ciment, în ori-ce diametru și dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

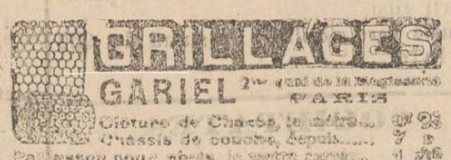

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

Peste câte-va zile

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—amble programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Data deschiderei, prețurile locurilor precum și orice amănunte vor fi aratate la timp în acest ziar precum și prin afișe speciale.

Matineurile vor urma regulat în tot timpul verei fie-care Duminică—în sala Circului Sidolli. Data începerei lor va fi deasemenea anunțate.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieți și rente în *VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romania prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1889.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908
PESTE 182 MILIOANE LEI

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romania
LEI 3,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,[illegible]. Contracte pentru un capital de franci 577,584,097 40|100 și fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Cas de viață pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contrastatului.
e) Cas de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în cas de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.

Direcțiunea pentru Romînia **București**
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

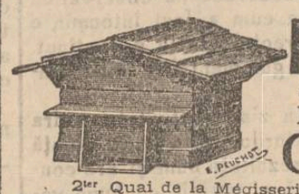

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

TITUS LAPTEȘ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. și 4— p.

DIM. M. BOTTE
AVOCAT
Iași. Str. de Sus No. 31

Cine vrea să cîștige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 85 – Iași

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîștigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șapte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Grăbiți-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua și Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Prețurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Prețurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iași Strada Primariei No. 17.—Instalațiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. No. 1009 Vineri 7 Mai 1910

O ȚIN UNA ȘI BUNA

Carpiștii se agită mereu. In mijlocul seriilor de întruniri ce țin în Capitală, cîțiva fruntași s'au deplasat pentru o zi de lucru și s'au dus în fief-ul politic al kronprințului, la Buzeu, pentru a duce și acolo cuvîntul șefului: *„pregătiți-vă de alegeri“*.

Nu e junimist sadea, care, cînd zice Marghiloman să nu zică Buzeu, și cînd pronunță Buzeu să nu fie cuprins de o adîncă mulțumire, că în sfîrșit au și ei un județ, unde pot zice că sînt tari, grație personalității d-lui Marghiloman.

E o veche legătură politică între Buzeu și Marghiloman tatăl și Marghiloman fiul. Aceasta ne-a spus-o și d. C. C. Arion în cuvîntarea sa, afirmînd că de 20 ani e legat de Buzeu, prin aceia, că a fost adus aici de răposatul Marghiloman, tatăl d-lui Alex. Marghiloman. Era așa de strînsă legătura între Buzeu și Marghiloman-tatăl, că de aici a eșit vorba celebră a bătrînului *cu trecerea gîrlei*. Pentru d. Alex. Marghiloman-fiul, dictonul tatălui seu a rămas ca un testament, și iată-l ducîndu-și la Buzeu pe toți admiratorii săi, ca să-și etaleze trecerea și puterea.

Nu e nici un Carpist în întreg partidul, care să se asemene cu d. Alex. Marghiloman în culise electorale. Nici d. Leon Bogdan la Neamț, nici Nicu Filipescu la Brăila, nici Ionaș Grădișteanu la Rîmnic, nici chiar Conu Petraki la Vaslui nu se pot lăuda că se aseamănă cu d. Alex. Marghiloman la Buzeu. Aici omul și-a cucerit un ascendent politic, cumpărat în astuparea gîrlelor cu bancnote; și partidul ține seamă de acest fapt.

Alegerea dar a Buzeului, pentru ducerea campaniei de răsturnare nu e o întîmplare, ci un calcul. Kronprințul a vroit cu aceasta să arăte, că e foarte tare în județul său, că dispune el de partid și că toată campania de răsturnare întreprinsă de Carpiști e opera lui personală. Dacă pînă acum n'a spus'o el, la Buzeu trebuia să se spună și ilustrul *C. Braiesko*, doctorul în drept de la Paris, polemistul de la *Epoca*, a fost însărcinat să declare acest fapt: „această întreagă mișcare este datorită ilustrului nostru fruntaș d. Al. Marghiloman, care a făcut cel întîiu gestul patriotic în parlamentul țării contra nenorocitului guvern Brătianu“.

Fiind-că întreagă această mișcare de răsturnare e urmarea unui gest patriotic a d-lui Marghiloman și o nemulțumire a sa proprie din parlament, sufere de o lipsă de bază politică. Ori cît de mare ar fi ea o personalitate politică; ori cît de ambițioasă ar fi ea acea personalitate, nu poate înlocui curentele de idei, nevoile mari sociale.

Iată de ce vedem tîrîndu-se atîta lume din întreaga țară; iată de ce vedem agitîndu-se atîția fruntași cu șef cu tot, că să se expună ridiculului țării, că la 2 Mai va aduce o știre îmbucurătoare; iar la 2 Mai să le spună să se pregătească de alegeri, mai de grabă de cît se așteaptă: iar la 9 Mai va spune alta, și lumea rămîne bătînd în buze, mirată și ea de ce i-a apucat pe boeri, se vede că e vre-o *nouă strechie boerească*.

Și tocmai fiind-că kronprințul și-a dus partidul la Buzeu să țină întruniri și că el, de 25 ani reprezintă Buzeul în Parlament ca deputat, apoi e cel mai nimerit loc a reaminti aici o vorbă specială Buzeului, care caracterizează de minune pornirea d-lui Marghiloman.

Numai la Buzeu este vorba: *„ai făcut'o Buzoeneasă de tot“*, cum s'ar zice la noi în Moldova *„ai apucat'o horțiș“*. Cînd un om e apucat și într'o parte, nu știi unde are să iasă cu fapta, pe care s'a pus s'o îndeplinească. Să-l sfătuești nu poți, el nu-ți primește sfatul; să-l îndrepți nu te lasă, că se crede infailibil; să-l împedici nu-i cu putință, că-ți găsești belea. Il lași dar atunci s'o facă cum crede-o dînsul, eșind unde-a eși... cel mai bun dascal e pățenia proprie.

D. Alex. Marghiloman ca boian, care a pornit o campanie de răsturnarea guvernului liberal, pe temeiul păreri personale, că a fost pedecat de a vorbi la reforma comunale, și atunci a părăsit ostentativ incinta Camerii. In acest simplu fapt a găsit tot motivul unei campanii; și uitînd totul, a răsturnat cartelurile, a uitat serviciile, a ignorat cărdășia, a încetat valsul politic; totul, totul, totul; și apucînd într'o parte a hăit după ei partidul cu șef cu tot.

Acum nici el nu știu unde au să se oprească, într'un șanț, într'un gard, ori la o poartă nouă. Și ca zgomotul să fie mai asurzitor au pus pe șeful lor, d. P. P. Carp, ca să profetizeze și să vorbească mai descusut ca totdeauna, că azi țara nu se mai miră de Buzoieneasa d-lui Marghiloman, ci de vorbirea deșirată a șefului. Cred că nu e țară în lume, și nu e șef de partid în lume, care să vorbească așa cum a vorbit d. Carp, anapoda și pe dos. Supune discursurile sale două din urmă la ori-ce analiză gramaticală, logică ori politică și nu vei scoate nimic, nimic, nimic. Chiar ironia și fineța așa de inerente firei d-lui Carp dau greș aici.

Ați văzut la cinematograf oameni alergînd; unul dă busna peste o doică cu copilul în brațe; se ia la goană după pungaș; după doică se ia serjentul, după serjent bucatarul, cizmarul, dughengiul și aleargă, și aleargă pînă cînd cad în bot cu toții. Publicul rîde și rîde și rîde, căci la urmă se înfundă celui ce a pricinuit zurbava în norod. Așa și la Carpiști; a început Buzoneasa d. Alex. Marghiloman și acum au luat la alergătură întreg partidul, pentru a se opri într'un gard unde-va, căci doar nici țara, nici Vodă nu-s capkii să-i îndrepte cu oiștea spre putere.

Spre putere se îndreaptă pe altă cale, prin țară. Există o țară legală care manifestează cu voturile, iar nu cu pietrele. Acea manifestație o face țara de 3 ani de zile pe sama partidului nostru și a șefului nostru, d. Take Ionescu. Aceasta e oiștea, care dă direcție și la Vodă pentru putere.

Ei bine, oiștea la Carpiști nu este, căci pe ei țara nu-i cunoaște, de cît doar la Buzeu, unde e jokey-club-ul d-lui Marghiloman. In colo sărăcie lucie de Carpiști, dar ei *o țin una și bună*, ca doar-doar o eși ceva bun pentru... ai noștri.

Gh. Ghibănescu

Alegerea de astă-zi

Alegătorii colegiului II de Senat din Tecuciu vor împlini astăzi, prin voturile lor, vacanța senatorială urmată prin retragerea din Senat a d-lui general Averescu.

Ca și la Roman, luptase de între guvern și opoziția conservator-democrată, care a mai luptat cu mare succes în Tecuciu, alegîndu-se domnii Nestor Cincu și N. Xenopol.

Junimiștii nu luptă pe față, dar, probabil, ca și la Roman, vor da voturile lor candidatului elino-colectivist.

Fără a face prognoticuri sigure asupra alegerei de astă-zi credem că izbînda va fi tot a partidului nostru, care se află în continuu marș triumfal, care învinge mereu și va învinge mereu.

Nu numai că partidul nostru are la Tecuci pe vechiul și energicul luptător Nestor Cincu, puternică chezășie pentru succesul candidatului, dar partidul nostru nu este concurat altfel în acel județ, ca în restul țării, prețuind puterea partidului mare și imensa lui valoare.

Cetățenii orașului în ziua de 23 April și-au exprimat sufragiile lor pentru Candidatului nostru și în acest chip, în interval de trei ani, vor fi manifestat cu mare simpatie pentru partidul nostru.

Este foarte probabil, așa credem și sperăm noi, că partidul nostru va avea prilej să inscrie un nou succes în cartea biruinților sale; că guvernul, imunizat de altmintrelea pentru catastrofe, va putea inscrie o nouă înfrîngere și că junimiștii, cari n'au chip să lupte cînd se pun rău cu puterea, vor fi dovediți, odată mai mult că sunt străini de țară.

In orice caz, prietenii noștri de la Tecuciu merg cu încredere și cu curaj la luptă precum pretutindeni au făcut-o, culegînd, în cazul cel mai rău, mari succese morale.

Noi așteptăm cu încredere rezultatul scrutinului de astă-zi, fiindcă știm cine luptă la Tecuciu, cu cîtă ardoare și cu cît devotament pentru stindardul partidului pe care-l conduce Take Ionescu.

Adio Mapamondule!

— Agentul junimist Mache, își ia ziua bună de la colegul său din Iași —

Dragă Neică,

De geaba ne-am căznită să venim la putere. Pînă și coada cometei, care se ivește la 75 ani odată, ne-a găsită tot în opoziție Cînd a venită cometul ce lalalt, în anul 1836, se născuse cuconu Petrache Carp și acum vom muri cu toții, măturați de coada cometului și strigînd: „trăiască cuconu Petrache Carp“.

Noi, în cale, junimiștii, vom merge direct în rai, căci iad ne-a fost toată viața, iad din cauza autorității morale de care am fost izbiți de natură. Și să știi de la mine, dragă Șoldovene, că autoritatea morală, dacă te ține în opoziție pe astă lume, d'incolo te duce în rai, căci precum pe astă lume ne-a fost șef cc. Petrache Carp, pe ceea lume ne va fi șef Sf. Petre.

Și frumos mai ie raiul, căruia îi zice și Paradisul. L'am văzut eu într'o seară declarîndu-se la Cinematograf și am strigat bis.

Eu cred că în rai vom veni la putere. Acolo fiind loc rezervat numai pentru autoritatea morală, ne vom întîlni doar cu frații junimiști din celelalte țări, precum din Viana, din Berlin și din Pașta — și vom forma un guvern tare și durabil.

Prima noastră întrunire publică va avea loc la 9 Mai, și crede-mă nu mi e atît curiozitatea să văd raiul, cu care m'am văzut și la Cinematograf, cît mi-e curiozitatea să aud vorbind pe al nostru tru al justiției, pe care n'am avut parte să-l aud grăind pe lumea asta, din cauză că discursul său de la 2 Mai, a fost permutat la 9 Mai.

Coada cometului ne va scapa și de Brătieni și de takiști, cari vor fi asfixiați în cazanele iadului, pentru luptă de autoritate morală, precum și pentru ghesefturile lor cu vițele americane și cu alianța izdraelită.

A trebuit să murim ca să venim la putere, vom muri și vom fi la putere—fără takiști.

Acum îți zic: curaj la moarte! Zi adio Mapamondului, zi adio pămîntului terestru și vin'o în rai. Căci raiul este una cu paradisul și paradisul este fortăreața autorității morale.

Iar cometul este astrul junimist, care ne va mîntui de takiști și ne va duce la putere.

Curaj la moarte și alivoar în rai.

Să trăiască astrul junimist! Să trăiască cuconu Petrache Carp!

Al tău
cu solidă autoritate morală
Mache
p. c. c.
Un smintit

Chestii politice

Alegerea de la Tecuci

Cînd vor apărea aceste rînduri președintele biuroului electoral de la Tecuci va fi dat rezultatul alegerii de astă zi, proclamînd ales pe candidatul partidului conservator-democrat, pe d. Arbizani. Nici că s'ar putea altfel, dat fiind împrejurările în care se dă lupta electorală. Guvernul liberal e bun de dus la morgă să nu infecteze aerul cu descompunerea cadavrului său. Lipsit de autoritate, de unitate, după o legiferare proastă de trei ani de zile, el nu mai poate impune sufletului alegătorului nimic. De aceia în loc de propagandă de idei, recurge la presiuni, la amenințări, la sechestrare de alegători. Prin teroare voește să zmulgă din mîna alegătorilor Tecuceni votul pentru candidatul liberal.

A trecut însă vremea intimidărilor. In fața urnei, care garantează secretul votului, nici o presiune nu poate face nimic. Cel mult lipsa de educație politică care să facă din alegătorul romîn o mașină de vot. Dar este cazul acesta la Tecuci? Este oare Tecuciul orașul în care viața politică să fie un sport numai pentru alegeri? Din contra la Tecuci este o foarte puternică viață politică. Acolo fruntașul nostru d. Nestor Cincu și-a cucerit o situație politică, grație sacrificiilor ce a putut face pentru oraș și județ. Acolo alegătorul e cercetat, cultivat, persoana lui cunoscută, nevoia lui știută și ogoită, pasul lui ascultat și șeful nostru local a știut să satisfacă multe din aceste lipsuri.

Mai mult încă colegiul al 2-a de Senat a fost ales de data trecută pe d. general Averescu fost ministru de rezboi. Ce au făcut liberalii din persoana d-lui general Averescu? L'au maltratat mai rehai de cît cel din urmă leat ori deșcă! Tecucenii vor ști să răspundă de astă dată în mod demn candidatului liberal, că nu-l pot vota pe dumnealui, întru cît guvernul d-lui Brăteanu a maltratat pe fostul lor ales d. general Averescu, care era o podoabă a oștirei românești, necum astăzi cînd candidatul e un grec făcut romîn de cîți-va ani.

Și pe cînd la Tecuci, prin vot se va repeta indicația ce țara legală dă Coroanei pentru lichidarea unui regim și succesiunea la putere, gălăgioșii și gănoșii de Carpiști se adună la Buzeu ca să-și reclame pentru ei puterea, iar la Tecuci dau bir cu fugiții, căci și la Tecuci ca și la Roman d-lor nu contează numericește și un partid nu poate trăi cu personalități marcante numai, ci îi trebuește și numărul legal de aderenți.

Dl. Carp spune prietinilor se se pregătească de alegeri, ca în curînd alegerile se vor face de țară, președinte de consiliu fiind d. P. P. Carp, iar astă zi la Tecuci fiind alegeri d-lor nici nu se prezintă de teamă nu de a nu mînca papara, ci de a nu se expune ridiculului.

Au fugit eri de la Roman, fug astăzi la Tecuci, pentru ca să fugă mîine la Teleorman, unde iarăși Carpiștii n'au picior de aderent, tot județul fiind legat ori de d. general Gh. Manu ori de partidul conservator democrat.

Și acum chiar să ne pregătim de alegeri generale după verdictul de la Tecuci!

* * *

GLOSSA COMETEI

In una din cărțile sale populare, astronomul Camille Flammarion, atît de cunoscător al lucrurilor cerești, dar și al sufletelor omenești scrie, între altele:

„Dacă astronomii ar anunța prin ziare că într'o zi, la o anumită oră, s'ar întîlni pămîntul cu o cometă plină de foc, văzută din adîncimile spațiului—de unde vine—atunci afacerile politicei, comerțului, ale Bursei, cum și toate plăcerile din lume—din lumea „noastră“ se înțelege—ar dispărea pentru oameni. Perspectiva unei catastrofe așa de apropiată ar emoționa chiar pe cei mai curagioși și neegalitățile sociale ar dispărea față de primejdia generală. Cine poate ști, într'adevăr ce ar rezulta dintr'o asemenea întîlnire?“

Presupunerea astronomului e foarte exagerată, în ce privește speranța că ar dispărea neegalitățile sociale. Dar fără îndoială că elementele cerești ar putea să facă omenirii pămîntești mari servicii morale, dacă ar fi să ne servim de ele ca de noțiuni educative. Ar trebui, anume, să se infiltreze mai cu preciziune creerului omenesc, pe cale de învățămînt, noțiunile dimensiunilor arătîndu-se în chip accesibil, pe cît e cu putință, cît de minime sunt, în genere, proporțiile existenței noastre pe pămînt, față de imensitatea cosmosului, față de infinitul spațiului, față de absoluta nemărginire a universului.

Cunoașterea matematică a lumei a rămas pentru aproape totalitatea locuitorilor pămîntești una din enigmele nepătrunse și milioane de viețuitori au păstrat despre lume cunoștințile biblice, fie cu privire la vechimea, fie în ce privește mărimea ei Cît despre corpurile cerești aproape nimic nu pătrunde din nepătrunsele lor adîncimi în mintea omului modern, cu toate progresele științei.

Micimea și nedurabilitatea ființei omenești, neînsemnătatea ei înaintea uriașei naturi se cuvin să fie unul din zilnicele învățăminte elementare, cari ar contribui să înzestreze conștiința omului cu virtutea modestiei pe care o distruge antropocentrizmul. Ne lipsesc, în genere noțiunile întinderilor mari și rămînem neînțelegători cînd—arare ori—cetim că lumina stelelor, zburînd cu iuțeli de trei sute de mii de kilometri pe secundă, ajunge abia după secole pînă la noi; — ajunge une ori după ce steaua care a trimis razele luminoase a pierit în neant, cum o spune Eminescu așa deplastic:

Era, pe cînd nu s-a văzut,
Azi o vedem, și nu e..

Sute, mii, zeci de mii de ani zboară lumina, străbătînd depărtări în cari ar încăpea milioane de globuri ca al pămîntului nostru,—simplu bob pe grîu în mijlocul lumilor astrale...

Ce bine ar fi să le știe, să le știe, într'adevăr, să le pricapă oamenii toate aceste! Dar noi nu înțelegem aproape nimic din problemele extraordinar de mari și de ciudate ale firii. Dar din cînd în cînd, cu ocasiunea ivirei pe cer a vre unei comete îngrijitoare, se trezește nu judecata, ci prejudecata față de nemărginirea și de frumusețea strălucitoare a spațiului. Și atunci nu e de cît tot micimea noastră care tresare, mișcată de instinctul ei de conservare,—tresare în așteptarea unei morți ce nu înseamnă nimic în fața veșniciei care nu moare nici odată!...

Rodion

COMETELE

În văzduhul fără margini din jurul nostru, plutesc, precum de pildă plutește paserea în timpul sborului, nenumărate corpuri, unele *luminoase*, pe care le putem vedea, altele *întunecate*, despre care luăm cunoștință, numai dacă se luminează și ele printr'o întîmplare oarecare. Pe toate le numim *corpuri cerești*, de oare ce par rezemate pe *cer*. La rîndul său *cerul* este o curată înșelăciune a ochiului. Privirile noastre să întind pînă la aceiași depărtare în toate părțile; e natural deci, ca marginea vederii noastre să fie o suprafață sferică, adică tocmai *bolta cerească* din graiul zilnic.

Corpurile cerești plutesc în nesfîrșitul spațiului legate între ele prin firile nevăzute ale unei puteri tainice, numită *atracția universală*, care silește pe cele mici și slabe să graviteze în jurul celor mari și puternice, să asculte de ele, așa precum în omenire cei mici să închină la cei mari.

Atracția universală impune fie-cărui corp ceresc, ce anume cale să urmeze și cu ce anume iuțeală să pășască pe acea cale, căreia învățații i-au dat numele de *orbită*, obicinuit de formă eliptică.

Sînt neînchipuit de mari depărtările între corpurile cerești, unele din ele cer zeci și sute de ani, pentru ca lumina isvorîtă din ele să atingă ochiul nostru, de și lumina străbate 300,000 km. pe secundă. Totuși atracția universală se simte pînă la acele depărtări nepătrunse de mintea noastră. Numai așa înțelegem cum soarele, cu toată familia sa, compusă din copii naturali, sau adoptivi, precum și din nepoți, familie cu sute de membri, să strămută în spațiu cu o iuțeală de 20 km. pe secundă, în jurul altui corp ceresc, negreșit mai puternic de cît el, necunoscut pînă acum, dar fără îndoială aflător la o distanță uriașă, căci doar steaua cea mai apropiată de noi are nevoe de 4 ani, ca să-și trimeată lumina pînă aici.

Cometele sunt și ele niște corpuri cerești care sosesc din neant, descriu în jurul Soarelui un drum în chipul unei curbe deschise și apoi să întorc iarăși în neant. Așa dar curat niște năluci. Intradins am zis *curbă deschisă*, căci nu știm, nici unde începe, nici unde se isprăvește, calea urmată de comete.

Că s'au apropiat de soare, e ușor de înțeles. Au fost atrase de el. Dar, de ce să l părăsească? Iată, de ce. Cometele în mersul lor în vecinătatea Soarelui, *își sporesc iuțeala și mai mult*, o sporesc pînă la un grad, *care covîrșește puterea de atracție a Soarelui*, de aceia eșă de sub stăpînirea lui. Din cele vre-o 900 comete deosebite, observate pînă azi, *abia 18 au fost prinse* și incorporate în familia Soarelui. Poartă numele de *periodice*, pentru că străbat drumuri cunoscute de astronomi și se arată la zile prevestite de ei.

Dar, cine le a prins? De vină sînt copiii Soarelui, unii f. voinici, precum Jupiter, de 1300 ori cît Pămîntul, chiar și dacă nu-i așa de îndesat. Acești copii *au potolit iuțeala* celor 18 comete, silindu-le să rămie la curtea Soarelui nostru, să nu mai pribegească prin lume.

Fără îndoială că prizonierii noștri vor fi dintre cometele cele mici și bicisnice Pe cele mari nu le-au putut birui planetele. Intr'adevăr că toate cometele periodice sunt *telescopice*, adică singur ochiul nu le poate zări, și numai 2 se văd fără ochian, a lui Pons și a lui *Halley*, cînd au ajuns în vecinătatea noastră.

De ordinar o cometă se compune dintr'un *sîmbure* luminos, o atmosferă mai puţin luminoasă, care înfăşură sîmburele şi numită *coamă*, în sfîrşit *o coadă*, care şi ea răspîndeşte o lumină mai slabă. La dreptul vorbind sunt comete de multe feluri. Unele n'au coadă; altele dimpotrivă poartă cîte 2, 3, ba chiar 6.

Sînt comete fără sîmbure, şi comete cu 2, 3 Sîmburi. Apoi aceiaşi cometă să schimbă la faţă, chiar supt ochii noştri, la cîte-va zile, sau chiar la cîte-va ceasuri.

In drumul către soare se arată mai întîiu în chip de nouraş luminos, cu un sîmbure lucitor ca o stea. Cu cît se apropie mai mult, cu atîta nouraşul creşte. Din ele izvoresc curenţi de lumină, care se aruncă spre Soare, apoi să încovoaie îndărăt, pentru a croi coada, care mereu să lungeşte, pe măsură ce cometa înaintează. La *perihéliu*, adică în punctul cel mai apropiat de Soare, coada atinge lungimea maximă De aici înainte cometa descreşte, odată cu depărtarea ei de Soare, pînă o pierdem din vedere.

Iată ce presupun învăţaţii. Supt puterea arşiţei solare, care se ridică la sute de mii de grade, materiile solide din sîmbure să prefac în aburi luminoşi, care să aruncă spre Soare, pentru că ar fi atraşi într'acolo, dar apoi se încovoaie îndărăt, fiind respinşi de altă putere aflătoare tot în Soare. Atunci trec în spetele sîmburelui, pentru a croi coada.

Deci coama şi coada sunt formate din gazuri ferbinţi şi luminoase, pe care analiza spectrală ni le arată a fi compuşi de ai cărbunelui, metale în stare de aburi, ş. a. Totuşi mare lucru nu par nici coama, nici coada. Prin ele zărim şi stelele mărunte, atît de rară e pînza ţesută din gazurile lor. In cursul vremurilor mulţi oaspeţi-comete au trecut pe la curtea împaratului Soare. Unul, din 1843, lung de peste 300.000.000 km., de 2 ori cît de la noi, până la soare, *l'a ocolit în 2 ceasuri*. Coada sa cea lungă, aşezată *în partea opusă soarelui*, ca la toate cometele, ar fi trebuit să atingă iuţeala de peste 160.000 km. pe secundă, adică s'ar fi ales praf din ea, s'ar fi risipit toată în văzduh Dacă a rămas neştirbită, ne face să bănuim, că nici măcar *nu-i ceva material, ci numai o vibraţie a eterului*, cum, de pildă, nici perdelelele luminoase şi scînteietoare din regiunile polare, n-au nimic material în ele.

Dar oaspetele de la 1843, şi alţii de măsura lui, au străbătut ţinuturile noastre fără a pricinui, cel mai mic zdruncin vre unei planete, s'au vre-unui satelit, dovadă de slăbiciunea lor. Doar am trecut prin coada unei comete pe vremea lui Cuza, în 1861. Nimeni n'a ştiut de aşa ceva, de aceea toţi au dormit fără grijă. Abia mai tîrziu astronomii au descoperit cu mirare, în calculele lor, trecerea aceasta.

Teama cea mare şi întemeiată ar fi să ne ciocnim de sîmburele compus din materii solide şi ferbinţi. Atunci pămîntul s'ar transforma *într'un jaratec uriaş*. Dar găsim îndată mîngîierea gîndindu-ne că spaţiul este nesfîrşit, iar Pămîntul ca un punct mic de tot, nebăgat de seamă şi care mai lesne, să poate strecura printre primejdii.

Origina Cometelor este necunoscută, cum de altfel, şi a celorlalte corpuri cereşti. Vor fi sfărmăturile unor lumi dispărute, sau pietre vulcanice aruncate din vre-o planetă, poate chiar din craterele Pămîntului, în tot cazul înzestrate în momentul plecării *cu o iuţeală f. mare îndestulătoare pentru a fi fost în stare a se desprinde de trupul părintelui lor şi a rătăci în spaţiu*. Că ele ar prevesti o nenorocire, este o născocire a minţii noastre. Nici clima nu sufere vre-o schimbare supt influenţa cometelor. E deajuns să comparăm blîndeţa ernii trecute cu asprimea celei din 1305, cînd aceeaşi cometă *Halley*, s-a apropiot de Soare.

Să ne oprim un moment asupra acestui oaspete, altă dată aşteptat cu bucurie, căci veena să ne desfate ochiul, iar azi cu groază şi silă căci ne e prea scumpă viaţa. Puţini din cei aflători în viaă au văzut cometa şi în copilărie. Abia la 74—76 ani ne face onoarea unei vizite. Dar o cunoaştem de peste 1900 ani, au privit-o părinţii şi strămoşii Pe dreptul i s-a zis *Halley*, după numele învăţatului englez, care i-a calculat şi determinat orbita în 1704, prevestindu-i apariţia pentru 1759. *Era cea I cometă periodică constatată*. Prevestirea s'a împlinit, dar nu i fuse dat lui Halley să guste bucuria de a o revedea; la 1759 era mort.

Cu o săptămînă în urmă am fi văzut cometa f. lesne pe la 3 - 4 ore dimineaţa spre răsărit. Dar tocmai la vremea aceasta omul este mai adîncit în somn.

Acum e cu neputinţă să o zărim, căci să găsesşte chiar în dreptul soarelui răsare şi apune odată cu el, să pierde în lumina lui orbitoare. Va trebui o răbdare de 3—*4* zile, ca să treacă cometa în stânga soarelui, se asfântă mai tărziu de cît el. Dar ocazia de acum 8—10 zile nu se va mai ivi din pricina Lunii, care luminează tocmai jumătatea întăia a nopţii. Vor vedea-o copii noştri peste 3 | 4 de secol poate în condiţii mai avantajoase.

I. Constantinescu
Profesor

BUNICUŢA

(*poveste pentru adulţi, de Vagner*)

— Bunicuţă, tu nu te uita la ei, nu te gîndi că cei mai mulţi n'au dragoste către fraţii lor, că n'au ruşine şi nu se gîndesc decît la folos..

— Maşurocica, d'apoi ce pot eu face singură faţă de toţi?

— Munceşte înainte, zice Maşurca cu ochii în lacrimi,—munceşte, scumpa mea, cu credinţa în ajutorul lui D-zeu, cu dragostea de muncă pentru ajutorarea altora... Du-te şi D-zeu te va ajuta!...

Bătrînica nu mai răspunse nimic, îşi plecă capul şi dusă pe gînduri împătura pestelca pe genunchi, o desfăcea, apoi o netezea şi iar o strîngea grămăgioară. Numai plîngea şi rămase mult timp dusă pe gînduri.

— Ce s eu? se întreba ea. La ce-s bună?... Un ciot între petre pe un cîmp fără margini!.. Da oare să întru într'adevăr ca îngrijitoare de bolnavi?...

Poate că m'or primi?... Ce-a da D-zeu!...

— Bunicuţă, zice Maşurca gîndeşte te şi ţine minte că noi trebue să iubim înainte de toate binele şi adevărul... cu acestea noi trebue să ne înfăţişăm la judecata de apoi...

— Aşa-i copiliţa mea, zice bătrînica trezită din gîndurile sale... Maşurocica, tare-s bătrînă eu!

— Parcă bătrîneţea e o pedică!...

Iubeşte munca, dreptatea... şi viaţa îţi va părea uşoară şi plăcută.

— Of, Maşurocica, zise bătrînica rîdicîndu-se iute, am uitat eu copiliţa mea să-ţi spăl cămăşuica pentru sărbători...

— Mai stai, bunicuţă dragă, ai să ai vreme s'o speli şi să pregăteşti toate... să ne mai gîndim ce trebue să facem ca viaţa să fie mai dreaptă şi mai curată.

— Of, Maşurocica, răspunde bunica oprindu-se de odată şi încrucişîndu-şi mînele,—nu mai pot gîndi, tare-s bătrînă eu; lasă aşa, cu încetul, poate mi oi veni în fire... Şi ziua toată bătrînica mereu se gîndeşte... spală ea, spală şi de odată se opreşte cu mînele în apă, dar cu gîndul departe, departe... şi din ce în ce tot mai mult se liniştete sufletul ei, aducîndu-i mîngîere şi seninătate.

— Doamne, se gîndeşte ea, ai pus atîta înţelepciune într'un copilaş nevinovat... şi în acest copilaş mi-a luminat mintea!... Ducă-se dar, dragul meu îngeraş în înălţimile cereşti... de ce să doresc să mai fie el pe pămînt?., Du-te cu bine hulubaşul meu, du-te bucuria mea!... D-zeu cel Milostiv să te aibă în paza sa!... Mult ai suferit în scurta ta viaţă!... Şi bătrînica nici nu mai simte cum îi curg şiroaele de lacrimi din ochi, lacrimi [illegible] ei slabe, bătrîneşti şi în apa zoioasă din covăţică.

V

Trei zile şi 3 nopţi stă Maşurca în nemişcare, abia suflă, abia vorbeşte, dar tot ca şi înainte e liniştită faţa ei slabă şi senini ochişorii ei albaştri. Une ori numai se vede pe faţa ei o suferinţă lăuntrică; sprincenele se 'ncruntă, strînge din dinţi, ochişorii se întunecă; dar nu ţine mult acest nour, şi iarăşi zimbetul blînd apare pe buzele palide, arse ale fetiţei.

Bătrînica a îmbrăcat pe Maşurca într'o rochiţă curăţică albă şi a gătit-o parcă ar fi avut s'o ducă la împărtăşit în ziua de Paşti.

— Zboară îngeraşul meu!... Nu te mai opresc de-acum dragul meu hulubaş!..

De mult trebuia eu bătrîna să mă pricep, să te las să te duci către Domnul.. dar parcă noi trăim pentru alţii, în numele Domnului?... Fie-care se gîndeşte numai la el,—lui să-i fie bine.... cald şi moale!... iar în colo ca să mă numesc om, e destul să mă duc la biserică şi să mă închin!... of, of, of, păcatele noastre cele grele!

Bătrînica puse pe masă lîngă Maşurca evanghelia, pe care o adusese d-na cea bună şi cu d-şoara şi puse lîngă ea o iconiţă şi o luminărică subţire de ceară. Săvîrşind toate aceste îşi făcu cruce şi se închină pînă în pămînt înaintea patului Maşurcăi.

— Iartă Maşurocica!... zise ea încet,—iartă copiliţa mea, du te spre Domnul, hulubaşul meu!... şi nu uita pe bătrîna ta bunicuţă!

Apoi se sculă, se aplecă către Maşurca şi-i sărută obrăjelul ei palid. Maşurca îşi strînse toată puterea, care o mai avea şi răspunse bunicuţei printr'un sărut. Obrăjorii se înroşiră puţin şi ochii ei strînşi se umplură de lacrîmi; ba chiar avu atîta putere ca să-i spuie cu o voce abia înţeleasă:

— Rămîi cu bine, rămîi cu bine, draga mea bunicuţă!:. Astea fură cele din urmă cuvinte ale ei. Bătrînica se uită de acum la ea ca la o moartă şi tot îşi făcea cruce şi-şi orînduia lucrurile, gătindu-se pentru o viaţă nouă de muncă..

— Are să trebuiască să vînd toate aceste, îşi face socoteală ea. Ooare or da vre-o 2 ruble pentru toate! Doamne, Doamne! Are să trebuiască să vînd şi rochiţa Maşurcăi..., băsmăluţa cea roşie am s'o ţin ca amintire de hulubaşul meu!.. Of, tare-s slabă eu de minte.. Bătrînă-s eu, bătrînă! Doamne, miluieşte-mă pe mine, păcătoasa!

A sosit Sîmbăta Paştelor. Bătrînica se duse la biserică; aici era o pace şi liniişte adîncă. Toţi oamenii erau adînciţi în rugăciune, parcă în fundul sufletului lor s'ar fi deschis o portiţă tainică şi omul ascuns acolo, acel om care simte înrudirea frăţească cu ceilalţi, acel care pricepe că neajunsurile altora sînt şi ale lui, că tot ce frămîntă mintea şi inima tuturor e şi în firea lui, că bucuria şi necazurile sînt şi ale lui; acest om ascuns s'a deşteptat, a eşit la iveală; umilit şi mirat se uită el la lumea lui D-zeu.

Ziua toată şi sara bătrînica bunicuţă fu liniştită şi înseninată. Nu se mai gîndea cu groază şi chin la ceasul morţii, ci cu credinţa împăciuitoare în altă viaţă vecinică. Une ori se apropia de Maşurca, se apleca şi asculta suflarea întreruptă, ce abia se mai auzea.

— E încă în viaţă, şoptea ea.., nu şi-a dat sufletul hulubaşul meu... Facea semnul crucei de asupra ei, îşi făcea şi ea cruce şi se îndepărtă de pat.

O seară liniştită de primăvară s'a lasat pe nesimţite, apoi urmă o noapte senină. (Va urma).

INFORMAŢII

❑ *Evenimentul* ne-a dat certificat că suntem gazetă cinstită. Mai mult: ne-a dat două asemenea certificate. Ambele din absolută proprie iniţiativă, într'un elan foarte entusiast provocat de o chestie aviatică.

Nu trebue să spunem, că ne simţim extrem măguliţi de elanul ziarului carpist, aşa de măguliţi, că, profitînd de buna dispoziţie a ziarului local pentru noi, îl rugăm să meargă cu gentileţa până la capăt şi să nu se supere de declaraţia ce-i facem, că nu putem primi cele două brevete consecutive ce-a bine-voit să ni le decerne proprio motto.

Dar bine-voind să ne laude pe noi, *Evenimentul* îşi permite o ieşire cu totul inopinată la adresa apreciatului nostru redactor literar şi să afirme că, în mod public, am fi tras o soponeală lui Rodion.

Afirmarea aceasta nu poate sta în picioare. Notiţa pe care *Evenimentul* o ia drept soponeală, explicase un adevăr necontestat: că rubrica Oameni şi Lucruri aparţine exclusiv excelentului colaborator citat şi dacă noi am constatat, că, în ce priveşte pretinsul sbor al pretinsului aviator, nu suntem de părerea lui Rodion, am făcut o pentru acei cititori, cari, neştiind că cele cuprinse în rubrica specială sunt impresii pur personale, ar fi putut rămînea isbiţi de contrastul dintre impresiile lui Rodion şi acelea ale gazetei. *Evenimentul* atie toate aceste lucruri, atac la adresa lui Rodion.

Ziarul carpist a reuşit dar să provoace un incident inutil, pe care noi îl declarăm închis, căci n'avem vreme de perdut ca să răspundem la invenţii, nici ca să citim brevetele ce ni le acordă ziarul citat.

❑ Pentru ocuparea postului de inspector poliţienesc la Iaşi, se dă o mare luptă între domnii Fîntînariu şi Săndulescu, cari susţiu pe d. Marcu şi între un deputat local, care susţine pe d. Bogdan, actual poliţai de Vaslui.

❑ In recursul făcut de preutul Moraraşu, contra deciziei comisiei şcolare de judecată, înalta Curte a stabilit jurisprudenţa, că asemenea decizii nu sunt susceptibile de recurs.

❑ După toate probabilităţile, conferenţele pastorale ale preoţilor din judeţul şi oraşul nostru, se vor ţinea în cursul lunei August.

❑ Sesiunea sf-lui Sinod va fi deschisă abia Mercuri 12 Mai c.

❑ Ministerul instrucţiunei a hotărît ca, anul acesta, absolvenţii şcoalelor normale să pregătească pentru proba de „convorbire" de la examenul de capacitate, bucata „Moţii şi Curcanii" de Al. Odobescu.

❑ Consiliul technic superior a aprobat regulamentul pentru distribuirea apei în Podul-Iloaia.

❑ Seminaristul Pavlu Dim., a fost hirotonisit preot pentru parohia Dăngeni, din judeţul Botoşani, sf. Sa preotul Teodor Mera, de la parohia Ţibăneşti, judeţul Vaslui, a fost transferat la parohia Vultureşti, acelaş judeţ.

Preotul Anastasie Popovici de la parohia Golăeşti a demisionat.

❑ Autorităţile din P. Neamţ au reclamat mitropoliei, pe preotul Constantin Pruncu, din satul Savineşti, pentru că a oficiat serviciul la o îmormîntare, fără cuvenita autorizaţie.

❑ Din Cernăuţi ni se scrie că învăţătorul Popovici, luînd cuvîntul într'o adunare ţinută în districtul Cotmana, ar fi întrebuinţat cuvinte aspre la adresa Coroanei. Pe acest motiv el a fost imediat suspendat din funcţia de învăţător şi dat judecăţei pentru crima de lese-majestate.

Invăţătorii Grigorovici, Alexiu şi Nicoriac au fost deasemenea suspendaţi şi daţi judecăţii pentru că au aplaudat discursul lui Popovici.

❑ Din Dorohoi ni s'a telegrafiat eri, că d-rul Vasiliu, medicul plăşei şi spitalului Darabani, s'a sinucis otrăvindu-se. Moartea ia fost instantanee. Defunctul era originar din Iaşi. In ultimul timp dăduse semne că'şi perduse echilibrul mintal.

◑ Următoarea mişcare s'a făcut printre învăţătorii din circumscripţia inspectoratului şcolar Iaşi: Invăţătoarea Olimpia Cehulescu, de la şcoala din Şipote, a fost transferată la şcoala din Avereşti (Fălciu), Mazilu D. Ioan, învăţător la Fundeni, transferat la Lieşti (Tecuci) şi Mihai Inenovici, de la Dîngeni, mutat la Tg. Bucecea.

◑ O delegaţie de 4 membri ai societăţei comercianţilor, va pleca în ziua de 9 Mai la Piteşti, spre a reprezenta pe comercianţii din Iaşi, la congresul ce se va ţinea în acel oraş.

● Directorii şcoalelor primare se întrunesc astă-zi, la orele 5 p. m., în localul şcoalei „Gh. Asachi", pentur a întocmi programul serbătorilor şcoalelor primare, ce urmează a avea loc în ziua de 10 Mai.

❒ Camera de comerţ din Bucureşti, comunecă camerei din Iaşi, că şi-a retras din ordinea de zi a congresului ce va avea loc în zilele de 21 şi 22 Maiu la Focşani, chestiunea asupra modificării legei patentei, pe care 'şi propusese s'o susţină.

❑ Unii din primarii comunelor rurale, refuzînd să dea autorisaţie secretarilor comunali, de a îndeplini rolul de secretari ai comisiunilor de recesemint, de şi aceasta e prevăzut prin regulamentul legii de constatare, ministerul de interne a cerut prefecturii ca să dea ordin administratorilor de plăşi să pună in vedere primarilor să respecte această dispoziţie a legii.

❑ Reprezentaţiile cinematografice Pathé Frères Paris, sub conducerea electricianului A. C. Bottez, vor reîncepe peste cîte-va zile, în vasta grădină Bragadiru. Programele vor fi schimbate de două ori pe săptămînă, primul program, complect nou, va începe în fie care Luni, al doilea, de asemenea nou în întregime va începe în fie care Joi. Ele vor fi special întocmite pentru stagiunea de vară şi vor cuprinde cele mai frumoase sujete, piese de teatru interpretate de somităţile scenelor pariziane precum şi evenementele mari ale zilei din lumea întreagă. Nici unul din sujetele aratate la Circul Sidoli nu va mai figura în programele acestei stagiuni de vară.

Data reînceperei şi celelalte detalii vor fi aratate la timp în acest ziar, precum şi prin afişe speciale.

Matineurile vor urma toată vara, în fie care Duminică la Circul Sidoli. Data reîncepereilor va fi deasemenea anunţată.

❑ In „Scrisoarea de azi se vorbeşte sub titlul „Scrisorilor din Iaşi" despre: „O după amiază de Mai—Roş şi albastru—Tout Iassy—La aerodrom—Inălţare şi cădere—Un zbor fără aripi—Aviatorul cerşetor— Spectacol pitoresc— Oraşul mutărilor şi strămutărilor—Recompensele Iaşului—Moldovenism şi muntenism—Evlavie şi liberă cugetare—Paradoxele coincidenţelor—Călugărul vesel—Electorale".

❑ Camera de meserii a aprobat alegerea d-lor Al. Costinescu şi Gustav Cornelsohn, ca membri în comitetul corporaţiei metalurgică, în locul d-lor H. Zamfirescu şi Th. Popovici.

❒ Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturii judeţului că Institutul Geologic, care se ocupă cu rîdicarea de hărţi geologice şi studiarea pămînturilor arabile şi toate substanţele utile ale subsolului, chestiuni de alimentarea cu apă ale comunelor, etc., va trimete şi vara aceasta, ca de obicei, personalul său, compus din geologi, ingineri, agro geologi, etc.

Acest personal avînd nevoie de concursul autorităţilor comunale, ministerul cere prefecturei ca să dea ordin administratorilor de plasă, să dea tot sprijinul lor pentru reuşita acestor lucrări.

❑ Mîine seară Vineri are loc deschiderea grădinei Cuza-Vodă, din strada Lăpuşneanu, cu excelentul cinematograf Gamont.

Programul cuprinde bucăţi din cele mai instructive şi după natură; e de relevat „Cîmpina şi Buştenarii", luat după natură, sondele în timpul erupţiei, extragerea ţiţeiului etc. Se va desfăşura apoi, senzaţionala dramă „Baltazar, regele Babilonului, jucată de cei mai meritoşi artişti ai Parisului. Drama se petrece în timpul asediului lui Cyrus, şi pe cînd Baltazar organizase o petrecere, ca să uite de suparare, o mînă nevăzută scrise pe perete: Mane, Techel, Phares; profetul Daniil chemat să explice, cuvintele, prezise regelui terminarea domniei şi apropierea morţii sale. Nu trece mult şi Cyrus, intrînd cu trupele sale, omoară pe Baltazar.

In afară de aceasta vor mai fi o serie de subiecte foarte interesante. Imprejurimile Barcelonei (după natură), Coastele Zanzibarului, Visul unui vînător, comedie, precum şi celebra dramă a lui V. Hugo „Mizerabilii" etc.

In pause, ca şi în timpul spectacolului va cînta muzica regimentului 13 Stefan cel Mare.

Duminică va avea loc o reprezentaţie în folosul societăţei Cuza-Vodă.

❑ Pentru congresul camerilor de comerţ, ministerul lucrărilor publice a acordat o reducere de 50 la sută.

❑ Administraţia comunală, în urma intervenţiei serviciului sanitar a interzis comerţul ambulant cu bragă, îngheţată, Dulceţuri, şi limonăzi, pe motivul că nu se poate controla calitatea apei întrebuinţate în fabricarea lor.

DIVERSE

— Un furt s'a sevîrşit astă-noapte la Leib Zaharia, din strada Uzinelor No. 8. Hoţii au furat o suma de bani şi mai multe obiecte de ale gospodăriei.

— Locuitorul Ion a Marghioalei din judeţul Suceava, a fost grav muşcat de un cal turbat. El a fost adus şi internat în institutul antirabic din Iaşi.

— La spitalul sf. Spiridon a fost internat locuitorul Gheorghe Dodoi din comuna Spatele (Vaslui) care în urma unei certe avută cu un alt locuitor, a fost înjunghiat la gît cu un cuţit.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50 % reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea a pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinete de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloroanemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe sexele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametrite, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa** table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii sub vîrsta de 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni, societatea a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino, bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi**, care, din cauză că e mult întrodusă, ne-a pus în plăcuta poziţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·30.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Al-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, medic şef al maternităţei Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-nii Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftin sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf F. & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ **D. prof. dr. Negel și ad-ția comunală.**—Cunoaștem cu toții că avem în oraș un consiliu de igienă și salubritate publică, care este instanța sanitară cea mai superioară din localitate; cunoaștem că în consiliu se aduc în discuție și se rezolvă toate chestiunile care se referă la sanatatea și traiul populațiunei și cunoaștem încă, că administrația comunală este datoare a aduce la îndeplinire toate încheerile și propunerile acestui organ sanitar superior de la noi.

Din nefericire, actualul primar al nostru, care de drept este și președintele consiliului de igienă, nu se interesează de loc de sănătatea orașului și a cetățenilor, nu ia nici odată parte la desbaterile consiliului și nici nu-l consultă pentru vre-o lucrare de igienă generală; iar administrația comunală, în genere, nu voește a aduce la îndeplinire propunerile votate; ori... dacă voește, nu se pricepe, nu poate.

Iată de ce orașul se găsește într'o stare mizerabilă, cu privire la igienă și curățenie, iată de ce populațiunea se decimează și epidemiile ne cotropesc; iată de ce marea epidemie de febră tifoidă din vara trecută abia a putut fi stînsă după o luptă de 5 luni și după ce a făcut mai bine de 200 de victime. Iată de ce în consiliul de igienă ținut Marți 4 Mai a. c. d. prof. dr. Negel, într'o vehementă alocuțiune a aratat vina și răspunderea grea ce cade în sarcina administrației comunale, pentru murdăria și infecția ce domnește în oraș, căci de cînd e d-sa medic n'a cunoscut o primărie mai prost condusă ca cea de azi.

Probează că administrația nu ține socoteală de propunerile consiliului de igienă, că nici odată orașul n'a avut așa atmosferă infectată de la priveți și canale, că nici odată n'a văzut în Iași ogrăzile fumegînde de gunoaie, iar colțurile tuturor stradelor transformate în pisuare, ori depozite de murdării. Cauza e că municipalitatea nu impune vidanjarea, și aproape a desființat serviciul de curățirea gunoaelor.

Arată cum străzi principale și foarte populate, ca str. de Sus și str. Veche de exemplu, cu ramificațiunile lor nu au canale și nici nu vor avea, căci la dezideratele consiliului de igienă în această privință, d. primar nici n'a luat vre-o măsură, nici n'a răspuns, — și sănătate, acolo unde e aglomerație și nu este apă și canal, nici vorbă că nu poate fi.

Rare ori s'a auzit într'un consiliu de igienă un strigăt de revoltă mai puternic ca cel ridicat de d. prof. dr. Negel contra administrației comunale de la noi, pentru că nici odată n'am avut o administrație mai rea și mai nepricepută ca cea care bîntue actualmente orașul nostru.

Această primărie, spre rușinea noastra, trebue s'o spun, continuă d. prof. dr. Negel, n'a îndeplinit nici una din reformele și îmbunătățirile propuse de consiliu, și nesocotind ori-ce vot al nostru, n'a executat nici o lucrare de edilitate.

Apa... nu este meritul acestei primării, iar pentru canale d. primar răspunde verbal și scurt nu sunt parale.

Cum? nu sunt parale? Să se găsească. Primăria e inundată de slujbași pentru birou, căci acolo se scriu și se iscălesc multe hîrtii, dar nu voește să ne inunde și pe noi cu apă și rețea de canale acolo unde trebuința cere. Mai lăsați, slujbe și slujbași, mai îngrijiți de curățenia orașului, Domnilor din fruntea comunei!

Tot în acea ședință să arată că primăria se servește de consiliul de higienă numai pentru a satisface o formalitate, trimeșind spre rezolvare cîte-va autorizări și neautorizări, cîte-va impuneri de construcțiuni de privați reglementare, sau cîte-va mori, ori dărămări de case neinsalubre, sau sure construite fără autorizație prealabilă și nesocotește chestiunile mari de igienă.

Așa, pentru a nu da de cît cîte-va exemple: s'a cerut a nu se permite deschidere de pitării fără a avea malaxoare; d. Primar a acordat permisiuni contra votului consiliului de higienă; s'a cerut strămutarea bordelurilor pe străzi mai puțin populate ca cele unde există azi și d. primar le-a permis acolo unde au stat pînă acuma; s'a cerut a se face canale și rețea de apă pe străzile unde nu există—și străzi din cele mai populate și d. Primar... n'are paraie după o lună de la începerea anului budgetar; s'a cerut darea în judecată a antreprenorului de vidanjare care, nu reepectă contractul și d. primar nu aude; s'a cerut reînființarea căruțelor pentru rîdicat gunoaie și administrația comunală a tăcut, a cusut la dosar adresa consiliului de igienă.

D. dr. Negel, închee că, față de reaua voință și slăbăciune a actualilor noștri edili, că față de refuzul ce ni se dă în îndeplinirea măsurilor de sănătate propuse de consiliu, față de pericolul unei noi epidemii, căci orașul este lasat în murdărie și infecție cum era și anul trecut la începutul febrei-tifoide, propune și consiliul admite cu unanimitate: a se adresa primăriei pentru ultima dată, cerînd să se respecte și să se pună în lucrare măsurile de higienă propuse; să se tragă la responsabilitate administrația comunală în fața populației și să se reclame la ministerul de interne.

Chestiunea fiind foarte gravă și de interes comun, așteptăm pentru a reveni din nou.

❑ Următorul program s'a alcătuit pentru serbările școlare cu ocazia zilei de 10 Mai.

Dimineața.—Toate școlile secondare de fete și băeți, se vor întruni în curtea Mitropoliei la orele 9 unde vor asista la Te-Deum-ul oficiat de Mitropolitul Pimen.

După Te-Deum, se vor forma două cortegii a școalelor de fete și băeți, care vor porni spre Piața Unirea. Aci d. profesor Hogaș va ținea o cuvîntare ocazională, după care elevii vor executa diferite jocuri naționale.

După amiază va avea loc la platoul Copou continuarea jocului de oină.

*

Jocul de oină se va începe Duminică 9 Mai orele 7 dim., pe platoul Copou și vor participa activ numai echipele acelor școli, care au înscrisă în program gimnastica.

Jocul va fi prezidat de d. Gh. Nădejde directorul gim., Ștefan cel Mare, iar ca membri în juriu vor figura toți maiștrii de gimnastică din localitate.

Jocul de oină va continua în ziua de 10 Mai, la orele 3 p. m.

❑ In adunarea generală a membrilor societății viticole care va avea loc în ziua de 16 Mai, se vor discuta următoarele chestiuni: darea de samă a veniturilor și cheltuelilor pe 1909 (910); votarea noului budget; adresa soc., viticole „Centrala" Odobești și soc. „Mehedințul" din Tg.-Severin, relativ la uniformitatea prețului și măsurătoarei vinului; adresa societății „Generala" Focșani, relativ la înființarea unei societăți viticole centrale cu reședința în București, care să aibă unitate de acțiune și direcția tuturor societăților viticole din țară și organizarea expoziției de struguri și fructe ce se va deschide la toamnă.

❑ **Curtea cu juri.**—Eri curtea cu juri a condamnat pe Gh. Roșu la 1 an închisoare iar pe Mihai Iacob, la 1 an și 6 luni închisoare și 50 lei despăgubiri civile pentru tălhărie la drumul mare.

— Astă-zi curtea cu juri judecă procesul lui V. Goraș, din Tatarași, acuzat de omor.

Numitul, astă-toamnă, se certă cu vecinul său Gh. Borș, pentru că niște rămători ai acestuia au intrat în grădina lui Goraș, făcîndu-i stricăciuni. Borș reproșînd lui Goraș că i-a omorît un rîmător, acesta din urmă, luă pușca și descărcă un foc în spre Borș, care fu lovit și care căzu mort.

Dezbaterile continuă.

❑ Vom publica mîine frumosul tuast rădicat de D. Alexandrescu cu prilejul sărbătorirei savantului nostru jurist-consult.

❑ D farmacist Stîncă, din Roman, ne roagă să anunțăm că d-sa convenise cu administrația comunală din Iași, să se facă o ascenziune a unui aeroplan sistem Blériot și că obținuse chiar autorizația No. 6394 din 6 Martie 1910, aurizație ce i-a fost retrasă în urmă.

D Stîncă vrea să se știe că n'are nimic comun că „societatea aviatică", nici cu „aviatorul Șarlatang".

❑ D-nii Stefanov, C. Manea și Vasiliu, au fost acești membri provizori în comitetul corporației constructorilor, în locul d-lor Gh. Vieru, I. Cupceag și I. Max.

PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

COMUNICAT

Se aduce la cunoștință publică, că din ultimul raport a Direcțiunei lucrărilor de alimentare cu apă și canalizarea orașului, relativ la încercările făcute conductei de aducțiune Timișești—Iași, se constată următoarele:

Incercările s'au făcut între klm. 0+000 și pînă la klm. 15+087. Pe această porțiune sunt 9565,57 m. conductă de beton armat, 4452 m. conductă ovoidă și 1069,43 m. conductă de oțel (Sifonul Moldovei).

Intre klm. 0 pînă la klm., 7 nu s'a găsit nici o scapare de apă; între klm. 7 pînă la 8 și între klm. 10 pînă la 11 s'a observat mai multe scăpări de apă la îmbinarea manșoanelor tuburilor de beton armat, însă numai șase mai importante, unde manșoanele s'au găsit crapate. Nu s'a găsit crapat nici un tub.

Apa s'a urcat pe dealul Miroslăveștî în conducta ovoida și i s'a dat drumul să scurgă prin descărcarea de la capătul acelei conducte. De notat este că între klm. 0 și 13 se afla porțiunea de beton armat supusă la presiunea maximă de serviciu (17 metri).

S'au luat măsuri pentru a se repara îmbinările ce s'au constatat neetanșe și cari reparațiuni vor fi terminate în cursul acestei săptămîni; se va lasa un timp de 7—10 zile, spre a se întări mortarul și în urmă se va da drumul apei pînă la klm. 51.

In acest timp—adică, de la începutul campaniei corente pînă acuma—s'a umplut cu apă și conducta de fontă de 375 m.m. diametru între klm. 51+695—57+661,90 (Brăești) și s'au făcut toate reparațiunile îmbinărilor, ast-fel că și acea porțiune va fi în curînd în stare de a fi pusă în serviciu.

Tot ast-fel se va proceda și pentru restul conductei pînă la Iași; pe această porțiune, avem însă unele părți deja revizuite.

Pe măsură ce se va fi făcut conductei toate reparațiunile ce eventual ar fi necesare, se va proceda la verificarea ei și la presiunea statică de 1 și jum. din presiunea de serviciu.

Am luat măsuri, ca toate aceste operațiuni să se facă, cît mai repede posibil.

No. 09196 6 Mai 1910

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 6 Mai

Atitudinea lui Jelea Stoenescu

Bucureşti.—Avocatul Ottescu, care a fost numit din oficiu ca apărător a lui Stoenescu Jelea, s'a dus azi la Văcărești, unde a avut o convorbire cu autorul atentatului contra primului ministru.

Jelea se prezintă foarte slăbit, palid, șchiopătînd și avînd glasul cu totul slăbit.

El a declarat d-lui Ottescu că regretă foarte mult ceia-ce a făcut și că nu 'și poate da samă cum s'a determinat să comită atentatul. Complici a declarat că n'are.

Avocatul Ottescu și-a făcut însă convingerea că Jelea ar avea complici, dar acesta nu vrea să 'i denunțe.

Intrebat de ce s'a aruncat pe fereastră, la palatul de justiție, el a spus:

— Nu-mi pot da sama cum s'a întîmplat și nu știu dacă m'am aruncat eu, sau am fost aruncat, pentru a dispărea?

In chestia falșificărei bancnotelor

Bucureşti.—O telegramă din Sofia anunță că, în cercetările ce le face poliția, în afacerea falșificărilor de bancnote românești, s'ar fi descoperit că autorii aveau un complice pe un funcționar superior de la Banca Națională din București.

Se fac cercetări.

Accidentul d-lui Gh. Dobias

Tecuci.—D. Gh. Dobias avocat și fost ajutor de primar al Iașului, a fost astă-noapte victima unui accident de automobil.

D. Dobias venea astă noapte pe la orele 12 într'un automobil din spre Țigănești, automobilul condus de d. T-Berha. La întrarea în oraș pe la obor, se afla în fața automobilului, calare, locuitorul Raza Gh. Acesta văzînd că automobilul vine spre el sări de pe cal. Animalul însă a fost omorît.

Din oprirea bruscă a automobilului, d. Gh. Dobias s'a lovit de spetează din urmă rănindu-se grav.

D-sa a fost transportat la hotelul Bulevard, unde au fost chemați în grabă medicii, care i au dat ajutoare.

Regularea graniței austro-romînă

Cernăuți.—Comisiunea însărcinată cu regularea graniței austro-romînă, s'a întrunit astăzi. D. Bleyleben, președintele provinciei, a oferit un dejun în onoarea comisiunei și a rostit o cuvîntare în nemțește și franțuzește, închinînd pentru regele Carol al României.

D. Rosetti șeful comisiunei romîne a închinat pentru Imparatul Frantz Iosef.

Presa bulgară și interviewul Regelui Carol

Sofia.—In urma convorbirei acordată de regele Carol, corespondentului ziarului „Neue Freie Presse", ziarul „Dnevnik" declară că toți bulgarii iubesc pe romîni și nu au pentru ei de cît recunoștința pentru serviciile aduse. Prin urmare, temerile adesea manifestate ale romînilor pe chestia Dobrogiei, sunt fără temei. După un istoric foarte detaiat al chestiunei din Dobrogea, acest ziar adaugă că poporul bulgar cunoaște dificultățile din ordin administrativ, despre care minoritatea bulgară din populația dobrogeană ar putea să se plîngă, dar Bulgaria nu va disputa nici odată cu armele în mînă, drepturile Romîniei asupra acestei provincii, mai cu samă că țara romînească a fost mereu cea mai bună prietenă pentru bulgari.

In ce privește temerile de expansiune teritorială din partea Bulgariei, trebue reamintite cuvintele rostite de baronul Stuart în 1878, într'o convorbire cu regele Carol: „prietenia" unui popor, e mult mai prețioasă de cît o provincie.

Principele Ferdinand la Londra

Londra.—Principele Ferdinand al Romîniei a sosit aci astăzi la 4 și 50 după amiază, însoțit de principele de Hessa. Principele Ferdinand a fost salutat la gară de către principile Cristian și cei doi principi de Teck.

Funeraliile lui Eduard

Londra.—Aseară a fost o procesiune de popor în fața cosciugului regelui Eduard. Cu toate că a căzut o ploaie măruntă, mii de oameni s'au îngrămădit de cu noapte în apropierea vechiului edificiu din Westminster Abbey și la șase dimineața cînd porțile s'au deschis, 10 mii de persoane erau gata să intre. Așa a continuat în tot timpul zilei. Mulțimea care aștepta pe strade, poate fi evaluată la 100,00 persoane.

Accidentul unui aviator

Juvisy.—Aviatorul Nau, care zbura pe un monoplan, a căzut de la o înălțime de vre-o zece metri și a rămas mort pe loc.

Aparatul a fost stricat.

Congresul presei

Triest.—Al 14-lea congres internațional al presei s'a deschis azi dimineață.

Un banchet a fost oferit congresiștilor de camera de Comerț.

Guvernatorul d. Hohenlohe a salutat pe Congresiști în numele guvernului și a sărbătorit pe președintele congresului d. Singer ca o glorie a corpului ziariștilor.

D. Singer a răspuns că acest congres nu e un eveniment trecător, dar că scopul lui e de a face ca presa din toate țările să fie solidară în toate privințele, adică să aibă ca țintă onoare, justiție bună, credință și prietenie internațională.

D. Singer arată marea schimbare desăvîrșită de la prima organizare a congresului, cînd în afară de prietenia personală, polemicile internaționale erau obicinuite, acum uniunea ziariștilor e devotată serviciului prieteniei internaționale.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 1 Iunie 1910 oara 11 a. m. se va ținea în Camera acestei Primării în conformitate cu art. 72—83 din Legea asupra comptabilității publice licitație prin oferte închise pentru furnitură pe timp de un an de la data semnărei contractului, a unei cantități de 2000—2500 m. c. lemne de foc necesare Serviciilor Comunale și Școalelor.

Nu se vor primi ofertele cari contrar caetului de sarcini vor prevedea alte esențe de lemne sau de o lungime mai mare de un metru.

Garanția provizorie 500 lei în numerar sau efecte de ale Statului. sau garantate de Stat.

Condițiunile de licitațte și caetul de sarcinl se pot vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 08841 3 Mai 1910

300,000 lei, se oferă de dat cu împrumut în prima ipotecă sau în a doua după credit.

A se adresa la d-l avocat Lascar Antoniu, strada Anastasie Panu No. 4.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 18 Mai curent, ora 11 a. m. se va ține în Camera a cestei Primării, conform art. 72—83 din Legea asupra Comptabilității publice, licitație, prin oferte închise pentru furnitura a 45,000 Kgram. ovăs.

Garanția provizorie 500 Lei în numerar, sau efecte garantate de Stat.

Odată cu depunerea ofertelor, concurenții vor prezenta probe de ovăs.

No. 09111 6 Mai 1910

De închiriat un salon mobilat, cu sau fără pensiune, strada de Sus No. 191. A se adresa d-lui G. N. Buzdugan.

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UȘOR DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipatiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Prețul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile și drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

ANUNCIU

La 20 Aprilie 1910 s'a deschis

RESTAURANTUL Hotelului BINDER

sub conducerea d-lui **Max Grinștein** fostul antreprenor al Bereriei noui.

Va funcționa o bucătărie franceză și una romînă. Felurite delicatese, dejun, masă și supeuri. Vinațuri străine și indigene.

PRIMEȘTE ABONAMENTE

Rog pe onor public a mă vizita și va rămînea deplin mulțumit de curățănie cît și de serviciul prompt.

A-dtor al hotelului

Max Grinștein

N. B. Ne oferim a da salonul pentru soirele, banchete, și nunți.

De inchiriet în strada Lascar Catargiu No. 5 (fosta str. Romînă) un apartament, compus din 5 odăi, cu atenansele lor. A se adresa d-nei Jeanne Unter Pădurari 37.

ANUNCIU

Retrăgîndu-mă ca profesor de la Institutul „Humpel", dispun de cîteva ore libere pentru a da lecțiuni particulare de violină și Piano.

E. Caudella

Str. Neculai Gane, 18

INȘTIINȚARE

Cunoscuta **Fabrica de Corsete** speciale s'a mutat în str. Alexandri No. 8, vis-a-vis de școala comercială superioară, casele Iuster.

Cu toată stima

Dina Birnberg.

S'a perdut o cățea de vînat albă cu pete galbene, părul lung (seter) respunde la numele „Diana".

Găsitorului i se oferă o recompensă bună. A se adresa la redacție.

„Prima fabrică de Ape Minerale din Iași"

STRADA GHICA-VODĂ No. 37.

Sub controlul d-lor chimist D. CADERE și Dr. I. ȚARANU.

Fabrica și-a pus în consumație:

PE LÂNGĂ ADMIRABILELE APE MINERALE

Dochia, Repedea, Baia și Stânca

ȘI

CITRONADA
ZMEURADA ȘI
TRANDAFIRADA

DIANA

băuturi igienice, gustoase și răcoritoare.

Expediție promptă în provincie și la domiciliu

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnații, unici fabricanți al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oțăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitațiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreț** precum mai jos desemnat și cu inscripția firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre și să găsesc numai în depozit la casa **frații Bachstez în Iași** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi și cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iași, legată cu rețeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Șoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraților RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate și tuburi de ciment, în ori-ce diametru și dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreți să aveți un stomac sănătos
BEȚI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somitățile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de **Ficat, Gută, Rinichi și — Desinterie —**

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii și farmacii din țară.
Comenzile de în gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU** Teouciu
Reprezentant pentru Oltenia și Muntenia **ISAKKOFFLER** BUCUREȘTI

3 ani de succes 3

GRADINA BRAGADIRU

Peste câte-va zile

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi **Absolut noue**

Nu se va repeta nici odată vreunul din subjetele deja aratate.

Data deschiderei, prețurile locurilor precum și orice amănunte vor fi aratate la timp în acest ziar precum și prin afișe speciale.

Matineurile vor urma regulat în tot timpul verei fie-care Duminică—în sala Circului Sidolli. Data începerei lor va fi deasemenea anunțate.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieți și rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1884 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din Bucureș[illegible] [illegible]tru asigurați din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viață pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.

Direcțiunea pentru Romînia București
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

RUCHE *à Cadres mobiles*
Prix: **20f**
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. **0f 20**

FONDOIR DÉPOSE
Prix..... 6f 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l Album sur demande

TITUS LAPTEȘ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. și 4— p.

DIM. M. BOTTE
AVOCAT
Iași. Str. de Sus No.

Cine vrea să cîștige la Loteria

să cumpere bilete numai la de

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 85 — Iași

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîștigă în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șapte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Grăbiți-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua și Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Prețurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Prețurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAȘTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iași Strada Primariei No. 17.—Instalațiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str. Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1010—Sîmbătă 8 Mai 1910

Absurdităţi politice

Junimiştii o ţin lanţ cu întrunirile. Alaltăeri au ţinut una la Buzeu şi d. Marghiloman s'a simţit obligat să spună aceleaşi enormităţi politice, pe care le-a spus şi d. Carp în Bucureşti.

La d. Marghiloman, asemenea declaraţiuni par mai puţin absurde şi sunt întru cît-va explicabile.

Subşeful junimiştilor este iniţiatorul campaniei de răsturnare; a declarat-o aceasta la întrunirea din Capitală—şi deci e nevoit azi să afirme şi să facă pe naivii ce-l ascultă, să creadă, că răsturnarea se va produce Duminica viitoare şi că organizaţia Carpistă va fi chemată la putere.

Pe de altă parte, d. Marghiloman, nu e încă şeful partidului. Ca atare declaraţiile sale nu pornesc dintr'un sentiment de răspundere întreagă, cum ar fi la d. Carp. Şi dacă şeful, nu şi-a dat seamă de marea însemnătate a declaraţiunilor ce a făcut, cu o siguranţă absolută, că viitoarele alegeri se vor face sub preşedenţia d-sale, cum voeşte ca subşeful să nu asigure la Buzeu lumea, că nu fac azi de cît ultimele formalităţi de lichidare a firmei liberale—şi că la congresul de Duminică ţara întreagă va lua act de această lichidare!

Dacă junimiştii s'ar mărgini numai să ceară schimbarea guvernului, sau campania lor ar avea de scop numai răsturnarea regimului, iar în ce priveşte succesiunea—s'ar referi la cuvîntul ţărei, fără îndoială că lupta lor ne-ar părea ridicolă.

A voi retragerea liberalilor, e a fi în sentimentul ţărei; lucrul acesta de multă vreme îl doreşte şi îl cere ţara—chiar de pe vremea, cînd junimiştii erau înfrăţiţi cu guvernul şi luptau să'l consolideze la putere.

Dar ca să pretindă, că prin retragerea liberalilor de la putere, trebue să se opereze neapărat aducerea lor la putere, aceasta ni se pare de domeniul absurdului, ori cîtă chezăşie ar da pentru aceasta d. Marghiloman.

Impetuozitatea şi siguranţa, cu care şi d. Carp şi d. Marghiloman, s'au rostit asupra acestei imposibilităţi politice, este de natură să îndigneze şi ţara şi Palatul.

Să ne fie permis a califica asemenea declaraţiuni drept acte de nesocotinţă politică, nepermise unui conducător şi unui viitor conducător de partid. Şi dacă pentru d. Carp se poate invoca drept uşoară scuză trecutul d-sale, pentru d. Marghiloman nu găsim absolut nici o scuză. Nu este permis unor barbaţi politici de valoarea d-lor Carp şi Marghiloman, să se exprime în modul acesta, cînd vorbesc de schimbarea guvernului.

Declaraţiunile ce au făcut sfidează şi ţara şi tronul.

Constituţia conferă Regelui, prin art. 93 dreptul de a numi şi revoca miniştrii, şi dacă în exercitarea acestui drept, şeful Statului, ca un Suveran înţelept şi constituţional, recurge în totdeauna la indicaţiile precise ce i le poate da ţara — în nici un caz nu i se poate impune modul cum trebue să facă numirea sfetnicilor săi, de conducătorii unei organizaţiuni politice, care are pacatul capital de a fi repudiată de întreaga ţară.

D. Carp, a spus: Eu voiu prezida alegerile viitoare, ca prim-ministru! Iar d. Marghiloman s'a jurat la Buzeu, că va fi aşa.

De unde au mă rog aceşti barbaţi politici asigurarea, că vor forma guvernul de mîine şi vor dirigea operaţiile electorale, pentru viitorul parlament? De la Rege? Aceasta este imposibil. Şeful Statului nici-odată nu şi-a confiat gîndurile, sau intenţiunile Sale asupra alegerei viitorilor săi miniştri, cu mult mai înainte de a se fi petrecut retragerea guvernului şi pînă n'a consultat în timpul crizei ministeriale declarate, pe toţi fruntaşii politici de seamă sau şefii de partide şi foştii preşedinţi de corpuri legiuitoare.

Din această cauză, crizele ministeriale n'au avut nici-odată la noi durata unei singure zile — şi adeseori guvernele ce plecau au trebuit să exerciteze cît-va timp un provizorat al puterei pînă la înjghebarea noului guvern.

Şi cînd d-nii Carp şi Marghiloman, vorbesc azi, de la tribuna publică, că vor face ca guvern alegerile, cînd guvernul liberal n'a părăsit încă puterea şi mai are o existenţă de cîte-va luni, cuvintele d-lor pot fi considerate numai ca o somaţie indirectă la adresa Regelui, pentru a le da guvernul, dar nici de cum ca o asigurare deplină ce au de la Palat, că vor obţinea guvernul.

Dar poate conducătorii organizaţiei junimiste, au asigurarea de la ţară, că vor obţine guvernul? Apoi, această asigurare, nu le-a dat-o pînă azi ţara şi nici nu le-o poate da numai întrunirile publice ce au hotărît să ţină în oraşele unde au cîte un crîmpeiu de organizaţie politică. Întrunirile publice, recunoaştem şi noi, sunt foarte bune şi servesc mult ca mijloc de luptă politică.

Dar numai prin ele nu poţi căpăta confirmarea sentimentelor ce crezi că-ţi poartă ţara, dacă cetăţenii nu sunt chemaţi într'un mod mai manifest şi mai real să-şi exprime aceste sentimente.

Şi în ţara noastră constituţională şi liberală, unde avem regim reprezentativ, alături de întruniri, sunt alegerile, cari imprimă în mod real voinţa ţărei, pentru partidele politice.

Or, mai bine ar lasa-o mai dămol cu întrunirile şi s'ar ocupa cu alegerile, d-nii Carp şi Marghiloman dacă vor să constate pentru cine bate pulsul politic al ţărei. Şi ocazia, slava Domnului, nu se pot plînge că n'au avut-o. Romanul şi Tecuciul pot servi de mărturie. De ce au fugit de această consultare, în care noi ne-am avîntat cu toate forţele?

Ce are a face, dacă guvernul moare? Atît mai bine, bătîndu'l şi în aceste judeţe, îi grăbim şi mai mult desnodămîntul. Şi apoi nu e vorba numai de guvernul ce se duce — ci şi de cel care vine. Şi cine l'ar indica mai bine, de cît corpul electoral, de cît ţara, prin acest mod de manifestare atît de elocuent.

Vespasian I. Pella

IAŞUL complect INSALUBRU

Un profesor universitar, medic de spital şi politician cu clientelă foarte întinsă, d. dr. V. Negel, a ridicat vocea sa foarte autorizată la ultima şedinţă a consiliului de igienă, spre a arăta pînă la ce grad de insalubritate a ajuns tîrgul, graţie nepăsărei, neglijenţei şi a formidabilei incapacităţi a actualei administraţii comunale.

In rechizitorul omului de ştiinţă, în strigătul seu de alarmă şi în tabloul groaznic pe care l'a făcut asupra stărei stradelor, nu trebue căutat nimic politic.

D-rul Negel nu face politică şi dacă chiar ar fi făcut-o, n'ar fi amestecat-o în treburi sanitare, căci este un om foarte demn şi cinstit.

D. profesor d-r Negel, după ce, în rechizitorul seu, a făcut tabloul situaţiei, a aratat că primarul timp de trei ani de zile de cînd funcţionează, n'a venit odată să ice parte la şedinţile consiliului de igienă; că administraţia n'a luat act de nici o cerere de ameliorare propusă de consiliu.

In consecinţă a propus—şi consiliul a admis—să se trimită un ultimatum primarului şi apoi să se facă apel la populaţie şi să se reclame instanţei superioare.

Cînd citeşti faptele aceste extraordinare, cînd vezi un corp medical legalminte constituit, nevoit să adreseze note de ultimatum şi apel către populaţie—nu poţi crede că lucrurile sunt adevărate.

Şi cu toate acestea, aşa este: o administraţie comunală incapabilă, nevoinică, criminală—s'a abătut asupra pedepsitului nostru oraş şi-l va duce spre peire.

A doua capitală a ţărei înneată într'o mare de infecţie. Nu periferia este murdară, nu numai dînsa, dar însăşi inima tîrgului inundă în infecţie.

Toate stradele sunt complect dărăpănate; nu le curăţă, nu le spală. Canalele sunt infecte gunoaele zac luni de zile: laşul le complect infect. Această infecţie adusese, vara trecută, acea groaznică epidemie, în toiul căreia primarul făcea versuri la Slănic; delicatul Eraclide onora, cu prezenţa sa, centrele bătrînei Europe, iar d. Fîntănariu rămas victimă la Iaşi, făcea literatură tifică cu nu mai ştim care inspector sanitar.

In vremea aceea, consiliul de igienă cerea îmbunătăţiri—şi le cere şi astăzi.

Iată ne din nou în plină vară. Nimic nu s'a făcut spre a putea împedica o nouă epidemie şi, ca şi anul trecut, oraşul este ameninţat de groaznica epidemie.

Acum d. Gane este în plină activitate de nemuritor sub Cupolă; d. Fîntănariu are duel de întrecere pentru numirea unui inspector poliţienesc; iar d. Eraclide, în poziţie ca şi cum ar merge la fotograf, şeade gentil şi trufaş, picior peste picior, în trăsura primăriei.

Cu asemenea oameni, evident incapabili, oraşul merge spre ruină. Şi este o chestie dacă noi trebue să pierim, fiind că cei trei incapabili iau leafă pe degeaba şi sunt plimbaţi în trăsurile comunale.

Chestii biografice

Documentele familiei Manu

Cetitorul frumosului volum publicat de d. C. G. Manu, asupra familiei *Mano*, rămîne cu o frumoasă impresie nu numai asupra bogatelor date cu referinţă la diferiţi membri ai familiei Mano, dar şi asupra valorii artistice a lucrării prin bogatele fotografii aduse de pe tablourile şi portretele familiare ale atîtor membri, barbaţi şi femei, din familia Mano.

Ca istoric rămîi mulţumit, căci după lucrarea lui Rangabè *Livre d'or*, publicaţia d-lui C. Gh. Mano ne dă multe şi bogate referinţe la rolul jucat în istoria noastră contemporană prin familia Mano. Dacă evenimentele îşi explică mersul lor cauzal prin rolul personagiilor ce le-au făptuit, nu mai puţin şi persoanele se explică prin desfăşurarea evenimentelor.

Familia Mano n'a dat Voevozi, dar a dat înalţi demnitari în amîndouă ţările surori, a dat înalţi demnitari la Patriarhia din Constantinopol, şi doi chiar astăzi în Grecia. Este una din multele familii boereşti cari au jucat un rol *generalnic* în imperiul otoman, nu roluri specifice ţărilor româneşti, şi deci prin legătura strînsă între membrii aceleiaşi familii, cum e familia Mano, ne explicăm cadrul lărgit al vieţii politice la noi în secol. al XVIII-a.

Teatrul general şi central al politicei secl. al XVIII-a fiind Stambulul, şi familiile cu rost politic de acolo îşi deschideau drumul şi terenul de activitate le era deschis şi la Atena ca şi la Constantinopol; la Bucureşti ca şi la Iaşi. Şi Măneştii au îndeplinit acest rol.

Istoricul în loc de a privi acest fapt ca o pagină de îngenunchiare politică a ţării, trebue să le explice şi să tragă din ele învăţămintele că prin asemenea familii străine suprapuse s'au înlesnit apropierea celor 2 ţări, prin încuscririle făcute în cele 2 ţări surori şi prin *romanizarea* acestor elemente sociale cu valoare politică generalnică turcească.

Noi fiind în funcţiune politică de Imperiul turcesc, au răspuns mai bine la această înaltă chemare acele familii, cari prin atingerile lor sociale stăteau în mai de aproape legătură cu Turcii şi cu patriarhia grecească din Ţarigrad.

Era mai greu pentru autohtonul din fundul Moldovei să fie utilizat ca mare logofăt al cancelariei Patriarhiei, de acolo adus postelnic mare în Valachia şi mare spătar apoi în Moldova. Ai noştri reprezintau atunci valori locale, dar nu generale. Un Mano, un Hrisoscoleu, un Mavrocordat, un Ipsilante, un Caragea, erau mai proprii acestor însărcinări ce treceau pragul ţării şi Sultanii au găsit în ei uneltele de administrat ţările romîne.

Cît citeşti frumoasa lucrare a d lui C. Gh. Manu, stai supt această impresie a unor stări fatale, prin care am trecut, a căror urmare a fost primenirea clasei diriguitoare cu un stoc de elemente străine, toate hultuite pe trunchiul clasei noastre de domni şi boeri.

Dar lucrarea d-lui C. Gh. Manu are şi o valoare de actualitate. In cele 10 planşe de spiţe de neamuri ale familiei Manu şi ale altor familii înrudite cu Manu ca Creţuleştii, Cantacuziniştii, Ipsilante, etc. etc., autorul s'a silit să aducă înrudirile până la actuala generaţie politică, punînd în şirauă foarte multe nume de actuali demnitari în stat. Pentru istoria politică a partidelor noastre şi strînsele legături de neamotenie între diferiţi oameni politici de astăzi, cetitorul va găsi o încrîngătură puternică în planşele d-lui C. Gh. Manu. Şi cum la noi politica are încă foarte strînse legături cu înrudirile de familii, şi cum nepotismul e tot la modă în politica ţării, încrăngăturile arătate pe izvoare orale ale bătrînilor—şi în special probabil ale d-lui general Gh. Manu, slujesc ca dovadă de cronicari. Pentru toată această parte de tot nouă, autorul nu aduce izvoare, căci izvoarele sînt în cunoştinţele sale despre actualele înrudiri.

Familiile mari boereşti şi de Voevozi îşi aşteaptă istoricii lor. După cercetările lui Blanchard asupra Mavroienilor, după lucrarea d-lui Xenopol şi Iorga asupra Calimahilor, după studiul frumos al d-lui Alex. Sturza asupra Sturzeştilor, lucrarea d-lui C. Gh. Mano asupra Măneştilor, complectează şiraoa, şi ne arată îndrumarea spre întocmirea unei adevarate istorii naţionale, prin familiile mari politice, cari au jucat un rol politic în desvoltarea statului nostru.

***

OAMENI ŞI LUCRURI

EXPLICAŢII TĂRZII

Reţinut în casă de la 3 Mai pînă acum, n'am aflat de cît după multă întîrziere că am fost obiectul unei polemici în legătură cu nenorocoasele experienţe ale aviatorului Deletang—mai drept: diletant—căci în tot acest interval n'am putut ceti nici unul din ziarele locale, începînd chiar cu „Opinia".

Se pare că aşi fi arătat un exces de indulgenţă în impresiunea asupra încercării de aviaţiune sau mai drept în partea întăia a dării de seamă—scrisă foarte tîrziu noaptea. Căci cu data de 3 Mai, într'o impresiune apărută în „Ordinea" asupra aceleiaşi teme, scriam:

„...Zborul se anunţase (la cutare oră), dar n'a putut avea loc de cît mai tîrziu cu 2—3 ore şi în condiţiuni prea imperfecte faţă cu aşteptările mari ce se pusese în afiptele şi reclamele patronate de o organizaţie cu autoritate, cum este în Iaşi, Jockey-clubul".

„...Cine ar fi crezut că numai atîta tremurare, de abia simţită în aier, va împedeca aparatul să înfrunte lupta cu aerul şi cu înălţimile? Ori nu era aparatul destul de... aparat?"

„...E un spectacol care întîrzie invocînd şi aşteptînd mereu blîndeţea vremei şi îndurarea atmosferei... *E un zbor cerşit* nu *unul îndrăzneţ şi majestos...*"

Ne fiind în curent cu ziarele, nu ştiu ce s'ar fi putut spune *mai* defavorabil, mai cu seamă fără a atinge prea mult susceptibilitatea juriului şi comitetului de patronagiu. Personal, am fost asigurat de unul din membrii acélui juriu că aparatul adus la Iaşi e acelaşi care a zburat la San-Sebastian, iar cînd, după a doua amînare—la oarele 6—manifestam intenţia de a pleca de la aerodrom, un alt simpatic membru al aceluiaşi juriu mi-a dat asigurări că vîntul a stat şi că... zboară negreşit. Ce a urmat se ştie. Experienţa n'a corespuns reclamei uriaşe ce se îngăduise sub patronagiul instituţiunii cu autoritate şi cu concursul administraţiunii ziarelor, n'a corespuns sacrificiilor făcute de public, în special de acel imens public din provincie care doria să aibă senzaţia unui zbor complect bleriotian, iar nu o scurtă şi necomplectă impresie.

Din cauza întîrzierii prea mari n'am asistat la cea din urmă—a treia—urcare în aier, n'am putut cunoaşte părerea juriului şi n'am fost informat la timp dacă a avut loc vr'o manifestaţie ostilă din partea mulţimei, cum se afirmă. E posibil că din această cauză am evitat în prima parte a impresiilor—cele apărute în „Opinia"—nota severă de care am uzat în „Ordinea". Dar impresiile noastre personale nu trebuiau să fie decizive în cauză, erau chiar indiferente în forma lor literară. Ci un comunicat oficial al comitetului „Jockey-club" era indicat să arate publicului întru cît e vinovat aviatorul, ori vîntul, ori impresariatul, ori aparatul ori aranjamentul tribunelor sau însuşi patronagiul, în numele căruia virgina promisese mai mult de cît putea da... Comunicatul are încă vreme să apară.

De fapt s'a petrecut acelaşi lucru ca şi în împrejurarea cu „Chantecler", unde pe baza reputaţiei unor impresari ca Hertz şi Coquelin s'a organizat acea formidabilă reclamă piesei lui Rostand. Impresia noastră deşi defavorabilă stărei nemulţumiri. Publicul, desamăgit după sacrificii disproporţionate, nu suferea să se laude măcar... versurile poetului, singurul lucru ce se putea lăuda! Poezia însăşi se compromisese prin comercializare, după cum splendida perfecţionare tecnică a zborului scoborîtă de pe tronul ştiinţei pure în arena circurilor şi aerodromelor, compromite în parte principiul însuşi. Ceea ce a fost Duminică la Iaşi, încă un... triumf faţă cu experienţele recente din St. Petersburg şi de aiurea. Nerăbdarea şi curiozitatea pe de oparte, cerinţele industriei de altă parte, aduc aceste decepţii,—după cum impresarii şi editorii ruinează podoabe literare de felul celeilalte... zburătoare,—„Chantecler".

Veni-va oare vremea să ne menţinem întru toate, la înălţime? Dac'ar fi să vină!..

Rodion

Răspunsul unui sărbătorit

Cu prilejul sărbătorirei sale de către avocaţi, profesori, studenţi şi de către redacţia revistei Curierul judiciar, *iniţiatoarea serbărei, d. D. Alexandrescu, savantul nostru profesor şi jurisconsult, a răspuns prin următorul tuast:*

Ilustră Adunare,

Mă văd înconjurat de atîtea simpatii, mi se aduc atîtea laude, pe care nu le merit, văd în jurul meu atîţia maeştri ai cuvîntului şi ai ştiinţei, magistraţi, avocaţi eminenţi, publicişti etc., în cît deşi deprins cu cuvîntul, mă simt în aceste momente, pe care omul nu le are de două ori în viaţa sa, cuprins de o legitimă emoţiune. Aşa că, de bună seamă, cuvîntarea mea, după atîtea frumoase discursuri, va fi palidă şi nu va satisface aşteptările Domniilorvoastre.

Domnilor,

Ziua de 1 Mai 1910 va rămînea o zi mare, pentru că ea nu este sărbătoarea unui om, ci a unei idei, sărbătoarea ştiinţei, sărbătoarea *Curierului Judiciar*, a *Dreptului*, după cum foarte bine a zis prezidentul nostru, şi a tuturor revistelor juridice ce apar în ţara noastră. (Aplauze).

Ziua de 1 Maiu a fost, dintr'un punct de vedere, bine aleasă, iar din alt punct de vedere, rău aleasă. Zic: rău aleasă, pentru că această zi fiind o sărbătoare tradiţională în ţara noastră, mulţi chiar din acei înscrişi lipsesc, din această cauză, de la această impozantă serbare a lumei juridice. Dacă ne gîndim însă mai bine, vom zice că această zi a fost nu se poate mai nimerită, căci peste cîte-va zile vom fi cu toţii luaţi de coada cometei, şi acest frumos banchet n'ar mai fi putut să aibă loc.

Şi ce coadă, d-lor (auziţi obrăznicie) 25,000,000 de kilometre. Mai bine un pahar din acest nectar, de cît 100 de ocale de cianură de potassium din coada Cometei. (Aplauze).

Dar să lăsăm pe această nenorocită, şi s'o uităm. aşa precum după toate probabilităţile, ne va uita şi ea pre noi, lăsînd încă mult timp pămîntul să se învîrtească într'un cerc vicios, iar lumea să se sbuciume în nevoile, mizeriile şi neajunsurile ei.

Domnii mei,

Este adevărat, după cum foarte bine vă spunea amicul meu, d-l I. Tanoviceanu care, după ce a ilustrat catedra de drept penal din Iaşi, ilustrează pe acea din Bucureşti, că el este acela care, prin sfaturile sale binevoitoare, m'a îndemnat să năzuesc la o catedră de drept civil, lucru pentru care nu mă credeam apt, deşi scrisesem pînă atunci cele patru prime volume din Comentariile mele de drept civil.

M'am hotărît însă, în fine, să mă prezint la concurs, pentru că, pe atunci era în vigoare legea veche de instrucţiune din 1863. In acest scop am venit de mai multe ori la Bucureşti, însă concursul se amîna mereu, fiind-că profesorii nu aveau nici o diurnă, şi din această cauză, sau din altele, nu se puteau întruni. Eram foarte descurajat şi amărît, decis a nu mă mai prezenta la concurs şi a înceta chiar orice scrieri juridice. Intîmplarea a voit însă ca, în una din acele zile de amărăciune, să mă duc la masă la mult regretatul Aristide Pascal, al cărui nume îl reamintesc aci, pentru că este fundatorul primei reviste juridice ce a apărut, în anul 1860. în ţara noastră. (Aplauze).

Acest suflet bun şi blînd m'a înbărbătat foarte mult, sfătuindu-mă să mai încerc încă odată. După şase luni m'am

prezentat din nou la concurs, şi de astă dată, însuşi Aristidi Pascal a alergat după profesori şi i-a adunat pentru ziua hotărîtă; cînd atunci atît amicul meu C. G. Dissescu cît şi Aristidi Pascal au propus ca să fiu numit profesor fără concurs, numai în baza scrierilor mele juridice, adică a celor patru volume, care pe atunci erau singurile apărute. Comisiunea a aprobat acest mod de a vedea şi, *în majoritate* numai, m'a recomandat ca profesor la a treia catedră de drept civil pe care o crease d-l Take Ionescu, pe atunci ministru al instrucţiunei publice, fiind-că pînă atunci erau numai două catedre de drept civil la Iaşi, ceeace era o adevărată anomalie, întru cît este ştiut că dreptul civil se face în trei ani, şi de atunci ocup acea catedră, şi scriu mereu din ce în ce mai mult. (Aplauze).

Nu poate să existe pentru mine o răsplată mai mare de cît aprecierile prea măgulitoare pe care mi le aduceţi astă-zi, pe care încă odată nu le merit.

Să-mi daţi voe, D-lor mei, să închin primul meu pahar în sănătatea prezidentului acestui banehet, d. Mihail Antonescu, decanul nostru: şi zic: decanul nostru, de şi eu sunt de la Iaşi, fiindcă talentele mari aparţin ţărei întregi. (Aplauze).

D-l Antonescu a adus multe îmbunătăţiri ori unde a trecut. Sub decanatul său anterior, s'au instituit conferinţele avocaţilor stagiari, cari au continuat şi sub decanatul d-lui C. G. Dissescu. Sub decanatul lui s'a reorganizat biblioteca corpului de avocaţi, pe care o utilizăm cu toţii, el este autorul legei actuale a corpului advocaţilor, cari constitue un progres asupra legilor din trecut. El este acela care a rîdicat prestigiul Baroului în ţara noastră. Să trăească deci mulţi ani, spre a vedea roadele reformelor sale. (Aplauze furtunoase).

Al doilea pahar îl voiu ridica în sănătatea savantului nostru jurisconsult, C. G. Dissescu, care nu numai că m'a ridicat la gradul de profesor, dar încă m'a numit procuror-general la Curtea de apel din Iaşi şi la Curtea de Casaţie. (Aplauze)

Nu pot să nu am o dragoste şi o recunoştinţă neţărmurită pentru acest savant, care a luat parte la actele cele mai de căpetenie ale vieţei mele. Să trăiască deci ani mulţi C. G. Dissescu. marele reformator al procedurei noastre civile, (aplauze), împreună cu întreaga redacţie a ziarului *Dreptul*, care-mi este scump, pentru că acolo am depus primul fruct al tinereţelor mele. (Aplauze)

Beau, de asemenea, pentru prosperitatea revistei *Curierul Judiciar* precum şi în sănătatea primului ei redactor şi a întregului ei comitet de redactie. Să trăiască încă mulţi ani această revistă, pentru ca împreună cu ziarul *Dreptul*, să aducă încă multe foloase lumei juridice. (Aplauze vii şi îndelung repetate).

Să nu uităm, d-lor, că, la Craiova, este un tînăr de talent, care numai prin munca şi cu cheltuiala sa proprie, a întemeiat şi susţine acolo o revistă de drept *Paginile Juridice*, Să trăiască d. D. D. Stoenescu, împreună cu prima revistă juridică a Olteniei! (Aplauze)

Să trăiască revista *Jurisprudenţa*, împreună cu redactorul ei Al. Borş.

Să trăiască *Buletinul Judiciar*, care acum de curînd a văzut lumina oraşului Galaţi!

Să trăiascu toate revistele judiciare ce apar şi care vor mai apare în viitor!

Să trăiţi d-v. cu toţii!

Să trăiască facultăţile juridice din Bucureşti şi Iaşi, cu ai lor profesori!

Şi în fine, să trăiască elevii mei cari m'au făcut astă zi să plîng, cari însă mă iubesc, şi pe care, la rîndul meu îi iubesc şi eu! (Aplauze nesfîrşite).

Regele Eduard şi literatura

S'a zis că regele Eduard avea prea puţină atracţie pentru literatură. Lucrul poate fi exact *cantitativ*, pentru că numeroasele lui ocupaţii—şi cele utile şi cele distractive—îl împiedicau să se consacre mult literaturii.

Dar cărţile în adevăr importante cari apăreau fie în Anglia, fie în Franţa, fie în Germania nu-i scăpau nici o dată. Le citea şi le discuta. A şi protejat pe foarte mulţi scriitori din regatul său.

Henri Nicolle povesteşte că Alphonse Daudet şi Emile Zola trimeteau în tot deauna regelui Eduard cîte unul din primele exemplare ale cărţilor lor. Cît despre Paul Bourget, aceasta era în relaţii prietineşti, aproape afectuoase, cu defunctul rege.

De alt-fel Eduard era un bibliofil pasionat. El aduna cărţile cele mai de seamă, ediţiile rare, mai cu seamă primele ediţii ale clasicilor engleji, şi în discuţii, dovedea în tot-d'auna că bibliofilia lui nu era numai de paradă.

*

Adevărata pasiune însă a regului Eduard era teatrul. El şi-a petrecut la teatru o mare parte din viaţă.

Ii plăcea să se ducă la teatru ca ori ce muritor, să stea în lojă şi să aplaude. Iar cînd îi plăceau cu deosebire artiştii şi mai ales... artistele se ducea pe scenă. Inainte vreme cînd un suveran englez se ducea la teatru regula era să fie primit cu un ceremonial special, între altele, directorul era obligat să-l întîmpine cu torţe. Eduard a suprimat ceremonialul. Cînd vroia să asiste la un spectacol îşi reţinea locul prin telefon şi nimeni nu trebuia să-l întîmpine.

Dar mai bine de cît ori unde petrecea la teatrele din Paris, unde supa adesea cu Sarah Bernhardt şi cu Coquelin. A fost cînd-va şi profesorul celei dintîi: i-a dat lecţii de scrimă. Ba, a fost şi figurant la „Vaudeville".

Se juca Phedora. Eduard, aflîndu-se în culise, observă patul pregătit în funndul scenei pentru cadavrul logodnicului eroinei. Ii veni gustul să figureze el cadavrul. Fireşte, nu putu fi refuzat. Şi Victorien Sardou care veni în ultimul moment să reguleze oare-cari amănunte rămase uluit cînd zări în locul artistului respectiv pe prinţul de Galles.

Se zice însă că acesta nu şi-a jucat rolul în mod conştiincios, cînd eroina s'a aruncat, bocind, asupra „cadavrului" şi a început să-l îmbrăţişeze, prinţul i-a răspuns şi el cu îmbrăţişări, ceea ce este foarte nepotrivit din partea unui cadavru.

Dar Eduard ţinea să se amuzeze, fie pe socoteala altora, fie chiar şi pe propia sa socoteală. Acum vr'o zece ani a asistat la comedia lui Henri Lavedan *le Vieux marcheur*.

La ieşire un cunoscut îl întrebă:

— Cum a găsit Alteţa Voastră piesa lui Lavedan?

— Am rîs mult şi m'am amuzat foarte bine, zise prinţul.

Apoi adause:

— Trebuie să recunoso totuşi că nu este o ediţie... *ad usum delphini*.

*

Regele Eduard era foarte prietenos şi faţă de presă. Nu-i plăcea să dea interviewuri. Ca bun diplomat ştia că e mai bine să vorbească puţin. Dar primea în tot-d'auna pe ziarişti, ştia să întoarcă convorbirea cum îi convenea lui, şi ziariştii pleacau fără interview, dar.... încîntaţi.

Intr'o zi i se anunţă vizita unui reporter.

— Să între numai de cît! zise regele, căci dacă o să-i închid uşa, e în stare să între prin ventilator şi tot nu scap.

L.

Consistoriul superior bisericesc

Incă o adunare de oameni fără nici un rost ca asta, nu s'a mai pomenit cînd-va şi unde va. In definitiv n'ar fi nimica acest lucru, căci liberi sunt oamenii să se adune şi să spună la palavre; dar cînd palavrele aceste costă bani din punga ţărei, de pe spinarea ţărei, atunci trebue să le demascăm şi să contribuim la desfiinţarea acestui Consistoriu, care nu-i de cît un mare moft politico-bisericesc şi absolut de nici un folos.

Să ne explicăm:

Adunarea aceasta este compusă din toţi Episcopii şi Archiereii (cari au şi sinodul lor Episcopal aparte), din mai mulţi preoţi de mir şi călugări (aleşi după sprinceană), cărora li se dă drumul gratuit (cls. I) pînă la Bucureşti şi înapoi şi acolo cît stau, li se dă diurne zilnice, bine plătite, ori au, ori n'au şedinţe.

Iată cum descrie un martor ocular, într'un ziar din Capitală, impresia ce-ţi face această adunare: „Se observă într'însa fel de fel de chipuri, din cari unii'ţi fac impresia că nici nu ştiu să iscălească. Şi aceştia sunt cei ce au să mîntue Biserica romînă de suferinţele ei!

Anul acesta Consistoriul s'a deschis la 26 Aprilie şi pînă la 3 Mai au ţinut numai 3 şedinţe, timp de 8 zile deci.

Şedinţa I-a de deschidere la 26 Aprilie s'a ţinut, ca şi celelalte, în localul Seminarului central din Bucureşti, sub preşidenţia Mitropolitului Primat, avînd la dreapta pe Mitropolitul Pimen al Moldovei, fiind faţă d. Ministrr Haret, avînd şi acesta la dreapta sa pe d. Gîrboviceanu, administratorul Casei Bisericei.

Cîtă pompă şi cît fast, par'că au să sevîrşască acolo, cine ştie ce lucrări importante!

După formalităţile obişnuite, Mitropolitul Primat luînd cuvîntul, după salutul de bucurie al revederei tuturor, într'o lungă vorbire, arată nu ştiu pentru a cîtea oară, pericolul propagandei catolice, propune măsuri pentru combaterea ei, precum şi alte măsuri pentru progresarea Bisericei în diferite direcţii. La această cuvîntare aderă cu bărbăţie şi Mitropolitul Moldovei, mai adăogînd şi pericolul propagandei adventiste.

Apoi alegerea de comisiuni se amînă pe şedinţa viitoare,

In a *2-a şedinţă* de la 30 Aprilie se aleg secretarii şi comisiunile pentru diviziunea muncei Consistoriştilor, vre-o 8 de toate.

In urmă se fac diferite comunicări şi propuneri de minimă importanţă, despre unele din care Ministru a zis că se va ocupa.

In a *3-a şedinţă* de la 3 Mai, discuţia toată se învîrteşte asupra sumarului din şedinţa a 2 şi asupra regulamentului conferinţelor pastorale. Este de remarcat, că la această şedinţă n'au azistat Episcopii şi Arhierii, de oare-ce şi-au zis că vor mai discuta aceste lucruri şi în Sinodul lor Episcopal.

Nu ştim cîte alte şi alte şedinţi se vor mai ţine în sesiunea aceasta şi ce vor mai face ori nu Consistoriaţii însă se cam vede; dar cu prelungirile acestei adunări, s'a amînat şi Sinodul Episcopal, care trebuia să se deschidă de la 1 Maiu.

Iată activitatea Consistoriulai superior bisericesc şi pentru înfiinţarea căreia s'a făcut atîta zarvă şi scandal în Biserica noastră.

N'are oare dreptate Episcopul de Roman să ceară desfiinţarea lui, atît din punctul de vedere al *necanonicităţei* cît mai ales şi al *neoportunităţei* lui?

La rîndul nostru apelăm şi noi la d. Ministru şi-l rugăm frumos. Lasă în pace şi fie-ţi milă de bieţii oamenii aceştia, că-i strici mai rău, le strici casele căci 'i ţii în Capitală atîta timp departe de casele şi nevestele lor. Ii deprinzi cheltuitori şi risiptori, 'i aduci şi în torci în tren cu cl. I, cînd la ei acasă cei mai mulţi călătoresc cu cl, III. Iar dacă ai nevoe de luminile şi de sfatul lor, cere-l pe hîrtie. Episcopiii au Protoerei şi Revizori eclestiatici, iar d-ta. d-le Ministru, defenzori eclestiatici, cari 'ţi pot raporta în scris şi cu mai multă îndrăzneală despre toate nevoile Bisericei.

Dar ce stau eu de vorbă cu d ta, cari ai, *cu ei*, planurile şi combinaţiile d-tale politice. Par-că 'i priveşti şi le spui: Vedeţi unde v'am adus, vedeţi unde v'am cocoţat, unde nici n'aţi visat, şedeţi la rînd şi la sfat cu Arhiereii şi Cărturarii Bisericei! Apoi ia vedeţi, că mîni poimîni cad în *opoziţie* şi pentru cinstea ce v'am făcut'o, cinste cer şi eu de la voi. Să nu mă uitaţi, să alergaţi şi să votaţi *pentru* **mine** *şi pentru ai mei*; c'apoi la din contra, cînd voiu veni iar la *putere*, vă desfiinţez şi vă mănînc fripţi,—cum într'o vreme de mult un alt coleg al meu,—grec însă de origină un arman—şi-a mîncat singur copii săi proprii!

Vorbă să fie, dacă pănă atunci nu-i va găsi fripţi gata de către alţii şi încă *scrum!*

Ezechil

Litere-Ştiinţe-Arte

Persiverare diabolicum.—Intre procesele pertractate zilele aceste în faţa juraţilor iaşani a fost şi acel intentat de prof., Cosmovici, profesorului bucureştean Atanasiu In trei rînduri procesul a fost „strigat" şi cu toate poveţele ori aluziile ironice apărute în ziare, profesorul iaşan a persistat ca să aibă la urmă auccesul de a... fi condamnat la cheltueli de judecată.

Poate oare un articol de polemică, apărut într'o revistă, să fie privit şi condamnat ca un articol de calomnie? Există un alt mijloc de a răspunde la cele mai violente atacuri de cît—tot calea publicităţii şi poate fi invocată altă autoritate de cît opinia publică? De sigur că nu. A contesta cine-va o teorie, o afirmare, a ridiculiza ori a ataca—nu însamnă a calomnia şi dacă diferenţiarea nu s'ar stabili în ori-ce ocaziune, însăşi libertatea tiparului, marea cucerire a veacurilor ar fi primejduită.

De aceea credem că profesorul iaşan va regreta că a persistat şi verdictul juraţilor iaşani va contribui odată mai mult la întărirea ideei despre libertatea discuţiunilor ştiinţifice şi literare, la libertatea gîndirii într'un cuvînt.

*

Ziua de 17 Mai, în legătură cu apariţia cometei a fost şi o... zi aniversară. La 17 Mai 1753 a apărut celebra „Lettre sur la Comete" a lui Voltaire. Pe atunci Parisul era emoţionat, sub impresia unei broşuri a renumitului astronom Lalande asupra „Cometelor ce se pot apropia de pămînt". Atunci trecuse abia 31 de ani de la moartea lui Halley,—întîmplată în 1742.

*

Celebrul impresar italian dr. Carlo Gardini a murit la Bologna în vrîstă de 77 ani. Era cu deosebire un fin cunoscător în ale muzicei.

*

Pe scena teatrului din Padua se montează „La Contesa Tarnowska", tragedie în 9 acte, plus un prolog şi un epilog, din d-nii Camis şi Simonetti.

Doi autori sau... asasini a publicului?

*

A apărut No. 5, anul X din „Sănătatea" vechea revistă ilustrată de medicină populară cu un sumar foarte bogat şi interesant, conţinînd un supliment gratuit, „Viaţa Fericită", cea mai folositoare şi mai amuzantă revistă pentru familii

*

STRUNA ZILEI

VICTIMELE PROFESIUNII

La alegerea Camerei de Meserii a căzut bărbierul N... cu 6 voturi şi bărbierul C. cu nici un vot.

Ştiri

Soarta urmăreşte oare
Pe sărmanii coafori,—
Sau ei fost-au, pur şi simplu,—
Raşi de către'alegători?

INFORMATII

❑ **Despre natura vieţei sociale,**—*este titlul prelegerei pe care d. agregat Dimitrie Gusti o va desvolta în ziua 9 Mai, ora cinci p. m., în aula Universităţi.*

Foarte multă lume va asista la conferenţa distinsului agregat.

❑ Citim în „Secolul":

„In nici un caz d. P. P. Carp n'ar putea fi chemat acum la putere. Această eventualitate ar fi exclusă cu desăvîrşire pentru simplul cuvînt că este inadmisibil în practica constituţională ca strada să indice guvernul de mîine, iar corpul electoral să fie cu desăvîrşire ignorat. Şi în această privinţă suntem de perfect acord cu d. Take Ionescu şi adăogăm că şeful conservatorilor democraţi a ştiut bine ce spune atunci, cînd după demonstraţiile catilinare de Miercuri noaptea a exclamat cu atîta bucurie şi convingere, că este sigur că d. Carp nu va veni la putere.

Aşa este. Şi dacă s'ar întîmpla ori ce fel de campanie ar face carpiştii, cu guvernul să se retragă acum,—conservatorii nici nu vor fi măcar consultaţi asupra situaţiei, ci acel căruia se adresa în primul rînd Coroana va fi d. Take Ionescu, care a fost indicat de corpul electoral, iar nu de stradă".

*

După cum se vede, ziarele colectiviste, cari nu dădeau drept de guvernare partidului nostru, acum îl recunosc ca fiind singurul partid de guvernămînt alături de cel liberal.

❑ D. S. Popovici, şef de staţie în inspecţia VI mişcare Iaşi a fost mutat şef de gară la Podul Iloaia, în locul d-lui Neculau, trecut în inspecţie.

S'A DESCHIS

Marele Magazin de Noutăţi

A Jeanne d'Arc

Casa H. DANNHAUER

BUCURESTI, Calea Victoriei 38, Palatul Nifon

MARE EXPOZIŢIUNE

A

ULTIMELOR CREATIUNI

IN

Rochii, Costume Tailleur,

Mantale, Jachete şi Pălării

provenind de la cele mai mari case din Paris

Lenagiuri, Mătăsuri, Voalete,

Mănuşi, Panglici

— Expediţiune în provincie —

❑ Astă seară Vineri are loc deschiderea grădinei Cuza-Vodă, din strada Lăpuşneanu, cu excelentul cinematograf Gamont.

Programul cuprinde bucăţi din cele mai instructive şi după natură; e de relevat „Cîmpina şi Buştenarii", luat după natură, sondele în timpul erupţiei, extragerea ţiţeiului etc. Se va desfăşura apoi, senzaţionala dramă „Baltazar, regele Babilonului, jucată de cei mai meritoşi artişti ai Parisului. Drama se petrece în timpul asediului lui Cyrus, şi pe cînd Baltazar organizase o petrecere, ca să uite de suparare, o mînă nevăzută scrise pe perete: Mane, Techel, Phares; profetul Daniil chemat să explice, cuvintele, prezise regelui terminarea domniei şi apropierea morţii sale. Nu trece mult şi Cyrus, intrînd cu trupele sale, omoară pe Baltazar.

In afară de aceasta vor mai fi o serie de subiecte foarte interesante. Imprejurimile Barcelonei (după natură), Coastele Zanzibarului, Visul unui vînător, comedie, precum şi celebra dramă a lui V. Hugo „Mizerabilii" etc.

In pause, ca şi în timpul spectacolului va cînta muzica regimentului 13 Stefan cel Mare.

Duminică va avea loc o reprezentaţie în folosul societăţei Cuza-Vodă.

❑ Excadronul de excortă (jundarmii călări), care face parte din div. X a, va pleca în luna August la Manevrele din Dobrogea.

❑ Eri la fabrica de ape gazoase „Sanitas" s'a întîmpalat un accident: O sticlă spărgîndu-se a tăiat degetul lucrătorului Gheorghe Ciornei. I s'a dat ajutoare şi s'a pansat de către societatea „Salvarea".

❑ Toate trupele din localitate vor face mîine manevre de cadre, în împrejurimile Iaşului—Rediul-Tatar.

❑ Şedinţa Camerei de Comerţ, care urma să aibă loc eri s'a amînat penastă-zi la oarele 3 p. m.

❑ Membrii societăţei viticole din judeţul Iaşi, se vor întruni, în adunare generală, Duminică 16 Mai, în localul Camerei de Comerţ.

❑ La spitalul Sf. Spiridon a fost adus elevul I. Pastia, de la gimnaziul din Fălticeni, care a încercat să se sinucidă, descărcîndu-şi un foc de revolver în gură.

❑ **Alegerea de Archiereu.**—In seziunea de primavară a Sf-lui Sinod, ce se va deschide în ziua de 12 Mai, se va proceda la alegerea a trei candidaţi, din care ministrul înstrucţiei va alege unul, care va fi hirotonisit Archiereu, în locul ramas vacant prin moartea Archiereului Melchisedec Piteşteanu.

Această alegere urma să se facă în toamna anului trecut, însă din cauza gravului conflict sinodal, s'a amînat pentru această seziune.

Vor candida: P. C. S. Archimandritul Evghenie Humulescu, de la Mitropolia din Capitală, P. C. S. Arhimandritul Iuliu Scriban, directorul Seminarului Central din Capitală, P. C. S. Archimandritul Gherasim Miron din Iaşi, Archimandritul Teofil Mihailescu, de la Mitropolia Capitalei, Preotul Nazare, prof. universitar şi directorul internatului teologic şi Archimandritul Chesarie Stefano, de la Capela romînă din Paris.

Dintre candidaţi, cei care au mai multe şanse, se zice că ar fi Archimandritul Evghenie Humulescn şi Archimandritul Iulius Scriban.

❑ Nişte hoţi au încercat să săvîrşească un furt la locuinţa d-lui dr. D. Iamandi, din Tg.-Frumos. Hoţii s'au întrodus înăuntru, în timpul nopţii şi au spart saltarele de la un birou. In momentul însă cînd operau, au fost surprinşi de servitoare şi au dispărut.

❑ D. dr. Rudescu, de la spitalul rural Săveni, jud. Dorohoi, a fost numit medic comunal definitiv la Iaşi; d. dr. C. Brăileanu, medic comunal la Iaşi, a fost numit definitiv, medic la spitalul Negreşti, jud. Vaslui.

D. N. Tufescu, farmacist ajutor la depozitul regional de medicamente din Craiova, a fost numit farmacist la depozitul din Bacău.

❑ Membrii consiliului comunal se vor întruni astă zi la orele 4 şi jumatate.

❑ Pensiile civile şi militare pe luna curentă se vor plăti la administraţia financiară, Vineri 14 Mai.

DIVERSE

— Administratorii de plasă au înaintat prefecturei judeţului, rapoartele de inspecţiile şi situaţiile caselor comunale pe luna April.

— Societatea de binefacere „Cuza Vodă", organizează pentru Duminică 9 Mai, o frumoasă reprezentaţie cinematografică, în grădina Cuza-Vodă, din strada Lăpuşneanu. Va fi un program nou şi variat. Indemnăm publicul să ia parte în număr cît mai mare.

— A fost arestat individul Iţic Segal, care trecînd aseară prin curtea bisericei Bărboi şi găsind dormind pe iarbă pe băetul Marcu Iţic Iancu, i-a dat foc hainelor, din care cauză acesta căpătînd arsuri pe corp, a fost dus la spital.

Ultime INFORMAȚII

❑ *D. Demetrescu-Argeș, numit de curînd medic primar al comunei Iași, a plecat la București, spre a-și presinta demisia.*

D. Demetrescu-Argeș va declara în textul demisiei sale, că, inspectînd orașul, a rămas îngrozit de starea de infecție și că nu poate lua asupra-i răspunderea, că va putea face ceva, pentru a contribui la ameliorarea acestei stări.

❑ **Alegerea de la Tecuciu.**—*Bandele disprate și avinate ale zbirului Alecu Anastasiu, au lucrat ieri ca pe timpurile de groază ale colectivității.*

Alegători au fost sechestrați în casa d-lui Plaino, alții au fost siliți să-și anuleze voturile, teroarea, în fine, era în toiul ei.

Cu toate aceste presiuni, candidatul colectivist a reușit să obție patru voturi mai mult de cît candidatul nostru și să provoace astfel balotaj,

La teroarea unui guvern în agonie, va răspunde tecucenii în ziua de 13 Mai și vor vedea colectiviștii dacă ei au dreptul să reînvie vremurile de groază ale bandiților de la Tecuci.

❑ **10 Mai la școlile primare.**—In consfătuirea ce a avut loc aseară la școala „Gh. Asaki", s'a hotărît ca ziua de 10 Mai să se serbeze la școlile primare urbane de băeți și fete, la fiecare școală pe circonscripție, după înțelegerea directorilor.

Dimineața la ora 9, vor asista la Te-Deum-ul oficiat la biserica cea mai apropiată de școală, după care se vor ținea elevilor cuvîntări ocazionale.

La școlile rurale, învățătorii cu elevii vor merge la biserică dimineața, iar după amează se vor ținea atît elevilor cît și sătenilor, conferințe ocazionale, prin care să li se arăte însemnatatea zilei de 10 Mai pentru noi romînii.

❑ **Coloniile școlare.**— La școala primară „Gh. Asaki", a avut loc o întrunire a directorilor și directoarelor școalelor primare, la care a luat parte și d nii D. Sachelarescu, inspectorul școlar și N. Ionescu, revizorul școlar.

S'a luat hotărîrea ca serbările școlare ce se vor da în folosul societății „Coloniile școlare, să se organizeze de fiecare director, cum va crede mai nimerit și potrivit mediului unde să găsește școala, precum și altor împrejurări. La școalele unde nu se vor putea da sărbări, se vor face liste de subscripții, strîngîndu-se fonduri cît de mici.

Propaganda ideii frumoase a „coloniilor" fiind scopul însemnat a acestor sărbări școlare, se va căuta pe cît posibil, a se răspîndi în populațiunea orașului, ideia coloniilor de vacanță.

❑ D. I. Dodon, inspectorul școalelor rurale din județul nostru, a inspectat eri școala rurală din Totoești.

Septămîna viitoare va inspecta școlile din plasa Șipote.

❑ No. 9 al revistei „Facla", care va fi un număr special și care va cuprinde o bogată materie, va fi pus în vînzare Duminică.

❑ Consiliul de răsboi va fi convocat, pentru sfîrșitul lunei, spre a judeca mai multe procese privitoare pe grade inferioare.

❑ Judele instructor Sculi a lansat mandat de arestare contra lui Iosef Barber, necredinciosul fost contabil al d-lui Albert Daniel.

❑ Delegația județeană se va întruni zilele acestea, pentru a discuta mai multe cereri de deschideri de cărciume.

❑ Autoritățile școlare vor interveni la administrația comunală, ca să facă reparațiunile de care au nevoie multe școli primare din localitate.

◑ Trupele locale nu vor pleca în tabăra Șipote, de cît după ce vor termina exercițiile de lupte care se fac aproape zilnic.

❑ Curtea cu jurați a condemnat eri la 5 ani închisoare și 4000 lei despăgubiri civile, pe Vasile Goraș, pentru crimă de omor.

❑ Știrile alarmante date asupra accidentului de automobil al d-lui G. Dobias, erau, din fericire, exagerate.

Prietinul nostrn se află bine. Eri noaptea, cu acceleratul a plecat din Tecuci la București.

❑ Senatul universitar și consiliul facultății de medicină au fost convocate să se întrunească Marți, 11 Mai, ora 5 jum., spre a asculta raportul comunei asupra titlurilor și lucrărilor d-lor doctori Al. Obrejia și Al. Suțu, candidați la catedra de psihiatrie de la facultatea de medicină din București.

Suntem informați că comisia opinează pentru recomandarea d-lui Obreja.

❑ Procesul preotului Moraraşu din județul Botoșani, care urma să se judece de consistoriul spiritual, în această lună, din cauza procedurei necomplecte, se va judeca în ședințele din cursul lunei Iunie c.

❑ Mîine vor apărea înaintările ce s'au făcut în armată pe ziua de 10 Mai.

❑ D. Vasiliu L., impiegat de mișcare în stația Iași, a fost permutat la Mircești.

❑ S'a pus în vedere administratorilor de plăși să ia măsuri, ca ziua de 10 Mai să fie sărbătorită în toate comunele și la Te-Deum-ul ce se va oficia, la bisericele din comunele respective, să ia parte autoritățile comuunale.

❑ Sublocotenentul P. Softa din reg. 7 Roșiori cu plutonul seu se va duce mîine dimineață, în marș pănă la Ungheni, iar reg. 7 Roșiori în frunte cu colonelul Musteață spre Rediul-Tatar.

❑ In vederea examenului de absolvire la școalele primare rurale, ministerul instrucțiunii publice a cerut revizoratului școlar să puie în vedere învățătorilor, să comunice de urgență numărul elevilor, care urmează a se prezenta la examen.

Zilele de examinare pentru fie-care cerc, vor fi stabilite în vederea examinării unui număr de cel mult 20 de elevi pe zi.

❑ Comitetul pentru rîdicarea statuei lui M. Kogălniceanu, întrunit ieri seara, a adjudecat asupra sculptorului Clemente Santalene, lucrările pentru executarea soclului pe care va fi așezată statuia marelui barbat de stat.

❑ **Curtea cu juri.**—Azi s'a înfățișat procesul Lenței Iosupescu, acuzată că în Septembrie anul trecut, a lovit în cap cu o piatră, pe femeia Mariţa Neghină, în urma unei certe ce a avut-o cu numita, din care cauză Mariţa a încetat din viață după 8 zile, în spitalul Sft. Spiridon.

Acuzata e aparată de d-nii avocați Oswald Teodoreanu și Vesp. I. Pella.

Ea neagă că ar fi lovit cu piatra—afirmînd că atunci cînd s'a produs scandalul și victima a fost lovită, o mare mulțime de oameni se afla acolo—în mare parte copii cari aruncau cu pietre și strigau ura, văzînd cum se bat două femei.

Se ascultă martorii acuzări și ai apărării cari în majoritate arată cum au văzut pe Iosupeasca aruncînd cu pietre—în special sergentul Linței și propietara Vasiliu, care arată că femeia Neghina s'a lovit și mai pe urmă în cap.

Importante sunt însă arătările d-lor dr. Juvara și G. Bogdan profesori Universitari asupra cauzelor cari au produs moartea.

D. dr. Juvara arata că dacă victima a fi fost căutată la spital cum trebue, dacă i se deschidea osul frontal fracturat, distrugea ori ce început de infecțiune și scapa, mai ales că fractura nu era gravă.

Depoziția științifică a d. dr. Juvara cu detalii și exemple admirabile produce mare sensație în sală.

Se ascultă d. medic legist Bogdan.

Procesul continuă.

❑ **Arestarea unui avocat.** — Anul trecut dispăruseră, din sertarul judecătorii ocolului I din Iași, două recipise, din care una, în sumă de vre-o trei sute lei fusese încasată, fără a se putea stabili de cine.

In ziua de 13 Aprilie a. c., dispăruse de la aceiași judecătorie o recipisă în sumă de 500 lei, ce fusese consemnată pe numele I. Berger,

D. judecător-stagiar Carp făcuse, în ziua de 10 April, o revizie a recipiselor și le găsise în perfectă regulă. In ziua de 13 April, însă, dispăruse de pe biroul judecătorului timbre în valoare de 50 lei, depuse spre anulare de casa Bourne, care are reclamațiile tipărite pe hîrtie liberă și adaogă timbre spre anulare.

Intrigat de această dispariție, magistratul făcu o nouă revizie recipiselor și constată lipsa aceleia de 500 lei.

Cercetîndu se la administrația financiară, se află că recipisa fu încasată în baza unei ordonanțe de restituire a judecătoriei, din 13 April, subscrisă de stagiarul Carp și contrasemnată de arhivarul Trancu, ambele semnături falșificate, și încasarea se făcuse de un anume ȘmilIțicovici, în baza declarației făcute de un avocat, că cunoaște peIțicovici.

Firește, bănuelile căzură în primul moment asupra avocatului, care atestase că cunoaște peIțicovici. Avocatul fu supus imediat unui interogator și declară următoarele : într'una din zile veni la el numitulIțicovici și-i propuse să meargă cu el la casierie să încaseze o recipisă de 500 lei. Avocatul i ceru un onorar de 20 lei și evreul plecă, revenind cu avocatul Stoica. Acesta ceru colegului său să însoțească pe evreu și consimți să vie și el—Stoica—dar dispăru aproape de casierie.

Avocatul bănuit se puse pe urma luiIțicovici și descoperi pe acesta în str. Șipotelor. Adus la poliție se află, mai înainte de toate, că evreul se prezintase la casierie sub nume falș, de oare ce îi ziceIțic Șmilovici și nu ȘmilIțicovici. El declară că recipisa îi fusese dată de avocatul Stoica, pe crre l cunoaște mai bine de zece ani și pentru care mai încasase, și anul trecut, recipisa de 300 lei.

Adus la siguranță și supus unui lung interogator de către d. procuror Skarlet, Stoica neagă cu persistență ori ce amestec al său în regretabila afacere. Afirmă, însă, că ar cunoaște pe Șmilovici, care spunea el, se află la Negreşti și propusese comisarului de siguranță să plece împreună la Negreşti, ca să-l descopere pe evreu.

Intre acestea, la percheziția făcută la domiciliul evreului, poliția găsi două suplici către administratorul financiar, îi chestia recipisei fatale, ambele scrise de Stoica.

Eri seara, de la orele opt înainte, d. procuror Skarlet luă un nou interogator lui C. Stoica. El făcu mărturisiri complecte declar nd cum opera : venea la judecătorie, punea ghiozdanul pe birou, lua un dosar la citit, în care timp cu chei miciunoase, deschidea sertarul și scotea recipise. Le alegea, însă, și lua pe acelea pe sumi mijlocii.

Stoica este un om tînăr, fiul unui fost magistrat superior și de aceea toată lumea va regreta pacatul în care a căzut din cauza dragostei ce o avea pentru o femee cu moravuri sprintene.

❑ Ancheta privitoare la avocatut C. Stoica, continuă și astă-zi la siguranță. Miine Stoica va fi înaintat instrucției.

❑ Un concediu de două zile a fost acordat d-lui prim-președinte al Curței de Apel.

❑ Pentru supravegerea jocului de oină, în ziua de 10 Mai, ministrul a numit o comisie compusă din domnii: M. Tomida, președinte; Țăranu, Burghelea și Bucovineanu, membri.

Se știe că profesorii au ales, în acelaşi scop, altă comisie.

❑ Ministerul instrucțiunei a comunicat revizoratului școlar că pe viitor inspecțiunile la școlile care se ocupă și cu învățămîntul agricol, să fie făcute de revizorul școlar, de oarece pănă acum inspecțiile fiind făcute de cei însărcinați exlusiv cu aceasta n'au dat rezultate bune.

❑ O delegație de medici din Bucovina, însărcinată de comitetul țărei, va sosi zilele acestea la noi în țară, pentru a studia organizarea pelagroseriilor de la noi.

❑ Membrii comitetului pentru înființarea școalei de corecție, se vor întruni, în a doua jumătatea lunei aceștia, pentru a discuta cîte-va chestiuni și a lua hotăriri în privința adunărei fondurilor necesare.

❑ Din Podul Iloaiei au cerut să se prezinte la examen cinci adulți.

❑ **Reprezentațiile cinematografice Pathé Frères Paris, sub conducerea electricianului A. C. Bottez, vor reîncepe peste cîte-va zile, în vasta grădină Bragadiru. Programele vor fi schimbate de două ori pe săptămînă, primul program, complect nou, va începe în fie care Luni, al doilea, de asemenea nou în întregime va începe în fie care Joi. Ele vor fi special întocmite pentru stagiunea de vară și vor cuprinde cele mai frumoase sujete, piese de teatru interpretate de somitățile scenelor pariziane precum și evenementele mari ale zilei din lumea întreagă. Nici unul din sujetele aratate la Circul Sidoli nu va mai figura în programele acestei stagiuni de vară.**

Data reînceperei și celelalte detalii vor fi aratate la timp în acest ziar, precum și prin afișe speciale.

Matineurile vor urma toată vara, în fie care Duminică la Circul Sidoli. Data reîncepereilor va fi deasemenea anunțată.

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 7 Mai

Interviewul Regelui

Bucureşti.—Din Viena se telegrafiază că ziaristul Münz publică o scrisoare în „Neue Freie Presse", în care arată că în interviewul ce l'a avut cu M. S. Regele Carol al României, s'a strecurat o eroare de tipar, la punctul unde vorbea de legea industriilor, ziaristul Münz spune că în loc să se tipărească că „legea a suferit modificări", s'a tipărit că „legea va suferi o modificare". In colo, scrie ziaristul Münz, cuprinsul interviewului a fost aprobat de M. S. Regele Carol.

Zvonuri false

Bucureşti.—«L'Indépendance Roumaine» și «Viitorul» au lansat svonul cum că s'ar fi început tratative pe lîngă d. Take Ionescu, șeful partidului conserrator-democrat, pentru «o împacare» cu junimiștii.

Ziarele conservator-democrate vor publica azi un comunicat, prin care se va arata că d. Take Ionescu dezminte zvonurile că situația nu s'a schimbat de loc și că e așa cum a aratat'o d. Take Ionescu în discursul ce l'a rostit la clubul conservator-democrat, după reîntoarcerea sa în țară.

Alegerea din Tecuciu

Bucureşti.—La alegerea de eri de la Tecuci, administrația liberală și agenții guvernului au întrebuințat tot felul de presiuni și amenințări, contra cetățenilor alegători, bănuiți că au simpatii pentru candidatul partidului conservator democrat, d. Arbizani, care se bucură de unanime simpatii.

D. Dim. P. Moruzzi, deputat, care a fost eri la Tecuci, fiind interviewat de un ziarist, a declarat că nici o dată nu s'a văzut acte de sălbătăcie, ca cele exercitate la alegerea de eri de la Tecuci.

Agenții guvernului au ajuns pînă acolo, că s'au servit chiar de atentate, amenințînd viața fruntașilor conservatori-democrați, care se aflau acolo și lucrînd ast-fel ca să împiedice venirea la vot a multor cetățeni. Accidentul de automobil al d-lui Gh. Dobias, a fost provocat tot de către agenții guvernului. D. Dobias a sosit azi în Capitală și se află în afară de ori-ce pericol.

Requiem pentru Regele Eduard

Bucureşti.—Azi dimineață, s'a oficiat la biserica Luterană, un requiem pentru odihna sufletului Regelui Eduard al Angliei. Toată biserica era îmbrăcată în doliu și erau de față toți miniștrii cu d nele, precum și foștii miniștrii.

La orele 11 a sosit M. S. Regele și întreaga familie regală. Suveranul a fost întîmpinat de ministrul Angliei la București.

Requiemul s'a terminat la orele 11.

Reprezentanții camerei de comerț la Sofia

Sofia.—D. Hagi Tudurake, președintele Camerei de comerț din București și d. Gr. Stoianovici, secretarul camerei, au sosit aci. Miine camera de comerț de aci va da un banchet în onoarea lor.

Regele Suediei la Viena

Viena.—Regele Suediei a petrecut aproape toată ziua de azi la expoziția de vînătoare, a vizitat mai multe pavilioane, printre cari, mai îndelung pavilionul industriei românești. Ministrul Romîniei d. Mișu a făcut onorurile. Regele s'a interesat mult de broderiile românești, făcînd numeroase cumpărări.

La ora 6 seara membrii societății corale „Scubert" au dat o serenadă în onoarea Suveranului.

Imparatul Wilhelm la Londra

Londra.—Imparatul Wilhelm a sosit azi dimineață. A fost primit la gară de regele Gheorghe și de ceilalți principi. Cei doi Suverani s'au salutat în mod cordial.

Pe străzi staționa o mare mulțime, care să abținea însă de la orice manifestațiuni.

Imparatul a făcut o vizită regelui și reginei. La trei după amiază, împaratul Wilhelm, regele Gheorghe și regele Belgiei, s'au dus în trăsuri la Vestminsternhall, unde au stat 15 minute.

Arestări

Paris.— Ziarele spun că vre-o 20 persoane, în special impegați la compania vagoanelor de dormit, au fost arestați sub bănuiala de furturi și defraudări în dauna companiei.

Arestarea mai multor tăinuitori și cumpărători de bijuterii furate în trenuri e iminentă.

Comisia financiară austriacă

Viena.—Comisiunea financiară s'a întrunit pentru a studia noile impozite.

Deputatul social democrat Renner, relevînd știrile ziarelor despre importantele cerinți ale marinei, pentru construirea de dreadnoughturi, a propus să suspende ședințele comisiunei pînă ce guvernul îi va da detalii autentice, cu privire la necesitățile marinei.

Ministrul finanțelor d. Bilinski, a combătut propunerea, declarînd că nici dînsul, nici guvernul austriac nu știu nimic oficial cu privire la construirea noilor vase și pînă acum nu s'a prevăzut nici o sumă pentru atari construcțiuni. Guvernul nu ascunde nimic despre intențiunile administrațiunii armatei și marinei, despre cari guvernul n'a primit știre de cît acuma.

La Buda-Pesta vor avea loc negocieri între guverne, iar hotărîrile luate vor fi depuse la delegațiunile anului 1911, spre a fi luate în desbatere. Moțiunea Renner a fost respinsă cu 12 voturi contra 11.

300,000 lei, se oferă de dat cu împrumut în prima ipotecă sau în a doua după credit.

A se adresa la d-l avocat Lascar Antoniu, strada Anastasie Panu No.4.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 19 Mai curent oara 11 a. m. se va ține în Camera acestei Primării în conformitate cu art. 72—83 din Legea asupra comptabilității publice, licitația prin oferte închise pentru darea în întreprinderea a următoarelor lucrări :

1). Reparațiuni la clădirea Halei, valoarea lucrărilor după deviz Lei 2576 Bani 20. Garanția provizorie 150 Lei.

2). Reparațiuni la Capela de la Cimitirul Eternitate valoarea lucrărilor după deviz Lei 2200. Garanția provizorie 140 lei.

Devizele se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 9164 — 6 Mai 1910

LAXIN

Bonboane purgative
din fructe
UȘOR DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI
Gust plăcut.- Efect sigur
Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499
Se recomandă în special contra :
Constipației, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.
Prețul unei cutii LEI **1.75**
Depozit la toate farmaciile și drogueriile
Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

GRADINA BRAGADIRU

Marți 11 Mai 1910—ora 9 seara
Reprezentație dată în beneficiul d-lui
A. B. LEONESCU
Cu bine voitorul concurs al artiștilor Teatrului Național din Iași
Se va juca
GINERELE D-LUI PREFECT
Comedie în 3 acte, localizată de P. Gusty.
Spectacolul se va sfirși cu :
Adevăr dar cu măsură
Comedie localizată de d. Luchian.
Rolul lui Ivanciu Zarzavagiu va fi jucat de d. A. Leonescu

Vaccinări si revaccinări
Cu limfă proaspătă, garantată practică
Dr. A. Steuerman
Strada Golia No. 13

CLINICA BOALELOR DE OCHI
Doctor C. Miclescu
Strada Stefan cel Mare No. 2 bis
(Casele Hirschensohn)
Consultațiuni 3—6 p. m.

De inchiriat două apartamente la Aleea Principesa Maria, unul compus din 5 odăi și altul compus din 4 odăi.

De Arendat Moșia Ruginoasa, com. Oșești județul Vaslui, în apropiere gara Buhăesti, proprietatea erezilor defunct. I. Negrea. Intindere 387 fălci. A se adresa la d. dr. Rătianu Iași.

Sanatoriul „S-ta Maria"
IAȘI—Str. Zmeu 3 (Beilic) Tel fon
Localul s'a mărit cu un număr mare de camere. *Instalație higienică confortabilă. Se primesc boli interne, chirurgicale, cronice și faceri.* Consultațiuni cu toți medicii, după dorința pacienților.
Pensiunea de la 8 lei pe zi.
Pentru bolnavii internați cu luna se fac reduceri.

De inchiriet în strada Lascar Catargiu No. 5 (fosta str. Romînă) un apartament, compus din 5 odăi, cu atenansele lor. A se adresa d-nei Jeanne Unter Pâcurari 37.

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnații, unici fabricanți al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oțăl bătut peste tot**, facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitațiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreț** precum mai jos desemnat și cu inscripția firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre și să găsesc numai în depozit la casa **frații Bachstez în Iași** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi și cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iași, legată cu rețeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Șoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraților RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate și tuburi de ciment, în ori-ce diametru și dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

Peste câte-va zile

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Data deschiderei, prețurile locurilor precum și orice amănunte vor fi aratate la timp în acest ziar precum și prin afișe speciale.

Matineurile vor urma regulat în tot timpul verei - fie-care Duminică—în sala Circului Sidolli. Data începerei lor va fi deasemenea anunțate.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieți și rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurații din Romania
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 880 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:
a) Caz de viață pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.

Direcțiunea pentru Romînia **București**
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix: **20f**
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à **0f 20**

TITUS LAPTEȘ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. și 4— p.

DIM. M. BOTE
AVOCAT
Iași. Str. de Sus No.

Cine vrea să cîștige la Loterie

să cumpere bilete numerotate de

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 85 — Iași

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la 10 (23) Iunie 1910

Se poate cîștiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șapte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Grăbiți-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua și Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Prețurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Prețurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iași Strada Primariei No. 17.—Instalațiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str. Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII.—No 1011 - Duminică 9 Mai 1910

INTRE INTRUNIRI

Din apatia cea mai mare, din dolce-far-niente-le boerului cu narghiulea, iată-ne acum ţinuţi într'o încordare neaşteptată prin întrunirile sgomotoase ce le ţin lanţ una după alta.

După Bucureşti—Buzeu; după Buzeu—Bucureşti; va urma Mizilul, Găeştii, Pueştii, Slobozia, Ţindărei şi toate tîrgurile de pe moşiile boereşti, unde niţel-niţel se bucură de ceva trecere boerul.

Că se miră ţara de această febrilă mişcare, calea-valea; e ţara, şi de această ţară nu-şi prea bat capul şi boerii. Trei ani de zile ei au valsat cu d. Ionel Brătianu, fără să asculte nici o melodie rurală, ci tot sus, sus, sus.

In tot acest timp de 3 ani, guvernul liberal al d-lui Ionel Brătianu a înfăptuit legi rele, dăunătoare ţării, izbind prin acele legi mai toate clasele sociale. Ţara a protestat, meseriaşii s,au întrunit şi au protestat; crişmarii s'au întrunit şi au protestat; ţăranii au strigat că li s'a înrăit starea; auzitu-le-a cineva glasul? Nimene; boerii d-lui Carp valsau cu liberalii dansul legilor rele şi nu ziceau pîc!

Ultima jignire ce se aducea moralului ţării era contenciosul, pe care guvernul d-lui Ionel Brătianu ţinea cu ori-ce preţ să-l desfiinţeze. Abia atunci au început să se mişte, dar într'o acţiune academică parlamentară, nu atît ca să lupte aprig contra legii, ci ca să-şi justifice de ce au fost de la început contra legii d-lui A. A. Badareu. Iar pe cînd noi agitam ţara prin întruniri în oraşe şi tîrguri, explicînd acestei ţări gravitatea faptului, d-lor se mulţumeau să stea liniştiţi acasă fiindu-le îndeajuns discursurile din parlament, şi atîta?

Atunci în adevăr era prilejul de pus un partid în slujba ţării, căci i se atingea ţării, cetăţanului, unul din acele drepturi scumpe, care greu se capătă în lupta contra arbitrarului puterii statului.

Şi n'au făcut nici un gest, nici o mişcare!

Iar astă-zi se asvîrl cu toată impetuositatea omului care scapă corabia, crezînd că se îneacă. Iar ţara-i mică, ţara-i tare şi stă cuprinsă de mirare ce i-a apucat. Delegaţi din toată ţara la April; delegaţi din toată ţara la Mai; delegaţi la Bucureşti, delegaţi la Buzeu, delegaţi pretutindeni.

Ce să fie?

Guvernul îşi face bagagiul. In curînd alegeri generale făcute de ţară; în curînd guvernul liberal nu va fi de cît... *a fost!*

Ce bucurie pe partid! Ce bucurie pe tabără! De 15 ani n'au mai avut atita elan de entusiasm! De 15 ani de zile n'au mai simţit atîta curent de îmbărbătare la luptă!

Sînt grei bătrînii de pornit, zice Coşbuc în Nunta Zamfirei, dar o dată porniţi sînt greu de propit!

Cam aşa impresie ne fac nouă şi Carpiştii cu lanţul lor de întruniri aşa din senin! O fi ştiind adică, ceva şeful, zice partidul! O fi însemnînd ceva partidul, zice în sine şeful! Şi aşa amîndoi şi şef şi partid cuprinşi în o egală admirare îşi dau prilej să se vază mai des unul pe altul; şi bine fac!

Dar care va fi noutatea veche de la întrunirea de mîine?

Intîiu şeful va profetiza. A profetizat pe 2 Mai la 11 April. Ajuns la 2 Mai a dres'o cu momele şi cu pedelături, lovind în şeful nostru, dar a profetizat, că în curînd vom avea alegeri generale, pentru care să se pregătească ţara. Mîine la 9 Mai va mai profetiza şi va lasa timpului sarcina să verifice profeţia.

Vor veni apoi mareşalii întrecîndu-se în arta de a fi... gogomani. Vor vorbi în numele ţării de la Buzeu şi Brăila; vor dovedi că ţara e cu dînşii; şi dacă cineva din public îi va întreba, de ce au dat bir cu fugiţii la Roman şi Tecuci, ba au votat cu liberalii, ei vor răspunde sus şi tare, că sfînta întîmplare s'a făcut să se declare vacanţa parlamentară în centrele unde ei n'au organizări politice tari. Ba n'au de loc, nici tari nici slabe.

Iar Vodă stă în scaun şi privind lucrurile de sus în jos se va fi mirînd şi el de această pornire zgomotoasă, care nu e făcută pentru dragul ţării, ci tocmai ca în cimilitura cucoşului, vizează pe însuşi Măria-Sa.

Carpiştii netăgăduit că prin întrunirile lor dese dau şah la Rege, pentru a-l face mat din 2—3 loviri, fie că sînt sau nu bine sprijiniţi pe toţi *caii, turnurile* şi *nebunii* din joc. Şahişti consumaţi ei îşi zic: Regele se face *mat*, tocmai prin piesele sale, căci ele îl împedecă de a se mişca cît de cît din pasul lui greoiu; dacă vom şti să-l dăm repede-repede mat, Regele fără a mai consulta pasul ţării, va trebui să ne primească lovitura, şi atunci socoteala ni-i eşită bine. O dată acaparat Regele, ţara vine de la sine, căci de aceia e ţară, ca să meargă după Vodă.

Aşteptăm desfăşurarea evenimentelor pe alt curs, nu după cum se profetizează de d. Carp şi mareşalii săi.

Gh. Ghibănescu

Balotajul din Tecuciu

Cele numai patru voturi în plus ale candidatului colectivist de la Tecuciu, sunt mărturii preţioase despre ingerinţele la cari s'au dedat Anastasiu şi co banditii sei în alegerea de la 6 c.

Iar cele opt voturi anulate, toate ale d-lui Victor Arbizani, sunt martore oficiale, că al nostru candidat a reuşit, de fapt, de la primul scrutin.

Mai ales între orele 3—5, în ziua de alegere, banditismele, secfestrările şi ingerinţele ajunsese la grad enorm. Banda a operat şi în tîrg şi la drumul mare: în tîrg banditismele urmau în casele Anastasiu şi Plaino, iar la drumul mare, cu ajutorul celor trei automobile, alegătorii veniţi din comune rurale, erau luaţi cu forţa, duşi la Anastasiu sau la celălalt şi secfecstraţi.

Un regim în plină agonie şi în lamentabil faliment, represintat prin banditi, recunoscuţi ca atare, reprezintat prin drojdia societăţei, a dat luptă desperată, a torturat, a inchiziţionat, ca să ajungă la rezultatul lamentabil de alaltăeri.

Luptînd astfel, recurgînd la reîntronarea unor obiceiuri politice sîngeroase, regimul şi toţi banditii sei de la Tecuci au dovedit că au avut de luptat cu un adversar foarte puternic şi redutat, cum rezultatul a dovedit, în adevăr, puterea extra-ordinară a partidului nostru

Urna de la Tecuci a glăsuit sub presiuni enorme, a fost împrejmuită de acte de adevărată tortură a conştinţilor şi, totuşi, bravi au luptat alegătorii colegiului II de Senat din Tecuci.

Guvernul muribund poate să se zvîrcole mai departe şi să dee voie banditilor să meargă pînă 'n capăt cu infamiile şi presiunile: partidul nostru va lupta, însă, în balotaj şi alegătorii, îngroziţi de infamiile de la 6 Mai, vor merge din nou la urnă şi vor pedepsi pe colectivişti prin voturile ce vor da d-lui Arbizani.

Partidul conservator-democrat a avut Joi o nouă biruinţă, iar la 13 Mai va complecta acea biruinţă prin una nouă.

Iar banditii, care nu ne-au lasat să triumfăm odată la Tecuci, vor fi fost striviţi de două ori pentru fenomenalele lor fără de legi.

Intre două congrese

Drept răspuns la campania de răsturnare a carpiştilor, şeful liberalilor a convocat partidul său la un congres pentru ziua de 16 Mai.

D. Brăteanu, se crede obligat să-şi informeze amicii asupra situaţiei politice, şi să răspundă declaraţiunilor făcute de d. Carp în chestia viitoarelor alegeri.

După cum întrunirea junimistă de mîine nu prezintă absolut nici un interes politic, toată lumea fiind de acord că guvernul va rămînea pînă la toamnă la putere — tot asemenea nici întrunirea liberală de Dumineca viitoare, nu prezintă nici o importanţă, toată lumea fiind iarăşi de acord că alegerile viitoare nu le poate face nici d Brăteanu nici d. Carp!

Situaţia politică este foarte clară şi cum foarte bine a spus-o d. Take Ionescu, nici mişcările de stradă ale d-lui Carp, nici afirmările de şedere la putere ale d lui Brăteanu nu i va schimba cu nimic cursul ei normal.

Guvernul liberal trebuie să trăiască pînă la toamnă. Remanieri ministeriale se pot face în timpul verei—dar schimbări de regim nu.

Acţivitatea agricolă a ţărei noastre se opune la schimbări politice de natură a împedica sau sustrage lumea de la o muncă, care formează existenţa economică aproape tutulor claselor noastre producătoare.

Se ştie ce se petrece în ţara noastră în timpul unei schimbări de regim. Orice altă activitate stă pe loc—şi preocuparea generală se învîrteşte în jurul mişcărilor, şi luptelor electorale, cari ţin cel puţin 2 luni. Or, aceste luni sunt pentru agricultori lunile cele mai grele de muncă, iar pentru intelectuali, lunile de recreaţiune, de odihnă, de cari nu pot fi şi nici nu trebuesc privaţi—afară numai cînd ne am găsi în faţa unor evenimente extraordinare—lucru de cari nici nu-i vorbă acum.

Deci pînă la toamnă guvernul d lui Brăteanu, guvern de vacanţă, sau de provizorat, ori cum va fi calificat, trebue să trăiască.

Dar nici d. Carp, nu crede şi nici n'ar vrea ca guvernul să se retragă acum, cînd mai toţi fruntaşii junimişti sunt ocupaţi cu moşiile sau cu.. viligiatura.

D. Carp, vrea să producă în atmosfera politică, un curent ca la toamnă cînd liberalii se vor retrage, d-sa să fie chemat la putere.

Ăsta-i lucru greu—imposibil aproape, chiar dacă şeful junimiştilor s'ar svîrcoli toata vara şi şi'ar ţine amicii concentraţi într'o continuă mişcare de întruniri publice, pe tot timpul căldurilor tropicale de Iunie, Iulie şi August.

Acelaş lucru îl spuneam şi despre d. Brăteanu. Congresul de Dumineca viitoare, nu va putea da nici cea mai mică licărire de viaţă unui guvern trăit.

D. Brăteanu se poate considera că şi-a sfîrşit opera de guvernare — indiferent dacă a corespuns sau nu chemărei ţărei. Guvernul d-sale nu mai poate rămînea mai departe la putere după Octombre viitor, căci s'ar pune de a curmezişul sentimentelor şi voinţei formale a ţărei, care cere să se facă loc altui regim politic.

Care va fi regimul acela politic?

Ţara l'a indicat în mod precis, prin luptele electorale din ultimii trei ani. L'a spus Bucureştii,—capitala ţării—prin alegerea d-lor Fleva, Păltineanu, Florescu şi Moruzi; l'a spus Iaşii, — capitala Moldovei—prin alegerea d-lui Lascar; l'a spus Craiova,—capitala Olteniei—prin alegerea d-lui Economu; l'a spus în fine aceste două din urmă oraşe Romanul şi Tecuciul.

Peste aceste răspunsuri cari concretizează cea mai hotărîtă voinţă, uu se poate trece. Căci în afară de ori-ce, tot ţara are de dat răspunsul cel de pe urmă — şi ar fi inutil să fie supusă unei consultaţii electorale de experienţă, care ar da aceleaşi rezultate, dar care ar sdruncina o inutil.

Vip

Victimile uşurinţei lor

Un avocat om tînăr, în plină primavară şi a vieţei şi a profesărei meseriei sale, s'a făcut vinovat de cumul de delicte: spre a putea avea, fără să muncească prea mult, cîte va sute de lei, avocatul s'a făcut vinovat şi de substituire şi de furt cu efracţie şi de fals în scripte şi de escrocherie. Pentru cîte va sute lei, el a epuizat aproape toate prevederile condicei penale—tocmai el, care, bănuim, cunoştea cuprinsul acelei condici şi tot el—avocat—a înţeles să-şi aleagă o instanţă judecătorească, o judecătorie de ocol, drept cîmp al operaţiunilor sale nenorocite.

Fireşte, în întreg chipul de a proceda a perdutului tînăr, te isbeşte anormalul şi va fi nevoe să se constate, dacă avocatul acela este în deplină stăpănire a facultăţilor sale mintale.

Nenorocitul s'a expus prea mult. Ar fi fost imposibil să nu fie prins—dovadă că a fost uşor descoperit pînă şi de profund incapabila poliţie de la Iaşi.

Dar ceea ce trebue relevat şi discutat, este motivul rătăcirei avocatului. Acest motiv se presintă ca un moment psichologic important.

Motivul nu este lupta pentru trai, ci lupta pentru un trai mai bun, mai luxuriant, cît mai comod. Luptă pentru trai, în înţelesul strict şi cinstit al cuvîntului, este lupta pentru bucata de pîine, goală şi uscată, care, dacă lipseşte individului, el nu mai poate lupta.

Individul care fură o bucată de pîine ca s-o mînînce el—este iertat şi de oameni şi de judecată. Dar individul care fură, ca să-şi plătească chefuri şi petreceri, cade în cealaltă extremă.

Şi aci ajungem la momentul important prin pericolul ce prezintă, care constă în obiceiul ce prinde tot mai mult la Iaşi, ca fie care să ducă o viaţă cît mai luxuoasă, cît mai bogată ca formă, fără să muncească—fără ca munca sa, chiar dacă ar vrea să munceaacă, să-i poată raporta venitul necesar pentru a petrece într'una şi a fi la modă: prietin al unei „artiste" de la Bragadiru, sau Tanasake.

Avocatul, care, prin faptele sale nesocotite, s'a zmuls el singur din mijlocul societăţei, şi a ajuns să facă cunoştinţa poliţiei de siguranţă, nu este, din nefericire, singurul în categoria aceasta.

Un altul, dăună-zi, tot la debutul practicei sale, a fost condemnat la doi ani închisoare—şi acela avusese prietină tot o artistă.

Şi... cîte afaceri sunt înăbuşite la decanatul baroului.

Lupta pentru un trai mai bun, este un ideal comun tuturor oamenilor. Omul este un nesăturabil: el vrea tot mai mult.

Şi nici odată nu poţi ajunge la idealul acesta, doar la ideal contrar ajungi, cînd vreai prea mult, tu care eşti o nimica toată...

Ajungi să te nenoroceşti şi să fi aruncat în prapastie, în plină tinereţe, la pragul întrărei în lumea muncei.

Soartă la fel îi aşteaptă pe toţi băeţii săraci, cari umblu să petreacă peste puterile lor.

CATE VA NOTE

Literatură acvatică comunală.

Faţă cu unele versiuni ce circulă în Iaşi, privitoare la lucrările pentru aducţia apei, administraţia comunală s'a crezut datoare să publice un buletin, zis şi comunicat, asupra stărei acelor lucrări.

Comunicatul acela a apărut şi cine l'a citit ştie astă-zi că la primăria de Iaşi se scrie în stil acvatic, hidraulic, care va trebui numai de cît tradus în limba romînă, căci altfel nu vom şti cum stăm cu lucrările de apă.

Să dăm cuvîntul comunicatului:

...«între kilometrul 0 până la 7 nu s'a găsit nici o scapare de apă, iar între alte kilometre s'a observat mai multe scăpări de apă la îmbinarea manşoanelor, unde manşoanele s'au găsit crapate».

Interesant este, că situaţia nu se presintă de loc gravă: scăpările de apă nu sunt de mare importanţă, iar manşoanele crăpate n'au nici o importanţă pe timp de vară. Căci, spune comunicatul:

S'au luat măsuri pentru a se repara imbinările ce s'au constatat neetanşe...

Imbinări neetanşe—nu ştim ce or fi fiind. Dar un lucru pare sigur: există şi îmbinări tanşe.

In afară de meremetul imbinărilor neetanşe şi manşoanelor crapate, s'a mai luat încă o măsură eroică: „se va lasa un timp de 7—10 zile, spre a se întări *mortarul*".

Noi cerem să se publice un al doilea comunicat, care să lămurească dacă mortarul a fost întărit şi care să ne dee veşti cît mai plăcute despre scumpele imbinări neetanşe.

Ne prăpădim după ele, nu altăceva.

OAMENI ŞI LUCRURI

CIND VOM MURI . . .

O mică dar trecătoare orgie—şi s'a sfîrşit. Incetul cu încetul frica se domoleşte şi siguranţa revine. Căci nu incape îndoială că multora,—tuturora poate ne-a fost teamă, într'un grad mai mare ori mai mic. Teamă de ce?—De moarte!

Ce cuvînt dătător de fiori şi de întuneric,—mai cu seamă de întuneric!..

Prin două acte esenţiale plătim eternul tribut către Specie: prin iubire şi prin moarte.

Ar fi fost dar firesc ca moartea să fie—ca şi iubirea primită şi privită cu mai puţină groază, dacă nu chiar cu bucurie—o bucurie care să simbolizeze spiritul, de sacrificiu. E sacrificiul insului în favoarea Rasei,—a unităţii în slava Totului..

Inţeleasă ast-feliu, moartea ar fi numai un act de comuniune a fiinţei noastre cu viaţa universală şi în loc de repulsiune ar fi să trezească o exaltare, asemănătoare aceleia care însoţeşte clipa de dragoste. Aşa ar fi, dacă natura şi omul n'ar fi întristat şi amărît sentimentul şi momentul sfîrşitului, privindu-l ca un sfîrşit în înţelesul propris zis,—deşi nu e de cît o continuare, poate un început al vieţei universale în nesfîrşire.

E straniu într'adevăr că firea a legat voluptăţi supreme de actul amorului şi nu, în acelaşi timp, de al morţii; iar o problemă esenţială a ştiinţei şi a filosofiei s'ar cuveni să fie pregătirea creerului, a sufletului omenesc pentru a primi momentul morţii cu solemnitatea, cu demnitatea cuvenită, nu cu tremur, cu lacrimi, cu micime şi cu umilinţe.

Cît de departe suntem încă de acest rezultat se poate vedea de cîte ori vre un eveniment—bună oară ivirea cometei—anunţă peirea lumei. Lucrul încă ar fi de înţeles. Dar chiar peirea unui singur an,—moartea în miniatură—ne întristează şi ca să uităm amărăciunea, s'a născocit cheful, revelionul, carnavalul, ocaziuni ca oamenii să-şi înnece întristările şi temerile în cupe delicioase, pentru a nu medita o clipă asupra morţii ce s'apropie.

... Şi cu toate aceste e fatal!

După alţi 75 de ani, cînd din nou, cu preciziune matematică, vei reveni pe cer în preajma pămîntului, Cometa-sperietoare, vei găsi alţi oameni, altă generaţie. Puţini prea puţini din cei trăitori acum din cei abia născuţi vor simţi şi atunci frica în aşteptarea sa; vor dezgropa prin cărţi şi biblioteci proza de astăzi şi vor rîde poate de starea sufletească a noastră. Ori, poate se vor consola gîndindu-se că şi noi ne-am temut în zadar că şi noi te-am aşteptat cu temere şi neastîmpăr.., Iar noi pe atunci, vom fi plătit de mult tributul suprem către Eternitate şi vom dormi somnul cel de-a pururi, somnul uitării şi al păcii, somnul iertării şi al nesimţirii,—neştiutori de mizerii şi de bucurii.

Rodion.

Privilegiile serviciului militar si sarcini nedrepte

Serviciul militar a acordat privilegii pentru încurajarea instrucţiunei superioare cu caracter cultural şi economic şi pentru încurajarea instrucţiunei secondare inferioare cu caracter numai economic.

Priviligiaţii din 1-a categorie, cuprinde: absolvenţii liceelor, a şcoalelor de comerţ, agricultură şi de silvicultură superioare, ai şcoalelor de poduri şi şosele şi de conductori, precum şi absolvenţii şcoalelor superioare de meserii.

Priviligiaţii din a 2-a categorie cuprinde: absolvenţii şcoalelor de comerci, de agricultură şi de meserii inferioare.

O a treia categorie de priviligiaţi sunt absolvenţii şcoalelor normale şi ai seminariilor.

In fine Ministrul de război a făgăduit să lărgească aceste privilegii în beneficiul absolvenţilor cursului primar rural, cu condiţiile următoare: 1) Să nu poată trece în poziţie de concediat de cît după complectarea instrucţiunei militare şi al 2-lea să se întoarcă la satul său şi să lucreze pămîntul.

Să analizăm efectele privilegiilor celor I u 3 categorii de priviligiaţi şi putinţa realizării făgăduinţei exprimate de ministrul de război:

Principii de observat.—Privilegiile reclamă din partea beneficianţilor, equivalente, în beneficiul statului, pentru satisfacerea necesităţilor sale. Cînd necesităţile acestea ajung la saturaţie, privilegiile trebuesc restrînse, iar cînd se ivesc necesităţi noi, ele trebuesc lărgite

Priviligiaţii categoriei 1 a, reprezintă o energie intelectuală destinată să conducă pe contimporanii ei. Armata a avut, are şi va avea necesitate de oficeri de rezervă şi priviligiaţii aceştia îi oferă elementul necesar de unde să-i poată recruta. Tot din aceşti priviligiaţi „statul 'şi recrutează personalul necesar pentru diferite ramuri de activitate precum şi viitori legiuitori". De observat, că astă zi priviligiaţii aceştia au ajuns să dea un excedent intelectual şi în parte proletar, cari în interesul general, e necesar a se restrînge privilegiile.

Pentru a deveni oficeri de rezervă şi mai tîrziu să se poată furniza legiuiri cu caracter de durată, privilegiaţii aceştia, trebue să cunoască de aproape soldatul şi săteanul. Cazarma şi vieţuirea în comun a priviligiatului cu cei nepriviligiaţi, prezintă singurul mijloc spre a se ajunge la acest rezultat. Statul şi Armata e datoare să dea viitorilor ofiţeri de rezervă pregătirea necesară militară. Legea recrutării obligă toţi priviligiaţii categoric, la un serviciu

militar redus la un an. In acest an, ei trebue să cunoască bine psihologia celor neprivilegiaţi şi să primească instrucţia pregătitoare a oficerului de rezervă.

Pînă în anul curent, pregătirea oficerilor de rezervă, a fost neglijată cu totul, avem aproximativ, vr'o 3 mii de ofiţeri în rezervă, a căror pregătire militară e cu totul sumară, serviciul lor militar, l'au făcut afară din cazarmă şi nici o instituţie n'a existat pentru pregătirea lor; abia a. c. s'a stabilit că aceşti tineri, să stea în cazarmă 4 luni şi restul de 8 să înveţe în şcoalele militare. Vom parveni cu sistemul acesta a avea ofiţeri de rezervă buni şi destoinici. Mulţi însă dintre bacaloriaţi refuză să intre în şcolile militare şi preferă a se libera din serviciu ca soldat sau gradat inferior. Gîndesc, că acestor tineri, ar trebui să li se ridice privilegiul de termen de redus de serviciu, şi cum mai toţi sunt postulanţi de funcţionarism, să fie împedicaţi a ajunge la funcţiuni retribuite mai mult de 2—400 lei pe lună. Cu modul acesta vom parveni să avem mai curînd ofiţerii de rezervă ce ne trebue, mai ales că cei ce-i avem, nu avem mijloace a-i trece în retragere sau reformă ca pe cei activi, precum şi a pune frîu în o măsură oarecare funcţionarismului.

Priviligiaţiii categoriei 2-a de tineri, presintă energii pregătite pentru diferite ramuri de activitate economică şi fără pregătire de funcţionarism. Pănă în secolul tracut, toate sau aproape toate ramurile de activitate economică, erau exercitate de Romîni, dar scolele noastre, au fost astfel alcătuite că au produs numai funcţionari şi profesionişti, iar activitatea economică a fost acaparată de străini. Trebue să reînoim terenul predat, serviciul militar contribue şi el pentru realizarea acestui scop, atîta timp, cât va trebui „fără a pretinde alt echivalent, de cît ca, priviligiatul să înveţe instrucţia militară şi să devie caporal. Pentru a se înlesni sarcina, ar finecesar, a se da cîte 1 instructor pe lîngă fie care scoală de acestea.

Priviligiaţii categoriei a 3-a cuprinde absolvenţii şcoalelor normale şi absolvenţii şcoalelor seminarii. Cei I-u sunt destinaţi a fi învăţători şi institutori, şi se dispensez de serviciul militar pe timp de pace, iar cei doi de al 2-lea sunt destinaţi a deveni preoţi, în care scop se dispensez condiţional de serviciul militar.

Echivalentul ce învăţătorii şi institutorii 'l dau armatei consistă, că tot timpul învăţămîntului în şcoală normală, să înveţe instrucţie militară şi se devie suboficeri la eşirea din şcoală, pentru care scop s'a detaşat cîte un căpitan instructor pe lîngă fie-care şcoală normală şi să servească în instrucţiunea publică ca institutor şi învăţător.

Invăţămîntul nostru primar rural obligator de la 1864, a fost mult teoretic şi rezultatele a fost slabe, cantitativ şi calitativ. Ca cantitate s'a ajuns să avem 15—20 la sută ştiutori de carte iar ca calitate, a avut de efect a predispune pe absolvenţi la neglijarea agriculturei, la căutarea de funcţiune, cît de puţin retrebuite şi cînd ocazia prielnică s'a prezintat a părăsi satul său, ca aceea ce prezintă chemarea la serviciul militar, o bună parte de tineri nu se mai întorc la căminul lor, ci rămîn prin oraşe ca sergenţi de strade jandarmi rurali, uşieri pe la autorităţi şi servitori.

Din rezultatele acestea şi situaţia economică a ţăranilor, e dovedit că ţăranii au nevoe de educaţie economică, higienică, fizică, morală şi într'o măsură mai redusă, ca cea teoretică culturală de astă zi. Cei în drept, de sigur, că au avizat îndreparea învăţămîntului primar rural, cu toate acestea până astă zi n'am văzut discutîndu-se în conferinţele şi congresele corpului didactic, chestiuni de educaţie economică, morală sau fizică ci numai chestiuni de pedagogie culturală, de şi învăţămîntul în şcoalele normale actuale e cu totul modificat în sensul învăţămîntului real al sătenilor.

(Va urma)

Colonel **V. Dimitriu**

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UŞOR DE LUAT DE COPII ŞI ADULŢI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipatiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Preţul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iaşi

„ORTODOXUL"

De toate avea Iaşul, ba de toate n'avea, căci până acum n'are nici apă; dar mai ales n'avea o gazetă bisericească A dat Dumnezeu şi acum o are şi pe aceasta şi se cheamă „Ortodoxul".

Lumea însă o aştepta ca o mană cerească, căci se anunţase de mult apariţia ei „cu surle şi cu trîmbiţe"; dar cînd colo, cîtă decepţie! „Geme şi se scremă muntele şi naşte un şoarec".

Dela o gazetă ce se naşte şi se adumbreşte „în curtea Mitropoliei", aveam dreptul să cerem ceva mai mult, Dar aşa nu-i găseşti nici începutul, nici sfârşitul. Nici cei cari scriu în ea, credem că nu ştiu nici ei ce scriu şi la ce capăt vor să ajungă cu aceasta.

Nici o idee, nici un plan, nici un program care să-i conducă, nici un scop la care să ajungă. Găseşti de toate şi nimica. In scurt găseşti în ea „Un potop de cuvinte într'un pustiu de idei".

De aici se explică şi jena scriitorilor de a-şi spune pe numele ce-l poartă, ca în ori-ce revistă serioasă, care se respectă. Nu „Lop", nici „G.", nici „Iustin" et „tutti quanti"—autori anonimi ai articolelor din această revistă — au să determine vre-o eră nouă, vre-un curent sănătos în biserica noastră, cum par şi ei a pretinde şi cum ar trebui să se pretindă de la o revistă, al căreia naş pare a fi Mitropolitul Moldovei.

Nu ne vom trece vremea, să ne ocupăm în special de cele scrise acolo, căci n'o merită; este a ne perde timpul în zadar.

Vom face-o — dacă se va cădea — la apariţia numărului al doilea al revistei.

Pănă atunci însă regretăm o aşa de sarbădă apariţie în gazetăria bisericească. Regretăm cu atît mai mult, cu cît amintindu-ne de vechile şi dispărutele reviste bisericeşti, nădăjduiam că şi în biserica noastră va fi—ca ori şi unde — o stare de progres, iar nu de regres!

Regretăm şi suspinăm cu jale după „Revista teologică" de odinioară din Iaşi, după „Ortodoxul" din Bucureşti şi altele chiar, azi dispărute pe vecie.

Ne puseseşm mari speranţe în acest copil nou al Bisericei; dar se vede că-i un „bastard" aruncat în curtea Mitropoliei şi luat în îngrijire de cine a apucat mai înainte.

Mai bine „Dacă tăceau, filosofi rămîneau".

Ezechil

BUNICUŢA

(*poveste pentru adulţi, de Vagner*)

In fie-care casă, în fiece familie, în palatele celor bogaţi precum şi în cocioabele cele mai sărăcăcioase se aştepta cu drag acel moment mare şi sfînt, cînd învie lubirea cea mare dintre oameni. In toate părţile se găteau să se ducă la biserică.

Bătrînica mai făcînd odată cruce şi sărutînd pentru cea de pe urmă dată pe Maşurca porni către casa Domnului, se duse cu inima senină şi voioasă.

Merge ea, se grăbeşte rîdicîndu-şi poalele fustei şi strîngîndu-se în şăluţul ei învechit, urmînd pe ceilalţi creştini.

Iată şi biserica plină de lumină, strălucind şi scînteind cu măreţie şi veselie.

Bătrînica se aşeză în colţ lîngă un stîlp. Stă şi se uită cum se perindează pe lîngă dînsa boeri, cucoane şi domnişoare gătite; toate sînt aşa de bogat îmbrăcate în dantele şi mătăsuri! Şi 'i se pare că din pricina rochiilor aşa de albe toată biserica străluceşte mai tare. Lumină sus, lumină jos, lumină pe păreţi, totul arde răspîndind bucurie, iar sus undeva se aud răsunînd puternic, vesel şi maestos: Hristos a înviat! Hristos a înviat!

A înviat omenia în suflete! Pentru un moment, pentru cel mai scurt timp a izbucnit dragostea şi toţi oamenii într'un avînt frăţesc au uitat ura şi necazurile, neajunsurile şi nenorocirile, invidia şi răutatea, convenţiunile şi rangurile,—se îmbrăţişară frăţeşte.

— Hristos a înviat, Hristos a înviat! —„Hristos a înviat, bătrînico!"

— Cu adevărat a înviat! şi bătrînica se sărută cu Arhipîci cel gros uitînd cu totul că mai astă iarnă o cinstea cu cuvintele de lepădătură.

— Hristos a înviat bătrînico, şi bunicuţa se sărută cu stăpînul casei, însuşi Ivan Fevapontîci şi nici nu iea sama că de gîtul lui stă atîrnată o stea de diamante.

— Hristos a înviat bătrînico, şi s'a zăpăcit de tot nu-şi crede ochilor bunicuţa,—însuşi, însuşi Excelenţa Sa se apleacă şi o sărută.

— Doamne, Doamne! îi trece prin cap, —toţi sîntem oameni.

— Hristos a înviat! bătrînico!... şi Luiba sglobiu, veselă se apleacă către bunicuţa zăpăcită...

— Cu adevărat a înviat... bolmojeşte bunicuţa.

— Asta s'o duci nepoţicăi d-tale şi s'o săruţi din partea mea. Şi Luiba pune în mînele bătrînicăi un ouşor de marmoră gri-deschis cu o inimoară roşie.

— Hristos a înviat! bunicuţă dragă! Bătrînica se cutremură auzind acest glăsuşor delicat... Şi cineva parcă a sărutat-o.

Maşurca!... strigă bătrînica, Maşurica! şi totul i-se învîrti înaintea ochilor. Se rezemă de stîlpi, aproape să leşine... Ca prin vis aude corul şi vede strălucirea luminărilor prin fumul albăstriu şi cum îşi face cruce şi se roagă cu toţii.

— Nu, n'am să pot sta până la sfârşit!... se gîndeşte bătrînica. Inima-i svîcneşte şi picioarele i-se taie.

Ese din biserică, îşi face cruce, şi fuge acasă cuprinsă de un simţămînt neobişnuit.

In curte e pustiu, zorii zilei apar la răsărit, una cîte una se sting stelele de pe cer. In neştire deschide uşa de la subterană şi se coboară în ea.

Cineva stă în mijlocul subteranei, ceva alb în mijlocul semi-întunericului. Se uită bătrînica, se uită.

— Maşurca! şopteşte ea şi-şi face cruce.

— Bunicuţă dragă.

— Tu eşti vie, te-ai sculat?! vrea s'o întrebe bătrînica. Ţi-am adus ouşorul de la domnişoara cea bună.

— Dă-mi-l bunicuţă, dă-mi ouşorul i se pare bunicuţei că aude. Nu-i ouşor acesta. e plăpomioara mea! Dar de îndată Maşurica dispare.

Orenstein & Koppel-Arthur Koppel

SOCIETATE PE ACŢIUNI

BUCUREŞTI—No. 18, Strada I. C. Brătianu, No. 18—BUCUREŞTI.—Telefon 6/97

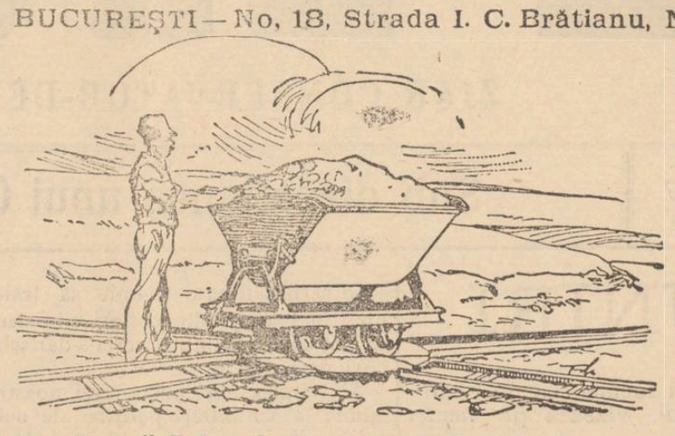

Deposit şi Fabricaţiune de:

Şine de oţel.—Vagonete.—Macazuri.—Plăci turnante.—Locomotive.—Roate.—Osii.—Cutii de unsoare.—Eclise.—Buloane.—Crampoane etc.—Şine şi accesorii de cale Ferată Normală pentru linii de garaj.

FABRICA SPECIALA de LOCOMOTIVE

Furnisează D-lor Antreprenori şine şi vagonete CU LAGĂRE, CU ROLURI speciale patent „Koppel" cari produc o economie DE TRACŢIUNE CU 50 LA SUTĂ, pentru transport de PĂMÂNT PETRIŞ şi CĂRĂMIDĂ

SE DĂ CU CHIRIE IN CONDIŢIUNI AVANTAGIOASE

Litere-Ştiinţe-Arte

„Critice".—Bogat, variat şi elegant se prezintă cel mai nou—al doilea—volum al tînărului şi fecundului scriitor E. Lovinescu, în editura Socec din Capitală. Cartea cuprinde: „Pasărea albastră—Pe drumurile Eladei—Emile Faguet—Matilde Serao—Dis manibus sacrum—D. Anghel—P. Cerna— O Goga— Antonio Fogazzaro—Jean-Jacques Weiss — Benvenuto Cellini—M. Sadoveanu".

E fără îndoială o intenţiune a autorului de a împreuna, în unul şi acelaşi volum, nume diferite, aparţinînd altor naţiuni, altor genuri de artă,—pentru a da un maximum de varietate studiilor adunate la olaltă. Unora însă le va părea procedeul curios,—în tot cazul puţin uzitat la noi pînă acum.

Aceasta însă nu va micşora întru nimic înaltele merite literare ale operei întreprinse de d. Lovinescu şi pe care o urmăreşte cu o abundenţă rară, cu o energie uimitoare. E un exemplu de bună fecunditate în domeniul criticei—şi a producţiunii literare propriu zise în acelaşi timp, activitate lăudabilă asupra căreia vom avea încă plăcerea de a reveni.

*

Marele artist dramatic austro-german Ioseph Kaintz a fost operat de profesorul Schnitzler din Viena, fratele scriitorului de teatru Artur Schnitzler.

*

La teatrul regal din Hannovra s'a jucat o comedie în versuri „Cea din urmă zi", avînd ca teamă tot vechea frică de cometă şi de peirea lumei.

Acţiunea se petrece în secolul XIII.

*

Artistul Huguenet care fusese angajat la „Comédie Française" pentru roluri principale din „Toyer" de Mirbeau şi „Sire" de Lavedan a demisionat. Diferiţi autori i-au pregătit roluri în teatre pariziane. Intre alţii, Alfred Capus şi H. Bernştein cari au cîte o nouă piesă în execuţiune.

*

Notiţa de eri avea titlul „Perseverare diabolicum", nu persiverare" cum s'a tipărit.

*

Jn „Nouvelle Iconographie de la Salpêtrière", publicaţiune ştiinţifică de mare importanţă a apărut un nou studiu al d-lui dr. Zosin, docent universitar pentru boli nervoase şi mentale la facultatea de medicină din Iaşi, intitulat: „Un caz d'Achondroplasie".

Interesantele observaţiuni originale ale d-lui dr. Zosin au fost extrase şi în broşură separată.

La Berlin a murit pictorul Franz Skarbina, în vrîstă de 61 de ani, membru al Academiei de Arte şi al senatului academic.

*

STRUNA ZILEI

PLOAIA CEA DORITA

Multă lume a dorit să vadă în aceste din urmă nopţi măcar ploaia de stele anunţată, în lipsa cometei pe cer.

Ziarele.

Ploi de stele în toţi anii
Vezi prea lesne, de cetiai
In ziare lista celor
Decoraţi de zece Mai

INFORMATII

❑ *Din cauza sărbătoarei Naţionale de Luni, 10 Maiu, viitorul număr al „Opiniei" va apărea Marţi 11 Mai, la orele obicinuite.*

❑ D. M. Matei şef de staţie în inspecţic 6 Iaşi, a fost mutat la Ungureni, în locul d-lui I. Armeanu, trecut la Burdujeni.

D. Dim. Negruţi, impiegat de mişcare gara Paşcani, a fost mutat la Tg. Frumos, în locul d-lui M. I. Archip, care trece la Paşcani.

❑ D. Cristea Simionescu, inspector financiar al Circ. Iaşi, a fost avansat cl. II a.

❑ Cu începere de mîine seară Duminică va începe să cînte la grădina Copou, muzica comunală.

❑ Ierodiaconul Galerie Tănase monahul Iacob Curcă, ambii de la M-rea Durău au fost eliminaţi, pentru totdeauna din monahism, din cauza abaterilor grave.

◑ D-na Eufrosina Papadopol a fost numită maistră la şcoala de sericicultură din Berislăveşti (Argeş).

❑ D. Const. Găucă, aspirant la gara Iaşi, a fost mutat la Roman, iar d. Ivan Neamţanu, teligrafist în gara Roman, a fost mutat la Iaşi.

❑ Concursul de „oină" între echipele şcoalelor secondare din localitate se va începe mîine dimineaţă la orele 9, pe platoul de la Copou.

❑ Trenul de Paşcani, care soseşte la 6 p. m. în Iaşi, a sosit aseară cu o întârziere de 40 minute, din cauza defectuozităţei unei maşini.

❑ Nişte hoţi s'au introdus, alaltă eri noaptea, prin spargeri, în biserica din Drăguşeni, furînd cutia bisericei. In ea se afla o sumă mare, de oare-ce cutia n'a fost deschisă de 5 ani.

❑ Delegaţii comerciantilor din localitate, vor pleca astă seară la Piteşti, spre a lua parte la congresul cercurilor comerciale şi industriale, ce se va ţinea mîine şi poimîine în acel oraş.

Direcţia generală a c. f. r. a acordat congresiştilor o reducere de 75 la sută.

❑ Sf. Sa Preotul Toma Petrescu, preşedintele Consistoriului Eparhiei Roman, a fost numit protoereu al judeţului Bacău.

Preşedinte al consistoriului de Roman, va fi numit păr. Alexandru Cristea licenţiat în teologie.

Păr. Pantelemon Romanescu, dr. în teologie, a fost numit revizor eclesiastic al Eparhiei în locul preotului Vasilescu, demisionat.

❑ Membrii cercului medicilor veterinari se întrunesc astă-seară în şedinţă fiind la ordinea zilei următoarele două comunicări: acţiunea clorureide barium în coliciile intestinale şi chestiunea organizării unei expoziţei de animale la Iaşi.

❑ **Consiliul Comunal.**—Membri consiliului comunal s'au întrunit în şedinţă, ieri seara, la orele 6 sub preşedinţia d-lui Fîntînariu, prim ajutor de primar.

S'a discutat întâi chestiunea schimbării proectului de aliniere al străzei Alexandri şi din discuiiile urmate reeşind că aceasta ar fi prea costisitor şi chiar ar expune comuna la daune însemnate către proprietari supuşi vechei alinieri, s'a respins acest proiect; s'a aprobat creditul de 3043 lei, ce a necesitat reperaţiunea băei comunale; s'a aprobat scuiirea de taxă a locuitorilor cari au cumparat parcele la Ţuţora, cu condiţie, ca casele să se construiască după un model al comunei; s'a aprobat creditul de 2000 lei pentru reperaţiunea halei; şi 2200 lei pentru a se repera biserica de la Cimitirul Eternitatea; s'a aprobat suma de 300 lei, ce a fost necesitat primirea învăţătorilor excursionişti din Olt, s'a hotărît să se dea suma de 2000 de lei, societăţei „Coloniilor şcolare", cu condiţie că jumătate din această sumă să se capitalizeze,

După aceasta, d. Fîntînaru a luat cuvîntul în chestia alimentării oraşului cu apă, zicînd că, fiind-că se vorbesc atîtea lucruri despre aceasta şi circulă diferite versiuni, cere să se citească raportul direcţiei lucrărilor pentru aducerea apei, din care reesă că lucrările sunt aproape terminate, iar în puţinele părţi unde s'au observat scăpări de apă, cînd s'a făcut prima încercare, sa reparat, aşa că svonurile care circulă în oraş sunt neintemeiate.

Asupra cererei direcţiei tramvaiului, de a se permite prelungirea variantelor din str. de Sus şi Carol cu 140 m., consiliul a hotărît ca o comisiune compusă din d-nii dri. Posa, Ţaranu şi D. Gheorghiu să descindă la faţa locului, pentru a vedea dacă acordîndu-se această prelungire, nu s'ar împedica circulaţia.

D. Fîntînaru propune apoi să se voteze din nou împrumutul—ca o formalitate,—de 1.650.000 lei de oare ce legea s'a promulgat.

● Consiliul comunal se va întruni din nou în cursul săptămînei viitoare, pentru a discuta chestiuni importante la ordinea zilei.

❑ Astăseară Sîmbătă 8 Mai, are loc în grădina „Cuza-Vodă", din strada Lăpuşneanu, o reprezentaţie cu excelentul cinematograf Gamont.

Programul cuprinde bucăţi din cele mai instructive şi după natură; e de relevat „Cîmpina şi Buştenarii", luat după natură, sondele în timpul erupţiei, extragerea ţiţeiului etc. Se va desfăşura apoi, senzaţionala dramă „Baltazar, regele Babilonului, jucată de cei mai meritoşi artişti ai Parisului. Drama se petrece în timpul asediului lui Cyrus, şi pe cînd Baltazar organizase o petrecere, ca să uite de suparare, o mînă nevăzută scrise pe perete: Mane, Techel, Phares; profetul Daniil chemat să explice, cuvintele, prezise regelui terminarea domniei şi apropierea morţii sale. Nu trece mult şi Cyrus, intrînd cu trupele sale, omoară pe Baltazar.

In afară de aceasta vor mai fi o serie de subiecte foarte interesante. Imprejurimile Barcelonei (după natură), Coastele Zanzibarului, Visul unui vînător, comedie, precum şi celebra dramă a lui V. Hugo „Mizerabilii" etc.

In pause, ca şi în timpul spectacolului va cînta muzica regimentului 13 Stefan cel Mare.

Duminică va avea loc o reprezentaţie în folosul societăţei Cuza-Vodă.

❑ Ministerul de interne a comunicat prefecturei judeţului, că, începînd de la 11 Mai, orele de cancelarie la prefectură vor fi de la 8—1.

Luni şi a doua zi după sărbători orele de serviciu vor fi de la 2—7.

Cum s'a făcut alegerea de la Tecuciu?

Convorbire cu prinţul Dim. Moruzzi

Corespondentul nostru din Bucureşti ne comunică în cele ce urmează, textul declaraţiilor ce le-a făcut d. P. Moruzzi asupra banditismelor din Tecuci.

Iată acele declaraţii:

— La Tecuci, în timpul alegerilor,— ne spunea azi dimineaţă prinţul Moruzzi, ori-ce este permis,—sunt tolerate chiar asasinate, dacă acele asasinate pot aduce un vot sau două mai mult candidatului guvernamental. E o mentalitate aparte, care pune Tecuciul în afară de legile ţării şi care-ţi dă impresia că oraşul acesta nu mai face parte din ţara romînească.

Şi ca să vă faceţi o idee de ce se petrece la Tecuci în timpul alegerilor, am să vă povestesc cîte-va cazuri, a căror îndrăzneală nu e încă cunoscută de noi, lucruri extraordinare pentru noi toţi, dar care par foarte fireşti celor din Tecuci.

Banda neagră simţind că alegerea candidatului guvernamental e periclitată, a început să opereze înainte de alegeri. Şi atunci am asistat la spectacolul surprinzător pe care ni-l ofereau subprefecţii regimului cari, însoţiţi de jandarmi, cutrierau judeţul în automobile şi, prezentîndu-se la alegători *îi ameninţ u cu revolverul* dacă nu vor vota candidatul guvernamental. Şi aceasta se petrecea în ziua mare, fără jenă şi fără teamă că pentru actele acestea banditeşti există o răspundere legală.

— Dar acestea, continuă prinţul Moruzzi, nu înseamnă nimic faţă de alte cazuri cu mult mai grave. Aşa, spre pildă, eri trebuiau să vină la vot doi alegători din judeţ; d. Nestor Cincu trimisese automobilul să i aducă. Lucrul fiind adus la cunoştinţa bandei negre, s'a decis ca cei doi alegători să fie furaţi şi aduşi la vot de către agenţii guvernului, pentru a-i sili să voteze candidatul liberal.

In acest scop, s'a trimis înaintea automobilului d-lui Cincu un automobil al guvernului, în care se aflau următorii trei indivizi: învăţătorul Vasiliu din Sîrbi, N. Niculuţă şi N. Piperescu, tatăl primarului din Podul-Turcului, care fusese revocat de d Ionel Brătianu pentru că furase 15 mii de lei şi care azi, pentru a nu fi urmărit face pe agentul electoral liberal. Automobilul cu cei trei agenţi guvernamentali, s'a oprit la o distanţă oarecare de Tecuci şi a fost aşezat de-a curmezişul şoselei, pe cînd cei trei zbiri se ascunseră după automobil şi aşteptau sosirea automobilului d-lui Cincu cu alegătorii. Şoferul de la automobilul d-lui Cincu, observînd lucrul, a oprit maşina la un metru distanţă de cellalt automobil. In acest moment operaţia banditească a început. Cei trei zbiri s'au repezit ca sălbaticii asupra alegătorilor democraţi, i-au luat la bătae şi după aceia i-au urcat cu sila în automobilul bandei negre şi au dispărut cu ei. Mi se pare că acesta e un exemplu şi mai elocvent care poate edifica pe ori cine vrea să-şi dea seamă, de împrejurările în cari s'a făcut alegerea de la Tecuciu.

*

— Dar să vă mai povestesc un alt caz, tot atît de caracteristic. Răspîndindu-se în oraş zvonul că d. Ionel Brătianu a chemat la telefon pe prefect şi că i-a dat ordin să evite scandalurile, banda neagră a crezut de cuviinţă să contrabalanseze efectul acestui zvon, provocînd un scandal enorm în localul de vot. Iată cum s'a petrecut şi acest scandal: Ghiţă Dimitriu, directorul prefecturei şi Turtureanu, secretarul consiliului judeţean, s'au postat în faţa localului de vot insultînd pe d. Nestor Cincu.

La un moment dat scandalul pus la cale de către bandiţi regimului luase astfel de proporţii, în cît preşedintele biroului a trebuit să intervină personal în timp ce se chemase telefonic şi două compani de infanterie".

Aceasta e povestirea pe care ne-a făcut-o prinţul Moruzzi, povestire care arată alegerea de la Tecuci în adevărata ei lumină şi dă măsura după cari le-au exercitat asupra alegătorilor, banda neagră a d lui Anastasiu.

*

La prinţul Moruzzi am găsit pe d. advocat George Dobias, victima aşa pretinsului accident de automobil de lîngă Tecuci, accident care, însă, de fapt nu a fost de cît o ordinară tentativă de asasinat cu premeditare.

D. Dobias ne a povestit cum că căruţa pusă de-a curmezişul şoselei şi care a provocat accidentul automobilului era păzită de agentul de poliţie Gogea, care sta ascuns după căruţă şi care în momentul trecerei automobilului a dat drumul unui cal în faţa automobilului.

In aceiaşi clipă însă cînd automobilul fusese răsturnat, a apărut ca prin farmec un individ care avea asupra sa o trusă cu pansamente şi care se oferea să i dea ajutorul medical. In acelaş timp şi înainte ca cineva să fi avizat autorităţile din oraş, procurorul şi poliţaiul se şi aflau la faţa locului pentru a face pretinsa anchetă. Iar în vreme ce acestea se petreceau lîngă Tecuci, în oraş agenţii guvernamentali se grăbiseră să răspîndesscă svonul cu automobilul d-lui Cincu a suferit un grav accident şi că d. Arbizani, candidatul Takist, a rămas mort de pe urma acestui accident; de d. Dobias, care era singura victimă nici nu se vorbea.

Incheindu-şi povestirea, d. Dobias ne adaugă că totul fusese pus de mai înainte la cale de către banda neagră, care nu se dă înapoi nici de la asasinate.

*

Şi atunci întrebăm: ce căuta agentul de poliţie Gogea lîngă căruţa de pe şosea? Cine-l trimisese să făptuiască această operă mizerabilă? Care era rolul individului misterios, de mai înainte pregătit cu pansamente şi care a răsărit, ca prin farmec, în chiar momentul accidentului? De unde ştia procurorul şi poliţaiul, că accidentul avea să se întîmple ca să fie la faţa locului înainte ca să fi fost măcar timpul material de a fi avizaţi?

Lucrul e clar şi vădit. Infamia fusese de mai înainte pusă la cale, de mai înainte se pregătise un atentat mişelesc la viaţa candidatului takist.

In urma acestor banditisme, credem a şti că takiştii din Tecuci vor lupta în balotajul de Joi cu ultima energie şi vor face uz de toate mijloacele, ori care ar fi consecinţele, pentru a ţine piept urgiei guvernamentale.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Faţă cu svonurile ce circulă, că partidul conservator-democrat nu va lupta la alegerea de balotaj din Tecuci, suntem autorizaţi a desminţi formal acele svonuri puse în circulaţie de colectivişti.*

❑ **Afacerea C. Stoica.**—*Cercetările d-lui procuror Skarlet relative la malversaţiunile avocatului C. Stoica, au continuat ieri pînă la orele cinci, cînd arestatul avocat fu pus în libertate provizorie.*

D. procuror Skarlet a admis eliberarea provizorie pentru a da timp lui C. Stoica să reflecteze asupra seriozităţei situaţiei, mai ales că, după ce a făcut mărturisiri complecte, a început să revie asupra declaraţiilor sale.

Astă-zi după prînz s'a dat un nou ordin pentru arestarea avocatului. Comisarul de siguranţă a fost însărcinat cu a ducerea lui C. Stoica la parchet, dar el n'a fost găsit încă.

Afacerea va fi repartizată la cabinetul II al d-lui jude-instructor Kesim.

❑ **Un tuast al d-lui Take Ionescu.**— La banchetul de sărbătorire în cinstea d lui D. Alexandrescu, d. Take Ionescu, în numele baroului avocaţilor din Bucureşti, a ţinut următorul tuast:

Mie mi s'a dat însărcinarea plăcută de a închina în numele avocaţilor, pentru Alexandrescu, avocatul.

S'a zis că ar fi o incompatibilitate între avocat şi unele chemări. Inexact.

Alexandrescu este cea mai vie dovadă, că cine-va poate să fie un mare scriitor, un eminent profesor şi un distins avocat. (Aplauze).

De la o vreme încoace se face o campanie contra avocaţilor din această ţară, sub pretext că avocaţii nu ar fi avînd păreri. Desigur, că acei cari duc o asemenea campanie, nu au ei păreri, sau au păreri unilaterale. (Aplauze).

Eu am fost şi sunt mîndru că sunt avocat şi cu toţii trebue să ne mîndrim de profesia noestră, pentru că, dacă am sta să cercetăm la baza instituţiunilor noastre, găsim pe avocat ca intemeetor al lor, găsim pe advocat la temelia României moderne. (Aplauze prelungite).

Să onorăm dar pe Alexandrescu avocatul, căci onorîndu-l pe el, ne onorăm pe noi. (Aplauze). Onorînd pe Alexandrescu ca profesor şi scritor, slăvim una din cele mai frumoase pagini ale României moderne. (Aplauze prelungite.

❑ **După o dispoziţie nouă a portăreilor din Iaşi, poliţele trebuesc presintate la protest până la ora două, nu până la ora cinci ca până acum.**

❑ **Un caz de homo-sexualitate la Roman.**

Se telegrafiază din Roman, că numitul Ispas Raicu, de fel din Macedonia, a atentat zstăzi la pudoarea numitului Ion Pelin, în vrîstă de 14 ani.

Ce a ajuns Pelinul în Luna Mai!

❑ Te-Deum-ul de Luni 10 Mai va fi oficiat de P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, asistat de întregul cler.

După Te-Deum şi după defilarea trupelor, va urma o recepţie la prefectura de judeţ, la care vor lua parte reprezentanţii puterilor străine şi reprezentanţii autorităţilor.

◑ **Prietinul nostru G. Dobias a sosit astăzi în Iaşi, pe deplin restabilit de accidentul de automobil de Joi.**

❑ Din cauze neprevăzute, reprezentaţia cu piesa *„Balamuc"*, ce era să aibă loc în astă-seară la Teatrul Naţional, s'a amînat pentru Sîmbătă 15 Mai.

❑ Mîine Duminică 9 Mai, la orele 5 p. m., va avea loc la societatea culturală „Viitorul", (aula seminarului „Veniamin") conferinţa P. C. S. Archimandritului Gherasim Miron.

Va vorbi despre „Experienţa în Religia creştină.

❑ Membrii cercului medicilor veterinari din Iaşi, vor ţinea şedinţă astă seară la orele 8 în localul primăriei (serviciul veterinar), fiind la ordinea zilei, comunicarea d-lui dr. Buzinchi, despre acţiunea clorurei de barium în colicele intestinale, chestiunea organizărei expoziţiei de animale la Iaşi.

❑ Concursul general de oină, la cari vor lua parte elevi din 12 şcoli va avea loc anul acesta la Bârlad.

In juriul de apreciare au fost numiţi domnii: Elef. Ropală, prof. la Bârlad: D. Ionescu şi Neştianu, directorul liceu- „Codreanu" din Bârlad.

❑ D. Neculai Cadelcu s'a înscris în baroul avocaţilor din Iaşi.

❑ **Din Bacău.**—Eri s'a deschis sesiunea de primavară a Curţii cu juri.

Curtea urma să judece procesul lui Iorgu Gh. Cristea, acuzat de lovituri cauzatoare de moarte. Procesul s'a amînat.

Astă-zi, curtea judecă procesul lui Petrea M., şi R. M. Făuranu, pentru omor şi furturi.

— In oraşul nostru s'au pus bazele unei noui societăţi cooperative „Frăţia", cu un capital de 50.000 lei. Preşedinte al societăţei este d. Preda, şeful gărei locale.

— Licitaţia, pentru vînzarea averei falitului Moses Grad, s'a amînat pentru ziua de 17 Mai,

— Primăria a hotărît să scoată în licitaţie executarea lucrărilor pentru priza apei, facerea canalului de aducere, clădirea uzinei hidraulice etc., Licitaţia s'a fixat pentru 17 Mai. **Bistr.**

❑ Ministerul industriei şi comerţui a trimes prefecturii judeţului o circulară, prin care să acordă permisiunea de a se vinde în zilele de Duminică şi sărbătorile legale până la orele 2 p. m. la debitele din comunele urbane şi tîrguşoarele din comunele rurale, în care în acele zile ar fi vre-un bîlciu, iarmaroc sau tîrg săptămînal.

❑ Azi dimineaţa trupele din localitate au făcut manevre de cadre în apropiere de pădurea Mărzeşti de lîngă Capul Dealului.

❑ Juraţii în urma pleduariei d-lor avocaţi Osvald Teodoreanu şi Vespasian Pella, aducînd un verdict negativ, Curtea a achitat eri pe Lenţa Iosupescu, acuzată de loviri cauzătoare de moartea femeei Maria Neghină.

❑ Morarul I. Nută Forşt a încetat plăţile. Pasivul se urcă la 60,000 lei.

❑ **Judiciare.**—Parchetul a dat judecăţei pe preotul Leonte din Scobinţi, care a oficiat o cununie religioasă, fără ca ea să fi fost oficiată şi la ofiţeratul stărei civile.

— Numiţii C. Constantinescu-Albescu şi V. Buiceag, fiind la rampa gărei în ziua de 22 Februarie anul trecut, zărură acolo pe fata Suzana Mantu, care strîngea surcele.

Cei doi indivizi înşfacară fata, o duseră într'un vagon de marfă, atentînd la pudoarea ei.

Curtea s. II a a condemnat pe Constantinescu la 2 luni închisoare şi pe Buceag la o lună.

❑ **Depunerea avocatului C. Stoica.**— *Avocatul C. Stoica a fost adus la parchet la orele două jumătate. D. judecător de instrucţie Kessim, a luat un scurt interogator avocatului şi apoi a semnat mandatul de arestare.*

Un jandarm a condus pe Stoica la penitenciar. Tribunalul va avea să se pronunţe Marţi asupra confirmărei mandatului de arestare.

❑ Reprezentaţiile cinematografice Pathé Frères Paris, sub conducerea electricianului A. C. Bottez, vor reîncepe peste cîte-va zile, în vasta grădină Bragadiru. Programele vor fi schimbate de două ori pe săptămînă, primul program, complect nou, va începe în fie care Luni, al doilea, de asemenea nou în întregime va începe în fie care Joi. Ele vor fi special întocmite pentru stagiunea de vară şi vor cuprinde cele mai frumoase sujete, piese de teatru interpretate de somităţile scenelor pariziane precum şi evenementele mari ale zilei din lumea întreagă. Nici unul din sujetele aratate la Circul Sidoli nu va mai figura în programele acestei stagiuni de vară.

Data reînceperei şi celelalte detalii vor fi aratate la timp în acest ziar, precum şi prin afişe speciale.

Matineurile vor urma toată vara, în fie care Duminică la Circul Sidoli. Data reîncepereilor va fi deasemenea anunţată.

❑ **Procesul fraudelor de la recrutare.** In anul 1908 se comisese fraude la recrutarile militare din Bacău. Atît tribunalul, cît şi Curtea achitase pe medicul recrutor de atunci, maiorul Popescu-Cernica. Ceilalţi complici, şi anume: Avram Rapaport, Heinrich Michel, Oişie I. Faierştein, Aron Grinberg zis şi Rubinstein, Löbel A. Löbel, I. A. Aron zis Atlasman, Israil Calmanovici şi Şmil L. Iţik—fură condamnaţi de tribunal: primul (Rapaport) la şese luni închisoare şi 450 lei amendă, iar toţi ceilalţi la cîte 15 zile închisoare.

Cu apelurile inculpaţilor şi apelul a minima al procurorului de Bacău, afacerea s'a judecat asta-zi, în opoziţie la s. II a Curţei. Acuzarea a susţinut o d. procuror Al. N. Gane. Inculpaţii erau asistaţi de d-nii: N. Neculaide, Oswald Teodoreanu, T. Stoienescu, I. Stavăr şi C. Jornescu.

Curtea în majoritate, a respins toate apelurile, confirmînd sentinţa tribunalului.

D. preşedinte Sofian, făcînd osebită socotinţă în ce priveşte pe Rapaport, a fost pentru achitarea acestuia, întru cît mituirele în chestia de recrutări militare se pedepsesc după legile militare şi Rapaport n'a fost în situaţia celorlalţi complici, toţi fiind recrutaţi.

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 8 Mai

Consiliu de ministri

Bucureşti. — Astă-zi după amiazi se ţine un consiliu de miniştri, în care se va discuta organizarea congresului liberal.

Consistoriul superior

Bucureşti.—In şedinţa de azi a consistoriului superior bisericesc, s'a dat cetire unei scrisori a P. S. S. Episcopului de Roman, prin care acesta spune că n'a putut lua parte la şedinţe, din cauză că a fost boluav.

Şedinţele Sf-lui Sinod se vor deschide la 13 Mai.

Svon despre abdicarea Sultanului

Bucureşti.—O telegramă din Constantinopol aduce ştirea, că în cercurile înalte politice, s'a lansat svonul că actualul Sultan, ar avea de gînd să abdice, din cauza boalei, în favoarea moştenitorului.

Numire

Bucureşti.—D. Virgil Toroceanu, şef al serviciului comerţului, a fost numit director al comerţului, în locul d-lui Dobrovici demisionat.

Banchetul din Ploesti

Ploeşti.—Aseară a avut loc un banchet, dat în onoarea d-lui C. Dobrescu, fruntaş conservator democrat, cu ocazia repurtărei succesului în procesul ce i s'a înscenat de către administraţia comunală liberală.

Au tuoastat d nii: Cristu Negoescu, Bucur Spirescu, C. Dobrescu etc.

La urmă s'a expediat o telegramă d-lui Take Ionescu.

Sentinţa în Procesul Tarnowska

Veneţia.—Naumov a fost condemnat la trei ani şi o lună închisoare, contesa Tarnowska la 8 ani şi 4 luni şi Prilukov la 10 ani muncă silnică, ţinîndu-se samă de detenţiunea făcută.

Inmormîntarea Regelui Eduard

Londra.— La orele 9 şi 10 minute dimineaţa, sunetul clopotelor a anunţat plecarea personalităţilor princiare din palatul Buckingam spre Westminsterabbey. Din cauza căldurei s'au întîmplat cîte-ve cazuri de insolaţie.

Trăsura reginei mame oprindu-se lîngă Westminsterhall, împaratul Vilhelm să apropie răpede s'o ajute să se coboare; regina mamă luă atunci braţul regelui Gheorghe, care o însoţi până în Westminsterhall unde intrară numai împaratul Vilhelm, împărăteasa mamă a Rusiei şi ducele de Conaught; ceilalţi suverani şi principi rămaseră afară, de oare-ce cosciugul regelui Eduard era la intrarea vestibulului, unde o scurtă rugăciune începu, apoi cosciugul fu scos şi fu aşezat pe un afet de tun. Coroana regală şi insemnele regalităţii fură puse pe învălişul sicriului, apoi cortegiul porni spre capelă. In cap mergea muzica şi cavaleria de gardă, apoi detaşamente de trupe, din Anglia, din coloniile ei şi marinarii; apoi ataşaţii militari şi delegaţiunile armatelor de uscat şi de marină, veneau în urmă generalii şefi, amiralii şi 63 de aghiotanţi ai regelui după care afetul de tun cu cosciugul fostului rege, după care venea calare prinţul de Batenberg urmat de calul fostului rege, apoi venea calare regele Gheorghe, avînd la dreapta pe împaratul Vilhelm şi la stînga ducele de Conaught, apoi mergeau tot calare în grupuri de cîte trei, regii Norvegiei, Greciei, Spaniei şi Bulgariei.

Danemarcei, Portugaliei, prinţul moştenitor al Turciei, regele Belgiei, arhiducele Franţ Fushimi al Japoniei, marele duce Alexandrovici şi ducele de Aosta, prinţul Ruprecht al Bavariei, prinţul Ferdinand al României etc., urmau trăsurile în care erau regina mamă Alexandra, împărăteasa mamă a Rusiei, în a doua erau regina Mary, prinţesele Maud, Mary şi ducele de Cornwall; apoi venea trăsura doamnelor princiare, mai pe urmă d-nii Rosswelt şi d. Pichon cu reprezentantul Persiei, etc.

La sosirea în gara Paddington ,afetul se opri. Prinţii formară un cordon, drapelele să aplecară şi muzica intonă un marş funebru. Cosciugul fu ridicat şi pus pe un catafalc într'un vagon, apoi prinţii luară loc în tren care plecă la orele 11 şi 58. La sosirea la Windsov, cosciugul fu pus din nou pe un afet de tun şi cortegiul porni în aceiaşi ordine ca şi înainte.

Archiepiscopii de Chanterbury şi Jork, episcopii din Oxford şi Windsor primiră cosciugul fostului rege, în faţa altarului şi serviciul religios începu.

Proces important

Bucureşti.—Astă zi se judecă la Curtea cu juri procesul de calomnie intentat de preotul Vasilescu, altor doui preoţi, în polemica ce s'a iscat cu campania contra Mitropolitului Primat.

GRADINA BRAGADIRU

Marţi 11 Mai 1910—ora 9 seara

Reprezentaţie dată în beneficiul d-lui

A. B. LEONESCU

Cu bine voitorul concurs al artiştilor Teatrului Naţional din Iaşi

Se va juca

GINERELE D-LUI PREFECT

Comedie în 3 acte, localizată de P. Gusty.

Spectacolul se va sfîrşi cu:

Adevăr dar cu măsură

Comedie localizată de d. Luchian.

Rolul lui Ivanciu Zarzavagiu va fi jucat de d. A. Leonescu

De închiriat

cu începerea de la 26 Octombre a. c. 2 Magazine cu locuinţa & atenansele lor

Str. Lăpuşneanu No. 32

unde sunt instalate astăzi magazinele

D-lui Arnold Brociner

A se adresa la proprietarul Moritz Vachtel Casa de Bancă, Piaţa Unirei, în orice zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

Gr. V. MANIU

AVOCAT

BUCUREŞTI

Str. Plantelor No. 50 bis

INŞTIINŢARE

Cunoscuta **Fabrica de Corsete** speciale s'a mutat în str. Alexandri No. 8, vis-a-vis de şcoala comercială superioară, casele Iuster.

Cu toată stima

Dina Birnberg.

NOCI TATEA

Union-Baugesellschaft

DIN IAŞI

vinde inventar de toate felurite, precum locomobile, motoare cu benzină, pompe centrifugale şi motrice, şine, vagonete, macarale de 1500—3000 klg., cranici mari rotative, berbeci, fer rotund propriu pentru beton armat, garnituri şi scule diferite pentru executarea de conducte de ape, harabale solide pentru transport etc. etc., în stare perfectă şi cu preţuri foarte avantajoase. A se adresa Direcţiunei societăţei *Union-Baugesellschaft, Iaşi.*

De Vinzare O casă mare, situată în Iaşi Str. Atanasie Panu No. 3 cu preţul de 20,000 lei numerari peste creditul Funciar Urban din Iaşi. A se adresa Str. Palat No. 31.

Cezar Simionescu

AVOCAT

Iaşi.—Strada Română 22

Gheaţă! Lipsa de Ghiaţă înlăturată Gheaţă!

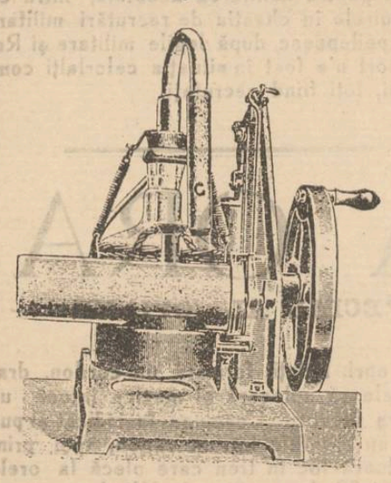

Cea mai bună maşină de Gh'aţă din lume de manipulat cu mîna sau Motor „RAPID"

In 5 minute Gheaţă şi în 3 minute băuturi răcoritoare

Prepararea Gheţei aproape gratis. — Gheaţă fără microbi

De intrebuinţat: *La case particulare, la cafenele, la cofetării, la băcănii, la birturi, în spitale, pe vapoare, pe moşii şi ori unde în ori-ce climă şi la ori-ce temperatură*

Nefuncţionarea Maşinei exclusă

N'are nevoe de reparaţiuni

Un copil de 10 ani póte manipula maşina

Maşina se poate vedea funcţionând la: **„Banca Fortuna"**

— BUCUREŞTI, Strada Lipscani No. 10 —

Demonstrator: D-l **G LEONIDA**

Preţul maşinei complecte **LEI 320**, franco la ori ce gară, fără vamă! Condiţiuni de plată: **LEI 100** la comandă, restul Ramburs, timpul de predare 20 de zile de la primirea comandei. **Nu confundaţi aceasta maşină cu altele care funcţionează cu diferite săruri costisitoare.**

Devize pentru instalaţiuni speciale cu producţiuni zilnice de la 500—20.000 Kgr. la cerere.

— Căutăm reprezentanţi în provincie —

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numerate de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

Peste câte-va zile

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Data deschiderei, preţurile locurilor precum şi orice amănunte vor fi aratate la timp în acest ziar precum şi prin afişe speciale.

Matineurile vor urma regulat în tot timpul verei fie-care Duminică—în sala Circului Sidolli. Data începerei lor va fi deasemenea anunţate.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

AVIS

Subsemnatul Leon Goldştein aduc la cunoştinţă onor. mei clienţi că am mutat atelierul de armurărie mecanică din Str. de Sus po. 104, tot în aceiaşi stradă la No. 99, colţ cu str. Gh. Mîrzescu, unde se va executa ori ce reparaţiune de arme, biciclete, gramofoane, pompe de stropit vii, maşini de cusut, precum ori şi ce obiect atingător la această branşă.

Tot odată aduc la cunoştinţă că în atelierul meu se execută reparaţiuni de zecimale, basculе şi balanţe fiind autorizat de Onor Minister cu No. 27066.

Cu stimă

LEON GOLDŞTEIN

Str. de Sus No. 99.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858*

Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1934 din 18 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 186 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea Societăţei peste 330 Milioane de franci.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No 1012—Mercuri 12 Mai 1910

Conglomerat politic

Carpiștii în întrunirea de la 9 Mai au înfrînt săbiile și cu liberalii și cu noi. Beția de cuvinte de la întrunirile anterioare, pietrele din noaptea lui 28 April, toate aceste au sporit limbuția oratorilor și au dezgheţat chiar pe cei mai răsoliți dintre oratori.

Șeful, Conu Petraki a isprăvit cuvîntarea, încheind întrunirea cu o frumoasă antiteză, stabilind asemănare prin contrast între sine și Ionel Brăteanu. Respingînd apriori ori-ce comparație cu sine, Conu Petraki și-a calificat singur situația, că și-o datorește lui-și, el fiind părintele copilului său, nu fiul părintelui său.

O singură observare avem de făcut, acestei antiteze: la o diferență de 30 ani vrîstă între Brătianu și Carp, se poate încă lăuda unul cu tatăl, care n'a prea eșit din circulația partidului ca personalitate, pe cînd d. Carp n'ar avea nici un drit să se folosească de numele tatălui său, întîiu că n'a avut nici un rol mare politic, și nu numai că tatăl nu circulă politicește între ai noștri, dar chiar fiul a început a eși din circulație, fiind om mare numai de zile mari, și atîta!

Și cum la zile mari merg poveștile, d. P. Carp a vorbit de balauri, zugrăviți pe păreți, cari slujesc de cauă copiilor. Un balaur ar fi Ionel Brătianu deținînd puterea; alt balaur ar fi Take Ionescu, care cum a văzut acțiunea energică a Carpiștilor a încetat ori-ce campanie.

Cînd un șef de partid vorbește de șerpi și de balauri, de vîrcolaci și de icoane zugrăvite cu draci, ne dă dovada virilității sale, și ne amintește vorba bătrînească, că bătrînii cad în mintea copiilor.

Dar, s'a repetat la întrunire, că partidul conservator de supt șefia d-lui Carp ar fi un partid omogen, pe cînd partidul conservator-democrat ar fi un conglomerat de toate stratele sociale, de toate curentele, ce se ciocnesc între ele, și că dar n'ar avea calitatea de a cere și deține puterea. In conglomeratul democrat-conservator intră *prinți*, intră *mitocani*, intră *naționaliști* și *jidoviți*. Toate aceste 4 categorii de membri n'au ajuns a se identifica, a se armoniza și deci ele vor apuca unele *hăisa*, altele *ceala*.

Curioasă idee mai au d-nii Carpiști de un partid, cînd cer ca toată lumea care face politică într'un partid să fie o apă, ca origine socială, ca profesie, ca tendințe. Procesul închegării partidului conservator-democrat e mai vechiu de cît 1908 și germenele stă în camera tînără conservatoare din 1899, cînd s'au introdus în partid acea pletoră de elemente nouă, cu noi tendințe, cu noi avînturi, cari și-au găsit întruparea în persoana șefului nostru, d. Take Ionescu. Nu persoana d-lui Take Ionescu a născocit partidul, ci frămîntările din partid l'au desenat pe el să fie fruntaș și apoi șef. El cel din urmă a ratificat curentul, dîndu-i expresia politică de astă-zi.

Cu acest curent nou au mers douătreimi din partid; singuri Carpiștii o recunosc aceasta.

Ei bine, acum se pune întrebarea: acele două treimi erau ele omogene în sine, din momentul ce și'au arogat dreptul de a forma ele matca partidului, și a-și da de șef pe cel mai calificat dintre fruntași? Netăgăduit că da, și origina indivizilor, calitatea socială departe de a divertiza această nouă formațiune, din contra arată adînca necesitate a unei închegări politice. Prinții și boerii, cari au mers cu șeful nostru, au fost cei mai designați prin munca lor, prin devotamentul lor cauzei democrate, și au văzut în Take Ionescu întruparea noilor cerinți sociale, ei înșiși fiind elemente active și dornice de muncă. Boerii *fenecanți* au rămas cu dinastia, căci numai acolo își găsiau ei rostul lor politic. Viața celor 3 ani din urmă au dovedit-o. Cu acești boeri harnici, următori curentului, noi am învins și învingem pretutindenea, căci democratismul la ei e sincer, voit, socotit, dorit, necesar. Valoarea superiorității omului public se vede, cînd el stă în funcțiune de sute și mii nu numai de sine sau de un cerc îngust de admiratori.

La noi omogenitatea e la cîrma partidului și cîrma partidului e statul major al partidului, acele două treimi rupte din partidul vechiu conservator. Tot ce e nou venit în partid, e venit prin asimilare de gîndire, de sentiment, de tendințe și va intra în linia generală de conduită a partidului.

Respingem dar, epitetul de conglomerat, ce adversarii ni-l aruncă, nu pentru că ar avea vre-un temeiu, dar fiind-că dovedește o crasă ignoranță a evenimentelor politice și a componenților partidelor.

Le întoarcem epitetul și zicem că, partidul Carpist e un conglomerat de tendințe, de năzuințe, de apetituri. Lăsînd de o parte pe salariații și seimenii partidului, cari fac operă de pîne pentru gură, să privim statul major Carpist și vom vedea cum conglomeratul iese la iveală. Fanioanele se asociază la ei, nu se contopesc. Și cum totdeauna faptele se răzbună, oratorul care a emis formula la Eforie, este însuși în situația asta de fanion. Unde ca la Iași a izbucnit mai vie, mai vădită dihonia între cele 2 nuanțe? Unde ca la Iași s'a dat lupta la șefie? Ce adică, fi vom noi așa de naivi să credem, că conglomeratul stă în stocul component al bazei partidului, și nu în pătura cîrmacilor?

Contestăm Carpiștilor posibilitatea de a da țării în 24 ore un guvern tare și omogen în tendințe, fără să nu lese foarte mulți răniți; mai mult încă, contestăm posibilitatea acestui guvern de a lucra ceva temeinic pentru țară, dat fiind șeful care-l conduce; contestăm de a putea guverna și face alegeri pe voia și interesul țării.

Cînd dar, un partid e așa de puțin omogen la cîrmă; cînd cu statul seu major se hărțuește și se hărăștește; cînd n'are putința de a-și alege niște camere legiuitoare, căci regulat a fost nesocotit de țară, e un tupeu și un tupeu boeresc a ținea de-a surda, că lor li se cuvine puterea, pentru că sînt de viță și au început și ei ceva a bîzîi, vizînd la Coroană, nu la țară.

Care e partea ce țara și poporul au ocupat în toate eremiadele lor? Dacă Regele își pune în titulatura: prin grația lui Dzeu și *voința națională*, necum un partid, care ca să trăiască trebue să se sprijine numai pe *voința națională*.

Și aceia si tem noi.

Gh. Ghibănescu

Inovații junimiste

Foarte mari inovații s'au făcut la ultima întrunire publică a junimiștilor. Prima mare inovație a fost, că d. Carp n'a mai făcut profeții. S'a convins și d-sa, că este execrabil profet și că... năzdrăvăniile d-sale nu mai prind.

Apoi la acea întrunire, s'a făcut și un nou act de dinasticism. Cum poartă hamalii afișe cu norocul lui Schroeder, s'au purtat afișe cu inscripția „trăiască Regele".

Caraghioslicul acela urma să dezmintă discursurile de la Dacia și antidinasticismul ce l propagă unele ziare, obscure și efemere, care vorbesc despre „Neamțul știe de frică", publicînd, drept alături, chipul d-lui P. P. Carp cu legenda „șeful nostru".

Dar inovația cea mai clasică, *le clou*, a fost moțiunea ce a fost votată. Prin acea moțiune „țara" însărcinează pe d. P. P. Carp să se prezinte Suveranului și să i declare, că nu mai merge cu acest regim, care a ajuns un pericol pentru țară și pentru coroană.

Dacă țara" l'a însărcinat pe d Carp, ca în numele ei și pentru dînsa, investit cu depline puteri, să ducă acest răspuns M. S. Regelui, d. Carp dovedește că nu cunoaște țara.

Țara a dovedit destul d-lui Carp, că nu l vrea și nu vrea partidul său. Nu-l vrea la o alegere parțială, nu l vrea la guvern și iată că d. Carp se crede autorizat de țară să ducă ultimat M. S. Regelui.

Adevărul este, că junimiștii au recurs la un fals, luînd partidul lor, întrunirea lor, dorința lor drept țară și vorbind în numele ei.

Același lucru îl vor putea face și liberalii, la congresul lor. Țara, vor spune ei, în moțiunea ei, are perfectă încredere în partidul liberal și roagă Coroana să-i arăte, la rîndul ei, toată încrederea ei".

Ca și d. Carp și d. Brătianu se va prezinta la Palat cu moțiunea, căci și unul și celalalt au aceleași drepturi și aceleași situațiuni: amîndoi se pot prezinta Suveranului și amîndoi pot afirma, că au încrederea țărei, dovadă alegerile.

Moțiunea d-lui Carp este o naivitate la fel cu prognosticurile sale și cu coborîtul său în uliță.

La Palat ea va fi considerată ca atare. Și la Palat, de se va prezinta singur sau cu moțiunea ca pretext, șeful partidului conservator va capata același răspuns.. extern.

M. S. Regele, care, la audiențele pur politice ale d lui Carp, i-a vorbit odată despre situația Regelui George al Greciei; altă dată despre personalitatea noului Rege al Belgiei, va avea prilej să se întreție cu d. Carp, apropos de moțiune: de Eduard VII și de George V

Păcat de moțiune!

Utilitățile junimiste

— Mehedinți și Greceanu —

Utilitatea, în teatru, este sinonim cu umplutură. E un simplu figurant, care stă țeapăn pe scenă—și, dacă nu tace, zice, cel mult, „doamna contesă este servită".

Zice și dispare, sau nu zice și dispare.

Dispare, însă, în tot cazul, fiindcă prezența sa pe scenă, ca groom al marchizei, sau, în piese clasice, ca sub-ofițer pe timpul Romanilor, sau grecilor — prezența sa umple, pur și simplu, un loc pe scenă. Cu sau fără de utilitate faci aceeași treabă, cum nu faci treabă mai multă cu a cincea roată la căruță.

De utilități inutile s'a servit partidul junimist în noua sa carieră de partid de răsturnare. S'a servit, mai drept vorbind, de inutilități pe cari le-a crezut utile. Utilitățile, pe afiptele teatrale, n'au nume adevărat nici odată. E atît de fără de rost rolul lor, că pseudo-interpreților le este rușine să-și zică pe nume. Și dacă, pe afipt, numele lor de botez nu se ascunde în luciul obscur al unei singure stele sau a trei steluțe, își zic Popescu, Vasilescu sau Trandafirescu.

Altfel au procedat utilitățile junimiste. Ele și au zis pe nume. Aveau tot interesul, ce-i drept, să figureze alături de P. Carp și de Maiorescu. Nici Mehedinți, nici Dimitrie Grecianu, n'au visat că vor ajunge la așa cinste mare, fiindcă nici Petre Carp n'a visat, că el, junkerul romîn, va face mesalianță cu strada și cu utilitățile.

Rolul utilităților junimiste este foarte bine determinat: asupra lor cade delicata sarcină să facă pe înjurătorii takiștilor. Firește, ie foarte potrivit să injuri pe takiști, luptînd contra colectiviștilor de la putere. Și tocmai fiindcă nu-i potrivit, s'a apelat la oameni nepotriviți ca s'o facă.

D. Grecianu, un foarte ilustru bărbat de stat, a fost ales ca să injure pe takiști în ultimul congres junimist pentru răsturnarea guvernului.

S'ar fi pretat un alt om politic din Iași și din Moldova la asemenea act și stupid și îndrăsneț? De sigur că nu.

D. Grecianu a fost oratorul Moldovei la acel congres. Ce frumos, ce demn ar fi fost, dacă reprezentantul Moldovei junimiste, ar fi ținut un discurs demn, politic, frumos.

Dar omul face ce poate. Și, zau, dacă d. Grecianu, om politic de mîna a treia, s'a putut distinge, în discursul seu, de un articol de gazetă, injurios, fără fond, fără idei, fără formă.

D. Grecianu a fost vorbitorul însărcinat cu analiza unei situații de mult lămurite; dacă d. Take Ionescu a ieșit din partidul d-lui Grecianu, sau dacă a fost dat afară? D. Grecianu a decretat că partidul takist, este un conglomerat și un partid de jidoviți.

E interesant cine a vorbit astfel: d. Greceanu, care face parte dintr'un partid care, la Iași, reprezintă cel mai tragicomic conglomerat; d. Grecianu, care, energic anti-semit, are daraveri cu bancherii din Iași...

Mai interesant este, la cine au recurs junimiștii ca să ne combată și că spre a ne combate, au recurs la alții: la Mehedinți și la Grecianu.

Alegerile acestea te scutesc să mai spui: „mai rău să vă vedem".

Chestii literare

Istoria Armatei Romîne

Supt acest nume productivul publicist d. N. Iorga a dat la iveală vol. I din noua sa lucrare cu titlul de mai sus. Primul volum al lucrării merge pînă la 1599 la Mihai Viteazul.

Titlul emfatic al lucrării nu corespunde cuprinsului. De alt-fel singur autorul a avut grijă să-și critice lucrarea în primele rînduri ale prefeței: „Aceasta nu e o istorie a oștirei romînești, care să poată înlocui cercetările specialiștilor militari. Nici nu rîvnește la aceasta".

Cetiți cartea și se vede de la început inutilitatea ei. A zice că faci istoria armatei, însamnă că te ocupi de evoluția acestui așezămînt în sine, cît și de întrebuințarea ce s'a făcut de dînsa în diferitele ciocniri pe teren, în războae. D. N. Iorga a uitat partea întăia, sau trece așa de puțin asupra acestei părți, că rămîi nemulțumit de cele ce spune, fiind mai slabe ca arătările lui Bălcescu, ca cercetările d-lui I. Bogdan, ca atîtea alte lucrării asemăluitoare.

Și mi-am zis: iată o lucrare scrisă în zădar! Autorul se repetă pe sine; tot ce a scris autorul despre Chilia, despre Ștefan cel Mare, despre toți Voevozii noștri în multele sale volume de studii și documente, el se citează pe sine stîngaciu, necomplect. Așa că ai o înșiruire de războae mai pe scurt tratate ca în ori-ce manual de istorie; iar oștirea n'o vezi nicăiri. Aduce inscripții, aduce citate din cronicari, dar armata nu se vede nicăiri sau prizărit de rar.

Așa de pildă autorul vorbește de primele lupte ale Moldovenilor, din secl. al 14 și 15-lea, dar nu pomenește mai nimic de vechea organizare militară a cnejilor, și a boerilor cu curtenii lor. Inșiră hotarele țării spre Nistru și Dunărea și munți, cu cetățile, vadurile și pasurile lor; dar pe foarte multe nu le descrie, căci nu le-a văzut, nu le pomenește în 2 rînduri, scurt, sec., neinteresant.

Și m'am întrebat: de ce a scris d. Iorga asta? Pentru istorici? Nu, căci spune mai pe scurt de cît letopisețul lui Ureche și Costin. Pentru militari? Nu, căci singur o spune în prefață.

Atunci pentru ce a scris'o? Ca să dea de lucru tipografiei de la Văleni de Munte, să mai tipărească 30 de coale, să le plătească ministerul de instrucție d. Haret, cu care la tribuna parlamentului se ocăresc țigănește, se ciocnesc din vorbe, dar de fapt se înțeleg pentru vremuri rele cînd d. Iorga va fi necesar acțiunei d lui Haret. Și iată cum: de și d Haret a înființat comisia istorică cu 25000 lei pe an, plătește d-lui Iorga 5000 lei pe an prin contract, îi mai face viriment de fonduri de 3600 pentru documente și i mai votează credit alți 3500 lei; în total 12000 lei pe an numai d lui Iorga.

Ca să *tuşeze* însă acești 12000 lei pe an, d. Iorga se execută. Face lecții de istoria literaturei romîne la Iași, zeamă lungă, și scrie chilometric pînă și istoria armatei romîne fără să spună ceva de ce-i aceia armata romînă.

Odată Iorga critica pe Hajdeu că publicînd *Arhiva istorică* a României și a bătut joc de tipar, publicînd cîte 2—3 rînduri pe fie-care pagină, numai ca să ia parale de la minister. Acum d. Iorga a căzut în păcatul acesta. In istoria armatei romîne d-sa are atîtea file albe, că ar face aproape 2 coli pe deasupra.

Așteptăm vol 2, 3 și 4, căci nu se poate ca d. Iorga să nu vorbească de armata romînă supt Fanarioți într'un volum și între altele, mai des de cît se repeta și circumscrie știința istorică în domeniul Iorga-Bogdan și Bogdan-Iorga.

* * *

CATE VA NOTE

D. Carp a crezut de cuviință să explice superioritatea d-sale față de d. I. I. Brătianu: „pe cînd d. Brătianu, a zis d. Carp, este fiul părintelui seu, eu sunt părintele fiului meu."

Iată o chestie geneologică foarte interesantă: d. Brătianu este fiul părintelui seu și d. Carp este părintele fiului seu. Deci, d. Carp este superior d-lui Brătianu.

Dacă în aceasta consistă superioritatea, d. Brătianu este superior d-lui Carp: d. Brătianu este fiul părintelui seu și părintele fiului seu, domiciliat în Iași; pe cînd d. Carp este numai părintele fiului seu.

Nici din punctul de vedere geneologic d. Carp nu poate veni la putere.

Privilegiile serviciului militar și sarcini nedrepte

Lărgirea privilegiilor făgăduite de ministrul de rezboi, cu condiția ca beneficiatorii absolvenți ai cursului primar rural să se întoarcă la căminul părintesc spre a lucra pămîntul după eliberarea din serviciul militar și, să'și fi asimilat complect instrucțiunea militară în mai puțin de 2 ani la infanterie și de 3 la armele călări, jandarmi și graniceri.

Prima condiție e de natură economică și pentru a dovedi această afirmație, să comparăm situația generală a țăranului romîn din Bucovina, din Transilvania, a țăranului Bulgar cu a țaranului nostru.

In Bucovina, țaranii Romîni, sunt sănătoși, cu fizic plăcut și chipeș, au case higienice, port costumul lor național lucrat de femeia Romîncă; ogrăzile și împrejmuirile caselor, au aparența unor grădini și livezi cu tot felul de legume și pomi roditori, ei știu să cultive pămîntul ca să dea maximum de produs, au vite și paseri de rase selecționate. O vacă la ei, dă pînă la 20 litri de lapte și prețuește 3—4 sute coroane, una pereche boi se vinde cu 6—8 sute coroane, un cal se vinde cu 6 sute la 1 mie coroane, în fine țăranul cîștigă suficient pentru întreținerea lui și a familiei sale și să-i mai rămîie o rezervă pentru nevoi neprevăzute.

Educația morală, higienică și culturală, e destul de răspîndită, cea mai mare parte din săteni, de ambele sexe, știu a ceti și scri și simți o mulțumire sufletească, înălțătoare, să i vezi Duminicile și sărbătorile, cu ce evlavie ascult predicele și poveștele preoților lor la Biserică.

Numai sătenii cărturari, se stabilesc la orașe, ca profesori, avocați, preoți sau alte specialități. Ceilalți, revin, ori unde s'ar fi dus pentru cîștig, în satele lor.

In Transilvania situația generală a țăranului Romîn e și mai înfloritoare, în special spiritul de naționalitate, de asociație și de economie e în mare desvoltare. De la frații noștri Transilvăneni, am primit mai 1 iu cultura minței și ar fi fost bine să ne-o desăvîrșească, și gîndesc, tot prin ei sau cu ei în colaborare, vom parveni să ne emancipăm și să ne ridicăm pe terenul economic. Noi am fi putut să-i emancipăm de sub jugul Austro-Ungar, sau cel puțin să le înlesnim mijlocul, să fie considerați în condiții de egalitate în dualizmul Austro-Ungar. Nu ne-am pregătit la timp, și am scăpat împrejurările prielnice ce ni s'au prezentat.

In Bulgaria, nu este chestiune agrară, tot pămîntul e al statului, pe bulgari îi cunoaștem de buni cultivatori de grădinării, agricultori, comercianți, meseriași și industriași. Cu cultura au ajuns să aibă 77 la sută știutori de carte și educația fizică e în progres. Țaranul bulgar, se duce pînă și în America cu cultura grădinăriilor de zarzavat, dar se întorc mai în fie-care an cu fructele adunate în bani sunători.

Comparînd aceste date cu situația generală a țaranului nostru găsim: Solul țării noastre e mult mai fertil ca al Bulgariei și la fel cu al Bucovinei și al Transilvaniei, dar situația economică, fisică, higienică, morală chiar și culturală a țăranului nostru e cu mult inferioară; în mare parte trăesc în case nehigienice, se hrănesc prost și insuficient, nu se duce în alte țări pentru cîștig, ba nici în alte județe de cît rare ori, cultivă rău pămîntul său, neglijează creșterea vitelor, paserilor, cultura pomilor roditori, a legumelor, iar portul național e înlocuit cu materii de provenience străine cumparate. In fine țaranul nostru în mare parte, nu cîștigă suficient pentru întreținerea sa și a familiei sale. Situația aceasta economică a provocat răscoa ele țărănești din 1907. Legile de îndreptare făurite de guvernul liberal, n'au reușit să amelioreze în totul acea situațiune și trebue complectate. Cît timp cauzele acestea nu vor fi înlăturate, totdeauna va face obiectul unei chestiuni sociale de primul ordin privilegiile făgăduite nu va putea să le îndrepte.

A 2 a condiție a lărgirii privilegiilor, e complectarea instrucției militare. Pentru a învedera această instrucțiune, cum și în cît timp se poate dobîndi. e necesar să punem în evidență activitatea soldatului japonez de diferite arme în războiul Ruso Japonez pe uscat și pe apă, ori, din relațiile publicate asupra acestui rezboi, se constată că soldatul

japonez, a fost aşa instruit, în cît cavaleria japoneză secondată de spioni cu dibăcie întrebuinţaţi, a aflat totdeauna unde se află grosul forţelor adverse, şi cîte odată pe cîmpul de bătălie ca la Saudepupe Şaho şi Mukden secondată de acţiunea mitralierilor a obţinut succese importante asupra adversarului.

Artileria a fost aşa de bine întrebuinţată, în cît mai totdeauna poziţiile sale alese în bataia eficace, erau acoperite, posiţiile adverse întărite, formau cuiburi de proiectile şi erau adesea rase, iar ţintele mobile erau distruse, Infanteria a suportat cu succes rezistenţă în marşuri, cu puţină hrană, la intemperii riguroase şi îndată ce a ajuns pe cîmpul de bătălie, a atacat adversarul cu cea mai mare energie, s'a apropiat de poziţiunile lui, acoperindu-se de adăposturi naturale şi mai mult de cele artificiale, improvizate de fie-care soldat în parte, indiferent de spaţiu, timp şi felul terenului, adesea s'a întrebuinţat 8—10 zile, spre a se străbate un spaţiu de 2 kilometri, să înlăture orice obstacol din calea sa, să distrugă apărările accesorii ale posiţiunilor adverse, să gonească adversarul din adăposturile înaintate prin întrebuinţarea granatelor de mînă, în fine să atace adversarul cu baioneta şi să'l alunge cu totul din poziţiile sale.

In defensivă, un batalion de infanterie japoneză, la Mükden, pe o poziţie improvizat organizată, la pivotul de învăluire a aripei drepte ruseşti a resistat unei divisii întregi adverse, obligînd'o la retragere, permiţînd prin resistenţa aceasta, armatei 3-a japoneză, (general Nodzu) să învăluească şi sfărame aripa dreaptă rusească.

Activitatea flotei japoneze în acest răsboi, e bine cunoscută ea au imit întreaga flotă universală.

Cînd soldatul japonez, s'a găsit în pericol să cadă pradă adversarului, a preferat singur moartea, înecîndu-se cînd s'a găsit pe mare, s'au spintecîndu-şi pîntecele cînd s'a aflat pe uscat. Din aciastă descriere, putem deduce, că instrucţiunea militară complectă, cuprinde: Educaţia patriotică, fizică, culturală, higienică, morală şi militară. Ea nu se poate dobîndi de cît cu concursul familiei, al şcoalei în cursul învăţămîntului primar, al societăţior de tir şi gimnastică ce va trebui constituită în fie care comună, al preoţilor şi al armatei. Nu e cu putinţă a se da o asemenea instrucţiune în 2 ani, şi cu atît mai puţin într'un interval şi mai mic.

Pentru realizarea desideratului, d'a înlesni complectarea instrucţiei militare n'avem, şi nu vom putea avea de cît învăţătorii şi institutorii de la ţară, jandarmul, preoţii şi armata permanentă.

Privilegiul acordat absolvenţilor normalişti, e bine justificat faţă de misiunea lor, dar pentru a îndeplini cu folos această menire, trebue să aibă o pregătire corespunzătoare. Pregătirea culturală economică şi morală, e de domeniul ministerului de instrucţiune, iar pregătirea lor fizică şi militară ca viitori sub oficeri, şi dirijori de societăţi de gimnastică şi scrimă, în fie care comună ca şi de educatori fiziceşte, e de atribuţia ministerului de răsboi. E necesar ca la şcoalele normale să se dea oficeri instructori de elită şi prin concurs de se poate, marele stat-major să stabilească un program analitic dematerii-le a se învăţa, şi tot el prinagenţii săi să controleze aducerea la indeplinire.

Sarcini nedrepte.— Serviciul militar, este obligator personal şi egal pentru fie-care cetăţean romîn. Statul, e dator să dea fie cărui soldat în timpul serviciului, tot ce-i trebue pentru acest servici după arme. In călăraşi cu schimb, legea, se depărtează de la acest principiu, şi, obligă pe soldat să-şi cumpere cal şi să-l întreţie pe cheltuiala sa întot timpul serviciului, plus un an după implinirea acestui servici. Un cal costă 500 lei, şi întreţinerea lui aproximativ 1000 lei. In fie care an se recrutează 2500 calaraşi cu schimb în cea mai mare parte fii de ţarani mai cuprinşi. Curioasă concepţie conţine legea organică a armatei, fiilor de bogataşi şi ai burghezilor obsolvenţi, ai diferitelor şcoli ale statului ce le-a avut la îndămînă, li se acordă privilegiuri iar fiilor de ţarani ce n'au avut la îndămînă asemenea şcoli, li se impun sarcini ce'i ruinează.

Dacă legiuitorii regulamentului organic, au impus această sarcină nedreaptă pe lîngă multe altele a timpului, apoi legiutorului constituţional modern, nu'i mai este permis să menţie în lege, o asemenea sarcină nedreaptă şi ruinătoare—o cheltuială de 1500 lei pentru un ţaran chiar cuprins, e o ruină.

Dacă organizaţia Căzăcească şi Cerkezească din Rusia trăeşte de secole şi procură armatei, o cavalerie numeroasă cari în Manciuria nu a dat dovezi de calitate, are în schimb privilegii pe care noi nu le-am dat şi nu le vom putea da calaraşilor cu schimbul. Dar avem necesitate de cele 10 regimente de calaraşi, ei bine, statul e dator să cumpere caii şi cînd cred că, o cheltuială în plus de 6—7 sute mii lei ar înlătura această nedreptate, dar ce însemnează această cheltuială cînd ea se face pentru ţarani asupriţi ? Caii cumparaţi de stat, după dresaj, s'ar da pentru intreţinere la particulari în anume condiţiuni şi după 6 ani să devie proprietatea lor ca în Austro-Ungaria.

Concluzie.—Pentru ca privilegiile acordate de serviciul militar să poată produce efecte satisfăsătoare trebue ca privilegiaţii să fie obligaţi a da în schimb un echivalent condiţional pentru satisfacerea necesităţilor armatei şi a societăţii.

Armata şi statul sunt datoare să pregătească pe privilegiaţi pentru a putea satisface acestui scop.

Cînd dintre privilegiaţi nu voesc a da echivalentul obligator, să li se ridice privilegiul şi să facă pe deplin serviciul militar.

Cînd cauze economice şi de educaţiune împedic lărgirea privilegiilor trebue a se înlătura mai întăi acele cauze.

Serviciile nedrepte ale unei părţi de cetăţeni ca acea impusă călăraşilor cu schimbul e un sacrilegiu şi trebue suprimată.

Colonel **V. Dimitriu**

Magistraţii d-lui Toma Stelian

Este vorba tot despre d. G. L. Dimitriu, pe care ministrul justiţiei l'a cocoţat la rangul de preşedinte al Trib. Suceava, în urma isprăvilor făptuite la Tutova, şi pe cari le am adus la cunoştinţa cititorilor.

Aceste isprăvi îl aratau pe G. L. Dimitriu şi *incapabil* şi *necorect* şi ne lăsau a crede că odată cunoscute de ministru de justiţie, atît de zelos de reputaţia magistraturei, d-sa va căuta să se informeze şi să remedieze răul da de data aceasta ministrul nici nu s'a informat nici n'a luat măsuri, ci numai s'a aratat.. necredinciosul Toma!

In schimb, însă vedem pe d. preşedinte G. L. Dimitriu, că intervine, prin scrisoare pe lîngă amicul său I. V. Butză, judecător definitiv—deşi n'a dat examen şi nici calităţi juridice n'a dovedit—ca să stăruiască prin autoritatea sa şi a politicianilor din Bărlad, să dobîndească de la comersantul Şmil Natanzon, despre care am spus că a fost tapat destul şi cînd acesta n'a mai deschis băerile pungei, a fost persecutat de d. Dimitriu, în afacerile sale,—o declaraţie că nu-i s'a solicitat şi nu i-a acordat creditul său—declaraţie care cu toate presiunile şi ameninţările, nu a putut o obţine de la Natanzon.

Tăgăduieşte oare, corectul ? magistrat Dimitriu, că nu a făcut această intervenţie ?

Şi fiind că d. G. L. Dimitriu, mai face încă paradă de cinste în cariera sa de judecător,—îi mai amintim un alt fapt şi-l lăsăm pe d-sa singur, să-l califice presupunînd că altul l'ar săvărşi.

Citim în dosarul Trib. Tutova No. 6355 | 908, că cu petiţia înregistrată la No. 31442 din 31 Decembrie 908, adică către sfârşitul vacanţei crăciunului, în care d. Dimitriu rămăsese ca preşedinte de vacanţă, s'a cerut declararea în stare de faliment a comerciantului Lupu Haimovici, din Bărlad, fixîndu-se de d. Dimitriu termen de judecată la *8 Ianuar 1909*—Indată după primirea acestei petiţii şi fixarea termenului de judecată de către d. Dimitriu, care avea şi însărcinarea de judecător sindic al Tribunalului Tutova, acesta se duce la dugheana comersantului Lupu Haimovici şi face mai multe tîrgueli, de mărfurile ce aveau a fi inventariate de chiar d-sa şi activul falimentului lichidat, căci în registrele acestui comerciant, la data *5 Ianuar 1909*, vedem că s'a trecut la partida d-lui G. L. Dimitriu următoarele mărfuri :

3 m. 15 c. m. stofă a 8 lei m.=25 lei 20 b., 1 m. 25 a 8 l. 1 metru=12 lei ; 9 m. 20 c. m. lînă=36 lei ; 4 m. mouseline mătase a 2 l. 50 m.=10 lei ; 5 m. tricot Duhel a 3 l. 50 m.=17 l. 50 ; 2 m. 50 tafta a 2 l. 50 m.=6. 25; 2 m. catifea verde, a 3 l. metru=6 l., 6 m piquet a 0.90=5 l. 40 ; atlas negru fin=4 lei ; s'au în total 122 lei 35 bani. Acest cont n'a fost nici pînă astăzi achitat.

Du aceasta tîrguială, fără parale d. G. L. Dimitriu caută imediat să răsplătească serviciul făcut căci în ziua de 8 Ianuarie 1909, cînd era fixat să se judece declararea în stare de faliment, părţile împăcîndu-se, d. Dimitriu nu i-a făcut să mai aştepte rîndul procesului, ci a primit singur în camera de consiliu petiţiunea de împăcare, pe care pune rezoluţia „se ia act de declaraţia părţilor că-şi retrag acţiunea spre a se avea în vedere în şedinţă"—în şedinţă părţile neprezentîndu-se, procesul a trebuit să se suspende.

După înlesnirea făcută de judecătorul Dimitriu care nu plătise socoteala de la 5 Ianuarie 1909, se duce iarăşi la Lupu Haimovici ; de unde mai tîrgueşte încă 3 m., preş a 3 lei m.=9 lei, pe cari de asemeni nu-l plăteşte căci ii vedem trecuţi în cont la partida sa pe ziua de 27 Martie 1909.

Am afirmat şi altă dată că d. Dimitriu avea obiceiul să atace cu împrumuturi (?!? de bani, pe toţi aceia pe cari nevoia îi aducea în contact cu atribuţiile sale de judecător,— şi slavă domnului, dovezile nu ne lipsesc.—Şi acum cînd îl vedem pe d. Dimitriu, care avea calitatea de judecător sindic, că îndată ce ia cunoştinţă despre cererea de declarare în stare de faliment, a comerciantului Lupu Haimovici, se duce în dugheana sa şi-i face tîrgueli şi pleacă fără a plăti, ştiind bine că nu va putea fi oprit în prag, de negustor spre a-i cere plata. fiind-că a doua zi venea ziua judecăţei (!!)

Şi cînd şi după aceasta mai tîrgueşte încă fără parale şi nu se gîndeşte că trebue să plătească mărfurile de cari a profitat,—deşi a trecut mai bine de un an,—cum cadrează aceste fapte, cu spiritul de corectitudine de cari trebuie să fie călăuzit ori-ce magistrat ?

Tăgăduieşte oare d. Dimitriu, aceste fapte ?

Dacă da, ţinem dovezile la dispoziţia d-lui Toma Stelian, ministrul justiţiei.

(Va urma).

Litere-Ştiinţe-Arte

Reviste-comete.—De oarece cometele sunt la ordinea zilei e locul să menţionăm că şi în domeniul publicisticei avem organe cu existenţa efemeră : ele apar şi dispar pe cerul înstelat al publicaţiilor, trezind puţină curiozitate, puţin zgomot—şi atît.

Cu cît apar mai multe reviste, cu atîta—fatalmente—dispar mai multe. Cu deosebire abundenţe în privinţa aparaţiunii sunt lunile Septembrie şi Ianuarie, anotimpul dispariţiunii este începutul verei, apropierea vacanţei mari, cu căldurile ei, cu plictiselele şi monotoniile ei.

După dispariţia „Cumpenei",—se înregistrează astăzi acea a „Falangei". Dispariţiile nu se comentează : la ce folos ?

Şi din nou, la toamnă, vor reapărea, acestea ori altele, din nou vom avea pletoră şi varietate, din nou vor răsări—ca să apună curînd revistele-comete, pururi nelipsite pe cerul publicităţii româneşti.

*

A apărut No. 4 anul IV din „Convorbiri critice", viguroasa publicaţiune de sub direcţia d-lor M. Dragomirescu şi Ion Peretz cu un sumar ales şi variat asupra căruia vom mai reveni.

*

A apărut No. 18 din „Falanga artistică şi literară". Publicaţiunea îşi anunţă încetarea provizorie pînă la o reorganizare.

*

„Ce-i Amorul" de Platon a apărut, tradus de A. Luca, în excelenta publicaţie populară *Lumen*, 15 bani.

Un subiect de eternă şi nesecată actualitate care va pasiona pe cititori.

*

„Facla" anunţînd sumarul viitorului număr al „Vieţei Sociale". Dr. Ion Fulga, Etica în Spionism." E vorba, de sigur, de Spinoziam,—dar greşala nu e rău venită sub regimul d-lui Panaitescu, micul suveran al moravurilor noastre.

*

De curînd s-a inaugurat la Copenhaga „teatrul mut", adecă un teatru în care se joacă.. cinematografic. Acţiunea se condensează şi dialogurile dispar. In schimb elementul instructiv predomină. Director al teatrului este Sven Lange care a conceput acest nou gen de teatru împreună cu defunctul Otto Larssen.

*

STRUNA ZILEI

COMETA DECORATA

Cometa a trecut pe firmament fără urmări şi spaime.

Pentru gîndurile bune
Ce-ai avut, cometa mea,
De-aşi fi la guvern, ţi aşi pune
Negreşit, pe piept, o... stea.

INFORMATII

❑ Pe ziua de 10 Mai următoarele înaintări s'au făcut în garnizoana locală: d. locot. col. Nestorian Gheorghe, de la corpul IV de armată, avansat colonel; d. maior Arion Broon, din regimentul 7 roşiori, a fost avansat locot. colonel şi mutat în regimentul 6 calaraşi Ploeşti; locotenent Genoi N. avansat căpitan la regimentul 13 Stefan cel Mare; sublocot. Andrievici N. din bat. 6 vănători, locot. la batalionul 8 vănători.

Au fost mutaţi: d-nii locot. colonel Cristodulo Georgescu, de la liceul militar Iaşi, la comandamentul diviziei a 9-a; loc. col. Brănduş D. comandantul bat. 4 vănători, la comandamentul diviziei a 5-a ca şef de stat major; loc. col. Iancovescu C. din regimentul Radu Negru 28, comandant al bat. 6 vănători; căpitanii Miron V. de la liceul militar, în regimentul 13 Stefan cel Mare; Bădescu C. din regimentul Ştefan cel Mare, la liceul militar; locotenentul Carp Iacob Al. din reg. 16 Suceava în jandarmi pedeştri Iaşi.

După cerere: căpitanii Anibal Arabu din grăniceri, în reg. 29 Dragoş şi Cotescu Al. din grăniceri în reg. Ştefan cel Mare.

❑ Comitetul societăţei „Colonia scolară" din Iaşi se va întruni zilele acestea. Intre alte chestiuni la ordinea zilei, comitetul se va ocupa cu cercetarea regulamentului de organizare a coloniilor de vacanţă, întocmit de d. Victor Munteanu, secretarul comitetului, în urma delegaţiunei dată de comitet în şedinţa dela 3 Mai a. c.

❑ **10 Mai la Iaşi**.—Ziua de 10 Mai s'a serbat cu o deosebită solemnitate.

Dimineaţa toate şcolile secondare de băeţi şi fete s'au adunat în piaţa Unirei, de unde au mers la Mitropolie, unde au asistat la Te-Deumul ce s'a oficiat de Arhiereul Nicodem Munteanu.

Au asistat la Te-Deum autorităţile civile şi militare, precum şi consulii străini.

După Te-deum toate trupele au defilat în faţa mitropoliei, iar persoanele oficiale au mers la prefectura judeţului, unde a avut loc obicinuita recepţie.

In piaţa Unirei, în timpul acesta se aflau adunate şcolile, şi a vorbit elevul Tomiţă de la Seminariul Veniamin, arătînd importanţa zilei de 10 Mai pentru noi romînii.

După amiază la orele 3 în grădina Copou s'au produs corurile şcoalelor secondare de băeţi şi fete, iar pe platoul Copou a avut loc concursul de oină.

Aseară la orele 8 jumatate a avut loc retragerea cu torţi, iar de la această oră muzica a cîntat în piaţa Unirei, până la orele 11.

❑ Delegaţii comerciantilor din localitate, care au luat parte la congresul cercurilor comerciale şi industriale din Piteşti, s'au reîntors azi dimineaţă.

La acest congres au luat parte peste 5000 de persoane.

❑ Monahii Melchisedec Iordăchescu de la M rea Neamţu şi Monaha Eugenia Toma, de la M-rea Varatec, au fost excluşi pentru totdeauna din monahism, din cauza de grave abateri.

❑ Consiliul de higienă al oraşului se va întruni Sămbătă seara, în şedinţă ordinară.

Probabil că şi de astă dată va fi o şedinţă importantă.

❑ Din Tg. Frumos ni se scrie că s'a format acolo un comitet compus din institutoarele şi institutorii celor două şcoli primare, precum şi mai multe persoane bine-voitoare ideiei coloniilor şcolare, pentru a organiza o serbare şcolară în ziua de 20 Iunie a. c., în folosul soc. Colonia Şcolară din Iaşi.

La trimiterea coloniilor de vacanţă, se va avea în vedere şi şcoalele din Tg. Frumos considerîndu-se ca filiale ale celor din Iaşi.

❑ Avantajele legei de încurajare au fost acordate fabricei de cognac din Iaşi a d-lui F. Posner şi fabricei de cărămizi a fraţilor Rameder.

❑ D. G. A. Mavrocordato, a fost ales preşedinte al consiliului de administraţie al fabricei „Ţesătura—Iaşi" şi d. N. Constantinescu, vice-preşedinte.

Procurator, cu titlul de director, a fost numit d. I. Ehrlich, care va semna corespondenţa împreună cu d. Silla Reichbach, şef-contabil.

❑ *Printre medaliaţii la ultimul concurs la şcoala de Belle-Arte din Paris secţia architecturei, cetim numele compatriotului nostru d. Duiliu Marcu elev în ultimul an.*

Tînărul Marcu, fiul colonelului Marcu, moldovan de origină, e unul din cei mai talentaţi elevi ai şcoalei de Belle Arte.

Transmitem compatriotului nostru cele mai sincere felicitări pentru frumosul succes obţinut.

❑ Programul în astă-seară Marţi la cinematograful Gaumont, din grădina „Cuza-Vodă", str. Lăpuşneanu, este absolut nou.

Din bogatul program relevăm: Bunul doctor al Saracilor, o mare dramă de senzaţie: un dr. din împrejurimele Parisului, avea ca valet pe un pungaş, care într'o seară turnă în paharul de pe măsuţa de noapte a d-rului, un narcotic puternic, pe care din nebăgare de samă el îl bea. O bolnavă pe care o îngrijise prinse de veste, în momentul chiar cînd valetul d-rului venea cu nişte briganzi, pentru a'l omorî. Ea luă un revolver al d-rului şi descărcînd cîteva focuri, răneşte grav pe briganzi, iar d-rul scapă neatins.

Mai apoi e de relevat: aparatul electric, o frumoasă comedie, Misterioasa răsbunare a d-rului Wiliam, mare dramă jucată de cei mai distinşi artişti ai Parisului, şi în fine numeroase scene de pe natură, sportive, umoristice şi instructive. Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50; loc la mese 1 leu; galeria 50 bani. Muzica reg. 13 Ştefan cel Mare.

❑ Astă-seară Marţi 11 c. are loc reprezentaţia în beneficiul d-lui Al. B. Leonescu, cu concursul d-lor M. Pella, C. Ionescu, V. Boldescu, I. Demion şi al d-nelor M. C. Ionescu, N. Profir, D. Dimitriu şi Ecat. Leonescu.

Se va juca *Ginerile d lui Prefect*, comedie în 3 acte, localizată de d. P. Gusty şi *Adevăr dar cu măsură* în care Leonescu are o creaţie strălucită. Muzica Reg. 13 Infanterie.

❑ Duminecă a început să cînte la grădina Copou, muzica comunală, sub conducerea d-lui prof. Cirillo.

Muzica, aşa cum se prezintă, compusă din elemente bune şi condusă de un maistru priceput, procură o frumoasă distracţie ieşenilor, în serile de Duminecă, Marţi şi Joi iar Vinerea şi Mercurea dimineaţa.

❑ Cu începere de mîine, d. N. Ionescu, revisorul şcolar al oraşului, va începe inspectarea şcolilor primare din localitate.

DIVERSE

— Tramvaiul No. 30 condus de manipulantul cu No. 63, trecînd pe strada Sărărie, în dreptul str. Muzelor, a dat peste un copil a cărui identitate nu s'a stabilit încă, pe care trîntindu-l jos i-a făcut leziuni la cap şi fracturat piciorul drept.

— Astă noapte rău făcători s'au introdus prin spargerea unei ferestre, în magazinul d-lui Kahane din strada Ştefan cel Mare, de unde spărgînd un sertar, au furat suma de 100 coroane.

Cum însă proprietarul magazinului are obiceiul ca în fiecare seară să-şi ea cu sine banii proveniţi din vînzare, hoţii n'au putut găsi de cît această sumă.

Siguranţa anchetează.

— Se comunică din comuna Cucuteni, că fetele Margareta Ion Crasoeski şi Casandra Gh. Zară din satul Bogdăneşti, pe cînd se dădeau în scrîciobul de la cîrciuma lui Costache Filipescu, scrîncîobul se rupse şi numitele căzînd de la o mare înălţime, s'au ales cu fractur grave. Au fost duse la spitalul din Voineşti.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50 % reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent ; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte ; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult întrodusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti : la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Ia Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi : *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ *Congresul partidului conservator-democrat va avea loc în zilele de 5, 6 și 7 Iunie, la București.*

Congresul, propriu zis, la care vor lua parte delegațiuni din toate județele, va fi precedat de o întrunire a comitetului general și de o alta a comitetului executiv central al partidului.

❑ *In unele cercuri liberale domnește credința, că d. Stere se va retrage din șefia partidului liberal și că se va stabili în Capitală. Alte cercuri, însă, desmint această știre.*

D. Stere se află actualminte la Champelle, lîngă Geneva, unde urmează o cură de hidroterapie.

❑ *S'a format un comitet din care fac parte, pe lîngă alte persoane, și toți profesorii universitari din Iași, pentru rîdicarea unui bust lui Vasile Conta.*

Bustul care va fi așezat în grădina Universității din Iași, urmează a fi așezat cu prilejul serbărilor universitare în Octombrie.

❑ *D. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor, va inspecta poimîne pepiniera statului de la Vișan, lîngă Iași.*

Ministrul va sosi mîine la ora 4 în Pașcani, de unde va pleca, în automobil, să viziteze herghelia de la Grași.

Noaptea va sosi în Iași.

Declarațiunile d-lor Brătianu și Stoicescu.—*Ziarele au anunțat că o întrunire a comitetului executiv central al partidului liberal, a avut loc, Sîmbătă, la ministerul de interne.*

Deținem din sorginte pozitivă cele ce s'au petrecut în acea consfătuire.

*

Primul ministru, care a avut nota foarte optimistă, a declarat că guvernul se simte tare să meargă înainte, se simte chiar tare să facă și alegerile generale, dacă în partid va domni solidaritate și armonie.

D. Brătianu a înfierat apoi campania junimiștilor și a explicat de ce se face această campanie.

— D. Carp, a spus primul ministru, mi-a cerut, în Februarie, să-i fixez un termen pentru retragerea guvernului și să indic M. S. Regelui, ca succesor la guvern, partidul conservator.

N'am primit propunerea d-lui Carp, fiind-că între noi n'a existat nici odată o convenție privitoare la succesiune, ci numai să mergem mînă 'n mînă ca să paralisăm ori-ce acțiune takistă și să evităm ca takiștii să cîștige teren.

Această acțiune comună, nu numai că n'a dat rezultatul dorit, dar a dat rezultate contrarii și, întru cît n'am putut face nimic, am considerat desfăcută convenția cu d. Carp.

N'am primit, deci, propunerea de a fixa termen de retragere și de a indica succesiunea la Palat—și de atunci datează campania de răsturnare.

D. Stoicescu, care a urmat d-lui Brătianu, a avut, din contra, o notă foarte pesimistă. Fostul ministru a insistat asupra situației răle a guvernului și a partidului și a propus, ca prim remediu, retragerea guvernului.

— Guvernul trebue să se retragă imediat, a opinat d. Stoicescu, căci numai astfel va evita o împăcare a elementelor conservatoare. Eu sunt bine informat că, cu toate aparențele contrarii, se urmează tratative pentru împăcare și că cel mai cald propagator al ideei este d. N. Filipescu. Dacă guvernul se va retrage repede — ideea împăcărei va fi zădărnicită.

*

In urmă s'a primit propunerea d-lui Brătianu relativă la întrunirea fruntașilor liberali în congres.

Congresul va avea loc la 30 Mai, poate chiar că la 23.

❑ *Anunțăm mai sus, că ministrul domeniilor va inspecta mîine herghelia de la Grași (jud. Neamț). Inspecția aceasta este un simplu pretext, de oare ce, de fapt venirea d-lui Constantinescu este în legătură cu un mare gheșeft silvic ce se prepară nenorocitului district al Neamțului, ale cărui păduri au fost bântuite de atîtea gheșefturi colectivisto-junimiste.*

Acum s'a format un consorțiu de colectiviști, în fruntea căruia se află primarul Popovici, care vrea să iee în exploatare, cu hapca, pădurea de la Grași a statului, pădure extra ordinară pe care se află aproape numai stejar și foarte puțin mesteacăn.

Ca să înlăture ori ce bănuială, actualul ministru, care patronează afacerea, a publicat licitație pentru darea în exploatare a zisei păduri, dar impunînd sarcini atît de grele, că nimeni nu vrea să licideze. Apoi ministrul se va crede liber să dea pădurea în exploatare de bună voie amintitului consorțiu de colectiviști.

D. Constantinescu se duce la Grași, ca să vadă pădurea, nu herghelia.

❑ **Ministerul agriculturii și domeniilor a făcut cunoscut prefecturii județului că, a însărcinat pe inginerul Armand de Grimaldi, cu executarea planului moșiei Belcești. In acest scop, ministerul cere ca să se pună la dispoziția numitului inginer, toate cele ce va fi necesar la facerea acestui plan.**

❑ **Ni se semnalează un fapt, care e bine a fi înregistrat, pentru ca cei în drept să ia cunoștință și să ia măsuri în consecință.**

Alaltă-eri dimineață, pe cînd trenul de București, care venea spre Iași, în timpul cînd scobora panta de la Bîrnova, de și mașinistul a dat semnalul, frînele nu s'au strîns și trenul a luat o viteză așa de mare, în cît pasagerii, cu drept cuvînt, au avut un moment de grozavă spaimă.

Ar fi bine ca pe viitor asemenea lucruri să nu se mai repete.

❑ **Ministerul instrucțiunii publice a comunicat revizoratului școlar să pună în vedere învățătorilor să-și încaseze la timp salariile, contrar ele se vor face venit statului.**

In această privință, minsterul instrucției a intervenit către ministerul de finanțe, cerînd să dispue ca pe viitor, în comunele rurale perceptorii să ducă ei în persoană salariile la domiciliul învățătorilor.

❑ **Rezultatul concursului „oinei"**— **După cum se știe eri a avut loc, pe platoul de la Copou, concursul de „oină", între echipele școalelor secondare de băeți, din localitate.**

Comisiunea de juriu se compunea din d-nii: M. Tomida președinte, Bucovineanu și Ilie Burghelea și d. M. Țaranu, maistru de gimnastică la seminarul din București, ca supra arbitru.

Au luat parte echipele de elevi de la următoarele școli: Școala Normală „Vasile Lupu", gimnaziul Alexandru cel-Bun, liceul Internat, liceul Național, gimnaziul Ștefan cel Mare și seminarul pedagogic; școalele: seminarul Veniamin școala de Arte și Meserii și sc. comercială, n'au fost admise la concurs, din cauză că în timpul anului n'au avut maiștri de gimnastică.

Au fost în total 36 de reprize.

Iată rezultatul: școala Normală „Vasile Lupu" 9 puncte bune; liceul Interdat 7 puncte bune; gimnaziul Alexandru cel Bun, 6 puncte bune; liceul Național 5 puncte bune; gimnaziul Ștefan cel Mare și seminarul pedagogic cîte 3 puncte bune.

Școala Normală „V. Lupu" care a eșit întâia, a luat premiul, care se știe că constă dintr'o statuetă, stăpînită actualminte de Liceul Național. Elevii școalei Normale se vor duce zilele acestea la liceul Național, de unde cu solemnitate, vor prelua statueta.

De data aceasta, s'a observat că neînțelegerile și neplăcerile au lipsit și totul s'a petrecut în bună liniște.

❑ **Curtea cu juri.**— **Astă-zi se judecă procesul privitor pe Solomon Pincu Lazer și Lascar Durai, pentru crima de dare de foc.**

Faptul s'a petrecut ast-fel: Pincu Lazer poseda o vie la „Doi Peri", a lui Catargi. Cu cîți va ani în urmă numitul și-a construit o casă și o cramă; la o oare care departare de cramă să mai afla o altă casă, unde ședea păzitorul viei Haralamb Paiu. Ca vier avea pe prevenitul Lascar Durai. In luna Aprilie 1909 Pincu Lazer asigură imobilile și lucrurile din casă la soc., „Agricolă" pentru suma de 12 mii lei.

In seara de 22 spre 23 Noembrie, pe cînd păzitorul H. Paiu se afla la Iași, a isbucnit un incendiu, care a consumat întreaga clădire. A doua zi Lazer Pincu fiind înștiințat de vier, în loc de a se duce să dea de știre autorităților, merge la „Agricola" pentru a lua un agent care se constate daunele; iar a doua zi vierul Durai să duce vesel la vecini și spune că a ars casa.

După mai multe cercetări făcute de șeful de jandarmi și în urmă de parchet, pare stabilit că vierul pus la cale de Pincu Lazer, care avea interesul să-și ia primele de asigurare, a dat foc caselor.

Acuzatul Pincu Lazer e aparat de domnii: Gh. Mîrzescu și Vesp, Pella, iar vierul Durai, de d-nii: Lascar Antoniu și Ștef. Georgescu.

Ședința continuă.

❑ Publicăm cu multă plăcere scrisoarea ce urmează, pe care o semnează d. Al. D. Rîșcanu, distinsul nostru prietin de la Brăila:

Domnule Director,

Un amic mi-a atras — astă zi — atențiunea asupra articolului intitulat „Conservatorii democrați", apărut în No. 116, de la 9 Mai, al ziarului „Seara" ziar ce, obicinuit, nu citesc.

Am văzut articolul și am ramas surprins de nerușinarea cu care se insinuiază în dorința de a intriga.

N'am văzut pe d. A. Bădăreu din întâia zi de Paști și nu m'am întreținut cu d-sa nici odată asupra politicei din Tecuci, nici asupra alegerei de la 6 Mai a. c. N'am calcat — cu regret — pe la Tecuci de astă-toamnă sau astă iarnă și spun — cu regret — căci simt o deosebită mulțumire cînd pot reve dea Tecucenii, printre care am trăit 15 ani și de care mă leagă atîtea amintiri plăcute ale trecutului.

In interesul adevărului, vă rog d-le director a da publicității, aceste cîte-va rînduri, în primul număr al ziarului ce dirigeți.

Primiți, vă rog, stima mea,

A. D. Rîșcanu

❑ Comisiunea de judecată școlară a amînat din nou, pentru comunicare de acte, judecarea procesului relativ la învățătorul Pogor, din comuna Prigoreni, jud. Iași.

❑ **Examene de docență.** — S'a fixat pentru ziua de 26 Mai, ținerea examenului pentru abilitarea de docenți în dreptul comercial al d-lor P. Dragomirescu și V. Iamandi.

D. Dragomirescu va avea în comisia examinatoare pe d-nii: V. Dimitriu, Iulian Teodorescu și D. Alexandresco; iar d. Iamandi pe d-nii: D. Alexandresco, Tabacovici și I. Pereț.

❑ Ministrul instrucțiunei a cerut directorilor de școli secundare, să se intereseze de aproape de subiectele pe cari profesorii le dau la lucrările scrise, de oare ce, de multe ori, acele subiecte se resimt prea mult de metoda personală a profesorului.

❑ La 8 Mai urma să se ție licitație pentru darea în întreprindere a lucrărilor de canalizare și aducerea apei la Roman.

Comuna neputînd găsi bani, licitația s'a amînat.

❑ **Mare serbare militară în Iași.**— Ofițerii garnizoanei locale, organizează pentru Joui 13 Mai, o mare sărbătoare Cîmpenească, și bătae de flori pe platoul Copoului, în dreptul rondului I și rugînd de a lua parte toți doritorii, în mod gratuit. Programul va fi următorul:

Ora 4 p. m. adunarea generală, la rondul I, a trăsurilor ornate cu flori și a călăreților; ora 4 jum.—5, intrarea în careu și batae cu flori; ora 5—5 jum. figuri de carusel, executate de ofițerii trupelor călări; de la 5 jum.—6 Cadril cîmpenesc; de la 6—6 jum. tot cortegiul, cu muzica militară, va parcurge până în Piața Unirea; 6 jum.—7 defilarea trăsurilor pe Piața Unirea și despărțirea cortegiului.

*

Toți doritorii de a participa, fie în trăsură, fie călări vor trebui să aibă trăsurile și caii îmbrăcați în flori, și flori în panere pentru bataia propriu zisă. Acei cari nu vor participa la bataie, vor putea veni ca asistenți și nu vor trebui să intre în cercul organizator.

❑ După rapoartele administratorilor de plăși, starea sămănăturilor din județul nostru e cît se poate de bună, mai ales că ploile căzute în ultimul timp, au favorizat mult sămănăturile.

❑ Revizoratul școlar al județului a intocmit un tablou de înființările de noui școli și posturi în județ, unde se simte necesitate.

Acest tablou se va înainta ministerului instrucțiunei.

❑ Ministerul de finanțe a pus în vedere comisiunei de recensemînt a județului, că acei contribuabili care plătesc dare într'un județ nu mai pot fi impuși și în altul. Administrația financiară va căuta să șteargă din rolurile sale pe contribuabilii ce intră în această dispoziție.

❑ A fost respinsă cererea făcută de școala tecnică din Iași de a fi admisă la jocul de oină.

❑ Un concediu pe timp de 10 zile a fost acordat d-lui președinte al tribunalului s. III.

❑ Doamna Dea Bogonos, profesoară de l. francesă la școala normală „M. Sturza" din Iași, a fost delegată de ministru a face inspecții școlare la școalele secundare de fete din Craiova, Ploești și Gîmpu-Lung.

❑ La examenul de capacitate pentru ocuparea catedrelor de l. franceză, are loc astă-zi colocviul, care constă d'intr'o probă practică pedagogică.

In urmă va începe examenul oral. Proba de colocviu este eliminătoare.

❑ Poimîne Joi 13 Mai, se deschide stagiunea de vară a teatrului Pathé Frères, sub conducerea electricianului A. C. Bottez, în grădina Bragadiru, special amenajată pentru aceste spectacole. Programul de deschidere este nou în întregime și cuprinde opere datorite celor mai celebri autori și interpretate de sumitățile teatrale ale scenelor străine, cele mai recente creațiuni în sporturi moderne, cele mai frumoase privelști ale naturei minuțios redate, scene comice cu Max Linder, Prince, etc. etc. In acest program de deschidere figurează Bărbierul din Sevilla, celebra comedie a lui Beaumarchais interpretată de Georges Berr, Jean Perier, d ra Bertiny, cei mai renumiți artiști de la Comedia franceză.

Programul nou cuprinde apoi cele mai noui submarine (Whitehead) în timpul funcționărei lor; o sublimitate în arta cinematografică. Scufundarea vaporului și reapariția lui cu întreg echipagiul, cum sunt lansate torpilele explozibile etc. etc.

Sporturi și distracții în munții Vosgi (Franța) O casă construită de ghiață și zapadă, ultima creațiune sportivă: Sănii automobile,—Șampionii patinajului,—Femei făcînd curse cu ski și în săniuțe,—Bobsleighs,—Sărituri uriașe cu ski,—totul fidel și precis după natură.

O splendidă comedie întitulată „Parol' că nu mai fumez" în al cărei rol principal joacă simpaticul Prince, va stîrni hohote de rîs. Nu va lipsi nici neimitabilul Max Linder, care va fi la înălțime, ca în totdeauna în comedia „Șiret barbat" compusă de d-sa însăși.—Roma antică și Roma modernă cel mai celebru oraș din univers prin monumentele și suvenirile sale istorice, Quirinalul-palatul regal, Biserica Sf. Petru, Piețele grandioase, Columna lui Traian, Ruinile Romei clasice etc.—Stabilimentele metalurgice din Decazeville (Franța), turnătoriile de oțel etc.

Dansurile orientalilor, Indienii, Japonejii, păpuși animale, dansul luptătorilor, se apropie dușmanul, dansul imaginînd lupta între triburi etc.

Imensa bogăție și varietate a programului, splendida execuțiune a sujetelor, fixitatea absolută în redarea vederilor, vor da din nou prilej inteligentului public ieșan, de a se convinge pe deplin că suntem superiori tuturor spectacolelor similare.

❑ **Judecătorul trib. s. III-a a declarat azi în stare de faliment pe: Frida Rotemberg, comerciantă de mărunțușuri din str. Ștefan cel Mare și pe Mendel Feldsohn, din strada Anastase Panu.**

❑ Azi a venit înaintea trib. s. III-a, spre confirmarea mandatului lansat contra avocatului C. Stoica și complicelui său Iițic Șmilovici.

Tribunalul a confimat mandatele.

Stoica a fost aparat de d. advocat Leatris.

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 11 Mai

Noi acuzări Mitropolitului Primat

București.—Sf. Sinod a primit o nouă petiție de chemarea în judecată a Mitropolitului Primat, petiție care de astă dată e semnată de un alt preot, anume Săvulescu.

Acesta declară că ia asupra sa toate acuzările aduse de preotul Vasilescu.

Faptul acesta produce senzație în lumea clericală.

Consistoriul bisericesc

București.—Consistoriul superior bisericesc a ținut azi ședință.

D. Spiru Haret vorbește de propaganda catolică la noi în țară și spune că are convingerea că, această propagandă, ca și în trecut, va avea un rezultat nul. D-sa declară apoi că va lua măsură contra propagandei catolice.

I. P. S. S. Mitropolitul Primat aprobă vederile d-lui ministru Haret în chestia propagandei catolice și zice că are speranța că se vor lua măsuri contra propagandei catolice.

Procesul lui Stoenescu-Jellea

București.— Inaintea Curței cu juri, a venit astă-zi spre judecare procesul lui Stoenescu Jellea, autorul atentatului contra primului ministru.

De oare ce nu s'a știut că întrarea în sala de ședință este cu bilete, un foarte numeros public s'a adunat la palatul de justiție și mai multe incidente între armată și public, au avut loc. Intre cei care fuseseră opriți de a intra, era și d. P. Grădișteanu. D-sa însă, urmat de mai mulți cetățeni, a pătruns în camera președintelui și au căpătat bilete de intrare.

Pe la 12½ din ordinul președintelui, acuzatule introdus în camera preșidențială. E de față și apărătorul din oficiu al lui Jellea d. avocat Ottescu. Acuzatul este păzit de jandarmi. El pare cu totul slăbit și demoralizat.

La orele 1 se dechide ședința și acuzatul este introdus. Curtea se compune din d-nii: Procopescu, consilier al Curței de Apel, asistat de d-nii Marinovici și N. Demetrescu. Fotoliul ministerului public e ocupat de d. procuror general al Curței de Apel, Oprescu.

La interogatorul ce i'l ia președintele acuzatul Jellea răspunde cu multă greutate și confuz.

Președintele spunînd d-lui Jellea că va fi aparat din oficiu de d. Ottescu, acuzatul declară că primește să fie aparat de ori-cine.

Presed. Procedez la tragerea la sorți a d-lor juați, care te vor judeca; ai dreptul să recuzi 6.

Jellea Nu recunosc declarațiile ce le-am dat, de oare-ce am fost silit să le iscălesc.

Președ. Nu e vorba acum de declarații; eu am spas că ai dreptul d-ta, sau apărătorul d-tale din oficiu, să recuze 6 juați.

Jellea. Nu știu ce înseamnă aparare din oficiu și nici ce e aceia recuzare!

Președintele explică acuzatului „apararea din oficiu" și dreptul de recuzare.

D. P. Grădișteanu se oferă și d-sa să apere pe Jellea și este primit.

Se dă citire apoi actului de acuzare.

Avocatul Ottescu rîdică 2 incidente de amînare.

Ședința continuă.

Mari furtuni în Franța

Paris.—Furtuni violente, însoțite de un vărtej de apă, sunt semnalate din diferite regiuni. In mai multe orașe apa a năvălit în cîte-va cartiere. Pagube mari au fost pricinuite recoltelor din districtele Hante-Love și Marue. In acest din urmă district, șase case s'au dărîmat, omorînd un om și mai multe vite. In Haute Savoie mai multe persoane au fost înecate.

Procesul locot. Hofrichtter

Viena.—Desbaterile la tribunalul de război în contra locotenentului Hofrichtter au început azi dimineață.

Hofrichtter a confirmat exactitatea depozițiilor sale anterioare și a declarat că nu mai are nimic de adăugat. Atunci a fost scos afară din sala consiliului auditorul și s'a început citirea concluziunilor sale. Desbaterile sunt secrete și vor dura pînă la orele 6 seara.

Alegeri

Bruxella.—După comunicările oficiale au fost aleși în Capitală 9 clericali, 7 liberali și 5 socialiști. Rezultatul total e 49 clericali, 23 liberali, 13 socialiști. Catolicii pierd un scaun care le-a fost luat de socialiști.

Felicitări pentru regele României

Belgrad.—Cu prilejul aniversărei urcării pe tron și încoronării regelui Carol, primul aghiotant al regelui Petru, colonelul Juridin, s'a dus la legațiunea romînă, unde a felicitat pe însărcinatul de afaceri al Romîniei.

D. Milovanovici, ministrul de externe a felicitat în numele guvernului.

Ciocnire între soldați turci și muntenegreni

Salonic.—O ciocnire sîngeroasă a avut loc între turci și muntenegreni lîngă Malkovas.

Aceștia din urmă au fost respinși, după ce trei din ei au căzut. Sunt doi morți și un rînit.

In mod oficial se comunecă știrea că arnăuții au depus 4000 puști și muniațiile lor.

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UȘOR DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipației, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Prețul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile și drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

GRADINA BRAGADIRU

Marți 11 Mai 1910—ora 9 seara

Reprezentație dată în beneficiul d-lui

A. B. LEONESCU

Cu bine voitorul concurs al artiștilor Teatrului Național din Iași

Se va juca

GINERELE D-LUI PREFECT

Comedie în 3 acte, localizată de P. Gusty.

Spectacolul se va sfîrși cu:

Adevăr dar cu măsură

Comedie localizată de d. Luchian.

Rolul lui Ivanciu Zarzavagiu va fi jucat de d. A. Leonescu

300,000 lei, se oferă de dat cu împrumut în prima ipotecă sau în a doua după credit.

A se adresa la d-l avocat Lascar. Antoniu, strada Anastasie Panu No. 4

Gheaţă! Lipsa de Ghiaţă înlăturată Gheaţă!

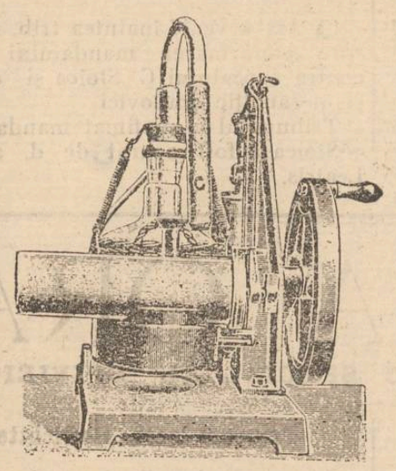

Cea mai bună maşină de Gh'aţă din lume de manipulat cu mîna sau Motor „RAPID“

In 5 minute Gheaţă şi în 3 minute băuturi răcoritoare

Prepararea Gheţei aproape gratis. — Gheaţă fără microbi

De intrebuinţat: *La case particulare, la cafenele, la cofetării, la băcănii, la birturi, în spitale, pe vapoare, pe moşii şi ori unde în ori-ce climă şi la ori-ce temperatură*

Nefuncţionarea Maşinei exclusă

N'are nevoe de reparaţiuni

Un copil de 10 ani póte man'pula maşina

Maşina se poate vedea funcţionând la: **„Banca Fortuna“**

— BUCUREŞTI, Strada Lipscani No. 10 —

Demonstrator: D-l **G LEONIDA**

Preţul maşinei complecte **LEI 320**, franco la ori ce gară, fără vamă! Condiţiuni de plată: **LEI 100** la comandă, restul Ramburs, timpul de predare 20 de zile de la primirea comandei. **Nu confundaţi această maşină cu altele care funcţionează cu diferite săruri costisitoare.**

Devize pentru instalaţiuni speciale cu producţiuni zilnice de la 500—20.000 Kgr. la cerere.

— Căutăm reprezentanţi în provincie —

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pen'ru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia“ strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

JOI 13 MAI A. C.

şi în serile următoare:

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doi'ea în fiecare Joi—amb.le programe s'ptămînale vor fi

Absolut noue

N: se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 o.e ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

AVIS

Subsemnatul Leon Goldştein aduc la cunoştinţă onor. mei clienţi că am mutat atelierul de armurărie mecanică din Str. de Sus po. 104, tot în aceiaşi stradă la No. 99, colţ cu str. Gh. Mîrzescu, unde se va executa ori ce reparaţiune de arme, biciclete, gramofoane, pompe de stropit vii, maşini de cusut, precum ori şi ce obiect atingător la această branşă.

Tot odată aduc la cunoştinţă că în atelierul meu se execută reparaţiunile de zecimale, basculе şi balanţe fiind autorizat de ctre Minister cu No. 27066.

Cu stimă
LEON GOLDŞTEIN
Str. de Sus No. 99.

„ANCORA“

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Consemnată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 40|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la 10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1013 - Joi 13 Ma 19.0

GRIJA LIBERALILOR

Pe liberali i-a cuprins o groază. Care unde-i vezi își arată grija lor pe față, și cu atît mai mult, cu cît acum sîntem în vacanță parlamentară și ar trebui ca guvernul să facă curată administrație, fără să mai tulbure cu ceva liniștea partidului.

Și de ce oare i-a cuprins pe liberali o mare grijă? Ce indicii au ei în această stare grijulivă?

Cît timp junimiștii și noi ne-am agitat, ei rîdeau mînzește de noi. Ne criticau, ne zeflemiseau, ne înfruntau chiar cu vorba, că nu sîntem capabili de a lua puterea fiind desbinați în două. In lupta dintre noi ei și-au făcut jocul lor politic asmuțind pe Carpiști contra noastră în scopul de a ne turti de a treia zi. Ba cu cît vedeau că polemica dintre noi e mai acută, cu atît aveau convingerea puternică că ei vor dăinui la putere.

Dar toate au un capăt și guvernul d-lui Brătianu a început să arăte partidului capătul puterei.

Liberalii știu din experiență că Regele cere un guvern tare, care să aibă autoritate în partid și în țară. Ei simțesc că în starea lor actuală ei sînt departe de a satisface această formulă Regală.

Guvernul d-lui Brătianu *nu e tare*; căci tăria unui guvern nu stă în greutatea chilogramică a miniștrilor, pentru a-i cîntări ca pe ministrul domeniilor, ci în greutatea morală ce o are față de partid. Bieții miniștri au eșit terfeliți din atingerea lor cu Camerele! Legile li s'au ciopărtit, li s'au modificat într'atîta ori chiar li s'au respins, că nu mai autoritate nu înseamnă aceasta!

In ochii partidului guvernul se arată așa de uzat, așa de istovit, că au început a-i da lovitura măgarului, nu numai bătrîni ca dr. Rîmniceanu, ci și generoși ca Jorj Diamandi. Unii — bătrînii — acuză guvernul că prea s'a lăsat furat de generoși; alții —generoșii—acuză guvernul, că prea s'a ciocoit în atingere cu bătrînii. In primblarea aceasta de la Ana la Caiafa, guvernul este demoralizat. Singuri miniștrii n'au conștiința valorii lor și merg așa în bobote, unde a eși să iasă...

Guvernul d-lui Brătianu nu e tare nici în țară. Și cum să fie tare în țară un guvern ca cel actual; întîiu că are de șef pe un om absolut patat și vînît pînă în coate în cele mai murdare afaceri. Țara sufere cu dezgust exploatarea ce se face acestui norod, de o dinastie hrăpăreță și lacomă. Vremile vechi urîte amintirei noastre prin hatîrul și nepotizmul lor, au reînviat, de cînd dinastia celor 3 frați suge țara.

Tot această țară mai știe, că nu meritul a cocoțat acolo sus pe șeful actual, ci statuia din bulevardul Elisabeta. Polemica politică s'a deplasat pe chestia eredității și a tradiției, făcînd lucrare de psihologie politică, și se constată că șeful actual a guvernului e de o indolență orientală, fără pereche în țară.

Pe cel leneș, nepriceput, speculant țara l'a judecat, țara l'a condemnat. N'a fost guvern mai slab ca al lui Ionel Brătianu și dacă mai dăinuește la putere, e că i s'a îngroșat obrazul, și nu mai are rușine. Regulat țara a dat votul ei contra liberalilor și noi conservatorii-democrați ne aflăm în fața unui guvern judecat și condemnat.

Ei bine, un asemenea guvern poate fi pe placul și cerința Coroanei? Vădit că nu. Aceasta o știu pertinamente acum toți liberalii. Guvernul d-lui Brătianu ne mai avînd trecere și autoritate în fața țării, nu mai poate avea față nici la Rege. De aceia liberalii s'au cam dezbîrnat de la inima Regelui, și tocmai acum, Regele arată pe față desaprobarea sa, cum a fost cazul cu legea d-lui Orleanu, pentru încurajarea Industriei naționale.

Mai cere Regele de la un guvern, să asigure liniște în țară, și să inspire respect și autoritate politică adversarilor. Nici aceasta nu o poate întruni guvernul d-lui Brătianu. Opozițiile conservatoare se agită; una —cea Carpistă—înjurînd pe Rege și mișcînd Capitala și țara prin delegați; alta—a noastră—luptăm în alegeri și... învingem; criticăm opera legiuitoare a guvernului și impunem guvernului părerile noastre.

Iară cînd toate aceste chestii se discută, se agită, trono și d. Ionel Brătianu vine și cheamă în congres pe fruntașii partidului. Ce să discute în congres? Ce să le spună guvernul? Ce culise să mai afle partidul?

Vorbeam mai eri cu un bătrîn și statornic liberal, și-mi spunea în francheța lui, că nu se teme de nimeni, nici de Petre nici de Take, ci de congresul lor. Am mai pățit — zicea prietenul meu—în trecut, de asemenea bobîrnace! Tocmai cînd ne-a fost asigurat guvernul că mai stăm un an și jumătate, a doua zi ne-am pomenit cu demisia guvernului.

Ce este adevăr, din toate acestea?

Guvernul cheamă în congres partidul să-i spună, nu de lichidarea regimului, ci de transmiterea puterii.

Și cînd te gîndești, că se dezbîrnează din ciolane sute și mii de colectiviști, nimic mai natural ca temerea ce o arată liberalii despre congresul lor de-i vîră în sperieți.

Congresul liberal e rasolirea guvernului și lichidarea puterii.

Gh. Ghibănescu

DISCURSUL „oratorului"

Mult ilustrul bărbat de stat, d. Grecianu, a vorbit odihnit la ultima întrunire carpistă. Mult ilustrul, cît a fost „ministru" de justiție, n'a prea avut prilej să grăiască. Il scuteau colegii de această grea sarcină. Dacă avea să vorbească „ministrul" justiției, răspundea ministrul de externe, ministrul lucrărilor publice, ministrul războiului — numai acel al „justiției" nu;

De la mult fericitul eveniment al descălicărei d-lui Grecianu de pe banca ministerială, mult ilustrul preopinent n'a mai găsit prilej să se formuleze în public. Nici n'a vorbit, nici n'a scris. S'a dedat la viligeatură, și-a făcut o lungă vacanță, din care a ieșit abia Duminecă, odihnit, preparat și, fireșe, inveninat contra takiștilor.

Alții muncesc zi cu zi, ceas cu ceas, chiar minută cu minută. Muncesc și în politică și în meseria lor. D. Greceanu n'are altă meserie de cît acêa de ilustru barbat de stat și asemenea meserie cînd ea devine între ghelemele, n'are muncă, nici pregătire.

Se aștepta lumea la un debut senzațional din partea mult ilustrului. In tot cazul nu se aștepta ca d. Grecianu, care s'o odihnit atît, să polemiseze cu d. Take Ionescu, fiind-că nici odată nu d. Take Ionescu, dar nimeni din Takiști, n'a polemizat cu d. Grecianu.

D. Grecianu se prenumeră printre cei mulți, care datoresc recunoștință d-lui Take. Ionescu. Șeful nostru l'a cinstit pe d. Grecianu și s'a sacrificat pentru el: l'a cinstit stăruind să fie ministru, s'a sacrificat fiind ministru el—Take Ionescu—alături cu un politician de provincie.

D. Grecianu a urcat nu o dată scările casei șefului nostru și multă vreme a jucat rolul mult devotatului supus al d-lui T. Ionescu.

Că l'a părăsit pe d. Take Ionescu, poate să fie privit ca o nerecunoștință din partea d-lui Grecianu, dar și ca o faptă bună. Cine are nevoe de d. Grecianu și de talentele sale, să se ție de el. Nimeni din partidul nostru nu s'a ținut de d. Grecianu. Deci n'avem nevoe de el.

Dar nu este politic, nu este demn, ca d. Grecianu să polemizeze cu d Take Ionescu. N'a făcut-o, în întrunirea de Duminecă, nici d. P. Missir, nici d. Florescu, nici d. Maiorescu. De ce-a primit d. Grecianu să scoată castanele din foc?

Sunt simple constatări ce le facem. Nu ne este teamă că atacurile unui domn Grecianu, care crede că va fi ministru, vor atinge pe șeful nostru.

Dar am voit să lămurim, prin cutezanța d lui Grecianu, întreg halul junimist.

„Trălască țața Moldova"!

— Impresiile agentului Mache asupra „discursului" d-lui Grecianu —

Dragă prietene,

Nu-mi pare rău că am făcut bătături pe palme, strigînd „brava-bis" lui cuconu Mitică al vostru, Că frumos discurs a mai ținută! A mai auzit eu oratori, dar ca al vostru să electricească sufletele, să lovească cu tot apropontul în durerile Nației—mai rar om.

Avea o floare la botonieră—lucru mare,
Și vorbea, vorbea dragă, de se pre
făcuse sala într'un tumult de protestări.
Și siret ie, măi ca vulpea. A ziseră el
că Take ie om mare, dar pe urmă i-a
tras una rece de l'a făcut ghiață de la
fabricele unite.

Om foarte mare este Take Ionescu, a ziseră conu Mitică, dar este și un coglonmerat.

Cînd a zis vorba aceasta, sala se făcuse una cu pămîntul, iar eu, cînd am văzut așa, am înțeles nu mai de cît temperantura și am strigat, de trei ori: „Răteşti, jos destania, jos Fischer"!

Și m'am mai răcorit. Căci pînă a vorbi conu Mitică, sala se făcuse ghețărie. Nu mai merge bre, cu dicsursurile parfumate, greu de înțeles. Trebue să zici: „coglonmerat și cei de sală să răspundă: „Răteşti, jos jidanii".

Deci dar îți scriu, că d. Dimitrie Grecianu a ținut un discurs uriaș, că a fost cel mai tratat cu aplauze și cu ovațiuni. Fără de el am fi ramas cu moțiunea și de... tu știi ce poți face cu moțiunile.

Curaj la viață! Ceasul cel bun se apropie! Jos coglonmeratul, Răteşti, vînduți jidanilor!

Al tău devotant
Mache
p. c. c.
Un smintit

P. S. Răspunde ce ie aia coglonmerat. Ci c'ar fi o vorbă șoldovenească. Și de... noi acilea auntem Romîni, nu șoldoveni și nu prea pricepem limba voastră.

Mi o ziseră unul, că conglonmerat ar fi, la voi, mîncare de pește. Oare așa să fie?

Chestii politice

Cui datoreste d. P. P. Carp situatia sa!

In congresul carpist ținut la 9 Maiu la București, d. Carp a spus cu laudă că d sa nu și datorește situația sa de cît sie-și, căci dînsul e părintele copiilor săi, nu e fiul părintelui său.

Adică bătrînul Petre Carp și moșii săi după tată și mamă n'au contribuit cu nimic la rîdicarea sa în starea socială, cu nimic, de cît doar că au contribuit la educația sa generală, trimițindu-l în străinătate să se educe în Germania, să învețe englezește, ca revenit în țară să traducă din Shakspeare și să uimească pe răposatul Th. Balasan, proprietarul redactor al *Curierului* de Iași.

Și în adevăr d. P. Carp spune drept, căci urmașul răzeșilor scoborîtori din Ioniță Lungul de la Țibănești nu putea să ajungă ceia ce a fost șef de partid. Ca literat nu s'a impus nici odată cercului Junimei și critica ce este ca piesei lui Hajdeu „*Răzvan și Vidra*" a fost de așa calibru, că autorul Hajdeu și-a permis a o pune ca prefață la a doua ediție a operei sale spre a învedera nulitatea criticei pe lîngă valoarea operei.

E bine atunci cum s'a rîdicat d. Carp în ochii Junimei și încetul cu încetul al partidului său?

Răspunsul ni-l dă d. C. Gh. Manu în „*Documentele familiei Manu*". Cetind cu atenție planșele înrudirilor familiare ale cîtor-va familii mari din Muntenia, găsim și pe d. P. P. Carp vîrît prin căsătorie între ele. Neamotonia sa cu familiile mai de samă din Muntenia a înlesnit d-lui P. P. Carp valorificarea sa în ochii alor săi, i-a dat putința de însărcinări diplomatice la Viena, apoi a înlesnit tratativele cu d. Brătianu la 1884, l'a cocoțat M. S. Regele la 1888; și de atunci a devenit cuiul lui Pepelea în partidul conservator și mascota liberalilor, cum spunea și d. Gh. Șerban la întrunirea din sala Pastia, Iași.

Și în adevăr ce ne spune d. C. G. Manu?

Crigore Cantacuzino, tatăl nababului de azi, d. Gh. Gr. Cantacuzino, a mai avut un frate, pe C. Cantacuzino, mare ban și caimacan al Valahiei, una din cele mai mari însărcinări politice după vremuri. Acest C. Cantacuzino ban a avut 4 copii: Adolf, Grigore, *Ioan* și Alexandrina, măritată cu d. general Gh. Manu.

Ioan Cantacuzino a avut 8 copii: *Dr. Ioan Cantacuzino*, directorul serviciului sanitar, pe d-na Zoe *D. A. Sturza*, pe d-na Savastița **P. P. Carp**, pe d-na Maria M. Suțu și altele.

Grigore Cantacuzino, a avut o singură fată măritată în a doua căsătorie cu generalul *Jaques Lahovari*.

Deci d ra Sevastița Ion Cantacuzino, vine vară de al doilea cu d. Gh. Gr. Cantacuzino; vară primară cu d na Alexandrina general Iacob Lahovari, nepoată de frate d-nei Alexandrina Gh. Manu, soră dreaptă cu d-na Zoe D. A. Sturza.

Mai departe deci d. P. P. Carp vine cumnat de pe nevastă cu d. D. A. Sturza, fostul șef al partidului liberal național; cumnat cu dr. I. Cantacuzino fac totum în serviciul sanitar al țării; cumnat de vară a doua cu d. Gh. Gr. Cantacuzino, nepot de pe nevastă d-lui general Gh. Manu; cumnat de vară primară cu Iacob Lahovari; cumnat apoi cu Micleștii, cu Bălșeștii, cu Suțeștii.

Socotiți acum și vedeți, dacă într'o țară cu legături așa de strînse de înrudire e ceva întîmplător și că dacă d. P. P. Carp ar fi luat de nevastă o străină din toată lumea lui D-zeu și ar fi fost așa cum este un om original, un zeflemiist veșnic, un indolent clasic, ar fi ajuns mai mult de cît toți cei de calibrul lui.

Dacă d. P. P. Carp e părintele fiilor săi, să nu uite însă că e ginerele și cumnatul atîtor familii mari din Muntenia, care toate au avut și au rost mare politic în țară și nu degeaba se zicea că bătrîna Maria C. Cantacuzino era *soacra* țării.

Ce fericit ginere a fost d. P. P. Carp!

***

OAMENI ȘI LUCRURI

Cum rîdeau cei vechi

In 1857 cometa era așteptată,—o cometă în tot cazul, chiar dacă nu era a lui Halley. E de un înalt interes istoric și literar în același timp să se afle în ce chip știa să profite de teama lumei un mare poet — cel mai mare al nostru pe atunci. Două satire memorabile ne-a lăsat Grigorie Alexandrescu, între care cea dintăiu: „Cometei anonțate pentru 13 lunie" și scrisă în Februarie 1857. Cităm partea cea mai însemnată a satirei:

Cometă cu lungi coade, însă cu scurtă minte,
De ce vrei să arzi globul ce noi îl locuim?
El, drept, mult nu plătește, dar tot avem cuvinte
Viața-i păcătoasă cîtva s'o prelungim.

De ne vei arde—acuma, să știi că or să nască
In locu-ne ființe mai rele de cît noi,
Ce 'n grab'or să 'ntărîte mînia ta steleasca
Prin fapte mai cumplite, prin crime și război.

Ce! Ai uitat tu oare potopul de-altă dată,
La care, cum s'aude, destul ai conlucrat,
Atunci cînd tata Noe în luntrea-i deșălată,
Plutea pe universul subt unde înnecat?

Ei bine! omenirea ce mosteni pămîntul,
Ființe, lighioane, ce'n urmă s'au ivit,
Intrec cele pe-acelea ce și-au găsit mormîntul
In marea adîncime și monștri au nutrit?

Cîmpiile de astăzi sînt ele mai mănoase
Decît cele antice? Măgarii mai deștepți?
Broasca mai muzicantă în bălțile stufoase?
Tigrii mai cu blîndețe și oamenii mai drepți?

Nu, nu! Bagă de seamă să nu faci o greșală,
De care mai în urmă amar să te căești;
Ba încă să dai poate o aspră socoteală
Prea bunului Părinte al rasei omenești.

Căci noi avem de lucru în Țara Românească:
Legi vechi și ruginite avem să le 'noim;
Regulamentul multe are să pătimească,
De ne-or lăsa în pace, așa precum dorim..

De ești executoare înaltelor decrete,
Mai dă-ne un mic termin de 10 mii de ani,
Să ne 'ndreptăm purtarea, să ne spălăm de pete,
Să nu cădem în iaduri pe ghiare de satani,

Atuncea, dacă globul n'a merita viață,
Poți să-l prăjești în voie, eu nu mă'mpotrivesc,
Dar azi topește numai a inimelor ghiață
Și arde astrologii ce lumea îngrozesc.

. . . . . .

Mai crud încă se arată poetul în a doua satiră „Răspunsul cometei" scrisă în ziua de 14 Mai 1857. Dar spațiul e prea restrîns ca să putem cita „execuția" pe care astrul amenințător o face lumei viționse, pînă cînd, înduioșat de cîți-va... poeți, gură-cască, se îndură să amîne prăpădul.

E mai mult de jumatate de secol și cometa ar găsi încă și astăzi moravuri de biciuit,—dacă am avea poeți de spirit și de îndrăzneală ca marele Gr. Alexandrescu, pesimistul care, după zisa lui Eminescu, „stîngea, palid, sfînta candel'a sperării..."

Rodion

Trei procese de divorț

Pictorul C. din Galați este un băiat excelent. Nu numai că e un artist foarte talentat, dar e și o inteligență vie și un povestitor minunat, și, pe deasupra om vesel, farsor de mîna întăia. Un singur lucru îl strică: nu este ceea ce se cheamă „om serios". E „bohem" în toată regula. De acea e vecinic în ceartă cu prietinii și admiratorii lui, cari ar vrea să-l vadă om în tot locul, cu rostul lui și casa lui.

Mai dăunăzi s'a hotărît și el în fine să puie capăt vieții de bohem. Găsise o fată drăguță și se hotărîse să se însoare. Pasul acesta îi părea atît de grav, în cît, bietul pictor, pentru întăia oară în viața lui, a vrut să fie *serios*, să cumpănească bine toate eventualitățile. Iată de ce, în același timp în care începu tratativele cu tatăl domnișoarei, se adresă și unui avocat, cerîndu i toate lămuririle în privința posibilității divorțului. Și nu i-a reușit de loc seriozitatea: s'a nimerit ca avocatul în chestie să fie vărul drăguței domnișoare. In așa împrejurări el n'a mai ținut seamă de secretul profesional, ci a pus în curent întreaga familie cu demersul bizarului candidat la însurătoare. Se înțelege, nici vorbă n'a mai putut fi să i se dea fata.

— O singură dată am vrut și eu să fiu serios și uite cum am fost răsplătit! se văita pictorul către prietinii și admiratorii săi.

— De, ce să i faci? Nu i e dat ori cui să fie serios, am incercat eu să l mîngîi.

Eu cred că familia în chestie a greșit. Nu văd nimic rău în faptul că un candidat la însurătoare se interesează de toate eventualitățile. Sînt cazuri cînd desfacerea căsătoriei e o necesitate pentru ambii soți. Atunci ei cad de acord și tribunalul îi desparte pe motiv de incompatibilitate de caractere. Dacă ași fi judecător, tocmai în cazul de față ași rămînea neînduplecat și i-ași trata cu refuz. Căci le-ași spune:

— Dacă ați putut cădea de acord într'o chestie atît de gravă, cu atît mai mult ați putea-o face în chestii mărunte.

Cînd însă numai unul din soți cere divorțul, eu cred că atunci nu se mai încape discuție: divorțul trebue admis, căci se știe de cînd lumea că dragoste cu sila nu se poate.

Tocmai citesc în trei gazete deosebite, trei procese de divorț, cari au dat loc la tot atîtea jurisprudențe.

Cazul I.—Un tînăr se însoară. Patru luni după căsătorie nevastă-sa dă naștere unui flăcău pe cît de drăguț pe atît și de voinic. Tînărul soț — sau dacă vreți: precocele părinte — se grăbește să ceară divorțul, căci, cu toată bună-voința din lume el nu poate recunoaște copilul ca al său. Și tribunalul decide că: avînd în vedere că după lege soția datorează credință soțului ei din momentul și în tot timpul căsătoriei, iar nici de cum înainte de căsătorie, — cererea se respinge.

Mă îndoesc că sentința aceasta, care va fi fiind foarte juridică, va liniști scrupulele nefericitului tînăr, care rămîne soț fără voie, după ce este și tată fără voie.

Cazul II.—Un tînăr însurat, în toiul lunei de miere, primește o amară anonimă, prin care i se face cunoscut că soția sa este fiica unui ocnaș și că tatăl ei, pe care îl credea mort, își face încă osînda. Cerere de divorț Și tribunalul decide: avînd în vedere că ascunderea faptului din partea tinerei femei este o dovadă de dragoste fiască, pentru că ar fi fost o cruzime din partea ei să-și denunțe oprobiului public pe propriul ei părinte,—cererea se respinge.

— Domnule judecător eu nu vreu să fiu ginerele unui ocnaș.

— E în adevăr neplăcut, dar n'ai în cotro!

— Domnule judecător, eu am cetit pe Darwin și Lombroso. Nu vreu să am copii cari să semene bunicului lor, copii criminali.

— Lasă domnule, nu te îngriji dumneata de asta: dacă vor fi criminali îi vom trimete și pe ei, pe urma bunicului.

Și așa mai departe. Discuția poate continua la infinit. Și avînd în vedere că procesul acesta a fost la Paris, judecătorul ar fi putut consola pe bietul soț cu speranța că nici n'o să aibă copii. Ar fi putut, dar n'a făcut-o, pen-

tru motivul că şi cazul I, povestit mai sus, tot la Paris s'a petrecut.

Din aceste două cazuri amicul meu din Galaţi ar putea deduce că nici nu mai există divorţ. Noroc că am la îndămînă şi

Cazul III.—Acesta s'a petrecut, ce e drept la New-York. Dar ce-are a face? Justiţia nu e una şi aceeaşi, în timp şi în spaţiu! Americanul care a cerut divorţul l'a şi obţinut, fără multă greutate. Iată motivele reclamantului:

— Domnule judecător, vreau să mă despart de soţia mea, fiind că nu mai e de traiu cu dînsa. Mă iubeşte, domnule judecător! Mă iubeşte de mă prăpădeşte! Din cauza dragostei ei exagerate, vrea să mă aibă vecinic lîngă dînsa. Dimineaţa nu mă lasă să mă duc la slujbă. Cînd reuşesc să-i înving rugăminţele şi plec—în tot-d'auna cu întîrziere—abia ajung la birou, mă şi chiamă la telefon ca să-mi vorbească. Dacă nu-i răspund vine ea acolo. Colegii rîd, iar patronul mă dă afară. Seara nu mă lasă să adorm, şi-mi vorbeşte într'una. Cînd somnul mă răsbeşte, pune ceasul să sune, ca să mă scoale. Dacă sparg ceasul ca să scap, ea cumpără două ceasuri în loc. In sfîrşit, sînt ameninţat să ajung muritor de foame şi să sfîrşesc la balamuc.

Divorţul a fost admis.

Morală: dar morala s'o scoată cetitorii.

L.

La aşa cap, aşa căciulă trebue

Intr'un număr din urmă al acestui ziar, vorbisem de activitatea *Consistoriului superior bisericesc* din sesiunea din primăvara anului curent; şi am constatat că această activitate este nulă.

Susţineam că este nulă şi că „bate apa în piuă" pentru următorul lucru: Chestiunile ce sunt în discuţie sunt de o minimă importanţă şi apoi ori-ce rezoluţii ar lua acest Consistoriu, ori-ce deziderate ar exprima, ele n'au valoare, nu sunt valabile, pînă ce nu trec şi prin *sinodul Episcopal*, care din nou poate să le discute, să le amendeze, să le dea altă faţă şi astfel refăcute sunt supuse — acele ce trebuesc — la cunoştinţa Ministrului Cultelor, care şi acesta — la rîndul lui — poate să le admită ori să le respingă.

De aici se explică şi faptul remarcabil — ce nu trebue să scape nimănui din vedere — că Episcopii şi Arhiereii au azistat numai la deschidere şi la începutul Consistoriului, apoi n'au mai venit, zicîndu-şi de sigur că au să se ocupe şi ei de lucrările Consistoriului de aceleaşi lucrări mai pe urmă — după închiderea acestuia — în Sinodul lor Episcopal, aparte.

Să zicem însă că seziunea aceasta (a doua) a Consistoriului a fost „o floare la ureche", pe lîngă acea (prima) din toamna trecută.

Acolo atunci s'au discutat lucruri mai interesante. Din lipsă de altă ceva mai bun de făcut s'au apucat Consistoriştii să discute *chestiunea Culionului din capul lor*, (mai bine *a Çapului de sub Culion*), chestiune foarte *vitală?!* pentru bunul mers al Bisericei adică cum să cunoască lumea că cutare Părinte este membru în Consistoriul superior bisericesc şi că nu este un simpln Preot de rînd.

S'a discutat chestiunea pe toate feţele şi în toate colorile şi nu s'a ajuns la nici un rezultat.

Atunci ziarul bisericesc „*Tribuna*" din Botoşani sare în ajutorul Consistoriştilor, deschide un plebiscit şi un oare-care *Frigărău* propune următoarele:

a) Să se facă Culionul membrilor din Consistoriul superior bisericesc din cea mai fină materie şi lucrat în străinătate cu cheltuiala statului.

b) Iar fiind că marea majoritate a preoţilor poartă culionul *negru*; membrii Conzistoriului spiritual (judecătorii de la Eparhii) poartă *violet*; blagocinii sau subprotoereii *albastru*; iar protoereii şi revizoriii eclesiastici *roş...*; şi întru cît membrii Consistoriului superior bisericesc, *prin firea lucrurilor* sunt superiori celorlalţi fraţi preoţi şi tot odată ei îi reprezintă pe toţi aceşti cari poartă colorile de mai sus, (propun) să aibă şi ei Culionul format din toate colorile acelor cari i-au trimes, unde se găsesc.

Adică mai scurt: *Coloarea Colionului lor* să fie alcătuită din *curcubeul: negru-violet-albastru-roş-etc.* De sigur că după acest semn, se vor cunoaşte foarte uşor, osebit că-i tare frumos! „*La aşa cap aşa căciulă trebue*".

Şi cînd te gîndeşti că Ţara plăteşte cîte 20 de lei zilnic acestor membri, ca să discute şi să ocupe de astfel de *fleacuri!*

Deci, dacă de la Sinodul Episcopal şi apoi de la Ministru atîrnă ultimul cuvînt în toate chestiunile bisericeşti trecîndu-se preste Consistoriu,—atunci des fiinţarea lui se impune, atît din punctul de vedere al *necanonicităţei*, cît şi al *absolutei inutilităţi!*

Chiar Ministrul actual, autorul şi părintele acestei adunări, în atîtea rînduri a declarat că nu va modica legea sinodală pănă nu-i va vedea roadele.

Iată roadele! să vedem acum ce va mai zice; dar 'i destul de şiret ca să găsească el şi aici „nod în papură".

Ezechil

ORATORUL...

Sub acest titlu confratele *Ordinea* scrie despre „oratoria" d-lui Grecianu:

Oratorul—atît, şi întreaga suflare romînească va şti că e vorba de d. Dim. Gricianu, după cum pentru întreaga suflare franceză „Lui" e sinonim cu marele împărat.

A vorbit—şi, de sigur, pentru cercetătorii curiozităţilor omeneşti, discursul d-sale prezintă un interes, al cărui egal nu poate fi găsit, decît în beneficiul pe care acelaş d. Grecianu l a tras din faptul că a tăcut pînă acum o întreagă viaţă politică.

Pînă astăzi personalitatea fostului ministru de justiţie constituia o enigmă pentru foarte mulţi.

Tăcut, modest, manierat, bine voitor, actualul vice preşedinte al clubului carpist ieşan, fost sub-prefect în vremuri, a reuşit să cucerească pe unii, să-şi creeze o legendă favorabilă faţă de alţii. Ceea-ce constituia punctul său de atracţie, pe lîngă afabilitatea şi distincţiunea ireproşabilă, era acel surîs, care nu dispărea nici odată din colţul gurei, ce ştia să rămîie vecinic mută. Acest surîs i-a fost de mult folos, deşi asemenea cercetătorilor europeni în privinţa surîsului japonezilor, n'aş putea spune, dacă el maschează inteligenţa, maniera, delicateţa, şiretenia, sau nici una, din toate aceste.

Dar iată că o schimbare totală se produce: vecinic tăcutul devine vorbăreţ, iar precautul, care din calcul ştia să tacă devine imprudent, cînd porneşte să vorbească.

Căci a fost o mare imprudenţă—pentru a nu întrebuinţa de cît un eufemism—discursul în genere al d lui Dim. A. Grecianu şi mai cu seamă partea referitoare la partidul conservator democrat.

Imprudenţă—căci d. Grecianu risca să fie întrebat: „Dar cine eşti?"

Imprudenţă,—căci d. Grecianu risca să i se spue ce a fost şi ce ar fi fost fără concursul acelora pe care îi atacă astăzi.

Imprudenţă,—căci vorbind de proverbe turceşti risca să-i se spue o anecdotă, tot turcească, mai potrivită şi mai corespunzătoare adevărului, anecdotă povestită odinioară cu mult brio de d. Danielopol.

Dar odată pornit a vorbi, fostul membru al tribunalului, înlocuit în condiţiuni ştiute, s'a arătat preocupat şi de un înalt simţimînd de caritate creştinească: s'a ocupat cu multă grijă, de viitorul ce-l aşteaptă pe d. Take Ionescu.

O fi un act creştinesc poate să poţi grija aproapelui, dar în cazul special, bunul simţ public are un alt calificativ, pentru caracterizarea unui atare act, cînd pe acel ce poartă grija îl chiamă Dimitrie A. Grecianu, iar pe acel ce provoacă grija îl chiamă Take Ionescu.

Litere-Ştiinţe-Arte

Istorie uitată.—In una din numeroasele notiţe ce formează „cronica" revistei politico literare „1907", directorul acelei publicaţiuni scrie, vorbind de înţelesul unei oare cari locuţiuni:

„Dacă vechiul meu prietin Ibrăileanu de la „Viaţa Romînească" ar mai fi cel Cezar Vraja de altă dată, i-aşi recomanda ca o contribuţie la interminabilul şi neterminatul său studiu din răposata „Muncă" despre „Psihologia de clasă...".

Dacă în adevăr publicistul de la Iaşi este un vechiu prieten al publicistului din Bucureşti, cum se face că acesta din urmă e aşa de puţin în curent cu istoria literară contimporană încît să-i atribuie ceea ce nu a făcut? Căci studiul în chestiune n'a apărut în „Munca", ci în ziarul literar ieşan „Evenimentul literar", în 1894, pe cînd „Munca" încetase mai de mult să apară. Studiul a fost terminat în prima serie a ziarului, deşi s'a părut pe vremuri multora, că e interminabil: aşa era scrisul pe atunci... De aceea d Ibrăileanu n'a retipărit, nici nu va retipări acel studiu în nici unul din volumele d sale.

Ori să fie şi cauze de altă natură, pentru care îl va lasa în noaptea uitării?

*

La o serbare artistică organizată de ziarul „L'Intransigent" s'a putut vedea şi auzi o parodie reprezentînd pe de Max abordînd café concertul cu sforăiala tragică a marilor roluri ce juca înainte de debutul lui la „Cigale". Parodia a fost şi la adresa lui Rostand-Chantecler.

*

Cunoscuta lucrare a lui Edmond Goncourd „La fille Elise" a fost reluată şi prelucrată de Gémier pentru teatru. E un epizod din viaţa prostituţiei pariziane.

*

Iules Renard care nu este numai cunoscut, dar aproape popular la noi de cînd Suzanne Desprès a jucat piesa lui, „Poil de Carotte", a murit la Paris în vrîstă de 46 de ani. Nu de mult a scris o carte „Histoires naturelles", foarte originală, despre care se află detalii în unul din ultimele numere ale „Vieţii Romîneşti".

*

Casa unde a locuit Lessing multă vreme, la Berlin, e ameninţată a fi sacrificată, pentru instalarea unui mare magazin, modern. Admiratorii marelui scriitor sunt îngrijorati de soarta preţioasei clădiri unde se află actualmente muzeul Lessing.

*

Pictorul spaniol Sala, care a avut neînţelegeri cu comisiunea Salonului pentru locul ce a acordat unui tablou al său—reprezentînd pe cei doi scriitori Max şi Alex. Fischer—după ce şi-a găurit pînza tabloului, de ciudă, acum a provocat la duel pe cei doi scriitori, modelele tabloului, cari şi-ar fi permis glume pe seama pictorului. Se pare că acum pictorul va servi de... model,—într'o comedie a celor doi humorişti.

*

Pentru noua catedră de filosofie a istorie, întemeiată la Roma, se vorbeşte de numirea cunoscutului scriitor din Turin, Guglielmo Ferrero.

*

A apărut în romîneşte într'o nouă ediţie—prima ediţie fiind epuizată—celebrul roman social al lui Tchernişevschi: *Ce-i de făcut?*

In *Ce-i de făcut?* marele scriitor rus îşi propune una din cele mai grave probleme atingătoare de starea politică şi socială a Rusiei de acum patru decenii, dar care, graţie împrejurărilor sunt şi astăzi de actualitate.

Preţul unui volum 5 lei.

*

STRUNA ZILEI

LA DONNA MOBILE

Astronomii caută să explice cauza pentru care nu s'au îndeplinit prevederile în chestia cometei.

Intre pămînt şi acea cometă
Intîlnirea loc n'avu,
Căci cometa e... femee:
N'a venit la „rendez-vous"

INFORMATII

❑ *Anul acesta Jock y Clubul va organiza alergările de cai, în Octombrie.*

Ele vor avea loc odată cu serbările jubilare ale Universităţei şi la ele vor lua parte şi Suveranii, care se ştie că vor participa la acele serbări.

Vor alerga caii cei mai renumiţi de curse din ţară şi vor fi premii mari.

Alergările vor ţinea două zile şi vor avea loc pe platoul de la Copou, unde va fi mutat hipodromul.

E vorba ca tot atunci să se organizeze şi curse de biciclete şi alergări cu trăsurile.

❑ La examenul de capacitate pentru şcoalele secundare de fete, facultatea de litere din Iaşi a fost representată în mod admirabil prin d-ra Lucia Manoilescu. Ultima sa probă practică, făcută înaintea clasiei VIII de la şcoala secundară de fete de la Icoane din Bucureşti asupra originei limbei literare a adus candidatei felicitările juriului şi o manifestaţie entusiastă din partea întregei esistenţe.

❑ Astă-zi s'a deschis seziunea de primavară a sf-lui Sinod.

◑ In cursul lunei viitoare se va construi de la staţia Bărnova o şosea, pînă la locul unde se construeşte sanatoriul pentru tuberculoşi.

Lucrările de construirea clădirei vor fi terminate probabil, în cursul lunei Iulie. Sanatoriul va avea de o cam dată 100 de paturi.

❑ Lucrările pregătitoare pentru construirea liniei ferate Roman-Vaslui au început.

D, C. I. Stoicescu a obţinut să se facă staţie la moşia sa Negreşti.

❑ D. P. P. Carp a fost primit ieri în audienţă de M. S. Regele, căruia i-a predat moţiunea, scrisă pe pergament şi semnată, pentru conformitate, de d. Grecianu.

M. S., după ce a citit pergamentul, s'a întreţinut foarte mult timp cu d. Carp, asupra stărei semănăturilor.

Cu trenul de seară şeful conservatorilor a plecat la Ţibăneşti, unde va aştepta răspunsul Coroanei la pergament.

❑ **De 10 Mai.**—Pe cînd lumea eşise să vadă luminaţia din ziua de 10 Mai, cei cari au avut nenorocul să treacă prin strada Sărărie pe la 10 şi un sfert sara, cam prin dreptul stradei Muzelor, s'au putut întîlni cu un convoiu întreg de vidanje.

Nu era de ajuns că iluminaţia a înşelat speranţele tuturor, ca negligenţa de care s'a făcut vinovată administraţia comunală în acea zi era patentă, dar să faci ca oamenii să nu poată trece pe stradă, iar alţii să nu poată intra prin casele lor, din cauza serviciului de curăţire a vidanjelor, care la 10 sara găseşte cu cale să proceadă la operaţiuni, asta e culmea.

Inţelegem că cei de la Primărie sunt cam osteniţi — de, după atîţia ani de putere — dar iarăşi să-ţi baţi joc de oameni, asta e prea prea.

❑ Juraţii în şedinţa de astă-noapte, în urma pleduariilor d lor Lascar Antoniu, Gh. Mirzescu, Vespasian Pella şi Ştefan Georgescu, aducînd un verdict negativ, curtea a achitat pe Pincu Solomon Lazer şi Lascar Durai, acuzaţi de dare de foc.

❑ Rezultatul lucrărilor în scris la examenul de capacitate pentru l. franceză, s'a dat ieri. Din Iaşi au reuşit: d-na Natalia Lecca născută Botezatu şi d-rele Burada, Lupu Cleopatra, Eliza Vrînceanu şi Ana Popescu.

❑ In urma încetărei din viaţă a doctorilor Mera şi Lebovici, simţindu-se nevoe de medici romîni la Karlsbad, d. dr. Grigore Brauer din Viena s'a stabilit în acea staţiune balneară ca medic curant. D. dr. Grigore Brauer este un fost intern al spitalului „Elisabeta Doamna" din Galaţi şi în ultimul timp era medic secundar la Allgemeines Krankenhaus, secţia profesorului Schlesinger din Viena. D, dr. Grigore Braer va face de sigur figură frumoasă printre medicii din Karlsbad.

❑ In ziua de 27 Mai se va ţinea la prefectura judeţului, examenul pentru cotari publici autorizaţi.

❑ D. dr. Rudescu, noul medic de dispărţire, s'a prezentat, eri luîndu-şi postul în primire.

❑ Membrii societăţei medicilor şi naturaliştilor, se vor întruni în astă seară Mercuri, în localul societăţei.

❑ D-şoara Sofia Dumitrescu a fost numită suplinitoare la şcoala primară de băeţi din Tg.-Frumos, în locul d nei Ecaterina V. Ciocan, detaşată la şcoala No. 1 din Bîrlad.

❑ Sublocotenenţii P. Softa şi C. Carp din reg, 7 roşiori au fost muteţi, primul la Botoşani şi al doilea la Roman.

❑ In cursul lunei Maiu va apărea de supt tipar vol. V din lucrarea d-lui Gh. Ghibăneacu „Ispisoace şi Zapise", colecţiune de arte istoria din Arhiva Sf. Spiridon din Iaşi. In acest volum se vor cuprinde documentele între 1661—1664, adică sfîrşitul domniei lui Vasile Lupul, Gheorghe Ştefan, Gheorghe şi Grigore Ghica, Ştefan Lupul şi Eostrate Dabija Vodă.

Cu documentele din Arhiva Sf. Spiridon se lămuresc cîte-va date istorice cu referinţa la aceste domnii, mai ales domnia interimară a lui Grigore Ghica Vodă.

❑ **Programul în astă-seară Mercuri la cinematograful Gaumont, din grădina „Cuza-Vodă", str. Lăpuşneanu, este absolut nou.**

Din bogatul program relevăm: Bunul doctor al Saracilor, o mare dramă de senzaţie: un dr. din împrejurimele Parisului, avea ca valet pe un pungaş, care într'o seară turnă în paharul de pe măsuţa de noapte a d-rului, un narcotic puternic, pe care din nebăgare de samă el îl bea. O bolnavă pe care o îngrijise prinse de veste, în momentul chiar cînd valetul d-rului venea cu nişte briganzi, pentru a'l omorî. Ea luă un revolver al d-rului şi descărcînd cîteva focuri, răneşte grav pe briganzi, iar d-rul scapă neatins.

Mai apoi e de relevat: aparatul electric, o frumoasă comedie, Misterioasa răsbunare a d-rului Wiliam, mare dramă jucată de cei mai distinşi artişti ai Parisului, şi în fine numeroase scene de pe natură, sportive, umoristice şi instructive. Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50; loc la mese 1 leu; galeria 50 bani. Muzica reg. 13 Ştefan cel Mare.

❑ **Sîmbătă seara, d. d-raad N. Vasiliu Bîrlad, la sediul „societăţei studenţilor medicinişti", în prezenţa unei numeroase asistenţe, şi-a desvoltat conferinţa sa, tratînd despre „Cataracta globului ocular".**

D-sa face istoricul acestei maladii din vechime pînă în prezent, arată toate formele sub care se poate prezenta, descrie pe larg „cataracta dură sau senilă", ca fiind şi cea mai frequentă.

A relevat apoi mijloacele de vindecare şi demonstrează că tratamentul medical este aproape nul, căci nu dă rezultate apreciabile, rămînînd numai cel chirurgical, ca fiind singurul eficace.

Descrie diferitele metode operatorii şi insistă asupra celui ce-l întrebuinţează prof., Socor, şi care dă rezultate bune.

D-sa închee conferinţa arătînd statistica bolnavilor operaţi în serviciul de oftalmologie şi rezultatele operaţiilor.

Asistenţa a răsplătit cu furtunoase aplauze pe tînărul conferenţiar.

❑ Mîine vom începe a publica interesanta conferinţă a P. S. S. Arhimandritului Gherasim Miron, profesor de religie, asupra „Experienţei în Religia Creştină" ţinută în Aula Seminarului (soc. Viitorul), Duminică 9 Mai.

❑ Din Şipote ni se scrie că perceptorul Leon Teodoru a fost exclus de către consiliul de ad-ţie al băncei populare „Unirea", din serviciul acelei bănci, pentru motivul că în adunarea generală de 2 Mai, a adus insulte grave întregului consiliu de administraţie sub motivul că acordă împrumuturi la oameni saraci, spre a'şi cumpara case de locuit şi pămînt.

● **Poimîne se vor plăti la administraţia financiară, pensiile civile şi militare pe luna Mai.**

DIVERSE

— Astă noapte hoţii au încercat să prade chirestigia lui Grinberg din str. Uzinelor. Fiind surprinşi au dispărut.

— Venitul net al serbărei date de societatea Cuza-Vodă, în seara de 9 în grădina Cuza-Vodă, a fost de 250 lei.

— D. Manoliu a fost numit brigadier silvic al pădurilor Spiridoniei din Slănic.

— Locuitorul Mihai Vodă a fost ales epitrop, al parohiei din comuna Focurile înfiinţată din nou.

— Ministerul de interne a cerut prefecturei judeţului să urmărească pe erodiaconul Galerie Tanase, monahul Iacob Curcă, ambii de la schitul Durău, Melchesedic Iordăchescu de la Neamţ, Visarion Mucenic de la Horaţia şi Monaha Evghenia Toma, de la Varatec, care fiind excluşi pentru tot deauna din monarhism, nu mai au dreptul a purta haina călugărească.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

APELE Mineralizate „SINTEZA"

Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar

PREPARATE DE

Doctorul RATIANU

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate „SINTEZA" sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Compositia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

Preţul în detaliu 30 bani flaconul de un litru.—La fabrică dela 10 flacoane în sus 20 bani flaconul de un litru.

— Preţurile se înţeleg fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Se expediază contra ramburs în toată ţara

— Cereţi prin cartă postală şi vi se trimite la domicilin proaspete şi prompt. —

Ultime INFORMAȚII

❑ **Situația bugetară la 28 Februar.**— Bugetul merge spre deficit. Deja la 28 Februar soldul încasărilor e cu 20·471·250 lei mai puțin ca prevederile. Cum din totalul de 323 articule, din cîte se compune natura veniturilor nu toate au o importanță economică, tot acest deficit de 20 milioane se descompune în cîteva articole mai însemnate.

La *contribuțiile indirecte* (vămi, spirtoase, alcool, zahăr și petroleu), se prevăzuse 9.200.000 lei în plus; nu numai că nu s'au încasat nimic din toate acestea, ci ele dau un minum de jumatate milion lei față de anul precedent. Dacă la acest capitul zaharul a dat un plus de 1·260·842 lei, tocmai zăharul rîdică cele mai unanime proteste fiind un articul prea scump și trebue eftenit.

La *monopolurile statului* prevederile au fost cu 4·900 000 lei în plus; din acestea nu s'au încasat în 11 luni de cît 3·284·359 lei, așa că forțamente vom avea și aici un minus de un milion și jumătate.

La *serviciile publice* în general luînd prevederile au fost cu 4·339·949 lei mai mult; departe de a se încasa toate acestea, în 11 luni s'au încasat cu 2.216·282 lei mai puțin ca anul trecut, deci diferența între prevederi și încasări fiind cu 6·560.000 lei în 11 luni, ea va atinge 7 milioane la 31 Martie, cînd se închee anul bugetar. Deduse pe servicii publice reiesă că la poștă, telegraf și telefon prevederile au fost cu un plus de 2·910 000 lei din care nu s'au încasat în 11 luni de cît 910·310 lei, deci și aici vom avea un minus de aproape 2 milioane, grație nesăbuitei administrații generale a poștelor și telegrafelor.

La *căile ferate* din 80 milioane prevederi s'au încasat în 11 luni numai 57 milioane, rămînînd ca până la 31 Martie să crească acest deficit de la 7½ milioane cît e astăzi la peste 10 milioane.

Cînd dar la un buget general de 435 milioane, nu se va putea încasa de cît cel mult 410 milioane, ce imprudență mare a făcut guvernul liberal, și în special d. Costinescu că și-a întocmit pentru anul 1910 cel mai mare buget la cheltueli cu 461 milioane, rămînînd descoperit cu peste 50 milioane la încasări pentru anul în curs față cu anul anterior.

Și acum nu ne mai mirăm de ce ministerul de finanțe întîrzie publicarea situației financiare la 31 Martie, de și suntem în 12 Maiu, căci se teme de spaima ce va cuprinde țara în fața noilor deficite.

Netăgăduit că partidul liberal se va demite de la putere prin politica sa proastă financiară. Marele congres liberal va trebui să ia cunoștință de acest fapt, care va prăbuși regimul supt oprobiul general.

***

❑ **Congresul liberal.**—S'a hotărît definitiv ziua de 23 Mai pentru ținerea congresului liberal. Comitetul executiv al partidului liberal se va aduna zilele acestea spre a alege delegația, care va lua parte la congres.

In afară de deputați și senatori, cari au drumul liber, ceilalți delegați vor primi bilete de liber parcurs.

*

In cercurile brătieniste se discută asupra proporțiunei ce trebuie dat congresului liberal.

Brătieniștii sînt de părere ca acest congres să țină două zile și să se încheie cu un mare banchet.

Asupra chestiunilor cari se vor pune în congres, nu s'a stabilit încă o înțelegere.

De o cam dată e vorba ca d. Brătianu să deschidă congresul cu un exposeu asupra situațiunei politice interne.

Apoi să se lase liberă discuția asupra reformelor realizate de guvern și în special să se insiste asupra aplicărei acestor reforme.

Asupra unui punct pare a fi o vie disție între organizatorii congresului și anume asupra desideratelor cari trebuesc formulate.

D. Brătianu a început să dea instrucțiuni prefecților cu privire la alcătuirea listelor de delegați, cari vor participa la congres.

❑ Inscrierile pentru examenul elevilor de curs primar preparați în particular, se primesc la revizoratul școlar pînă la 25 Maiu.

Examenul va începe în ziua de 1 Iunie.

❑ In cursul săptămînei viitoare se vor întruni comisiunile de examinare a elevilor preparați în particular.

La Iași vor fi două comisiuni: una pentru cursul inferior și alta pentru cursul superior.

Examenul se va începe la 1 Iunie.

Tabloul elevilor admiși a trece examenul în particular va fi trimes de la minister la sfîrșitul lunei.

❑ La Tecuci se va efectua mîine alegerea de balotaj la colegiul II Senat.

Banda Anastasiu operează sălbatec în această alegere.

❑ Senatul universitar, unit cu consiliul facultății de Medicină, în ședința de aseară, a recomandat în unanimitate pe d. dr. Al. Obregia, ca profesor la catedra de Psihiatrie de la facultatea de Medicină din București.

❑ *Secolul*, anunțînd congresul colectivist asigură că el se ține pentru a se anunța că liberalii vor face alegerile generale.

Mostră de indrăsneală colectivistă.

❑ Epitropia cassei Sf. Spiridon a convenit astă-zi cu societatea vieneză Allgemeine Heizüngs-Werke, pentru încălzirea spitalului cu calorifere.

❑ **O batae la paradă.** — Bataea nu s'a petrecut la Iași ci la Huși. Pe cînd armata defila, onoratul administrator de plasă, Niculescu a crezut de cuviință să aplice 2 palme pe obraz subcomisarului *Blăniță*, blănindu-l puțin. Faptul a produs o indignare generală în tot publicul și s'a cerut de urgență prefectului să aplice pedeapsa cuvenită bătăușului subprefect.

S'a cerut telegrafic suspendarea lui Niculescu. Cine e Niculescu? E de după Episcopie, și la Huși se știe ce însamnă a fi de după Episcopie, ca și cum ar fi la Iași din mahalaua Frumoasei. Știind să cînte din toate instrumentele de coardă și de vînt, d-sa cîntă și din gură, și încă cîntări bisericești. Pentru acest scop d sa de și administrator de plasă figura ca profesor de muzică la școala de cîntări de pe lîngă Episcopia de Huși, fapt oprit de legea consiliului; iar azi mai acumulează pe acea de bătăuș la părăzi.

❑ La primărie s'a făcut pe ziua de eri următoarea mișcare: d. I. Stroici de la Arhiva, a trecut la serviciul de constatare, în locul d-lui Ionescu demisionat; d. Holban N. a fost numit în locul d lui Stroici.

❑ Ministerul de interne a aprobat deschiderea creditului de 1000 lei, cerut de prefectura județului, pentru plata a patru telefoniști la centrele telefonice principale din județ, pe exercițiul 1910—911.

❑ Ministerul de interne a aprobat un concediu de trei luni d-lui dr. Scarlat Ohl, medicul circumscripției Bivolari, în care timp va fi suplinit de d. dr. Aron Iancu.

❑ Inscrierile la examenele de la facultatea de drept vor începe la 20 Mai și vor dura până la 31 c.

Examenele vor începe la 1 Iunie.

❑ Camera de punere sub acuzare, primind apelurile procurorului, a menținut în stare de arestare pe numiții Ciocoiu și Ionescu, acuzați de furturi de viță americană.

❑ Mîine, la frumoasa bătaie cu flori de pe platoul de la Copou, de la orele 4 p. m., organizată de ofițerii garnizoanei locale, pe lîngă programul anunțat va mai avea loc și Raby-peper și curse de biciclete.

❑ Se vorbește că alegerea unui Archiereu, în locul vacant, pe care sf. Sinod trebuia să o facă în actuala seziune se va amîna pentru seziunea de toamnă.

❑ Prefectura județului va înainta zilele acestea miniaterului de interne, tabloul de sumele ce comunele din județ urmează să împrumute de la casa rurală pentru plata islazurilor comunale.

❑ D. David Kanner a cerut declararea în stare de faliment al lui A. Ianculovici din P. Iloaie.

Termin la 24 Mai.

❑ Minsterul instrucțiunii a cerut revizoratului școlar, să trimeată patru învățători, pentru a urma cursurile de vacanțe a lucrului manual la școala din Cîmpul Lung pe timpul de la 4 Iulie până la 8 August.

❑ Contra confirmărei de tribunal al mandatului său de arestare, avocatul Const. P. Stoica a făcut astă-zi apel la Camera de punere sub acuzare, care se va ocupa mîine de această afacere.

Parchetul a fost sezizat astă-zi, de o cerere a unui domn din Bacău, care pretinde că avocatul Constantin Stoica, s'ar fi făcut vinovat de un abuz de încredere în sumă de 6000 lei.

❑ Administrația noastră comunală continuă ași bate joc de populație. Străzile laterale ale Iașului, zac în cea mai complectă murdărie și stricăciune, așa că din cauza numeroaselor gropi trecerea cu trăsura e aproape imposibilă.

Una din aceste străzi este și strada Smîrdan, care deși vine în zona a doua, pe lîngă că nu are trotuar, dar e complect dărăpănată, din care pricină locatarii din această stradă au de îndurat adevărate mizerii, iar o bună parte din proprietari, au rămas cu casele neînchiriate.

Ar trebui, ca harnica noastră administrație comunală, să nu se gîndească numai la încasat dările, și nici să a buzeze de indolența cetățenilor, ci să facă și puțină gospodărie, dînd locuitorilor macar posibilitatea trecerei străzilor fără a fi expuși să-și rupă picioarele.

❑ **Curtea cu juri.**—Astă-zi urma să se judece la Curtea cu juri, procesul celor 7 deținuți, care au evadat astă iarnă, în Ianuarie, din penitenciarul local: Neculai Florea, Gheorghe Anania, Gh. Samandra, Gh. Dănilă, Iacob Covaciuc, Petru Morariu și Gh. Cojocariu, cari s'a dus apoi în pădurea de la Bîrnova și găsind acolo pe pădurar, pe femeea acestuia și pe doui țarani, cari veniseră să cumpere uscături, i-au legat pe toți, furînd pădurarului o sumă de bani și diferite lucruri.

Procesul însă nu s'a putut judeca, neputîndu-se constitui comisiunea juraților, de oare-ce mulți juați erau absenți.

Curtea a amînat procesul pentru seziunea viitoare și a amendat cu cîte 75 lei, pe următorii d-ni juați, care au lipsit: Vasiliu N, Georgescu Ilie, Constantinescu Eust., Averescu S., Chilimoglu C., Iamandi Gr. V., Revent Eugen, Caracaș Gh., Ostapovici N., Ciurea I. Al., Hulubeiu D., Melic Eugen, Combati I., Dragomir State și Drăghici V.

— Mîine Curtea cu juri va judeca procesul lui Const. Balan, pentru lovituri cauzătoare de moarte.

❑ D. N. Gane a plecat ieri seara la București. Se crede că, în lipsa d-lui Stere, primarul care este vice-președintele clubului liberal, a plecat să iee înțelegere cu d. Brătianu asupra congresului liberal și cum urmează a fi reprezintat Iașul liberal la acel congres.

❑ Consiliul de disciplină se va ocupa Luni de afacerea privitoare pe avocatul C. Stoica.

❑ Misiunea militară română, care a fost aleasă să plece în Rusia spre a întoarce vizita ofițerilor ruși, va sosi în Iași mîine cu acceleratul de 8·25 și va pleca, tot mîine, cu trenul de 12·05 ziua la Odessa, prin Ungheni.

La Ungheni Ruși, ofițerii noștri vor fi întîmpinați de o delegație de ofițeri ai corpului de armată din Basarabia. La Odessa ofițerii noștri vor sta până Duminică seara, 16 Mai, și apoi vor pleca la Moscova și de acolo la Petersburg.

Consiliul comunal din Odessa va oferi un prînz ofițerilor romîni. Din misiunea militară romînă fac parte: generalii de divizie Wartiade și Zossima, generalul de brigadă Istrate și amiralul în rezervă I. Murgescu; colonelii: I. Popovici, Gr. Bassarabescu, D. Iliescu și Artur Văitoianu; loct.-colonel I. Dragalino; maiorii Neculcea și Marcel Olteanu; căpitanul Dragu și locotenentul Adamovici.

❑ Mîne-seară Joi 13 Mai, se deschide stagiunea de vară a teatrului Pathé Frères, sub conducerea electricianului A. C. Bottez, în grădina Bragadiru, special amenajată pentru aceste spectacole. Programul de deschidere este nou în întregime și cuprinde opere datorite celor mai celebri autori și interpretate de somitățile teatrale ale scenelor străine, cele mai recente creațiuni în sporturi moderne, cele mai frumoase privelești ale naturei minuțios redate, scene comice cu Max Linder, Prince, etc. etc. In acest program de deschidere figurează Bărbierul din Sevilla, celebra comedie a lui Beaumarchais interpretată de Georges Berr, Jean Perier, d-ra Bertiny, cei mai renumiți artiști de la Comedia franceză.

Programul nou cuprinde apoi cele mai noui submarine (Whitehead) în timpul funcționărei lor; o sublimitate în arta cinematografică. Scufundarea vaporului și reapariția lui cu întreg echipagiul, cum sunt lansate torpilele explozibile etc. etc.

Sporturi și distracții în munții Vosgi (Franța). O casă construită de ghiață și zapadă; ultima creațiune sportivă: Sănii automobile,—Șampionii patinajului,—Femei făcînd curse cu ski și în săniuțe,—Bobsleighs,—Sărituri uriașe cu ski,—totul fidel și precis după natură.

O splendidă comedie întitulată „Pa rol' că nu mai fumez" în al cărei rol principal joacă simpaticul Prince, va stîrni hohote de rîs. Nu va lipsi nici neimitabilul Max Linder, care va fi la înălțime, ca în totdeauna în comedia „Șiret barbat" compusă de d-sa însăși.— Roma antică și Roma modernă cel mai celebru oraș din univers prin monumentele și suvenirele sale istorice, Quirinalul-palatul regal, Biserica Sf. Petru, Piețele grandioase, Columna lui Traian, Ruinele Romei clasice etc.—Uriașele uzine metalurgice din Decazeville (Franța), turnătoriile de oțel etc.

Dansurile orientalilor, Indienii, Japonejii, păpuși animate, dansul luptătorilor, se apropie dușmanul, dansul imaginînd lupta între triburi etc.

Imensa bogăție și varietate a programului, splendida execuțiune a sujetelor, fixitatea absolută în redarea vederilor, vor da din nou prilej inteligentului public ieșan, de a se convinge pe deplin că teatrul Pathè Frères, sub conducerea d-lui A. C. Bottez, este superior tuturor spectacolelor similare.

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 12 Mai

Procesul lui Jellea

București.— Ședința de eri a durat până la orele 8 seara.

Astă-zi ședința s'a redeschis la orele 12 și se continuă cu ascultarea martorilor.

A fost ascultat șoferul care se afla în automobilul, care se afla la locul unde s'a comis atentatul contra primului ministru.

Apararea a cerut să fie citată și d-na Hiotu care, se zice că ar fi fost și d-sa în acel automobil. Procurorul se opune la citarea martorei. Curtea însă admite și se suspendă ședința, pentru a se aduce și asculta pe d na Hiotu.

Deschiderea Sinodului

București.—Azi dimineață s'a deschis seziunea de primăvară a sf-lui Sinod.

Foarte multă lume se adunase, căci curiositatea era mare, pentru a se vedea dacă Episcopul Romanului va lua parte la ședință, și pe de altă parte, ce urmări vor avea petițiile adresate sinodului, pentru darea în judecată a Mitropolitului Primat.

După Te-Deumul care s'a oficiat la Mitropolie, la care au asistat toți membrii sinodului, afară de Episcopul Romanului, s'a deschis ședința la orele 9 și jumătate.

Episcopul Romanului a sosit și ia parte la ședință.

D. ministru Sp. Haret citește mesagiul de deschiderea sinodului. I. P. S. S. Mitropolitul Primat ține o cuvîntare, spunînd că pacea s'a restabilit în biserică. A atins apoi chestia propagandei catolice. Arată apoi că în seziunea aceasta, Sf. Sinod a fost convocat pentru a se ocupa cu diferite lucrări și cu alegerea unui Archiereu la scaunul de Piteșteanu, în locul decedatului Archiereu Melchisedek.

Episcopul Nifon al Dunărei de jos, citește sumarul ședinței ultime de la 12 Ianuarie. Episcopul Romanului a întrerupt de mai multe ori, pentru a se introduce în sumar mai multe modificări.

Se aleg apoi comisiunile:

Comisia învățămîntului religios: Episcopul Nifon al Dunărei de jos și Archiereul Calist Botoșăneanu; comisia de peteții: Archiereii Sofronie Craioveanu, Teodosie Ploeșteanu și Nicodem Munteanu; comisia cărților bisericești: Episcopul Ghenadie al Rămnicului și Archiereul Calist; comisia tipografiei cărților bisericești: Archiereii: Valerian Rîmniceanu, Sofronie și Teodosie Ploeșteanu; comisia cîntărilor bisericești: Episcopul Nifon, Episcopul Romanului și Episcopul Rîmnicului.

Ședința apoi se rîdică, anunțîndu-se cea viitoare pentru Vineri.

*

Se știe că atît preotul Vasilescu, cît și acum în urmă preotul Păunescu au dat cîte-o petiție, cerînd Sf-lui sinod darea în judecată a Mitropolitului-Primat Atanasie Mironescu, căruia aceștia îi aduc grave acuzațiuni.

Ambele petiții nici n'au fost luate în samă, și au fost considerate ca neexistente.

Miscarea în politii

București. — Pe ziua de azi s'a făcut următoarea importantă mișcare în poliții.

D. Bălteanu, prefectul poliției Galați, a fost numit prefect la R.-Sarat, în locul d-lui Iliescu, numit inspector ad tiv; d. Palady, polițai la Constanța, a fost numit prefect de poliție la Galați; d. Cimbru, polițai la Tulcea, a fost numit polițaiu la Piatra-Neamt, în locul d-lui Puiu Alexandrescu, care va fi transferat la Giurgiu, sau va fi numit inspector de poliție la Iași; d. G. Bodan, polițaiu la Vaslui a fost mutat în aceeaș calitate, la Constanța.

INCERCARE DE ATENTAT

Madrid.—Ziarul „Imparcial" zice cu privire la bomba ce a exploadat eri seara, că poliția primise din străinătate știri despre un atentat ce s'ar pregăti și că luase dispozițiunile necesare la gara din Madrid, unde trebuia să sosească regele. In ultimul moment Suveranul și a modificat itinerarul și s'a întors cu automobilul la Madrid.

Autorul atentatului a fost identificat; el se numește Jose Carnegie Tasozelli, în vrîstă de 27 ani și a venit la Madrid din Barcelona.

*

Madrid.—Autorul atentatului de eri s'a plimbat în ultimele zile în Madrid cu un geamandan, în care se afla bomba. Eri cu geamandanul în mînă a vorbit cu un invalid sub ferestrele palatului regal, în momentul cînd trebuia să sosească regele Alfons, dacă nu și ar fi modificat itinerarul. Anarhistul venea din Argentina.

Universitatea din Petersburg

Petersburg.—Noile statute universitare au fost supuse discuțiunei dumei; pe baza acestor statute, activitatea universității este supusă, din toate punctele de vedere, controlului curatorului districtului. Programele, alegerea rectorului, necesită pe viitor aprobarea ministrului Candidatul neadmis de ministru nu poate fi reales. In cazul cînd în două rînduri alegerea rectorului nu este aprobată, rectorul va fi numit de ministru. Universitățile ca poliție internă sunt supuse măsurilor generale. Limba de învățămînt va fi cea rusă cu excepție în facultatea teologică din Darpat, unde cursurile se vor ținea în nemțește și la Varșovia unde limba și literatura poloneză vor fi predate în limba polonă.

In chestia Cretei

Constantinopol. — „Jeni Gazeta" află că Anglia, Franța și Italia ar fi ajuns la un accord, cu privire la forma de autonomie a Cretei. Rusia n'ar fi răspuns în mod definitiv; ar fi vorba de o autonomie cum era acea a vechei provincii a Rumeliei orientale. Poarta ar numi un guvernator ales dintre funcționarii unui stat neutru. Cercurile competinte pun la îndoială exactitatea acestei știri.

Nou sistem de apărare în Rusia

Paris.—O corespondență din Petersburg, publicată de ziarul „Dèbats", arată, că transferarea mai în centrul Rusiei al corpului al 5-lea de armată nu are de fel importanța ce i s'a atribuit în Franța, și nu constituie, vre o concesiune făcută Germaniei, ci această transferare este consecința unui nou sistem de aparare necesitat de marea extensiune a Rusiei, și aceasta a făcut să se socotească mai prudent a se relua tactica deja încercată contra regelui Carol al 12 lea și contra lui Napoleon I.

Mahomedanii Cretani cerînd ajutor Camerei Turcești

Constantinopol.—Se afirmă în cercurile parlamentare bine informate, că Mahomedanii din camera cretană ar fi făcut apel Camerei turcești să le apere drepturile. Partidul tînăr turc a discutat textul unei eventuale interpelări fără a lua însă o hotărîre până acum.

Epitropia Sptalului Israelit
IAȘI

Domnule Membru,

Adunarea generală convocată pentru ziua de 9 Mai a. c. neputînd avea loc conform art. 23 din statut, vă rugăm să bine voiți a lua parte la:

ADUNAREA GENERALĂ

ce va avea loc irevocabil Duminică 16 Mai a. c. în salonul societății artistice „Harfa" din str. Mîrzescu 22, cînd se va ținea oricare cu număr de membri.

Ordinea de zi este:

1) Darea de seamă și bilanțul pe 1909—10.

2) Votarea budgetului pe 1910—11.

3) Alegerea generală de Epitropi pe un period de 3 ani.

In același timp vă atragem atenția asupra art. 16. al. b. din statut, după cari: Toți acei cotizanți cari nu vor putea dovedi că au plătit ultimele *două rate* perd dreptul de a participa la adunările generale, precum și acel de alegător și eligibilitate.

Primiți asigurarea stimei noastre.

Președinte, **Leon Iuster**

Iași, Mai 1910.

SOCIETATEA

Union-Baugesellschaft
DIN IAȘI

vinde inventar de toate felurite, precum locomobile, motoare cu benzină, pompe centrifugale și motrice, șine, vagonete, macarale de 1500—3000 klg., cranici mari rotative, berbeci, fer rotund propriu pentru beton armat, garnituri și scule diferite pentru executarea de conducte de ape, harabale solide pentru transport etc. etc., în stare perfectă și cu prețuri foarte avantajoase. A se adresa Direcțiunei societății *Union-Baugesellschaft, Iași.*

LAXIN

Bonboane purgative
din fructe
UȘOR DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI
Gust plăcut.- Efect sigur
Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar
Superior No. 9499
Se recomandă în special contra:
Constipației, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.
Prețul unei cutii LEI 1.75
Depozit la toate farmaciile și drogueriile
Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

Neculai Cadelcu
AVOCAT
Str. Păcurari 14 *Iași*

Gheaţă! Lipsa de Ghiaţă înlăturată Gheaţă!

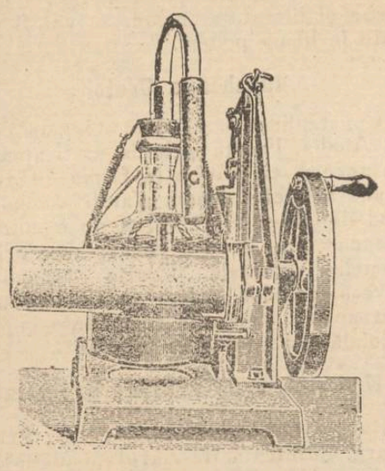

Cea mai bună maşină de Gh'aţă din lume de manipulat cu mîna sau Motor „RAPID"

In 5 minute Gheaţă şi în 3 minute băuturi răcoritoare

Prepararea Gheţei aproape gratis. — Gheaţă fără microbi

De intrebuinţat: *La case particulare, la cafenele, la cofetării, la băcănii, la birturi, în spitale, pe vapoare, pe moşii şi ori unde în ori-ce climă şi la ori-ce temperatură*

Nefuncţionarea Maşinei exclusă

N'are nevoe de reparaţiuni

Un copil de 10 ani póte manipula maşina

Maşina se poate vedea funcţionând la: **„Banca Fortuna"**

— BUCUREŞTI, Strada Lipscani No. 10 —

Demonstrator: D-l G. LEONIDA

Preţul maşinei complecte **LEI 320**, franco la ori ce gară, fără vamă! Condiţiuni de plată: **LEI 100** la comandă, restul Ramburs, timpul de predare 20 de zile de la primirea comandei. **Nu confundaţi această maşină cu altele care funcţionează cu diferite săruri costisitoare.**

Devize pentru instalaţiuni speciale cu producţiuni zilnice de la 500—20.000 Kgr. la cerere.

— Căutăm reprezentanţi în provincie —

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

ce se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

JOI 13 MAI A. C.

Şi în serile următoare:

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subjetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

AVIS

Subsemnatul Leon Goldştein aduc la cunoştinţă onor. mei clienţi că am mutat atelierul de armurărie mecanică din Str. de Sus po. 104, tot în aceiaşi stradă la No. 99, colţ cu str. Gh. Mîrzescu, unde se va executa ori ce reparaţiune de arme, biciclete, gramofoane, pompe de stropit vii, maşini de cusut, precum ori şi ce obiect atingător la această branşă.

Tot odată aduc la cunoştinţă că în atelierul meu se execută reparaţiunile de zecimale, basculе şi balanţe fiind autorizat de onor Minister cu No. 27066.

Cu stimă

LEON GOLDŞTEIN

Str. de Sus No. 99.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858* Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1884 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1903

PESTE 193 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1903 a fost de 86,182. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 48|100 şi fr. 1,144,223 10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 880 Milioane de franci.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă în caz fericit cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str. Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1014 Vineri 14 Ma 190

CANIBALISM POLITIC

Dreptatea noastră a eşit la iveală mai curînd de cît ne aşteptam.

Dulcea cărdăşie junimisto-liberală, înjghebată în scop de a ne distruge, s'a nimicit ea însăşi cu mult mai înainte de a-şi fi atins scopul. Şi acum suntem în plină epocă a destăinuirilor şi încriminărilor.

Junimiştii acuză pe liberali că n'au fost sinceri şi că i-au tras pe sfoară. Liberalii reproşează junimiştilor că au fost ingraţi şi au depăşit limitele tovărăşiei lor politice.

„N'a fost vorba —spun liberalii— să părăsim puterea, la un moment ce anume ni se va determina de d. Carp—cu atît mai puţin să indicăm Suveranului pe junimişti, ca succesorii noştri la guvern, — după cum pretind ei azi. Toată tovarăşia noastră politică a avut de scop împedicarea d-lui Take Ionescu de a-şi organiza şi consolida partidul. Şi cînd am văzut că acţiunea noastră comună produce efect contrariu, am desfăcut tovărăşia şi ne-am reluat fie-care partid libertatea de acţiune."

Noi credem că şi unii şi alţii spun adevărul—iar pe liberali îi socotim de mai puţină bună-credinţă, dacă poate fi vorba de bună credinţă într'o acţiune atît de imorală.

Junimiştii—în naivitatea lor legendară, s'au putut încrede în toate angajamentele liberalilor. Aveau şi interesul să se încreadă—căci se găseau la o răscruce de drum politic că nici nu puteau face altfel.

Au dat mîna şi sufletul guvernului—pentru ca să nu fie exterminaţi de noi. A fost pentru ei o chestie de existenţă politică. Fără sprijinul liberalilor—ei n'ar fi putut rezista ca organizaţie politică. Avînd în spate concursul liberalilor, şi asiguraţi de acest concurs necondiţionat şi neprecupeţit pe tot timpul perioadei lor de viitoare guvernare, fruntaşii junimişti şi-au putut ţinea sub steag puţinile cadre de care dispun, şi au putut să creadă în posibilitatea unei guvernări în afară de noi şi în contra noastră.

De aceia reproşurile, pe care ei le aduc azi liberalilor, în ceia ce îi privesc, sunt întemiate. Liberalii, i-a abandonat, fără să se mai gîndească la ora dată de d. Carp, ca să se retragă.

Dar, şi pe liberalii îi credem în ceea ce ne destăinuesc. Pentru ei — pericolul era cu adevărat takismul. Partidul nostru, datorită elementelor de luptă, cari îl compun, era singurul chemat să facă opoziţie guvernului şi să-i scurteze şederea la putere. Fără opoziţia noastră—liberalii n'ar fi avut opoziţie, şi cu drept cuvînt ei ar fi putut pretinde să facă noile alegeri şi să guverneze mai departe. De aci, necesitatea unei conlucrări cu junimiştii, pentru a se menţine pînă acum la putere, căci alt-fel ar fi căzut de mult.

Dar, presentînd pe d. Carp ca singurul barbat politic în stare de a forma viitorul guvern, liberalii n'au crezut nici-odată în seriozitatea unei asemenea afirmări. De aceia ei n'au avut de ce trage pe sfoară pe junimişti,—i-a lăsat să creadă în toate absurdităţile, şi au tras profiturile posibile dintr'o tovărăşie, care junimiştilor nu le-a adus de cît pagubă, căci comptînd pe o forţă politică de împrumut, au neglijat de a se întări prin munca lor proprie.

Am spus-o necontenit—ori de cîte ori ne-am găsit în luptă cu adversarii noştri comuni, că acţiunea lor imorală, pornită dintr'un sentiment de canibalism politic, de oare-ce avea ca ţintă distrugerea noastră, nu va putea ajunge la rezultatul urmărit; că din potrivă, noi, în afară de idealul ce ne călăuzeşte şi a cărui realizare ne îmboldeşte la muncă şi luptă fără preget, vom avea ca stimulent şi îmbărbătare în acţiunea noastră, însăşi asociaţiunea junimisto-liberală, şi că succesul nostru va depinde în bună parte de pe urma acestei asociaţii.

Afirmările noastre, le confirmă azi chiar adversarii—şi în special cei serioşi, liberalii, cari recunosc că din cauza asociaţiei lor cu junimiştii, takiştii au ajuns să se prezinte azi în mod indiscutabil ca singurul partid în stare de a forma un guvern şi a-i da puterea de a trăi.

Liberalii sunt oameni practici şi îşi dau seamă de situaţia de azi. Pentru junimişti, şi acum şi în viitor conlucrarea politică cu liberalii, este şi va fi o chestie de existenţă; pentru liberali, poate deveni.

Tovărăşia în politică e bună numai la cîştig—iar liberalii, cari sunt admirabili negutători, nu înţeleg şi nu se pot obişnui cu perderile, numai pentru o deşartă ambiţiune de a vedea întâi pe d. Carp, formînd guvernul, şi apoi pe d. Take Ionescu.

Indiferent cine va forma guvernul, liberalii au acum înaintea lor ideia fundamentală, cum să se organizeze pentru apropiata opoziţie, de pe urma unei guvernări atît de epuizătoare şi cum să-şi prepare forţele obosite, pentru a fi în stare să corespundă situaţiei politice, faţă de noul guvern şi de viitoarea lui operă legislativă.

In cît adevăraţii pîcîliţi, rămîn tot junimiştii, cari au avut naivitatea să întreprindă cu liberalii un adevărat canibalism politic şi cari departe de a ne fi nimicit pe noi, au sfîrşit prin a se vedea înghiţiţi în bună parte de vechii lor tovarăşi de luptă, cari i-au anihilat aproape cu totul.

Vespasian I. Pella

BIATA MOŢIUNE!

In noua sa carieră de barbat politic tumultuos şi spectaculos; de barbat care se coboară în ţară, grăieşte cu mulţimea, cutreerînd stradele în fruntea ei—d. P. P. Carp a ţinut să vorbească despre sinceritatea convingerilor d-l i Take Ionescu. In ori-ce altă împrejurare, i-ar fi stat bine şefului conservatorilor să vorbească despre sinceritatea în politică—dar acum nu.

D. Carp fusese, pînă acum în urmă, un om foarte sincer în politică. Sincer în înţelesul, că, cu tot progresul pe care l'a făcut ţara, cu toate schimbările pe cari vremea le-a operat în chip natural—d. Carp a rămas statornic în principiile sale: opozant guvernamental, mîndru şi impas bil.

Dar acum în urmă, d. Carp a făcut o adevărată roştogolire a principiilor sale fundamentale şi sincere: după peste cinci-zeci ani de politică zefemistă, făcută în cerc restrins, d Carp a stat de vorbă cu mulţimea, cu poporul, cu strada şi, la sfîrşit, cu ţara.

Cu mulţimea şi cu ţara a vorbit în fantezie—dar a crezut, sau s'a prefăcut aşa, că vorbeşte chiar personal cu ele. Căci, ca şi mulţimea şi ţara—erau represintate prin congrese junimiste, ambele erau compuse din partizanii din Bucureşti şi din delegaţiuni din provincie.

Cu mulţimea a stat de vorbă, dar de la ţară a luat chiar batalama, cu puteri de a merge la Rege şi de a i spune: „ţara, prin Petre Carp, cere un guvern Carp".

Suveranul, în baza moţiunei junimiste, este considerat sau ca sclav liberalilor, sau ca om care nu'şi dă seamă de situaţie şi are nevoe să fie făcut atent, să fie trezit, că situaţia le foarte critică, că se impune o schimbare de regim.

Nu spune care moţiunea, în chip foarte lămurit: „Coroana se află în primejdie". Asta înseamnă că Acel, care poartă Coroana nu-şi dă seamă că ea este în pericol şi asupra acestui punct vine să-l clarifice moţiunea junimistă.

Moţiunea junimistă, grăind in numele ţărei, a cam fost contestată la Palat—în ceea ce priveşte că ea ar porni din îndemnul ţărei.

D. Carp a fost primit la Palat 72 ceasuri, după ce ceruse audienţă. Şi protocolul palatului nostru are înscrisă urgenţa, pentru audienţele ce se cer în numele ţărei, pentru interesele ei.

Sinceritatea falsă a d-lui Carp a dat faliment — ca şi sinceritatea lui reacţionară.

Procesul Stolenescu-Jellea

Despre atentatul săvîrşit în contra vieţei d-lui I. I. Brătianu s'a vorbit la timp în coloanele acestui ziar.

Iar din momentul ce victima s'a însănătoşit şi atentatorul a fost predat justiţiei, n'am mai vorbit de acest caz—fiind-că nu mai era nevoe să insistăm asupra lui.

Acum juriul din Bucureşti judecă fapta atentatorului şi nu ne-am fi închipuit, că vom asista nu la o judecată, ci la un adevărat scandal judecătoresc.

D. preşedinte al curţei cu juri, magistrat inamovibil, este departe de a face dovadă, că este drept, senin, desbrăcat de ori-ce patimă.

Tocmai fiind-că judecata este între doi oameni cu poziţiuni sociale diametral opuse, tocmai fiind că tot aparatul, începînd cu juriul, care este compus din aderenţi politici şi prietini personali ai d-lui Brătianu—stă la dispoziţia primului ministru, tocmai din cauza acestei nedrepte distribuiri a justiţiei, nedrepte pentru acuzat—ar fi fost drept şi uman ca macar inamovibilul preşedinte al Curţei cu juri, să fi fost drept pentru ambele părţi.

Dar astfel cum se procedează, cu respingerea de plano a tuturor incidentelor, cu opresiunea totală a drepturilor de apărare, nu mai este judecată, nici simulacru de judecată, ci domnia unei nedreptăţi strigătoare.

Nu vom afirma că atentatul din Decembre a fost pus, oficial, la cale; dar vom afirma că el a servit de reclamă primului ministru, care, restabilit de consecinţele atentatului, plecase să se prssinte împaraţilor şi să se aghesmuiască în biserica sf. Petre de la Roma.

Această reclamă continuă şi acum, căci pare a se crede, că a lasa juraţilor deplină acţiune de libertate şi acuzatului toate drepturile de apărare, Jellea s'ar putea alege cu o pedeapsă mică, ceea ce ar contribui la slăbirea efectului de a presinta pe d. Brătianu ca pe o victimă simpatică.

In numele dreptăţei noi protestăm contra modului cum este judecat Jellea.

Chestii didactice

Un examen scandalos

Nimic ce face, nimic ce drege d. Haret şi acoliţii săi, nu e fără să nu fie pătat de ilegalitate, de hatîr, de favoritism.

Examenul ce se ţine de l. franceză în Bucureşti a pus vîrf la toate. Slujbaşii d-lui Haret au crezut să aducă modificări în programul examenului cu 20 zile înainte de ţinerea examenului, care modificări din cauza serbătorilor Paştelor au fost aduse la cunoştinţă abia de la 20 Aprilie, şi cum multe candidate erau dusé încă la Paris pentru perfecţionare, ele au aflat de modificările aduse abia în momentul sosirei lor în ţară, cu o zi două înainte de ţinerea examenului.

Era cuminte ca o dată aduse modificările să se amîe ţinerea examenului, cum s'a procedat la examenul de partea literară, că sorocit a se ţinea la 1 Oct. s'a amînat pe ziua de 15 Martie, numai pentru că se adusese modificări la 7 Septembre. Mintosul de Pompiliu Eliade, preşedintele comisiunei, care s'a arătat atît de grobian în tot timpul ţinerii concursului, n'a ţinut samă de nimic şi a început examenul în condiţiile ştiute. Bietele candidate de şi au protestat de la început, dar au fost silite să se supue şi să între în examen.

Aici atenţia şi hatîrul au fost de o vădită indignare. Lipitul tezelor a fost aşa făcut că pentru a se ceti şi nota trebuia să se rupă bulina şi deci secretul tezei să fie dat pe faţă. Apoi s'a copiat la teză ca şi cum n'ar fi fost nimene de faţă să privigheze. Membrii comisiunei erau vădit interesaţi pentru anumite candidate, care — cum ni se raportează — erau mai fazane şi cu părul oxigenat. Tot doară Haret e omul care a generalizat activitatea extraşcolară, de ce n'ar fi ţinut samă cumnatul d-sale de aceste cerinţi extra examinatoare.

In loc de 2 teze li s'au dat trei; în loc de 3 profesori le-au examinat numai 2 (d-nii Alecsiu şi Drouhet), punînd note drept trei profesori. Iar la conversaţia de franceză în loc de a se asculta candidatele din limba şi literatură, au fost ascultate numai din gramatică ca la şcoală.

Iată ce scrie o candidată asupra examenului: „Examenul a fost ilegal; candidatele de la Paris n'au ştiut de schimbarea regulamentului de cît cu o zi înainte; altele au aflat abia în ziua ţinerei examenului. Examenul a fost o batae de joc; s'a copiat pe un cap; stăruinţi în toate părţile şi cele mai multe după ochi şi sprincene. Se vedea clar; cele cu tualete splendide şi cu părul oxigenat au trecut. Multe candidate cari şi-au făcut şcoala la Paris, şi deci cunoştiau foarte bine limba şi literatura franceză au căzut. Pare că anume s'a făcut ca cele mai multe din acestea să cază, iar multe nulităţi să ia înainte. De unde să ştii că Pompiliu e cumnatul lui Haret şi că dar politica va juca un mare rol, că avem şi eu la cine stărui pe lîngă cei mari. Şi apoi Pompiliu é prea nervos şi grobian ca să judece cu imparţialitate. In momente lucide i se păreau unele teze admirabile şi socotea de minunate, lucrări execrabile. Sîntem convinse că unele din candidate cu pălării de fasane şi cu părul oxigenat au ştiut dinainte modificările întroduse în regulament, ba au putut şti şi teza. Pompiliu a pus nota 6 la o candidată care a scris eminent teza întâia ca limbă, iar ca fond asupra Romantismului s'a luat după *Doumic* nu după *Faguet* nici *Lanson*, ceia ce nu i-a plăcut lui Pompiliu. Pompiliu se vede că se ţine de Géruzez şi Brunéttiére şi nu mai primeşte nici o părere nouă asupra literaturei franceze. Cerem dreptate".

Aşa scriu candidatele despre acest examen. *Cerem dreptate.*

Candidatele s'au prezentat eri în corpore la d. Haret; i-au expus jelania lor, nedreptăţile săvîrşite, şi ne facem şi noi ecoul acestor drepte reclamaţii că de oare ce examenul de l. franceză e pătat de nelegalităţi şi hatîr să se caseze.

Ba cerem să se facă şi o anchetă pentru a se stabili responsabilităţile tuturor acestor nedreptăţi şi nelegalităţi.

***

CATE-VA NOTE

Misterul de la Copou.

Opinia a publicat ieri, la ultimile informaţii, ştirea ce urmează: „la serbarea de mîine, de la Copou, va mai avea loc şi *Raby peper* .."

Copoul este cercetat actualminte în chip extra-ordinar. Nu doar din cauza mirosului salcîmilor, nici, fireşte din cauza muzicei care cîntă în grădină, ci din o pricină de ordin astronomic: cometa Halley, spune legenda, este vizibilă în toate serile, la aceeaşi oră, în partea dinspre apus a Copoului—pe cer se înţelege.

Tineri studioşi şi tinere silitoare, merg înspre partea de Apus şi, dacă ar fi să-i credem, cometa este în adevăr vizibilă cu ochii liberi, în acea parte dinspre Apus.

Mai puţin tînăr mai puţin silitor, autorul acestor rînduri s'a dus şi el să vadă—nu cometa, dar unde vine acel *Raby peper* despre care vorbeşte *Opinia*.

Am spus *acel* Raby-Peper, fără a şti sigur dacă el este sigur de gen masculin, căci, mai înainte de toate nu ştim ce este Raby-Peper.

Cercetările mele au rămas infructuoase. Tot ce putem spune, este că, contrat tuturor părerilor Rabi-Peper n'are nimic comun cu Raly-Paper, căci aceasta este sigur: Raly-Paper este una şi Raby Peper este alta: mister.

Atît putem spune.

OAMENI ŞI LUCRURI

GHIAŢĂ...

Mai zilele trecute s'a ventilat o ştire prin gazete,—că e vorba să se înfiinţeze ori să se reînfiinţeze la abatoriu fabrica de ghiaţă artificială.

Natura ne-a bine cuvîntat anul acesta cu o iarnă blîndă, din cale afară domoală, ceia ce însămnează că oraşul o să fie lipsit în timpul verei de un element de prima necesitate,—ghiaţă.

In vara trecută lipsa ei s'a simţit din alte pricini: epidemia teribilă de febră tifoidă care a bîntuit oraşul, făcuse cu totul insuficiente proviziunile şi adusese nu numai scumpetea gheţei, dar şi teama că la un moment dat nu va fi de loc. Şi cine cunoaşte lucrurile mai de aproape îşi poate da seama ce ar fi însemnat pentru un tîrg nenorocit—cum era Iaşul în vara cea de pomină,— lipsa unui element de primă necesitate ca ghiaţa.

Şi cu toate aceste problema e mai puţin complexă de cît are aierul. Pretutindeni ea a fost de mult rezolvită în aşa feliu ca să dispară teroarea—căci ştirea despre o eventuală lipsă de ghiaţă într'un oraş, în timpul verei produce o adevarată teroare. Fabricaţiunea ei—după cum arată şi anunciurile multiple—e astăzi la îndămîna ori-cui, iar pentru o fabricaţiune în stil mare se cere numai puţină bună voinţă din partea administraţiunii şi lucrurile se pot aranja ori unde şi ori cînd. Chiar la noi credem, unde domneşte cea mai complectă lipsă de atenţiune pentru chestiuni de interes obştesc lucrul e realizabil.

La noi însă, cu deosebire, s'ar cuveni să se recunoască drept o necesitate socială imperioasă fabricarea gheţei în cătimi suficiente ca să fie la îndămînă tuturor. Nu vedem oare, zi cu zi, întîmplîndu-se lucruri ciudate care probează că ne stăpînesc fierbinţelile că ne-am prea încălzit şi surexcitat şi că ne-ar trebui la timp fie căruia pentru un motiv ori pentru altul, cîte o pungă de... ghiaţă.

Gazetele aduc mereu veşti despre apucături curioase ale tinerelor generaţiuni şcolare crescute sub influenţe demagogice şi departe de influenţa cărţilor bune.

Puţină ghiaţă—şi minţile s'ar răcori...

Dar celelalte şi atîtea întîmplări despre care s'a aflat cu uimire în vremea din urmă, sfîrşind cu acel ne mai pomenit dosar de delicte ale nnui tînăr titrat spărgător de sertare şi plastograf?

Evident,—semne îngrijitoare că suntem în toiul unor fierbinţeli precoce şi că, odată mai mult e nevoie de ghiaţă,— cît mai multă şi mai des întrebuinţată.

De aceea ne bucură ştirea—dacă o fi adevarată—că s'ar fi pus la cale redeschiderea vechei fabrici de la abator.

Comerţul şi industria gheţei nu pot să nu înflorească într'un oraş, bîntuit de secetă perpetuă unde nu înfloreşte nimic şi care—poate tocmai din această cauză —dă semne de atîtea sminteli şi ciudăţenii.

Cuvîntul de ordine şi de salvare să fie: ghiaţă!

Rodion.

POEŢII PRIMAVERII

— P. CERNA —

E oare adevărat că poeziile celor mai mulţi scriitori, odată adunate în volum, nu mai dau aceeaşi impresiune, pe care o dădeau înainte, cetite fie-care în parte, la vremea ei? E poate adevărat faptul şi încă într'un anumit înţeles, anume că o singură bucată, apărută într'o revistă ori într'un ziar, cetită şi comentată de marele public ori de critici poate fi pusă în legătură cu o anumită dispoziţie sufletească, ori chiar cu o anumită întîmplare reală din viaţa poetului, cu un anumit sentiment. Pe cînd în alte condiţiuni, cetite la olaltă în volum, opera scriitorului trebue judecată exclusiv după valoarea ei literară, se citeşte mai pe nerăsuflate, pe alese, iar bucăţile cele mai reuşite pun, fireşte, în umbră pe celelalte, aşa că reiese de aici o scădere în apreciarea operei — dacă mai adăogim că cetitorul e obosit de „maniera", de forma scriitorului, de repeţirile fatale şi celelalte.

Rezultă oare că e mai practic pentru un poet ca să apară de odată în volum? Poate. Dar aceasta are neajunsuri tot atît de mari, între care pe acela că e primit cu neîncredere şi prin urmare mai puţin cetit, mai puţin apreciat şi, în consecinţă, mai anevoie îşi face drum ..

Care a fost cazul poetului Cerna? Ne-o spune în volumul său de „Critice", apărut zilele aceste în editura Socec, criticul E. Lovinescu:

„Fie care poezie a lui Cerna fusese întovărăşită de la ivirea ei cu laude răsunătoare ce i preamăreau însuşirile neîntrecute: „originalităţile" lor felurite, înălţimea „concepţiei", frumuseţea versului..."

Fireşte, cetind volumul — d. Lovinescu afirmă că n'a cetit nici o poezie de Cerna pînă la apariţia în volum — impresia n'a răspuns cu larma revistelor, larmă de care, de altfeliu, nu poetul e vinovat.

*

Volumul a apărut şi verdictul definitiv al criticei va veni. Iar în aşteptare poetul şi-a reînceput activitatea pentru... al doilea volum prin o poezie apărută în fruntea celui mai nou număr al „Convorbirilor literare" întitulată: *Primăvara*. E o frumoasă bucată lirică şi descriptivă pe care se cuvine s'o menţionăm în seria cercetărilor noastre despre „Poeţii Primăverii":

Cu făptura ei de floare
Şi cu daruri noi,
Veşnică biruitoare
A sosit la noi.

Trandafirii aurorii
Sunt obrajii ei,
Văl de-argint ea are norii
Albi şi subţirei.

Naltă, mîndră, stă'n picioare
In rădvan domnesc...
Gingaş chip de fată are,
Braţul voinicesc.

Viu struneşte'n aer zîna
Roibi hrăniţi cu jar:
Cai de vînt scăpaţi din mîna
Cruntului Ghenar.

Bubuind înaintează
Pe un pod de nori,
Pînă iese'n drum de rază
Străjuit de fiori...

La rădvanul ei, în soare,
Să priveşti nu poţi!
Ard la osii pietre, care —
Fulgere la roţi.

*

Poetul concepe primăvara „biruitoare" ca pe o războinică; de carul ei de triumf sunt legaţi prinşii din război „Crivăţ", „Faur". Dar partea mai interesantă este descripţia propriu zisă, partea de pastel:

Şi rădvanul de lumină
Trece scăpărînd —
Brazi şi paltini i se'nchină.
Freamătă pe rînd;

Apele aruncă perle,
Cînd o simt trecînd;
Grauri se rotesc şi mierle —
O petrec cîntînd.

Fulgeră din zbor... Sub roate
Ia ce-i slab sau mort.
Sfarmă crengile uscate,
Rupe-al ernei tort.

Năruie pe unde trece
Cuiburile vechi —
Şi cu sufletul petrece
Tinere perechi.

Peste ochii lor adie
Văluri de colori;
De la sînul ei, zglobie,
Le aruncă flori...

Flori de rug, flori de zapadă
Zboară'n lunci mereu —
Ah, şi una fu să cadă
Drept la pieptul meu!

Egoist, poetul nu se mulţumeşte numai ca să fie pretutindenea frumos şi cald şi senin. Fireşte Primăvara trebuie să-şi oprească radvanul şi roibii la poarta lui — să-i aducă lui un ceas de iubire pe care poetnl ar dori-o eternă, nemărginită. Nu e oare primavară şi nu e oare frumos numai de plăcerea şi de dragul... poeţilor? Dar a cui a tunci?

De aceea Primavara o vedem oprindu-se la poarta poetului pentru o zăbavă mică, după care tabloul va deveni din nou liric şi din nou interesant:

Dintr'un timp, se'nalţă tare,
Urcă în tării...
După ea se ieau în zare
Stol de ciocîrlii.

Dar şi zborul lor se curmă
Şi cîntarea lor —
Codrii verzi rămîn în urmă,
Flori jelesc de dor...

Printre raze mii, nebuna
Se topeşte'n zbor —
Păru-i filfîie tot una
Cu mătasea lor.

*

Se pare că poetul Cerna e definitiv cîştigat cercului „Convorbirilor literare". Bătrîna publicaţiune şi avea, mai mult ca alte reviste importante, nevoe de un poet al ei. Vechii scriitori, ori nu-i mai sunt credincioşi, ori nu mai sunt... poeţi. **As.**

Litere-Ştiinţe-Arte

Licenţe.—E unul din lucrurile comune ale criticei de a pomeni de „licenţă poetică",—nume prin care se desemnează o... slăbiciune, dacă nu chiar o greşală a vre unui poet. Pentru a salva o strofă ori o rimă, de exemplu, poetul îşi permite a face abateri de diferite naturi, —în special însă de natură gramaticală. E oare dreptul „poeziei" mai sacru de cît acel al „gramaticei"? Chestiunea au rezolvit-o tot poeţii în favoarea lor inşi-le, fără consimţimîntul altora. De aceea un poet „clasic", la popoarele cari au asemenea poeţi—nu şi îngăduie asemenea abateri. Nu tot aşa e cazul la popoarele cari debutează abia în literatură.

La toate aceste ne-am gîndit cetind „Primavară" a poetului Cerna reprodusă în prima pagină a ziarului şi care debutează în chiar prima strofă, cu asemenea licenţă:

Cu făptura ei de floare
Şi cu daruri *noi*,
Veşnica biruitoare
A sosit la noi

„Daruri nouă" ar fi corect gramatical, daruri noi rimează însă cu „la noi"—rimă insuficientă tocmai prin prea eftină ei... bogăţie.

Cînd oare vom deveni clasici, în înţelesul de a nu se mai permite abateri gramaticale în favoarea poeticei.

*

O veche Psaltire romînească — D. Gh. Ghibănescu a întrat în posesiunea unui vechiu manuscript romînesc din sec. al XVII-a. E un gros volum format octav, şi cuprinde Psaltirea (în primele 200 pagini) şi Evangelia în restul de alte 200 pagini.

Aceste 2 manuscripte au fost scrise în timp deosebit şi de persoane deosebite, şi anume Psaltire a fost scrisă de diacul Apostol din Tecuci, care a trăit după Vasile Lupul către 1660; Evanghelia a fost scrisă de logofătul *Contaş* boer cunoscut în divanurile domneşti prin 1670.

Ele au fost legate într'un volum înainte de 1703 de un călugăr de la mănăstirea Floreşti, ţinutul Tutovei, care a numerotat colile; şi apoi l'a vîndut unui nepot al său Chirilă prin 1709, care a scris mai multe însemnări pe foile manuscriptului, că adică l'a cumparat cu un leu prost, care valora 111 bani, şi în loc de bani i a dat vin, peşte şi două *potronici*.

Azi lipsesc mai multe coli şi de la început 2 (caftisme) şi de la sfîrşit (Evanghelia lui Ioan) de unde nu avem pastrat de cît o filă.

Manuscriptul acesta prezintă o deosebită importanţă, întru cît diferă de toate tipăriturile din sec al XVI-a şi al XVII-a ale lui Coressi, ale Mitropolitului Ştefan, ceia ce arată că în Moldova s'au tradus de cineva primele cărţi religioase, care însă nu s'au putut tipări ci umblau în manuscript.

Vasile Vodă Lupul n'a putut tipări da cît cărţile cunoscute. In jurul însă a Mitropoliei erau cărturari cari au tradus şi după textul lor acei doi uricari de divan *Apostol din Tecuci* şi *Contaş* au copiat cele două manuscripte.

Manuscriptul d-lui Ghibănescu are foarte mare înrudire cu copia preutului Ioan din Vaslui,din 1710, despre care d. Gaster a zis că ar fi o copie moldovenizată după Coressi ceia ce e o vădită eroare.

*

A apărut No. 4 din „Convorbiri critice" cu următorul sumar:

Artur Gorovei—Fire ne'nţeleasă (piesă în trei acte). Corneliu Moldovanu.—Elegie (Hamlet plîngînd pe Ofelia). I. Netzler.—Apus de soare (drama d lui Delavrancea). M. Gheorghiu.—In faţa nopţii (poezie). Leon Feraru—Iubirea reînvie, Singurătatea (poezie). Petre I. Sumedrea,—Dispărţire (schiţă). Ioan Chiru Navov—Moara din Repezeanca (nuvelă). I. Puşcariu—Flori uscate (poezie). I. Dragoslav.—Sfîntul Ilie (povestire) Virgiliu Zaborowski.—Inseninare, Spre moarte? (poezii). Mihail Dragomirescu.—Revista Critică.

Bibliografia critică.—Note,—Discuţii—Informaţii.

*

A apărut No. 4 din „Viaţa Socială" sub direcţia d-lui N. D. Cocea cuprinzind articole, versuri, studii şi notiţe semnate de: Traian Vuia, N Davidescu, G. Galaction, Cecilia Cuţescu-Stork, dr. Ion Fulga, T. Arghefi, S. Labin, A. Mîndru, Th Cornel, N. D. Cocea, Un revoluţionar şi alţii.

*

STRUNA ZILEI

ALUZII CU MIROS

Am cerut de atîtea ori darea în judecată a antreprenorului serviciului barometric (dr. Negel, în consiliul de higienă).

Domnule profesor, dacă
Inţeleg, spui indirect
Că serviciul barometric
*Este—ca să zic aşa—*indirect...

Experienţa în Religia creştină

Conferinţă ţinută de P. C. S. Părintele Arhimandrit Gherasim Miron, la Societatea Culturală «Viitorul», în ziua de 9 Maiu 1910, în aula Seminarului «Veniamin» din Iaşi.

Părinţilor şi Domnilor,

Evenimente triste, sfîşietor de triste s'au petrecut în Biserica noastră romînească, de la o vreme încoace şi, încă continuă să se petreacă. Au fost şi sunt de aşa natură aceste evenimente, că au pus în discuţie multe dintre practicele religioase, pe care le am moştenit de la moşi-strămoşii noştri. Ele au avut darul să pună în discuţie chiar existenţa Religiei creştine, susţinîndu-se că creştinismul este o abstracţiune—o contemplaţiune metafizică, deci este inaccesibil minţii omeneşti.

Au mai avut, evenimentele acestea, darul de a provoca mai multe conferinţi în această privinţă, fie în aula universităţei fie în aula seminarului „Veniamin" în care s'a discutat chestiunea existenţei şi folosului religiei creştine şi a practicilor religioase.

Faptul acesta m'a îndemnat să mă prezint astăzi înaintea Domniilor-voastre—în acest focar de adevărată cultură şi să vă dovedesc că, creştinizmul, implicit toate practicile religioase,—este Religiune pozitivă care se foloseşte de toate metodele ştiinţifice ca şi toate ştiinţile pozitive.

Părinţilor şi Domnilor,

Toată lumea ştie că ştiinţile naturale au obţinut succese strălucite numai după ce reprezentanţii lor, pe lîngă consideraţia cea mare ce au dat, în studiul acestor ştiinţi contemplaţiunilor filosofico ştiinţifice, locul de frunte l'au rezervat experienţei. Cu toată străduinţa sa —cu toată logica sa, mintea omenească n'ar fi nici odată în stare să se aprofundeze în cunoştinţa lucrurilor naturei, în mijlocul cărora trăeşte, dacă n'ar întrebuinţa metodele experimentale. Deci, fără experienţă ştiinţa n'ar fi făcut progresele enorme pe care le-a realizat. Omul este înzestrat cu raţiune şi judecată cum şi cu diferite organe ale simţurilor, ca: văzul, auzul, pipăitul, simţul muscular etc. Ştiut e că orbul n'are reprezentarea experimentală despre lumină; prin urmare este lipsit de posibilitatea de a studia natura tot aşa de bine ca şi cel ce are vedere. Studiul serios al ştiinţelor experimentale ca: *Chimia* sau *Fizica* este imposibil fără metodul experimental.

Cel ce voeşte să fie bun chimist sau fizician, e dator ca din sala de cursuri unde se face teorie să treacă imediat în laborator, spre a studia personal, prin ajutorul experienţei, sau se pună în practică, aceea ce a învăţat în teorie. Tot aşa se petrec lucrurile cu toate obiectele cuprinse în vasta sferă a ştiinţilor naturale. Mînele, ochii, urechile, limba, nasul, etc. joacă cel mai important rol în cercetările savantului naturalist. Nu se poate închipui un naturalist savant fără să fi studiat specialitatea sa cu ajutorul metodelor experimentale. Şi, cu cît sunt mai bine reuşite experienţele, cu atît şi rezultatele şi descoperirile ştiinţifice sunt mai bogate şi mai exacte.

Tocmai aşa se petrec lucrurile şi cu studiul creştinizmului—singura religiune pozitivă în lume. Şi, aici, experienţa joacă cel mai de samă rol pentru cel ce voeşte să cunoască şi să pătrundă bine tainele cele înalte ale învăţăturei lui Hristos. Mai mult încă, în Religia creştină este necesară nu numai experienţa externă ci este mult mai trebuitoare, experienţa internă, a inimei, de oare-ce de la ea depinde însăşi viaţa în spiritul învăţăturii lui Hristos.

Experienţa internă în Religia creştină este una din cele mai puternice condiţiuni pentru hrana, dezvoltarea şi educaţia organului pe care îl numim sentiment religios şi moral, prin care, ca prin ochiul sufletului, omul priveşte real, lumină şi forţă din lumea cerească. Fără acest organ al cunoştinţei religioase, sau cînd el e slăbit, omul nu poate privi lumea spirituală în atmosfera şi lumina ei cerească In cazul acesta creştinul se poate asămăna cu omul care n'ar păzi higiena ochilor săi.

După cum ochiul are trebuinţa de îngrijire deosebită pentru ca să funcţioneze regulat, tot asemenea, şi simţul religios şi moral—acest delicat ochiu al sufletului, pentru ca să funcţioneze regulat are nevoe de o deosebită îngrijire. Şi apoi dacă fiecare organ al corpului omenesc, pentru a se desvolta are nevoe de exerciţiu, cu atît mai mult sentimentul religois are trebuinţă de exerciţiu pentru creşterea şi desvoltarea sa. Dacă ochiul fără exerciţiu se atrofiază tot aşa sentimentul religios şi moral dacă-i lipsit de razele luminei Religiei lui Hristos

Numai studiul teoretic al adevărurilor relioase, fără exprimentarea vieţei creştineşti, este insuficient pentru dezvoltarea organului amintit al cunoştinţei religioase Cel mai savant teolog din punct de vedere teoretic, poate simţi foarte puţin conlucrarea reală a luminei spirituale pe cînd un simplu creştin—cu puţină teorie dar cu simţul religios şi moral bine dezvoltat poate să simtă mult mai pronunţat şi în mod real conlucrarea luminei cereşti. Cel dintăi poate să ştie bine toate sistemele subtile ale ştiinţilor teologice, cel de al doilea însă se atinge în mod exprimental de tainele luminei spirituale Primul ştie mult despre Dumnezeu, harurile Lui, cel al doilea simte real şi nemijlocit pe Dumnezeu şi conlucrarea reală a harurilor Dumnezeşti. Prin urmare şi în ştiinţele teologice e nevoe de experienţă ca şi în toate ştiinţele exprimentale.

Pentru ca să putem avea o idee mai lămurită, sau pentru ca să înfăţişăm în mod practic raportul dintre ştiinţă şi experienţă în religia creştină e destul să facem următoarea analogie:

Să ne închipuim un om care studiază Fizica, fie chiar după cele mai bune manuale şi cu cele mai bine reuşite figuri în text, dar cari nici odată n'a vizitat laboratorul de fizică, care nu s'a încercat să facă vre-o experienţă, care nici odată n'a experimentat, curentul electric, nici odată n'a văzut cum se frînge lumina, cum trece prin prismă, cum se descompune ea în culorile curcubeului. Fără îndoială, un asemenea fizician va avea destule cunoştinţi despre Fizică, dar nici odată nu va poseda adevărata cunoştinţă practică despre această ştiinţă exprimentală. Şi, se înţelege, un simplu mecanic care se ocupă necontenit în laborator cu aparatele fizice, va cunoaşte mult mai bine fenomenele fizice de cît fizicianul teoretic.

Părinţilor şi Domnilor, adese-ori se jăluеşte lumea că ar fi fost foarte vesală,—foarte mulţumită dacă ar avea credinţă, dacă ar avea sentimentul religios şi moral bine dusvoltat; şi că atît timp cît credinţa şi sentimentul religios îi lipsesc nu e îngăduit să fie mulţămită Indoele veşnice faţă de adevărurile religiei creştine, nemăsurata răceală a inimei şi indiferentismul grosolan faţă de fenomenele vieţei religioase — toate acestea, luate la un loc sunt piedică a credinţei sincere şi a sentimentului religios bine desvoltat.

Aceste plîngeri zilnice însă nu s de cît efectul faptului că experienţa adevăratei vieţi creştineşti e cu totul necunoscută lumei, clătinată de vîntul în doelilor religioas, şi lipsită de sentimentul religos şi moral.

Dar fiind-că în Religia creştină sînt necesare două feluri de experienţi-externă şi internă, ne oprim de o camdată asupra celei dintăi.

(Va urma)

INFORMAŢII

❑ Membrii cotizatori ai spitalului israelit din Iaşi, au fost convocaţi să se întrunească Duminecă spre a alege un nou comitet de epitropi, mandatul celor actuali fiind expirat.

In fruntea candidaţilor propuşi a fi aleşi figurează numele d-lui Albert Daniel, care ne roagă să anunţăm, că a fost pus candidat fără de asentimentul d-sale şi că refuză a fi ales.

❑ Misiunea militară romînă va fi primită de M. S. Imparatul Rusiei la Tzarkoe Selo.

❑ Senatul universitar din Bucureşti şi consiliul profesoral al facultăţei de ştiinţi, au fost convocate să se întrunească în ziua de 17 Mai, spre a recomanda un titular la catedra de geologie de la facultatea de ştiinţi din Capitală.

Senatul şi consiliul profesoral respectiv din Iaşi, au recomandat, mai de mult, pe titularul catedrei din Iaşi, distinsul geolog I. Simionescu.

Mai candidează domnii: I. Popovici-Hatzec şi Sava Atanasiu.

❑ In anunciul-convocare a epitropiei spitualului israelit, publicat eri, s'a omis a se spune că adunarea generală va avea loc Duminecă 16 Mai, la orele 3 p. m.

❑ Eri după amează d. I. Corjescu, consilier la Curtea de Apel şi preşedintele curţei cu Juri, însoţit de d. prim-procuror Bercea, au inspectat judecătorile de pace din localitate.

D lor au rămas pe deplin mulţumiţi de modul cum sînt conduse grefele şi regula în care sînt ţinute registrele.

❑ D. sub-locotenent veterinar Stoicescu I. G., din reg. 2 calaraşi a fost înaintat la gradul de locotenent şi mutat în regimentul 7 roşiori.

❑ D. Al. Constantinescu, ministrul domenillor, a sosit în localitate aseară cu trenul de Paşcani de 11 şi 20.

Ministrul însoţit de şeful seu de cabinet, d. Stamatiade, a rămas în gară pănă azi dimineaţă la orele 9.

La gară, ministrul, domeniilor a fost primit de prefectul judeţului şi prefectul poliţiei.

Şeful de cabinet Stamatiade a făcut azi dimineaţă cîteva vizite deputaţilor liberali, lăsîndu-le carta de vizită.

Azi dimineaţă la orele 9, cu automobilul judeţului, d. Al. Constantinescu a plecat să inspecteze pepiniera de la Vişan. De acolo va pleca mai departe, tot cu automobilul, la Vaslui, iar de aci la ferma Laza.

❑ **Producţia de la regimentul Ştefan cel Mare.**—Eri la orele 4 p. m., a avut loc în curtea regimentului o frumoasă serbare organizată de gradaţii şi soldaţii trupei, din iniţiativa d-lui colonel N. Cernătescu.

Curtea regimentului era frumos împodobită cu steaguri şi verdeaţă. In partea din faţă înspre grădina Copou era improvizată scena decorată cu arme şi săbii, iar la poartă se afla aşezat un frumos arc de triumf împodobit numai în tricolor.

Serbarea s'a început prin „Imnul Naţional" cîntat de corul soldaţilor şi acompaniat de muzica militară, a urmat apoi: Hora ploaei, Auzi Valea, Vîntuleţ de primăvară, Patria rîndunelelor, Hai fraţi, executate toate de corul soldaţilor, sub conducerea d-lui sublocotenent Mihailescu.

A urmat apoi dansurile: Hora Unirei, Chindia, Lăzarca, Sîrba cu figuri, Tărăşelu, Ofiţerii etc., care au fost mult aplaudate de întreaga asistenţă.

In partea a II a programului s'a executat de soldaţi diferite lupte ca: lupta franceză, cocoşarca şi trînta ciobănească. apoi s'au recitat cu mult talent cîte-va monoloage, după care s'a jucat piesa „Santinela", iar la fine a urmat tirul la care soldaţilor care s'au distins, li s'a acordat mici premii în bani.

Serbarea a plăcut foarte mult, iar la fine d. colonel Cernătescu, iniţiatorul serbării a fost felicitat de toţi cei care au luat parte la aceasta serbare, prin care se face aleasă educaţie sufletească soldaţilor.

Printre persoanele care au luat parte la aceasta serbare, am observat: d-na general Tătărăscu, col., Musteaţă d-na şi d rele col. Vrabie, d rele col. Polizu, d-na col. Cernătescu, d na col. Nestorian, d na maior Cătuneanu, d-rele Tătărăscu, d na Gemma Mezzetti, d-na Skarlet, d-na maior Gavrilescu, d na căp. Gherculescu, d na căp., Cernea, d na căpitan Vieriu, d-na căp. Vivoschi, d-na căpitan Lecca, d-na căp. Moisiu, d-na căpitan Mihailescu, d na căp. Constantinov, d-na maior Stoianovici, d-na căp. Dubert, d-na căp. Dimitriu, d-na căp. Miron, doamna căp Andrei, d na căp. Duca, d-ra Liciu, d-rele căp. Pompilian, d-na locot. Agapi, d-na loc. Drăghici, d-ra Stroescu, d-na loc. Opaitz, d-ra Garabet Manea, d-na loc. Roiu, d, maior farmacist Mihailescu.

D-nii colonel Musteaţă, col Nestorian, col. Cernătescu, loc.-col. Călinescu, l.-col. Vrabie, l.-col. Polizu, l.-col. B. Arion, maiorii Liciu, Cătuneanu, Stoianonici, Engherliu, Mihăescu, căpitanii. Duca, Bădăreu, Gherculescu, Dubert, Dimitriu, Negruţi, Drăgulănescu, Mihailescu, Ghidionescu, Miron, Pruncu, Panopol Lecca, Vivoski, Bănciulescu, Coculescu, Scorţescu, Neculau, Andrei; locotenenţii Roiu, Lăzărescu, Gotcu, Drăghici, Negrei, Bogdan, Agapi, Bujulescu, Opaitz, Aslan, Ioanac, Skeleti, Andrievici, Manolache, Leatris, Carp, Şumuleanu, Bancov; sublocotenenţii: Munteanu, Drăgulănescu, Radu, Renescu, Andrievici, Dobrovici, Popovici Pantel, P. Soft, Caranda Mihailescu, Bobulescu, Manole, Tătărăscu, Bonciu, d nii Porfiriu consilier Curtea de Apel, Garabet Manea, V. Adam, I. Ionescu, Gheorghiu Petru, etc.

❑ D-na Ana Ionescu a fost numită învăţătoare suplinitoare la şcoala din Perieni.

❑ După rapoartele sosite la prefectura de judeţ, în toate comunele se simte lipsă de ploaie. Almintrelea recolta este ameninţată.

❑ Delegaţia ofiţerilor romîni, care pleacă în Rusia pentru a reîntoarce vizita făcută la noi de ofiţerii ruşi, a sosit azi dimineaţă, cu trenul de 8 şi 30 în localitate.

Cu un tren special, la orele 9, ofiţerii au plecat spre Ungheni, pentru a trece în Rusia.

SPECTACOLE

— La cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, e o serie de tot interesantă. In afară de vederi de pe natură, cum e oraşul Ruen, cu minunatele împrejurimi şi altele, programul cuprinde: carnavalul de la Nizza din anul acesta. Se desfăşoară în întregime, cortegiul impunător şi frumos al carnavalului din anul acesta, luat după natură se relevă alegoria „Chantecler", precum şi princesa carnavalului. Emoţionanta dramă „Răzbunarea d-rului Viliam", e o piesă bine redată, care într'adevăr te emoţionează. De asemeni, e de relevat drama „Oaspetele rău", ambele jucate de cei mai distinşi artişti.

Programul mai cuprinde o serie de comedii ca: aparatul electric, scandalul maiorului, etc. etc. precum şi diferite scene instructive şi sportive.

Muzica regimentului 13 Ştefan-cel-Mare.

DIVERSE

— Astăzi s'a ţinut la prefectura judeţului, licitaţie publică pentru aprovizionarea cu petriş necesar şoselelor din judeţ.

— In comuna Prisacani-Moreni s'a stins epidemia de febră-tifoidă şi s'a ivit anghina-difterică.

„Prima fabrică de Ape Minerale din Iaşi"
STRADA GHICA-VODĂ No. 37.
Sub controlul d-lor chimist D. CADERE şi Dr. I. ŢARANU.
Fabrica şi-a pus în consumaţie:
PE LÂNGĂ ADMIRABILELE APE MINERALE
Dochia, Repedea, Baia şi Stânca
ŞI
CITRONADA
ZMEURADA ŞI
TRANDAFIRADA
DIANA
băuturi igienice, gustoase şi răcoritoare.
Expediţie promptă în provincie şi la domiciliu

Examenul de franceză să se caseze!

Aceasta cerem! Şi nu cerem de cît dreptate.

Modul de procedare a fost greşit. Se vede aceasta clar după rezultat. Căci care e criteriul după care am fost apreciate? După cunoaşterea limbei franceze? Dar din cele căzute sunt multe cu diplome din Paris, excluzind altele, cari printr'o muncă conştiincioasă, au parvenit să şi însuşească în mod serios această limbă. După tact pedagogic în predarea limbei franceze? De ce nu ne lasă să ne punem la întrecere cu majoritatea celor reuşite, cari n'au alt merit de cît că ştiu să lege cîteva fraze franţuzeşti învăţate în mod mecanic de la o guvernantă?

Şi să se ia bine seama, sunt între cele cazute minţi superioare, suflete loiale cari bazîndu-se pe ceea ce ştiu, n'au vrut să-şi plece fruntea înaintea celor atotputernici. Erau prea idealiste ca să nu fi crezut că mai există dreptate în ţara noastră.

Acum cînd am fost călcate în picioare cerem *dreptate şi nu vom tăce*, pînă ce nu ni se va da. Să ne supună la un al doilea examen cu o comisiune mai vigilentă, care să poată observa mai bine pe acele ce au îndrăzneala de a copia. Şi s'a copiat la acest examen, Cerem apoi ca toţi membrii comisiunei, nu *numai doi* să aibă răbdarea să examineze pe toate candidatele. Fiecare profesor are modul lui de apreciere, şi e nedrept ca unele din candidate să fie examinate numai de profesori, iar altele de către toţi. Apoi lăsăm la o parte neregularitatea în sigilarea tezelor, în ceea ce priveşte schimbarea regulamentului în ajunul examenului, ne face să bănuim că unele prea fericite au putut să aibă posibilitatea să fie anunţate din timp despre această schimbare, pentru a se putea pregăti într'un anumit senz

Cerem deci casarea examenului şi un alt examen care să fie legal. Şi suntem încă destul de încrezătoare să sperăm, că dacă sunt unii cari ar dori să lase lucrurile cum sunt, căci aşa le convine sunt mai mulţi, suflete nobile şi superioare, ce nu vor lăsa să se întunece dreptatea.

Şi să nu ne lase să ajungem la disperare!

Mai multe candidate

Ultime INFORMAŢII

❑ *Chestia moţiunei, votată în ultima întrunire junimistă, este viu discutată şi desaprobată în cercurile junimiste.*

Ele consideră moţiunea ca un act politic nesocotit; ea n'a fost discutată în comitetul executiv central al partidului, ci a venit aşa pe neaşteptatele, redactată în taină.

Moţiunea aceasta, a declarat ieri un fruntaş junimist din Bucureşti, ne-a îndepartat mult de la putere.

❑ Economiile d-lui Stelian.

Ministrul justiţiei ia măsuri extra-ordinare de economii în ce priveşte Iaşul.

După ce s'a luat primilor-preşedinţi dreptul de a mandata ori ce fel de cheltuială, chiar acelea privitoare la mici reparaturi, privitoare la mobile judecătoreşti, d Stelian a suprimat acum şi telefonul de la s. III-a a tribunalului Iaşi.

Acest telefon, care necesitează o cheltuială de 150 lei lunar, răspundea unei mari nevoi, întru cît secţia III a a tribunalului este aşezată foarte departe de celelalte secţii ale tribunalului şi Curţii.

❑ Iată telegrama de felicitare, pe care primarul Iaşului, a trimis'o M. S. Regelui, cu ocazia zilei de 10 Mai:

Maestăţei Sale Regelui României Carol I

Bucureşti.

Cetăţenii din a doua Capitală a ţărei au marea bucurie de a sărbători astă-zi a 44-a aniversare a suirei Maestăţei Voastre pe tronul României. In acest interval fericit, patria noastră s'a rîdicat aşa de sus, încît dînşii vă exprimă nemărginita lor dragoste şi recunoştiinţă şi aduc laude Cerului că a pus'o sub puternica şi înţeleapta ocrotire a Maestăţei Voastre, care în zile grele aţi apărat'o cu sabia, iar în zile bune a-ţi înzestrat'o cu toate instituţiunile de cultură şi progres ale unui Stat modern.

Să trăiţi Maestate!

Să trăiască Maestatea Sa Regina!

Să trăiască Augusta Familie Regală!

Primar de Iaşi, *N. Gane.*

❑ La telegrama de felicitare de mai sus, Maestatea Sa Regele, a binevoit a răspunde prin următoarea telegramă:

Domnului N. Gane, Primar Iaşi

Adînc mişcat de sentimentele de credinţă şi devotament ce-Mi arataţi cu prilejul aniversărei suirei Mele pe tron, în numele cetăţenilor scumpei Mele a doua Capitală, vă mulţumesc călduros în numele Reginei, al Meu şi al Familiei Mele.

CAROL

❑ Din 62 candidate cîte au intrat la lucrările în scris ale examenului de capacitate pentru l. franceză, au reuşit nu mai 27, iar 35 au căzut. Toate candidatele căzute s'au prezentat eri d lui Spiru Haret ministru de instrucţie, şi după ce au arătat ministrului doleanţele lor, în ceia ce priveşte nelegalităţile săvîrşite cu ţinerea acestui examen, a cerut de la ministru să le caseze examenul.

Ministrul a primit delegaţia, a ascultat plîngerile şi a zis că va aviza. Cum însă preşedintele comisiunei examinatoare e ilustrul Pompiliu Eliade cumnatul d lui Haret, avem ferma convingere că examenul nu se va casa şi infamia se va consuma pe deantregul.

❑ In legătură cu examenul de capacitate de l. franceză, a cărui casare se cere de toată lumea, se svoneşte că ministrul Haret pentru a linişti pe cele 35 candidate căzute, să nu mai protesteze, le-ar fi făgăduit că în curînd se va ţinea un nou examen de capacitate şi că se vor crea de la toamnă încă o sumă de catedre de l. franceză.

Prins d. Haret cu uşa de ilegalităţile în care se ţine concursul, a început să făgăduiască marea cu sarea, numai să le vadă urnite din Bucureşti pe candidatele căzute şi apoi cumnatul lui să o pereze ca în codrii Vlăsiei. Prin buget nu s'a prevăzut nici o sporire de catedre şi deci toată spusa ministrului e o gogoriţă Haretistă!

❑ O eroare judiciară interesantă.

O bandă de ţigani a operat anul trecut însemnate furturi de cai în judeţul Neamţ. Intre hoţi se afla şi ţiganul Teodor Coajă, care a fost prins, evadînd în urmă. Jandarmii, puşi să-l caute pe Coajă, găsiră pe un alt ţigan, Moise Neagu, care semăna foarte bine cu Coajă.

Cu toate protestările lui Neagu, că el nu este Coajă, el fu arestat, judecat şi condemnat la cinci ani închisoare.

Zilele trecute se presintă, la parchetul Curţei de Iaşi, o ţigancă cu numele Peftia, care denunţă eroarea judiciară. Ţiganca fusese ibovnica şi a lui Coajă şi a lui Neagu şi certîndu-se, în urmă, cu Coajă—s'a hotărît să se răzbune denunţînd cazul.

Coajă a fost prins şi arestat. El are să facă acum pedeapsa la care a fost condemnat şi din care nevinovatul Neagu a făcut un an.

Cît despre Neagu, nefiind alte mijloace, lucrul fiind judecat, procurorul general a făcut raport pentru graţiarea lui Neagu.

❑ Parchetul tribunalului a fost sezizat astă zi de o reclamaţie foarte delicioasă: o femee cu moravuri uşoare, brevetată ca atare, a venit să denunţe, că fostul ei amant, un poliţist, fura şervete şi furculiţe de pe la berării şi le făcea cadou foastei sale amante.

Nu i delicios?!

❑ De oare-ce ministerul instrucţiunii publice a reclamat celui de interne, că mare parte din administratorii de plăşi cînd au de constatat vre-o reclamaţie contra învăţătorilor, procedează singuri la facerea cercetărilor necesare fără a anunţa autoritatea şcolară imediat superioară şi cum această procedare aduce atingeri nu numai prestigiului revizorilor şcolari şi învăţătorilor, dar chiar şi şcoalei în genere, ministerul de interne pentru a curma acest neajuns a cerut prefecturii judeţului să pună în vedere administratorilor de plăşi că, totdeauna cînd vor avea de constatat o asemenea reclamaţiune, să înştiinţeze pe revizorul şcolar; pentru ca acesta să facă cercetările şi să propună măsurile ce ar fi de luat.

❑ Camera de punere sub acuzare a respins astă zi apelul făcut de avocatul Constantin Stoica şi l'a menţinut în stare de arestare.

C. Stoica a fost adus astă-zi la cabinetul d-lui jude instructor Kessim, care l'a supus unui interogator privitor la reclamaţia d-lui Stoianovici, grefier la trib. Tecuciu, căruia Stoica i-ar fi sustras o sumă de 6000 lei, provenită dintr'o vînzare de imobil.

In ce priveşte faptul pentru care se află deţinut, Stoica a declarat, că va face dovadă la tribunal, că nu este autorul furturilor, ci victima altui avocat (?)

❑ Astă-zi au sosit în Iaşi invitaţiile pentru congresul liberal. Informaţia noastră, că acel congres va avea loc la 23 şi nu la 30 Mai, se adevereşte.

❑ D-na Eutrosina Miloş, profesoară de aritmetică şi comptabilitate la şcoala profesională de fete din Vaslui, a fost numită cu titlu definitiv la acea catedră.

❑ D. dr. Dim. Mezincescu, profesor agregat de higienă la facultatea de medicină va ţinea mîine Vineri 14 Mai, la orele 5 p. m. în amfiteatrul Institutului de Anatomie, lecţia de deschidere a cursului său.

❑ Oraşul a rămas tot fără medic primar, cu toate că nu suntem, de loc, feriţi de primejdia izbucnirei unei noui epidemii, şi cu toate că serviciul nostru sanitar este cu totul descomplectat

D. Demetrescu-Argeş, a stat numai două zile în Iaşi şi, desgustat de halul în care se găseşte oraşul a refuzat postul de medic primar.

Nici nu se mai poate o mai mare batie de joc.

❑ Consiliul de război al Corpului IV de armată, va ţinea şedinţe cu începere de la 20 Mai

Consiliul va fi prezidat de d. Colonel Haralambie Cruţescu.

❑ Prefectura judeţului întocmeşte un tablou de numărul alegătorilor direcţi din comunele rurale, pentru colegiul al treilea de cameră, după listele definitive pe acest an, precum şi numărul delegaţilor acelui colegiu.

Acest tablou va fi înaintat ministerude interne,

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturei judeţului să-i trimeată un tablou de notarii din judeţul nostru, în care să se arate toate schimbările, mutările sau pedepsele la care dînşii au fost supuşi în acest interval.

❑ Jellea—Stoenescu a fost condemnat astă noapte la 20 ani muncă silnică

Condemnarea s'a făcut în baza verdictului fără circumstanţe uşurătoare al juriului, iar curtea a dat lui Jellea maximu-ul pedepsei prevăzut pentru cazul de omor săvîrşit dar neisbutit.

Jellea a fost condemnat la pedeapsă indentică cu Stoica-Alexandrescu, care, în 1885 voind să atenteze la viaţa lui I. Brătianu, nimerise, fără altă urmare pe C. F. Robescu.

❑ Comitetul instituit pentru înfiinţarea şcoalei de corecţie, se va întruni în cursul săptămînei viitoare.

❑ **De la Medici şi Naturalişti.**—Membrii societăţei medicilor şi naturaliştilor, au ţinut aseară şedinţă, sub preşidenţia d-lui prof. dr. Juvara.

Au fost prezenţi următorii d ni membri: prof. dr. E. Juvara, prof. Bălăcescu, prof. dr. M. Ştefănescu-Galaţi, Bacaloglu, Demetriade, Imervol, Tănăsescu, maior Miclescu, Al. Lambrior, B. Stenner, Bottez, Tudor, Mîrzescu, Şeptelici, Ţaicu, Vrînceanu, Niculaiescu şi mai mulţi studenţi.

D. dr. Manicatide, a cerut, prin d dr. Bacaloglu, de a fi reînscris ca membru al societăţei. Pusă la vot înscrierea este admisă.

D. prof. dr. Demetriade prezintă un bolnav de sifilis ereditar tardiv, pe care s'a grefat un nou sifilis cu toate simptomele. Prezintă apoi un bolnav cu o plagă la buză, a căreia natură d-sa pînă acum, n'a putut'o preciza.

D. dr. Ţaicu prezintă un caz de fistulă anală; apoi un caz de imasculaţie totală la un bolnav care suferea de un cancer al penesului, operat în secţia d-lui prof. dr. Juvara. D-sa prezintă şi piesa de cancer a bolnavului. D sa a făcut o operaţie prin drenajul venei safene interne, pentru un caz de ascită, operaţiune care în Iaşi n'a fost executată de cît de d. prof. dr. Juvara.

Cazul acesta a mai fost operat, în serviciul d-rului Bottez, de către d. dr, Mîrzescu, însă nu în mod satisfăcător şi nici tratamentul care i s'a făcut, n'a fost de efect.

D. prof dr. Juvara s'a pronunţat că va mai încerca o nouă operaţie.

D. prof. dr Ştefănescu Galaţi prezintă un bolnav, căruia i-a extras, pe cale naturală, 10 c. m. de sondă, rămasă în beşică, în urma unei sondări. Cazul acesta a provocat o lungă discuţie.

D. dr. Ţaicu mai prezintă un caz de cancer stomachal, de la un bolnav operat în serviciul d-lui prof. dr. Juvara.

D. dr. Vrînceanu prezinză o piesă a unui bolnav de asteosarcom, foarte voluminos, care ţinea de omoplat.

Orele flind înaintate, comunicările ce urmau să le mai facă d-nii d ri Bacaloglu, Tănăsescu, Veisa şi Ţaicu, s'au amînat pentru şedinţa viitoare.

Şedinţa s'a ridicat la orele 11 jum.

❑ D-nii Albers şi Stressau, ingineri, ai societăţii Allgemeine Electricitäts Gesellschaft din Berlin, au sosit în localitate, şi au inspectat uzina tramvaiului electric.

❑ Azi dimineaţă la orele 10 d-nii coloneli Iancovescu noul director al liceului militar şi Castriş noul comandant al batalionu IV vînători, s'au prezentat d-lui general Tătărăscu comandantul corpului IV de armată.

❑ Astă-seară Joi 13 Mai, se deschide stagiunea de vară a teatrului Pathé Frères, sub conducerea electricianului A. C. Bottez, în grădina Bragadiru, special amenajată pentru aceste spectacole. Programul de deschidere este nou în întregime şi cuprinde opere datorite celor mai celebri autori şi interpretate de somităţile teatrale ale scenelor străine, cele mai recente creaţiuni în sporturi moderne, cele mai frumoase privelişti ale naturei minuţios redate, scene comice cu Max Linder, Prince, etc. etc. In acest program de deschidere figurează Bărbierul din Sevilla, celebra comedie a lui Beaumarchais interpretată de Georges Berr, Jean Perier, d ra Bertiny, cei mai renumiţi artişti de la Comedia franceză.

Programul nou cuprinde apoi cele mai noui submarine (Whitehead) în timpul funcţionărei lor; o sublimitate în arta cinematografică. Scufundarea vaporului şi reapariţia lui cu întreg echipagiul, cum sunt lansate torpilele explozibile etc. etc.

Sporturi şi distracţii în munţii Vosgi (Franţa). O casă construită de ghiaţă şi zapadă; ultima creaţiune sportivă: Sănii automobile,—Şampionii patinajului,—Femei făcînd curse cu ski şi în săniuţe,—Bobsleighs,—Sărituri uriaşe cu ski,—totul fidel şi precis după natură.

O splendidă comedie întitulată „Parol' că nu mai fumez" în al cărei rol principal joacă simpaticul Prince, va stîrni hohote de rîs. Nu va lipsi nici neimitabilul Max Linder, care va fi la înălţime, ca în totdeauna în comedia „Şiret barbat" compusă de d-sa însăşi.—Roma antică şi Roma modernă cel mai celebru oraş din univers prin monumentele şi suvenirele sale istorice, Quirinalul-palatul regal, Biserica Sf. Petru, Pieţele grandioase, Columna lui Traian, Ruinele Romei clasice etc.—Uriaşele uzine metalurgice din Decazeville (Franţa), turnătoriile de oţel etc.

Dansurile orientalilor, Indienii, Japonejii, păpuşi animate, dansul luptătorilor, se apropie duşmanul, dansul imaginînd lupta între triburi etc.

Imensa bogăţie şi varietate a programului, splendida execuţiune a sujetelor, fixitatea absolută în redarea vederilor, vor da din nou prilej inteligentului public ieşan, de a se convinge pe deplin că teatrul Pathè Frères, sub conducerea d-lui A. C. Bottez, este superior tuturor spectacolelor similare.

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 13 Mai

Teroarea din Tecuciu

Tecuciu.—Astăzi, după cum se ştie se efectuează aci, balotajul pentru alegerea col. II Senat.

Administraţia desfăşoară încă de eri o teroare de nedescris şi întrebuinţează tot felul de mijloace nelegale şi pedepsite de lege, aşa cum se proceda cu zeci de ani urmă, la alegeri.

Aşa, în timpul nopţei, primarul şi mai mulţi agenţi tocmiţi de administraţie, au venit la locuitorul C. Lazăr din comuna Iveşti, bănuit că la 6 Mai a votat pentru candidatul opoziţiei şi după ce au speriat femeia şi copiii, au uns casa cu păcură, ameninţîndu-l că'i vor incendia casa.

In comuna Buciumeni, comandantul de jandarmi s'a dus în persoană la Marin Bejan, alegător col. II Senat, l'a rîdicat cu forţa, pentru a'l sechestra. Cu mare greutate, Bejan a reuşit să fugă în oraş şi se reclame cazul parchetului.

Inspectorul şcolar L. Veniamin a sosit în Tecuciu, sub pretext de ancheta pe profesorul Filip,—în realitate însă de a intimida pe profesori.

Preotul Manolachi şi alţi locuitori din satul Valea-Rea, fuseseră de asemeni sechestraţi şi cu greutate au reuşit să fugă şi să vină la Tecuci, spre a reclama cazul parchetului.

Dar, exemple de acestea s'ar putea cita multe. Neruşinaţii din fruntea administraţiei operează cu bîtele ca în codru.

Procesul Stoenescu-Jellea

— Condamnarea acuzatului —

Bucureşti.—Procesul a durat pînă în noapte.

La orele 6 jum., după terminarea rechizitorului, ia cuvîntul d. avocat Ottescu, apărătorul lui Stoenescu. Avocatul apărărei analizează rechizitorul procurorului şi cearcă să pună în evidenţă iresponzabilitatea acuzatului. Medicii, în actul lor medicolegal, au declarat că nu pot să se pronunţe de cît asupra responsabilităţei medicale, dar nu şi asupra responsabilităţei sociale. Judecătorii vor trebui să se pronunţe asupra acestei din urmă stări.

Analizînd depoziţiile martorilor apărarea pune în evidenţă, că din cele declarate de unii din aceştia, rezultă că Stoenescu-Jlea a avut complici.

Terminînd, cere circumstanţe uşurătoare pentru acuzat.

La 9 şi 15 desbaterile sunt închise. Preşedintele face un rezumat, după care dă citire la următoarele întrebări:

1) Acuzatul Gh. Stoenescu Jellea, este culpabil, că în ziua de 8 Decembrie 1909, a comis faptul de omucidere, cu voinţă, asupra persoanei d-lui I. Brătianu?

2) Luase el hotîrirea de mai înainte, de a comite faptul?

3) Acuzatul Gh. Stoenescu-Jellea a aşteptat în stradă pe d. I. Brătianu?

După ce se suspendă şedinţa, juraţii întră în camera de deliberare. Publicul aşteaptă cu o mare nerăbdare rezultatul.

După o deliberare de 25 minute, juraţii aduc un verdict afirmatit, pentru toate întrebările, fără a acorda circumstanţele uşurătoare.

In sală se observă oare cari murmure de groază.

In urma verdictului juraţilor, curteă condamnă pe Stoenescu-Jellea la maximum pedepsei, 20 ani muncă silnică.

*

După pronunţarea verdictului, a urmat următoarea interesantă convorbire între preşedinte şi acuzat:

Preş.—Condamnat,—ai trei zile libere pentru a face recurs la Casaţie.

Acuz.—Eu nu ştiu ce e recursul!

Preş.—Te poţi plînge contra celor ce am făcut noi aci!

Acuz.—Eu cer, în cuvintele mele, cum mă pot exprima, să fiu judecat de altă curte, căci am fost nedreptăţit!

Preşed. (întrerupînd): Să te porţi bine în închisoare...

Acuzat. (întrerupînd)... e o judecată nedreaptă!

Preşed.: ...ascultă, să te porţi bine în închisoare, căci, poate se vor milostivi de tine!

Acuzat.: — Am o bănuială... (e întrerupt şi scos din sală, în cît nu mai poate continua)

La eşire, Stoenescu căzu jos, leşinînd.

Mişcarea în armată

Bucureşti.—Pe ziua de astă-zi a apărut mişcarea în armata cavaleriei.

O operă romînă

Bucureşti.—Ministerul instrucţiunei o luat decisia ca subvenţia de 20,000 lei, care fusese acordată companiei lirice romîne, să fie încredinţată d-lui P. Popovici, directorul Conservatorului, pentru a înjgheba elementele necesare pentru înfiinţarea unei opere romîne.

Oraş distrus de insurgenţi

Londra.—Agenţia Reuter află după o ştire primită din Ceang, că insurgenţii au ars ca la o sută de case din oraşul Sitang. Funcţionarii au trebuit să fugă. Oraşul este în mîna răsculaţilor. Mari mase de răsculaţi merg spre nord, distrugînd numeroase sate.

Numirea unui comisar otoman în Creta

Paris.—Ziarul „Le Siecle" află că Italia ar fi consimţit deja la propunerile Anglo-Franceze de a se numi d. Zaimi sau în caz de refuz alt comisar superior otoman în Creta.

Numai răspunsul Rusiei n'a sosit încă.

Primirea ofiţerilor Romîni

Odesa.—Reprezentanţii districtului militar al Odesei au plecat la Ungheni pentru a întimpina pe deputaţiunea militară romînă care soseşte mîine cu un tren special.

Teroarea de la Tecuci

Tecuci.—Pînă acum ora 4, au votat 140 alegători, în mijlocul celor mai grozave ingerinţi administrative.

Revizorul şcolar a ameninţat pe învăţători, dacă vor vota chiar rudele lor.

Cavaleria este concentrată iar garda de infanterie, sub conducerea sub locotenentului Păunescu, protejă făţiş pe guvernamentalii, lăsînd să intre în curtea de vot numai liberali nealegători.

Banda neagră operează sub scutul armatei. Junimişii au primit ordin de la centru să voteze pentru candidatul liberal. Totuşi se prevede reuşita candidatului conservator-democrat.

In oraş e o adevărată teroare. Armata şarjează mulţimea.

Celebrul bleastru, care a fost descoperit pentru înlocuirea suveicei, funcţionează, dovadă că alegătorii intîrzie foarte mult în cabina de vot.

PRIMARIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa publicului că prin contractul ce are Primăria Iaşi cu antrepenorul vidangelor, îi este cu totul interzis acestuia a în casa ori ce sumă de bani de la cetăţani, pentru scoaterea din latrinele sau cisternele lor, materii lichide, semilichide sau chiar solide, aşa că ori ce sumă plătită direct antreprenorului iar nu la percepţia Comunei se va considera ca nulă, şi persoana care va fi plătit antreprenorului va fi pusă în urmărire şi va fi nevoită a plăti din nou suma datorită.

No. 09524 8 Mai 1910

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Desinterie —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu
Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia ISAKKOFFLER BUCUREŞTI

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

JOI 13 MAI A. C.

Şi în serile următoare:

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

AVIS

Subsemnatul Leon Goldştein aduc la cunoştinţă onor. mei clienţi că am mutat atelierul de armurărie mecanică din Str. de Sus po. 104, tot în aceiaşi stradă la No. 99, colţ cu str. Gh. Mîrzescu, unde se va executa ori ce reparaţiune de arme, biciclete, gramofoane, pompe de stropit vii, maşini de cusut, precum ori şi ce obiect atingător la această branşă.

Tot odată aduc la cunoştinţă că în atelierul meu se execută reparaţiunii de zecimale, bascule şi balanţe fiind autorizat de onor Minister cu No. 27066.

Cu stimă
LEON GOLDŞTEIN
Str. de Sus No. 99.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858* Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iaşi. Str. de Sus No.

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1015 Sîmbătă 15 Mai 1910

Judecata s'a făcut

In procesul politic de succesiune la putere judecata s'a făcut.

La Tecuci partidul conservator-democrat a repurtat un nou şi desăvîrşit succes electoral, care va fi chemat să deslege nodul gordian.

Ţara, de la Dorohoi la Severin în marea ei majoritate s'a pronunţat şi se pronunţă pentru partidul conservator-democrat, întru cît el întrupează într'însul aspiraţiunile ei cele mai alese.

Succesele noastre nu sînt urmarea unui fapt întîmplător, nici unei înşelăciuni de moment. Ţara Romînească, care doreşte progresul cu cumpătare şi cu egală şi armonică desvoltare a tuturor claselor sociale nu a văzut şi nu vede de cît în partidul conservator-democrat întruparea acestor cerinţi sociale şi politice.

Liberalii, prin anarhismul lor de guvern au tulburat totul, au nemulţumit totul; Carpiştii prin reacţionarismul lor tradiţional au încetat de a fi oameni buni de pus în slujba ţării.

Unii s'au putrezit stînd la putere; alţii s'au putrezit stînd în nelucrare; şi unii şi alţii sînt cîrpe de asvîrlit, căci o ţară n'are nevoe de cîrpe pentru şters colbul sau petele de sînge.

Şi pe cînd în trîmbiţe şi surle trîmbacii Carpişti asurzeau lumea că ţara e cu ei şi că această ţară anonimă dă delegaţie d-lui Carp să atragă atenţia Coroanei, că interesele sale sînt ameninţate mai dăinuind liberalii la putere; ţara cea legală, ţara care are în mîna sa votul, dătător de bine, limpezitor de situaţii încîlcite, izvorîtor de noi puteri politice, această ţară pusă la teascul arbitrarului şi presiunei unei administraţii ticăloase şi abuzive, a putut să-şi arăte din nou cui îi dă toată încrederea cîrmuirei.

Rînd pe rînd cetăţenii nu văd scăparea zilei de mîine, de cît în partidul nostru; şi de se pune bărbat încercat sau novice în ale politicei; fruntaş sau simplu luptător, indiferent cine o fi, stîndardul democraţiei conservatoare e îndestulător, pentru ca încrederea prin vot să vină de la sine.

Dovada s'a făcut.

Regimul de la putere e în descompunere. Neruşinat cum e a întrebuinţat toate mîrşeveniile politice, a sechestrat alegători, a blasturat voturile, a asmuţit canalie, a siluit conştiinţele alegătorilor, ca doar-doar o putea amîna cu o zi vadeaoa răfuelii.

N'a izbutit.

Bravii cetăţeni Tecuceni, oţeliţi şi în alte lupte, au putut găsi în conştiinţa lor puterea de rezistenţă şi în faţa urnei n'au ezitat un singur moment de a pune în urna albă buletinul candidatului democrat-conservator.

Ţara aştepta cu vădita nerăbdare verdictul de la Tecuci. Şi nu s'a înşelat un singur moment, că verdictul va fi alt-fel de cum a fost al laşilor, al Craiovei, al Romanului, al Capitalei. Nu se putea ca lanţul lungilor victorii să nu cuprinză şi veriga Tecuciului, acel centru de viaţă politică, care poate fi pildă pentru întreaga ţară.

Acolo, la Tecuci, partidul conservator-democrat are de şef pe un brav luptător, care ca Tecucean a sacrificat totul pentru prosperitatea oraşului şi judeţului. Bunurile cu care D-zeu l'a înzestrat a ştiut să le verse spre binele obştesc şi numele Cincu e legat de cele mai frumoase opere de caritate publică. Dragostea şi încrederea ce întreg judeţul şi oraşul Tecuci o arată numelui Cincu sînt izvorite dintr'un şir lung de binefaceri şi atenţiuni, cari au rîdicat sus, în ochii tuturor, pe şeful nostru local de la Tecuci.

Dar succesul de la Tecuci mai rezolvă o chestie încurcată: cui i se revine succesiunea puterii?

Carpiştii au văzut că a mai cere avizul corpului electoral de la Tecuci în momentele actuale e o inutilitate. De fapt însă, şeful partidului, d. Carp, a avut grija să telegrafieze puţinilor săi partizani să voteze pe candidatul liberal. Această duplicitate din partea d-lui Carp trădează goliciunea sufletului său şi că nu merită a fi nici fiul tatălui său necum ginerele soacrei sale.

Iar Măria Sa Regele, care în practica sa constituţională s'a deprins a lua indicaţiile sale de politică internă din votul legal al alegătorilor noştri, va şti să aleagă dintre frazeologii seci şi bombastici şi între partidul, care cu sacrificii mari, dar conştient de chemarea sa politică, rînd pe rînd ştie să întrunească pe numele fruntaşilor săi voturile legale ale ţării politice.

Iaşii, Ilfovul, Dolj'ul, Romanul, Tecuciul, iată atîtea prilejuri de a se orienta, că ţara vrea imperios un guvern Take Ionescu.

Judecata ţării s'a făcut; şi *vox populi vox... Regis.*

Gh. Ghibănescu

Condemnarea lui Jelea

Gazeta franţuzească a Brătienilor nu se mulţumeşte numai cu verdictul juraţilor în chestia Jellea; ci mai pretinde gazeta, că, „Opinia publică va ratifica verdictul".

De sigur, fapta lui Jellea trebuia reprobată şi de judecată, cum ea a fost reprobată de public şi de presă. Şi Jellea a fost legalmente condemnat la două zeci ani muncă silnică, întru cît pedeapsa este prevăzută în cod pentru cazurile cînd juriul nu va acorda circumstanţe uşurătoare.

Dar Jellea n'a fost judecat. Judecătorii lui au fost prietini de ai d-lui Brătianu şi este incontestabil, că s'a operat o tragere la sorţi patriotică, compunîndu se juriul, în mare parte, din aderenţi ai primului ministru.

Cu asemenea judecători, cu o curte, care a fost expresia execrabilă a injustiţiei, Jellea n'a putut fi judecat, n'a fost judecat şi condemnarea lui presintă şi condemnarea d lui Brătianu.

D-lui Brătianu le era frică de judecata dreaptă. Il priveşte de ce i era frică, dar şi condemnarea lui Jelea va privi, pentru vecie, conştiinţa primului ministru, acea foarte elastică conştiinţă, pe care nu reşeade numai cazul Jellea.

Opinia publică a Romîniei nu poate ratifică verdictul juriului în condiţiunile în care ei a fost dat. Legiuitorul, în interesul unei cît mai bune justiţii, a admis recuzarea pentru judecătorii, pentru martorii cari sunt în legătură cu reclamantul şi impricinatul.

In cazul special, judecătorii atentatorului la viaţa primului ministru, au fost slugi de ale acestuia şi slugi de ale ministrului justiţiei, o altă mostră execrabilă de individ lipsit de scrupul.

Jelea îşi va da sufletul în saline, pentru atentat săvîrşit dar nereuşit asupra d-lui Brătianu. Iar acesta, satisfăcut pentru moment, va fi urmărit veşnic de spectrul injustiţiei.

O izbîndă uriaşă

— Partidul nostru a înregistrat ieri un nou şi uriaş triumf. —

Partidul conservator-democrat încheiase anul politic 1909 prin triumful de la Bucureşti; iar în primele luni ale anului 1910, partidul condus de Take Ionescu a reuşit să înscrie trei mari victorii: Iaşi, Roman, Tecuci.

La Iaşi partidul luptase contra coaliţiei junimisto-colectiviste; la Roman—contra colectiviştilor protejaţi, pe sub mînă, de junimişti, iar ieri, la Tecuci, a avut să lupte foarte greu contra sălbătăciei administraţiei, sălbătăcie care a trecut peste toate limitele.

La Tecuci n'a fost luptă: a fost răsboiu. Bandele colectiviste, incontinuu excitate de spectrul insuccesului, devenise tot mai sălbatece, mai setoase de scandal, mai îmbibate de ură.

Din negura unor vremuri urîte şi uitate—au fost reînviate toate fărăde-legile, toată ruşinea, tot felul de presiuni—ca să îngrozească norodul, să împrăştie teroarea, să facă presiuni asupra conştiinţelor.

Intre foc şi sabie s'a efectuat alegerea de ieri la Tecuci. Incendiate au fost casele cetăţenilor, pentru ca nenorocirea cea mare—avutul lor dat pradă jaratecului—să-i oprească să meargă la vot; mulţimea a fost şarjată de armată; soldaţii, puşi să se respecteze prevederile legii asupra votărei, au fost învăţaţi, de comandantul lor, să nu aplice legea în ce priveşte pe colectivişti; dar între foc şi sabie au mers la vot îngroziţii alegători, ca să protesteze contra atîtor infamii şi să hotărască în mod solemn, ca urna să glăsuiască pentru candidatul unui partid, care, tocmai contrar bandei colectiviste, este iubitor de ţară, de libertate şi de ordine.

Şi aşa s'a întîmplat. Teroarea şi groaza, focul şi sabia, au fost învinse ieri la Tecuci, biruind dreptatea şi legalitatea.

In mijlocul cîmpului de luptă, între şarjele cavaleriei, larga ospitalitate a infanteriei—pentru colectivişti şi caselor incendiate—a fost împlîntat, spre semn de biruinţă, stîndardul partidului conservator-democrat.

Biruinţa aceasta întrece cu mult pe toate celelalte, căci dacă am fost pretutindeni cu arme ilegale şi înveninate, nicăeri n'a mers inconştienţa pînă unde au împins-o canibalii colectivişti de la Tecuci.

*

Unde de, ulatul colectivist a strigat, zilele trecute, d-lui I. I. Brătianu: «şefule, ne ciocoim». Deputatul colectivist a ajuns să vadă, că socializtu'-poporanist Brătianu, merge spre ciocoizm.

Brătienii n'au fost nici odată altă ceva de cît ciocoi. Dar ciocoi foarte răi: neautentici, parveniţi.

Expluzările ce le-au făcut; şrapnelele cu care au hrănit pe ţărani şi întunericul care a învăluit judecarea lui Jellea — toate acestea vorbesc nu despre ciocoizm, dar despre un reacţionarism făcut cu multă patimă şi cu anumită socoteală.

Acum, că Brătienii au dat faliment cu nefasta lor politică, grandomania şi prostia nu-i împedică să se pregătească de alegeri generale.

Profitînd de alegerea de la Tecuci, ei au voit să dee pildă cum socotesc să facă alegerile generale şi să ajungă la majorităţi, cu toată fierberea ce există în ţară contra lor.

Dinastia s'a putut convinge, prin răspunsul tecucenilor, că presiunile, focul şi sabia, nu sunt, nici chiar ele, mijloace de a înăbuşi odiosul: căci ţara a ajuns să considere pe Brătieni ca odioşi, periculoşi şi prea de tot obraznici.

Obrăznicia lor n'are margini cînd ie vorba să combată takismul, singurul element de care le este frică Brătienilor. Acum au dovadă mai mult, că nu ei vor învinge takismul, ci takismul i va zdrobi pe ei, cu toate Băncile, Creditele, fabricile şi ale lor celelalte viţe americane.

O ţară în plină renaştere, în plină desvoltare, în plin progres, nu trebue pusă la încercare ca să răspundă, că progresul ei nu se datoreşte unui ciocoi parvenit, nici fratelui său, nici celuilalt frate — şi că nu este permis unor asemenea fraţi să lupte contra lui Take Ionescu.

Brătienismul, cea mai hidoasă speţă a politicei noastre, a fost pedepsit ieri la Tecuci prin uriaşa izbîndă a partidului democrat.

Şi acum să luptăm înainte.

OAMENI ŞI LUCRURI

CA FLORILE...

A fost negreşit un frumos început iniţiativa de a se aranja, la rondul Copoului o bataie de flori şi acei cari au avut norocul să asiste eri la serbarea înflorită de Mai, vor fi păstrat de sigur una din cele mai adînci impresiuni de frumuseţe.

Erau cîndva, tot în acelaşi punct al oraşului, priveliştі fermecătoare şi serbări dese. Istoricii Iaşului ne arată că acum cîteva decenii numai, pe cînd încă oraşul era Capitală domnească, aleele Copoului, cu rondurile lor, erau în lunile de primăvară locul de întîlnire a celei mai fruntaşe elite, începînd cu lumea Curţii căreia îi era interzis să străbată tîrgul pe jos. De aceea veneau la deal radvanele şi echipagiile elegante, veneau călăreţii,—iar acolo de o parte şi de alta a aleei, lumea se împărţia în „pietoni" şi „călări", iar unii ca şi alţii umpleau răsunătoarele cărări cu ecourile rîsetelor vesele şi sănătoase, între cari se deosebiau ca nişte triluri de cîntătoare, glasurile celor mai tinere şi mai frumoase femei din lumea elegantă a Capitalei moldoveneşti.

Era frumos Iaşul pe atunci, iar grădinile, nou întemeiate, formau podoabele caselor boereşti, înfloriau pretutindeni în jurul locuinţelor.

In scăderea şi împuţinarea grădinelor trebue să vedem şi starea de înapoiare a Iaşului de astăzi, dacă nu în ceea ce priveşte desvoltarea industrială şi comercială, dar de sigur în ce priveşte buna lui stare şi buna lui dispoziţie sufletească.

Florile sunt una din trebuinţele sincere ale simţirei omeneşti. Vederea lor, parfumul lor, blîndeţea şi frumuseţea lor,—toate sunt momente ce impresionează şi întregesc cultura sufletelor. Aceasta mi-o ziceam în zilele celor din urmă săptămîni, de cîte ori vedeam dimineaţa, grupuri de şcolari şi şcolăriţe ori tineri lucrători şi lucrătoare, strecurîndu-se sub tufele noastre dese de liliac ori acăţîndu-se de gard pentru a atinge crengile de salcîmi. Cu ce mulţumire şi mîndrie îşi împodobeau piepturile, hainele, părul cu florile furate şi ce plăcere să i vezi lăcomindu-se la aceste podoabe fireşti cari—ori şi cum—aveau să se irosească în curînd şi cari nu puteau avea o soartă mai bună decît ornînd, fie numai cîteva ceasuri, o tinereţe, ispitind o dorinţă, infiripind o îndrăzneală...

Căci toată filosofia lucrului e aceasta: că floarea e trecătoare. Aceasta face frumuseţea şi graţia ei; aceasta a-ţi spus o—nu este aşa—doamne tinere care a ţi format ori aţi urmat cortegiul de trăsuri şi de călăreţi, întovărăşind elanul vostru cu însăşi serbarea floriler de Mai?

Şi de voi, numai de voi, tinere frumoase doamne, atîrnă ca să se perpetueze atari serbări înnălţătoare, pentru însuşi gustul şi cultul frumosului, a voastră în primul rînd e datoria de a se serbători florile, cari vă împodobesc şi cărora le daţi rostul şi menirea în lume. Cu ele formaţi o duioasă şi veşnică tovărăşie şi nimic nu e mai simbolic, mai plin de înţelesuri de cît momentul cînd, graţie vouă, ele sunt aruncate, risipite cu abundenţă ca şi cum de sus, ar cădea într'o ploaie parfumată şi ameţitoare dătătoare de senzaţii, de amintiri, de plăceri şi de uitări. De la dînsele învăţati arta de a încînta simţirile, artă de a fi—femei..

Rodion.

Asupra literaturei dramatice

Rîndurile ce urmează sunt simple reflecţii, însemnări fugitive schiţate din fuga condeiului; ele nu au pretenţia nici de a lămuri sau dezlega o problemă literară, nici de a pune într'o nouă lumină o chestiune atît de discutată ca aceasta. Voi căuta să desvolt în linii generale, o părere personală, care poate va părea pentru unii întru cît-va hazardată: scriind acestea, parcă văd zîmbetele discrete ale cetitorilor mai sceptici din fire... O, iubiţi cetitori, zîmbetul vostru e îndreptăţit: *Nihil novi sub soli.*

S'a vorbit mult şi continuă încă a se discuta cu aprindere despre numeroase chestiuni privitoare la arta şi literatura dramatică. E ceva ce pare a fi pasionat sufletul mulţimei din vremi îndepărtate. Redarea sentimentului, transpunerea lui şi mijloacele de a l comunica masselor, creaţiunea artistică, natura emoţiunei dramatice şi a. m. d. sînt fragmente din acel şir îndelungat de probleme ce au format subiectul numeroaselor studii, polemici şi lucrări. In timpul din urmă discuţiile acestea au luat un caracter combativ; se luptă cu aprindere pentru lămurirea cutărei chestiuni, ca pentru deslegarea unei dificile equaţii algebrice... dar cîmpul discuţiunilor acestora e atît de vast şi în atîtea feluri se poate privi un lucru cînd e vorba să pui bazele unei teorii, în cît nu putem spune că s'a ajuns la un rezultat comun; însă prin ingeniozitatea argumentărei atîtor spirite distinse, prin felul cum s'au scos la iveală diferite părţi necunoscute încă ale acestor probleme, s'a dat celor ce le-au urmărit măcar în treacăt, posibilitatea de a vedea lucrurile în mod mai precis, de a şi forma şi ei oarecare convingeri şi păreri cît de modeste, care la rîndul lor ar putea da naştere altora, poate mai bine întemeiate şi susţinute. Deci subiectul pe care-l voi trata — interesant prin sine însuşi — e tot odată şi de actualitate.

Vom vorbi pe scurt despre soarta ce va avea — după părerea noastră — literatura dramatică în viitor, dacă va merge progresînd din ce în ce sau dacă, din contra, va pierde oarecum din forţele ei... şi vom arăta motivele. Em. Faguet, în interesanta sa lucrare „Drame ancienne, drame moderne" arată superioritatea artei dramatice asupra tuturor celorlalte arte, spunînd că pe cînd sculptura, pictura te face să vezi, literatura să gîndeşti, iar muzica şi dansul să simţi, arta dramatică te face totodată să vezi, să gîndeşti şi să simţi, deci întrunind pe toate aceste arte, ea e vădit mai superioară de cît ele. Fără a încerca să combatem această teorie, vom privi chestiunea dintr'un alt punct de vedere.

Ştim modul cum s'au desfăşurat în cursul veacurilor, producţiunile literare dramatice. Fiind supuse şi ele legei evoluţiunei, astă-zi se prezintă sub o fază cu totul deosebită a celei din timpurile antice de exemplu.

De altfel, evoluţia aceasta o constatăm la toate genurile literare şi ca să nu mergem mai departe e destul să ne amintim puţin de trecutul nostru literar, pentru a putea vedea ce înseamnă desvoltarea treptată a unor manifestări de ordin intelectual. Zilnic apar noui feluri de exprimare, zilnic producerile spiritului sufăr o metamorfozare simţită, atît în fond cît şi în formă.

Ce deosebire — ca să luăm un exemplu — între poezia unui Conaki şi aceia a lui... Minulescu; şi doar timpul care i desparte e relativ scurt, cîteva decenii dacă izolează epocile ce le au dat naştere. Tot astfel şi cu literatura dramatică: la cei vechi — am numit pe Greci — începe de la mijloacele cele mai rudimentare, cele mai primitive, ajungînd din ce în ce a se fixa cu caractere proprii şi stabilite. Teatrul la ei în adevăr e o şcoală, ceia ce nu mai putem spune despre cel din zilele noastre; înfiripat sub auspiciile moralei, el va da pilde. Acolo faptele rele vor fi răzbunate, uneltirile ascunse vor fi descoperite şi puterea zeilor va fi simţită planînd deasupra întregei acţiuni. Cu mici deosebiri aceleaşi caractere vom descoperi şi în teatru—mult mai sărac — al Romanilor, el fiind mai mult sau mai puţin o imitaţie a celui Grecesc. Vom trece la Francezi. Aici vom vedea în secolul clasic, o adevărată luptă a pasiunilor. Toate virtuţile, toate viţiile omeneşti vor fi puse pe scenă, vor fi înveştmîntate în gesturi şi costume şi vor fi lăsate să discute şi să dialogheze. Subiecte puternice, acţiuni bine clădite vor emoţiona publicul încă neformat pentru apreciarea analizelor sufleteşti mai amănunţite, care se vor ivi mai tîrziu.

Trecînd prin perioada de decadenţă a teatrului clasic, vom ajunge în epoca romantică, pe care am putea-o numi, epoca împuşcăturilor de revolvee şi a sinuciderilor. In adevăr, în acest interval de timp, cît a ţinut noua şcoală literară ce se anunţase cu atîta zgomot şi pompă, producerile dramatice sunt în buna parte într'o vădită inferioritate.

In general vorbind, aici se va uza

de subiecte extra-vagante şi cît mai complicate, de atunci care să pasioneze pe mulţi prin amănuntele sensaţionale cu care vor fi presărate. Vor veni apoi timpurile melodramelor nesfîrşite cu tirade, blesteme, tînguiri, etc. care se vor termina prin inevitabilele străpungeri de spadă, s'au descărcărcări de focuri omorîtoare. Ele vor fi producerile timpului.

Mulţimea, al cărei suflet nu va fi încă apt pentru emoţiuni mai superioare va gusta aceste scene lipsite în mare parte de artă, aceste scene naive şi neadevărate. Va trece însă în această epocă şi se vor arăta spre orizont, raze prevestitoare de lumină. Artiştii vor în cepe să înţăleagă că nu stă totul în inventarea unui subiect mai mult sau mai puţin sensaţional, în încurcături de acţiune şi în tirade kilometrice, ei vor căuta să ne dea pe cît vor putea, din ce în ce mai multe stări sufleteşti, analize a sentimentelor rezultate din conflicte psihologice.

Va fi ărta realismului care a dat realismului moderat, "a teatrului modern care are azi în Franţa atîţi reprezentanţi de forţă; va fi paralel cu aceasta, arta atît de subtilă a simbolismului care a dat teatrului opere adînci. şi nemuritoare. Un Maeterlink— pentru a nu numi de cît pe unul—a fost o revelaţie în felul de a se concepe lucrările dramatice. La ei, subiectul pro priu zis, va fi oare cum pe planul al doilea, dîndu-se locul de onoare analizelor subtile, avîndu-se în vedere înainte de peripeţiile corpului omenesc, pe acele ale sufletului.

Trebue însă să-l recunoaştem ca ori-ce mijloace se vor întrebuinţa, ori cu cîtă superioară dibăcie vor fi create, acţiunea nu poate dispărea din operele dramatice; ea e un *ce* indispensabil, e prima condiţie ca lucrarea să existe, să aibă vieaţă. Totdeauna, cît de mult va căuta autorul să-l neglijeze, într'o operă de teatru va fi un sîmbure dramatic, însoţit de efecte scenice. In caz contrar, ăc nu va mai putea susţine reprezentările publice, va cădea. Insă cei care au văzut cum a evaluat mereu gustul publicului, au putut constata că acţiunea, efectele într'o operă de artă prezintă din ce în ce mai puţin interes pentru cetitorii de azi. Sufletul lor e delicat, el se simte jignit, în bună parte azi şi credem că pe viitor din ce în ce mai mult, cînd dă de lucrări cu acţiuni greoi împletite, de senzaţie, desnodămînturi banale, învechite. Sufletul modern cere ceva suptil, el părăseşte pe zi ce merge romanele senzaţionale, ce-s gustate azi într'un cerc foarte restrîns, el vrea analize sufleteşti şi nu se mulţămeşte ca această analiză să fie dizolvată în acţiune, ci însuşi autorul să o minuiască, să o desfăşoare, şi să i de-a sensaţii şi emoţiuni superioare.

Bourget, Hervieu, de Règnier şi atîţi alţii sunt autori, ce se cetesc actualminte tot mai mult... şi vor veni mereu alţii noui care vor corespunde într'un grad şi mai înalt cerinţelor publicului cetitor. Cerinţele acestea se arătase încă mai de mult, de acum a proape trei decenii, în literatura Franceză; să ne amintim de Maupassant, despre care Bourget spune între altele: „Je lui voudrais... une angoisse de quelque chose d'autre et pour tout dire, une conception de la vie plus tourmentèe", şi atunci celebrul romancier văzînd în sfatul prietenului său un adevăr adînc, lasă felul romanelor în care acţiunea juca un rol principal, şi care vedea el că ori cu cîtă măestrie le-ar scrie publicului tot, parcă iar plăcea ceva mai superior, mai viu, şi dădu la iveală după o muncă nu uşoară acele capo-dopere atît de gustate, de analiză profundă şi puternică, de pătrundere a sufletului omenesc pe care l cunoştea atît de bine, şi care sînt *Fort comme la mort* şi *Notre coeur*.

In teatru însă, e imposibil a se introduce aceste reforme. In vecnic psibologia e disolvată în acţiune şi nu poate fi de cît numai ast-fel; şi publicul cult rafinat pe care zi ce merge cere autorului mai înalte, mai alese cu care să dea naştere emoţiunei estetice, cu care s'o transporte, s'o vrăjească nu se va putea adresa teatrului, pentru aceasta —am văzut din care motive—ci se va adresa romanului al cărui cîmp e vast şi apt pentru orice fel de mijloace artistice.

Incă un exemplu că teatrul, din acest punct de vedere nu e la înălţimea deplină a altor genuri literare, e faptul constatat de ori cine, cu prilejul dramatizărei romanelor. In regulă generală, piesele extrase din lucrările romancierilor sunt mai prejos ca modelele lor... şi lucrul se explică.

Totdeauna va trebui să se apeleze în teatru la efecte dramatice şi acestea au început a se demoda, nu mai pot fi gustate de toată lumea. Nu mai vorbim de piesele cu tendinţi, care ca ori ce lucrări de acest fel nu-s apreciate azi de cît de un cerc prea restrîns, care n'au în vedere mai nici odată valoarea artistică a operei... Concluzia? Am făcut nişte simple constatări ar fi prea hazardat să profetizăm, vorba lui Konaki: „toate stau pe o schimbare"... totul evoluează şi viitorul ne rezervă multe surprize. De sigur nu putem afirma că genul dramatic va dispărea lucrul acesta nu l'am crede nici odată. Putem presupune cel mult că într'un viitor îndepărtat, sufletul rafinat al omenirei nu se va mai putea mulţămi numai cu producerile ce nu se pot elibera de o tradiţie.

Fie care gen literar va avea însă totdeauna cercul său de admiratori, de a preciatori mai mult sau mai puţin restrîns Genul dramatic va avea pe al lui. Presupunem însă din motivele văzute,—si astaţi ar fi oare cum concluzia noastră—că acest cerc nu va fi una dintre cele mai populate.

Evandru

BUNICUŢA

(poveste pentru adulţi, de Vagner)

— Maşurocica!

— Aici, aici sînt bunicuţă; sînt cu tine, totdeauna cu tine, i se pare că aude şoptindu-i cine-va la ureche.

Se cutremură bătrînica, îi slăbesc picioarele şi mînele ei bătrîne.

Abia poate să aprindă o lumînărică, se apropie cu teamă de pătişor unde stă Maşurca şi se apleacă asupra ei. E senină şi liniştită fetişoara palidă, moartă. Peste ochişorii închişi, sprincenele sînt ridicate ca într'o cugetare adîncă. Duios şi blînd e zîmbetul trist.

— A murit, a sburat hulubaşul! şopteşte bătrînica, îşi face semnul crucii, tremură şi porneşte pe plîns.

Aice-s bunicuţă li.. Aice buna mea! îi răsună în ureche. Sînt vie şi n'am să mă mai despărţesc de tine, nu mai plînge! Şi i se pare că cineva se apropie de ea, o mîngîie cu mănuşiţa, îi şterge lacrimele, îi netezeşte obrajii ei sbîrciţi, şi-i cuprinde gîtul ei uscăţiv.

*

Au îngropat trupuşorul Maşurcăi. Bunicuţa a condus-o pînă la cimitir.

— D'apoi unde am s'o mai pun şi pe asta? Nu vezi că nu mai sînt locuri, bodogăneşte groparul supărat.

Dar s'a găsit loc,—un colţ între două morminte mari. A săpat groparul ca de un cot şi s'a umplut groapa de apă. Aici a pus sicriaşul, care a fost aproape tot acoperit de apă.

— Tot atîta, se gîndeşte bunicuţa.... Nu-i oare tot atîta, unde are să putrezască trupul ei?...

Tot atîta, tot atîta, bunicuţă dragă! îi şopteşte la ureche vîntul răcoros!..

Bătrînica vîndu lucrurile ce le mai avea şi-şi luă rămas bun de la stăpînul casei; apoi se duse la Excelenţa Sa. Aici au întîmpinat-o cu bucurie şi bunătate. Liuba se miră şi se întristă mult auzind de moartea lui „Cherubin-Monstre"... Iată că nu mai e nevoie de plăpomioară, degeaba am mai muncit,—se gîndi ea, iar Excelenţa Sa dădu bunicuţei tocmai 10 ruble, dar ce era şi mai de samă o scrisoare de recomandaţie către „societatea surorilor de caritate". Era foarte bucuros, se 'nţelege nu de moartea Maşurcăi, doamne fereşte, nu de asta, dar numai de faptul că istoria cea urîtă cu casierul se sfîrşise de la sine.

Bătrînica a intrat în Societatea Surorilor de Caritate.

La 'nceput nu voiau s'o primească: ce să facem cu slăbătura asta? Dar au pus-o la încercare şi au găsit că va putea să îngrijească bolnavii, să măture, să orînduiască. dar mai cu seamă le-a plăcut faţa ei blîndă şi bună. Toţi bolnavii o iubiră pe bătrîna bunicuţă.

— Ia ascultă bătrînico, spune-mi cum stă de vorbă cu tine nepoţica ta?—o întreabă unul din bolnavi.

— Cum nu, dragul meu, Maşurocica mea vorbeşte cu mine..

— D'apoi ea-i moartă!...

— Nu, dragul meu... Numai trupul ei e mort, dar ea trăeşte... uite şi acuma cum mă mîngîe, mă sărută şi-mi zice: „draga mea bunicuţă".

— Apoi ţi-ai eşit din minţi bătrîno! Ceia ce spui tu e năzăreală. Inţelegi tu.... nă-zăr-rea-lă, ţi se pare numai..... ţi se năzare!...

Dă din cap bătrînica şi nu mai răspunde nimic.

— Cum pot, se gîndeşte ea,—să ţi dovedesc că asta e adevărat?!

Şi la urma urmei cum s'ar îndura cine va să nu i dea aşezămînt bunicuţei?

Fine

tradusă din ruseşte de Dr. GUŢU

Litere-Ştiinţe-Arte

Kneisel-Fuchs.—Stagiunea teatrală şi artistică propriu zisă se va incheia la Iaşi în mod demn şi mîngîitor,—cu un concert dat, în seara de 21 Mai, de violonistul Kneisel.

Acum cîteva săptămîni artistul a mai concertat în oraşul nostru, dar căzînd în toiul beneficiilor,— n'a prea realizat un beneficiu remarcabil şi aplauzele singure nu pot hrăni pe artişti,—nici chiar pe cei buni între care se numără şi profesorul Kneisel.

Acum, cînd oraşul s'a mai liniştit de reprezentanţii şi de concerte— singur Mircea Pella va mai înveseli astă seară publicul iaşan cu al său „Balamuc"— credem că se cuvine ca lumea iubitoare de artă să încurajeze în prezenţa pe un artist excelent ca violonistul Kneisel. Cu atît mai mult că bogatul program asociază şi numele pianistului Theodor Fuchs la acel al eminentului violonist.

Asemenea ocaziuni sunt destul de rare şi nu ne îndoim că iaşanii vor profita şi se vor arata ospitalieri.

*

In prima notiţă de eri s'a tipărit „lucrurile comune" în loc de „locurile comune", ceea ce a denaturat înţelesul notiţei.

*

La facultatea de medicină din Paris au avut loc violente demonstraţii studenţeşti în contra ceremonialului învechit ce însoţeşte examenele. Protestările au fost conduse de studenţii vechi ai facultăţii.

*

Artista pariziană Cécile Sorel posedă doi lei tineri (a nu se confunda cu lei... noi). Lucrul n'ar fi extra-ordinar. Dar excelenta artistă a făcut unui redactor de la „Matin" o expunere artistico-filosofică foarte interesantă asupra cauzelor care o fac să iubească atît de mult fiarele acestea interesante şi în ce constă superioritatea lor faţă de oameni şi de celelalte animale. E o pagină frumoasă de psihologie.

*

Andres Dippel, directorul Operei din Chicago—de curînd înfiinţată—a contractat un angajament cu tenorul francez Delmores. Artistul capătă un milion de franci pentru patru stagiuni de Operă. E o sumă fabuloasă pentru Europeni,—nu însă pentru americani.

*

Viitorul congres internaţional al presei va avea loc la Roma în 1911.

*

Oscar Blumenthal şi Rudolf Lothar au scris împreună o comedie în versuri, în trei acte „Cele trei graţii".

*

In Anglia există, de 7 ani, o ligă pentru buna creştere a copiilor: „National Guild of Courtesy". Organizaţia are astăzi 1625 secţiuni în 1500 oraşe cu peste 100,000 de membri. Cotizaţia anuală e de 10 bani; cineva semnează, ca să devină membru, declaraţia următoare: „Făgăduesc să fiu politicos cu toată lumea". Regulamentele obligatorii pentru membri conţin dispoziţiuni cari îmbunează şi îndulcesc caracterele.

*

STRUNA ZILEI

EXAMEN DE „CAPACITATE"

...Stăruinţi în toate părţile, după ochi şi sprincene cele cu tualete splendide şi cu părul oxigenat au trecut...

Opinia

Dacă n'au capacitate
Ştiţi ce fac viclenele,—
Blondele oxigenate
Brunele, şatenele?
...Vin acolo să-şi arate
Dinţii şi sprincenele.

INFORMAŢII

Alegerea de ieri.—*Rezultatul alegerei de la Tecuciu, a fost făcut cunoscut în Iaşi, ieri la orele 6, prin o ediţie specială a ziarului* Opinia.

In ediţia noastră obişnuită şi în o a doua ediţie, am publicat ororile ce s'au petrecut ieri la alegere—aşa că rezultatul a produs o mare impresie şi entuziasm în public.

Clubul conservator-democrat a fost iluminat a giorno, iar prin amabilitatea direcţiei cinematografului Pathé frères, am putut anunţa pe film, rezultatul alegerei, care a fost salutat cu aplause de numerosul public din grădina Bragadiru.

*

Cu trenul de nouă ore seara, a sosit în Iaşi venind de la Tecuci, d. A. A. Badareu. Şeful nostru local, intîmpinat la gară de prieteni, a fost obiectul unei manifestaţii de simpatie.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei, a primit o adresă de la A. S. R. Principesa Maria, cu rugămintea de a interveni la preoţi să se strîngă ajutoare pentru azilul de tuberculoşi.

I. P. S. S. Mitropolitul a ordonat prin protoerei, preoţilor din oraşele şi tîrgurile mai însemnate din Eparhie, ca să adune cu chetă ajutoare de la enoriaşi în ziua de 6 Iunie c., ziua Pogorîrei Duhului sfînt. Aceşti bani se vor înainta, prin protoerei, A-dţiei financiare, pe sama cavierului palatului Cotroceni, cu indicaţia „pentru tuberculoşi"

Curtea cu juri a judecat ieri procesul lui Const. Balan, acuzat de lovituri cauzătoare de moarte.

Acuzatul a fost aparat de d-nii avocaţi Mihail, Leopold Hax şi Şeptelici.

In aparare, d. Hax analizînd actul medico-legal al victimei, în care se stabilea o pneumonie traumatică, a demonstrat că pneumonia era preexistentă loviturilor.

Juraţii au răspuns afirmativ la întrebarea dacă acuzatul a dat loviturile şi au răspuns negativ la întrebarea dacă ele au cauzat sau nu moartea.

In consecinţă, curtea a condamnat pe acuzat la 6 luni închisoare şi 500 lei despăgubiri civile.

Serbarea cîmpenească de eri.—Ofiţerii din garnizoana locală, au organizat eri după amiază, o splendidă serbare cîmpenească, cu bataie de flori, pe platoul Copoului, în dreptul rondului I.

E pentru prima oară, putem zice, cînd s'a văzut în Iaşi o aşa de frumoasă, aleasă şi superbă serbare cîmpenească, la care a luat parte tot ce Iaşul are mai distins şi mai ales.

La orele 4, au început să sosească la rondul I, trăsurile împodobite, care de care mai frumos flori de primăvară cu flori de Mai, automobile de asemeni splendid ornate cu ghirlănzi şi călăreţi îmbracaţi în flori şi ghirlînzi.

O lume imensă se adunase de asemeni de a lungul rondului şi pe platou, admirînd frumuseţa cortegiului.

La orele 4 şi jum., cortegiul se pune în mişcare spre platou, şi una după alta, trăsurile împodobite şi călăreţii, parcurg distanţa pînă la locul unde avea să aibă loc serbarea.

Remarc, în bogăţia de culori a florilor şi ghirlandelor, trăsurile neîntrecut de frumos ornate ale: d-nei şi d lui general Tătărăscu, d nei maior Văleanu şi Hurmuzescu, d-nei col. Musteaţă, automobilul splendid împodobit a d-nei şi d-lui locot. Goliescu ca şi acel a familiei P. Sion, d nei col. Cernătescu, d-nei col., Călinescu, superb împodobită trăsura d-lui col. N. Cernătescu, cu maci roşi, d-nele col. Brănduş, maior Liciu, lt-col. Vrabie, familia maior C. Petala, familia Dahon, d na Corjescu, d-na căp. Negruzzi, d-na căp. Sturdza-Pavelescu, col. Nestorian, loc. Agapi, familia Drăghici, d-şoarele Rober, căp. Dubert, d-na Seni şi Rotbard, Veisa, Cristofor, Erbiceanu, Stamatiu, Al. Gheorghiu, Filipescu, d na Ghenovici, V. Rusovici, d na Vasiliu şi Combatti etc.

Dintre călăreţii, cu caii frumos îmbracaţi în flori remarc d-nii: col. Al. Călinescu, maior Arion, maior Căluneanu, căp. M. Negruzzi, căp. Andrei, căpitan Luca, lt. Bijulescu, lt. Goliescu, lt. Leatris, lt. Ghenovici, lt. Opaitz, d-na lt. Opaitz, lt. Scheletti, sub-locot. P. Softa, Carp, Bobulescu, Saint Georges, Drăghici, Mavrocordat Puiu Mortzun, etc.

Splendidul cortegiu, în sunetul muzicei militare, ajuns în careu, se începe bataia cu flori. Intr'o animaţie de nedescris, cortegiul parcurge de nenumarate ori careul în timp ce călăreţii urmăresc trăsurile şi o ploaie de flori curge din toate părţile. Bogăţia de culori şi splendoarea florilor dădeau cîmpului un aspect desevîrşit de frumos.

Intre orele 5 şi 5 jumatate, se execută de către soldaţii şi ofiţerii din cavalerie, sub conducerea d-lui col. Al. Călinescu, figuri de carusel, admirabil de bine reuşite, după care urmează cadrilul cîmpenesc.

La orele 6 şi jumătate splendida serbare ia sfîrşit şi cortegiul trăsurilor împodobite şi călăreţilor îmbracaţi în flori, porneşte spre Piaţa Unirei, parcurgînd străzile Carol şi Lăpuşneanu, în frunte cu muzica regimentului 13 Ştefan cel Mare.

La orele 7 p. m., frumosul cortegiu ajunge în piaţa Unirei, unde de asemeni, o lume imensă se adunase, pentru a admira cortegiul. Muzica întonează marşul defilărei şi rînd, pe rînd trăsurile defilează în jurul rondului din Piaţă, după care într'o mare animaţie, cortegiul se desparte, fie-care îndreptîndu-se spre locuinţele lor.

Noile bilete de bancă de 20 şi 100 lei, vor fi puse în circulaţie la sfîrşitul lunei aceştia.

Biletele actuale vor continua să aibă curs pe piaţă, retragerea lor rămînînd să se facă cu încetul.

Noile monede de 50 bani, 1 leu şi 2 lei, nu vor fi puse în circulaţie de cît la sfîrşitul lunei lunie.

Membrii clubului liberal local au fost convocaţi pentru Luni 17 Mai c., spre a alege delegaţii care vor lua parte la congresul liberal ce se va ţinea în Capitală.

Din Bacău ni se comunică că d. colonel Costescu, comandantul garnizoanei locale a fost azi victima unui accident care ar fi putut avea urmări grave.

Pe la orele 2 p. m. caii de la trăsura d-lui Brăescu speriindu-se, au luat vînt călcînd pe d. colonel Costescu care tocmai sărea din trăsura regimentului pentru a evita ciocnirea trăsurei sale cu aceea a d-lui Brăescu.

D-sa a fost ridicat şi transportat imediat acasă.

Din fericire starea rănitului nu inspiră temeri serioase.

SPECTACOLE

— La cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, e o serie de tot interesantă. In afară de vederi de pe natură, cum e oraşul Ruen, cu minunatele împrejurimi şi altele, programul cuprinde: carnavalul de la Nizza din anul acesta. Se desfăşoară în întregime, cortegiul impunător şi frumos al carnavalului din anul acesta, luat după natură se relevă alegoria „Chantecler", precum şi princesa carnavalului. Emoţionanta dramă „Răzbunarea d-rului Viliam", e o piesă bine redată, care într'adevăr te emoţionează. De asemeni, e de relevat drama „Oaspete'e rău", ambele jucate de cei mai distinşi artişti.

Programul mai cuprinde o serie de comedii ca: aparatul electric, scandalul maiorului, etc. etc. precum şi diferite scene instructive şi sportive.

Muzica regimentului 13 Ştefan-cel-Mare.

DIVERSE

— Intr'o gîrlă de lîngă şoseaua Nicolina s'a găsit cadavrul în putrefacţie al unui copilaş.

Din ordinul parchetului, cadavrul a fost dus la morgă.

— Cu începere de la 17 Mai s'a modificat itinerarul vagoanelor penitenciare de pe reţeaua cfr.

— Aseară locuitorul D. Ursachi din satul Coarnele Caprei, a fost impus in abdomen de un taur. In stare gravă a fost dus la spitalul din Podul-Iloaie.

— Duminecă, 6 Iunie, va avea loc în sala Teatrului Regal (foasta sala Pastia), o frumoasă serată dansantă, organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcan

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, clorо anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită,** peri şi **parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Ogliuzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

Sălbătăciile de la Tecuci

De trei septămîni Tecuciul era cuprins de groază și de teroare. De multă vreme campania electorală colectivistă nu s'a făcut cu atîta nerușinată sălbătăcie.

Cum 150 din 240 alegători înscriși în listele electorale ale colegiului II Senat sunt rurali, operațiunile colectiviste s'au urmat mai ales la țară și la podgorii. Ca șef de bandă a figurat I. Atanasiu, fratele lui Alecu Atanasiu, care a condus toate sălbătăciile.

In afară de automobile particulare, au funcționat tot timpul și automobilele județelor: Tecuci, Tutova și Covurlui, care erau la dispoziția directorului prefecturei, secretarului consiliului județean și agenților colectiviști. Telefonul a funcționat atît ziua, cît și noaptea și primarii aveau ordin să dea de știre imediat ce o persoană străină venea la țară. Directorul prefecturei și ceilalți inspectau zilnic pe primari, ca să se convingă că lucrau după ordin. Revizorul școlar avea misiunea să îngrozească pe învățători și să'i facă responsabili chiar de modul cum vor vota rudele lor.

Alți agenți au avut misiunea de a merge la fie-care tren și chiar la a patra stație de Tecuci, ca să ieie în primire pe alegătorii veniți din afară. In gara Ghidigeni au fost luați în primire doui alegători din Iași, d-nii dr. veterinar Lupașcu și N. Battin, antreprenorul hotelului Traian, cărora li s'au dat timbre poștale ca să le lipsească pe buletinele de vot, drept cheie că nu vor vota pe candidatul conservator democrat.

Soldații, sub comanda ofițerului Panaitescu, care aveau însărcinarea să păzească respectarea zonei, lasau să treacă pe toții agenții colectiviști.

Adevărata teroare a fost eri începînd de la orele 2. Alegătorii rurali fură aduși cu automobilele și descărcați la casa lui Alecu Atanasiu. In grădina publică, nu departe de această casă, se adunase o mulțime enormă și foarte mulți fruntași conservatori-democrați, care protestară contra sechestrării alegătorilor de către agenții colectiviști. Drept răspuns la aceste protestări, interveni procurorul Ioachim, care somă ca lumea să se împrăștie, iar apoi tot din ordinul procurorului veni cavaleria care șarjă mulțimea.

Acest fapt a fost culmea tuturor nelegiuirilor și din toate părțile s'au rîdicat energice protestări.

Rezultatul votului, proclamarea de ales a candidatului partidului conservator, a fost primită de public cu ovațiuni entuziaste.

După ororile cele văzuseră Tecucenii, timp de trei săptămîni, a fost pentru ei o adevărată ușurare și o mare satisfacție, că dreptatea a putut triumfa contra nelegiuirei și sălbătăciei.

❑ *Administrația comunală, represintată prin excelentul domn Eraclide, a reziliat cu de la sine putere contractul de afișaj ce-l avea cu d. T. Maximovici.*

Reziliarea asupra căreia justiția va avea să se pronunțe—fusese precedată de o „campanie" a ziarului colectivist local.

La licitația ce s'a ținut pentru darea în întreprindere a afișajului, el a fost adjucat asupra d-lui P. S. Alexandrescu.

D. Alexandrescu afirmă acum, că a licitat pentru ziarul colectivist local, care va avea să încaseze venitul și cere pentru el, în schimb, locul de secretar al teatrului.

Tipograful Iliescu, care imprimează ziarul, pretinde că afișajul i aparține, că așa a fost vorba ce a avut-o chiar cu d. Stere, de și d. Stere, ca mare naiv ce este, a declarat d-lui Iliescu, că nici nu știe, ce ie aceea afișaj.

Lucrurile s'au încurcat foarte rău.

❑ *D. P. P. Carp a sosit astăzi dimineață la Țibănești. Șeful partidului conservator a declarat că va pleca să-și facă cura la Vittel, iar la București nu va mai veni de cît în Octombrie.*

❑ *D. Lupu Kostache, șeful junimiștilor din Tutova, va pleca zilele acestea la Țibănești și va cere d-lui Carp să revie la altă politică, aceasta pe care o face acum fiind absolut în detrimentul partidului.*

D. Kostake, care este unul din cei mai vechi aderenți ai politicei d-lui Carp, va declara șefului său, că se retrage din viața publică, dacă f.lul politicei actuale va continua.

❑ *Junimiștii din Tecuciu au primit ieri ordin telegrafic de la centru, ca să dee cele opt voturi ale lor candidatului colectivist.*

La primirea acelei telegrame, junimiștii s'au întrunit la d. G. Glod, unul din șefii lor, și după discuțiile urmate au hotărît să treacă peste porunca de la centru și să voteze pentru candidatul conservator-democrat.

Cei opt junimiști au venit în grup în sala de vot, la orele patru.

❑ *Guvernul a permis să se facă toate infamiile la Tecuci, numai să fie ales candidatul colectivist.*

Reușita guvernului la Tecuci, ar fi fost de mare folos la congresul liberal pentru admiterea ideei, că colectiviștii pot face alegeri generale.

Rezultatul votului a fost comunicat imediat d lui Brătianu și prefectului de Vaslui, care l'a transmis, la rîndul său, ministrului Constantinescu, care se afla la Laza.

❑ *Candidatul colectivist la alegerea de ieri, fusese, pe vremuri, vechil la una din moșiile d lui Nestor Cincu.*

❑ **Tezele examenului de capacitate la școlile Normale se vor da tot în zilele de 1 și 2 Iunie, de oare ce modificările aduse în noul program își vor avea aplicare de la anul viitor.**

❑ **Următoarea mutație s'a mai făcut printre ofițerii din garnizoana locală, pe ziua de 10 Mai: locotenenții Scarlat Petrescu, din regimentul de escortă, în regimentul 7 roșiori, Aslan G. Emil, din regimentul de escortă, în regimentul 9 roșiori, Stoilov C. din reg. 1 roșiori, în reg 7 calarași și Butunoiu Aurel, din reg. 1 roșiori în 7 calarași.**

❑ **Cu începere de la toamnă se vor înființa cîte va noui școli rurale în cătunele unde se simte nevoie din cauza depărtării pînă la școalele din comune.**

❑ **Mîine dimineață trupele din localitate vor face a treia manevră de garnizoană, în împrejurimile orașului.**

◑ **In ziua de 20 Mai revizorul școlar va examina pe mai mulți evrei, cari au cerut revizoratului autorizația de a deschide aziluri confesionale.**

❑ **Zilele acest a revizoratul școlar va înainta ministerului instrucțiunii publice, rezultatul conferințelor generale ale membrilor corpului didactic din județul Iași.**

❑ **La conferința cercului cultural din Prisacani Moreni, s'a discutat în ședință intimă despre întroducerea în studiul geografiei, iar în ședință publică a vorbit d. Gh. Sachelarescu despre însemnătatea zilelor de 2 și 3 Mai pentru romînii Ardeleni. După aceasta corul elevilor a intonat imnul regal și alte cîntece.**

❑ **Directorul școalei primare de băeți „V. Konta", a cerut revizoratului școlar să intervină la ministerul instrucțiunii ca să acorde o reducere de 50 la sută elevilor școalei pentru excursiunea ce o vor face la Bîrnova.**

❑ **Examenul pentru diplomă al elevilor clasei a VII a a seminarului „Veniamin Costachi", se va începe la 1 Iunie c.**

Conform noului regulament, examenul de absolvire pentru clasa VII-a nu se va mai ținea.

Comisiunea examinatoare va fi întocmită în cursul săptămînei viitoare.

❑ **Duminică 27 Mai, sărbătoarea „Înălțărei Domnului", se va oficia, cu o deosebită solemnitate, hramul M-rei Neamț.**

Vor asista starețiii de la toate mănăstirile.

❑ **A apărut No. 2 al revistei bisericești „Ortodoxul", a societății clerului „Mîntuitorul Hristos", din Eparhia Mitropoliei Moldovei.**

❑ **Astă-zi la orele 4 jum p. m. profesorii școalei Normale „Vasile Lupul" din Iași, s'au prezentat în corpore la colegul lor d. Gh. Apostolescu, și au depus cărțile de vizită în semn de dragoste colegială și atenție pentru eșirea sa la pensie pe ziua de 1 April 1910.**

D. Gh. Apostolescu a servit școala publică, la școala de agricultură de la Galata (1867—1869) și la școala Normală „Vasile Lupu" de la 1869—1910, deci în total 43 de ani.

❑ **Incepînd de la 15 Mai și pănă la noui dispozițiuni, orele de serviciu la prefectura județului vor fi de la 8 dim. —1 p. m.**

❑ **Cu începere de la 1 Iunie încrederea economilor, se va acorda concedii în serii de cîte o lună de zile tuturor soldaților din garnizoana locală.**

Sub nici un motiv însă soldații nu vor mai fi trimeși pe la particulari la munca cîmpului.

❑ **Din Mălini, jud. Suceava, se comunică: frații Ion și Gheorghe Ursu, au ucis, astă noapte, prin lovituri, pe consăteanul lor C. T. Vodă.**

❑ **La concursul general de oină al școalelor secundare, ce se va ținea la Bărlad la 21 Mai, va lua parte din Iași echipa elevilor școalei normale „Vasile Lupu".**

❑ **Prefectura județului întocmește o statistică de producțiunea mijlocie pe hectar a tuturor sămănăturilor, vii și fînețe.**

❑ **In astă sară profesorii școalei Normale „V. Lupu" se întrunesc în conferința didactică în salonul cercului didactic pentru a lua cunoștință de noile modificări aduse în regulamentul școlilor Normale, de a face situația celor 4 bimestre încheiate și a vedea cum se prezintă situația elevilor acum cînd se începe cel de al cincilea bimestru.**

❑ **Ministerul de interne a comunicat prefecturii județului, că pe viitor cînd se vor trimite institutului Antirabic din Capitală, persoane mușcate de cîni turbați, să se treacă în adresă, starea lor materială, de oare ce numai acelor lipsiți de mijloace, statul le acordă întreținerea.**

● **Revizoratul școlar al județului a fost înștiințat că nici o mutare nu se va mai admite printre învățători, de cît după terminarea examenelor generale.**

❑ **In vederea îmbunătățirei rasei animalelor și mai cu seamă a rasei oilor, ministerul agriculturii a cerut prefecturii județului ca autoritățile comunale să dea tot concursul lor comisiunei hipice și zootecnice care va vizita fie-care comună.**

❑ **La 31 Mai se va ținea în Capitală, la ministerul instrucțiunei publice, licitație pentru darea în întrepindere a instalațiunilor de distribuirea apelor la institutele de cultură din Iași, depinzînd de acest minister, și anume:**

Seminarul Veniamin, școala comercială superioară, școala de Belle Arte, gimnaziul Ștefan cel Mare, șc. normală de fete, șc. profesională „Sf. Sava", seminarul pedagogic, șc. normală „V. Lupu", Universitatea, șc. superioară de Arte și Meserii, liceul Național, institutul anatomic, liceul internat, facultatea de medicină.

❑ **Domnii M. Ferechide, C. Nacu, V. Missir, C. Stoicescu și I. Procopie Demetrescu, au luat parte la un consiliu de miniștri ce s'a ținut ieri și în care s'a discutat asupra congresului liberal.**

❑ **Banca Albina.**—Asupra informației strecurate în ziarul nostru din partea celor interesați în frunte cu locuitorul Lența din Vlădeni, primim astăzi o întîmpinare din partea consiliului de administrație al sus numitei bănci, supt No. 118 din 9 Maiu a. c. că cu recipisa No. 74 din 20 Februarie a. c. s'a încasat 200 lei de la locuitorul D. Lența, și că cu bonul No. 81 din 10 Martie i s'a restituit toată suma, după ce i s'a oprit 100 lei pentru un împrumut făcut, cum dovedește recipisa No. 113 din 10 Martie a. c.

Banca Albina are 260 membri și capital de 20800 lei și prin această bancă s'a cumparat moșia Borșa cu Casa Rurală pentru locuitori.

Consiliul băncii se compune din d-nii: I. Panu președinte, Gh. Șoimu, I. Panu, și D. Golimas, membri; I. Popa Huțu, Gh Tugui, Gh. Iftime și C. Isac Groza cenzori.

❑ P. I. Andriescu profesor de Religie la școala normală „Vasile Lupu" cerînd numirea sa definitiv, a fost eri inspectat de d. inspector școlar Sol. Haliță.

Cu acest prilej d-sa a asistat și la alte cursuri atît ale școalei normale cît și ale școalei primare de aplicație.

❑ Astă-seară Vineri 14 Mai, are loc o splendidă reprezentație cinematografică a teatrului Pathé Frères, sub conducerea electricianului A. C. Bottez, în grădina Bragadiru, special amenajată pentru aceste spectacole. Programul cuprinde opere datorite celor mai celebri autori și interpretate de somitățile teatrale ale scenelor străine, cele mai recente creațiuni în sporturi moderne, cele mai frumoase privelești ale naturei minuțios redate, scene comice cu Max Linder, Prince, etc. etc. In programul de astă-seară figurează Bărbierul din Sevilla, celebra comedie a lui Beaumarchais interpretată de Georges Berr, Jean Perier, d-ra Bertiny, cei mai renumiți artiști de la Comedia franceză.

Programul cuprinde apoi cele mai noui submarine (Whitehead) în timpul funcționărei lor; o sublimitate în arta cinematografică. Scufundarea vaporului și reapariția lui cu întreg echipagiul, cum sunt lansate torpilele explozibile etc. etc.

Sporturi și distracții în munții Vosgi (Franța) O casă construită de ghiață și zapadă; ultima creațiune sportivă: Sănii automobile,—Șampionii patinajului,—Femei făcînd curse cu ski și în săniuțe,—Bobsleighs,—Sărituri uriașe cu ski,—totul fidel și precis după natură.

O splendidă comedie întitulată „Parol' că nu mai fumez" în al cărei rol principal joacă simpaticul Prince, va stîrni hohote de rîs. Nu va lipsi nici neimitabilul Max Linder, care va fi la înălțime, ca în totdeauna în comedia „Șiret barbat" compusă de d-sa însăși.—Roma antică și Roma modernă cel mai celebru oraș din univers prin monumentele și suvenirele sale istorice, Quirinalul palatul regal, Biserica Sf. Petru, Piețele grandioase, Columna lui Traian, Ruinele Romei clasice etc.—Uriașele uzine metalurgice din Decazeville (Franța), turnătoriile de oțel etc.

Dansurile orientalilor, Indienii, Japonejii, păpuși animate, dansul luptătorilor, se apropie dușmanul, dansul imaginînd lupta între triburi etc.

Imensa bogăție și varietate a programului, splendida execuțiune a sujetelor, fixitatea absolută în redarea vederilor, vor da din nou prilej inteligentului public ieșan, de a se convinge pe deplin că teatrul Pathè Frères, sub conducerea d-lui A. C. Bottez, este superior tuturor spectacolelor similare.

Catastrofa vasului „Calais"

Calais.—Vasul submarin francez „Pluviose" a fost ciocnit de un vapor care l'a înecat. Doui remorcheri sunt la fața locului împreună cu mai multe bărci de salvare.

Echipagiul era compus din 22 oameni sub comanda locotenentului Callot.

*

Paris.—Ministerul marinei comunică ziarelor o depeșă din Calais, spunînd că vaporul „Pas de Calais", care plecase din Calais spre Douvres la ora 3 și 45 după amiază, s'a ciocnit la o depărtare de două mile din port, cu vasul sub marin „Pluviose" care s'a înecat pe un fond de 17 metri.

Rezervoarele de petrol par a fi crapate, sunt mari temeri pentru cei 25 oameni ai echipagiului. Lucrări de salvare au început.

*

Paris. — Catastrofa vasului submarin „Pluviose" s'a produs în momentul cînd acest vas care făcea niște exerciții de scufundare, a încercat să treacă pe dedesubtul vaporului „Pas de Calais" care părăsea portul în drumul său spre Douvres. Submarinul „Pluviose" care avea un tonaj de 450 tone, a fost construit în 1907.

*

Calais.—Vaporul „Pas de Calais" părăsise portul mergînd spre Douvres, cînd o roată a vaporașului s'a ciocnit în mod violent, Vaporul se opri, căpitanul crezînd a fi atins o ancoră plutind sub apă. Dar în curînd să văzu partea dinapoi a vasului sub marin Căpitanul făcu să se pună numai de cît o barcă cu cîți-va marinari care explorară vasul submarin, se urcară pe el, ciocniră pe peretele vasului fără a primi vre un răspuns și curînd vasul submarin dispăru sub valuri.

*

Calais —In momentul ciocnirei, vaporul mergea cu mare iuțeală, cînd căpitanul zări la stînga vaporului său ceva care plutea. El dădu numai de cît semnalul de oprire, dar iuțeala dobîndită nu permise reușita acestei manevre și o ciocnire se produse. „Pluviose" apăru la suprafață și curînd dispăru. Mai multe torpiloare sunt la locul sinistrului. Nu se știe dacă echipagiul mai trăește sau nu.

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 14 Mai

Marele scandal de la Sinod

Bucureşti.—După cum „Opinia" a anunțat cea dintîiu, conflictul sinodal s'a redeschis,—dar de o gravitate și mai mare de data aceasta.

La ședința de astăzi, la care erau prezenți 7 membri ai Sinodului, a venit și Episcopul Romanului și ministrul Haret.

La deschiderea ședinței, Episcopul Romanului a cerut cuvîntul. Mitropolitul Primat a refuzat să'i acorde cuvîntul spunînd că întăi să se citească sumarul ședinței precedente.

După cetirea sumarului, Episcopul Romanului repetă cererea de a i se da cuvîntul.

— Nu se poate, replică Mitropolitul Primat, căci a cerut mai înainte P. S. S. Archiereul Valerian!

— Cum a cerut Archiereul Valerian, = zice Episcopul Romanului, — căci n'a fost auzit de nimeni.

— Dar Archiereul Valerian nu cere cuvîntul, cu zgomot, ca P. S. Voastră,—zice Primatul!

Cum Archiereul Valerian n'avea nimic de spus, Episcopul Romanului declară că dacă nu i se dă cuvîntul, va fi nevoit să părăsească iarăși ședința și să nu poată lua parte la desbateri.

— N'ai de cît să te duci adaogă Primatul.

— Vă fac atent încă odată, că mă împiedecați de a participa la Sinod.

— De ce nu te astîmperi,—zise furios Primatul?

*

Episcopul Romanului, văzînd că i se refuză să i să dea cuvîntul, s'a sculat și a depus pe birou adresa sa,—rostind următoarele cuvinte:

— Aceasta este pîra mea contra I. P. S. S. Mitropolitului Primat Atanasie Mironescu, pe care îl acuz de imoralitate și erezie. Rog, respectuos, pe Sf. Sinod să fixeze ziua de judecată și aștept data procesului în București.

Episcopul Romanului părăsește sala Sinodului.

Ministrul Haret, veninos din fire, cum e, sare de pe bancă și strigă:

— Acuz și eu pe Episcopul de Roman de imoralitate, încă de cînd era director al Seminarului din Rîmnic!

Mitropolitul Primat: *Acuz și eu pe Episcopul Romanului de imoralitate.*

Se produce un zgomot colosal.

*

In adresa sa, adresată Sinodului, Episcopul Romanului, aduce acuzări grave Mitropolitului Primat și în acelaș timp cere să se facă lumină în acuzările aduse de preoții Vasilescu și Păunescu.

Arată apoi că legea sinodală n'a fost modificată, după cum s'a promis și că guvernul nu s'a ținut de cuvînt. Mitropolitul Primat nesocotește vederile Sf. Sinod, este imoral și eretic.

Episcopul Romanului cere darea în judecată a Primatului.

*

După plecarea Episcopului de Roman, Mitropolitul Primat a rostit o violentă cuvîntare la adresa acestuia.

D. Haret ia cuvîntul din nou și spune că nu numai că 'l acuză pe Episcopul de Roman, dar că 'l va da afară din Sinod.

Episcopul Nifon al Dunărei de Jos, propune să se mai acorde cîte-va zile de gîndire Episcopului Romanului, poate va reveni. Propune să se aleagă o comisiune care să'i comunice aceasta.

Un Inalt Prelat propune că de acum înainte, toți preoții care vor mai aduce acuzări Primatului, sau care vor adera la campania preoților Vasilescu și Păunescu, să fie caterisiți.

Cu mare greutate apoi scandalul s'a potolit.

*

S'a procedat apoi la alegerea a trei candidați, din care apoi ministrul va alege pe unul care va fi hirotonisit Arhiereu, în locul ramas vacant prin moartea lui Melhisedek Pitișteanu.

Au fost aleși P. P. C C. Arhimandriții: Miron Gherasim, care a întrunit cele mai multe voturi, Evghenie Humulescu și Teofil Mihailescu.

Prima Societate de Economie

DIN URBEA IAȘI

CONVOCARE

Domnii membri ai Primei Societăți de Economie din Urbea Iași, sunt convocați în adunare generală pe *Duminică 16 Mai 1910*, ora 1 ½ p. m., în localul propriu al Societății, din str. Ștefan cel Mare și Palat No. 1.

La ordinea zilei sunt următoarele cestiuni:

1). Raportul Comitetului de administrație asupra mersului afacerilor Societății în lunile dela 1 Ianuarie până la 30 April 1910.

2). Raportul Comisiunei de control privitor la constatările făcute de dînsa prin verificarea registrelor de comptabilitate, precum și a operațiunilor efectuate în intervalul de mai sus.

3). Alegerea Comisiunei de control art. 29, 41 și 47 din statute pentru verificarea gestiunei pe timpul dela 1 Maiŭ—31 August 1910 și care comisiune va lua parte lucra la alegerea și împărțirea dividendului pe anul curent social 1909—1910.

4) Regulamentarea definitivă cu reținerea funcționarilor.

5 Chestiunile ce se vor ivi în cursul ședinței.

Președintele comisiunei de Administrație
V. I. RADU

PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 2 Iunie a c. ora 1 a. c. ora 11 a. m. se va ține în Camera acestei Primării licitație orală pentru vinderea Parcelelor Nr. 15, 16, 23, 24, 25, 34, 35, 36 și 37 din dosul Morei de Foc.

Garanția provizorie de 40 lei.

Condițiunile de licitație se pot vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 09760 13 Mai 1910

Rugăm pe Onor. consumatori
ai apelor minerale
„Dochia", „Repedea"
„Baia" și „Stînca"
să observe bine etichetele noastre care cuprind aceste nume spre a nu le confunda cu acele ale unor produse pretinse simulare
Administrația
«Primei fabrici de ape minerale din Iași» pusă sub controlul d-lor chimist D. Cădere și dr. I. Țaranu.
— Str. Ghica-Vodă No. 37 —

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de **Ficat, Gută, Rinichi şi Desinterie** —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU** Tecuciu
Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER** BUCUREŞTI

Sticla a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subjetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

AVIS

Subsemnatul Leon Goldştein aduc la cunoştinţă onor. mei clienţi că am mutat atelierul de armurărie mecanică din Str. de Sus po. 104, tot în aceiaşi stradă la No. 99, colţ cu str. Gh. Mîrzescu, unde se va executa ori ce reparaţiune de arme, biciclete, gramofoane, pompe de stropit vii, maşini de cusut, precum ori şi ce obiect atingător la această branşă.

Tot odată aduc la cunoştinţă că în atelierul meu se execută reparaţiunii de zecimale, basculе şi balanţe fiind autorizat de onor Minister cu No. 27066.

Cu stimă
LEON GOLDŞTEIN
Str. de Sus No. 99.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iaşi. Str. de Sus No.

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numerii la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la
10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1016 Duminecă 16 Mai 1910

Iașul protestează

Contra cui? De sigur contra administrației, care pe zi ce merge se arată mai ostenită și mai nevrednică. Acum în urmă s'au petrecut un șir de fapte, cari dovedesc cu prisosință pînă unde merge nepăsarea ei, cînd e vorba de interesele orașului în care trăim.

De sigur, nimărui n'a putut să'i scape din vedere faptul, că anul acesta au rămas mulțime de imobile neînchiriate. Nu e stradă unde să nu se vadă și acum, la mai multe case veșnicul bilet „de inchiriet". Ne apropiem, după cum se vede de o criză, ca cea de care n'am scăpat de cît acum vre o 4 ori 5 ani.

Și cui se datorește acest fapt? Interesatu s'a administrația să examineze chestiunea și să ia din pripă unele măsuri, cari să ne impedice a ajunge la o catastrofă?

Nu mai e îndoială pentru nimeni că o parte din populația de altă dată a lașului l'a părăsit. Printre cei de curînd plecați, și cari au contribuit să înmulțească numărul golurilor, se află un mare număr de militari.

Toți știm, că serviciul intendenței, care numără peste 20 militari, a fost desființat pentru Iași, adică trimes de aici în alte localități.

O dată cu aceasta, ni se mai promisese o lovitură, care din fericire pînă astă-zi nu s'a realizat. Școala militară, urma să fie mutată de aici la Craiova. Nu știm în definitiv, dacă de această amenințare am scapat. Unii afirmă, că la Septembrie faptul va fi îndeplinit.

Am scapat însă pentru moment. Dar cui se datorește aceasta? Nu administrației noastre, care n'a deschis gura, ci Primăriei și cetățenilor Craioveni, cari nu voiau să lase școala interioară militară, ce o au acolo. Li se promitea Craiovenilor școala militară din Iași, însă dînșii oameni cuminți știau că numai nebunul trage nădejde, știau că dacă dai din mînă ceia ce ai, nu te mai întîlnești cu ceia ce ți se promite.

Craiovenii dar, au protestat, și administrația superioară a trebuit să ție seamă de aceste proteste ale lor. Ce a făcut administrația noastră? Nimic și iar nimic. Nici cînd s'a luat de aici un întreg corp de ofițeri, ca cel al intendenții, cari a fost dus la Roman, ea n'a zis o vorbă, nici cînd am fost amenințați cu luarea școalei militare nu s'a auzit de protestul administrației noastre comunale.

Va să zică, atunci cînd e vorba a se apara interesele orașului, administrația noastră face pe surda. Cînd e vorba însă de a pune dări, atunci i se aude glasul. Lumea se plînge de greutățile vieții, Primăria mai sue dările. N'are voe omul să facă o reparație cît de mică la imobilul său, fără să fie supus la taxă de autorizare, care e în disproporție colosală cu valoarea reparației, ca să pue cine-va un stîlp nou la o poartă, stîlp care costa 2 ori 3 lei, trebue să ia o autorizare, care costă 5 lei. Cu rînduiala aceasta orașul rămîne tot murdar, dar ce i pasă administrației? Banii să iasă și atîta tot.

Un cetățian are o magazie de scînduri în curte. Acoperișul e în stare rea, ar vrea să l repare. I se cere să-l facă de zid. Are omul de unde, n'are, el trebue să-l facă așa cum cere administrația, care preferă mai bine să vadă putrezind toată magazia, de cît să dea voe cetățeanului să facă reparație numai acolo unde trebue.

Față de atîta șicane, fie-care preferă a lasa lucrurile în stare cît mai rea; așa că orașul nostru tinde să aibă aerul unui tîrg devastat.

Trebue să recunoaștem, că de cînd stăm sub oblăduirea actuală Iașul n'a cîștigat absolut nimic. E cazul de a zice, că trebue să fim mulțumiți măcar cu aceia că nu ni s'a mai luat din ceia ce avem. Nu era vorba ca antrepozitele să se desființeze? Se găsise, ba că locul nu e bine ales, ba că e mlăștinos, și deci ele nu vor putea funcționa. De aci pînă la desființarea lor nu era de cît un pas. Noroc însă, că s'au răsgîndit acei ce plănuise acest nou atac dat Iașului.

S'a făgăduit Iașului Curtea de Casație? Se știe cum a rămas această afacere. S-a promis în schimb Curtea de Conturi. Pentru aceasta nici o rațiune nu se găsia ca să stea numai de cît în București, cum se găsise pentru Casație. A fost numai o promisiune.

Acum ni se promite a se aduce Școala de ofițeri din București, în locul Școalei militare de azi. Am fost însă păcăliți cu atîtea promisiuni, în cît ar fi o naivitate să dăm Școala militară pentru o promisiune.

Administrația comunală în nevrednicia ei nu poate nimic. Nu o ascultă nimeni. Rămîne ca cetățenii să facă aceia ce dînsa se arată neputincioasă a executa.

Auzim că orășenii vor să facă ei un fel de ligă pentru apararea drepturilor Iașului. Și trebue să știe toți că Iașul are drepturi de apărat.

Este timpul a nu se lăsa orașul în complectă părăsire. Străzi nu avem, praful te înecă din moment ce ai eșit din casă. Intr'un oraș cu așa mare întindere ca al nostru, cu o populație relativ însemnată, e o culme ca să nu găsești măcar o stradă curată, bine îngrijită, casele curățite și curțile fără gunoae.

O ligă dar, pentru ca să apărăm ceia ce avem, să nu lăsăm a ni se lua ceva, ci a mai obține îmbunătățiri pentru oraș, va fi bine venită. Liga aceasta, dacă s'ar lua și sarcina de a sprijini înfrumusețarea orașului, propunînd o sistematizare a alinierilor de strade, a construcțiunilor, căutînd a face să se dea înlesniri, dar nu a se face piedici celor ce vor să contribuiască la aceasta. va face negreșit lucrarea utilă, iar numele ei va rămînea înscris în cartea de aur a orașului.—**R.**

Scandalul din Biserică

Conflictul Sinodal a degenerat în scandal pe toată linia.

Politica nefastă a d-lui Haret la culte și a d-lui Ionel Brăteanu ca șef, a adus lucrurile aici. Ori cît de departe s'ar păr a legătura lor, dar așa este.

Acum cînd fostul mitropolit Partenie e mort se pot spune lucrurile pe față. D. Haret și Brăteanu de comun acord au înscenat fostului mitropolit cabala cu campania d-lui Gomoiu. Funcționarul inferior de la minister a fost menținut în slujbă, de și se făcuse delator înaltului său stăpîn. Ba era și încurajat. In afară de acuzările de lăuri de bani, tot ce se urzise pe sama fostului mitropolit, erau calomnii ordinare de cel mai josnic mahalagism.

Mi[illegible] protestat, ci chiar înalții prelați doritori de a lua locul, au tăcut și au consimțit la lățirea scandalului. Cu vădită îndignare fostul mitropolit Partenie spunea celor intimi, cum în dosul lui Gomoiu e mîna murdară a lui Haret și Brăteanu. Sensibil cum era a lăsat să vază ce măsură va lua guvernul. In întîlnirea de 2 ceasuri ce a avut d. Brăteanu cu mitropolitul Partenie a reeșit adevărul că guvernul n'avea interes să apere biserica, căci persoana mitropolitului Partenie le era un spin. I s'a spus verde în față de d. Brăteanu că de ozece I. P. S. S. nu e în înțelegere la Iași cu nici un fruntaș liberal, ci că primește vizitele d-lui Take Ionescu și Badareu, guvernul are nevoe de locul său.

Și Mitropolitul Partenie a cerut răgaz 24 de ceasuri și rezultatul a fost demisia.

Politica de gașcă îngustă liberală a d lor Brăteanu și Haret a alimentat zarva în biserică și ei sunt acei, care deschizînd pofte la Mitropoliții de azi i-au făcut să încurajeze scandalul. Și Partenie nu era—cu frica lui D-zeu și a sufletului curat al oamenilor—vinovat de nici un fapt imoral, cum fusese acuzat. Păcatele lui erau de alt ordin și nu atît ale lui, cît ale încunjurătorilor.

Dar iată că păcătoșii iau locul mielu lui răpus. Cei ce pentru blidul de linte vînduse onoarea bisericei, azi își culeg roadele fără de legii lor. Și d. Brăteanu și d. Haret știu foarte bine toate păcatele reale ale I. P. S. S. Mitropolitul Primat. Știu strada, numărul, casa, numele femeii, numărul rețetelor, farmacia de unde s'au luat doctoriile, totul, totul, totul; dar n'au interes să aprindă focul; pentru că I. P. S. S. Mitropolitul primat e Iuda vînzătorul lui Partenie.

Politica îngustă a d-lor Brăteanu și Haret a transformat în unelte a lor și pe I. P. S. S. Pimen și pe Atanasie; i-au făcut unelte politice cu scopuri precise; și cum adevărul nu poate fi înfundat nici cu 99 cercuri de fer, presiunea politică ce o face guvernul de a pedepsi pe informatori și denunțători, în loc de a sfătui pe I. P. S. S. că e mai prudent să se demită, păstorul spre liniștea turmei; toate aceste porniri păcătoase politice au adus lucrurile la scandalul public din Sinod și din biserică.

D. Haret a terfelit biserica. Cuvîntarea sa din Senat contra Episcopului de Roman e un monument de mîrșăvie și micime de suflet. Cu acel discurs s'a învăpăiat pe toți apucații. Azi pe față se scrie că papismul e superior ortodoxismului și figura sinistră a ministrului Gregorian rînjește în voie pe hoitul bisericei strămoșești.

Ca buni creștini și cu dragoste de strămoșască credință în biserică, n'avem cuvinte de a ne arăta adînca noastră indignare, adîncul nostru dispreț pentru această politică murdară a guvernului liberal de azi. D. Haret a făcut din Sinod un local de înjurături și înjurii reciproce. Iar dacă părinții și-au uitat de situațiile lor, ministrul care e al țării, are toată răspunderea situației.

Partidul conservator-democrat și-a arătat de la început linia sa de purtare, înferînd politicianismul josnic al guvernului liberal în chestia sinodală. Guvernul voind să răpună un mistic, un sfînt, a dezgolit biserica în ceia ce are dînsa rană mai adîncă, în putreziciunea morală în care zac mai marii bisericei noastre, pre[illegible]

Iar Măria Sa are cuvîntul să se amestece. Dacă sfetnicii Măriei Sale uită să-și facă datoria. Țara cere Măriei Sale să pună capăt acestui scandal, care înjosește totul. **Opinia.**

Rezultatul politicei de culise

D. Carp are partizani soldați foarte disciplinați. Nici un alt șef de partid, asemenea d-lui Carp, n'a fost mai ascultat, mai idolatrizat. Nii Ion Brătianu, nici Lascar Catargiu, cu toată popularitatea lor, n'au avut partizani al căror devotament să fi mers pînă la orbire, cum merge acel al carpiștilor propriu ziși.

Firește, pentru asemnea situație care, de fapt, nu este ideală d. Carp are terenul foarte poprice în partidul seu: căci partidul d-lui Carp est abia o grupare, o grupare de prietini.

Nu este ideală, zicem, situația aceasta, fiind-că nu est ideal ca numai generalul să dicteze, numai el să comande. Dacă este adevărat că șeful este cel mai superior talen în partidul seu, întru cît, cu excepție, el nu este un superior fără talent a la babul—nu este mai puțin adevărat, ca impune ideile sale întreg statului major al partidului, a se crede fără replică și a crede pe toți ceilalți simplă unptură — este o mare nenorocire pentru un partid politic.

Și junimiștii pot spune că sunt fericiți de a casă, că sunt oameni veseli, că sunt mosafiri eterni ai guvernului, dar nu pot spune că sunt prinzi și n'au drept să se plîngă că stau veșnică opoziție.

In starea aceasta de îndăvie, de inacțiune i-a adus politica foarte curioasă a d-lui Carp, politică de culise, politică de mahalagisme, pe care o ia cărora un partid politic nu poate cît să regreseze.

Asemenea politică, ftă între literatură și zeflemea, a rezultat la urmă, să facă un Krach colosal. Ultimele lovituri politice ale d-lui Carp, care are parte largă de colaborare și Marghiloman, vor avea—după cum se vede lămurit — urmări foarte rele: ele au avut efect contrar în ce privește actul la putere și vor fi foarte funeste pentru d. Carp în ce privește clasicul devotament al prietenilor sei.

După cinci zeci ani politică surizătoare, impasibilă și optimistă, d. Carp a fost lovit de un fel de dor exagerat de a veni la putere. La o jumătate secol de politică diletantă și după trei sferturi de veac de viață. Carp vrea să guverneze.

Vrea să guverneze după ce, ajuns a fi șeful necontestat al unui partid foarte puternic, dă cu piciorul în situație și alungă din partid nu doar prisosul, dar adevărata inimă a partidului, grosul lui, toată puterea lui.

Și rămîne cu devotații sei și mai rămîne, în locul d-lui Take Ionescu și grosului partidului, cu barbați politici de talia Nababului și cu agitatori și vorbitori de talia d-lui Grecianu de la Iași.

Acest chip de a face politică a avut efectul funest, neașteptat, că el a exasperat pe devotații d-lui Carp.

Căci evenimentul de la Tecuci, că în contra poroncei d-lui Carp, prietenii sei de acolo au votat pentru candidatul democrat și desperarea unui stîlp junimist ca d. Lupu Kostache, sunt indicii puternice, că politica d-lui Carp a exasperat chiar și pe ai sei.

D. Carp nu va guverna, aceasta este sigur. Dar d. Carp, în dorul de a guverna, va rămînea și fără partid.

Aceasta i-a prezis-o d. Matei Cantacuzino, fostul șef al carpiștilor din Iași.

OAMENI ȘI LUCRURI

SIMPLE REFLECȚII . . .

Ce idee ciudată a avut acel medic romîn din Carlsbad, care a murit în cursul iernei trecute!

Destul de curios impresionează, în genere, știrea despre moartea unui medic; dar încă să mori la o vrîstă tînără, într'o situație materială excelentă...

De aceea vedem în fiece zi cîte un nou aunuciu prin ziare conceput cam în termeni identici: „Pe urma morții d-rului X... în stațiunea Carlsbad, d. doctor Z... s'a hotărît a se pune la dispoziția clientelei romîne"... Și așa mai departe.

Colegul nostru părăsit firesc că fostul nostru de la „Adevărul" să-și încerce în acest feliu norocul, abia ieșit de pe băncile facultății, ni s'a părut oare-cum, să aflăm mereu despre medici vechi, cu situații mai mult ori mai puțin asigurate să facă același lucru, transportînd spiritul concurenței într'acolo.

Căci, trebue să se știe,—de la noi vine neaparat, odată cu medicii, odată cu ori cine un spirit extra ordinar de concurență, un spirit care ne este oare-cum particular, în formele acute pe care le îmbracă în mediul nostru.

Nu vedeți oare adevărul acesta pretutindeni? Mai eri am primit, ca supliment la o revistă, o mică reclamă:

„Veste bună!... Noua bibliotecă „Lumina" va întrece pe toate celelalte prin eftinătate și prin calitate... Numai 30 de bani 128 pagini". Și așa mai departe.

Intre noi fie vorba, acei inițiați cu starea lucrurilor, cu scumpetea hîrtiei și tiparului la noi, știu cu ce greutăți se poate menținea o bibliotecă ieftină. Sunt vr'o 4—5 pînă acum, fie-care avînd unica speranță că va „mînca" pe celelalte, ca să poată trăi. Iată acum, în ajunul vacanței, încă una, nouă nouță, anunțînd *mai* mari avantagii pentru cetitori!

N'avem nimic de zis,—dacă într'adevăr cetitorii ar trage foloase din această concurență; dar avem oarecari îndoieli...

Orașul nostru—cel dintăiu care a dat faliment cu intreprinderile de biblioteci ieftine și cu multe altele—cunoaște mai mult ca ori-care altul acel spirit ciudat al concurențelor, în diferite manifestări ale vieței sociale. E de ajuns să șoptească cineva, despre oarecine că „merge"—și vai de el!

De multe ori chiar asistăm la... spectacole de concurență. N'avem oare în acest moment două grădini învecinate cu cîte un aparat cinematografic? Evident, Iașul—și mai cu seamă Iașul în vacanță—nu poate suporta, nu poate alimenta două întreprinderi. Cîte am văzut noi, în cursul anilor, pierind pe urma concurenței!

Abia s'a încheiat anul de cînd avem o fabrică de ape minerale,—iată că a și răsărit a doua. Vor fi amîndouă excelente, —nu zicem ba; dar cine să bee atîta apă, cînd podgorenii se plîng că nu se mai bea vin în orașul celor mai celebre podgorii și a celor mai istorice cîrciume!

Așa suntem noi și nu altfeliu. Debușeuri mici preste tot și oferte mari, necesități și dorinți multe. Iar de spiritul de concurență nu ne poate nimeni tămădui, de oarece însuși Esculapii noștri sufăr în primul rînd de acest rău cronic și endemic.

Rodion.

MUZEUL OCEANOGRAFIC DIN MONACO

Ce e oceanografia?.—Hipotezele anterioare. Expedițiunile recente.—Consacrarea unei Științi.—Muzeul.—Fauna oceanelor. In serviciul omenirei.—Misterul apelor.

Ziarele ne aduc știrea că principele de Monaco a sosit la Roma pentru a ținea conferințe asupra progreselor Oceanografiei; se știe de altă parte că în ziua de 29 Martie a avut loc la Monaco inaugurarea solemnă a Muzeului Oceanografic, fundațiunea prințului Albert I. Rezumăm un articol al lui Edmond Perrier pentru a arăta cetitorilor obiectele Oceanografiei;

„Ce este oceanografia? Este partea opusă geografiei, veți crede. Fără' îndoială, dar geografia se ocupă cu ceva stabil și precis. Ea nu se mulțumește de a arata mărginile continentelor, care sunt în acelaș timp și mărginile oceanelor; ea se ocupă cu pămîntul ale cărui reliefuri și depresiuni le înseamnă minuțios; cercetează producțiunile lui naturale; studiază caracterele și obiceiurile oamenilor cari exploatează produsele sale; urmează cursul apelor, fluviilor și examinează distribuția climatelor pe suprafața globului. Nimic analog pe Ocean.

Suprafața enormă a apelor, necontenit mobilă și agitată, scapă ori cărei descrieri. Vînturile, ce-o ridică și o sbuciumă, nasc nu se știe de unde și cînd se întîlnesc, produc gigantice vîrtejuri și cicloni.

Poezia, mai mult de cît știința, pare indicată a descrie aceste mișcări teribile și desordonate. Tocmai din aceste motive, oceanografia nu se adresează mării în furie, ci mării liniștite, brăzdată de fluvii cu maluri invizibile și de curenți ce duc spre poli căldura tropicelor; mării, care construește în fundul său temelia de piatră care va forma continentele viitoare; mării, care ascunde în sînul său, de la suprafața lucie pînă în cele mai liniștite adîncim, misteriosul proces al vieții.

*

Pînă în a doua jumătate a secolului trecut, numai navigatorii au studiat-o puțin — tocmai cît le trebuia pentru a-și cunoaște drumul și a se feri de furiile ei. Au notat mișcările periodice și-au desemnat în mod destul de vag curenții săi. Din ființele ce-o locuiau, nu erau cunoscute de cît acelea ce puteau fi prinse cu plasa. Existau și altele? Cercetările făcute de Forbes în marea Egee au aratat că de la 80 metri adîncime marea e nelocuită. Apa slăbește puțin cîte puțin razele de lumină ce o străbat, așa că în abisurile oceanice e cu desăvîrșire întuneric. Insă numai lumina creează viața: cu ajutorul ei, vegetalele fac cu gazul carbonic, cu apa și cîți-va compuși ai azotului, substanța vie: vegetalele singure au această facultate; animalele sunt silite să împrumute de la ele, materialele din care compun carnea lor. Acolo unde e întuneric, nu poate fi viață.

Ori-cît de logice s'ar părea aceste concluziuni, evenimentele le desmințiră cu două-zeci de ani mai tîrziu. In 1861. cablul submarin, care leagă Franța de Algeria la o adîncime de 2800 metri, se rupse tocmai în aceste regiuni profunde. Bucățile scoase, purtau colonii de coralii și polipi pe suprafața lor. S'a stabilit atunci că animalele puteau trăi pînă la 3000 mii metri adîncime.

Indată ce problema vieței în fundul mărilor fu pusă, se făcură cercetări în toate părțile Norvegienii, cei dintăi, scoaseră din fiordurile lor creaturi, bizare, cîte odată splendide—ca steaua de mare, asemenea unui soare cu unsprezece raze de rubine, atît de frumoasă în cît poetul Absjorn-Absjornssen a unui *Brising*, numele prețiosului inel al zeiței Freya. In urmă vin Englezii, Americanii, Francezii, cari în expedițiunile lor celebre au scos din fundul oceanelor o mulțime de animale necunoscute—unele sămănînd cu niște ființe dintr'o epocă foarte depărtată, altele constituind o lume nouă, lumea abisurilor, extravagantă în aparență, în realitate admirabil construită pentru a trăi în întunerie, la frig și la cele mai mari presiuni.

Pasionatul mister al oceanelor dispare odată cu aceste revelațiuni neașteptate; o nouă știință se constitui: Oceanografia. Prințul Albert a invitat toată lumea savantă în principatul său, pentru a sărbători consacrarea acestei științi la constituirea căreia el a lucrat de mult,

*

In faţa mărei, la 53 metri deasupra valurilor, monumentul se deschide pe pămînt, la suprafaţa solului. Indată ce treci pragul, vezi statuia lui Albert I, în costum de marinar, în picioare, grav şi binevoitor, în acelaş timp, care pare a primi pe vizitatori. Pe pămînt, în mozaic, e desemnat vaporul care a dus pe priucipe în atîtea puncte diverse de la tropice pănă la cercuri polare; în jurul lui, sunt figurile peştilor şi ale zoofitelor scoase din adîncimi.

Toate instrumentele ce au servit în cele 22 de expediţiuni ale principelui se găsesc aici: plase albastre. ca apa mărilor, plase de gază, pentru pescuirea organismelor gelatinoase, panere de trestii, prevăxute cu lămpi electrice pentru a atrage şi a reţine peştii, etc, etc. Şi ce lume. Peşti cu formele cele mai bizare; crustaceii cei mai voluminoşi; fiinţe prevăzute cu aparate electrice ce luminează calea pentru a urmări prada ele rămănînd nevăzute etc, etc.— De la suprafaţă pănă la cele mai mari adîncimi, marea e deci plină de viaţă; cu drept cuvînt s'a înscris dar pe placheta comemorativă a înaugurării muzeului, cuvintele: *Ex abyssis ad alta.*

Serbările din Monaco consacră deci evenimente stiinţifice de cea mai mare însemnătate. Rare ori un suveran a dat probe mai înalte de iubirea progresu lui; nici unul n'a pus din iniţiativă personală instrumente de cercetare mai puternice în serviciul spiritului omenesc.

Experienţa în Religia creştină

Conferinţă ţinută de P. C. S. Părintele Arhimandrit Gherasim Miron, la Societatea Culturală «Viitorul», în ziua de 9 Maiu 1910, în aula Seminarului «Veniamin» din Iaşi.

II

Părinţilor şi Domnilor, Experienţa externă în practicarea vieţei creştineşti se poate aplica mai cu seamă, copiilor. La copil organele simţurilor externe: văzul, auzul, simţul muscular etc. funcţionează foarte intensiv. Copilul simte mult mai pronunţat lumea ce-l încunjoară—ca cel în vrîstă. Judecata la copil este mai puţin dezvoltată ca la adult. Cu un cuvînt copilul mai mult simte de cît cugetă. Iată pentru ce fenomenele exterioare ale simţurilor religios la om, ca: semnul sfintei cruci, metăniile, mergerea regulata la Biserică în fie care Duminică şi sărbătoare, tablourile religioase, icoanele, lucrările sfinţite în timpul serviciului divin—toate acestea în primul loc—atrag şi încordează atenţiunea copilului. Ele primeşte acestea cu mult interes prin organele exterioare [illegible]

Trece mult timp pănă se ajungă copilul în stare de a reflecta, de a cunoaşte şi înţelege bine mediul ce l în cunjoară. De aici se vede lămurit ce însămnătate mare are, pentru dezvoltarea şi educaţia sentimentului religios la copil, referinţa înţeleaptă a părinţilor şi pedagogilor faţă de practicele religioase. Intensitatea şi viociunea simţurilor este prima condiţiune a dezvoltărei sentimentului religios. Ori-ce oboseală sau indiferenţă în această privinţă este dăunătoare. Ea aduce slăbirea intensităţii simţurilor copilului şi apoi plictiseala. Iată pentru ce la slujbele dumneeşti, dacă părinţii sau educătorii nu cred că vor putea menţinea incordată atenţiunea copiilor şi totuşi îi ţin pănă la sfârşitul slujbei, procedează nepedagogic. In adevăr, rezultatul oboselei copilului este plictiseala, distragerea—cu un cuvînt indiferenţa şi chiar dispreţuirea rugăciunilor şi lucrărilor sfinte.

Cît priveşte pe oamenii adulţi, apoi pentru ei experienţa externă în ceea ce priveşte Religia e aşa de vastă că îi aparţine întreaga sferă a faptelor din istoria creştinismului Din acest punct de vedere, ori ce om sincer înţelege că creştinismul nu-i o doctrină oare care sau o abstracţie construită numai pe speculaţiune cum se susţine de mulţi, ci un întreg şir de fapte istorice cu caracter obiectiv-empirc, tot aşa de pozitiv şi ştiinţific stabilite şi dovedite ca şi orice fapt, cu caracter pozitiv, din ştiinţile naturale. Intregul şir a evenimentelor istorice care constă din nenumărate fapte ale istoriei creştinismului se încoronează cu faptul central vecinic, absolut şi sfînt care este Rescumpărătorul Iisus Hristos. Şi, dacă se găsesc oameni cari admit numai o parte din învăţătura lui Hrtstos, negînd orice însămnătate a faptelor lui şi chiar persoana lui, apoi aceasta se explică pe deoparte, prin puţina cunoştinţă ce au ei despre Evanghelie, prin faptul că nu-s de ajuns familiarizaţi cu faptele istorice şi putem zice, nu cunosc de loc metodele ştiinţifice ale critecii istorice—iar pe de altă parte se explică şi prin acea boală a inimni care se numeşte scepticism. Asemenea oameni nu mai au nimic de făcut, de cît să înveţe şi iar să înveţe. Numai singură filosofia şi abstracţia, sunt cu totul insuficiente în ceea ce priveşte Religia pozitivă a Mîntuitorului Hristos. Omul puţin familiarizat cu metodele ştiinţifice şi cele ale criticei istorice, şi în acelaşi timp, care judecă despre adevărurile creştinismului din punct de vedere tendenţios, este asemenea orbului care discută culorile. Se înţelege, un asemenea om nici odată nu va fi în stare să se apropie de adevăr şi cu atît mai puţin să-l înţeleagă De aceea în religie ca şi în ştiinţele naturale este absolut necesară experienţa. Studiul istoriei creştinismului trebue să se facă în mod experimental, aplicîndu se strict critica istorică. „Cercetaţi Scripturile". Iată testamentul sfînt pentru toţi cei ce se îndoesc—exprimat de Dumnezeu Omul. A cerceta scripturile va să zică a aplica, cît se poate mai strict, metodele experienţei exterioare în studiul sf. scripturi. Aceasta e propoveduirea muncii cu care se ocupă istoricii. Dar pentru a utiliza cît mai cu folos metodele criticei istorice cinstită şi nepărtinitoare, trebue mai întăi să se înlăture ori ce subiectivism în aplicarea acestor metode, ori ce interpretare subiectivă. Aşa de ex.—interpretarea faptelor istoriei Evanghelice fără a face uz de metodele obiective ale ştiinţei istorice nu poate aduce de cît pagubă şi poate da motiv să vază fel de fel de lucruri în felul „Vieţei lui Iisus" scrisă de *Renan* Ori ce istorie consideră ca axiomă—ca dogmă, că cea mai bună interpretare a unei lucrări oare care este acea a autorului lucrărei. Iată pentru ce toate opere'e cari au apărut în lume—în Biserica lui Hristos trebue să fie studiate şi analizate la lumina interpretărilor făcute în primul loc, de Biserică. Dacă vom analiza fenomenele electrice, în sfera Fizicei neţinînd samă de metodele obiective stabilite de această ştiinţă; dacă vom socoti pilele lui Volta sau galvanismul ca iluziuni ale fiziciauilor, atunci nici odată n'o să înţelegem însuşirile energiei electrice.

Tot asemene se întîmplă şi cu ştiinţile religioase. Dacă vom înlătura faptele istoriei evanghelice, primite şi admise, în unanimitate de întreaga Biserică, nici odată nu vom fi în stare să înţelegem multe din adevărurile ştiinţei istorice în genere şi cu atît mai mult ale istoriei evanghelice. Obiectivitate şi nepărtinire se cere, în primul loc de la orice experienţă istorică. Experienţele istoriei — faptele ei — iată ce trebue să aibă în prima linie o analiză istorică cinstită. Iată ce trebue să ştie în primul loc cel ce voeşte şi doreşte să cunoască sincer — în mod cinstit şi nepărtinitor, adevărurile singurei religii pozitive în lume — adevărurile Religiei lui Hristos. „Ceea-ce era din început, ce-am auzit, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit şi am pipăit cu mînele noastre, despre cuvîntul vieţei... Vă predicăm" (1. Ioan. I. 1 4). Iată mărturia obiectivă din partea experienţei externe acelor trei simţuri a'e celui mai de aproape istoric al lui Hristos. „De ce vă tulburaţi... priviţi mînele şi picioarele mele... pipăiţi-mă şi vedeţi... Ucenicii iau dat dintr'un fagur de miere şi o parte de peşte fript, iar El luînd a mîncat înaintea lor"... (Luca XXIV. 38—43). „Adă-ţi degetul încoace şi vezi mînele mele, adu-ţi mîna ta şi o pune în coasta mea şi nu fii necredincios, ci credincios (Ioan XX 27). „Iar cînd a şezut El cu dînşii, luînd pîne, binecuvîntînd'o şi rupînd'o le a dat'o. Atunci li s'a deschis ochii şi l'au cunoscut, dar El a dispărut" (Luca XXIV. 30—31). Iată un şir întreg din cele mai convingătoare experienţi în sfera experienţelor exterioare pe cari le a executat D-zeu—omul Isus pentru convingerea puţin credincioşilor săi ucenici despre adevărul dumnezeeştei sale Invieri. Acestea sînt experienţi după metodele ştiinţelor experimentale. Ucenicii au văzut toate acestea, au auzit, au pipăit.

(Va urma)

Litere-Ştiinţe-Arte

Modernizare.—In toate manifestările intelectuale se pot găsi simptomele aceluiaşi fenomen de modernizare. Bună oară în publicistica noastră. Cine şi-ar fi putut închipui cu două decenii în urmă o revistă social-democrată publicînd în fruntea sumarului un articol-studiu despre „Navigaţia aeriană"— cum face cel mai recent număr din „Viaţa Socială"?

Astăzi pedantizmul în publicistica democrată nu mai trece drept o cerinţă esenţială şi varietatea, nota cu totul modernă primează făcînd superioritatea publicaţiilor de acum faţă de cele din trecut.

E adevărat că despre „Navigaţia aeriană", autorul poate vorbi ca de un element de fraternizare, democratizare şi înnălţare în acelaşi timp. „Civilizaţia omenească, lărgirea cercului libertăţii, individuale şi colective, nu e decît o funcţie a micşorării distanţei între indivizi. Ori ce descoperire nu poate avea alt scop decît micşorarea acestei distanţe iar ca urmare firească mărirea libertăţei omeneşti, doborîrea unei tiranii. Spirite neîndrăzneţe, resemnate au voit să liniştеze putinţa omului de a se mişca, pe scoarţa pămîntului, de care l'ar lega o fatalitate nemiloasă".

In modul acesta s'ar putea vedea chiar un simbol în ştiinţa navigaţiei aerianei şi în tecnica ei—un mijloc de emancipare.

Cu atît mai bine. E o dovadă nouă că spiritul modern, în publicistică, denotă în toate manifestaţiile legături interesante şi uneşte, după dictonul vechiu folositorul şi plăcutul. Publicistica nu poate de cît să cîştige—modernizîndu-se şi devenind tot mai interesantă.

*

Maurice Maeterlinck intentase proces scriitorului ungur Emil Abrany care a extras un libretto de operă din „Monna Vanna" fără învoirea autorului. Zisul scriitor împreună cu directorul operei din Budapesta, Mader şi Mészaros au fost condamnaţi la cîte 100 coroane şi s'a decis nimicirea libretului.

*

Artiştii teatrelor din Milano au ameninţat cu o grevă generală, pentrucă direcţia teatrului „Argentina" a manifestat intenţia de a licenţia pe un artist pe neaşteptate.

*

Suplimentul ilustrat al ziarului „Berliner Tageblatt" publică o fotografie reprezéntînd pe cea mai bătrînă femeé din lume „Baba Vasilca" din satul Pavelsco, în Bulgaria, de 126 ani, alăturea de fiul ei, Todor, de 101 ani.

*

In Poltava—Rusia—cenzura interzice o carte oarecare. S'a aflat în urmă că autorul este... o autoare şi anume femeea guvernatorului.

Bieţii cenzori!

*

STRUNA ZILEI

PIESA DE SEZON

Astăseară «Balamuc» în beneficiul lui Mircea Pella.

Afişele.

Groaznice călduri de vară
Lesne vin şi 'ncet se duc
Un sezon de băi s'anunţă,
Şi-un sezon de... balamuc.

INFORMATII

❑ **Campania contra Primatului**—Se ştie, că în afară de preotul Vasilescu, alţi doi preoţi: Păunescu din comuna Dideşti şi Drăghici din comuna Principele Ferdinand, au publicat noui şi grave acuzaţiuni la adresa I. P. S. S. Mitropolitului Primat.

In potriva acestor preoţi s'a pornit o adevărată goană.

In adevăr, eri, directorul „Adevărului", a primit următoarea telegramă din Turnu-Măgurele:

Turnu-Măgurele, — orele 4 p. m. — Preoţii Păunescu din comuna Dideşti şi Drăghici, din comuna Principele Ferdinand, ambii licenţiaţi în teologie, renitenţi primat, au fost arestaţi, din ordinul prefectului Iarca şi aduşi sub escortă de jandarmi aici.

Preoţii s'au refugiat la mine, unde se găsesc şi acum. Eu refuz predarea lor pînă la intervenţia justiţiei.

Am telegrafiat d-lui procuror general. Rugăm protestaţi.

G P. Dimitriu
avocat
T.-Măgurele

❑ S'a aprobat ca învăţătorii, institutorii şi profesorii să nu fie chemaţi pentru instrucţe în tabere, la seria I-a din luna Iunie ci la a II-a, pentru care se va da un ordin ulterior.

❑ Recursul rabinilor Taubes şi Niemierower din Iaşi în chestia more-judaico, va fi juecat la casaţie, în secţii unite în ziua e trei Iunie.

Domnii C. Issescu şi C. C. Arion vor pleda pentu recurenţi.

❑ Se ştie ci contra achitării de către Curtea s. I din Iaşi a d-lui N. Andronescu, fost ginner şef al judeţului Tutova, a făcut recurs prefectura respectivă.

Recursul a fost respins eri.

❑ In ziua de 13 Iunie se va ţinea la inspectoratul circomscripţiei telegrafo postale examen pentru obţinerea gradului de elevi clasa III-a.

❑ Revizoratul şcolar a întocmit tabloul de noile posturi ce urmează a se înfiinţa la şcolile rurale, care va fi trimis casei şcoalelor.

❑ Azi dimineaţă a avut loc în apropierea pădurei Mîrzeşti, manevre de garnizoană.

Au luat parte regimentele 7 roşiori, Ştefan cel Mare, excadronul de escortă şi batalionul IV vînători.

La această manevră a asistat şi d. general Tătărescu.

❑ Serviciul sanitar a fost înştiinţat că printre vitele din Basarabia bîntue cu furie epidemia de febră-aftoasă.

❑ Stoenescu-Jelea a făcut recurs contra decisiei prin care a fost condamnat la 20 ani muncă silnică.

Recursul se va judeca probabil la începutul lunei Iulie,

❑ Pe ziua de 13 Iunie prefectura judeţului va trimete cîte un ofiţer de poliţie, la staţiunile balneare pentru menţinerea măsurilor de ordine.

❑ Mîine la orele 3 p. m. are loc adunarea generală a membrilor societăţii viticole, în localul camerei de comerţ.

❑ Tabloul învăţătorilor înaintaţi pe loc a fost aprobat de ministrul şcoalelor.

❑ D. maior Dabija, noul ataşat militar la Sofia, a plecat alaltăeri din Iaşi la postul seu.

❑ In ziua de 18 Mai consistoriul spiritual al mitropoliei va judeca procesul preotului I. P. Teodoru de la parohia Tureatca jud. Dorohoi pentru abateri de la canoane.

❑ Prefectura judeţului întocmeşte o statistică de întinderile de păşune şi de locurile sterpe din judeţ, care va fi inaintată ministerului agriculturei.

❑ Anul acesta cantina de la tabăra Şipote, nu va mai fi dată în antrepriză ci va fi exploatată de fie care regiment în parte.

❑ Noul Arhiereu va fi confirmat astă-zi de ministrul cultelor.

Inălţarea noului ales va săvîrşită de Mitropolitul Primat în ziua de 21 Mai

❑ Profesori, institutori şi învătorii nu vor mai fi chemaţi pentru instrucţie militară, în tabere, în Iunie ci la o altă dată ce urmează a fi fixată.

❑ Elevii liceului militar din Iaşi vor pleca mîine seară, în escursiuni topografice, în Tulcea şi împrejurimi.

❑ Directorul liceului militar din Iaşi, d. colonel Georgescu, care a fost mutat a cerut audienţă A. S. R. Principelui [illegible] ar fi în legătură cu politica.

❑ Concentrarea de primăvară pentru instrucţia trupei, va începe în ziua de 20 Maiu, cînd toţi tinerii chemaţi din contingentul de complectare 1905 şi cel de rezervă 1903 trebue să se găsească la regimentele respective.

Durata concentrării va fi de 20 zile terminîndu-se în ziua de 10 Iunie, cînd oamenii vor trebui să fie desconcentraţi.

◑ Următorii învăţători suplinitori, din circumscripţia Iaşi, au fost admişi pentru examenul de ajutori de învăţători:

Livezeanu O., Mardare Eugenia, Georgescu N., Ulmanu Maria, Diculescu St., Constantinescu G., Lăscărescu Valentina, Drăgănescu Maria. Marinciu G., Bogza I., Plesnilă I., Cernat Maria., Furdui P., Ştefănescu Emilia, Krupenski Elena, Boroianu V., Gheorghiu V., Ciocîrlan I, Ştefănescu Magdalena, Vadanovici Victoria, Ştefănescu Elena, Hurea C., Hlujbă St., Huianu G., Anghel G. G., Ştefănescu Th.

❑ D. Scarlat Popescu, inspector al Curţilor de Apel, a sosit azi dimineaţă în localitate.

❑ D. A. D. Xenopol va ceti, în şedinţa de mîine a „Academiei Romîne", o comunicarea sa despre: „Metoda în ştiinţe în deobşte şi în special în istorie.

❑ Mîine se va deschide grădina berăriei Zimbru, din str. Păcurari.

D. I. Reinike, proprietarul fabricei de bere „Zîmbru" şi al grădinei, a invitat pe ziariştі la o agapă, ce o organizează mîine, cu ocazia deschiderei.

❑ Viitoarea şedinţă a sf lui Sinod va avea loc poimîne Luni 17 Maiu.

❑ Sf. Sa păr. Postucă, inspector al învăţămîntului religios, se află de două zile în localitate.

D-sa a fost la orele de religie la şcoalele secundare, din localitate.

❑ Membrii consiliului de higienă al oraşului, se vor întruni Luni 17 Maiu c., în şedinţă ordinară, fiind la ordinea zilei mai multe chestiuni de discutat.

❑ D. locotenent Gh. Bogdan din regimentul Ştefan cel Mare, a luat lăudabila iniţiativa de a înfiinţa o bibliotecă populară în comuna Goruni din judeţul Iaşi.

● O mare nenorocire s'a întîmplat aseară în Podul Iloae. Fetiţa Şendla Sin Haim umblînd pe lîngă plita din bucătărie, s'a aprins rochiţa de pe ea şi nefiind nimeni copila a eşit afară strigînd ajutor. La ţipetele disperate ale fetiţei au sărit mai mulţi vecini, care i-au dat ajutoare. Dusă la spital fetiţa a murit în chinurile cele mai îngrozitoare.

❑ Elevii clasei VI a liceului naţional conduşi de domnul profesor Tilenski, au vizitat ieri fabrica de Bere şi fabrica de sopon „Carmen Silva".

SPECTACOLE

— Cinematograful Gaumont, din grădina berăriei Regale Cuza-Vodă, strada Lăpuşneanu, cea mai frumoasă grădină din centrul oraşului, începe în astă-seară un program nou şi superb.

„Amor şi Răsboi" este titlul unei mari şi senzaţionale, desfăşurări dramatice, din preajma resboiului de la Waterloo; toate peripeţiile acesstei drame; balul din Bruxelles în ajunul răsboiului de la Waterloo, scena de orgie. clopotele sună a moarte, ducele de Wellington lovit de moarte, pe cîmpul de răsboi la Waterloo,—toate aceste scene sunt admirabil reconstituite. In frumoasa comedie „Müller la bal" apare celebrul comic Müller din Paris; şi mai interesant e filmul „Imparaţii Europei" mare ferie colorată, de o exactitate uimitoare, în care rînd pe rînd apar: Regele Carol al României, Regele Angliei, Italiei, Spaniei, Ţarul Rusiei, Imparatul Germaniei, Austro-Ungariei, preşedintele Franţei.

In afară de acestea mai sunt o serie de drame, Inelul salvator, fiul mojicrului, dreptul de a iubi etc.; comedii: la fotograful electric, pifke la Rivera, bunul artist, precum şi vederi de la Monaco, după natură.

DIVERSE

— Mîine seara Duminică va avea loc la Copou, o mare serbare al cărei venit va fi în folosul coloniilor şcolare.

Toată lumea e datoare a lua parte.

— Parchetul din Constanţa a cerut autorităţilor noastre prinderea individului Simion Munteanu zis şi V. Ionescu, care a evadat din arestul parchetului, unde era deţinut pentru tălhării şi urma să fie expulzat fiind supus austriac.

— In astă seară are loc la grădina Copou o frumoasă serbare, organizată de societatea de întreprinderi „Vulturul".

Vor fi diferite distracţii şi surprize plăcute.

— Din cauza concursurilor corurilor şcoalelor secundare, balul de copii, care trebuia să aibă loc la Teatru în ziua de 25 Mai, va avea loc la 27 Mai.

Orenstein & Koppel-Arthur Koppel

SOCIETATE PE ACŢIUNI

BUCUREŞTI—No. 18, Strada I. C. Brătianu, No. 18—BUCUREŞTI.—Telefon 6/97

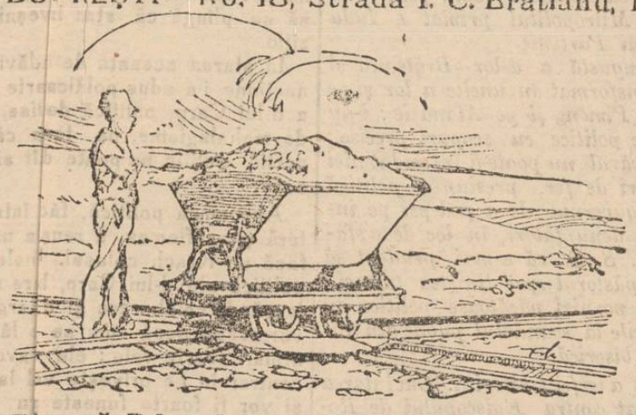

Deposit şi Fabricaţiune de:

Şine de oţel.—Vagonete.—Macazuri.—Plăci turnante.—Locomotive.—Roate.—Osii.—Cutii de unsoare.—Eclise.—Buloane.—Crampoane etc.—Şine şi accesorii de cale Ferată Normală pentru linii de garaj.

FABRICA SPECIALA de LOCOMOTIVE

Fiscează D-lor Antreprenori şine şi vagonete CU LAGĂRE, CU ROLURI speciale patent „Koppel" cari produc o economie DE TRACŢIUNE CU 50 LA SUTĂ, pentru transport de PĂMÂNT PETRIŞ şi CĂRĂMIDĂ

SE DĂ CU CHIRIE IN CONDIŢIUNI AVANTAGIOASE

Interview cu P. S. Sa Episcopul de Roman

Imediat ce s'a aflat despre cele petrecute la Sf. Sinod m'am prezentat la locuinţa P. S. Sale episcopului de Roman, care precum se ştie ocupă camera No. 3 de la otel Frascati.

Am fost primit imediat şi P. S. Sa nu şi-a ascuns de loc satisfacţia de a sta de vorbă cu „Ordinea".

Am urmărit cu multă plăcere dezvoltările ce le-aţi făcut prin ziarul d-voastră chestiunilor în legătură cu conflictul bisericesc. Aţi păstrat nota cea mai justă. Nepărtentori, lipsiţi de patimă aţi căutat să grăbiţi cuvîntul adevărului şi aţi reuşit să fiţ de partea dreptăţei. Ori-care bun creştin trebue să vă fie recunoscător.

— Să credeţi, P. S. Voastră, că şi de acum înainte tot aşa va fi şi din nenorocire, se prezintă iarăşi cazul cînd biserica noastră va da mult de vorbit.

— Aşa este, e o nenorocire. După cele petrecute astăzi în Sf. Sinod, se pune în discuţie procesul cel mare, acel al curăţirei bisericei de cei nevrednici de a sluji altarul stăpînului slavei.

In ce condiţiuni s'a produs atitudinea P. S. Voastre?

— Am cerut cuvîntul la începutul şedinţei. Preşedintele, care nu-i altul de cît Mitropolitul, a refuzat să-mi dea cuvîntul, dar mi-a spus că mi-l va da după ce se va epuiza ordinea de zi.

Am protestat contra acestui procedeu, am depus memoriul, am formulat acuzaţiile în contra Mitropolitului şi am părăsit Sinodul.

In timpul cînd vorbeam eu, d. Haret nu s'a mai putut stăpîni şi a început vorba pe un ton foarte ridicat. Am ripostat şi eu pe acelaş ton, cu atît mai mult cu cît ministrul instrucţiei a reeditat unele atacuri ce mi le-a adus în Senat.

— Şi acum?

— Aştept cu seninătate cele ce vor veni. Nu mă preocup de rezultat, căci în turbure nici nu-mi place şi nici nu voi să privesc.

— Lucrurile nu se vor opri aci, nu este aşa?

— Cu siguranţă. Eu m'am declarat pîriş şi stau la dispoziţia Sf. Sinod, de acea nici nu voi pleca din Bucureşti. Iau răspunderea deplină a celor ce am afirmat, iar de nu voi face dovada să fiu pedepsit eu cu pedeapsa ce se cuvine celui greşit.

La şedinţele Sf. Sinod nu mai pot participa întru cît acuzările mele privesc tocmai pe preşedintele Sinodului, şi singur judecata poate rezolvi conflictul, aşa cum au ajuns astăzi lucrurile.

— Nici gînd că aveţi deplina convingere?

— Doamne! Ca om îmi pare rău de Mitropolit, căci îl cunosc încă de pe vremea cînd era simplu preot la Călimăneşti, iar eu protosinghel şi multă vreme am fost nedespărţiţi. Dar nu puteam face nimic. Ştii vorba grecului: „Sunt bun prieten cu Platon, dar mai bun prieten cu adevărul".

Nu puteam să tac din moment ce am ajuns la convingerea faptului. Rău servesc biserica acei care tolerează ca nevrednicii să oficieze în altarul ei. In ce mă priveşte nu puteam ca mîine, cînd voiu fi în faţa Domnului, şi întrebat de ce am tăcut, să răspund:

— Fiind-că aveam pentru el iubirea de frate.

Iar Domnul să-mi răspundă:

— Aşa! Atuncea treci la stînga.

Nici un suflet credincios nu voieşte să fie la stînga, ci la dreapta Domnului şi nu voieşte să aibă conştiinţa încărcată de răspunderea că n'a servit bine Casa celui de Sus.

— Vra să zică P. S. Voastră s'a despărţit de mitropolit pe bază de dogmă şi pe bază de acte de nevrednicie?

— Absolut Actualul mitropolit s'a făcut vinovat de erezie cînd a avut atitudinea ştiută faţă de noua lege a d lui Haret, după cum a dovedit că suportă cu uşurinţă acuzaţiuni din cele mai grave.

Pentru un om cu conştiinţa senină, acuzaţiuni de aceste nu rămîn fără urmare. Cînd te ştii nevinovat chemi la răspundere pe clevetitori şi cu fruntea sus zdrobeşti toate calomniile. Cînd te ştii vinovat, dispari din rîndurile servitorilor bisericei.

Mitropolitul Atanasie n'a făcut nici una din acestea toate.

O astfel de stare de lucruri nu se poate tolera. Mitropolitul va trebui să vorbească şi mai cu seamă să se apere.

Ultime INFORMAŢII

❑ D. A. A. Badareu, care a aflat în gara Vaslui rezultatul alegerei din Tecuciu, a trimis d-lui Nestor Cincu telegrama ce urmează:

Domnului Nestor Cincu
Tecuciu

Iţi trimetem cele mai calde felicitări pentru vrednicia cu care ai luptat, şi te rog în numele conservatorilor-democraţi Ieşeni, să comunici sentimentele lor de admiraţiune amicilor şi alegătorilor Tecuceni, cari au înfruntat vitejeşte cele mai nepomenite urgii, şi, prin victoria lor, au înfierat iezuitismul acelora, cari se dau de partizani ai sufragiului universal—în teorie, iar în practică împedică chiar pe actualii alegători de la exercitiul dreptului electoral.

Partidul nostru poate să fie mîndru de felul cum Tecuciul a încheiat campania electorală a anului curent, plină numai de succese strălucite pentru noi şi poate privi cu încredere viitorul apropiat.

A. Bădareu

❑ *La ultima consfătuire ce a avut loc în consiliul de miniştri, s'a renunţat definitiv la ideia de a se ţinea un congres liberal şi s'a hotărît ţinerea unei întruniri publice, în ziua de 30 Mai, cu delegaţi din provincie, în sala Dacia.*

Dacă ideia unui congres era foarte explicabilă, prin faptul multelor nemulţumiri ce există în partid şi prin faptul, că şeful partidului liberal n'a avut încă prilej—sau l'a evitat—de a veni în contact cu partizanii sei, apoi o întrunire publică este tot ce poate fi mai ridicol.

❑ *După zerdafuf ce l'au încasat cei din fruntea ad-ţiei comunale de la d. prof. dr. Negel, care a dat alarma despre marea insalubritate a oraşului şi de infecţia ce domneşte în el din cauza necurăţirei privatelor şi a gunoaielor, — avem de înregistrat astă-zi un alt protest contra indolenţei celor din fruntea comunei.*

Decanul facultăţei de medicină, printr'o adresă oficială, face cunoscut medicului şef al oraşului, că „stradele limitrofe ce conduc spre facultatea de medicină, situate tocmai în jurul şcoalei de unde purcede învăţătura apărarei sănătăţei individuale şi publice,—sunt focare de infecţie, provenite din aruncarea de gunoaie, hoituri, resturi menagere, care, în timpul căldurilor de vară exală miasme pestilenţioase".

Decanul facultăţei de medicină, cere medicului primar, cu insistenţă, să intervină către ad-ţia comunală pentru salubritatea acestui mic cartier!

❑ *Domnii D. I. Diăconescu, preşedintele trib. Iaşi secţia III, şi Const. Vasiliu, preşedintele tribunalului Dolj secţia II, vor fi mutaţi unul în locul altuia, după a lor cerere.*

Prin aceste mutări, d. Stelian va ajunge la efect contrar cu hotărîrea ce a luat'o de a nu da Iaşului, de cît magistraţi din Muntenia, de oare-ce d. Const. Vasiliu este ieşean şi a fost judecător de instrucţie la trib. Fălciu.

❑ *S'au făcut cercetări de apă de la kilometrul 17 la km. 35 şi ele au dat rezultate bune.*

❑ *Statuia lui Cuza-Vodă va fi inaugurată în ziua de 6 Octombrie, o dată cu statuia lui M Kogălniceanu, în prezenţa familiei regale şi princiare.*

❑ *Relaţiunile între delatorul C. Hamangiu şi ministrul său Stelian, de unde erau foarte călduroase pentru serviciile pe care delatorul le aduse ministrului, au ajuns acum la mare răceală.*

Cu prilejul marei mişcării în magistratură, odiosul procuror de Galaţi se prezentase d lui Stelian şi-i arată că în afară de serviciile ce i-a adus, mai are şi anii de vechime, spre a fi numit consilier de Curte.

D. Stelian a răspuns lui Hamangiu că numirile nu le face el, ci consiliul superior al magistraturei şi apoi i-a întors spatele.

Hamangiu a găsit pe urmă prilej să manifeste contra d-lui Stelian, dar n'a reuşit: cu prilejul banchetului ce s'a dat în onoarea d-lui Dim. Alexandrescu, odiosul procuror s'a vîrît nepoftit la banchet şi a învîrtit lucrurile astfel, ca tacîmul său să fie aşezat lîngă al d lui Take Ionescu. Lucrul fiind observat, s'a atras atenţia organizatorilor banchetului, că d. Take Ionescu nu va putea şedea alături de un delator, ceia ce a fost adus şi la cunoştinţa lui Hamangiu, care s'a trezit cu tacîmul la capătul din spre uşă al mesei!

❑ *Ministrul justiţiei a făcut cunoscut că toate minutele pe cari le-ar fi făcut defunctul preşedinte Leppadatu, fără a mai fi fost pus în putinţă să redacteze sau să semneze hotărîrile respective, să fie considerate ca neexistente, iar procesele în speţă să fie puse din nou în curs de judecată.*

❑ Funcţionarii grefelor Curţei de Apel din Iaşi, au fost convocaţi să fie la secţiile lor, Luni, ora 9 dimineaţă, cînd d. inspector Popescu, va inspecta toate registrele grefelor.

❑ Odată cu concentrarea trupelor în tabăra Şipote, va avea loc şi examenul căpitanilor din corpul IV, pentru gradul de maior.

❑ Dnii: Constantin V. Vitcu şi Alexandru Jalbă, actuali şefi de birou cl. II în serviciul lucrărilor publice, plătiţi din fondul de contribuţie a liniei ferate Podul-Iloaie-Hîrlău, au fost înaintaţi şefi de birou cl. I-a, cu salar de 400 lei lunar fie-care, plătindu-se din acelaş fond.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ Aseară regimentul 13 Ştefan-cel-Mare a făcut exerciţii de îmbarcare în gara Iaşi.

❑ Din Vaslui ni se scrie că în ziua de 11 Mai a. c. micuţul Dinu Stăuceanu în vrîstă de 2 ani, fiul amicului nostru avocatul Virgil Stăuceanu, eşind pe neaşteptate din casă s'a împedicat de o peatră şi a căzut cu mîinele într'o tingire în care clocotea zahar topit, arzîndu-se îngrozitor. In chinurile cele mai cumplite a fost pansat de d-nii d-ri Mariano, Marosin, Ledeanu şi Ungar, dar arsurile erau prea mari spre a putea fi suportate de un aşa gingaş copilaş, în cît a doua zi muri în cele mai îngrozitoare suferinţi.

❑ Membrii secţiunei Iaşi a Ligei Culturale sunt convocaţi *Duminică 16 Mai* orele 4 p. m., în amfiteatrul Laboratorului de Chimie din str. Seulescu, pentru a proceda la alegerea delegaţilor la congresul anual al Ligii, ce urmează a se ţine la Ploeşti, în zilele de 21, 22 şi 23 Mai a. c.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen şi P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, au sosit azi dimineaţă în localitate.

❑ Parchetul a fost sesizat de o reclamaţie a mai multor locuitori din Goruni cum că, un oare care C. Areşteanu i-ar fi excrocat cu suma de 2000 lei pentru ca în schimb să le dea viţă americană.

Odată întrat în posesiunea acestor bani numitul a dispărut fără a i se putea da de urmă.

❑ O comisiune comunală, compusă din d-nii: X. Eraclide, P. Cujbă şi dr. veterinar A. Ceorgescu, va pleca Joi la amiazi în Rusia, pentru a cumpara caii necesari serviciului comunal.

❑ Camera de punere sub acuzare a respins astă-zi apelul lui Iţic Şloimovici, complicele avocatului C. Stoica, menţinînd şi pe Şloimovici în stare de arestare.

❑ Casa şcoalelor a făcut cunoscut revizoratului şcolar că obştiile săteşti pot construi localuri de şcoli, însă numai cu autorizaţia prealabilă a ministerului instrucţiunii.

❑ Procesul d-lor Em. Bardasare şi A. D. Atanasiu, se judecă de către comisiunea de disciplină în ziua de 29 Mai c.

Acuzarea va fi susţinută de d. St. Sihleanu.

❑ Comitetul instituit pentru înfiinţarea unei şcoli de corecţie, se va întruni mîine la orele 5 p. m. la Universitate, sub preşedinţia I. P. S. S. Mitropolitului Pimen Georgescu.

❑ **Reuşiţii la definitivat.**—Astă-zi s'a dat rezultatul examenului de definitivat al învăţătorilor şi institutorilor din circ. Iaşi.

Din 80 de înscrişi, au fost respinşi 23 unul admis a trece examenul la Bucureşti 17 absenţi.

Iată numele celor reuşiţi: Popa I. Dim. 9.88, Ghinea D. G. 9.25, Tăutu Grig. 9.00, Hanganu C. 9.00, Popescu P., Ionescu C. Tereza (inst.) Anghelescu I. şi Dima Agripina toţi cu media 8.88

Casian Ecat., Nădejde Maria, Sava Maria, şi Hreamătă cu media 8.75; Cantemir C., Antohi Letiţia, Cocea P., Vlad Grig., Gîscă N. Gh., cu 8,50; Mohor Ecaterina, Andriescu C., Constantinescu Eleonora, Pantelemonescu Hr., Lefter G. N., David Gh. cu 8.38; Teodorescu G. C., Reban Aglaia, Popovici N. Alexandrina şi Vasiliu C. Maria cu 8.25; Susanu I., Bujor C. Gh., Călnic C., Timotei Smaranda, Hrimiuc C., Andrieşan M., Berijan H., Ţimircean V. Simionescu Ruxanda.

Rotaru Stel. şi Zavloschi Luiza cu 8.00; Balan C. şi Balan V. Ion cu 7.88; Trandaf Gh., Manole Agrip., Coandă I. V., Bălănescu T. N., Ionescu G. I., cu 7.75; Tudorachi Maria 7.63, Cănice V. 7.63, Maftei V., Teodorescu N. N., Borş Cleop., Tudorache Maria, Popa Ioan, Vais I. Ana, Dăscălescu Elena, Tichiliu V. C., Paladi Gh., Vascu P. şi Climescu H. cu 7.50; Popa N. Vasile, Răşcanu D.; Donea C. şi Bulgaru P. cu 7.38; Moisei A., Postoi Casandra, Ionescu T., Neculau I., Gheorghiu Emilia şi Baz Grig. preot cu 7.25; Ionescu Gavril, Bulandra Marin, Constantinescu Ecat., Crivăţ Al., Tacu C., Boroncea Ana, Cernescu Lucreţia, Herăscu C., Cărăus Ion, Ghenghea N. Petru şi Iancu N. cu 7.00.

❑ Astă-seară Sîmbătă 15 Mai, are loc o splendidă reprezentaţie cinematografică a teatrului Pathé Frères, sub conducerea electricianului A. C. Bottez, în grădina Bragadiru, special amenajată pentru aceste spectacole. Programul cuprinde opere datorite celor mai celebri autori şi interpretate de somităţile teatrale ale scenelor străine, cele mai recente creaţiuni în sporturi moderne, cele mai frumoase privelişti ale naturei minuţios redate, scene comice cu Max Linder, Prince, etc. etc. In programul de astă-seară figurează Bărbierul din Sevilla, celebra comedie a lui Beaumarchais interpretată de Georges Berr, Jean Perier, d ra Bertiny, cei mai renumiţi artişti de la Comedia franceză.

Programul cuprinde apoi cele mai noui submarine (Whitehead) în timpul funcţionărei lor; o sublimitate în arta cinematografică. Scufundarea vaporului şi reapariţia lui cu întreg echipagiul, cum sunt lansate torpilele explozibile etc. etc.

Sporturi şi distracţii în munţii Vosgi (Franţa). O casă construită de ghiaţă şi zapadă; ultima creaţiune sportivă: Sănii automobile,—Şampionii patinajului,—Femei făcînd curse cu ski şi în săniuţe,—Bobsleighs,—Sărituri uriaşe cu ski,—totul fidel şi precis după natură.

O splendidă comedie întitulată „Parol' că nu mai fumez" în al cărei rol principal joacă simpaticul Prince, va stîrni hohote de rîs. Nu va lipsi nici neimitabilul Max Linder, care va fi la înălţime, ca în totdeauna în comedia „Şiret barbat" compusă de d-sa însăşi.—Roma antică şi Roma modernă cel mai celebru oraş din univers prin monumentele şi suvenirele sale istorice, Quirinalul-palatul regal, Biserica Sf. Petru, Pieţele grandioase, Columna lui Traian, Ruinele Romei clasice etc.—Uriaşele uzine metalurgice din Decazeville (Franţa), turnătoriile de oţel etc.

Dansurile orientalilor, Indienii, Japonejii, păpuşi animate, dansul luptătorilor, se apropie duşmanul, dansul imaginînd lupta între triburi etc.

Mîine Duminecă, 16 Mai Matineu la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli şi mîine-seară reprezentaţie obişnuită în grădina Bragadiru.

❑ D. A. D. Holban, care fusese îndepărtat de la direcţia ziarului carpist din localitate a revenit eri la acea direcţie.

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 15 Mai

CONFLICTUL SINODAL

Bucureşti.—Sinodul luase hotărîre mai întăi, ca să considere nule şi neavenite, petiţiile preoţilor Vasilescu, Drăghici şi Păunescu, care cereau darea în judecată a Mitropolitului Primat şi deasemeni să considere nulă şi adresa Episcopului Romanului.

Mai apoi însă, Sinodul a votat o moţiune prin care se prevede că cei trei preoţi să fie puşi în suspensie, pînă ce îşi vor recunoaşte greşala.

In ce priveşte Episcopul Romanului, s'a decis o moţiune prin care se dezaprobă atitudinea Episcopului, declarînd incidentul închis şi că sf. Sinod îşi va continua lucrările, neţinînd samă dacă Episcopul Romanului va absenta.

Consecinţele procesului lui Jellea

Bucureşti.—D. Oscar Kiriacescu, directorul regiei monopolului Statului, a cerut darea în judecata comisiunei disciplinare a d-lui Gh. Mandi avocat, şeful serviciului conteciosului al regiei, invocînd motivul că acesta, în timpul dezbaterilor procesului lui Stoenescu Jellea, făcea aprobări în sală, şi dezaprobări la adresa d-lui Brătianu.

In adresa sa d. Kiriacescu, cere destituirea d-lui Mandi.

Acesta din urmă, văzînd ce'l aşteaptă şi-a dat demisia.

Invăţători înaintaţi pe loc

Bucureşti. — Astă-zi a apărut tabloul învăţătorilor, care în virtutea examenului de înaintare pe loc, au fost înaintaţi institutori.

Iată numele acestora, din circumscripţia Iaşi:

Căpăţină V., Papadopol V. G., Dobreanu Gh., Enăşescu Dim., Aron Marin, Martha Vasile, Chirinu C., Ioachim Ana, I. Demetrescu, Veniamin Ion, Manoliu Savel, Nisipeanu Ioan, Gh. Şendrea, Const. Lavonschi, C. Ciupercă, Maria Dimitriu, Teodor Bostan, Ioan Popa, Gh. Lupaşcu, M. Ignat, Teodor Vasiliu, Elena Alexandrescu, Gh. Gaşpar, N Răpeanu, C. Apostol, I. C. Dimitriu, Gr. Pelceşti, Florea Eftimescu, Cristea Popovici, Elena Stratulescu, Olimpia Spataru, Raluca Puşcaşu, I. Cruteanu, M. I. Vasiliu, C. Tudor, Dim. Rivescu, G. Avram, T. Popîrlan, Andrei Pandelea, Gh. Gheorghiu, peotul Vasile G. Corjescu şi Macarie Mateescu.

Reforma electorală în Germania

Berlin. — Camera a început discuţia proiectului de reformă electorală.

Cancelarul imperiului d. Bethman Halweg, a declarat că dacă deputaţii nu sunt în stare să ia o hotărîre pe baza rezoluţiunilor camerilor seniorilor, nu vede cum s'ar putea ajunge la un rezultat pozitiv.

După o discuţie generală, adunarea a refuzat propunerea modificînd art. 6 privitor la repartiţia circumscripţiilor electorale.

Ofiţerii romîni la Odessa

Odessa.—Azi la orele 2 p. m. a avut loc la cazinul garnizoanei, în onoarea deputaţiunei romîne, un prînz caracterizat prin cordialitatea ce a domnit. S'au rostit tuasturi pentru ţar şi ţarină, pentru rege şi regină, casa regală romînă, gloria şi prosperitatea romînă.

Generalul Wartiade a mulţumit reprezentanţilor armatei ruseşti în numele său şi colegilor săi, pentru primirea cordială ce li s'a făcut.

La orele 8 seara s'a dat un prînz de gală în onoarea deputaţiei romîne.

*

Odesa.—Membrii deputaţiunii romîne au vizitat pe comandantul trupelor şi pe ajutorul său, pe episcopul Odessei pe comandatul corpului de armată, pe prefect şi pe primar. Au asistat apoi la Tedeumul oficiat cu ocazia aniversării şi apoi la defilarea trupelor.

Nenorocirea vasului „Calais"

Calais.—Curentul a tărît din loc epava submarinului „Pluviose", care a fost regăsită de scafandriei la 22 metri adîncime. In timp de reflux au legat cabluri de submarinri, dar au trebuit să înceteze lucrul din cauza intensităţii curentului.

Calais. — Cînd s'au scoborît din nou scafandrierii n'au mai găsit submarinul care fost tărît şi mai departe de curent. Sforţările au rămas zadarnice.

*

Calais.—Operaţiunile de salvare au fost întrerupte la orele 6 din cauza violenţei curentului sub marin. Lucrarea de salvare va fi reluată la orele 10.

Inaugurarea unui monument

Palermo.— In prezenţa Suvernului, a unei delegaţii a senatului, miniştrilor, autorităţilor şi numeroşi garibaldeni, care au luat parte la expediţia celor 1000 din 1860, a cortegiului asociaţiunilor institutelor cuprinzind 100 000 persoane şi a unei mari mulţimi, a fost inaugurat monumentul în comemorarea anexărei de regatul Italiei a Libentei.

SOCIETATEA

Union-Baugesellschaft

DIN IAŞI

vinde inventar de toate felurite, precum locomobile, motoare cu benzină, pompe centrifugale şi motrice, şine, vagonete, macarale de 1500—3000 klg., cranici mari rotative, berbeci, fer rotund propriu pentru beton armat, garnituri şi scule diferite pentru executarea de conducte de ape, harabale solide pentru transport etc. etc., în stare perfectă şi cu preţuri foarte avantajoase. A se adresa Direcţiunei societăţei *Union-Baugesellschaft, Iaşi.*

INŞTIINŢARE

Cunoscuta **Fabrica de Corsete** speciale s'a mutat în str. Alexandri No. 8, vis-a-vis de şcoala comercială superioară, casele Iuster.

Cu toată stima
Dina Birnberg.

De închiriat

cu începerea de la 26 Octombre a. c.

2 Magazine cu locuinţa & atenansele lor

Str. Lăpuşneanu No. 32

unde sunt instalate astăzi magazinele

D-lui Arnold Brociner

A se adresa la proprietarul Moritz Vachtel Casa de Bancă, Piaţa Unirei, în orice zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UŞOR DE LUAT DE COPII ŞI ADULŢI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipaţiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Preţul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iaşi

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES
GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré.... 4 50
Porte-Bouteilles, pour 250 Places..... 7 »
Envoi Notice de Filets sur demande

1620 **NEVRALGIELE**
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI
cu aburi şi cuptor sistematic
lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment
(Şoseau Arcu 11 | 19)
Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3
GRADINA
BRAGADIRU
In fie-care seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

AVIS

Subsemnatul Leon Goldştein aduc la cunoştinţă onor. mei clienţi că am mutat atelierul de armurărie mecanică din Str. de Sus po. 104, tot în aceiaşi stradă la No. 99, colţ cu str. Gh. Mîrzescu, unde se va executa ori ce reparaţiune de arme, biciclete, gramofoane, pompe de stropit vii, maşini de cusut, precum ori şi ce obiect atingător la această branşă.

Tot odată aduc la cunoştinţă că în atelierul meu se execută reparaţiunii de zecimale, bascule şi balanţe fiind autorizat de onor Minister cu No. 27066.

Cu stimă
LEON GOLDŞTEIN
Str. de Sus No. 99.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1354 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 183 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştiri pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iaşi. Str. de Sus No.

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numerii la de
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa I-a Loteriei VIII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
10 (23) Iunie 1910
Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str. Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1017—Marţi 18 Mai 1910

Psichologie politică

Hotărît lucru că junimiştii de odinioară, bătrînii conservatori de astă-zi, au rămăs cu aceiaşi mentalitate naivă şi idealistă în modul lor de a face politică. Concepţiunea metafizică transcedentală a foştilor discipoli ai lui Kant din cenacul «Junimei», altoită în urmă cu pesimismul lipsit de sinceritate a filozofiei lui Schopenhauer, au imprimat spiritului junimist acea atitudine de ezitare, de nesiguranţă, de şovăire, de precipitare, în toate manifestaţiunile lor politice.

Simţul practic al lucrurilor, pipăirea exactă şi reală a situaţiunilor, promptitudinea şi maturitatea deciziunilor, cari sunt de esenţa omului politic modern, întreg acest spirit pozitiv al aprecierei vieţei publice, pare a lipsi cu desăvîrşire conservatorilor bătrîni. De aci, spectacolul lamentabil al sgommotului lipsit de ecou public, de aci ridicolul întrunirilor de răsturnare, de aci promisiunile imprudente, de aci violenţele fără ţintă, de aci falimentul ruşinos al întregei lor campanii în contra guvernului liberal. Şi ce situaţiune favorabilă şi simplă şi uşoară de a doborî la pămînt un guvern şi putred, şi impopular şi odios!

Dar,... prin *forţă*, nu prin *violenţe* se răstoarnă un guvern, a spus'o însuşi patriarchul conservatorilor bătrîni, d. P. P. Carp. Şi ironia soartei a voit ca însuşi autorul acestui aforism politic să-i simtă cruda şi sîngeroasa lui realitate. Cu toate violenţele de limbaj şi de fapt întrebuinţate în ultimul timp, partidul d-lui Carp n'a putut răsturna guvernul. Ce dovadă mai evidentă şi mai hotărîtore a lipsei de forţă în partidul conservatorilor bătrîni? Căci forţa nu stă în violenţe, după cum violenţele nu formează forţa.

Şi tocmai aci voiam să ajung. Forţa este acel element psichologic al unui partid politic, care consistă în solidaritatea tuturor membrilor sei în jurul unui şef iubit şi admirat, în entuziasmul pentru o cauză sfîntă, pentru un ideal, şi în credinţa realizărei acelui ideal. Iată cari sunt elementele sufleteşti, cari formează forţa unui partid politic. Şi atunci explicaţia insuccesului conservatorilor bătrîni, în lupta desperată ce a desfăşurat în ultimul timp, pentru răsturnarea guvernului, apare clară şi plină de învăţămînt. Această luptă n'a reuşit, pentru că a fost lipsită de un scop politic corect, a fost lipsită de înflăcărarea unui ideal, căci această luptă era dirigeată în mod indirect în contra partidului conservator-democrat. I-a lipsit deci forţa morală, singura care duce la succes.

Cum că, forţa morală este de partea conservatorilor-democraţi, dovada ei ne vine zilnică. De doi ani în şir, ţara ne arată încrederea deplină şi nedrămuită, prin dagostea ei şi prin sufragiile ei. De doi ani în şir, în mod constant, această ţară legală trimite pe reprezentanţii partidului conservator-democrat în sfatul ţărei, cu toată lupta grea ce duce în contra guvernului şi a opoziţiei carpiste. De aceia, cu drept cuvînt, d, Take Ionescu, i ustrul nostru şef, a declarat mai dăunăzi la clubul conservator-democrat, că profunda sa convingere este, că d P. P. Carp nu poate fi chemat la putere, pentru că în mod constant verdictul ţărei a fost în contra liberalilor şi pentru conservatorii-democraţi, aşa că nu poate fi nici o raţiune de stat ca viaţa politică a ţărei să devină anormală. Normal şi conform verdictului ţărei, partidul conservator-democrat este acela care poate fi chemat spre a lua conducerea frînelor guvernului. Şi toate acele asigurări neserioase pentru un om de stat, făcute de d. P. P. Carp, că d-sa va forma viitorul guvern, pe lîngă că sunt desminţite de realitatea faptelor, ele constitue şi o ireverenţă faţă de Suveran, singurul factor constituţional care are căderea de a dispune aceasta, la timp oportun.

De alt-fel neseriositatea cuvintelor d-lui Carp, s'a dovedit pe deplin prin eşecul celor două întruniri de răsturnare a guvernului. După ce înainte de Paşti promisese partizanilor săi, că la 2 Mai va forma guvernul, amănînd pe urmă această dată pentru 9 Mai, astă-zi toată lumea s'a putut convinge de temeiul serios ce trebue să pună pe cuvintele şi asigurările d-lui Carp.

Ce a rămas deci, din toate întrunirile şi violenţele de limbaj ale partizanilor d-lui Carp? Absolut nimic.

Prin forţă, nu prin violenţe se răstoarnă un guvern. Iar forţa nu stă în violenţe, după cum violenţele nu formează forţa.

Aceasta ca să se ştie.

Lascar Antoniu

JUNIMIŞTII şi Chestia Sinodală

Junimiştii se află într'o situaţie foarte delicată faţă cu chestia sinodală: pe de o parte ei văd în această chestie un impas grozav, în care se află guvernul şi deci, un mijloc, o nouă speranţă, în tot cazul, de-a veni la putere.

Pe de altă parte însă, d. P. P. Carp cu prilejul primului conflict sinodal, se oferise să radă barba episcopului de Roman, căci la nevoe, şeful partidului conservator nu este numai pianist, dar mai le şi bărbier.

Situaţia este deci foarte delicată. Junimiştii nu pot să ţie partea guvernului, nici nu pot fi cu Episcopul. Şi abili cum sunt, au găsit o foarte umoristică portiţă de scăpare. In această privinţă s'a publicat un comunicat junimist în care stă scris, că Sinodul ţinînd de ministrul cultelor şi ministru al cultelor fiind răsvrătitorul Haret şi partidul junimist, partid de ordine, nu poate sta de vorbă cu Haret.

Afirmăm, că în această chestie sinodală junimiştii nu vor mai juca multă vreme rol comic, ci foarte curînd vor trece de partea Mitropolitului Primat, care are rude multe în partidul d-lui Carp.

Duplicitatea şi falşitatea junimistă, vor fi avut prilej să se manifeste şi cu ocazia unei foarte importante afaceri bisericeşti.

Cântând din clavir

De la Palat, unde merse să predee moţiunea, d. P. P. Carp reveni acasă la el, strada Dorobanţilor. Şi prietinii cari au venit să-l vadă—nu atît pe el cît rezultatul de la Palat—îl găsiră pe şeful conservatorilor în cele mai fericite momente muzicale; d. Carp, revenit de la audienţă, se puse să cînte din pian.

Alţi barbaţi politici pretind că n'au vreme să mănînce. Pe cînd d. Carp, acum aflător în stare de febricitare politică, a găsit timp suficient şi timp potrivit să privească la note şi să atingă clapele clavirului cu mîinile sale.

Situaţia aceasta este incontestabil foarte originală. Că d. Carp, care este om politic şi mare agricultor, ştie cînta d'intr'un instrument muzical—nu ne miră. Căci ie ceva femenin în tot modul de a fi al şefului partidului conservator — şi dacă nu ne miră că d-sa este pianist, nu ne-ar mira nici dacă am afla, că ştie, împleti ciorapi şi face broderii.

Nu credem ca d. Carp să fi cîntat ceva de jale—revenit de la Palat. Ceea ce este sigur, ie că a cîntat de scîrbă—lucruri vesele. Căci dacă s'ar fi întors de la Rege cu impresii bune—de sigur că n'ar fi avut vreme să facă pe pianistul.

D. Carp ştia foarte bine, că va fi cercetat asupra rezultatului audienţei. Şi fiind-că el a fost desastruos, d. Carp a voit să înece, în sunetele clavirului, dezastrul nefericitei moţiuni şi s'arăte tot odată, că deprins cum este cu dezastrele politice, aceasta de pe urmă l'a lasat rece.

D. Carp a pornit campanie de răsturnare contra guvernului. Strîmb cum vede în politică, şi-a închipuit că faptul că vrea să răstoarne guvernul, implică şi răsturnarea. Căci un şef de partid, care vorbeşte cu siguranţă despre un fapt, care precizează şi ziua cînd acel fapt se va adeveri, trebuie să fie convins că aşa se va întîmpla.

Convingerea d-lui Carp, a fost persoana sa, voinţa sa. Dacă el şi-a zis „voi răsturna guvernul", îl va răsturna. Cum, ce fel, cu cine—aceste întrebări nici nu există; există însă, credinţa d-lui Carp în dorinţa d-lui Carp.

Această credinţă ie tot ce poate fi mai original—mai original de cît prietinii d-lui Carp cu instrumentele Stenvay. D. Carp, care n'a reuşit nici odată să restoarne, să învingă, să poată guverna—are credinţa că este o mare putere politică, că ce este mai greu ie să se decidă a răsturna, răsturnarea însăşi fiind o simplă formalitate.

Insuccesele d. Carp le suportă foarte uşor—abia dacă le simte. Sunt unii oameni, cari au suferit în viaţa lor atîtea operaţiuni chirurgicale, că merg fluerînd la masa de operaţie şi refuză să fie narcotisaţi.

D. Carp nu sufere prea mult de operaţiuni politice nereuşite. Un moment de ciudă, cinci momente de muzică clasică la clavir—şi apoi totul este uitat.

Moţiunea către Rege a fost un moment politic culminant în viaţa d-lui Carp. Aşa a crezut el: că dacă i scrii Regelui pe hîrtie: „chiamă-mă la guvern", Regele, de frica manuscrisului, te-a şi chemat.

Aflînd contrarul, d. Carp s'a dus a casă şi, în frac cum era, s'a pus pe taburet, a deschis clavirul şi a cîntat ceva clasic.

D. Carp a pus moţiunea pe note. Acum rămîne ca vre-un poet al „Junimei" să prefacă banala proză a moţiunei în versuri.

Iar partidul, fiind-că el există, a tras, din toată această tragi-comică combinaţie, fişa de mîngăiere, că şeful seu este singurul şef de partid din România, care ştie cînta din pian

D. Carp are un partid, care veşnic ie inconsolabil şi veşnic găseşte motiv să se mîngăie!...

CATE VA NOTE

D. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor, se afla la ferma Laza cînd a aflat rezultatul alegerei de la Tecuci.

Intorcîndu-se de la telefon, unde primise vestea, ministrul văzu — ceea ce este natural să se vadă la fermă — un grup de mascuri, bine hrăniţi, frumoşi.

— Şi voi m'aţi părăsit, zise ministrul—şi părăsi ferma.

*

Situaţia la junimişti: d. Carp cîntă la clavir, d. A. D. Holban a reluat direcţia ziarului junimisto antidinastic din Iaşi.

Ceva foarte exotic pentru Salonul de pictură.

Anarhia din Biserică

Nici că se putea, ca sub actualul guvern—deja anarhic prin compunerea sa ca şi prin ideile şi practicile sale, care au provocat nemulţumire şi dezordine în toate clasele sociale,—să nu fie anarhie şi în cea mai înaltă instituţie a Statului, Biserica, provocată de guvern în complicitate cu parte din cler, prin legea sinodală.

De mult i s'a atras atenţia serios Ministrului respectiv de către Episcopul de Roman şi de către opinia publică, la ce rezultate dezastroase şi periculoase va aduce această lege; dar n'a ţinut de loc samă, ba încă a agravat din ce în ce conflictul sinodal, provocînd şi alimentînd cu despotizm şi îndărătnicie—„aşa vreu, aşa fac"—cunoscuta schismă bisericească.

Natural fiind schismă, trebuea să fie o luptă, chiar aprigă, între Bisericile desbinate, între credincioşii şi partizanii uneia şi alteia.

Apoi, pentru ochii lumei, — ca să se acopere adevărata cauză — s'a aruncat şi se aruncă toată vina asupra *propagandei catolice*. Dar nu credem nici odată că Episcopul de Roman—un sfînt între toţi ceilalţi—să fie un organ al acestei propagande, el apărătorul ortodoxiei, cu riscul scaunului Episcopal şi chiar al vieţei sale, el care a luptat verbal şi în scris contra catolicismului prin voluminosul său tratat „*Papalitatea eretică*" combătînd principiile şi practicile papistaşe; şi tocmai acum la bătrîneţe, să devină un renegat, un apostat! Nu va crede nimeni aşa ceva, cum n'a crezut nici calomnia catolicului Baud asupra memoriei reposatului Mitropolit Calinic Miclescu.

Pe urmă, la acuzaţiile personale de imoralitate aduse Primatului Bisericei—care, la drept vorbind, dimpreună cu confratele său de la Iaşi, este principalul factor al schismei din Biserică—mai întăi de către preoţi subalterni ai lui apoi şi de către Episcopul de Roman în Sinod,—s'a răspuns cu vehemenţă de către Primat şi chiar de către Ministru la fel, adică tot prin acuzaţii de imoralitate la adresa acestui Episcop.

Insă, pe cît ştim, această acuzaţie e neîntemeiată, osebit fiind şi cazul de acum 25 ani, cercetat şi tranşat în favoarea Episcopului de Roman, pe atunci Director al Seminarului din Rîmnicul-Vîlcea. Reposatul Viţu, pe atunci Inspector şcolar, cercetînd cu de amănuntul, a găsit denunţul neîntemeiat.

Iată şi de aici un exemplu de anarhie. Ministrul destăinueşte şi scoate în vileag un caz întîmplat şi definitiv tranşat de acum 25 ani şi nu se ocupă şi nu cercetează denunţul proaspăt contra Primatului?

Asemenea cazuri de anarhie în Biserică, în istoria Bisericei noastre nu ştim să se mai fi întîmplat, afară doar în istoria Bisericei universale. Aşa, la 449, la un sinod ţinut la Efes, în urma unei certe provocată de erezia monofizită,— Patriarhul Constantinopolului Flavian combătînd acea erezie, a fost crunt bătut şi maltratat de ceilalţi membri ai sinodului, că după 3 zile a şi murit. De aceia acel Sinod s'a şi numit *tălhăresc*.

Cum să numim acum pe acesta al nostru? De sigur *anarhic*, căci numai bătaia a lipsit.

Şi numai un alt guvern, un guvern de ordine, va putea întrona liniştea şi ordinea în toate clasele sociale, ca şi în Biserica noastră!

Ezechil

OAMENI ŞI LUCRURI

PIERDERI CULTURALE

Un ziar local reproduce un articol pe care l'ăm scris în 1893, în primul număr al „Evenimentului literar" despre o „gramatică sanscrită a lui Eminescu". Fireşte. acum 17 ani, la începutul carierei publicistice, am crezut bine să dau „alarma" asupra marei pierderi literare ce însamnă neglijarea editării acelui manuscris. rămas în saltarele bibliotecei unde, pe vremuri funcţionase, marele poet şi unde medita în ore de linişte asupra declinării şi conjugării sanscrite.

— De fapt nu era vorba de o lucrare originală—cum credeam la 1893—ci de o prelucrare a unei atari gramatici, lucrare de diletant care îşi pierdea vremea în asemenea încercări nepractice. Cui ar fi folosit o asemenea gramatică în ţeară la noi?

... Dar s'a reîmprospătat zilele aceste amintirea unei pierderi cu mult mai mari. Numărul cel mai nou al „Convorbirilor literare" publică toată corespondenţa între defunctul poet şi d. Titu Maiorescu, în 1874 şi detaliile asupra stăruinţelor depuse de acesta din urmă pentru a determina pe Eminescu să se pregătească de a ocupa catedra de filosofie de la Universitatea din Iaşi. In Ianuarie 1874, presimţind că „Junimea" va ajunge la putere şi că el însuşi—Maiorescu — va fi chemat la ministerul instrucţiunii, stăruia în modul următor:

„Cum stai cu doctoratul de filosofie? Il faci la Berlin? Nu vreai mai bine să-l faci alt undeva"?

„In timpul din urmă mai mulţi dintre noi încep a avea oare-care influenţă asupra direcţiei lucrurilor în Ţară şi se poate ca Ministerul Cultelor în deosebi să fie încredinţat vre-unuia din're noi. In acest caz am dori să ţi propunem d-tale catedra de filosofie la Universitatea din Iaşi, căci—după cît te cunosc—gimnaziul nu e pentru d-ta".

Poetul însă n'avea curagiul necesar. Răspundea în lungi scrisori pline de rezerve şi reticenţe, scrise în limba germană. Odată a scris romineşte:

„Cînd e vorba să spun da sau ba, atunci de obiceiu, nu spun nimic şi natura mea primordială se arată pe faţă—devin *ticăit*."

La 19 Aprilie într'o scrisoare germană, d. Maiorescu—ajuns ministru—scrie între altele poetului:

„In ziua în care-mi vei anunţa obţinerea doctoratului, vei fi numit profesor de filosofie la Iaşi, pentru un an, după care vei trece concursul. Aştept acea veste pe la mijlocul lui Iulie. Regret că din cauza întîrzierii d-tale, trebue să ocup catedra cu insuficientul L..."

Din nefericire şovăiala n'a părăsit pînă la urmă pe puţin norocosul poet, care nu se simţia chemat pentru misiunea de „Herr Professor", ci se credea menit a rămînea veşnicul bohem, cum a şi rămas. Iar insuficientul L... a ocupat timp de decenii catedra importantă de la Iaşi, pe care, în alte împrejurări şi dacă se îndeplinia dorinţa d-lui Maiorescu, ar fi ilustrat'o marele poet şi cugetător. Iar acum, cu ocazia iubileului, universitatea iaşană s'ar fi putut mîndri cu un nume aşa de glorios în analele sale.

Fără îndoială că *această* pierdere a fost mult mai mare decît netipărirea gramaticei sanscrite compilate în orele cînd Eminescu se plictisia în funcţiunea de subbibliotecar al Iaşului.

Rodion

Pervertirile memoriei

Experienţele psichologice au dovedit că„ memoria poate fi viciată printr'o imaginaţie pe care judecata n'o poate ţinea în frîu. Aşa o istorioară spusă copiilor, nu va mai fi redată fidel de fie care din ei. Se vor găsi, în cele ce spun ei, detalii pe care învăţătorul nici nu le-a pronunţat. Iar o istorioară spusă unuia, ca acesta s'o repete altuia, degenerează aşa în cît la urmă nu mai seamănă cu cele spuse la început. Acest fapt e perfect asemănător cu colportarea vorbelor dintre oameni.

S'ar părea că acestea ţin de psichologia distractivă, zice Binet, dar ele dau multă lumină în aprecierile mărturiilor. Buna credinţă a unui martur poate fi complectă afirmînd ceea ce crede el că a văzut; pe cînd în realitate imaginaţia lui inventează multe din cele ce n'au fost.

Din aceste observări bine aprofundate s'a făcut o ştiinţă nouă, care se numeşte *ştiinţa mărturiei*. Şi s'a stabilit că nu există mărturisire absolută şi cu totul veridică. Experienţele s'au făcut în Germania de către *Sterce* şi în Elveţia de către d. *Larguier*, tînărul profesor, care preda psichologia copilului la Lausanne anul trecut.

S'a ajuns să recunoască fie-care din cei în drept, că trebue a se asculta un martor cu multă prudenţă, căci totdeauna e un amestec de minciună şi de adevăr. Mărturia dar nu poate fi o probă absolută, chiar şi cu jurămînt. Aceste experienţe sunt bune pentru magistraţi şi pentru cei inculpaţi, cei cu procese. Dar şi cei cari nu au de a face cu autorităţile judecătoreşti, încă pot trage multă învăţătură: să nu mai luăm dar, de bine — ca sigur — tot ceea ce se aude; sau cel puţin să ne convingem că chiar de e ceva adevăr, el a fost schilodit de atîtea ori, prin cîte guri a trecut..

Şi dacă la omul mare e nevoe de prudenţă, cu cît mai multă nu se cere dar, la un copil? Copii au aceiaş tendinţă către minciuna conştientă ca şi pentru cea inconştientă, nevinovată, dictată de imaginaţia lor şi care de multe ori poate prevesti ceva bun. Afară de aceasta un copil minte şi din pricina vanităţii ca cine-va să se ocupe de el, din lipsă de atenţie, greşala de judecată, neştiinţa de multe lucruri, sugestibilitate.

Tot sugestibilitatea face şi pe femei să aducă nişte depoziţii pline de greşeli — deşi mai bogate — căci ele se influenţează mai uşor de circumstanţele în care se găsesc.

Faţă cu aceste pervertiri ale Memoriei, *Binet* şi *Claparède* propun ca învăţătorul să facă lecţii de observaţii cu copiii mai mari, întrebîndu i exact asupra lucrurilor văzute şi auzite, arătîndu-li-se neîncetat cum se poate de uşor înşela omnl singur pe el asupra celor ce reproduce.

*

Memoriile parţiale. Acum 20 ani, profesorul *Charcot* vorbia despre: tip *vizual*, *auditiv*, *imator*, constatate asupra bolnavilor. Dar s'a căutat a se face studii şi asupra copiilor în educaţie, Faptul cert este că nu există numai o memorie, ci mai multe memorii speciale sau locale.

Sunt 2 mari diviziuni ale memoriei: *sensorială* şi *verbală*. Fiind dotaţi cu limbaj noi exprimăm prin cuvinte ceea ce simţim. Cuvîntul e primul duplicat al tuturor fenomenelor noastre psichologice. In faţa unui peisaj avem percepţiunea prin văz şi prin alte senzaţii, pe care le evoacă. Avem prin urmare o percepţiune sensorială ce rezultă din contactul cu natura. Cînd nu ne vom mai găsi în faţa peisajului despre care vorbiam, ne putem aminti de el prin 2 forme a memoriei: cea *sensorială* reţrăind în cele ce ne-am găsit odată şi prin forma *verbală* descriind cele văzute, prin cuvinte.

Un dans se poate învăţa prin mişcarea musculară servindu-ne de *memoria motrice* sau prin memoria verbală cunoscînd descrierea lui.

Şi fiind-că un copil e mai sensorial de cît verbal, ese necesitatea de a-i arata mai mult obiectele de cît de a ne servi de vorbe.

Intre aceste 2 mari diviziuni mai sunt şi alte subdiviziuni, alte forme deosebite : *vizuală*, *auditivă*, *tactică*, *motrice*, *intelectuală* şi *sentimentală*. Pentru a reţine de ex. nişte cifre căutăm a le scrie, sau a le auzi sau a ne reprezenta mişcarea ce am face pentru a le scrie, deci ne servim de memoria vizuală, auditivă sau motrice. Acelaş lucru pentru o arie de muzică sau o scenă de teatru.

*

Mulţi s'au întrebat prin ce i reţinut limbajul ? S'a crezut că limbajul adresîndu se urechei, trebue să fie reţinut mai ales de memoria auditivă. Dar analize recente şi experienţe numeroase au aratat eroarea acestei interpretări. Analiza a probat că atunci cînd credem că auzim în audiţia noastră interioară, o voce care pronunţă fraze, noi nu avem atace cu o imagină auditivă pură, ci mai curînd cu o imagine motrice, cu o articulaţie slabă.

Aşa cu adevărata memorie a limbajului ar fi o memorie de articulaţie rezultînd din cîştigarea unei obicinuite motrice.

*

Mult s'a insistat asupra pluralităţii memoriei, dîndu-i-se, poate o importantă prea mare. Unii voiau să deosebeaseă copii în : *vizuali*, *auditivi*, *motori*, distribuindu-i în aceste diferite clase. Dar s'a revenit şi s'a căutat a se lua numai ceea ce poate fi utilizat prin educaţie.

Cunoaşterea aprofundată a tipului mintal a unui individ este foarte folositor pentru cel care voeşte a trezi aptitudinile în copil. Un vizual va observa mai bine natura şi şi va da mai mult interes la desemn, geografie şi istorie naturală.

Sunt multe experienţe recomandate de autori pentru recunoaşterea tipului de memorie. Unul din ele pare mai logic din toate. El consistă în a încerca repeziciunea şi siguranţa cu care un scolar înregistrează aceleaşi fapte, după cum se serveşte el de memoria visiuală auditivă sau motrice.

Biervliet recomandă pentru aceasta următorul procedeu : Invăţătorul citeşte în 2—3 rînduri 25 de cuvinte unei clase. Copii vor scrie apoi din amintire, cele auzite. După acesta se vor scrie alte 25 cuvite pe tablă. Se va da un timp egal pentru a le învăţa pe de rost şi iar le va scrie din memorie. După ce se va alterna de 4—5 ori aceste 2 moduri de presentare se va vedea corijînd copiile, dacă unii din copii reţin ceea ce au văzut sau ceea ce au auzit. In acest chip putem şti tipurile personale de memorie.

Trebue însă făcută cu multă atenţie pentru că rezultatele oscilează de multe ori.

*

Concluzia descoperirilor psihologice, ştiinţifice sunt de mare folos cu privire la variaţiile individuale considerabile ale tipurilor de imaginaţie. Rezultatele unui învăţămînt cu atît ar fi mai bune, cu cît învăţătorul va căuta să impresioneze pe elevi prin toate mijloacele de care e în stare a dispune să vorbească, se desemneze la tablă, să arăte figuri planuri... In această varietate de impresii fie care individ va descoperi ceea ce-i va conveni. Această procedare e suverană şi pentru priceperea ori cărui lucru.

In ceea ce priveşte memoria în general, ideea populară că ea poate fi ameliorată prin exerciţii—ca facultate generală şi elementară—e o mare greşală.

Memoria nu poate fi ameliorată decît prin formarea de sisteme speciale de asociaţiuni. Strîns legate—ideele rămîn —izolate, dispar. Uşurinţa de a ne aminti de unele lucruri depinde de asocierea ideilor ce se găsesc în spiritul nostru. Prin urmare metoda cea mai bună, mai eficace e de a analiza frazele şi a face să se gîndească, asupra lor ; dar nici de cum a face să intre în creer cu sila prin dese repetiri.

Pricepe oricine că memoria imediată e un mare bine, adevărata binefacere pentru acel care o posedă ; dar şi memoria vagă, amintirea de a te fi ocupat cu un lucru, locul unde trebue să-l găseşti, constituie la cei mulţi tot fructul educaţiei şi instrucţiei lor. Aşa e medicul, avocatul.

Iar concluzia pentru noi, învăţătorii, e de a fi indulgenţi, îngăduitori cu copii, care nu ne pot recita multe lucruri Se ne mulţămim cu pasiunea ce ar avea un copil ca să înveţe cu rezultatul total al activităţii lui.

Arta de a-şi aminti, este arta de a gîndi, zice Wiliam James. Toată osteneala noastră, cînd învăţam un lucru nou, să ne fie mai mult a-l pune în legătură cu ceea ce este în spiritul nostru de cît a căuta a-l imprima în creer.

A combina ideiele noastre însamnă a gîndi. Punînd, toată atenţia la aceste combinări, cele învăţate vor rămînea în memoria noastră.

Numai în acest chip memoria ne ajută la cişigarea cunoştinţelor, la revizuirea ideilor şi la căpătarea concepţiilor noi şi mai perfecte de cît le-am avut mai înainte.

Maria C. Buţureanu

ANIVERSAREA

a zece ani de la înfiinţarea „Analelor ştiinţifice ale Universităţei din Iaşi"

— Serbara cîmpenească —

Eri s'a făcut un început frumos. Fie ca vremurile ce vin să l întregească pe deplin, în folosul cît mai mare al generaţiilor viitoare de studenţi.

La noi în Iaşi e o lipsă totală de viaţă studenţească, de viaţa acea sănătoasă care îţi dă putere de muncă şi încredere în tine.

Şi dacă lipseşte, de nu în total, dar cel puţin din cea ce ar trebui să fie, ca munca studenţească pe tărîmul ştiinţei, apoi pricina este, nu numai puţinul contact ce l au studenţii împreună, dar şi ocaziunile prea restrînse, cînd profesorii pot vorbi studenţilor în afară de orele de curs fixate pentru prelegerilelor.

De sipur că petrecerile cîmpeneşti, ca cea de eri la care profesorii cu studenţii se grupează în jurul unei mese comune, au ca rezultat strîngerea relaţiunilor în tre cele două corpuri Universitare : profesorii şi studenţii.

Ca o urmare firească „multe cursuri devin mai atrăgătoare, conferinţele de seminar se înmulţesc, interesul pentru ştiinţă creşte. cunoştinţele se ficsează mai uşor şi îndrumarea spre cercetarea ştiinţifică se întemeiază statornic.

Duminică 16 Mai s'au înplinit 10 ani de cînd s'a înjghebat „societatea ştiinţifică" şi s'a hotărît apariţiunea "analelelor ştiinţifice ale Universităţii din Iaşi"— Pentru aceasta domnii profesorii Universitari dr. Hurmuzescu, dr. Costăchescu, Borcea, Cosmovici şi Simionescu au organizat o petrecere cîmpenească la via d-lui Cădere. Petrecerea a fost onorată cu prezenţa D-nei şi d-lui Dr. Bogdan rectorul Universităţei. Au mai fost împreună cu doamnele, d nii profesori Universitari Miller şi Popovici Au mai luat parte d ra Lupu şi d nii Nicolau, Patriciu Spacu, Bedreag, Rusu, Roiu, Cădere şi Bacinschi, şefi de laboratorii şi asistenţi.

Au luat parte de aseminen d. dr. Konia şi d. Apostoi (chimist). Dintre licenţiaţii facultăţei de ştiinţe au luat parte domnişoarele : Burada, Maria Lupu, Maria Teodorescu şi Buzenchi.—Domnişoarele studente : Cantancuzino, Păun, Coşula. Dintre studenţi au participat D nii : Păcuraru, David Zota, Vîntu, Teodorescu, Procopiu, Grobnic, Cosmovici, Florea Negru, Cociova, Lepădatu, Popovici Gh. Botez şi Radacovici.

Grupul a plecat la ora 10 dimineaţă din faţa Universităţei o parte cu trăsurile, iar restul cu tranvaiul—spre Socola.

In via d-lui Cădere, pe culmea dealului, de unde se împrăştie vederea peste întinderea panoramică a Iaşului şi a împrejurimilor sale—era improvizat un cort împodobit cu verdeaţă şi steaguri — sub care se adăpostea o masă bogat şi frumos aranjată.

După veselia mesei urmară cuvîntările.

Dl. dr. Hurmuzescu, secretarul societăţei de ştiinţi, făcînd un mic istoric spune că astăzi se împlinesc 10 ani de cînd d. Poni, împreună cu cîţi-va profesori de la facultatea de ştiinţi, pun la cale apariţiunea analelor ştiinţifice. Ceia ce facem astă zi, continuă d-sa, este mai mult de cît a rosti vorbe. Şi dacă mijloacele noastre nu ne au permis să facem mai mult pentru publicaţiunea aceasta, d voastră studenţii sînteţi chemaţi a întregi lucrul nostru, astăzi ca studenţi şi mîine ca oameni de ştiinţă. Publicaţiunea aceasta, fiind mijlocul prin care ştiinţa noastră e pusă în faţa lumei, îi urez viaţă rodnică şi doresc să fie dusă cît mai departe de colaboratorii săi. Dl. Rector dr. Bogdan urează viaţă lungă şi spor societăţii de ştiinţi.

Dl. profesor Cosmovici luînd cuvîntul spune : Sînt momentele cele mai solemne în evoluţia unui popor, acelea cînd vlăstarele tinere primesc îndemn şi îndrumare pentru munca înaintaşilor lor. Astă-zi mi se umple inima de bucurie cînd văd că se începe acum, ceiace eu am prevăzut o viaţă, o legătură mai strînsă între profesori şi studenţi pentru munca ştiinţifică şi aplicarea acestei munci în serviciul neamului.

In trecutul istoric sînt exemple nenumarate de fapte mari ce au eşit din conlucrarea profesorilor cu studenţii. La 1835 Virschov cu studenţii lui rupe cu clasicismul Stelian şi dă avînt gîndirei şi muncei germane.

Studenţii şi profesorii germani au meritul răsboiului glorios din 1870. De aceea mi se umple inima de bucurie că o colaborare mai strînă începe şi la noi între profesori şi studenţi. Recunoscători d-lui P. Poni, iniţiatorul publicaţiunei analelor ştiinţifice propun să i trimitem o telegramă de urare. Inchei prin aceasta dorind viaţă lungă colaboratorilor acestei publicaţiuni şi urînd studenţilor o cercetare şi colaborare cît mai de aproape.

Dl. profesor Borcea tuastează în sănătatea d lui Rector dr. Bogdan.

Dl. profesor Miller propune studenţilor să se ţină trei discursuri glumeţe ; un student de la Matematici, unul de la Fizico chimice şi altul de la şc. Naturale să se întrebuinţeze expresii din vocabularul ştiinţific şi să se facă aluzii la cursurile d-lor profesori.

Un student de la fisico-chimice răspunde prin aceste cuvinte : „In primul rînd studenţii mulţumesc rectorului şi profesorilor care au protegut astă-zi o conlucrare mai strînsă. Cu toate că, a întrebuinţa multe laude nu este cu cădere, totuşi ne simţim datori a mulţumi d-nei şi d-lui Cădere pentru ocaziunea ce ne procură de a face una din cele mai bune analize cantitative şi calitative ; dintre toate analizele ce studenţii au făcut în laboratoriile Universităţei.

Şi dacă aceasta analiză n'a avut dozarea reglementară apoi cauza este raritatea lucrărilor seminariale şi puţinul contact ce chiar în breasla lor, studenţii îl au cu profesorii şi şefii de laborator.

Cum rezultatele precise a lucrărilor de laborator cît şi schimbarea în bine a vieţei studenţeşti sub raportul celorlalte feţe depinde de contactul cît mai des dintre profesori şi studenţi, nădăjduim că reunirile se vor repeta mai des în jurul meselor de laborator, a cretei şi a buretului în lucrările seminariale, precum şi în jurul tuturor chestiunilor mari a căror rezolvare ştiinţifică, clară şi hotărîtă un neam întreg o aşteaptă de la lumina Uversităţilor.

Să trăiască profesorii noştri Universitari.

Urmează apoi d. Cădere care relevă meritul profesorilor iniţiatori Costăchescu Borcea şi Hurmuzescu.

Studenţii executau în cor „Gandiamus" şi alte cîntece populare.

D. dr. Konia care a cîntat împreună cu studenţii „Gandiamus", îşi exprimă mulţumirea ce simte cînd e în mijlocul studenţilor, urează apoi să trăiască, să crească şi să înflorească societatea ştiinţifică.

După dansuri naţionale executate de studente, studenţi şi profesori, serbarea se termină la ora 5 şi excursioniştii se întorc în oraş.

Toni.

Litere-Ştiinţe-Arte

Reeditare.—Unul dintre simptomele caracteritice ale vremei în care abundă la infinit bibliotecele populare este şi uşurinţa cu care se reeditează—în interesul tiparului—anumite lucrări menite a fi date uitării. Intre aceste e şi romanul răposatului Gr. H. Grandea „Fulga" sau „Ideal şi real" apărută acum în biblioteca pentru toţi.

„Cine are trebuinţă să ştie—scrie d. M. Dragomirescu, în „Convorbirile critice"—ce însemnează stil învechit, are în acest roman, datorit unuia din cei mai populari imitatori ai lui Bolitineanu, o minunată colecţiune de pilde. Romantismul de foileton şi de melodramă, cu gesturi mari pentru lucruri mici, cu esclamaţii sentimentale fără sentimente, cu comparaţii banale, într'un ton măreţ cu umanizarea nefirească a lucrurilor şi fiinţilor ce sunt închipuite că ea parte la viaţa eroilor, cu necontenitul dezechilibru între umflarea expresiei şi sărăcia limbei, cu proza care vrea să fie poezie şi cu poezia care rămîne proză, toată literatura frazeologică a lui Rică Venturianu, o găsim în această carte, care dintr'un punct serios de vedere, nu mai trebuia cu nici un preţ editată."

Constatări juste şi bine venite, la care nu mai rămîne nimic de adăogat.

*

Vineri 21 Mai a. c. orele 9 seara va avea loc un Mare Concert, dat de profesorul Kneisel, cu concursul d-lui Theodor Fuchs.

Program : 1. L. van Beethoven, Kreutzer Sonate op. 4. — 2. Saint Saens, Havanaise.—3. a) Kneisel, Etude (în fa minor), b) *** Aria.—4 a) Bach, Preludiu, b) Chacone.—5. a) Chopin-Sarasate, Nocturne, b) Laub, Polonaise. — 6. Ernst, Airs hongrois.—7. Th. Fuchs, Serenade.—8. Kneisel, a) Rîndunelele (Les Hirondeles) b) Cîntecul zînelor c) Cortege nupţial d) Fantezie Romînă.

*

In „Figaro" scriitorul Pierre Loti a descis zilele aceste o audienţă pe care a avut o în vara anului 1909 la Curtea Regelui Eduard VII, care i-a amintit epitetul de „anglofob". Pare să-l fi impresionat mult vizita la Regina Alexandra în prezenţa căreia a regretat multe din manifestările contra Angliei la care s'a dedat în cariera sa literară.

*

Isac Vyman, un american care a trăit foarte mult izolat de toată lumea a teatat acum toată averea sa. de 10 milioane dolari universităţii din Princetori.

*

Ştiinţa universală sufere o pierdere însemnată prin moartea savantului medic şi cercetător german Robert Kock al cărui nume e legat de numele bacilu'ui tuberculozii.

Profesorul Robert Kock s'a născut la 11 Decembrie 1843 la Clausthal. El urmă la facultatea de medicină din Göttingen şi după ce îşi luă doctoratul se stabili ca medic în 1866 într'un oraş din provincia Posen. In deosebi îl interesa bacteorologia In anul 1882 publică un studiu important asupra bacilului tuberculozei şi se poate spune că el era întăiul care a descoperit acest bacil, adevărata cauză a acestei boli secerătoare. In 1883 împăratul îi dădu titlul de consilier intim şi fu trimis ca şef al expediţiei pentru combaterea holerei în Egipt şi India unde avu prilejul de a descoperi şi bacilul holerei La 1885 fu numit profesor universitar şi director al institutului de igienă din Berlin. Cinci ani mai tîrziu publică prima sa lucrare asupra serului, descoperit de dînsul „Tuberculin". Profesorul Koch a făcut multe şi foarte importante lucrări asupra boalelor infecţioase,

*

STRUNA ZILEI

PROBLEMA NEAGRA

Cine a născocit oare
spoitul tingirilor ?...
«Voinţa Naţ.», 15 Mai

Toate'şi au vremea şi rostul—
Nimeni dar să nu se mire
Că 'n gazeta lui... Nădejde,
Se vorbeşte de tingire...

INFORMATII

❑ **Crima de la Repedea.** — O crimă s'a comis eri dimineaţă, în zorii zilei, între pădurea Poeni şi Repedea. Negustorul de lemne, Herşcu Taman, din strada Sf. Lazăr, a fost împuşcat de nişte necunoscuţi.

Numitul Taman, se pornise eri în zorii zilei, împreună cu băietanul Ion Anton servitorul seu, să încarce lemne din pădurea de la Poeni.

Nu se ştiu, pînă acum, împrejurările în care s'a comis crima. Eri dimineaţă, nişte trecători, au găsit mort pe Herşcu Taman, fiind împuşcat şi avînd o rană mare la cap Caii de la cotiugar au fost găsiţi deshamaţi, în altă parte.

Inştiinţîndu se autorităţile, s'a constatat că Herşcu Taman, fusese mai întîiu jefuit şi apoi omorît. Se zice că el avea asupra lui o însemnată sumă de bani.

Băietanul Anton Toma spune că nu ştie nimic ce s'a întîmplat, căci el dormea în cotiugar. Sunt bănuieli că acesta ar fi complice.

El a fost arestat, de-o cam dată, la secţia de jandarmi din Bucium.

❑ Consiliul de administraţie a teatrului naţional din Iaşi, a fost convocat să se întrunească Mercuri seara spre a proceda la întocmirea bugetului.

Consiliul, care va ţinea prima şedinţă de la punerea în aplicare a nouei legi a teatrelor, se compune din : directorul teatrului, reprezentantul ministerului şcoalelor d. Gr. Buicliu şi reprezentantul artiştilor, d. Mircea Pella.

Bugetul va fi copiat după cel din anul trecut, de oare ce nu sunt fonduri pentru a conforma budgetul cu cerinţele nouei legi.

❑ In partidul conservator democrat din Roman s'au mai înscris domnii : I. Cumpănescu şi Roşianu, căpitani, şi I. Corciovescu, proprietar.

❑ Secţiunea de Istorie a Academiei Romîne a ales membru activ pe d. N. Iorga în locul defunctului Gr. Tocilescu.

Alegerea urmează să fie ractificată de planul Academiei.

❑ Economul Atanasie Vasilescu, fost revizor eclesiastic, a fost numit membru în consistoriul Episcopiei de Roman.

❑ D. dr. Petru V. Danilă a fost însărcinat de direcţia generală a serviciului sanitar, cu vizita medicală a călătorilor şi mărfurilor ce intră în ţară prin punctul Ungheni.

❑ D. Gr. Pavlov a fost numit învăţător provizor la şcoala din Balţaţi, iar d. Dimitrie Macarie a fost numit suplinitor la şcoala Hălceiu comuna Şipote.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen şi P. S. S. Arhiereul Nicodem Bacăuanu, au plecat aseară în Capita'ă pentru a lua parte la şedinţele Sinodului.

❑ Mai mulţi comercianţi ni se plîng şi ne roagă să atragem atenţiunea celor în drept asupra faptului că la biroul vămei Iaşi, nu li se primeşte monede de argint, pentru plata taxelor vamale. Bieţii comercianţi sunt nevoiţi să umble toată ziua ca să-şi poată procura bilete de bancă sau monede de aur, căci altmintreli nu li se primeşte taxele vamale !

De unde mai e şi această măsură ?

❑ Consiliul Comunal se va întruni în cursul săptămînei acesteia pentru a discuta mai multe chestiuni.

D. consilier Dim. Gheorghiu va face declaraţiuni importante în privinţa lucrărilor pentru aducerea apei la Iaşi.

❑ Preoţii din localitate au fost convocaţi la o consfătuire la orele 4 p. m. în localul seminarului Veniamin.

SPECTACOLE

— Cinematograful Gaumont, din grădina berăriei Regale Cuza-Vodă, strada Lăpuşneanu, cea mai frumoasă grădină din centrul oraşului, începe în astă-seară un program nou şi superb.

„Amor şi Răsboi" este titlul unei mari şi senzaţionale, desfăşurări dramatice, din preajma resboiului de la Waterloo ; toate peripeţiile acesstei drame ; balul din Bruxelles în ajunul răsboiului de la Waterloo, scena de orgie, clopotele sună a moarte, ducele de Wellington lovit de moarte, pe cîmpul de răsboi la Waterloo,—toate aceste scene sunt admirabil reconstituite. In frumoasa comedie „Müller la bal" apare celebrul comic Müller din Paris ; şi mai interesant e filmul „Imparaţii Europei" mare ferie colorată, de o exactitate uimitoare, în care rînd pe rînd apar : Regele Carol al României, Regele Angliei, Italiei, Spaniei, Ţarul Rusiei, Imparatul Germaniei, Austro-Ungariei, preşedintele Franţei.

In afară de acestea mai sunt o serie de drame ; Inelul salvator, fiul moşierului, dreptul de a iubi etc. ; comedii : la fotograful electric, pifke la Rivera, bunul artist, precum şi vederi de la Monaco, după natură.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

APELE Mineralizate „SINTEZA"

Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar

PREPARATE DE

Doctorul RATIANU

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate „SINTEZA" sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Composiţia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală cxagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

Preţul în detaliu 30 bani flaconul de un litru.—La fabrică dela 10 flacoane în sus 20 bani flaconul de un litru.

— Preţurile se înţeleg fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Se expediază contra ramburs în toată ţara

— Cereţi prin cartă postală şi vi se trimite la domiciliu proaspete şi prompt. —

Ministrul HARET

plănuieşte arestarea Episcopului de Roman

D. Spiru Haret a hotărît gîtuirea episcopului de Roman. Lucrurile au fost aranjate în şedinţa trecută a Sf. Sinod şi faptul ne-a fost confirmat astăzi de o persoană demnă de toată încrederea:

— „Episcopul de Roman va fi depus, mi-a spus convorbitorul meu cu un vădit regret D. Haret în pofida canoanelor, cu preţul oricărui scandal, a hotătit depunerea demnului prelat.

„Totul este preparat, rolurile distribuite printre membri sinodului şi se aşteaptă numai ziua acestui trist spectacol de siluirea conştiinţei".

A depune pe un prelat, pe tîlcul bisericesc, înseamnă a-l demite din gradul de episcop, sau în înţeles mai larg, a-i lua şi gradul arhieresc, lăsîndu-l simplu monah.

Te întrebi, de ce vină s'a făcut greşit episcopul de Roman, cînd curat şi senin cu cugetul, împins numai de dragostea de-a vedea în trebile bisericeşti, o mai bună rînduială, a cerut Sinodului să facă lumină într'o cestiune, care atinge numele primatului nostru?

Mărturisesc că lucrul nu m'a surprins. D. Spiru Haret îşi cunoaşte ţara, şi nu odată s'a încercat să şi petreacă nelegiuirile, este bine însă să-şi amintească de vorba romînească, care zice „urcorul nu merge de multe ori la fîntînă".

De negrăit că printre toţi membrii sinodului d. Haret va găsi un călău care să apese pe grumajii episcopului de Roman. Cine se mai îndoeşte astă zi de aceasta, cînd ştiut este, că toţi acei cari se împărtăşesc din cafelele şi chiseaua cu dulceaţă a sinodului, şi-au vîndut conştiinţa pentru blidul cu linte.

„A quelque chose malheur est bon"... este o vorbă franţuzească şi cine ştie, dacă îndreptarea lucrurilor şi stabilirea bunei rînduieli în trebile bisericeşti, nu cer ca preţ jertfa unui suflet neprihănit. Episcopul de Roman este gătit şi la această jertfă senin şi convins că nu este faptă fără de răsplată.

Ultime INFORMAŢII

❑ *D. Al. Mandrea, preşedintele Inaltei Curţi de Casaţie, s. II, se va retrage la pensie pe ziua de 22 Mai 1910.*

In locul vacant va fi numit d. C. Alessiu, actual consilier la Curtea de Apel din Bucureşti, iar în locul acestuia va fi numit consilier d. Skina, actual preşedinte al secţiei de notariat trib. Ilfov.

❑ *Profitînd de prezenţa în Bucureşti a d-lui M. B. Cantacuzino, în ajunul ultimei întruniri junimiste, d. Al. Marghiloman se duse la otelul Continental, la d. Cantacuzino, pe lîngă care a insistat să revie în partid.*

— Insistenţele dv. sunt de prisos, a spus d. Cantacuzino. Sunt adversar hotărît al campaniei ce o duceţi şi dacă nu te aşi cunoaşte, aşi crede că, în bataie de joc, l ai vîrît pe Carp în această campanie.

❑ *Poliţia a reuşit să prindă astă zi la prînz pe unul din autorii crimei ce-a fost comisă ieri, în dealul Repedea.*

Individul prins şi care a făcut mărturisiri complecte, se numeşte Topor, muncitor, domiciliat în disp. II. El a declarat că are de complice pe lipovanul Beilici, care, după comiterea crimei, a dispărut.

❑ Inspectorul curţilor de Apel a inspectat astă-zi diminiaţa grefele Curţei locale şi pe acea a Curţei cu juri.

Din motivul, probabil, că d. Popescu, n'a avut ordin să persecute pe cineva, a găsit totul în perfectă regulă.

Inspectorul a promis că va reveni după prînz spre a sta de vorbă cu magistraţii.

❑ Comitetul pentru înfiinţarea de şcoli de corecţiune s'a întrunit ieri la Universitate, sub preşedinţia Mitropolitului.

Cu trenul de seară Mitroplitul a plecat la Bucureşti la picantele şedinţi ale Sf. Sinod.

❑ Elevii liceului militar din Iaşi nu vor mai face plănuita excursiune în Tulcea, de oarece ministrul de răsboi a refuzat să pună la dispoziţie mijloacele necesare.

Excursiunile vor avea loc în jurul Iaşului şi vor dura zece zile cu începere de azi.

In fie care dimineaţă, la oarele 5, vor pleca din Iaşi şi se vor întoarce seara.

❑ Comitetul executiv al clubului liberal se va întruni în astă-seară spre a se ocupa de grava chestie a numirei unui inspector poliţienesc la Iaşi.

Tot astă-zi se va alege şi ilustra delegaţie care va represinta Iaşul la întrunirea publică liberală din Bucureşti.

❑ **Mîine dimineaţă, elevii şcoalei fiilor de militari, împreună cu elevii clasei a V-a reală de la Liceul Naţţonal, vor face o excursiune ştiinţifică la Ciurea şi Bîrnova cu d. profesor V. Teodoreanu.**

Elevii vor pleca mîine dimineaţă cu un tren special la orele 6 şi 20.

Elevii vor asista şi la solnmnitatea punerei ultimei plăci comemorative la monumentul eroilor căzuţi în răsboiu, din Ciurea, solemnitate care va avea loc mîine.

❑ ***Pentru ziua de 20 Mai au fost concentraţi la regimentele respective toţi rezerviştii din contigentul 1903 şi cei din contingentul de complectare 1905.***

Durata concentrării va fi de 20 de zile, cînd oamenii vor fi desconcentraţi.

❑ **Congresul general al învăţătorilor din întreaga ţară, care urma să aibă loc în lunie la Bacău, se va ţinea la Constanţa, de unde congresiştii vor face o escursiune la Constantinopol.**

❑ **Consiliul de higienă se întruneşte astă seară Luni, în şedinţă ordinară.**

❑ **Corul cermonial al Mitropoliei va lua vacanţie la 1 Iulie.**

De la 15 August, corul va începe repetiţiile în vederea festivalului jubileului universităţei la care corul va intona mai multe bucăţi ocazionale.

● **Trupele din garnizoana locală vor pleca Joi dimineaţă, pentru concentrare, în tabăra Şipote, unde vor sta 20 de zile.**

❑ **Delegaţiunile consiliilor profesorale universitare au fost convocate să se întrunească Joi 20 c, spre a stabili definitiv programul serbărilor jubiliare ale Universităţei.**

Un delegat al consiliilor va pleca apoi la Bucureşti, spre a supune programul primului ministru şi ministrului şcoalelor.

❑ Studenţii în medicină s'au întrunit alaltăeri seara, Sîmbătă, în localul Societăţei.

D. M. Gheorghiu a făcut comunicări asupra a două cazuri din Ospiciul Socola, unde d-sa este intern. A asistat şi d. prof. dr P. Zossin.

S'a intrat apoi în ordinea de zi. Preşedintele soc. a exprimat regrete pentru încetarea din viaţă a d-rului C. Vasiliu, din Darabani, fost membru activ şi onorific al societăţei. Apoi a comunicat societăţei că d. decan al facultăţei l'a înştiinţat că s'a obţinut un fond prim de 300,000 lei, pentru clădirea de local de laboratorii. Cu această ocazie s'a decis să se intervină din nou şi pentru satisfacerea celei de a doua părţi din moţiunea votată de studenţi la 30 Martie c., privitor la scoaterea la concurs, a posturilor de medici secondari, cum şi pentru scoaterea la concurs a posturilor de externi, retribuirea externilor şi acordarea de locuinţă pentru interni în interiorul spitalului, după cum se face şi la spitalele civile ale Eforiei din Bucureşti.

S'a mai hotărît a se cere consiliului profesoral al facultăţei scutirea de taxe pentru examene, a studenţilor cari sunt scutiţi de taxa de şcolaritate pe baza certificatelor de paupertate.

❑ **Tribunalul s. II urma să judece astăzi opoziţia făcută de complicii fostului conductor poştal Costăchescu, care a delepidat 50.000 lei d'intr'un vagon poştal.**

Procedura nefiind complectă, judecarea s'a amînat la 13 Septembre.

❑ **Eri s'a făcut redeschiderea vechei grădini a berăriei „Zimbru", din strada Păcurari, unul dintre localurile de petrecere cu o poziţie admirabilă, bine îngrijită şi bine amenajată.**

D. I. Reinike, proprietarul fabricei şi grădinei, a invitat cu această ocazie, la o agapă, pe ziariştii din localitate, precum şi cîţi-va prieteni.

La orele 11 şi jum., s'a vizitat, în amănunţime, fabrica care dă excelenta bere „Zimbru", unde d. Grünfelder, directorul fabricei, un tînăr iscusit, a dat toate explicaţiile asupra preparaţiei berei, precum şi a producţiunei, arătînd că de unde acum cîţi-va ani fabrica Zimbru procura 900 hectolitri bere acum a ajuns să furnizeze pe an 5700 hectolitri de bere.

După ce s'a vizitat fabrica s'a servit agapa, în mijlocul unei animaţii de nedescris şi a nenumăratelor sticle de „bere neagră" Zimbru.

D. Reinike a explicat toate sacrificiile ce le-a făcut, în decursul anilor, pentru a readuce la viaţă această veche fabrică, care datează de la 1808, relevînd şi avîntul ce l'a luat, în ultimii ani, berea Zimbru, în întreaga ţară, mulţumind presei, care în totdeauna a dat concursul pentru reuşita întreprinderei şi în concursul căreia speră şi pe viitor.

Au mai toastat apoi d-nii: Em. Manoliu, dr. Stihi, dr. G. Jocu, Crünfelder dir, fabricei, N. D. Popa, N. Stamboliu telegrafist, Max Kaufman, Săteanu, Stamatopol etc., urînd fabricei succes şi de acum înainte,

S'a petrecut, pînă la orele 5. p. m.

❑ **Consiliul de disciplină al barou lui din Iaşi, întrunit astăzi, a şters de pe tabloul avocaţilor pe d-nii C. Stoica, împlicat în cunoscutele afaceri şi pe Magder, care a fost condemnat la doi ani închisoare, pentru abuz de încredere.**

Avocatul Magder a dispărut din ţară.

O CERERE DE REVIZUIRE

— IN VERSURI —

Un colaborator al nostru ne trimete o cerere de revizuire, scoasă dintr'un dosar de la Curtea de apel din Bucureşti. O împărtăşim cu plăcere cetitorilor noştri, promiţînd că-i vom ţine în curent asupra acestei cereri originale.

Iată petiţia în chestiune:

Domnule Preşedinte,

Subsemnatul, Andrei Ţeno, vin a vă
cere, cu onoare
Revizia hotărîrei ce Curtea a pronunţat
In procesul meu cu D. Plaino şi, prin
urmare
A vă ruga să dispuneţi a fi din nou
judecat.

Motivul pe care'mi sprijin cererea e
de natură
A face să se admită, de oare-ce o fundez
P'articolul Două-sute nouă-zeci din
procedură
Precum şi p'alte mijloace ce am să
vă dezvoltez.

Rugîndu-vă dar să faceţi a fi părţile
citate
Spre'nfăţişare, alătur Curţei, în acest
sfîrşit
Copie de pe aceasta. Actul de paupertate
Ce posed e la dosarul judecăţei alipit.

Primiţi stima şi respectul ce, D-le
preşedinte
N'am încetat nici odată în suflet să
vă conserv,
Şi cu care am onoare, acum, ca şi
mai'nainte
Să rămîn al D-voăstră prea supus şi
fidel serv.

Semnat, **A. Ţeno**
Strada Puţu cu Plopi, No. 18

Şi apoi se va mai zice că Romînul nu e născut poet!

Pentru conformitate
D. A.

❑ **A sosit în Iaşi preutul bucovinean Dimitrie Dan, membru corespondent al Academiei Romîne. Preutul Dan a întreprins un studiu asupra lui Vartolomeiu Măzăreanul, egumenul mînăstirei Solca, Bucovina, căutînd a afla ştiri despre el în archiva bisericei Sf. Spiridon.**

❑ Senatul universitar şi consiliul facultăţei de medicină se vor întruni mîine, Marţi, ora 5 jum., spre a proceda la alegerea comisiei, care să cerceteze titlurile şi lucrările candidaţilor la catedra de Patologie chirurgicală de la facultatea din Iaşi, catedră vacantă prin decesul regretatului profesor C. Botez.

Candidaţi sunt d-nii doctori: Ştefănescu-Galaţi, P. Anghel, Amza Jianu, I. Jianu, D. C. Constantinescu, Al. Bolintineanu, C. Daniel.

❑ Fostul avocat C. Stoica şi complicele său, Şloimovici, au fost supuşi astăzi unui nou interogator şi confruntaţi de judecătorul de instrucţie.

❑ D. Victor Antonescu, directorul Băncei Naţionale, a inspectat astăzi sucursala locală a Băncei.

❑ **De la „Viticolă".**—Eri după amiază, la orele 4, a avut loc, în localul Camerei de comerţ, adunarea generală a membrilor societăţii viticole.

S'a aprobat descarcarea de veniturile şi cheltuelile pe exerciţiul 1909—910; s'a aprobat budgetul pe 1910—911; s'a hotărît apoi ca o comisiune compusă din d-nii Pandele Zamfirescu, M. Viorescu, A. D. Patraşcanu, V. Jora, C. Rivalet, I. Rohr, M. Stratan, G. Ulrich, I. Casetti, St. Drăghici şi C. D. Buznea, care să elaboreze un program al expoziţiei societăţii, ce se va deschide la toamnă.

S'a ales în consiliul de administraţie pe d. Rivalet; s'a dispus ca să se ceară membrilor societăţei ca vînzarea vinului să nu se mai facă pe vadră ci pe decalitru.

S'a admis în principiu formarea unei societăţi centrale în Capitală, care să aibă direcţia tuturor societăţilor din ţară.

S'a aprobat înscrierea în socîetate a d-lui dr. Grigoriu.

❑ Din Cernăuţi ni se scrie că eri după amiazi, a avut loc acolo, îmormîntarea d rului Iancu cav. de Volcinschi, mare proprietar din Budeniţ, director al institutului de maternitate, deputat în camera provincială, membru în comitetul ţărei. Defunctul era unul din fruntaşii romîni din Bucovina.

Inmormîntarea a fost oficiată de Mitropolitul Vladimir de Repta.

❑ **In cursul lunilor Iulie şi August se vor face, la monumentala biserică Trei Ierarhi, lucrări pentru readucerea în bună stare a picturilor şi poleiturilor din interior, care se ştie că au fost deteriorate.**

Aceasta, în vedere că biserica va fi vizitată de Suverani la toamnă, cu ocazia jubileului universităţei.

❑ Toate doamnele din Iaşi, care iscălise adresa de protestare contra canonicului Baud, au fost convocate să se intrunească Joi la Universitate, spre a asculta comunicările ce va face Mitropolitul Moldovei.

Aceste comunicări sunt, probabil, în legătură cu chestia sinodală.

❑ **Curioasele sporturi şi distracţii ale populaţiilor Indiei Sudice constînd în lupte de tauri, au fost cinematografic înregistrate şi aceste vederi sunt cuprinse în programul nou de astă zi Luni 17 Maiu a Teatrului Pathé Fréres din grădina Bragadiru.**

Afară de aceasta noul program conţine foarte multe comedii precum: Pianistul, Trebue noroc în casă, Vreau să-ţi văd nevasta, Pungaşul dansatoare, Hoţi care se introduc în magazia vamei etc., toate excelent executate de cei mai buni maiştri comediani francezi.

Aventurierii americani sau valea de aur, piesă de moravuri americane. Spectrul trecutului şi alte piese dramatice, scene după natură, etc., complectează noul program de astă-zi Luni, din grădina Bragadiru.

Programul nou de Joi 20 Mai a, c., va cuprinde şi: Transportarea rămăşiţelor mortuare ale lui Eduard XII, Regele Angliei, de la palatul Buckingham la Catedrala Westminster, Scrisul e urmat de fiul său Georg noul Rege şi Regina Maria, Regina văduvă a Angliei, Regina văduvă a Rusiei, Regele Danemarcei, Regele şi Regina Norvegiei etc., Aceste vederi precis înregistrate vor fi redate de cinematograful Pathé Fréres din grădina Bragadiru.

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 17 Mai

Consiliu de ministri

Bucureşti.—Mîine dimineaţă, la orele 11, se va ţinea un consiliu de miniştri, sub preşedenţia d-lui Brătianu.

Reîntoarcerea d-lui Gherea

Bucureşti.— D. Dobrogeanu-Gherea, care se afla bolnav în străinatate, s'a restabilit pe deplin şi s'a reîntors în ţară.

Conflictul Sinodal

— Şedinţa de azi a Sinodului —

Bucureşti. La Sinod s'a primit astă zi o petiţie a celor doui preoţi din Teleorman, Drăghici şi Páunescu, care au fost arestaţi,

Ei aduc acuzaţiuni d-lor Sp. Haret şi P. Gîrboviceanu şi protestează contra atitudinei ce o are ministrul instrucţiei în Sinod, cu atît mai mult, că d-sa nu poate lua parte la Sinod de cît cu vot consultativ, şi protestează în acelaş timp, contra d-lui Gîrboviceanu, care, după lege, n'are voie să asiste la Sinod.

Prin petiţia lor, cei doui preoţi mai protestează contra arestărei lor şi consideră ca nulă dispoziţia ce a luat'o sf. Sinod faţă de ei.

La rîndul său, Sinodul a declarat şi el de nulă petiţia celor doui preoţi.

E de relevat că P. S. S. Archiereul Calistrat Orleanu, ca şi în şedinţa trecută, se abţine. Stă numai până ce se deschide şedinţa, iar apoi se retrage.

Sinodul a discutat chestia dacă cei doui preoţi: Drăghici şi Páunescu, ar putea fi caterisiţi de-adreptul, fără avisul consistoriului superior.

In ce priveşte pe Episcopul Romanului,—Mitropolitul Moldovei şi Episcopul Conon al Huşilor i au adus o serie de acuzaţiuni, neluîndu-se nici o decizie.

*

Bucureşti.—In cercurile guvernamentale se afirmă că soluţia guvernului, în chestia conflictului Sinodal, ar fi următoarea:

I. P. S. S. Mitropolitul Primat Atanasie Mironescu, care prin protestele ce s'au făcut, a căpătat satisfacţia,—în interesul păcei în biserică, să se demită din scaunul ce'l ocupă, iar Episcopul de Roman să fie considerat ca demisionat, conform legei, dacă va continua a lipsi de la şedinţele Sf.-lui Sinod.

*

In consiliul de miniştri de mîine, se va discuta soluţia ce trebuie să o dea guvernul în chestia gravului conflict sinodal.

Frantz Iosef în Bosnia

Buda-Pesta.—In mijlocul aclamaţiunilor ale mulţimei, împaratul Frantz Iosif a plecat spre Bosnia, însoţit de miniştrii comuni d. D'Aehrenthal, Schonaich, şi Burian, precum şi de miniştrii presedinţi d-nii Bienerth şi Khuen Hedervary.

Deputaţia militară romînă în Rusia

Odesa.—La amiază deputaţiunea militară romînă a plecat spre Petersburg. Pe peronul gării se aflau toţi şefii militari şi civili, reprezentanţii oraşului şi societăţilor. In momentul cînd trenul porni muzica militară intonă imnul regal romîn şi publicul făcu ovaţiuni cordiale, strigînd ura. O deputaţiune militară istorică a însoţit pe oaspeţii romîni la Petersburg.

In chestia Cretei

Constantinopol.—O parte din presa turcă e indignată în contra propunerii anglo-franceză, de a numi din nou pe Zaimis, ca înalt comisar otoman în Creta. Ziarul „Tanin" declară că Turcia ar considera ca un casus belli şi că Turcii vor fi siliţi să ia armele.

Studenţii ruşi la Ţar

Petersburg.—Impăratul Nicolae a primit la Tarskoie Selo, deputaţiunile de studenţi din universitatea Capitalei şi din alte şcoli superioare. Suveranul a rostit o cuvîntare, mulţumind studenţilor pentru dragostea şi devotamentul pentru patria rusă, exprimîndu-şi dorinţa de a vedea aceste sentimente întărindu-se mereu, pentru ca Rusia să devie mai liniştită, mai puternică şi mai glorioasă, apoi împaratul a rugat pe studenţi să comunice camarazilor lor că el ar fi foarte bucuros dacă numărul studenţilor care vin la palat spre a-i arata sentimentele lor, ar fi pe fie-care an mai mare. Studenţii au strigat de mai multe ori ura într'un mod foarte entusiast.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 5 Iunie 1910 oarele 11 a. m. se va ţine în Camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise pentru darea în concesiune, pe timp de trei ani, cu începere de la data semnărei contractului, a serviciului stîrpirei cîinilor şi transportul cadavrelor de animale.

Garanţia 200 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile speciale se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

Dispoziţiunile art. 72—83 din Legea asupra Comptabilităţii publice sunt aplicabile acestei licitaţiuni.

No. 9826.
13 Mai 1910.

PRIMĂRIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 28 Mai a. c. oara 11 a. m. se va ţine în Camera acestei Primării, conform art. 72—83 din Legea asupra comptabilităţii publice, licitaţie prin oferte închise pentru confecţionarea a 12 căruţe necesare Serviciului curăţirei stradelor.

Garanţia provizorie 300 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Devizul se poate vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Arhivei, iar modelurile la grajdurile Comunei.

No. 9857.
14 Mai 1910.

De Arendat Moşia Ruginoasa, com. Oşeşti judeţul Vaslui, în apropiere gara Buhăesti, proprietatea erezilor defunct. I. Negrea. Intindere 387 fălci. A se adresa la d. dr. Rătianu Iaşi.

Rugăm pe Onor. consumatori
ai apelor minerale
„Dochia", „Repedea" „Baia" şi „Stînca"
să observe bine etichetele noastre care cuprind aceste nume spre a nu le confunda cu acele ale unor produse pretinse simulare
Administraţia
«Primei fabrici de ape minerale din Iaşi» pusă sub controlul d-lor chimist D. Cădere şi dr. I. Ţaranu.
— Str. Ghica-Vodă No. 37 —

CLINICA BOALELOR DE OCHI
Doctor C. Miclescu
Strada Stefan cel Mare No. 2 bis
(Casele Hirschensohn)
Consultaţiuni 3—6 p. m.

ANUNCIU

Retrăgîndu-mă ca profesor de la Institutul „Humpel", dispun de cîteva ore libere pentru a da lecţiuni particulare de violină şi Piano.

E. Caudella
Str. Neculai Gane, 18

De inchiriat două apartamente la Aleea Principesa Maria, unul compus din 5 odăi şi altul compus din 4 odăi.

BETTI HAIMOVICI
BERNARD GRÜNBERG
Iaşi LOGODIŢI
In locul ori cărei alte înştiinţări

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES
GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS
Cloture de Chasse, le mètre... 0f 95
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 4 50
Porte-Bouteilles, pour 200 Flacons..... 5 »
Envoi Plans de Fermeture sur demande

1450 **NEVRALGIELE**
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnații, unici fabricanți al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oțăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pen'ru al feri de imitațiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreț** precum mai jos desemnat și cu insripția firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre și să găsesc numai în depozit la casa **frații Bachstez în Iași** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI
cu aburi și cuptor sistematic
lîngă abatorul comunei Iași, legată cu rețeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment
(Șoseau Arcu 11 | 19)
Proprietatea fraților RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate și tuburi de ciment, în ori-ce diametru și dimensiune.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3
GRADINA
BRAGADIRU
In fie-care seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

AVIS
Subsemnatul Leon Goldștein aduc la cunoștință onor. mei clienți că am mutat atelierul de armurărie mecanică din Str. de Sus po. 104, tot în aceiași stradă la No. 99, colț cu str. Gh. Mîrzescu, unde se va executa ori ce reparațiune de arme, biciclete, gramofoane, pompe de stropit vii, mașini de cusut, precum ori și ce obiect atingător la această branșă.
Tot odată aduc la cunoștință că în atelierul meu se execută reparațiunii de zecimale, bascule și balanțe fiind autorizat de onor Minister cu No. 27066.
Cu stimă
LEON GOLDȘTEIN
Str. de Sus No. 99.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieți și rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din Bucureștiș tru asigurații din Romînia
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 40|100 și fr. 1,144,223.10 rentă.
S'a plătit asiguraților de la fondarea societăței peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viață pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.
Direcțiunea pentru Romînia București
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iași. *Str. de Sus No.*

TITUS LAPTEȘ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. și 4— p.

Cine vrea să cîștige la Loterie
să cumpere bilete numai la de
NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 – Iași

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Șanse de Bogăție
BILETELE
Clasa I-a Loteriei VIII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
10 (23) Iunie 1910
Se poate cîștiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar cîștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Șapte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Grăbiți-vă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iași
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Prețurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Prețurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iași Strada Primariei No. 17.—Instalațiune cu motoare electrice executată de d. Johann Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str. Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1018 Mercuri 19 Mai 1910

Intruniri şi alegeri

La prima întrunire junimistă cu delegaţi, d. Marghiloman, privind mulţimea care umplea sălile Eforiei, spunea că impopularitatea unui guvern, se cunoaşte după *întruniri* şi *alegeri*.

D. Marghiloman avea perfectă dreptate. Cînd la întrunirile de protestare împotriva politicei guvernului se adună cetăţenii cu miile—iar în alegeri, candidaţii guvernamentali cad de-a rîndul, guvernul nu mai poate sta la putere.

Dar, cu o asemenea constatare nu se rezolvă pe de-a întregul chestiunea. Guvernul este *impopular*; — toată lumea o vede şi o spune, deci trebue să se retragă.

Dar, care este opoziţia *populară*, care trebue să i iee locul?

Dacă ar fi vorba numai de opoziţia partidului d-lui Marghiloman, respunsul ar fi uşor de dat—şi chestiunea tot aşa de uşor de rezolvat.

De alt-fel, aşa s'au petrecut pînă acum schimbările de guverne, într'o ţară ca a noastră guvernată de două partide politice.

Cînd unul din partide, se uza la putere şi perdea sprijinul cetăţenilor, celalt îi lua locul, iar guvernarea era de mai lungă sau scurtă durată la fie-care din aceste două partide, după abilitatea şefilor şi puterea de disciplină a partizanilor. Acum însă, nu se poate vorbi numai de o singură opoziţie.

De la sfîrşitul lui Martie, avem în ţară două opoziţii. Opoziţia conservatoare democrată, care datează din ziua constituirei acestui partid — şi opoziţia carpistă, care datează din ziua supărărei d-lui Marghiloman pe şeful guvernului.

Pe care din aceste două opoziţii le preferă ţara, dacă amîndouă la un loc, este o imposibilitate absolută de a alcătui un guvern?

D-lui Marghiloman i-a fost de ajuns, să vadă marele număr de cetăţeni din sălile Eforiei, pentru ca să constate cu mîndrie, că organizaţia junimistă metamorfozată în timpul unei nopţi, din prietenă dulce, în inamică acerbă a guvernului, a făcut ca şi ţara întreaga să sufere aceiaşi magică transformare.

D. Marghiloman şi toţi amicii săi erau opozanţii guvernului, din ziua cînd au rostit de la tribuua publică primele cuvîntări de răsturnare a guvernului—dar cetăţenii din sală, erau opozanţi de multă vreme, am putea spune chiar din prima zi a guvernărei liberalilor.

D. Marghiloman, a vorbit şi poate vorbi azi ori unde în ţară, în faţa unei opoziţii numeroase şi ferm hotărîtă de a răsturna guvernul, dar acea opoziţie nu e formată de partidul d-sale.

Dovadă e, că dînsa s'a manifestat şi înainte de a fi devenit opozant d. Marghiloman, şi s'a manifestat chiar impotriva d-lui Marghiloman, cînd compta printre amicii şi susţinătorii guvernului.

Faptul acesta, d. Marghiloman l'a recunoscut în mod indirect, cînd a vorbit de impopularitatea guvernului rezultînd din alegeri.

Toate alegerile au fost defavorabile guvernului—a strigat d. Marghiloman—dar a uitat să adauge că au fost defavorabile şi partidului junimist, care a luptat sub protecţiunea guvernului, şi mai cu seamă a uitat să recunoască, că toate au fost favorabile opoziţiei conservatoare-democrate.

Din acest punct de vedere ne separăm fără să vrem de d. Marghiloman.

Perfect de acord cu d-sa în a constata marea impopularitate a guvernului—de acord cu d-sa în a recunoaşte necesitatea imperioasă a schimbărei regimului, schimbare dorită şi voită de ţară, faţă de întrunirile şi alegerile cîştigate de opoziţie. Dar, d. Marghiloman, trebue să convină, că dacă numai pe cuvîntul ţării trebue să se pună preţ, cînd e vorba de schimbarea regimului, tot de cuvîntul ţării trebue să se ţină seamă şi cînd e vorba de cine trebue să-l înlocuiască.

Şi acest cuvînt este de prisos să'l mai spunem, cum şi pentru cine l'a dat ţara. Ultimele alegeri de la Roman şi Tecuci, sunt suficiente pentru a invedera dreptatea susţinerilor noastre.

Prin întruniri şi alegeri se cunoaşte şi *impopularitatea* guvernului ce se duce şi *popularitatea* guvernului ce vine.

Pentru junimişti, aceste întruniri şi alegeri să fie *învăţăminte* de cum să facă în viitor opoziţie, pentru noi sunt *recompensa* opoziţiei făcute.

Vespasian I. Pella

Început de răfuială

O întrunire a membrilor partidului liberal din Iaşi, la clubul lor, este un eveniment politic. Aşa de rar sunt convocaţi să se strîngă la club şi să discute—că s'a mirat lumea din Iaşi, chiar şi acea nepolitică, văzînd norod şi lumină în localul clubului liberal.

Faptul ce-a provocat întrunirea de ieri, a fost de ordin pur extern. El nu privea nici clubul, nici partidul local, nici numirea unui inspector poliţienesc, ci alegerea delegaţiei, care va avea să reprezinte Iaşul la întrunirea publică din Bucureşti.

Dar clubiştii, profitînd de prilejul foarte rar, că se găsesc, în fine, faţă în faţă, cu cei mai mari ai partidului, au făcut să degenereze ordinea de zi şi mulţi liberali au ţinut ieri discursuri vehemente contra administraţiei comunale în special. Şi cu drept cuvînt. Căci dacă face cineva politică sau nu, dacă este cetăţean imparţial sau liberal, sau conservator, el nu poate avea de cît repulsiune pentru actuala administraţie comunală.

Incapacitatea ei, nevolnicia ei, imbecila ei nepăsare—au adus oraşul într'o stare igienică fără pereche de rea—şi din toate părţile se rădică strigăte de alarmă contra situaţiei acesteia.

Dacă d. Fintînariu, primul ajutor de primar, ar maltrata numai pe partizanii sei politici cu refuzul seu stătornic de a face hatîruri—am spune că d. Fintînariu este un Romîn foarte curios şi un curagios fără pereche. Dar d. Fintînariu —şi în acest punct el este solidar cu ceilalţi din administraţie, sau ceilalţi doi sunt solidari cu el—d, Fintînariu este un execrabil gospodar, un fenomenal ignorant în ale edilităţei—şi din acest punct de vedere, protestările ce s'au rădicat ieri la clubul liberal sunt bine venite şi vor găsi aprobare generală.

Din punct de vedere politic, furtuna ce s'a rădicat în şedinţa de ieri, este semnificativă pentru situaţia din partid şi arată că, în Iaşi, partidul liberal abia dacă mai există.

Răfuiala odată începută, va continua.

Anarhia din Biserică

Duhul cel diavolicesc a intrat iarăşi în biserica ortodoxă autokefală romînă. Păstorii şi mai marii turmei drept credincioşilor creştini ai bisericei lui Hristos, mînaţi de duhul vrajbei şi al neunirii au dus lucrurile până la marginile prăpăstiei, fără ca să fie cineva tare pe sine a pune umerii săi drept stavilă răului.

De la mişcarea produsă în biserică cu chestia Ghenadie, mişcare care ascundea în dosu-i o răsbunare politică, biserica noastră n'a mai fost turburată în măsura de astăzi. Şi pare că e un făcut ca liberalii să le provoace toate aceste buclucuri, întru cît ei nu sînt duşi des pe la biserică.

Chestia Ghenadie a răpus 2 guverne şi D. A. Sturza cît era de şef a cedat locul d-lui P. S. Aurelian, iar d. Poni a cedat pasul lui Gh. Mărzescu, cari în stil de psalmist a redactat actul de răstălmăcire a votului marelui Sinod.

D. Spiru Haret are pe umeri ultimele 2 scandaluri din biserică.

In chéstia Partenie, cum s'a produs acuzarea şi delaţiunea, guvernul a luat imediat o poziţie duşmănoasă şi însuşi primul ministru în întrevederea ce a avut cu răposatul Partenie i a făcut aspre observări asupra relaţiilor politice ale Mitropolitului.

Pe cît însă guvernul a lovit în Partenie, pe atîta azi cocoloşeşte şi apără pe I. P. S. S. Atanasie. Acuzarea contra Mitropolitului primat nu e de eri de alaltăeri. Presa teologică s'a făcut ecoul mai multor altor svonuri despre alţi Vlădici, citînd nume precise şi fapte precise.

Despre nici unul din acele fapte guvernul n'a zis nimic, căci avea nevoe de prelaţi să-i ţină în chingi cu legea sinodală. De păcatele Prelaţilor s'a folosit ministrul ca să le sugrume conştiinţa şi vederile lor teologice. Această siluire îşi culege azi roadele.

Dl. Haret a siluit biserica cu premeditare. Mînat de gîndul politic ca să înhame preuţii de mir la mişcarea politică rurală, d-sa ca ministru le-a făcut să treacă pe la nas legea consistorului bisericesc, o creaţiune hibridă, care de zice şi canoanele şi drepturile legale.

De necanonicitatea ei s'a convins însuşi Sinodul, cînd a intervenit la minister pentru a ei modificare. Chiar ministrul a cuprins acest adevăr în formula experimentării întru cîtva a legii.

Dar d-sa a siluit şi dreptul legal al preuţilor, făcîndu-i unelte josnice în mîna ministrului. Membrii consistorului bisericesc nu sînt adevarata expresiune a voinţei preuţilor, căci nu cei mai bine văzuţi în ochii colegilor au fost aleşi de ministru. Ministrul şi a ales pe cine a crezut el, chiar cu voturi mai puţine, aşa că membrii consistorului superior ştiind cui datoresc în primul loc situaţia de egal şezători în scaun cu Episcopii şi Arhierii lor, vor datora legătura şi recunoştinţă nu corpului lor de preuţi ci ministrului bine voitor în a-i alege şi numi.

Acum fiind d. Haret în guvern îşi ascunde ca motanul unghiile în labe, şi scoate înainte principiile; mîne cînd iarăşi va fi simplu scriitor de broşuri incendiare, va lua chestia preuţilor pe stilul său şi ne vom trezi cu răzmeriţa în preuţii de mir, contra unora şi altora din chiriarhi, pentru agitare. De altfel acest gînd transpiră din fiecare vorbă şi pas a celor mai mici, cari stau în jurul d-lui Haret; şi acest gînd îl au şi membrii actuali ai consistorului, măguliţi de atenţia ministrului scontată în prealabil.

Prin atingerea politică gîndul curat şi conştiinţa rolului lor sînt falşificate şi prin atingerea cu puterea li s'au născut noi agitatori, care tradează natura lor slugarnică. Nici un gînd evanghelic nu agită mintea şi sufletul vreunui membru consistorist, căci nu de Evanghelie ori de preceptele lui Christos le arde sufletul ci de ce atitudine va pastra ministrul în acest conflict pentru ca să ştie cum să se comporte.

Pentru preuţii şi Episcopii întinaţi cu vraja politicei anarhice a ministrului Haret, figura Episcopului de Roman e o fanfaronadă! Şi din tot Pidalionul acest canon l'au găsit să-l citeze! Auziţi no roade! Episcopul de Roman fanfaron.

Mai mult încă; disciplina morală a minţei clericilor noştri se dovedeşte şi azi a fi arierată cu veacuri înapoi. In principii de drept cînd se produce o acuzare, judecătorul procede la cercetarea şi adunarea probelor şi după ce face instrucţia, cum se pricepe şi cum îi dictează legea, urmăreşte rău pe cel vinovat. In biserică s'a procedat turceşte: pe cel învinovăţit nu l'a întrebat nimeni, nu l'a cercetat nimeni, ci a pus subalternii şi a caterisit pe acuzator. Calomnie! ia te după legea calomniei; dar aşa după bunul plac se calcă în picioare ori ce principiu elementar de drept.

Se asociază alţi 2 preoţi la acest denunţ; se urmăresc cu jandarmii şi se aduc între baionete!

Vine un Episcop şi face acuzarea! Indată corbii sar în ajutorul corbului şi să scoată ochii Episcopului acuzator.

Dar în ce ţară trăim? Dar în ce vreme trăim? Dar care ne sînt normele vieţii de drept? Nici Turcii nu judecau lucrurile astfel! Şi pentru ce oare aceste răstălmăciri de legi, de principii, de norme? Pentru că persoana acuzatului e aparată de guvernul d-lui Brăteanu, ca recunoştinţă că i-a înlesnit canoniceşte o lege politico-bisericească ca să facă din preuţi unelte liberale de anarhie politică.

Dacă în aşa hal a ajuns biserica, dacă ea prin şefii săi nu se poate apăra, ci se prăbuşeşte, e de datoria partidelor politice să ia chestia pe mînecă şi încorporînd biserica în acţiunea cea mai curată şi mai aleasă politică, să grăbească cu un ceas mai înainte aducerea păcii, tăind ochiul care te vatămă, mădularul care te supără, pentru ca nu tot trupul să se dea gheenei.

Normele Sinodului nu ne privesc; în Pidalion Sinodul îşi poate găsi ori-ce normă de adoptat; pe noi ne interesază norma anarhică a d-lui Brătianu. Noi pe dînsul îl facem responzabil de anarhia ce a adus-o în biserică.

***

OAMENI ŞI LUCRURI

Intre sublim şi ridicul

Cetitorii au făcut de sigur haz de producţiunea publicată în „Opinia" de aseară ca un document ciudat: o petiţiune în versuri adresată Curţii de Apel din Bucureşti, în contra sentinţei unui tribunal.

Fără de voie ne izbeşte impresia ridiculului şi nu se poate să nu ne dispuie vesel o atare producţiune? De ce oare? Iată o întrebare care ne poate încurca. Intru cît nu-i se îngăduie cuiva să se servească de proză rimată ori cînd ar vrea?

E oare faptul unei convenţiuni tacite?

Ori e tradiţia că numai proza propriu zisă şi nu prea sunătoare e îngăduită? Evident că e o chestiune de convenţiune şi de prejudecată. Acelaşi lucru cu graiul. Ni s'ar părea extrem de caraghios ca să vorbească cineva în fraze rimate şi numai cei cari au o doagă mai puţin—de specia lui Moralescu—au făcut atari încercări.

Psihologia faptului este că versul s'a legat exclusiv de anumite momente şi manifestări lirice ori epice şi, consacrat în acest feliu, versul nu mai poate servi altor manifestări fără a se înfrunta dictonul lui Boileau, care spunea că e numai un singur pas, de la sublim la ridicul.

Şi mai este încă faptul că versul — poezia dacă vreţi—nu are nici răspunderea socială, nici condiţiunile de ordine şi de logică pe cari le cerem prozei, aşa că anumite lucruri judicioase spuse în versuri n'ar avea nici un rost şi nici un senz. Imi aduc aminte că în Mai 1894, pe cînd era în toiul ei polemica dintre noi cei de la „Evenimentul literar" şi d-nii Vlăhuţă-Ureche de la „Viaţa" am transcris, din îndemnul d-lui Stere-Şarcăleanu, în versuri, un întreg articol al poetuiui Vlăhuţă, apărut sub titlul „Supărarea socialiştilor. Nici un argument şi nici un atac n'a avut mai mult răsunet şi mai mult succes—şi n'a supărat mai simţitor pe excelentul scriitor de cît acest mod de ridiculizare şi de reducere ab absurdum. Poemul se urma ca în tonul aceasta:

... Vam dovedit prin însăşi argumentarea voastră
Că cereţi să se facă o artă de partid,
De ce ne pierdeţi vremea c'un lucru aşa de arid,
Mai bine-aţi scrie singuri poiezele cu tendinţe
Şi le-om ceti cu toţii, le-om învaţa, cuminţi...
Să mă convingeţi însă că arta reformaţi
Va fi cam greu, v'asigur, de geaba dar vă daţi
Cu-aşa dezinvoltură aer de reformatori...
... Sunt bun şi blînd, sunt sincer şi zău nu fac paradă
C'aşi fi artist, nimica! Nu sunt reformator,
Talente n'am şi nu zic că-s mare scriitor.
Ci, iubitor al artei, mi-arăt şi eu părerea,
Vezi und'te duce luntrea, stimate dom'le Gherea!
Urechiă face bine că tot vă iea la vale
De acum ori-ce mi-aţi spune, nu vă mai stau în cale,
Nu vă răspund nimica,—mai bine e cînd tac
Căci am de scris atîtea... Mai bune treburi fac
Cu scrisul de vînzare... Opreştete-o lecuţă
Tu pana mea... Cu bine, o Şărcaleni!...

.. *Vlăhuţă*

E un epizod de naivă polemizare care s'a uitat de mult—şi bine că s'a uitat acea violent de absurdă campanie. Dar mi-am reamintit epizodul ei cel mai ciudat cetind întîmplarea cu petiţia în versuri.

Ritmnul, rima, strofa metrică îşi au rostul lor. Intrebuinţate aiurea, dau un efect nul şi mai cu seamă ridicul şi nimic nu omoară ca ridicolul, zice un proverb.

Rodion.

„Curente pedagogice"

Sub titlul acesta d. Const. V. Buţureanu, institutor în Iaşi, publică o lucrare de 150 pagini în scop de a arata că „în afară de vederile ce predomină astăzi în şcoală, mai sunt şi altele, care ar merita să fie cunoscute în interesul general al societăţii şi în special al copilului".

...Copilul! Nici odată ca în epoca de acum, a examenelor, problema nu este mai de actualitate şi mai la ordinea zilei. Şi ce complexă problemă, ce importanţă în acelaşi timp.

Această epocă a examenelor, cu emoţiunile şi frămîntările ei, pune în evidenţă neajunsurile mari şi multiple de care sufere sistemul nostru de cultură, de instrucţiune, de educaţiune; pune în relief cantitatea de energie ce se consumă în deşert, faţă cu slabele rezultate culese pe urma anilor de muncă, de sforţări, de străduinţe, — abundenţa şi seceta programelor şcolare; abundenţă de materii, secetă de foloase practice, imediate.

Ar fi exagerat, fără îndoială, să se afirme că noi stăm în privinţa instrucţiunei mai pre jos de cît ori ce altă naţiune europeană.

E destul de tristă, în realitatea ei, constatarea că ne găsim între cele dintăiu rînduri cînd se înşiră naţiunile analfabete.

Dar însuşi faptul că proporţia neştiutorilor de carte scade foarte anevoie; că lista lor cuprinde atît de mulţi dintre acei cari au urmat şcoala primară, dar au uitat cu repeziciune puţinele noţiuni învăţate — nu înseamnă oare că ne găsim într'un cerc viţios şi că la baza învăţămîntului, în sistema lui, se cuvine să căutăm pricina răului?

Iată de ce sunt atît de bine venite lucrări nu de pedagogie propriu zisă, ci de filosofie şcolară, ca a d-lui Buţureanu, pentru a deschide noi orizonturi acelora pe care în chip sincer îi preocupă marea problemă a instrucţiunii copiilor.

„Cea mai mare revoluţiune — scrie Victor Hugo în volumul său „Shakespeare" — se va fi făcut în ziua cînd nimeni într'o ţară nu va rămînea lipsit de învăţămîntul primar".

Sunt naţiuni fericite — bună oară Scandinavia — cari au înfăptuit în înţregime, sau aproape, această revoluţiune. Cînd vom fi oare prenumeraţi între acele fericite naţiuni?

„Starea înapoiată în care am rămas — scrie d. Const. Buţureanu în prefaţă cărţii — se datoreşte şi lipsei de şcoală şi relei sale organizări. Căci să nu ne facem iluzie că dacă noi, o pătură subţire, suntem în graţiile conducătorilor, apoi ţara e fericită. Suntem un popor prea oriental. Pe ţaranul nostru împilat cum este, ignorant şi plin de prejudiţii, nu se poate pune nici o bază. Bulgarii, în multe privinţi, ne-au luat înainte. Invăţătorul bulgar este mai idealist, se supune mai repede noilor curente pedagogice şi lucrează foarte mult pentru reforma învăţămîntului primar. Autorităţile îl aprobă şi-l ajută".

Sunt două părţi distincte în lucrarea d-lui Buţureann. In cea dintăi, d-sa critică defectele şcoalei oficiale actuale; în partea a doua d-sa face o largă expunere teoretică a doctrinelor ce predomină aiurea în învăţămînt, începînd cu sistemele radicale, revoluţionare şi sfîrşind cu doctrinele şcoalei raţionaliste.

Defectele şcoalei actuale îl nemulţumesc şi, în calitate de profesionist, de om al învăţămîntului, presupunem că e adînc convins de contrazicerile psihologice ce zilnic se ivesc în aplicarea unei ruine învechite, în multe privinţi absurdă, — în contra căreia strigă bunul simţ, instinctul raţiunii şi bunei voinţe.

„Şcoala oficială actuală e bazată pe principiile pedagogiei tradiţionale, scris toată sau aproape toată de literaţi cari au lucrat după imaginaţie, şi nu după date ştiinţifice ori după experienţă. Ea nu ţine socoteală nici de evoluţia societăţei, de nevoile ei actuale, nici de natura copilului Ea pleacă de la ideia că nevoile societăţei de astă-zi sunt aceleaşi ale celei din trecut şi că copilul este un om în maniatură, cu toate calităţile şi defectele unui om matur, numai în măsură mai mică. De aceea cu tot progresul timpului în toate direcţiunile, şcoala educă pe copil în aceeaşi dependinţă fizică, intelectuală şi morală ca şi altă dată. Programele sunt încărcate

cu o mulţime de cunoştinţi, cari nu au nici o valoare educativă şi nici pentru viaţa practică. Copilul trebue să le înveţe cum va putea şi cînd i se va porunci. El trebue să se supue numai fiind-că e copil. Se profită de slăbiciunea lui, de neputinţa lui de a se apara şi de marea lui putere de a memoriza chiar şi lucruri pe care nu le pricepe şi i se îndoapă mintea cu tot felul de lucruri de prisos sau chiar vătămătoare".

..Adevăruri adînci, izvorîte din o lungă şi pricepută observare a acelor fiinţe pe seama cărora se urmează de secole tristul expriment al unor sisteme rele şi cari nu şi pot spune de a dreptul —graiul lor încă nu are cuvinte pentru aceasta!—păsurile lor, neajunsurile de cari sufăr

Autorul lucrării de cari ne ocupăm se coboară de la generalitate la specializare şi ne arată rînd pe rînd relele programelor şi metodelor la diferite cursuri: de limbă, de aritmetică, de istorie, de geografie, de memorizare,

Că răul există, mulţi ştiu şi simt: dar a cui e vina.

A şcoalei spun unii; a dascalului spun alţii; a lipsei de timp,—a excesului de materiii adaogă ceilalţi şi aşa mai departe.

„Pretindem de la dascăl—scria nu de mult Caragiale într'un schimb de păreri cu poetul Vlăhuţă—nici mai mult nici mai puţin de cît să ne facă dintr'un boboc de scaete, un trandafir de lună, o privighetoare dintr'un pui de vrabie şi dintr'un căţelandru de vulpe un prepelicar de soi. Şi să nu uităm că aceste metamorfoze cerem să ni le săvîrşească şcoala în a zccea parte a timpului căci cum am aratat—(în acelaşi articol N. Red) nouă din el şi le petrec —bobocul între bălăriile lui. puiul sub străşina unde s'a hărăzit şi căţelandru în viziună, ori pe lîngă coteţe.

„Trebue să mărturisim că pretenţiile aceste sunt cam exagerate. Ar trebui prin urmare în interesul tinerelor noastre generaţii să ne mai moderăm pretenţiile faţă de şcoală. Căci, ia să ne întrebăm: poate face ea atîtea şi astfel de minuni?. Nu ar fi vremea să iasă din mintea familiei şi o societăţei această nemărginită putere magică a învăţăturii de carte?"

Vedeţi: atîta e de complexă problema instruirei şi educărei unei generaţiuni de copii, în cît un adînc cugetător ca maestrul Caragiale—care şi a rîs cu atîta humor de ridicolul pedagogilor noştri „eminenţi" —ajunge la o soluţiune negativă, nu şi promite mult de la puterea şcoalei şi a dascalului.

Şi cu toate aceste speranţa e tot acolo şi se cuvine ca în această direcţiune a activităţei sociale să fie îndreptată toată luarea aminte a celor preocupaţi de vitorul poporului—în primul loc.

Tocmai de aceia vom urma cu spicuirea lucrării pedagogului iaşan urmă rind partea negativă,—critica sistemulor—şi ni partea pozitivă, recomandarea vre unor noui sisteme, se încumetează să-şi arate preferinţa pentru vreuna din ele.

As.

Experienţa în Religia creştină

Conferinţă ţinută de P. C. S. Părintele Arhimandrit Gherasim Miron, la Societatea Culturală «Viitorul», în ziua de 9 Maiu 1910, în aula Seminarului «Veniamin» din Iaşi.

III

In faţa apostolilor Luca şi Cleopo cari călătoreau la Emaus. Cel înviat din morţi s'a făcut nevăzut, dar iată pînea frîntă de mînele lui a ramas înaintea lor! Iată peştele şi fagurul de miere pe care Cel înviat din mormînt le-a luat şi le a mîncat inaintea lor! Toate acestea sunt demonstraţiuni experimentale contra cărora sunt neputincioase ori-ce ipoteze, ori-ce halucinaţii, ori ce viziuni ale diferiţilor Renani şi Ştrausi-contimporani. Acestea sunt fapte istorice, acestea sunt experienţi, iar nu abstracţiuni, nu contemplaţiuni metafizice şi nici dealectică filosofică. Acestea sunt fapte istorice cari formează partea pozitivă a experienţei exterioare în Religia lui Hristos.

Nu mai vorbim de profeţii pe terenul Religiei creştine, unde, cu multe veacuri înainte de Hristos, prin gura Profeţilor, s'a schiţat întreaga istorie, întreaga viaţă şi faptele lui Hristos, cu cea mai uimitoare preciziune şi exactitate fotografică. In sfera aceasta, studiul sf. scripturi, dă cel mai întins teren cercetărilor istoriei nepărtinitoare. In sfîrşit experienţa externă se aplică perfect de bine la faptul existenţei, pînă astăzi, a Bisericei lui Hristos, la uimitorul fenomen al răspîndirei ei aşa de răpede şi al luptei cei stăruitoare cu necredinţa, la viaţa ei internă,—creşterea şi dezvoltarea ei în conformitate cu stările vieţei contimporane, la dezvoltarea progresivă a ştiinţilor teologice. Nu se poate să nu vezi aici adevărul profeţiei lui Hristos relativ la Biserica Sa, că adică, nici porţile iadului nu o vor birui.

Părinţilor şi Domnilor,

Să trecem acum la analiza şi explicarea însămnătăţei experienţei interne a Religiei lui Hristos în viaţa religioasă. Insuşi Mîntuitorul ne prezintă această experienţă ca cea mai adevărată şi pozitivă cale către adevărurile şi tainele religiei sale. „Invăţătura mea, zice El, nu i a mea, ci a Celui ce m'a trimis. Cel ce va face voia lui, acela va cunoaşte de este de la El sau nu învăţătura aceasta" (Ioan VII. 16—17). Iată metodul experienţei interne, experienţei vieţei creştine, care introduce pe om aşa zicînd, în sfînta sfintelor Religie a lui Hristos. Din aceste cuvinte ale lui Hristos se vede lămurit că voinţei omului—inimei lui, i se prezintă cel mai întins cîmp, în ceea ce priveşte apropierea şi insuşirea tainelor Religiei creştine; i se deschid, oarecum uşile acelui laboratoriu al experienţei interne în Religie care se numeşte—sfînta Biserică. Numai în acest laboratoriu sunt posibile experienţele vieţei religioase, care dau omului posibilitatea nu numai să înţeleagă şi să-şi înfăţişeze tainile şi adevărurile religiei creştine, dar chiar să simtă, real, din adîncul inimei şi cu tol sufletul con lucrarea harului D-zeesc, atingerea dreptei Părintelui ceresc şi nesecata adiere a iubirei Lui celei nemărginite.

In adevăr, Mîntuitorul Hristos spune că numai cel ce va face şi va învăţa, îndeplinind voinţa lui D zeu, se poate încredinţa că învăţătura lui Hristos e de la D-zeu şi deci El este Fiul lui D zeu—D zeu-omul. A îndeplini voinţa lui D-zeu, va să zică a trăi conform poruncilor Lui. Experimentarea unei astfel de vieţi, sileşte numai de cît inima omului să se deschidă spre a lucra în ea harul lui Hristos. Atunci şi nu mai atunci, după un nesfîrşit şir de asemene experienţi a'e vieţei creştine în sînul Bisericei lui Hristos, chiar şi cea mai înpetrită inimă se înmoae Cel ce n'a fost capabil să iubească, simte în inimă prezenţa acestei puteri harice şi, fără nici o ezitare iubeşte pe Hristos—iubeşte pe Acel care de mult îl iubea pe el, iar prin aceasta şi pe toţi semenii săi Şi, cel ce iubeşte pe Hristos este mîntuitorul omenirei, din robia pacatului, că El este calea, adevărul şi viaţa, că El este lumina lumei şi izvorul vieţei harice, cu un cuvînt, că El este D-zeu adevărat şi om adevărat. Şi, dacă i aşa, atunci viaţa este din viaţă, iar viaţa noastră adevărată este viaţă de ordinul cel mai înalt şi aceasta nu poate fi de cît în Hristos şi în Sf. Sa Biserică.

Prin urmare, experienţa vieţei creştine este cea mai temeinică şi mai sigură cale pe care se poate ajunge la D zeu, la primirea lucrărei reale a harului D zeesc asupra inimei şi asupra tuturor forţelor sufletului omenesc. Calea aceasta duce pe om mai repede la credinţa în D zeu de cît experienţa externă, de care am vorbit adică prin analizarea faptelor istorice ale creştinismului.

(Va urma).

Litere-Ştiinţe-Arte

Gherea.—Telegrama „Opiniei" de a seară despre reînsonătoşirea şi reîntoarcerea în ţară a criticului ploeştean, d. C. Dobrogeanu-Gherea a produs negreşit o vie mulţumire numeroşilor admiratori ai excelentului scriitor.

Căci indiferent de doctrina politică de care este ataşat şi căruia s'a devotat pentru totdeauna, Gherea a ştiut să cîştige simpatii unanime în rîndurile tuturor cari au urmărit desvoltarea literaturii noastre în ultimele trei decenii şi cari implicit, au recunoscut rolul important pe care l'a jucat in această dezvoltare autorul „Studiilor critice."

In urma evenimentelor din 1907, Gherea s'a decis a da la lumină importante sa lucrare asupra „chestiunii agrare". Opera e terminată şi pusă sub presă. Şi iată că tocmai în ajunul apariţiunii a celei mult aşteptate scrieri, vine ştirea despre greaua îmbolnăvire şi plecarea din ţeară a criticului. Din fericire veştile alarmante care au circulat nu s'au adeverit şi reîntoarcerea în ţeară a lui Ghetea asigură curînda apariţie a volumelor făgăduite,—de un înalt interes ştiinţific şi literar în acelaşi timp.

După cît ştim casa Socec va retipări în acelaşi timp volumele de „Studii critice" într'o ediţiune definitivă punînd astfel la îndămînă generaţiunii de astăzi aceste însemnate lucrări cari au lămurit pe vremuri, numeroase probleme literare şi sociologice.

*

De la 14 la 15 Iulie se va ţinea la Paris în „Palais de Bagatelle" o expoziţie retrospectivă avînd programul: „ Copiii portretele lor, jucăriile lor „Expoziţia va cuprinde periodul de la 1789 la 1900 adică epoca revoluţionară epoca romantică şi modernă.

*

Cu ocazia reprezentării la Milano a mult discutatei piese a lui Benelli „L'Amore dei tre re"—Amorul celor trei regi —s'a discutat din nou cu seriozitate dreptul de a— fluera, de oare ce unii contra manifestanţi au fost eliminaţi din teatru. In Italia publicul crede că are drept nu numai să aplaude, ci să şi fluiere.

*

Odată cu sosirea vacanţei au plecat din America—unii spun „Dollarica"—cei mai mulţi cîntăreţi şi artişti celebri, spre Europa. O statistică a lui „Frankfurter Zeitung" arată, a propos de aceasta, ce sume au dus cu dînşi unii din aceşti luceferi ai artei.

Caruso aduce 200,000 de dolari d-na Destinu şi colegul ei italian Signor Amalo cîte 100,000; d-nele Fremstadt şi Gadski cîte 50,000 dolari; Otto Goritz 20,000, Antonio Scotti 5,000, Andrei de Segurola 25,000. Intre emigranţi se află şi dansatoarea Genee care duce cu sine 40,000 dolari.

*

Cu ocazia morţii lui Eduard VII al Angliei s'au publicat, între multe altele, cîte va strofe foarte duioase scrisă de defuncta regină Victoria pe cînd Eduard era copil în leagăn şi dedicate acestuia. Sentimentul iubirii materne e puternic exprimat în acele versuri.

*

Montarea lui „Chantecler" în marile centre americane va avea loc abia zilele aceste. La New-Jork rolului Cucoşului va fi cred jucat de d-ra Mande Adams, aceiaşi care a obţinut mare succes cu „L'Aiglon" a lui Rostand.

Nu era vorba, la un moment dat, ca d-na Sarah Bernhardt să creeze pe „Chantecler" la Paris?

*

Corpul defunctului Robert Koch va fi înmormîntat la Hamburg, după dispoziţiile testamentare ale savantului decedat.

*

Guvernul chinez a publicat rezultatele prescrise ale unui recensămînt genial. După această statistică ar fi China 438,214 mii locuitori. Străini ar fi numai 69,852. Astfeliu că Imperiul Ceresc ar număra o treime din populaţia pămîntului întreg, care e de vre-un miliard şi jumătate.

*

STRUNA ZILEI

ROLURI SCHIMBATE

In America rolul lui «Chantecler» va fi creat de domnişoară...

Ştire

Pe semne în ţeara libertăţii
Aşa-i progresul şi lumina:
Glas—cucoşul nu mai are
Ci cîntă 'n locul lui—găina.

MULTA PAUCIS

Din întîmplare, la Ministerul Cultelor, mi-a căzut sub ochi *statul personalului administrativ şi de serviciu al Mitropoliei din Iaşi* şi între altele, mi-a atras atenţia rubrica *personalului de serviciu*, unde sunt trecute-ca servitori — *două bucătărese*, anume: Antoneta Sebestini şi Maria Maniţiu, cu cîte 48 lei lunar fie care.—

M-am zis de sigur că este la acea Mitropolie vre-o *ospătărie populară*, înfiinţată de nou venitul Mitropolit, unde atîţia sermani flămînzi îşi alină foamea,—precum odin oară făceau marii sfinţi ai anticităţei creştine.

Dar interesîndu-mă mai de aproape să văd această minune a secolului, fruct al dragostei creştine, n'am văzut în curtea Mitropoliei nici vatră, nici foc, nici fum, nici miros de bucătărie, nici vre-un flămînd eşind sătul dela acea *închipuită* de mine ospătorie.—

Atunci m'am recules şi am zis de sigur acele două bucătărese servesc pe o *pre înaltă persoană* de acolo şi sunt două, fiind-că una este de *frupt* şi alta de *post*; ori că sunt repartizate la cele două domiciliuri din Iaşi şi Bucureşti ale acelei prea înalte persoane.

Iată pe ce se duc banii statului!

Nu i destul că statul plăteşte mîncarea slujbaşilor sei, trebuie să le plătească şi preparatul mîncărei!

Ca mîni-poimîni, vor pretinde să le plătească şi *mestecatul şi inghţitul* că nu degeaba dar 'şi trudesc fălcile!

„Qui habet aures audiendi audiat".

Ezechil

INFORMATII

❒ *Poimîne Joi 20 Mai, la orele 5 p. m., toate d-nele din Iaşi, care au iscălit protestul contra celor afirmate de canonicul Baud, se vor întruni în cancelaria Universităţei, cînd vor lua cunoştinţă de dezideratul I. P. S. S. Mitropolitului Pimen al Moldovei, în ce priveşte întreprinderea unei activităţi contra propagandei catolice.*

E vorba să se înfiinţeze în Iaşi, după dorinţa I. P. S. S. Mitropolitului, o şcoală secondară de fete, cu caracter religios, —pentru a contrabalansa propaganda ce o face institutul Sacre Coeur.

Şcoala va fi pusă sub directa supraveghere a I. P. S S. Mitropolitului.

❑ Ministrul Morţun va pleca la Karlsbad la începutul lunei viitoare.

❑ Comitetul iniţiator al ridicării statuei Cuza-Vodă, roagă pe toate persoanele care au primit liste de subscripţie, să bine voiască a le înapoia cu sumele încasate, sau în alb, d lui Gh. D. Şerban, casierul comitetului.

❑ Duminică 23 Mai, se va ţinea, la Teatrul Naţional, după cum am mai anunţat, concursul general al corurilor, şcoalelor secondare.

Dimineaţa, la orele 9—12, se va ţinea concursul între şcoalele de fete: şcoala normală „M. Sturza", externatul seconder de fete şi şcoala profesională Sf. Sava. După amiazi, de la 2—5 se va ţinea concursul între şcoalele secondare de băieţi: Liceul Naţional, şcoala normală „V.-Lupu", Liceul Internat, Seminariul „Veniamin Costache", gimnaziul „Ştefan-cel-Mare" şi gimnaziul „Alexandru-cel-Bun".

❑ Se afirmă că d. general Crăiniceanu, fiind prea ocupat la ministerul de războiu, ar fi hotărît să încredinţeze şefiia Statului major al armatei, d-lui general Remus Boteanu, astual secretar general al ministerului de războiu.

D. general Cottescu ar urma să fie numit secretar general al ministerului.

❑ Au reuşit la proba orală a examenului de capacitate pentru limba franceză, următoarele candidate, ale căror nume le publicăm în ordinea alfabetică: d-rele Beşlegeanu Eugenia, Burada Natalia, Cecropide Varvara, Cochinescu Aurelia, Comşa Ecaterina, Dimitriu Olga, Donici Andrea, Dumitrescu Dolores, Georgescu Smaranda, Gheorghiade C., Hepites Eliza, Hristescu Suzeta, Iosif Natalia, Leca Natalia, Malaxa Alice, Nedelcovici Virginia, Virginia Pompic, Protopopescu Profira, Raiciu Adela, Repezeanu Cecilia, Teodorescu Matilda, Vasilescu Maria, Vrînceanu Eliza şi Zeulescu Smaranda.

Probele practice vor avea loc în acelaş local şi vor începe azi.

❑ Ministerul de interne a fost întrebat de unele prefecturi dacă cîrciumarii cari ţin debitele cu tot felul de băuturi spirtoase pe lîngă staţiile de cale ferată, sau la drumuri frequentate, pot fi scăzuţi din darea anuală ce plătesc pentru acele cîrclumi, cu sumele ce se plătesc de către cîrciumarii ce au în comună numai debite cu vin

Luînd şi avizul ministerului de finanţe, ministernl de interne a făcut cunoscut prefecturilor, printr'un ordin circular, că nu pot beneficia de dispoziţiunile legei monopolurilor băuturilor spirtoase cîrciumarii de pe lîngă gări sau de la drumuri frecventate.

❑ Joi se va celebra căsătoria d-rei Rosina Pîrvu, institutoare, cu d. magistrat V. Buşilă.

❑ Profesorul Kneisel reîntors dintr'un turneu în Rusia unde a fost serbătorit, va da Vineri seara în sala teatrului naţional un mare concert cu concursul excelentului pianist Th. Fuchs. Toată lumea bună va asista la acest concert.

❑ Mai mulţi locuitori din judeţ au intervenit la Mitropolie, pentru a se dispune ca, de oare ce se simte mare nevoie de ploaie, preuţii să umble cu icoanele pentru a face rugăciuni.

❑ Depozitul de recrutare şi mobilizare a trimis ordinele de chemare ale oamenilor din contigentul 1903 şi 1905 concentraţi pentru 20 zile instrucţie.

❒ Prefectura judeţului a cerut administratorilor de plăşi, ca să strîngă probe de recolta anului acestuia, care se va trimite institutului agronomic de la ministerul industriei.

❑ Pentru călătoria la Bucureşii, în zilele de 4, 5, 6 şi 7 lunie şi înapoi în zilele de 5, 6, 7 şi 8 lunie a c., cu carta de membru a societăţii farmaciştilor, se vor elibera jumătăţi de bilete, atît la ducere cît şi la întoarcere.

❑ Ministerul de război a revenit asupra dispoziţiunii ce luase de a nu se mai trimete soldaţi la munca cîmpului şi a dispus ca dînşii să fie trimeşi după cerere ori unde se va simţi nevoie.

❑ Inspectorul judecătoresc al Curţei de Apel a plecat astă-zi dimineaţă la Bucureş'i.

SPECTACOLE

— La cinematodraful Gaumont, din Grădina Cuza-Vodă strada Lăp. şneanu, care atrage în fie care seară lume din ce în ce mai multă, va fi astă-zi program nou şi foarte bogat.

„Viaţa regelui Henric al 2 lea al Franţei" este titlul unei drame în culori, aranjată de cei mai buni artişti. O altă dramă emoţionantă, care figurează în programul de astă-seară, este „Contesa Nerval".

Mai sunt apoi „Băi de mare şi vederi din Zinderzee", după natură; Aventurile de dragoste ale lui Mephisto şi în special, marea dramă „Calul Salvator" un subiect din viaţa de la ţară: un sătean vroia să vîndă calul de care se servise mult timp, dar care mai pe urmă deveni bătrîn şi istovit. Servitorul său însă îl rugă să i-l cedeze lui şi cum stăpînul nu putu vinde calul il cedă în schimbul unei sume.

Intr'una din zile, servitorul lucrînd la malul mărei fu surprins de apă şi tîrît de valuri. Nimeni nu l auzi ca să'i vină în ajutor. Calul său care era pe mal, recunoscu glasul stăpinului şi crezînd că acesta îl cheamă intră în apă, şi isbuti să'l salveze de la moarte.

In afară de acestea programul mai cuprinde o serie de comedii, bucăţi umoristice, sportive etc.

DIVERSE

— Societatea de bine-facere „Cuza Vodă" va da în seara de 5 Iunie, o mare serbare populară în grădina „Zimbru".

Muzica comunală, sub conducerea profesorului Cirillo, va dilecta publicul.

— Eri căzînd un plafon la casele din strada Păcurari No. 6, a rînit la cap pe d-na Neagu.

— Ministerul de interne a aprobat licitaţiile ţinute la prefectura judeţului, pentru aprovizionarea cu pietriş necesar şoselelor din judeţ.

— Intr'o fîntînă din şoseaua Trei Calici, s'a găsit aruncat cadavrul unui copilaş. Din ordinul parchetului, cadavrul a fost dus la morgă.

— Duminecă, 6 Iunie, va avea loc în sala Teatrului Regal (foasta sala Pastia), o frumoasă serată dansantă, organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi.

Orenstein & Koppel-Arthur Koppel

SOCIETATE PE ACŢIUNI

BUCUREŞTI—No, 18, Strada I. C. Brătianu, No. 18—BUCUREŞTI.—Telefon 6/97

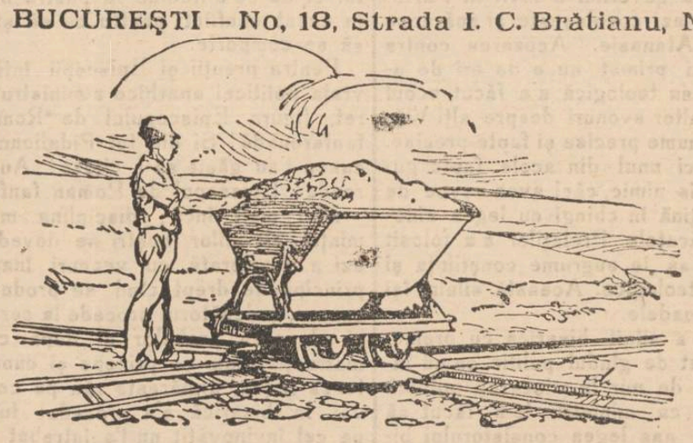

Deposit şi Fabricaţiune de:

Şine de oţel.—Vagonete.—Macazuri.—Plăci turnante.—Locomotive.—Roate.—Osii.—Cutii de unsoare.—Eclise.—Buloane.—Crampoane etc.—Şine şi accesorii de cale Ferată Normală pentru linii de garaj.

FABRICA SPECIALA de LOCOMOTIVE

Furnisează D-lor Antreprenori şine şi vagonete CU LAGĂRE, CU ROLURI speciale patent „Koppel" cari produc o economie DE TRACŢIUNE CU 50 LA SUTĂ, pentru transport de PĂMÂNT PETRIŞ şi CĂRĂMIDĂ

SE DĂ CU CHIRIE IN CONDIŢIUNI AVANTAGIOASE

Ultime INFORMAȚII

A. S R. Principele Ferdinand a sosit eri dimineață cu un tren special la Vaslui.

A. S. Regală a inspectat trupele din garnizoană, asistînd apoi la luptele ce au avut loc între Vaslui și Munteni organizate de trupele din Vaslui.

Aseară vagonul principiar a fost atașat la acceleratul ce a pornit la 9 din Iași, și A. S. R. Principele Ferdinand s'a înapoiat în Capitală.

Ședința fortunoasă de la clubul liberal.—*De la alegerea senatorială de astă iarnă, clubul liberal din Iași n'a mai ținut ședință.*

Motivat de întrunirea publică ce va avea loc în ziua de 30 Mai, în București, și de faptul că la acea întrunire vor participa și delegațiuni din provincie, membrii clubului au fost convocați pentru ieri seara, în adunare plenară.

De la început a fost furtună. S'au rîdicat anume murmure și protestări contra faptului, că, de și anunțată pentru orele opt jumăt te, întrunirea nu se deschisese încă la orele nouă jumătate.

In urma protestărilor ședința fu deschisă de d. Gr. Buicliu, vice-președinte, care comunică scopul întrunirei: alegerea de delegați pentru întrunirea publică din București

D. X Eraclide, ajutor de primar, zise că, fiind că șeful partidului se va întreți nea cu delegații fie cărui oraș și va întreba asupra situației, ar fi bine să se lămureas-ă ce au să spună delegații din Iași.

D. G. Scobai, profesor, a arătat că în partid sunt mari nemulțumiri, mai ales în ce privește administrația comunală.

D. Vasile Iamandi, conferențiar la Universitate, a insistat asupra nemulțumirilor din partid, care se vede dat în mîna a vre-o zece oameni, cari nu se interesează de nevoile partidului.

In același senz a vorbit d. C. Cerkez, avocat al ministerului de interne, care a atacat cu vehemență administrația comunală.

D. G. Mărzescu, deputat, a afirmat că în partid sunt nemulțumiri contra d-lui Fîntânariu, prim ajutor de primar.

*

Nimeni n'a răspuns la toate aceste atacuri. In ce privește delegația, a rămas să plece acei cari au drumul gratuit și acei cărora li se vor da bilete de liber parcurs.

*

După terminarea întrunirei mai mulți liberali, fruntași și mai mărunți, au venit la Bragadiru, luînd loc la mese diferite.

Deputatul Mîrzescu, care se afla la una din mese, strigă la o altă masă la care se afla d. Fîntânariu:

— D. Fîntînariu trebue să demisioneze de la primărie pînă cel mult în 14 zile Dacă nu va demisiona, declar solemn, jurînd pe copiii mei, că voi demisiona eu din partid.

In ziua 21 Mai, onomastica d lui C. Cantacuzino—Pașcanu, șeful partidului nostru din Roman, un mare banchet va fi oferit fruntașului nostru în acel oraș.

Domnii Take Ionescu, A. A. Budareu și alți fruntași, vor lua parte la acel banchet.

Camera de comerț a înaintat ministerului industriei și comerțului, dezideratele propuse, relativ la chestia măsurilor contra falimentelor, limitarea creditelor, declararea capitalului și reglementarea funcționării comisionarilor, chestiuni pe care camera le va susținea la congresul de la Focșani.

Crima din Dealul Repedea.—Indivizii Topor și Ion Anton, autorii crimei din dealul Repedea, au fost aduși astă zi la parchet. Autorul principal al crimei, lipovanul Beilici, a reușit să se refugieze în Rusia.

Iată cum s'a făptuit crima: Topor și Beilici se înțeleseseră cu Ion Anton, care se afla în serviciul victimei Moise Taman, ca să l ucidă pe acesta și să i ture banii ce, de obicei, îi purta la el.

Sîmbătă seara, la ora 9, Taman plecă la Poieni, în cotigar, ca să încarce lemne de la stația de lemne de la Poeni. Cotigarul îl conducea Ion Anton, iar Taman ședea culcat d'a lungul camionului. Criminalii vorbise între ei, că dacă cotigarul va ajunge în dreptul cișmelei și Taman va vorbi, Anton să oprească și atunci vor sări din șanț Topor și Beilici.

Așa s'a întîmplat. Beilici cuprinse gîtul lui Taman cu o curea și îl trase în șanț Taman recunoscu pe Beilici și strigă cît putu: „de ce mă omori, lipovene?" Beilici văzînd că a fost recunoscut scoase pistolul și trase mai multe focuri asupra lui Taman și apoi i dete mai multe lovituri în cap.

In momentul în care Taman fu trîntit la pămînt, Anton plecă înainte la stație, și întrebat unde ie Taman, răspunse că a căzut din cotiugar și că va veni pe jos.

Asupra lui Taman cei doi criminali, rămași la fața crimei găsiră 18 lei și 30 bani, din cari bani avea să iee Anton partea sa de 6 lei 10 bani, dar n'a luat'o, ne mai găsind pe tovarăși cînd veni să-și ie partea.

Autopsia cadavrului lui Taman s'a făcut ieri la morga spitalului israelit, de medicul legist, în asistența primului procuror și comandantului de jandarmi rurali.

In craniu s'au găsit 12 halice.

Afacerea a fost repartizată la cabinetul I al d lui judecător de instrucție Sculi.

Membrii societății științifico literare „Arhiva" au ținut ședință aseară

D. Hulubeiu a făcut cîte-va comunicări literare, iar d. Gh. Ghibănescu a cetit din Evanghelia și Psaltira din secolul al XVII-lea, pe care a descoperit'o și asupra căreia va face un studiu în revista „Arhiva".

Noul hirotonisit preot Alexandru Dolinescu, a fost numit preot supranumerar la biserica catedrală, Adormirea maicei domnului din orașul Dorohoiu.

Sfințirea ca Arhiereu a P. C. S. Archimandritul Evghenie Humulescu, care a fost ales pentru scaunul de Pitișteanu, se va face Vineri 21 Mai, cu ocazia sărbătoarei Sf-ților Constantin și Elena.

Ieri la ora 4 p. m. a avut loc întrunirea Comitetului Societății „Colonia Școlară".

S'a cetit și s'a discutat regulamentul de organizare a coloniilor, alcătuit de secretarul comitetului d-l Victor Munteanu.

S'a luat hotărîrea, ca școalele din Tg. Frumos să beneficieze de aceleași drepturi în alegerea elevilor colonești ca și acele din Iași

D. S. Halița, președintele societății, a donat 50 lei pentru confecționarea genților de călătorie ale coloniștilor.

S'a luat diferite dispoziți pentru activarea strîngerei de fonduri.

Domnii V. Bușilă, membru de ședință, și D. Volanski, jude-instructor la tribunalul Iași, au cerut să fie mutați unul în locul altuia.

Regulamentul pentru aplicarea repausului duminical, a fost terminat și va fi pus în vigoare la 1 lunie cel mai tîrziu.

D. Al Panopol a fost numit impiegat cl. II-a la ad-ția financiară.

O mișcare în poliție se va face pe ziua de 25 Mai, cînd se vor complecta toate locurile vacante.

Ședința consiliului de higienă al orașului, care urma să aibă loc eri, s'a amînat pentru astă seară Marți.

Intr'o fántînă de la Galata, din dreptul închisoarei militare, a fost găsit eri cadavrul unui copilaș, de curînd născut.

Se fac cercetări pentru a se afla denaturata mamă.

Astă zi s'a dat rezultatul examenului de capacitate, pentru partea literară.

Au reușit 35 de candidate; două numai din candidatele care au reușit la teză, au căzut la oral. Din Iași a căzut numai d-șoara Andriescu.

Suntem rugați să întrebăm pe cei în drept dacă au luat cunoștiință de recomandarea ce a făcut'o prefectul județului Iași și sub directorul închisorilor, cari au cerut decorarea brigadirului silvic Ilie Niculescu care, astă iarnă, expunîndu-și viața, a reușit să prindă și să aresteze pe cei șapte hoți, cari au evadat din penitenciarul Iași?

Astăzi a susit în localitate d. inspector școlar Valaori, ca să asiste la cursurile d-lor profesori C. Sporea și Neagoe Popea, de la gimnaziul Ștefan cel Mare și Valentin Bude, de la gimnaziul „Alexandru cel Bun", cari urmează a fi numiți definitivi la catedrele lor.

D. Valaori anchetează și cazul unui profesor, contra căruia s'a reclamat la minister.

D. general Tătărăscu, comandantul corpului IV de armată, se va duce în cursul săptămînei viitoare, în inspecție, în tabăra Șipotele.

Pentru ziua de 20 Mai, au fost concentrați 126 de oameni din batalionul de rezervă No. 13, pe timp de 20 de zile, pentru a face instrucție la reședința batalionului.

Detașamentul va fi pus sub comanda d-lui căp. Checais și lct. Gogu Bancov.

La spitalul militar au fost internați 3 soldați bolnavi de febră tifoidă: unul din regimentul 13 Ștefan cel Mare și doui din batalionul 4 vînători.

Eri la orele 5 p. m. preoții din localitate s'au întrunit în conferență, în localul seminarului „Veniamin Costache".

Au vorbit preoții: I. Popescu de la biserica sf. Andrei, Țincoca protoereul județului și I. Gotcu.

In comuna Copou s'a deschis o infirmerie, cu 7 bolnavi grav, de pelagră, aduși din comunele rurale din circ. Codru.

Se știe că această infirmerie a fost înființată de d. Vasile Rusovici, care a donat casele în care e instalată infirmeria, iar acum a oferit și întreținerea permanentă a bolnavilor din această infirmerie.

Opera caritabilă a d-lui Rusovici este mai pre sus de ori-ce laudă, mai ales astă-zi cînd inimi caritabile sunt tot mai rare.

Grație d lui V. Rusovici, în această vară, se vor ameliora și vindeca mulți pelagroși, iar în viitor, se vor alina multe suferinți ale sătenilor loviți de boale și lipsiți de îngrijirile medicale.

Judiciare.—La secția II-a a tribunalului se judecă astă zi procesul intentat de d-na Tărnăuceanu, arendașului ei Trandabur, cu care a avut, timp de 11 ani traiul în comun, și din care au rezultat doui copii.

D na Tărnăuceanu cere 3000 lei daune.

— Ion M. Stanciu, de 18 ani, din Bacău, fiind în ceartă de la un petec de pămînt cu N.D. Hârjanu, l'a ucis pe acesta cu lovituri de topor.

Tribunalul Bacău a condamnat pe Stanciu la 7 ani închisoare corecțională.

Afacerea se va judeca la 2 lunie la secția II a a Curței.

— Camera de punere sub acuzare a trimis în judecata Curței cu juri din Fălciu pe Ion Ghiban pentru crimă de omor săvîrșită asupra lui Ion Tartalian.

In judecata aceleași curți: pe I. Ciorcărlan, pentru crimă săvîrșită dar neisbutită.

In judecata curței cu juri din Suceava: pe I. Mujdei pentru tîlhării și omor asupra femeei Palaghia E. Mujdei.

— Camera a respins apelul lui I. Iurașcu care a cerut să i se micșureze cuantumul sumei de 200 lei, stabilită de judecătorul de instrucție, pentru a fi eliberat provizor.

D. D. P. Neagu, locotenent în Reg. 25 Vaslui-Fălciu, a fost detașat cu serviciul la Institutul geografic militar din București. Mutarea s'a făcut pe ziua de 10 Maiu.

D. Neagu este unul din meritoșii noștri militari.

Duminecă 23 Martie a. c., se va celebra căsătoria religioasă a dragalașei d-re Trandafir, fiica d-lui Ilie Trandafir învățător în pensie din Oltenești, Fălciu, cu d. Vasilachi, învățător.

Nuni vor fi d na și d Gh. Ghibănescu din Iași.

Curioasele sporturi și distracții ale populațiilor Indiei Sudice constînd în lupte de tauri, au fost cinematografic înregistrate și aceste vederi sunt cuprinse în programul nou de astă zi Marți 18 Maiu a Teatrului Pathé Fréres din grădina Bragadiru.

Afară de aceasta noul program conține foarte multe comedii precum: Pianistul, Trebue noroc în casă, Vreau să-ți văd nevasta, Pungașul dansatoare, Hoți care se introduc în magazia vamei etc., toate excelent executate de cei mai buni maiștri comediani francezi.

Aventurierii americani sau valea de aur, piesă de moravuri americane. Spectrul trecutului și alte piese dramatice, scene după natură. etc., complectează noul program de astă-zi Marți, din grădina Bragadiru.

Programul nou de Joi 20 Mai a, c., va cuprinde și: Transportarea rămășițelor mortuare ale lui Eduard XII, Regele Angliei, de la palatul Buckingham la Catedrala Westminster, Scrisul e urmat de fiul său Georg noul Rege și Regina Maria, Regina văduvă a Angliei, Regina văduvă a Rusiei, Regele Danemarcei, Regele și Regina Norvegiei etc., Aceste vederi precis înregistrate vor fi redate de cinematograful Pathé Fréres din grădina Bragadiru.

ULTIMA ORA

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 18 Mai

D. Take Ionescu la Craiova

Craiova.—D. Take Ionescu, șeful partidului conservator democrat, a sosit eri dimineață aci și i s'a făcut o entuziastă primire.

A avut loc apoi o întrunire o comitetului executiv al partidului conservator-democrat din localitate, la care a luat parte și d. Take Ionescu.

D. N. Economu, șeful local, luînd cuvîntul, a salutat venirea d-lui Take Ionescu în mijlocul partizanilor craioveni, relevînd că de 2 ani, partidul conservator-democrat luptă mereu și a avut numai succes, dovedind tăria lui. Membrii acestui partid, au dovedit de asemeni, în acest interval, că sunt și au rămas devotați șefului lor și nu vor înceta nici odată de a arata și dovedi încrederea și dragostea ce o au pentru șeful lor.

Termină, rugînd pe d. Take Ionescu să aibă încredere și devotamentul craiovenilor. Strigăte de „trăiască Take Ionescu" au acoperit ultimile cuvinte ale d lui Economu.

D. Take Ionescu, răspunzînd zice că timp de 22 ani de cînd face politică, și-a legat viața de Craiova, pentru care a avut o deosebită dragoste și solicitudine. Actele mele politice,—zice d-sa,—au dovedit aceasta, mai ales cînd am fost reprezentant al Doljului.

Și de cîte ori vin în mijlocul dv., vin cu o bucurie nespus de mare.

Analizînd apoi situația politică, d. Take Ionescu spune că nici norocul, nici întîmplarea n'au fost acelea care au dat naștere partidului conservator democrat; corpul electoral al țărei a dovedit aceasta. Țara s'a pronunțat că partidul conservator democrat a capatat încrederea ei.

Din 12 alegeri, zice d-sa, 9 au fost cîștigate de partidul conservator democrat Venirea la putere a partidului conservator democrat e ceva natural. Să vă pregătiți deci de alegeri și să mariți comitetul executiv.

Vorbește apoi de alegerea de la Tecuci, relevind că cu toate grozavele ingerinți ale guvernului, reușita a fost a partidului conservator democrat. La alegerile comunale din Isacea succesul era să fie tot al nostru, dacă agenții guvernului nu recurgeau la crime.

Astă-zi cînd zilele guvernului sunt numărate,—se întreabă cine va lua puterea?

— Cred că ar fi un pacat de moarte, dacă s'ar trece peste voința întregei țări, care s'a pronunțat pentru partidul conservator democrat."

Discursul șefului a fost mult ap'audat.

Au mai vorbit apoi și alți fruntași.

*

S'a oferit apoi un banchet în onoarea d lui Take Ionescu.

S'au ținut mai multe tuaste de către fruntași pentru șeful partidului conservator democrat și pentru prosperarea și mai departe a partidului.

D. Take Ionescu, rîdicînd tuastul zice: „Din cuvîntările ce s'au ținut, ar reieși că partidul conservator democrat ar fi opera mea. Eu cred că nici un om nu e indispensabil. Nu omul, ci curentul timpului a creiat acest partid. Eu sunt convins că chiar dacă n'aș fi existat eu, acest partid tot ar fi existat.

Acest partid, prin corpurile electorale, a dovedit că a capatat încrederea deplină a țărei.

Cu toate acestea junimiștii ne spun: „Aveți cu voi țara, aveți cu voi colegiile electorale, dar nu puteți lua puterea!

Ca și cum puterea ar fi numai a d lui Cantacuzino, care cînd ostenește, o trece altuia, sau altuia, după cum vrea.

Eu zic: în alegeri, noi am fost în parlament noi ne-am manifestat,—deci se poate vedea clar cu cine va fi puterea. Cît timp voiu fi eu în fruntea partidului, el nu se va îngenunchia nici odată.

Să mergem cu fruntea sus și fără nici o frică, pentru propășirea acestei țări. Armata noastră e tare și n'o poate sparge nimeni și nimic.

Banchetul a luat sfîrșit, în entuziasmul cel mai mare.

Proces strămutat

București. — Curtea de Casație secția II a, a decis strămutare pentru suscipiune legală, la tribunalul Covurlui, a procesului intentat perceptorului I. Teodorescu din Panciu, proces care era pendinte la tribunalul Putna.

Jellea cere apărători

București.—Stoenescu Jelea a scris o scrisoare mai multor avocați de samă, cerîndu-le să'l apere la Casație.

Teroarea în Ungaria

București.—Din Buda-Pesta se comunică, că teroarea și abuzurile administrației ungurești față de romîni, în vederea alegerilor, a ajuns așa de mare, în cît păr. Lucaci a telegrafiat Imparatului.

Imprumutul persan.

Teheran. — Parlamentul a adoptat proectul de lege privitor la un împrumut intern de 5 milioane de Tomani.

Frantz Iosef în Bosnia

Sarajevo.—Imparatul Francisc Iosef, însoțit de marele maestru al Curței, Principele de Montenuovo, de miniștrii comuni de externe, războiu și finanțe, d-nii Aehrenthal, Schoenaich și Burian, de miniștrii președinți ai Austriei și Ungariei d-nii: Bienerth și Khuen-Hedervary, precum și de o suită numeroasă a sosit la ora 3 p. m. în Capitala Bosniei. Populația i-a făcut, pe tot parcursul o primire entuziastă.

Suveranul, cu toată lunga călătorie de 20 ore ce o făcuse, nu se arată de fel obosit.

După ce a primit urările de bună venire, făcute de d. Varesanin de Vares, șeful provinciei și inspector general al trupelor, Imparatul s'a îndreptat spre Conac, într'o trăsură a la Daumont, urmată de un splendid cortegiu. Străzile erau splendid împodobite. Trupele formau garda pe tot parcursul.

Intrarea în Sarajevo a Imparatului, a fost un adevărat cortegiu de triumf.

*

Bonzbord.—In drumul său spre Sarajevo, Imparatul s'a oprit, pentru prima dată pe teritoriul bosnic în această stație Imparatul a fost salutat cu ovațiuni entuziaste de mulțime. Era ora 5 dimineață. Răspunzînd discursului de bunăvenire a primarului, Imparatul a declarat că simțise o nevoie sufletească a vizita Bosnia și Herzégovina, spre a petrece cîte va zile în mijlocul populațiunei acestor frumoase țări.

La 5.20 Imparatul și-a continuat călătoria, fiind din nou aclamat cu entuziasm.

*

Sarajevo. — Răspunzînd urărilor de bună venire ale primarului, Imparatul a accentuat bucuria ce o are venind la Sarajevo, adăugînd că munca civilizatorie, timp de trei ani îndelungați a creat legături trainice, între noii cetățeni ai monarhiei și celalte părți ale țărei.

Sentimentele exprimate azi, sunt dovada prețioasă pentru Imparat că credința față de dinastie, a prins rădăcini în această Țară.

Seara a fost o splenddă iluminare a orașului și împrejurimilor pe locul ridicat din jurul Capitalei, Aspectul era cît se poate de pitoresc, cu tot timpul de ploaie o mulțime enormă circula pe străzi.

Indurerata familie, face cunoscut rudelor și prietenilor, încetarea din viață a d-nei

†

Alexandrina Toncovici

în etate de 65 ani

Imormîntarea va avea loc Mercuri 19 Mai, la orele 2 p. m.

In loc de ori-ce înștiințare.

ANUNCIU

Jockey-Club din Iași, voind să facă un hipodrom, tribune zidite și grajdurile necesare pentru 40 cai, plătite cu amortisare, publică spre cunoștința d-lor antreprenori, spre a'și înainta ofertele pînă la 15 Iunie a. c.

Pentru detalii a se adresa la Jockey Club, strada Carol.

Comitetul JOCKEY-CLUB

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UȘOR DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipației, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Prețul unei cutii LEI **1.75**

Depozit la toate farmaciile și drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

De închiriat

cu inceperea de la 26 Octombre a. c.

2 Magazine cu locuința & atenansele lor

Str. Lăpușneanu No. 32

unde sunt instalate astăzi magazinele

D-lui Arnold Brociner

A se adresa la proprietarul Moritz Vachtel Casa de Bancă, Piața Unirei, în orice zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

De Arendat Moșia Ruginoasa, com. Oșești județul Vaslui, în apropiere gara Buhăesti, proprietatea erezilor defunct. I. Negrea. Intindere 387 falci.

A se adresa la d. dr. Rătianu Iași.

300,000 lei, se oferă de dat cu împrumut în prima ipotecă sau în a doua după credit.

A se adresa la d-l avocat Lascar Antoniu, strada Anastasie Panu No. 4.

Neculai Cadelcu

AVOCAT

Str. Păcurari 14 *Iași*

De inchiriat în strada Lascar Catargiu No. 5 (fosta str. Romînă) un apartament, compus din 5 odăi, cu atenansele lor. A se adresa d nei Jeanne Unter Păcurari 37.

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES
GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 85
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré.... 4 50
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 60
Envoi Franco de Tarifs sur demande

4620 **NEVRALGIELE**
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Dômnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI
cu aburi şi cuptor sistematic
lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment
(Şoseau Arcu 11 | 19)
Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca : cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3
GRADINA BRAGADIRU
In fie-care seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile : Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

AVIS

Subsemnatul Leon Goldştein aduc la cunoştinţă onor. mei clienţi că am mutat atelierul de armurărie mecanică din Str. de Sus po. 104, tot în aceiaşi stradă la No. 99, colţ cu str. Gh. Mîrzescu, unde se va executa ori ce reparaţiune de arme, biciclete, gramofoane, pompe de stropit vii, maşini de cusut, precum ori şi ce obiect atingător la această branşă.

Tot odată aduc la cunoştinţă că în atelierul meu se execută reparaţiunii de zecimale, bascule şi balanţe fiind autorizat de onor Minister cu No. 27066.

Cu stimă
LEON GOLDŞTEIN
Str. de Sus No. 99.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contraste pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări :
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi :
IOSEPH POPPER. Str. Lăpuşneanu No. 10

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iaşi. Str. de Sus No.

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai la de
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa I-a Loteriei VIII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
10 (23) Iunie 1910
Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare :

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1019—Joi 20 Mai 1910

Idolul Colectivității

Desvăluirea bustului lui Ion Ghica la Ateneu, a dat prilej la o frumoasă serbătorire artistică a unuia din fruntașii gînditori ai generației lui 1848.

Cu cît va trece vremea, cu atîta figura lui Ion Ghica va crește mai mare în ochii urmașilor, pentru că el a fost nu numai omul de acțiune, el fiind centrul mișcării politice a lui 1848, în jurul lui grupîndu-se tineretul timpului, dar și sămănătorul de idei, și evocatorul sobru și corect al trecutului apropiat.

Persoana lui Ion Ghica străbate cu gîndirea și acțiunea lui cele 2 țări surori, Moldova și Muntenia, înainte de a fi unite. Vechiul musafir și oaspe a lui C. Negri la Mănjina lui din Putna, moșie așezată pe hotarul țării, Ion Ghica fu purtătorul de cuvînt al boerilor naționaliști din Valahia către Voevodul Moldovei M. Sturza să primească și coroana Munteniei în 1842, unind în persoana sa schiptrul celor 2 țări, tocmai cum glăsuia și litera și duhul reglementului organic.

De familie princiară, Ion Ghica a pus în slujba neamului întreg aceste înalte titluri ereditare, și nu și-a facut din ele un patrimoniu ingust și egoist, ci i-au fost dese prilejuri de sacrificii și jertfe. Poate că Ion Ghica este unul din boerii noștri, care a jertfit mai mult pentru regenerarea țării noastre.

Prinț de Samos, Ministru a lui Vodă Cuza, primul președinte al statului Măriei Sale Vodă Carol, Ion Ghica a fost pururi chizașul adevăratei democrații, căci el a iubit sincer poporul lui și în vlaga poporului a avut pururi încredere.

Sămănător de idei, el a răspîndit cunoștințele positive, atît de pe catedră ca profesor la Liceul Național din Iași (foastă Academia Mihaileană), cît și prin scrieri, ca *Propășirea*, *Convorbiri Economice*, *Pămîntul și Omul Scrisori*, cum și *Amintiri din Pribegie* de la 1848.

Artist și om de știință; artist și om politic, Ion Ghica a fost un complex de însușiri, îmbinînd în firea lui toate însușirile alese. Cît prin alte țări împărătesc împărați și împărătese, el a stăpînit cu condeiul literele romîne; și a fost dat ca Ateneul Romîn să lege de bronzul etern — dacă este ceva omenesc etern! — figura Socratică a lui Ion Ghica, ca să vorbească atît de modest generațiunilor următoare și numele și acțiunea sa. Era un prinos curat dat marelui gînditor Ion Ghica.

Ion Ghica a stăpînit gîndirea liberală de la 1840—1890 încoace ca un vultur ager ce vede din înălțimi încrețiturile văilor; printre văile și stîncile suprafeței pămîntului el n'a umblat; a slujit țara la Londra, la Paris, la Constantinopol; dar nu și-a legat persoana lui de micile interese de zi, care crează partide.

Liberalismul romîn uitase pe Ion Ghica, căci el era de domeniul cronicarilor; liberalismul practic și de zi își legase soarta de alt om, care era așa de mic pe lîngă Ghica cel așa de mare; așa de sărac în idei pe lîngă Ghica, așa de adînc semănător în via Domnului; așa de convingător de oameni, pe cît Ghica și un Roseti erau sămănători de idei, că liberalismul burghez al băncilor, al creditelor, al casei rurale, al cupoanelor, al fondurilor secrete, a încetat de a se mai oglindi în persoana lui I. Ghica, pe care l'a și uitat, și-și vede oglinda în statuia măreață din bulevardele Capitalei.

Cu ce va vorbi urmașilor îndepărtați figura lui Ion Brătianu? Ce e mai banal, ca inscripția pusă pe soclu: *prin minte, prin inimă, prin voință!* Sentimentul lui reprezintă pagina atavică a liberalismului usurar; iar voința de bîte, de asasinate, de omoruri tolerate este o epocă anterioară teatrului lui Carageale.

Pe cît se va înălța mai majestoasă figura de bronz a lui Ion Brătianu în ulițele Capitalei, pe atîta se va șterge din inima și mintea urmașilor figura sa reală! El n'a fost sămănător de idei, ci a fost organizator de colectivitate burgheză; oratorie searbădă, judecată strîmtă, lipsă de la pătrunderea momentului. In ochii istoriei Brătianu va trece pururi ca omul, care în noaptea congresului de la Berlin a lipsit de la chemarea sa, pentru a primi de la Gorceacow toată linia de la Rusciuc—Varna, numai în interesul unei false popularități, lipsind țării patrulaterul Silistrei.

Iar din statuia p'tită și m'că a lui Ion Ghica, urmașii noștri vor desprinde marea personalitate a omului, care a luptat contra instinctului său de clasă, punîndu-se cu tot dinadinsul a regenera țara și poporul său spre *democrație*.

La ce siujește bronzul mare și pompos, cînd pe din lăuntru el e găunos și sec, ca și zeii vechi, prin a căror trup găunos, popii vechi se vîrau să pună lumînări aprinse în ochii zeilor, ca să vază prin întunerec.

La asemenea idoli seci și sterpi se închină colectivitatea, iar pe Ion Ghica l'au uitat, căci numai democrația romînă vede în Ion Ghica pe adevăratul ei întemeetor și stegar ales.

Gh. Ghibănescu

Magistratura și Stelian

De cînd deține portofoliul justiției d. Stelian, pentru a treia oră, se arată pornit contra magistraturei de la Iași. Iar de cînd a introdus sistemul inspectoral în ale justiției și l'a făcut inspector pe d. Scarlat Popescu, fost cel mai vajnic adversar al sistemului inspectoral — de atunci, d. Popescu a fost de două ori în Iași, împuternicit cu misiuni infame privitoare la magistrații Curții din Iași.

D. Stelian urăște pe magistrații din Iași și, asemenea criminalului, îi și iubește în ura lui nebună. D. Stelian dăduse avertismente speciale foștilor consilieri Crivăț și Suciu pe care, în urmă, i-a avansat la Casație. Avertisment dăduse d-lui I. Th. Burada, dar l-a propus acum în urmă să-l numească la Casație; avertisment dăduse d-lui Leonescu, dar insistase pe lîngă el să-și retragă demisia.

Asemenea bestiei feroce d. Stelian urăște și iubește, calomniază și înaintează pe calomniat.

Inspectorul judecătoresc, de cînd ființează, n'a avut misii infame pentru nici o Curte alta de cît pentru cea din Iași. Fiind-că, dacă prilej a avut d. Stelian să refacă toate celelalte Curți, cea de la Iași a rămas neschimbată.

Avem două dovezi extra-ordinare, care arată toată pornirea omului roșu contra Curții din Iași. In ziarul nostru, într'o serie de articole foarte documentate, s'a arătat că președintele tribunalului Suceava, numitul G. L. Dimitriu, este un magistrat venal. Credeți că inspectorul a fost trimis să anchetezе? Nu. Fiind că Dimitriu este un instrument în mîna colectiviștilor.

S'a judecat la Iași, astă-iarnă, procesul pentru contravenire la legea trusturilor. Privitor la acel proces fusese trimis la Iași inspectorul Popescu, iar ca rezultat al acelei inspecții, președintele Curții primi o adresă în cuprinsul, că „asemenea afacere fiind, de prin lege, de natură urgentă, să se pună și termene de urgență".

Procesul special a fost terminat la Curtea din Iași în Noembrie 1909, a fost trimis imediat la Casație, dar pînă astăzi n'a fost judecat încă, de înalta Curte. Și de și legea nu zice că „asemenea afaceri sunt de natură urgentă numai la Curtea de Apel" — ministrul, care se aratase foarte grăbit la judecarea procesului în Iași, s'a domolit acum, domolire foarte firească, căci în proces pledează acum Mișu Ferekide.

Este, deci, evident, că există o pornire specială contra Curții de Iași și foarte gravă pentru prestigiul justiției și pentru starea sufletească, a justițiabililor, cînd acea pornire absolut personală a ministerului, degenerează în anchete tainice, care cată să influențeze și să micșureze suveranitatea de apreciere a judecătorilor.

Dar a ajuns vremea s'o spunem, lipsa de energie, de cari au dat dovadă judecătorii din Iași, ori de cîte-ori au fost maltratați de omul roșu, această lipsă de energie a contribuit mult să ajungem unde am ajuns: să avem la Iași o magistratură de care ministrul își bate joc și pe care cată s'o censureze, mai ales cînd se judecă vre-un proces în care Banca Națională este parte interesată.

„Conflictul popesc"

— Agentul junimist Mache dă sfaturi colegului său din Iași asupra celor bisericești. —

Mă cap de Boule,

Să știi că în ce privește conflictul popesc, noi, acilea, n'avem nici un amestec. Noi știm un lucru: că cc. Petrache Carp, a ziseră într'o zi, că după cum este gata să preiee puterea — dacă i se va da—este gata să preiee și pe Episcopul de Roman, să-l așeze pe jilț, să-i pună prosopul d'inainte și cît ai clipi din ochi, bre, să-i radă barba și mustățile—căci conu Petrache cică—a învățat frezeria la Viana.

Adică, să fim drepți: ce-i pasă Piscopului de la Roman, că Metropolitul Primat, în vremea lui, cînd era om tînăr sau chiar acum, la bătrînețe, are nevoie, mă înțelegi...

Ce-i pasă? Adică ie gelos? Dar nu sunt mueri destule? Dar Papa de la Roma n'are? Se poate să naibă?

Noi, junimiștii, nu putem să avem nici un amestec în chestia aceasta, ea fiind o chestie familiară și noi fiind pentru respectarea familiei — trebue să ne facem așa că nu vedem.

Acolo, însă, unde trebue să ne dăm cuvîntul nostru, este cînd vedem pericolul ce există, că pe cînd Piscopul de la Roman se pronunță astfel, la minister este mai mare d. Haretu.

Nu se poate să fie d. Haretu ministru cînd Mitropoliții au metrese. Ci trebue să zicem: afară Haretu, uneltitorul metreselor Mitropoliților! D. Haretu n'are destulă autoritate morală, nici n'are fason să reguleze asemenea chestie

Pe cînd cc. Petrache Carp, care, mă înțelegi, cîntă la clavir—el are magnet pentru dame și repede va regula chestia haremurilor popești.

Deci dar: jos Haretu—iar de chestia bisericească să nu ne atingem, fiind-că noi suntem conservatorii religiei strămoșești.

In așteptarea răspunsului tău ff. urgent, rămîn alt tău cu tot ce am

cu nesecata autoritate morală

Mache

P. S. Am făcut petiție să fiu înscris la conservator, la lecții de pian. La noi cuvîntul de ordine este: „învățați clanvirul, căci el îndulcește viața de opoziție.

p. c. conf.
Un smintit

Chestii politice

... Ca neavenite

Procedarea Sf. Sinod în afacerile zgomotoase ale zilei tradează o mentalitate curioasă.

Ce nu-i convine se face ca și cum nu le-ar fi primit și le pune la dosar! La dosar protestul preuților; la dosar petiția Epicopului de Roman! la dosar ca o hîrtie netrebnică!

Dar dacă hîrtia ce nu ți convine o poți pune la dosar să stea acolo, nu tot așa poți pune la dosar pe omul, care a provocat cerere, nici faptul care a pricinuit întîmpinarea.

Dacă lumea laică e mai nepăsătoare în cele bisericești, de fapt preuțimea noastră s'a supțiat în o măsură uimitoare. Și pe la țară întîlnești preuți titrați cari fac fala satelor noastre. Pe acești luminători ai satelor nu-i poți trata ca pe ori cine, mai ales cînd cei ce decretează n'au superioritatea autorității morale, ci cea a rangului arhieresc, ceia ce nu e tot una.

Cînd cu oameni noi, tu Sinod vii și întrebuințezi arme vechi, rănești mai adînc de cît dacă ai fi în fața unui preut hirotonisit la Diu, fără tu carte, fără tu procopsală, ci așa numai cu potcap și antereu.

Sinodul greșește amarnic, cînd crede că 16 călugări adunați cum s'a întîmplat vor putea impune respect și autoritate oamenilor egali în tiluri, egali în price pere, inferiori în dar, și joacă un joc periculos nu atîta persoanelor puse în joc, cît instituției însăși.

Biserica prin organizarea sa e aristocratică și autoritară, despotică chiar. Chiar șefului i se zice *Dèspota=stăpîne* Chiriarhul deține în mîna lui darul și poate lua subalternului hrana zilnică prin rîdicarea darului. Dacă acest sistem desvoltă slugărnicia și șele încovoiate, voințe supuse și anihilate, gîndiri prefăcute să nu se uite că un pas numai este pînă la ruperea de legături.

Sinodul a formulat că ori cé preut ce se va mai asocia la protestul celor 2 clerici să fie caterisit numai de cît. Incheerea aceasta a Sinodului e pe cît de autoritară pe atît de anarhică.

Ian, să vă închipuiți, că mîne prin o înțelegere prealabilă se concertează toți preuții din o eparhie unde chiriarhul e dușmănos și dușmănit de subalternii săi și prin fapt de înțelegere, toți s'ar asocia la protestul celor 2 colegi ai lor, ce se va face atunci Sinodul, cu toată hotărîrea sa? Așa-i că va fi pus în impasul ca imediat să-și calce poronca.

Sinodul se joacă cu focul. Dacă societatea noastră mai cultă e indiferentă față de cele bisericești, să nu se aștearnă desgustul de carieră la cei chemați a fi lumina lumei și sarea pămîntului, căci dacă sarea se va strica cu ce se va săra?

Și apoi care va fi sancțiunea hotărîrei sinodului? Dar dacă preuții nu se supun, și-și fac slujba înainte, botează, cunună și îngroapă? Ce va face atunci societatea? Așa-i că atunci se vor burzului cu toții?

Plămădeala teologilor noștri e anarhistă; îndoctrinarea politică o mai alimentează; mai vine acum și Sinodul și mai toarnă untdelemn pe foc; nu știm unde are să iasă; dar grija cuprinde pe toți, căci Sinodul închis în zidurile lui, crede că în afară cele ce hotărăsc anapoda n'au răsunet.

Se înșală amar.

Și Sinodul e o verigă din complexul nostru social și trebue să se comporte acestui complex social, căci cu proceduri prea învechite și cu călcare sistematică de principii elementare de drept comun nu se stăpînește o turmă nici clerici cari posedă toată știința teologică a timpului și cer de la mai marii lor o altă bagare de samă.

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

DIN UMBRA

Cu multă seriozitate vorbiau corespondenții din Iași ai ziarelor din Capitală despre vizita unui înalt funcționar—membru al Curței de casație — pentru a ancheta oarecari dosare de procese. Se înșirau chiar anumite afaceri judecate la anumite instanțe, despre care ministrul primise denunțuri—și așa mai departe.

Mentalitatea omului modern e astfel iu formată, încît citește asemenea curiozități fără să fie impresionat în chip deosebit de fondul lor mizerabil și se așteaptă să vadă mîni, în ziare, alte detalii, cu privire la alte denunțuri primite de cutare ministeriu și la alte anchete ordonate și executate de înalți funcționari de încredere.

Denunțul, anonima, joacă încă—din nefericire—un rol enorm în societatea modernă, și de sigur că nu numai la noi în țeară. Un termen de comparație și de măsură e greu de stabilit în asemenea delicată materie, deși avem impresia că ocupăm, din acest punct de vedere, un loc de frunte în rîndul țăr lor... civilizate. Căci obiceiul deplorabil este negreșit un trist apanagiu al culturii și civilizațiunii, întru cît decurge deadreptul din înlesnirea scrisului care, ori-cum, presupune un dram de... cultură. Ceea ce joacă rolul esențial în materia de denunțuri și anonime este educațiunea generală, este o anumită stare a spiritelor, compatibilă cu asemenea scandaloase procedeuri adînc intrate în moravurile noastre și nespus de greu de dezrădăcinat.

Incalculabil de mare se știe că este numărul scrisorilor cari circulă în toate părțile,—fie pe la autorități, fie prin familii,—alimentînd pretutindeni spiritul de dezordine în contra tuturor temeliilor organizate,—fie instituțiuni, fie menagii, fie afaceri—și întreținînd o perpetuă agitațiune sau o frică de necunoscut.

Căci în tot momentul ori-cine poate primi prin poștă anonima cea grozavă; în ori ce clipă factorii duc în gentele lor zeci, sute de asemenea misive venite nu se știe de la cine,—adresate ori-cui, fără nici o răspundere, dar totdeauna urmate de oare-care efect. Ele sunt cu atît mai frequente, cu cît scrisul lor nu e legat de nici o condițiune de formă, de stil ori de frumusețe, ci izvorește din acele conștiințe întunecate ori din acele sentiment e rudimentare ale omului setos de răzbunare sau imboldit de otrava geloziei și se așterne repede, necontrolat, sub pavăza unui întuneric care învăluie și cugetul și plicul de o potrivă.

Asemenea înveninate săgeți plutesc în atmosferă, zboară fără de sfîrșit—în toate direcțiile, cînd mai inofensive, cînd mai dureroase, — dar toate provenind din unul și același mare neajuns social.

Căci e un defect al educației obștești: anume că luăm în serios această specie de literatură și că, în lipsa unei educațiuni cuminți, nu ne-am putut ridica la virtutea de a face abstracție de dînsa, de a trece peste ea în ori-ce împrejurări.

... Dar tema e prea vastă, ca să nu ne oprim încă asupra ei și s'o ilustrăm cu oare-cari exemple.

Rodion.

POEȚII PRIMAVEREI

— LUMINIȘURI —

...Suntem pe la sfîrșitul frumosului anotimp și n'am vorbit încă — în seria cercetărilor noastre — despre cel mai statornic cîntăreț al primăverei, — poetul „Luminișurilor" senine, al cerurilor albastre și al cîmpiilor înflorite.

Volumul d-lui Artur Stavri, apărut într'o editură iașană — a revistei „Viața Romînească" — ne interesează nu numai din punctul de vedere literar propriu zis, dar pentru că, deși stabilit în Capitală, d. Stavri este un poiet iașan, format în mediul „Contemporanului", unul din devotații ciclului de mai tîrziu din jurul lui N. Beldiceanu.

Stavri este înainte de toate un pastelist, ca ori-ce iubitor al naturei, ca ori-ce observator și admirator adînc al privilișteior de lumini și culori, — un impresionist în înțelesul pe care-l dă cuvîntului pictura modernă.

Dar ne ocupăm aci numai de cîntăreții primăverei și de volumul — apărut în primele zile de căldură, odată cu primele raze ale lui Martie.

Poetul pictează impresiunile sale înviorate de lumina lui Aprilie:

O limpede zi scăldată de soare..
Pe crengi, în livezi, stă floare de floare;
In aburii calzi renaște pămîntul —
Și apele duc un cîntec de-April —
Și intră'n pădure, c'un rîs de copil,
In hohote vîntul

Prin lanuri de grîu se string plivitoare
Le flutură'n vînt năfrămi zburătoare,
De par'c'ar mișca pe umerii lor
Aripi străvezii de albi porumbei —
Și razele pun pe sapă scîntei
Și'n fețe bujor.

Dar Aprilie e capricios, e o lună plină de toane. De aceea după toate frumusețile și strălucirile, cîte ni le zugrăvește poetul, vedem tabloul schimbîndu se:

Copilele fug prin ploaia cu soare;
S'ascund pe sub crengi și cînd din umbrare
Es iarăși pe lan să-și tremure cîntul,
Pe urmele lor se ține tiptil
De zvîntă,—c'un cald sărut de April,—
Năfrămile vîntul.

Firește, — ecouri de asemenea natură ne-a mai adus vîntul primăvăratec în poeziile lui Coșbuc. Dar nu sunt mai puțin frumoase și suggestive strofele reproduse mai sus. Dar iată un tablou mai drăguț, — e însăși luna Mai (de ce scrie poetul *Maiu*?) care cîntă în strofe zburdalnice:

Dat-a frunza nucului,
Dogorește soarele,
Iar s'aud izvoarele
Și cîntecul cucului.

Crește holda 'mbelșugată
Și 'nfloresc fînețele;
Cu inima luminată
Zburdă tinerețele.

...Și e larmă, voie bună,
Pe tot lungul văilor,
De pe celalt mal răsună
Glumele flăcăilor...

Și cînd ziua se încheie,
După 'ndemnul dorului
Es copilele să deie
Gură zburătorului.

De la tîrle, stele multe
Ard în coasta dealului.
Vin crăiesele s'asculte
Doinele cavalului

Şi, lăsînd'o pe Domniţa,
Fecioru 'mpăratului
Se strecoară'n odăiţa
Frumuseţei satului.

E păcat numai că d. Stavri nu salvează toată armonia ritmnlui drăguţ, îngăduindu-şi licenţe ca în versurile: „Şi cîntecul cucului", „Cu inima luminată" sau „Feciorù 'mparatului". Dar să revenim la cîntările primăverii. Iată cum o vede sosind cîntăreţul:

Vine cu 'nveselitorul
Ciripit de rîndunele;
Pe zăpada de pe sinu i
Rîd albastre viorele;

Vine primăvara; codrul
A 'nvezit pe nesimţite —
Şi-s atîtea dulci culcuşuri
Cîte cuiburi părăsite —

Şi ne pune foc la inimi,
Fierbe sîngele în vine;
Ne dă gînduri pătimaşe
Făurind atît de bine.

Farmecul iubirei noue
Infocatele ei vise,
Din cumplita suferinţă
A iubirilor ucise.

Urmînd temperamentul său, poetul Stavri *simte* toată însufleţirea pe care o aduce anotimpul florilor, lanurilor şi cîntărilor; el se înfiripează odată cu sosirea vremei fermecate şi Primănara e adevărata lui muză care-i inspiră vise şi-i înaripează graiul:

E'n primăvară: crîngul vesel,
Izvorul mai zglobiu cîntînd,—
Prin măcieşi în floare, iarăşi
Perechi alese de curînd.

Is plini mestecenii de frunză,
In verde 'nchis se 'mbracă nucul;
Auzi un fluerat de mierlă,—
Intrebător răspunde cucul.

Pe drumul care se afundă
In umbra neagră din pădure,
Eu visător mă duc cu 'ncetul.
Cu capul în piept, cu gîndu-aiurea

...Dar volumul d-lui Artur Stavri nu are numai pasteluri, nu numai note primăvaratice, de aceea vom urmări încă bucăţile cuprinse în el, punînd în relief nota caracterisiică a operei lui poetice.

A.

Litere-Ştiinţe-Arte

Chantecler în romineşte.—In sfîrşit avem prima dare de seamă despre reprezentaţiile în romineşte a piesei lui Rostand „Chantecler". Darea de seamă —în „Ordinea"—de eri, s'a publicat tocmai din Piteşti pe unde a trecut trupa d lui Marinescu. Cu aceaată ocaziune recenzentul dă cîte va fragmente din versurile albe şi rimate ale d-lui profe sor Peretz. Aşa din „Imnul către Soare":

Tu ce lacrimi ştergi pe ori ce floare,
Ce faci din floarea moartă un fluture voios
Atuncea cînd se scutur—ca roşia ninsoare—
Ca şi destinele uşoare,
Migdalii 'n vîntul furios.

Eu te ador, o soare! Lumina ta ca vlaga
Pe frunţi ce se închină, pe flori care se cern
S'aşează şi în casă şi în bordei se bagă,
Se 'mparte şi rămîne 'ntreagă
Ca şi amorul cel matern,—

O soare, te ador! Tu pui în aer roze
Şi flacăra 'n izvoare şi zeii pe pămînt,
Din arborii cei negri tu faci apoteoze
Fără tale metamorfoze
Toate n'ar fi decît ce sînt!...

Sperăm că traducătorul, după ce-şi va fi revăzut lucrarea, va da-o la lumină pentru orientarea altor traducători în atari întreprinderi de traduceri în stil mare.

*

A apărut „Sănătatea" anul X No. 6, cu data de 15 Mai, cu un sumar foarte bogat şi variat. Excelenta publicaţie de popularizare cuprinde numeroase ilustraţiuni în text, cum şi suplimentul instructiv şi amuzant: „Viaţa fericită".

*

Amintim că în seara de 21 Mai are loc la Teatrul Naţional concertul profesorului Kneisel cu concursul pianistului Th. Fuchs din Bucureşti.

Programul e foarte bogat şi atrăgător.

*

Opera compositorului portughez—ministrul Arrogo—„Amore e perdizione" (amor şi dezastru), cîntată în iarna trecută cu mult succes la Hamburg, va fi reprezentată la opera populară din Viena.

*

Debandada colectivistă

— D. C. I. Stoicescu face declaraţiuni senzaţionale —

Informaţiunile noastre în privinţa eşecului întîmpinat de d. Brătianu în chestia convocărei unui congres liberal, sunt pe deplin confirmate.

Am spus că atitudinea ostilă a vechilor liberali, a arătat primului ministru ca „congresul" n'ar face de cît să pue în lumină şi mai mult halul de destrămare în care se găseşte partidul liberal.

Liberalii nemulţumiţi au spus d lui Brătianu că nu sunt dispuşi să primească nişte „avansuri" atît de tardive, şi înţeleg să se desolidarizeze complect de politica guvernului.

Ce spune d. Stoicescu

Toate acestea sunt confirmate azi în mod public de d. C. Stoicescu, care în numărul din urmă al ziarului său „Voinţa Prahovei, atacă cu vehemenţă pe d. Brătianu şi politica sa. Iată, între altele, cum se exprimă d sa:

„Abia acum, după ce a ridicat o ţară întreagă în potriva sa, cînd a simţit efectele dezastruoase ale politicei sale de până acum şi în urma uraganului ce l'a înconjurat de toate părţile, d. Ionel Brătianu s'a redeşteptat aruncînd priviri rugătoare *către legionarii partidului liberal, acele vechi cadre, cari alcătuesc singura tărie, unica forţă morală şi prestigiul acestui partid.*

„Abia acum, domnul preşedinte al consiliului şi şef al partidului liberal s'a gîndit să apeleze la rezervă, după ce armata generoasă, cu care s'a încumetat să pornească la bătălie l'a dus din înfrîngere în înfrîngere, silindu-l să capituleze în faţa vrăjmaşilor săi, pe care îi credea slabi şi neputincioşi.

„Abia acum, domnul prim-ministru şi conducător al partidului liberal, s'a hotărît să vină în atingere cu cetăţenii în întruniri publice, după ce i-a otrăvit şi i-a amărît până în fundul sufletului lor, atît de bun şi atît de îngăduitor.

„Cu ce faţă se va prezenta guvernul înaintea bravilor alegători şi ce să le spună că a făcut pentru dînşii? Să le ceară voturile, pentru că i a nemulţumit de sus pînă jos? Să le solicite încrederea în schimbul noianului de legi croite numai cu intenţiunea de a-i lovi în interesele şi în existenţa lor? Să le obţină concursul acum, cînd se vede la ananghie şi după ce o lungă vreme n'a voit să ştie de dînşii de cît atunci cînd a fost vorba să le arunce o sarcină mai mult în spinare?".

Apel la abţinere

Dar lucrurile nu se opresc aci. A doua zi după consfătuirea de la ministerul de interne, în care s'a discutat chestia congresului, am afirmat că vechii liberali, d. Stoicescu în primul rînd s'au împotrivit, din motivele arătate mai sus, acestei idei.

D. Stoicescu, în acelaş număr al ziarului său,—precizează faptele.

Ceva mai mult, d-sa face apel la delegaţii din ţară, să se abţie de la întrunire.

Cităm textual:

„Ideea a nu se ţinea nici congrese nici chiar o întrunire cu delegaţi a fost susţinută de domnul C. I. Stoicescu, pentru motivul că nu este la ordinea zilei vre o chestiune politică, care să agite ţara, aşa în cît să se simtă nevoia de a se răspunde prin întruniri publice întrunirilor şi mişcărilor opoziţiei.

„Al doilea motiv, pentru care nu are nici o raţiune o întrunire acum, şi mai cu deosebire, cu delegaţi din ţară, este că, mai înainte de orice primul ministru avea şi are datoria să aducă armonia în partidul liberal.

„Venind la un congres, delegaţii din judeţe, ar însemna că toţi se solidarizează cu acţiunea de pînă acum a guvernului şi, poate, cu acţiunea lui în viitor. Or, asupra multor chestiuni de principii, şi pentru trecut şi pentru viitor, nuanţele partidului nefiind de acord, este cert că mulţi liberali se vor abţine de a lua parte la întrunire, pentru ca nu cumva prezenţa lor să fie interpretată ca o solidarizare cu aceia care au astăzi mîna de conducere în partid.

*

In asemenea împrejurări este evident că întrunirea liberală de la 30 Mai, va fi un nou dezastru pentru guvern.

STRUNA ZILEI

MÎNCARE DE POST

Nici vatră, nici foc, nici fum, nici miros de bucătărie în Curtea Mitropoliei, — şi în budget sunt trecute două bucătărese cu cîte 48 lei lunar.

Ezechil «Opinia».

Dacă nu se fac bucate,
Dacă fum pe coş nu iese,
Nu cumva mînînci, prelate,
Carne de... bucătărese?

INFORMATII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ **Inceputurile familiei Cuza.** — Se ştie că locul de naştere al Voevoodului Cuza a fost satul Bărboşii din judeţul Fălciu, unde părinţii şi strămunii săi îşi aveau aşezarea încă de la începutul secolului al 18 a, cînd pitarul Nec. Cuza a luat în căsătorie pe fata lui Adam Luca paharnic, nepot lui Ştefan Luca visternicul, vărul lui D. Cantemir şi a lui Gorie, unul din urmaşii direcţi din Gorie Leoa, ficiorul lui *Husul.*

In scopul de a se cunoaşte începuturile familiei Cuza după actele de proprietate din Bărboşi, princesa Maria Moruzi proprietara de astăzi a marelui domeniu Bărboşi-Hoceni-Guşiţei din jud. Fălciu a dat autorizare d-lui Gh. Ghibănescu să publice toate actele Barboşilor. In acest scop se va pune în curînd supt tipar actele istorice ale Cuzeştilor din secol. XVIII a şi XIX-a, precedînd textul cu un complect studiu asupra văii Elanului de unde a mai eşit familia Voevozilor Cantemireşti din satul Silişteni de la obărşia Elanului.

Valea Elanului prezintă un interes deosebit în istoria noastră socială şi politică, întîiu că a dat 2 familii domnitoare în istoria politică a Moldovei şi a României moderne, al doilea e o văgăună, cu aşezări străvechi, valea principală a Elanului avînd peste 13 alte văi secundare care se leagă cu dînsa, fiecare vale secundară avîndu-şi viaţa sa proprie.

❑ Zilele de 27, 28 şi 29 Maiu o parte din elevii şcoalei normale, „Vasile Lupul" vor face o escursiune la Galaţi, Brăila, unde vor avea de vizitat fabricele şi a-ceste 2 porturi Dunărene. In cursul lunei lunie, între 10—17 ale lunei se va face o excursiune mare în Bucovina împreună cu toţi profesorii şcoalei. In acest scop profesorii şcoalei au luat iniţiativa strîngerei unui fond de excursie, cotizînd cu unul la sută din salariu.

Escursioniştii vor atinge Suceava, Rădăuţi, Cernăuţi, Putna şi Cîmpu lung.

❑ La 25 Mai e ultima zi cînd se mai primesc la revizoratul şcolar, înscrieri pentru elevi de curs primar, preparaţi în particular.

Elevii înscrişi vor fi repartizaţi la patru şcoli primare unde vor avea loc examenile.

❑ S'a intervenit la ministerul de război ca învăţătoriii şcoalelor să fie scuţi de concentrarea de 20 de zile, de oare ce s'ar stingheri prin aceasta mersul şcoalelor tocmai acuma la finele anului.

❑ Eri după amiază la orele 2, escadroanele din regimentul 7 roşiori au făcut marşuri de recunoaşteri în diferite puncte din împrejurimile oraşului.

❑ Soldaţii rezervişti din contingentele 1903 şi 1905, cari au fost concentaţi pentru 20 zile instrucţie la batalionul de rezervă, vor pleca la tabăra Şipote odată cu regimentul Ştefan cel Mare, adică Vineri dimineaţă.

Concentrarea nu va dura mai mult de 20 de zile.

❑ Mîine Joi, 20 Mai ora 5. p. m. Societatea Educatoarelor romîne va ţinea şedinţă în localul externatului, cînd d-na Maria C. Buţureanu, institutoare, va vorbi despre: *Individualism şi Ellen Key.*

Joi, 27 Mai, ora 5 p. m. va vorbi în aula Universităţei, în folosul soc. Colonia şcolară despre: *D na de Staël.*

Biletele să găsesc de pe acum la d. Ed. F. Cosmitză, directorul şcoalei primare Gh. Asachi şi în ziua conferinţei la Universitate.

❑ Cu începere de azi Mercuri 1 Iunie st. n. va intra în vigoare noul tarif pentru transportul de colete pe C. F. R. cu timbre de francate.

Se ştie că pînă acum nu se primeau colete cu timbre de francare pe C. F. R. de cît pentru transporturile de mare iuţeală şi cu greutatea maximă de 10 kgr. de colet. Pentru a înlesni micile transporturi de mărfuri direcţia căilor ferate a modificat vechiul tarif, înfiinţînd noui timbre de francare. Până acum nu exista de cît un singur timbru de francare de mare iuţeală, de 1 leu între 5—10 kgr., pe orice distanţă.

Conform noului dispoziţiuni a căilor noastre ferate se vor putea expedia cu timbre de francare, şi colete până la 50 kgr. fiecare.

❑ In „Ordinea" de astăzi 19 Mai „Scrisorile din Iaşi" cuprind următoarele actualităţi: „De la urît la frumos— Reîntoarcerea filelor mari.— In lumea florilor.—Iaşul expansiv şi generos.—Femei şi flori.—Tradiţia frumuseţei.—Caii şi echipagii.—In plin regres —Sportul alergărilor.—O clinică veterinară. — Iaşul poate arde. — Răgazul şchiop.— O reformă anti-canină.—Iaşul turcesc.—Cinii de eri şi de azi.—Zgarda în politică.—Eepăsarea orientală.—Un doctor speriat.—Grajdurile lui Angias."

❑ La examenul ajutorilor de învăţători, au reuşit: d-rele Natalia Dimitriu şi Natalia Băncilă. D ra Călin va fi examinată Duminică.

Din judeţul Neamţ, au reuşit d nii: Iliescu P. şi Apostolescu.

❑ Ministerul de rezboiu a dat recompense în bani, din fondul Carol I, următorilor pompieri din Iaşi, care au dat dovezi de curaj şi pricepere, la diferite incendii: plutonier Ianovici Grig. 120 lei; sergent-major Dobreanu Octav 100 lei; sergenţii Rotariu Const. şi Cazacu Ilie, cîte 60 lei.

❑ Din sursă demnă de toată încrederea aflăm că prin a doua jumătate a lunei lunie se va face o nouă mişcare în armată, care va cuprinde înaintări şi mutări.

❑ Preoţii Florea Drăghici şi Stancu Păunescu din judeţul Teleorman, cari s'au refugiat în Capitală, au primit o adresă din partea protoereului judeţului prin care li se face cunoscut că, din ordinul Mitropolitului Primat, au fost opriţi de a mai savîrşi vre-o slujbă religioasă pînă ce se vor pocăi.

❑ **Excursii ştiinţifice.**—După cum am anunţat, elevii şcoalei militare, împreună cu elevii clasei a V-a reală a liceului Naţional, au făcut eri o excursiune la Bîrnova, sub conducerea d-lui prof., Vasile Teodoreanu.

Elevii liceului Naţional au plecat la orele 6 dim., ajungînd la Ciurea la orele 8. Aci s'au întîlnit cu d. prof., V. Teodoreanu, care venea cu trenul, împreună cu familia de la Iaşi şi cu acelaşi tren au venit şi elevii şcoalei militare.

La Ciurea elevii au vizitat fabrica de cărămizi, apoi pepiniera căilor ferate, condusă de d. ing., Stănescu, a cărui amabilitate este cunoscută şi care a servit elevilor o mică gustare.

La orele 10 elevii, conduşi de d. V. Teodoreanu, s'au dus la monumentul eroilor căzuţi în războiu, rîdicat anul trecut de soc., de gimnastică din Iaşi, unde au depus ultima placă comemorativă. La orele 11 elevii excursionişti au plecat la Bîrnova, unde au ajuns la orele 12 jum. S'a vizitat pădurea şi împrejurimile, făcîndu-se diferite studii. La orele 6 şi jumătate, elevii şcoalei militare, au plecat cu un tren special la Iaşi. Elevii Liceului Naţional au plecat cu trenul de 8 şi jumătate.

Ajunşi în gara Iaşi, elevul Gheorghe Simionescu. a mulţumit în numele colegilor săi d-lui Stănescu pentru amabilitatea ce a avut'o la Ciurea, mulţumeşte tot odată d-lui prof., V. Teodoreanu, care i-a condus în frumoasa excursie.

SPECTACOLE

— La cinematodraful Gaumont, din Grădina Cuza-Vodă strada Lăpuşneanu, care atrage în fie care seară lume din ce în ce mai multă, va fi astă-zi program nou şi foarte bogat.

„Viaţa regelui Henric al 2 lea al Franţei" este titlul unei drame în culori, aranjată de cei mai buni artişti. O altă dramă emoţionantă, care figurează în programul de astă-seară, este „Contesa Nerval".

Mai sunt apoi „Băi de mare şi vederi din Zinderzee", după natură; Aventurile de dragoste ale lui Mephisto şi în special, marea dramă „Calul Salvator" un subiect din viaţa de la ţară: un sătean vroia să vîndă calul de care se servise mult timp, dar care mai pe urmă deveni bătrîn şi istovit. Servitorul său însă îl rugă să i-l cedeze lui şi cum stăpînul nu putu vinde calul îl cedă în schimbul unei sume.

Intr'una din zile, servitorul lucrînd la malul mărei, fu surprins de apă şi tîrît de valuri. Nimeni nu l auzi ca să'i vină în ajutor. Calul său care era pe mal, recunoscu glasul stăpînului şi crezînd că acesta îl cheamă intră în apă, şi isbuti să'l salveze de la moarte.

In afară de acestea programul mai cuprinde o serie de comedii, bucăţi umoristice, sportive etc.

❑ **Curioasele sporturi şi distracţii ale populaţiilor Indiei Sudice constînd în lupte de tauri, au fost cinematografic înregistrate şi aceste vederi sunt cuprinse în programul nou de astăzi Mercuri 19 Mai a Teatrului Pathé Fréres din grădina Bragadiru.**

Afară de aceasta noul program conţine foarte multe comedii precum: Pianistul, Trebue noroc în casă, Vreau să-ţi văd nevasta, Pungaşul dansatoare, Hoţi care se introduc în magazia vamei etc., toate excelent executate de cei mai buni maiştri comediani francezi.

Aventurierii americani sau valea de aur, piesă de moravuri americane. Spectrul trecutului şi alte piese dramatice, scene după natură. etc., complectează noul program de astăzi Mercuri, din grădina Bragadiru.

Programul nou de Joi 20 Mai a, c., va cuprinde şi: Transportarea rămăşiţelor mortuare ale lui Eduard XII, Regele Angliei, de la palatul Buckingham la Catedrala Westminster, Sicriul e urmat de fiul său Georg noul Rege şi Regina Maria, Regina văduvă a Angliei, Regina văduvă a Rusiei, Regele Danemarcei, Regele şi Regina Norvegiei etc., Aceste vederi precis înregistrate vor fi redate de cinematograful Pathé Fréres din grădina Bragadiru.

DIVERSE

— Şcoala din comuna Vultur-Copou a fost închisă din cauza epidemiei de pojar.

— S'a cerut urmărirea şi prinderea comerciantului falit Leiba Faibiş din Huşi care a dispărut din acel oraş.

— Mîine se va celebra căsătoria d-nei Maria Constantinescu, cu d. C. Secuianu, funcţionar în grefa Curţei de Apel.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcan

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, clorо anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult întrodusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1 50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz* & *Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ *Imediat după ultima audiență, pe care d. P. P. Carp a avut-o la Palat, a fost convocat comitetul executiv central al partidului junimist.*

Asupra audienței d. Carp a comunicat următoarele:

M. S. Regele mi-a spus, că imediat după ce se va retrage de la putere guvernul liberal, mă va însărcina pe mine cu formarea noului guvern. Tot astfel s'a pronunțat Regele și față de domnii G. Cantacuzino și J. Lahovari.

*

Junimiștii au rămas consternați de această comunicare a șefului lor. Guvernul nu va fi răsturnat, ci, dacă se va retrage, va veni rîndul junimiștilor.

Un fruntaș al partidului, care a luat cuvîntul după d. Carp, a vorbit chiar în senzul acesta:

—Campania noastră de răsturnare nu este aprobată la Palat. Liberalii, cari știu lucrul acesta, nu se vor retrage. Mai mult: la întrunirea lor publică vor face declarațiuni, că guvernul actual va face alegerile generale.

M. S. Regele nu va putea refuza d-lui Brătianu să-l lase să facă alegerile, fiindcă aceasta n'ar fi constituțional. Avem chiar un exemplu în privința aceasta: Lascar Catargi a stat la guvern șapte ani, după lunga guvernare a lui Ion Brătianu. După 7 ani a declarat Regelui, că va face alegeri noui și Regele nu s'a opus.

Catargiu nu făcuse, însă, alegerile, fiind-că se retrăsese ministrul de finanțe de pe atunci, d. P. P. Carp. Noi nu putem conta pe retragerea d lui Costinescu, care, în vederea anului agricol bun ce se arată, este cel mai cald partizan al rămînerei guvernului la putere, căci anul agricol bun va produce mari excedente budgetare și va aduce o stare financiară înfloritoare.

Apoi mai este ceva, a adăugit fruntașul conservator: takiștii continuă să cîștige teren. Dacă guvernul nu se va retrage, ori ce alegere viitoare va fi cîștigată de takiști și noi ne vom afirma tot mai mult impopularitatea noastră.

*

Declarațiunile d-lui Carp au împărțit comitetul în două tabere: într'una, care este pentru încetarea campaniei electorale și alta pentru a se continua campania.

Exact aceiași situație este și în chestia sinodală.

❑ *Liberalii nemulțumiți din Iași afirmă că d. C. Climescu, unul din vice-președinții clubului liberal local și vice-președinte al Senatului, este și el foarte nemulțumit de situația.*

D. Climescu ar fi manifestat chiar nemulțumirea sa prin faptul că, de și convocările la întrunirea clubului fusese semnate de d-sa, a refuzat să vie la ședință, de și s'a trimis de cîte-va ori după el.

❑ *Pronosticurile ce s'au făcut cu privire la o recoltă extra-ordinară, au început să se schimbe. Este mare teamă că județele Iași, Dorohoi și Botoșani, vor avea recolte răle.*

❑ *Liberalii nemulțumiți din Iași se pregătesc la o campanie contra aș zișilor „celor mari" din partidul liberal local.*

In primul loc, se va cere capul d-lui Fintînariu, primul ajutor de primar, contra căruia agită, în special, d. Eraclide, ajutor de primar.

❑ *D. deputat Mărzescu a declarat eri într'un cerc de prietini: voi trimite o scrisoare ziarului nostru local, prin care voi desminți. că aș i făcut, la club, declarațiile privitoare la d. Fintînariu, pe cari* Opinia *mi le atribuie.*

(Noi n'am zis că d. Mărzescu a făcut declarația vehementă la club, ci la Bragadiru și menținem ceea ce am spus.)

Voi scrie ziarului, a adăugit d. Mărzescu, „că sunt prea slab spre a putea lupta cu un uriaș politic ca d. Fintînariu". Dar voi afirma că, dacă situația ce este în partid va continua, mă voi înscrie la carpiști.

❑ Senatul universitar din București și consiliul facultății de științi, au recomandat pe d. Sava Atanasiu ca profesor de geologie la facultatea din București.

Senatul și facultatea din Iași recomandase pe d. I. Simionescu, ale cărui lucrări au fost mult remarcate și distinse și la București.

❑ Ministerul agriculturii și domeniilor a comunicat prefecturei județului că inginerul Fr. Wachlingher a fost în sărcina să ridice planul economic al moșiei statului Cetățuia și ca atare urmează a i se da de autoritățile respective, tot concursul necesar.

❑ Furnizarea medicamentelor la școlile internate din localitate se va face de către următoarele farmacii: școala Normală „Vasile Lupu", farmacia Jellea; școala normală de învățătoare. farmacia Racoviță și seminarul Veniamin farmacia Herzenberg.

❑ In comisiunea pentru cercetarea titlurilor și lucrărilor candidaților la catedra de patologie externă, vacantă la facultatea de Medicină locală au fost aleși ieri d-nii profesori; L. Sculi, E. Juvara și G. Demetriade.

❑ D. Ilie S bianu, profesor de piano la Conservatorul local, a compus un Marș eroic, care va fi excutat de orchestra ministerului școalelor cu prilejul serbărilor jubiliare ale Universității din Iași.

❑ Nici aseară nu s'a putut ține ședință la consiliul de higienă din cauză că nu s'au întrunit membrii.

❑ La serviciul comptabilității de la primărie, e o harababură de nedescris. Funcționarii acestui serviciu au fost detașați la afacerea recensemîntului, lăsînd pentru expedierea lucrărilor numai doui funcționari, care n'au timpul cînd să răsufle.

Acesti douifuncționari, sunt nevoiți să facă toate serviciile, pe cari mai înainte abia le puteau dovedi ceilalți trei funcționari, care lipsesc!

❑ D na Ecaterina Mandragiu vestește prin aceasta pe toate rudele și prietenele, despre decesul mamei sale a cărei înmormîntare a avut loc astă zi, Mercuri.

❑ **De la 1 lunie c., orele de cancelarie la vama Iași, vor fi de la 7 dim., pînă la 1 p. m.**

❑ **Examenul de capacitate** de limba franceză se va casa. Așa vin știri sigure din cercurile oficiale. Ministrul Haret cu tot dorul ce ar avea de a-și plasa 20 de favorite, din care unele fără licență, în învățămîntul secundar, va fi silit să caseze concursul în urma intervenirei d lui Ionel Brătianu, căruia s'au plîns candidatele respinse.

D. Brătianu nu poate ierta felul cum s'a ținut concursul: s'au schimbat condițiile examenului cu 20 zile înainte de ținerea lui, s'au admis candidate netitrate, s'au cerut acte în complectare chiar în ziua examenului, nu s'a sigilat teza a 3-a la traducerea din romînește, s'au pus 3 note de 2 membri din comisie de și lipsia președintele Pompiliu Eliade.

Dl. Haret ar voi să se oprească la următoarea soluție: să aprobe examenul ce se ține, cu toate neregularitățile sale, și apoi să publice imediat ținerea unui alt examen în Oct. sau Noembrie, urmînd a fi înscrise de drept toate candidatele căzute și acele licențiate nouă cari au luat licența în sesiunea de lunie a. c.

Credem că în cele din urmă părerea d-lui Haret va învinge.

❑ **Ministrul justiției a făcut cunoscut tribunalului, că și femeile au dreptul să posedă pămînt. după legea din 1866.**

❑ **Medicul legist și primul procuror vor pleca mîine în comuna Galata, pentru a se face autopsia pruncului, care a fost găsit aruncat într'o fîntînă de pe teritorul acelei comuni.**

❑ **Incercare de sinucidere.** – Astă zi după amiazi, pe la orele 2 și jumatate, o d-nă Maria Igmond, de loc din Fălticeni, a încercat să-și curme firul vieței, otrăvindu-se în grădina Copou.

Numita d-nă, care venise de două zile în Iași, s'a dus la Copou azi la amiazi și s'a otrăvit. Fiind apucată de dureri mari, a căzut jos și sergentul din punct observînd, a transportat'o cu trăsura la comisia I-a. Aici s'a încercat a i se lua un interogator, dar n'a fost posibil, căci nefericita nu mai putea vorbi, starea ei fiind gravă La ea nu s'a găsit nici o scrisoare și nu se poate ști cauza care a determinat'o să încerce a'și pune capăt vieței.

De la comisia I-a, ea a fost transportată la spitalul Sf. Spiridon, unde a fost internată.

❑ **De la Camera de meserii.**—Corporația metalurgică a înaintat camerei, regulamentul pentru biroul de plasare a meseriașilor, înființat pe lîngă acea corporație.

— D. I. Ergiu a fost numit controlor pe lîngă corporația confecțiilor din localitate.

— Corporația din P.-Neamț a trimes camerei spre aprobare, compturile de gestiune pe exercițiul 1910—11.

— Corporația din Vaslui a înaintat Camerei spre confirmare, alegerea d-lor Grig. Dascalu, N. Boghiță, I. Dimitriu, Iftimie Corozel, D. Agapi, I. Petrușan, C. Bob și N. Mazere, ca membri ai acelei corporații, a căror alegere s'a efectuat în ziua de 16 Mai.

❑ **I. P. S. S. Mitropolitul Pimen se va reîntoarce mîine dimineață, cu trenul de 8 și 30, în localitate.**

❑ **Regimentul 13 Ștefan cel Mare va pleca în tabăra Șipotele Vineri dimineață la orele 6, cu trenul**

Batalionul 4 vînători va pleca la 10 lunie.

❑ **Membrii camerei de meserii se vor întruni zilele acestea, urmînd a discuta modul de aplicare al legei repaosului duminical.**

❑ **In strada Golia, vis a-vis de Primărie, s'a constatat un caz de scarlatină**

Serviciul sanitar vroind să izoleze copilul bolnav, familia s'a opus.

❑ **In cursul săptămînei viitoare I. P. S. S. Mitropolitul Pimen va vizita mînăstirea de la Cetățuia, spre a lua cunoștință de amenajerile ce urmează a se face acolo.**

❑ **Delegația județeană a fost convocată pentru zilele de 20 și 22 Mai, pentru a aproba mai multe credite cerute de unele comuni din județ precum și a discuta chestiunile ce se vor ivi în cursul ședinților.**

◑ **Inscrierile la examenele universitare vor începe mîine, 20 Mai, și vor dura până la 31 Mai inclusiv.**

● **Ministerul a cerut un tablou cu numele profesorilor universitari cari ar primi să facă parte din comisiunile profesorale pentru examinarea elevilor, de curs secundar, preparați în particular.**

❑ **Crimă din greșală.**—O crimă, datorită nebăgărei de samă, s'a făptuit azi dimineață la orele 8, la închisoarea militară de la Galata.

Un soldat de santinelă, a împușcat pe un camarad al lui, care de asemeni era de santinelă, rănindu-l mortal. Iată cum s'au petrecut lucrurile:

Dimineață, pe la orele 8, soldatul I. Cucu, din batalionul IV vînători, aflător în gardă la Galata, după ce escortase niște deținuți. se întîlni în ograda închisorei cu soldatul N. Vasiliu, tot din batalionul 4 vînători.

După ce stătură de vorbă cît-va timp, cei doi soldați se preumblau amîndoi prin ogradă. La un moment dat, se auzi o detunătură de armă. Sergentul de serviciu alergînd la fața locului găsi pe soldatul Vasiliu căzut jos și scăldat în sînge. Celalt soldat, I. Cucu, întrebat, a declarat că el l'a împușcat din greșală, pe cînd se jucau cu armele. Glontele a nimerit pe soldatul Vasiliu prin umărul stîng, care i-a fost sfarmat.

Nenorocitul a fost adus și internat în spitalul militar.

Comenduirea pieței a deschis o anchetă.

❑ **Judiciare.**—In procesul dintre d-na Tărnăuceanu cu N. Trandabur, pentru daune, resultînd din promisiuni de căsătorie, tribunalul s. II, în urma pledoariilor d-lor avocați Șeptelici pentru d-na Tărnăuceanu și Virgil Holban pentru Trandabur, a amînat pronunțarea hotărîrei pentru Marți, 25 Mai.

Chestiunea este foarte interesantă pentru că a pus în discuție nu numai daune provenite din promisiuni de căsătorie, dar și o obligație naturală, o obligație de conștiință, contractată de Trandabur față de d na Tărnăuceanu, prin faptul conviețuirei lor și a nașterei copiilor, și această obligație naturală a fost confirmată prin repetate ajutoare bănești, confirmare care are de efect transformarea obligațiunei naturale într'una obligatorie.

— Cafegiul Iancu Leizer fusese condemnat la trei luni închisoare și o mie lei amendă, fiind-că ținea și o casă de jocuri de hasard.

Curtea s. II, în audiența de ieri, a redus pedeapsa la 500 lei amendă.

— Gh. Basoc și N. Basoc, din Bărlad, se introdusese în casa d-lui Ion Corciovescu, pe moșia Coroiești, și i ridicase toate lucrurile. Dați judecății pentru violare de domiciliu. cei doi Basoc au fost condemnați de Curte la 4000 lei daune.

— Procesul fraudelor silvice de la Neamț, în ce privește pe Fondianer și Ghimicescu, se va judeca mîine la secția II a Curței.

— Frații Dietrichștein din Focșani, au cerut să fie declarați în stare de faliment următorii: Gh. Constantinescu din Belcești, Stoian din Galata și Haim Leiba Iași, șoseaua moara de foc.

Intrunire zădărnicită

Ploești.—Preotul Vasilescu, care a adus grave acuzațiuni Mitropolitului Primat, venise în localitate pentru a organiza o întrunire publică de protestare.

Prefectul a luat însă măsuri ca nici o sală să nu'i fie pusă la dispoziție.

Delegația militară romînă la Petersburg

Petersburg.—Membrii misiunii romîne au vizitat ministerele de război, externe, al curții, etc.

La cercul militar li s-a oferit un dejun, la care au asistat mebrii societății de istorie militară. Președintele societății, generalul Skalow, a rîdicat un tuast în sănătatea regelui Romîniei, muzica a întonat de trei ori imnul romînesc. Generalul Wartiade a tuastat pentru țarul Rusiei, după care s'a cîntat imnul rusesc.

Generalul Dubassow a pronunțat un discurs, amintind episodul din războiul din 1877, cînd el și cu amiralul Murgescu, au scufundat monitorul turcesc.

In timpul dejunului, s'a anunțat că membrii delegațiunii au primit ordinul de a se prezenta mîine Imparatului.

Imparatul a conferit generalului Wartiade, ordinul Sf.-ta Ana de cl. I cu diamante.

SOCIETATEA

Union-Baugesellschaft

DIN IASI

vinde inventar de toate felurite, precum locomobile, motoare cu benzină, pompe centrifugale și motrice, șine, vagonete, macarale de 1500—3000 klg., cranici mari rotative, berbeci, fer rotund propriu pentru beton armat, garnituri și scule diferite pentru executarea de conducte de ape, harabale solide pentru transport etc. etc., în stare perfectă și cu prețuri foarte avantajoase. A se adresa Direcțiunei societății *Union-Baugesellschaft, Iași.*

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 19 Mai

Ședința de azi a Consistoriului

București.—Episcopul de Roman a trimis azi Sinodului o nouă adresă, prin care arată că nu vine la ședințele Sinodului și că sfintele canoane îi dă dreptul să lipsească.

El cere sa fie judecat, pentru ca să se facă lumină.

Membrii Sinodului au redactat o adresă către P. S. S. Archiereul Calistrat, prin care îl învită să nu se mai abție de la ședințele Sinodului.

Alegerile din Ungaria

București.—După o telegramă din Buda-Pesta, teroarea a ajuns a fi grozavă în Ungaria, astăzi cu ocazia începerei alegerilor.

Goga și Suciu, candidați romîni au fost arestați.

De asemeni au fost arestați numeroși alegători.

Ungaria întrebuințează mijloacele cele mai barbare pentru a împiedeca alegerea romînilor.

Guvernul și conflictul sinodal

București—Consiliul de miniștri, care s'a ținut aseară, s'a ocupat cu gravul conflict sinodal.

Nu s'a luat însă nici o hotărîre, căci guvernul nu vrea să ia nici-o soluție, dîndu-și seamă de gravitatea faptului. Peste 3 zile, seziunea sf-lui Sinod va fi închisă, fără deci ca conflictul să fie aplanat.

Un nou consiliu de miniștri se va ținea astă-zi la orele 5 și se zice că se va hotărî ca să se publice un comunicat, în care să se arăte că față de hotărîrea sf-lui Sinod de a considera ca neavenite atît petiția Episcopului de Roman, cît și acele ale preoților din Teleorman contra Mitropolitului Primat, guvernul se crede obligat de a interveni!

Furtună în Bucuresti

București.—Azi după amiază s'a deslănțuit în Capitală o mare furtună, după care a plouat torențial.

Proces

Petersburg.— Consiliul de răsboi a pronunțat sentința în afacerea bandelor de talhari, cari au comis 32 de tălhării și 29 de asasinate; 29 de inși au fost osîndiți la moarte, 13 achitați, restul au fost osîndiți la munca silnică.

Regele Angliei amiral danez

Copenhaga.—Regele a numit pe regele Gheorghe al Angliei, amiral al flotei daneze.

Comisiuni pentru școalele Normale

București.—Pentru examenul de capacitate de la școalele normale de băeți și de fete, au fost numite următoarele comisiuni:

Pentru supraveghierea tezelor: la școala normală „V. Lupu", d nii: Gh. Gh Nădejde și P. Bogdan; la șc. normală „M. Sturza" d-nii: M. Tomida și Ion Botez. La școala nomală din Bărlad d-nii: Neagoe Popea și G Neștianu.

Pentru cercetarea tezelor, d nii: Gh. Bunghețeanu I. Dobrovici și Gh. Bgdan-Duică.

Pentru proba orală la școala normală „V. Lupu" și sc. de fete din Iași d-nii: An. Obreja, președinte, Gh. Gh. Nădejde și V. Cocuz membri; pentru școalele din Bărlad și Galați: D. Pompeiu, președinte; D. Gusti și Negoe Popeea, membri.

Frantz Iosef în Bosnia

Londra.— Ziarul „Times", comentînd călătoria Imparatului Francisc Iosef în Bosnia, zice că Imparatul și supușii săi sunt de o potrivă de felicitat pentru încoronarea unei munci serioase și pline de succes de mai bine de 30 de ani în provinciile anexate.

„Daily Chronicle" zice: acum cînd faptul împlinit al anexării este recunoscut de toată lumea, nici o considerațiune politică nu poate împedica de a ura Imparatului Francisc Iosef un desevîrșit succes în acele provincii.

*

Sarajevo.—Azi dimineață Imparatul a primit în palatul guvernatorului, o deputațiune a funcționarilor de toate riturile, primarul împreună cu consiliul comunal, laici, ortodoxi, mahomedani, catolici membrii camerei de comerț și camera avocaților, ai căror șefi au pronunțat alocuțiuni de omagiu.

Imparatul a răspuns, mulțumind pentru asigurările de fidelitate și devotament și a declarat că silințele sale tind la apărarea bunei stări a populațiunii, care poate fi asigurată de buna sa voință.

Imparatul a primit de asemenea pe consulii străini, corpul ofițeresc, pe reprezentanții băncilor și marii industrii.

La prînz s'a înapoiat la conak în mijlocul aclamațiunilor entuziaste ale unei mari mulțimi.

După prînz, Imparatul a vizitat bisericile tuturor confesiunilor, între care este Moscheia Begova care este renumită, Suveranul s'a bucurat de o prefectă sănătate.

Serviciul militar în Austria

Viena.— Comisiunea financiară a camerii deputaților a dat informațiuni asupra noilor trebuinți militare. Reducerea serviciului militar va produce din cauza sporirii numărului recruților, cheltueli durabile de minimum 90 milioane, în afară de cheltueli trecătoare pentru cazarmare, fortărețe, etc. Cheltuelile navale privitoare la înlocuirea vaselor vechi și construcțiunea dread-noughtelor, va necesita mai bine de 300 milioane, care vor trebui acoperite prin împrumuturi de oare ce aceste cheltueli nu vor putea fi repartizate pe mai mulți ani.

Rugăm pe Onor. consumatori ai apelor minerale

„Dochia", „Repedea" „Baia" și „Stînca"

să observe bine etichetele noastre care cuprind aceste nume spre a nu le confunda cu acele ale unor produse pretinse simulare a se observa că multe sticle purtînd marca fabricei noastre dar fără etichetele de mai sus sunt produsele noastre.

ADMINISTRAȚIA

„Primei fabrici de ape minerale din Iași" pusă sub controlul d-lor chimist D Cădere și dr. I. Țaranu.

— Str. Ghica-Vodă No. 37 —

De inchiriat două apartamente la Aleea Principesa Maria, unul compus din 5 odăi și altul compus din 4 odăi.

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Strada Stefan cel Mare No. 2 bis

(Casele Hirschensohn)

Consultațiuni 3—6 p. m.

Cezar Simionescu

AVOCAT

Iași.—Strada Română 22

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurență tuturor mărfurilor și noutăților aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Prețurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare și bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize și garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuși ajurate lungi și scurte, Colerete și Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

ANUNCIU

Jockey-Club din Iași, vo'nd să facă un hipodrom, tribune zidite și grajdurile necesare pentru 40 cai, plătite cu amortisare, publică spre cunoștința d-lor antreprenori, spre a'și înainta ofertele pînă la 15 Iunie a. c.

Pentru detalii a se adresa la Jockey Club, strada Carol.

Comitetul JOCKEY-CLUB

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

GRILLAGES
GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS
Clôture de Chasse, le mètre... 0f 88
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré.... 4 50
Porte-Bouteilles, pour 20 Places..... 2 50
Grand Vasage de 1 mètre, en dessus

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI
cu aburi şi cuptor sistematic
lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment
(Şoseau Arcu 11 | 19)
Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3
GRADINA
BRAGADIRU
In fie-care seară
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

AVIS

Subsemnatul Leon Goldştein aduc la cunoştinţă onor. mei clienţi că am mutat atelierul de armurărie mecanică din Str. de Sus po. 104, tot în aceiaşi stradă la No. 99, colţ cu str. Gh. Mîrzescu, unde se va executa ori ce reparaţiune de arme, biciclete, gramofoane, pompe de stropit vii, maşini de cusut, precum ori şi ce obiect atingător la această branşă.

Tot odată aduc la cunoştinţă că în atelierul meu se execută reparaţiunii de zecimale, basculе şi balanţe fiind autorizat de onor Minister cu No. 27066.

Cu stimă
LEON GOLDŞTEIN
Str. de Sus No. 99.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurăţii din Romînia
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.0 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iaşi. *Str. de Sus No.*

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai la de
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa I-a Loteriei VIII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
10 (23) Iunie 1910
Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină increderе

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str. Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1020 Vineri 21 Mai 1910

ADMINISTRATIVE

Noi, aceştia cari trăim în această parte a ţării, noi aşa zişii moldoveni, parcă am fi, dacă nu altfel, dar cel puţin nişte fiinţe curioase. Parcă n'am fi de acelaşi sînge ca fraţii noştri din alte regiuni, tot din ţară. Cînd zic acestea, mă gîndesc, că e de ajuns să treci Milcovul pentru ca să vezi mai multă mişcare, mai multă viaţă, oraşe în necontenit progres.

Cei de pe acolo ştiu să ceară şi cer cu energie. De aceia, sunt şi ascultaţi. Noi răbdăm, aşteptăm să ni se dea ceia ce credem şi chiar suntem convinşi că e dreptul nostru, dar nu îndrăznim să cerem, şi mai ales să punem oare-care patimă în revandicările ce facem.

Poate greşesc, dar aşa e credinţa mea, că dacă pe vremuri s'ar fi promis unui oraş de dincolo să i se dea Curtea de Casaţie, ori cea de Conturi, cum ni s'a promis nouă, la sigur pînă astă-zi făgăduiala s'ar fi realizat. De ce n'am face şi noi ca acolo? De ce n'am lăsa de o parte învrăjbirile, pentru ca să ne unim asupra unui mănunchiu de revandicări pentru oropsitul nostru Iaşi? De ce nu ne-am uni ca să nu mai tremurăm pe fie-care zi, ameninţaţi fiind că are să ni se ia şi din ce avem? Căci drept este, că aşa cum stau astă-zi lucrurile, ori de cîte-ori se face budgetul ţării, ne aşteptăm să ni se reducă ba o şcoală, ori să se împuţinăze armata, multă puţină cîtă o avem astă-zi în zidurile noastre. N'ar fi mai bine, ca ceia ce avem cîştigat să rămînă asigurat şi pe viitor să nu ne aşteptăm de cît la mai bine. De aceia am aplaudat, cînd am auzit că unele persoane bine intenţionate şi din cele cu dor de oraşul lor, vor să se facă promotorii unei ligi pentru apararea Iaşului. Căci, este un fapt cert, că oraşul nostru decade. Să ne uităm numai la numărul caselor ramase anul acesta neînchiriate şi ne vom face idee de cum stă el. Parte din locuitorii lui îl părăsesc de bună voe, ori siliţi, ca militarii, iar cei ce rămîn, apăsaţi de dări, ameninţaţi de dări noi, se restrîng pe cît pot. Statul şi Primăria nu vor să ştie, ei vor bani. De abia au început a funcţiona comisiunile de recensimînt şi plîngerile abundă, că ele nu ţin seamă de starea lucrurilor, stare reală, care e cît se poate de rea. Cine n ar dori să aibă venituri mai mari, să căştige mai mult, ca să poată da mult şi Statului şi Primăriei, dar cînd asemenea dorinţi sunt tot ce poate fi mai platonic, de ce să nu se ţină seamă de nevoile fie-căruia.

Să cerem administraţiei comunale să mai iasă din indolenţa de pînă acum? Să i cerem să pue piciorul în prag şi să nu ne lase la voia întîmplării, să nu lase ca ori-cine să între în oraş şi să se preumble nesupărat căutînd ce ne ar mai putea lua din ce avem? Dar dacă aceasta n'a făcut-o, cînd se putea presupune că a venit cu dor de muncă, ar mai putea-o face acum, cînd e istovită de odihnă?!

Să cerem noi. Şi am convingerea că dacă vom şti cum să cerem, vom fi ascultaţi.

Dacă administraţia comunală nu ştie să fie la înălţimea la care prin lege şi împrejurări este aşezată, dînsa a putut în anumite situaţiuni să ia atitudine contra voinţei locuitorilor. Nu ştie şi nu poate să ia măsuri contra crizei de care ne temem, dar la vreme a ştiut să se opue voinţei cetăţenilor.

Acestea dar, trebuie să ducă lupte chiar contra acelora, cari trebue să fie apărătorii lor naturali. Aşa Primăria n'a voit să dea piaţa Unirei pentru a se aşeza statuia marelui Domnitor Cuza. Şi în această a ei pornire dînsa n'a fost în acord cu dorinţa cetăţenilor.

Primăria ar fi putut, sprijinită de cetăţeni, să ceară realizarea uneia din marele promisiuni ale centrului. Ar fi putut cere, ca instituţia de control financiar, am numit Curtea de Conturi, să fie adusă la Iaşi. Liniştea oraşului nostru s'ar fi împăcat de minune cu cercetarea tienită a documentelor financiare. Dosarele prăfuite, ar fi putut foarte bine să stea şi la Iaşi, cum stau la Bucureşti. Oraşul ar fi profitat, căci pe lîngă o sumă de funcţionari, cari ar fi devenit locuitorii lui, să mai adăugau şi cei cu nevoile la acea Curte, cari ar fi trecut prin el, mai animînd puţin viaţa şi economia lui.

Aceasta însă nu o va face actuala administraţie. Dacă cel puţin în gospopăria din lăuntru s'ar fi arătat mai vrednică, tot ar fi ceva în favorul ei. Dar şi aici trebue să recunoaştem că modul ei de a înţălege şi conduce lucrările lasă mult de dorit.

Pe lîngă o sumă de lucrări mărunte, pe care nu le a făcut la vreme, ori nu le-a făcut de loc, a avut de adus la îndeplinire o lucrare mare, care pînă aici fusese un vis pentru ieşeni. Primăria actuală a executat lucrările de aducerea apei în oraş. Cum le-a executat însă, cît ne-a costat şi are să ne coste, cîte dări vom mai plăti, acestea sunt întrebări cari aşteaptă răspuns, dar pînă atunci ne dau de gîndit

Şi dacă de cele necesare vieţei noastre zilnice Primăria nu s'a îngrijit, ce să mai zicem de lucrările de înfrumuseţare a oraşului.—E cazul de a se zice: cu asta trebue să-şi mai bată acum capul, administraţia noastră comunală!!

Iată de ce ideia unei ligi de aparare a oraşului, ligă de conservare şi progres, e bine venită.—R.

Discursul şefului nostru

Şeful nostru a vorbit Luni, din nou, la Craiova, asupra situaţiei politice.

Declaraţiunile sale în chestia duratei şi succesiunei guvernului le am publicat în numărul de ieri. D. Take Ionescu a spus categoric, că zilele guvernului sunt numărate şi că ar fi o naivitate politică să se creadă în posibilitatea unei guvernări mai departe a liberalilor.

Avem la putere un guvern, cel mult de vacanţă, care nu va avea nici oc zin să redeschidă la toamnă Parlamentul, nici onoarea să prezideze la efectuarea noilor alegeri.

Afirmările acestea, spuse de şeful nostru cu toată autoritatea pe care i-o dă valoarea sa personală şi situaţia sa politică, n'au nevoe de a fi demonstrate. Ele exprimă un mare adevăr politic, recunoscut de toată lumea şi invederat prin el însuşi.

Dar şeful nostru s'a ocupat şi de succesiunea guvernului, vechea şi totuşi veci nic noua chestie, care preocupă ambele partide de opoziţie.

„Junimiştii — a zis şeful nostru — ne spun: „Ţara e cu voi, dar nu puteţi veni la putere"!

De ce? — se întreabă, cu drept cuvînt d. Take Ionescu nu putem veni noi la putere, cînd în alegeri am reuşit noi, cînd numărul îl avem cu noi şi cînd în parlament ne-am manifestat şi am luptat numai noi?

Şi şeful nostru a amintit de cele 12 alegeri, din cari 9 au fost cucerite de noi, şi cari invederează în mod absolut că voinţa naţiunei după cum e împotriva guvernului, e tot atît pentru partidul conservator-democrat O asemenea voinţă nu se poate nesocoti. Este vorba de marea transformare ce s'a operat în ultimul timp în corpul nostru electoral, de marea plăcere ce acest corp electoral a simţit ca să guste din viaţa publică, şi ar fi un pacat neertat ca să se trèacă peste o asemenea strălucită manifestare pe care o învederează marea lui vitalitate şi în care cu drept temeiu partidul nostru şi-a pus toată încrederea.

De aceia—a spus'o şeful, cu toată hotărîrea pe care i-o dictează curentul timpului—că avem dreptul, că avem chiar datoria să venim la putere după liberali.

„A se tăgădui acest drept, înseamnă a a se îngenunchia în demnitatea noastră şi a ţărei", a exclamat şeful,—şi aceasta nu se poate—şi nu o vom admite cu nici un preţ!

Cuvintele acestea, rostite cu franchiţa, căldura şi bărbăţia care caracterizează întreaga forţă politică şi morală a şefului nostru, a fost o puternică îmbărbatare la luptă pentru toţi amicii noştri adunaţi din întreaga Oltenie pentru a sărbători pe şef.

Iar ceilalţi amici din restul ţărei, citindu-le după aceia prin ziare, au putut capata odată mai mult convingerea că păşim cu paşi repezi şi siguri spre putere către care ne împinge numai sentimentul datoriei către ţară.

D. Grecianu la Ţibăneşti

Deplasările d-lui Grecianu n'au nici un interes politic. Dar cînd se anunţă „cu acceleratul de astă-zi d. Grecianu a plecat la Ţibăneşti", deplasarea devine interesantă.

D. Grecianu, pînă nu de mult, se ţinea de Nababul. Cînd se ţinea de Nababul în 1906, făcea pe credinciosul d-lui Take Ionescu, iar acum, ţinîndu-se tot de Nababul pleacă la Ţibăneşti.

D. Grecianu a devenit pur carpist, de la retragerea din politică a d-lui Cantacuzino.

Partea introductivă a celebrului său discurs rostit chiar pe de-a rostul la întrunirea carpistă, a consistat în tămăierea d-lui Carp.

D. Grecianu umblă după şefia partidului de la Iaşi. Inchipuit cum este despre ilustra sa personalitate, crede că d. Carp îi va hărăzi şefia. Şi mai crede încă un lucru: că dacă d. Carp, care este un zeflemist, îl va consacra şef al junimismului la Iaşi, partidul va accepta acea consacrare.

D. Grecianu s'a supărat pe takişti, fiind-că nu s'a putut alege şef al partidului din Iaşi. Cum vrea acum şefia junimistă, voise pe cea conservatoare, după moartea lui V. Vlădoianu. Dorinţa de atunci a d-lui Grecianu n'a fost satisfăcută nici macar pe departe. Şi acum iarăşi îşi încearcă norocul.

D. Grecianu persistă deci, a fi frunte şi trebue să cercetăm dacă are drepturi cîştigate pentru aceasta.

Adversarii politici ai d-lui Grecianu pretind şi susţin că, în politică, d-sa este om de mîna a doua. Această părere în bună parte, este împărtăşită şi de aderenţii d-lui Grecianu.

D. Grecianu este un ilustru barbat de stat în bataie de joc; căci de cînd face politică prin nimic nu s'a relevat, nici ca agitator, nici ca orator, nici ca scriitor.

Ultimul său discurs, pe care l'a rostit după o inactivitate politică de cinci ani, a fost dovadă, că este lipsit şi de fond şi de formă şi de prudenţă. D. Grecianu nu şi-a dat seamă că, faţă de situaţia junimiştilor din Iaşi, ramaşi fără şef, d-sa nu rostea un discurs, ci depunea un examen politic, care avea să hotărească asupra situaţiei sale.

La acel examen însă, candidatul la şefie a căzut ruşinos şi punem ramaşag, că d. Grecianu nu va mai fi angajat orator la întrunire junimistă.

D. Grecianu are o notă de superioritate asupra fostului şef junimist local: acesta nu vrea să facă politică şi d. Grecianu ar vrea să facă politică. Superioritatea consistă în bunele intenţii ce le are d Grecianu şi mai consistă în faptul, că nimeni nu şi poate închipui un şef politic cu aversiune politică.

Dar bunele intenţii nu fac două parale, cînd nu eşti lucru mare de acasă. Şi ori şi de cîte multe ori d. Grecianu va face naveta între Iaşi şi Ţibăneşti—de geaba va fi: d. Grecianu nu poate fi preşedintele unui club politic serios.

Chestii politice

Un emul al d-lui Ferechide

Că d. Ferechide e avocatul de zile mari a lui Mochi Fişer şi pentru susţinerea unui termen la Curtea de Apel din Iaşi suspendă şedinţele Camerii, sînt lucruri ştiute de toţi. Şi d. Ferechide e sufletul colectivităţii, şi cel mai ales reprezentant al ei.

Dar d. Ferechide face şcoală în aceasta şi printre partizanii săi, pretinşi mai deaproape îşi găseşte imitatori. Unul din aceştia e deputatul de Huşi d. Irimia Ghiorghiu.

In ziua de 25 Martie era de judecat un diferend între arendaşul moşiei Bărboşi şi locuitorii satelor din jur. Chestia se trata la inspectoratul agricol din Huşi. Arendaşul Froim Fişer se prezinta asistat de d. Irimia Gheorghiu, deputat, dînd comisiei lămurirea: „pe d-lui l'am adus cu mine fiindu-ne reprezentantul şi avocatul nostru în judeţ". Toţi cei prezenţi au holbat ochii mari şi s'au uitat lung şi cu milă la deputatul liberal, care fără jenă a cheltuit oratorie multă întru apărarea clientului său, şi contra intereselor ţărănimei din 12 sate din prejur.

Altă scenă mai penibilă a fost la 3 Maiu a. c. cînd sătenii din Pogăneşti au venit la prefectură cu jalbă contra arendaşului moşiei Marcu Perlmann pentru islaz. Pe cînd ograda prefecturii era ţeasută de săteni şi aşteptau cuvîntul prefectului, iată că sătenii văd întrînd la prefect de d. Perlmann cote la cote cu deputatul Ir. Gheorghiu. Toţi au tăcut, dar s'au resemnat în sufletul lor că dreptate nu e de sperat de la politicianii liberali.

Dacă d. Ir. Gheorghiu ar fi numai avocat, calea valea; e liber să facă ce o vrea. S'ar vedea atunci, dacă arendasii evrei l'ar angaja pe d-lui ca avocat. Ei au căutat nu numai avocatul, dar şi omul politic care să-i apere cu autoritatea şi trecerea lui politică. Dar atunci care e morala ce se desprinde din această duplicitate? La Cameră d. Ir. Gheorghiu aplaudă pe oratorii cari tună şi fulgeră contra evreilor arendaşi, iar la Huşi îşi face clientela numai din arendaşii evrei, le ia pe faţă apărarea şi sfidează ţărănimea!

Şi mai mult încă, d. Ir. Gheorghiu are pretenţia să conducă d-lui acţiunea politică liberală în Fălciu, în numele bătrînilor liberali înaintaţi. D-sa organizează comitete, face statute, tipăreşte declaţiuni, introduce în politică *noşii* politici, pentru ca la autorităţile statului să asiste pe toţi arendaşii evrei, lăsînd afară ţărănimea să murmure de ură şi turbare contra celor ce le nesocoteşte hrana de toate zilele.

Aşa se asmuţe ţaranul la revolte, nu prin vorbele nesărate ale unui zvăpăiat orator de iarmaroc, ci prin faptele crude şi dureroase ce le săvîrşesc cei chemaţi a dirigui obştea.

Dl. Brăteanu nu e de vină. Dacă d-sa încuviinţează lui Miţu Ferechide să sfideze opinia publică, ba la urmă vrea să-i dea şi bacşiş de 30000 lei pe an, cum nu va îndemna pe alţi colectivişti sadea mai mărunţei să facă acelaşi lucru la căminele lor! Peştele de la cap se împute. Şi capul e sus, e... Ferechidi.

***

OAMENI ŞI LUCRURI

CALEA OCULTĂ

Denunţul şi anonima sunt frate şi soră. Cu singura diferenţă doară că anonima nu are exclusiv caracterul răutăţii, intenţia rănirii, ci poate avea, rare ori, şi aplicaţiuni contrarii.

In genere lucrurile se întîmplă aşa cum le arătam în reflecţiile de eri şi scrisorile anonime sunt expresia laşă a denunţului, cu toate urmările sociale de care vorbeam.

Mă aflam cîndva în biroul unui minister într'o afacere şcolară. Şi pe cînd aşteptam rîndul audienţei, am putut auzi pe unul din funcţionari dictînd unui reporter de la vr'un cotidian oare-care.

—„S'a ordonat o anchetă în contra învăţătoarei X., din comuna Z..., judeţul Y, în urma denunţurilor primite la minister despre purtarea ei imorală"...

Ancheta, bine înţeles, avea să aibă loc de abia; denunţurile anonime urmau să fie controlate, verificate. Dar înainte de toate aceste, învăţătoarea, pierdută în fundul unei comune, ori cotune, unde n'avea cum să fie informată despre cele ce se pun la cale, era dată în vileag, pe calea marei publicităţi, ca şi cum n'ar însămna lucru mare o asemenea înfierare ca „imorală". Sunt aşa de obişnuite şi aşa de comune procedeurile de atare natură, în cît funcţionarul nu avea nici un scrupul dictînd reporterului informaţiunea de felul celei arătate, la adăpost de ori ce răspundere.

Şi probabil; în acelaşi mod se petrec lucrurile în zeci de alte birouri, instituţii—şi astfeliu se perpetuiază sistemul nenorocit în contra căruia nu reacţionează nimic în educaţia generală ce se dă fie prin şcoli, fie prin familii.

Dăunăzi un coleg care avea un proces în curs ne spunea:

—„Toate bune,—dar cîte zeci de anonime şi denunţuri vor fi ploînd acum pe adresa bieţilor magistraţi şi... la adresa lor. Unuia îi se scrie că se ştie „că a luat bani", altuia că „d X s'a lăudat că vă are în mînă"; celuilalt că avocatul cutare pledează ca să şi întrebuinţeze „influenţa" şi aşa mai departe. Iar a doua serie de anonime, primite de ministru: că magistraţii de la cutare autoritate judiciară—unde se judeca procesul—sunt părtinitori şi interesaţi. Şi cîte altele".

Colegul în chestiune, încercat în materie—ori „păţit"—nu se îndoia că pe calea unor atari anonime se pot întimida la noi chiar şi cei mai stoici şi se poate strîmba actul dreptăţii şi adevărului.

Urmînd pe această cale, se pot ilustra cu mii şi mii de exemple afirmarea pe care am făcut-o că, din nenorocire denunţul, anonima este, la noi mai cu seamă, un factor cu care trebuie comptat în viaţa socială; un mare pericol permanent şi ameninţător ce atîrnă asupra tuturor capetelor, ca şi sabia mitologică a lui Damocles.

Iar mijlocul de stîrpire e anevoie de găsit, căci este vorba de un viţiu adînc îndărăcinat al însăşi educaţiunii obşteşti în care nu intră în măsură suficientă lupta pentru respectarea adevărului rostit şi scris pe faţă aşa feliu ca să nu se dee nici cea mai mică luare aminte anonimatului mişelnic, care lucrează din întuneric şi pentru întuneric.

Rodion.

VIDOCQ

La teatrul Sarah Bernhardt se joacă acum, cu mult succes, piesa lui Bergerat, *Vidocq*. Acesta e numele, devenit legendar, al unui celebru pungaş ajuns şef al siguranţei. Lucrul e interesant, căci prin părţile noastre sînt oameni cari încep prin a fi şefi de siguranţă..

Dacă Vidocq a fost mare sau mic, gras sau slab, bărbos sau spîn, nu se ştie, pentru cuvîntul simplu că, în ambele sale cariere el se înfăţişa cînd într'un fel, cînd într'altul, după cum cereau cazurile respective. Există nişte memorii ale lui, dar s'a dovedit că sînt apocrife.

Pare stabilit că el s'a născut în 1775 la Arras şi a fost vecin cu Robespierre.

La vrîsta de 13 ani Vidocq a intrat ca ucenic la o brutărie. Atunci comite primul furt, pentru care se alege cu prima închisoare. După un nou delict reuşeşte să fugă şi colindă străinătatea, îmbrăţişînd tot soiul de meserii. Intră în armată, dezertează şi trece în lagărul duşman, iar în timpul teroarei se întoarce la Arras.

Aci o d nă Chevalier se amorezează de dînsul. Şi fiind-că îi ştie trecutul, îl pune în alternativa să aleagă între ghilotină şi căsătorie. Se vede că tot aceasta din urmă e mai convenabilă, căci Vidocq preferă să se însoare. Dar nu pentru multă vreme, căci fuge imediat. Denunţat de inconsolabila soţie, e urmărit şi prins. Reuşeşte să îmbete pe jandarmi şi fuge iar, intrînd într'o bandă de tîlhari. Este prins din nou, condamnat la muncă silnică şi dus la Brest, unde nu găseşte alt-ceva de făcut de cît — să evadeze. E prins, fuge. Iar e prins şi trimis la închisoarea din Toulon, de unde... fuge. Rătăceşte prin toată Franţa, apoi se duce la Paris unde deschide o croitorie. După cît-va timp, sub numele de Blondet, întemeiază o bancă, devine om însemnat şi iscălitura lui stăpîneşte piaţa.

In vremea asta jandarmii îl urmăreau. In anul 1810 este descoperit şi arestat pentru a zecea oară. In închisoare hoţii îl proclamă regele lor.

Şeful poliţiei, Henry, care auzise atita despre dînsul se duse să-l vadă. Vidocq îi plăcu grozav, aşa că îi făcu propunerea să intre în poliţie. In 1812 Vidocq e numit şef al siguranţei.

Imedial el reorganizează serviciul. In primul loc avu grija să-şi adune tovarăşii de hoţii, pe cari îi facem agenţi. Erau în număr de 30 şi toţi fuseseră prin puşcării, pentru fapte din cele mai grave.

Ca şef al siguranţei Vidocq a făcut minuni. Nu putea să-i scape nici un escroc, nici un criminal. Şi întrebuinţa mijloace eroice. De pildă, ca să afle iţele unei afaceri, în care era amestecat un anume Capelici, a făcut curte fetei acestuia, s'a logodit cu ea—avînd grija să nu se dea pe faţă—şi înainte de nuntă reuşind să afle totul, a trimes întreaga familie la spînzurătoare. Dacă n'ar fi putut isprăvi mai curînd cercetările s'ar fi şi însurat căci nu risca nimic: tot era să şi trimeată nevasta la spînzurătoare.

Era însă indulgent cu foştii lui tovarăşi Aşa la un moment dat îi fu dat în urmărire un hoţ renumit anume Léger. El însărcină pe un agent Auguste să facă urmărirea. După 4 luni de zile Vidocq înaintă poliţiei raportul lui Auguste că Léger nu poate fi găsit nicăeri, aşa că e probabil să fi murit. Mai tîrziu s'a aflat că agentul August, însărcinat să l urmărească pe Léger era însuşi Léger care fusese tovaraş cu Vidocq în timpul primei lui cariere.

Abia în 1832 s'a hotărît scoaterea din poliţie a fostilor hoţi, fixindu-li se cîte o pensie de 50 de franci pe lună şi cîte un premiu pentru orice ajutor voluntar ar mai da serviciului siguranţei de cîte ori s'ar ivi prilejul, 14 dintre ei se mulţumiră cu această situaţie;

ceilalţi socotiră nedemnă de ei şi îşi reluară vechea meserie.

Cît despre Vidocq, el întemeiă o fabrică de hîrtie şi o agenţie de publicitate. Muri la 1857, ca burghez vrednic şi stimat.

Piesa lui Bergerat, cum e şi firesc, nu se ţine de amănuntele biografice. Ea a ales şi înfrumuseţat unele epizoade din cele două cariere ale eroului.

Intrebarea e dacă o asemenea piesă e necesară, dacă face să poetizăm viaţa unui simplu hoţ deşteptînd astfel în unele minţi aprinse pofta de a-l imita

Nu-i vorbă, azi nu s'ar mai putea ca regele hoţilor să ajungă şef al siguranţei. Doritori de-a urma pilda lui Vidocq vor trebui să procedeze invers.

Liviu

Experienţa în Religia creştină

Conferinţă ţinută de P. C. S. Părintele Arhimandrit Gherasim Miron, la Societatea Culturală «Viitorul», în ziua de 9 Maiu 1910, în aula Seminarului «Veniamin» din Iaşi.

IV

Intr'adevăr, creştinismul, nu-i o doctrină, ci un fapt istoric sau arătarea mîntuitoare a lui D zeu în corp pentru răscumpărarea neamului omenesc. Acest fenomen istoric are 2 feţe: internă şi externă. Pe de oparte creştinismul este fapt extern istorico obiectiv, întru cît Mintuitorul Hristos este o personalitate istorică. Evanghelia pe de altă parte, este fapt intern subiectiv sau psihologic, întru cît ea este apariţiunea unei vieţi nouă adusă din Cer de Isus Hristos, care eri şi astăzi şi în veci este nu numai persoană istorică, dar—începutul şi legea vieţei spirituale celei nouă, ca viaţa noastră (Colos. III. 4). Urmează că apropierea sau studierea aprofundată a ideilor creştine se poate săvîrşi numai pe cale experimentală iar nici de cum pe cale raţională.

Ca fapt extern istorico-obiectiv creştinismul se primeşte şi se însuşeşte pe cale ştiinţifico-obiectivă—pe calea convingerilor istorice. Ca fapt psihologic, ca proces subiectivo-intern al vieţei celei noi, care se săvîrşeşte în sufletul creştinului, — creştinismul se însuşeşte sau se primeşte prin perfecta cunoaştere a lui Hristos, prin apropierea personală a mîntuirei Lui, prin credinţa în El, după harul lui D-zeu. Fără experienţa harică în viaţă spirituală nouă, adusă pe pămînt prin Evanghelie, fără a comunica cu această nouă viaţă nimic în lumea creştină nu se poate înţelege cum trebue ; lumea ideilor creştine sau a contemplaţiunei creştineşti este reflectul acestei vieţi în omenire întemeiată prin venirea mîntuitoare a lui D-zeu pe pămînt. In lumea aceasta întroduce numai harul lui D-zeu şi credinţa iar nu raţiunea şi, de aceea ea este cu totul străină pentru cel ce n'are credinţă. Atît credinţa vie în D-zeu cît şi primirea reală a harului seu se dau numai celui ce intră cu siguranţă fermă în laboratorul vieţei religioase creştineşti prin un nesfîrşit şir de experienţi făcute în sînul Bisericei lui Hristos. Numai în Biserica lui Hristos, prin sfintele ei taine, prin îndeplinirea exactă a poruncilor D zeeşti şi ale Bisericei sale, prin mergerea pe urmele lui Hristos, credinţa şi dragostea creştinului cresc necontenit pînă ce ajunge în stare să-l conducă în regatul vieţei harice. Şi, dacă la primele experienţi făcute în sfera vieţei creştine e posibila şi conlucrarea raţiunei şi voinţei creştinului, fără acţiunea inimei, apoi la experienţele următoare ni se deschide şi inima pentru înalta viaţă harică.

Prin urmare faptele bune şi toate practicile religioase săvîrşite şi îndeplinite şi în mod mecanic—mecanismul acesta însufleţindu-ne încetul cu încetul de multă viaţă a inimei, prefac într'un organizm viu prin puterea dragostei prin influenţa harului D-zeesc.

Omul cel vechiu se preface în om nou — în făptură nouă întru Hristos. După cum planta sub influenţa binefăcătoare a razelor soarelui şi a ploaiei calde de primăvară nu poate să nu crească, să nu se dezvolte şi să nu înverzească, tot asemenea şi creştinul sub influenţa căldurei harului sfîntului Duh nu poate să nu crească şi să nu se dezvolte, păşind din treaptă în treaptă pe scara mărirei, pînă la asemănarea lui cu Hristos—pînă la complecta viaţă fericită prin El şi în El. Cu fie-care experienţă nouă în viaţa creştină, cunoştinţa lui Hristos şi însuşirea vieţei lui, devin din ce în ce mai perfecte pînă la cea mai înaltă slavă a vieţei sfinte cu toate bucuriile şi bunurile ei nedescrise, despre care limba omenească nu poate grăi.

Din cele expuse pînă aici, rezultă că metodul experimental în Religia creştină, comparînd'o cu ştiinţele pozitive, ocupă un loc mult mai de frunte ca abstracţiunea sau ca teoria. Deci ştiinţile religioase, în esenţă, sunt mult mai pozitive de cît ori-ce alt studiu în sfera aşa numitelor ştiinţi pozitive — ştiinţi exacte, cu cari se lăuda aşa de mult veacul nostru. De acea, omul sincer şi nepărtinitor nu poate să nu considere stranie teoria scepticilor cari susţin că ştiinţile teologice sînt Metafizică, contemplaţiune abstractă, neîntemeiată pe nici un fapt experimental. Foarte adese ori se spune că dogmele religiei creştine sunt produsul speculaţiunilor metafizice. Teoria aceasta însă, nu numai că-i lipsită de fond, ea este cu totul greşită, — este fără nici un temeiu. In adevăr, fie-care dintre dogmele religiei creştine este un fapt istoric şi încă dintre faptele cele mai pozitive. Dogma despre sf. Treime — temelia Religiei creştine, este cel mai însemnat fapt istoric cu caracter empiric: Arătarea lui D zeu la Botezul Domnului; Schimbarea lui Isus la faţă pe muntele Taborului ; Pogorîrea Sf. Duh asupra sf. apostoli — toate aceste fapte istorice — pozitive, pe cari se întemeiază nu numai Dogma sf. Treimi, dar şi Dogma Intrupărei şi a răscumpărei neamului omenesc din sclăvia pacatului şi a morţei.

Iată, Părinţilor şi Domnilor. pentru ce ştiinţile teologice sînt într'adevăr ştiinţi pozitive, utilizînd nu numai metodele filosofice ci şi pe cele ale ştiinţilor pozitive cu toate încercările şi experienţele lor, unde experienţa externă şi mai ales cea internă este condiţiunea „sine qua non" a ori-cărei cunoştinţi religioase şi cu atît mai mult a adevăratei vieţi creştine.

Litere-Ştiinţe-Arte

Penel.—Acum cînd stagiunea e definitiv încheiată şi cînd cei interesaţi încep a se gîndi la viitoarea stagiune a teatrului credem interesant a reproduce conţinutul unei scrisori pe care profesorul Dr. Marinescu a adresat-o d-lui M. Sadoveanu, noul director al teatrului nostru :

Domnului Director al Teatrului naţional
Iaşi

D. C. C. B. Penel, artist societar al teatrului iaşan, care a suferit de o boală foarte serioasă, se află acum bine. Este însă absolut necesar în interesul sănătăţii sale, ca să fie cruţat pe cît e posibil, adică să nu i se încredinţeze în stagiunea viitoare roluri grele cari ar provoca oboseala sistemului nervos, precum şi aceea ca să nu joace adeseori.

Primiţi, d-le Director, expresiunea sentimentelor mele

Dr. G. Marinescu

Fiind că vorbim de excelentul nostru artist, credem că acum, cînd e deplin sănătos, putem înregistra faptul că a avut şansa de a fi un pacient extra-ordinar de norocos şi de interesant. In No. 2 din „Revue de Roumanie" profesorul Marinescu publică un studiu „Essai de radiothérapie", în care arată rezultatele încercării acestui tratament în numeroase cazuri de paralizie. Dintre toate unul a fost încoronat cu succes deplin...

„L'un de mes malades et auquel on a appliqué la radiothérapie pendant plus d'une année peut être consideré, actuellement comme guéri. Du reste, pendant le traitement, il a subi un concours pour un poste de dessin et ses actes sont actuellement ceux d'un homme normal".

Concursul de desemn l'a trecut Penel în anul trecut cu succes. Să sperăm că în viitoarea stagiune va redobîndi toate vechile succese artistice spre mulţumirea iaşanilor

R.

*

Concertul Kneisel—Fuchs.—are loc in astă seară, Vineri 21 Mai, la teatrul naţional. Se prevede un frumos succes, dată fiind reputaţia ambilor artişti, adevăraţi virtuoşi în genurile lor.

Iaşanii vor ţinea să asiste la acest splendid concert.

*

Componistul rus Balakirew, a murit subit în vrîstă de 74 de ani. A fost pe vremuri un amic personal al lui Glinka.

*

Albert Carré, directorul Operei Comice din Paris a cerut ministrului să-i asocieze la direcţiune pe P. B. Gheusi, începînd cu anul viitor, cînd se reînoieşte angajamentul directorial.

*

Fostul director al lui „Mitropolitan-Opera Honse" din New-Jork, Conried, mort nu de mult a lasat o avere de 665 mii dolari în proprietăţi imobiliare şi 455,000 dolari în bani.

*

La Viena a încetat din viaţă cunoscutul profesor şi directorul institutului de anatomie din acest oraş, Emil Zuckerkandl.

*

La Moscova s'a descoperit o asociaţie de zugravi care se ocupa cu falşificarea capodoperilor marilor pictori ruşi. Această asociaţie a reuşit să vîndă, sub cuvînt că sunt originale, o sumă de copii după tablourile celebre ale pictorilor ruşi.

*

STRUNA Z LEI

NEDUMERIRE

Corespondentul „Universului" află ştirea alarmantă că Rusia cumpără un mare număr de boi din ţeara noastră şi se exportează în taină.

Ştirea 'ntr'adevăr inspiră
Neîncredere ori cui :
Tocmai Ruşii—(toţi se miră !)—
Boi nu au, la ei, destui ?...

INFORMATII

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu :

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Adresa Episcopului de Roman.—P. S. S. Episcopul de Roman a trimis sf. Sinod adresa, No. 664, ce urmează:

Sf. Canoane obligă pe Episcopi să ia parte la Sinodul cel de preste an.

Dacă eu nu viu la Sf. Sinod aceasta este pentru motive îngăduite de Sf. Canoane.

La 14 Mai 1910 am depus pe biroul Sf Sinod pîra în potriva I. P. S. S. Atanasie Mironescu şi am declarat verbal că aştept în Bucureşti chemarea ca să stau în judecată în Sf. Sinod cu I. P. S. S. Athanasie Mironescu.

Aceeaşi declaraţie o fac acum în scris.

Mai fac această declaraţiune în scris şi pentru motivul ca să nu se creadă că eu m'aşi dosi şi că n'aşi voi să stau la judecată cu I. P. S. S.

† P. S. S. Episcopul Gherasim al Romanului

Printr'un ordin telegrafic al ministerului de război, primit eri la comandamentul corpului IV de armată, concentrarea trupelor nu se va mai face în tabăra Şipotè ci aci pe loc.

Aceasta contramandare se zice că s'a făcut din cauză că la Şipote ar bîntui epidemia de febră tifoidă.

Din cauza serbătoarei de mîine, sf-ţii Constantin şi Elena,—viitorul număr al ziarului nostru nu va apărea de cît Sîmbătă 22 Mai, la orele obicinuite.

La 21 Februarie 1912 se va serbători a 70-a aniversare de la înfiinţarea şcoalei primare de băieţi No. 1 „Al. I. Cuza", din Fălticeni, care e una dintre cele dintăi şcoli din Moldova.

Pentru complectarea monografiei ce s'a alcătuit, absolvenţii zisei, şcoli din toţi anii, ori unde s'ar afla, sunt rugaţi cu insistenţă să bine voiască a trimete biografiile lor, pe scurt, arătînd ce au ajuns şi ce amintiri au din şcoala primară. N'ar fi rău dacă şi ar însoţi relaţia şi de o fotografie a d-lor, sau a institutorilor, pe care i-au avut, dacă posedă aşa ceva.

Acestea toate vor trebui trimese d lui Serafim Ionescu directorul acelei şcoalei.

Echipa de oină a şcoalei normale „Vasile Lupu", care a eşit învingătoare la concursul local de la 10 Mai, a plecat azi cu trenul de 2.30 la Bărlad sub conducerea d-lui Ilie Burghelea, maistru de gimnastică, pentru a lua parte la concursul general de oină, care are loc mâine.

Actualminte în institutul antirabic din localitate, sunt internaţi 39 de bolnavi.

Jouia viitoare se va serba la biserica Catolică, cu solemnitatea obicinuită „Jouia verde."

Va oficia Episcopul Iosif Camilli.

Epitropia sf. Spiridon a dispus ca de la 1 Iunie c., să trimeată la băile Techir-Ghiol, o serie de 30 de orfani ai casei, sub conducerea d-lui Ar. Cristea, funcţionar al epitropiei.

In urma examenului depus următorii soldaţi de la Batalionul de rezervă Ştefan cel Mare au fost avansaţi în grad: la gradul de sergent, caporalul Popovici Constantin ; caporali : soldaţii Panuşca Const., Carare Gh , Simionescu Dim., Costăchescu Emil şi Vasiliu Stelian.

Astă-noapte la orele 12 Compania IV-a din batalionul IV de Vînători a executat un marş până la Breazu.

Carnetul Sf. Constantin şi Elena. —*Vineri 21 Mai 1910.*— D-nii Constantin Dissescu, fost ministru, senator (Bucureşti), Constantin Cantacuzino-Paşcanu (Roman), Constantin Grigoriu magistrat, Constantin Tabacovici, Constantin Buzdugan magistrat, Constantin Climescu, Constantin C. Chirilă, Constantin Negruzzi, Constantin Meissner, dr. Constantin Enăşescu, Constantin Ionescu, Constantin Langa, Constantin Stoianovici, Constantin Ştiubeiu preot, Const. B. Pennescu, dr. Constantin Tudor, Constantin Catargi, Constantin Buţureanu, Constantin Gheorghiade, maior Const. Petala, Constantin Păun preot, dr. Constantin Miclescu, dr. Constantin Thiron, Constantiu Popp, Const. Ivaşcu Const. Penel, căp. Constantin Mihailescu, Const. Niţescu (Galaţi), Const. Paraschivescu, Constantin Motăş, Const. Stroian, Const. Costescu, Costea Botezatu, Const. Roiu, Const. Zaharia, Const. Cihodariu, Const. D. Papana, Const. Popovici, Constantin Ionescu, artist, Const. Rusovici, Constantin Stere, Const. Andriescu, Constantin Neculau, Const Paladi, Const. Buznea, preot Constantin Dinescu, preot Const. Georgescu, Constantin Pilescu, Const. Chiriac, Const. Tincu, Constantin Raicu, Const. Werner, Const. Groholschi, preot Constantin Stamati, Const. Gheorghiu, Constantin Dimitriu, Constantin Băicoianu, Const. Rîşcanu, Constantin Cortez, Const. Lambrino, Const. Momuleanu, Const. Galeriu, Const. Cumpătă, Constantin Faur, Constantin Giosanu, Constantantin Hociungescu, Const Idriceanu, Const. Lateş, Const. Stan, Constantin Vasiliu, Const. Voluţă, Const. Onuţă, Constantin Lungu, Const. Savin, Const. Simionescu, Const. Teodorescu, Const. Voinescu, Const. Alistar, Const. Romano, Const. Hagiac, Const. Tanase, Constantin Popescu, Const. Popovici, Const. Găucă, Const. Nemţeanu, Const Zavalide, Const. Dimitriu.

D-nele: Elena Ghyka, Elena G. Mirzescu, Elena Vidraşcu, Elena Chirilă, Elena Brandia, Elena ing. Dudău, Elena Zarifopol, Elena Herovanu, Elena Petit, Elena Sturdza, Elena col. Mihăiţă (Fălticeni), Elena dr. Riegler, Elena Emandl, Elena Vîrgolici, Elena Corjescu, Elena R. Saţu, Elena maior Dimitriu, Elena Dinescu, Elena Dima, Elena Apostolescu, Elena Pastia, Elena Sion, Elena Bijulescu, Elena Comarnescu, Lincicu dr. Bălteanu, Elena N. Ştefăniu, Elena Bîrjovanu, Elena Popovici, Elena Folescu, Elena Costandachi, Elena Vartic, Elena Botez, Ella Negruzzi, Constanţa Constanţius, Elena Deleanu, Elena Paleologu, Elena dr. Bută, Elenuţa Capri.

D-rele: Elena Dogariu, Elena Oiaga, Elena Lupu, Linuţa Minea, Elena Teodorescu, Elena Florescu, Elena Raicu, Elena Rober, Elena Stamboliu, Elena Vasiliu, Elena Pascu, Elena Pantazi, Constanţa şi Elena Stere, Elena Manoliu, Elena (Fănica) Alexandrescu, Elena Neculau, Elena Alexandrescu, Elena C. Neculau, Elena Mihailescu, Elena Antoniu, Elena Lazer (Ciurea), Olga dr. Conta, Olga Buzdugan.

S'a pus în vedere tuturor învăţătorilor că şezătorile pe care sunt datori a le ţinea cu sătenii la şcoalele respective, să nu fie întrerupte nici în timpul examenului de la finele anului.

Luni 23 Mai orele 9 dimineaţă membrii comisiunei organizărei expoziţiei de struguri şi fructe se vor întruni în localul camerei de comerţ pentru a alcătui programul acelei expoziţii.

Individul Meer Landes care a comis nomeroase furturi furturi în Iaşi, a fost prins şi arestat de poliţia din Galaţi.

In comuna Bucium, sub un podeţ, a fost găsit mort un pădurar.

Se crede că la mijloc e o crimă.

După cum am anunţat eri, o tînără, ce zice că se numeşte Maria Egmond, originară din Fălticeni, s'a dus în grădina Copou şi s'a otrăvit, în scopul de a se sinucide.

Nefericita, în stare desperată, a fost transportată şi internată la spitalul sf. Spiridon.

Din cercetările ce s'au făcut, s'a constatat că la mijloc ar fi chestie de dragoste. Nu se ştie dacă numele nefericitei e Maria Egmond, cu atît mai mult cu cît, la hotelul Buch unde descinsese, primise nişte scrisori pe adresa Margareta Petrescu.

Ea venise în Iaşi Marţi dimineaţa. A eşit în oraş şi s'a reîntors abia seara. Aci, la hotel, a stat puţin şi iarăşi a eşit în oraş.

Eri dimineaţă, pe la orele 10, ea a plătit la hotel, spunînd că bagajul ce'l avea să fie încredinţat persoanei care va veni să-l ceară. Se spune că înainte de a pleca, a citit o scrisoare, pe care a rupt'o în bucăţi şi care i-a pricinuit nelinişte. Foarte enervată a eşit în oraş, ducîndu se probabil la Copou. La ea s'a găsit un portmoneu, în care se afla suma de 10 lei şi o scrisoare, care probabil fusese scrisă Marţi seara, căci în ea spunea că se duce să petreacă pînă la 1 de noapte, după care apoi se va sinucide. Cu toate acestea Mercuri dimineaţă s'a reîntors la hotel. Renunţase, probabil, pentru moment la sinucidere. In acea scrisoare, ea pomeneşte de un militar din Fălticeni, de la care aştepta nişte bani.

La spital i s'a luat eri un interogator şi a declarat că ar fi luat două pastile de sublimat. Starea ei nu e de tot gravă.

Astă-noapte nişte hoţi s'au întrodus, prin spargere, în locuinţa comerciantului Edel Moşcovici, din strada Zugravilor şi spărgînd saltarele de la tejghea au furat suma de 150 lei. Introducîndu se apoi în casă, hoţii au furat mai multe juvăeruri şi diferite lucruri.

SPECTACOLE

— La cinematodraful Gaumont, din Grădina Cuza-Vodă strada Lăpuşneanu, care atrage în fie care seară lume din ce în ce mai multă, va fi astă-zi program nou şi foarte bogat.

„Viaţa regelui Henric al 2-lea al Franţei" este titlul unei drame în culori, aranjată de cei mai buni artişti. O altă dramă emoţionantă, care figurează în programul de astă-seară, este „Contesa Nerval".

Mai sunt apoi „Băi de mare şi vederi din Zinderzee", după natură ; Aventurile de dragoste ale lui Mephisto şi în special, marea dramă „Calul Salvator" un subiect din viaţa de la ţară : un sătean vroia să vîndă calul de care se servise mult timp, dar care mai pe urmă deveni bătrîn şi istovit. Servitorul său însă îl rugă să i-l cedeze lui şi cum stăpînul nu putu vinde calul îl cedă în schimbul unei sume.

Intr'una din zile, servitorul lucrînd la malul mărei, fu surprins de apă şi tîrît de valuri. Nimeni nu-l auzi ca să'i vină în ajutor. Calul său care era pe mal, recunoscu glasul stăpînului şi crezînd că acesta îl cheamă intră în apă, şi isbuti să'l salveze de la moarte.

In afară de acestea programul mai cuprinde o serie de comedii, bucăţi umoristice, sportive etc.

DIVERSE

— Duminecă, 6 Iunie, va avea loc în sala Teatrului Regal (foasta sala Pastia), o frumoasă serată dansantă, organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi.

— Au fost numiţi d-nii I. Grigorian secretar arhivar la plasa Cîrligătura şi C. Secu idem la plasa Jijia.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

APELE Mineralizate „SINTEZA"

Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar

PREPARATE DE

Doctorul RATIANU

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate „SINTEZA" sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Composiţia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Se expediază contra ramburs în toată ţara

— Cereţi prin cartă postală şi vi se trimite la domiciliu proaspete şi prompt. —

Ultime INFORMAȚII

❑ **Ministrul de război a hotărît să dee în judecată pe d. general Averescu pentru cartea postală injurioasă ce o trimisese d-lui Al. Marghiloman cu prilejul interpelărei sale și pentru destăinuirile pe care generalul le a făcut privitor la numărul țăranilor, cari au fost uciși cu prilejul revoltelor agrare.**

Ministrul de războiu, consultînd comitetul superior al armatei, a obținut un răspuns evasiv în ce privește darea în judecată a generalului Averescu.

Atunci ministrul a hotărît să sondeze părerea acelor generali, cari ar urma să judece pe d. Averescu. Acești generali sunt domnii: Năsturel și Wartiade, de la corpul I de armată; M. Boteanu și Culcer, de la corpul II și Lambrino, de la corpul III de armată.

Acum se așteaptă ce vor răspunde acești generali.

❑ **Scandalul colectivist local.**—Scandalul între liberalii locali continuă crescendo. El a devenit public prin scrisoarea pe care deputatul Mărzescu a publicat-o în numărul de ieri seara al ziarului liberal local.

Inainte de alte informațiuni, este interesant să reproducem amintita scrisoare:

Citesc în ziarul „Opinia" o dare de seamă asupra întrunirei clubului național-liberal de Luni seara. Cum în această dare de seamă mi se atribue cuvinte ce n'am rostit și jurăminte ce n'am făcut, vă rog să bine voiți a da publicității acestor cîteva rînduri de rectificare.

Este absolut inexat ca'și fi îndrăznit să mă lupt cu d-nul prim-ajutor de primar. Puterile mele prea slabe nepermițîndu-mi să mă angajez într'o asemenea luptă, m'am declarat pur și simplu învins. Intr'un cerc de prietini—nu la întrunirea clubului liberal—am zis: „neputînd primi „directive politice de la d-nul prim-ajutor „de primar și neînțelegînd a mă solidariza „cu toate actele sale administrative și po„litice, mă voi retrage din organizarea „locală a partidului național-liberal".

Acesta e adevărul.

Primiți, domnule prim redactor, încredințarea sentimentelor mele cele mai distinse. **G. G. Mîrzescu.**

*

Scrisoarea d-lui Mărzescu este, deci, o crudă persiflare la adresa primului ajutor de primar și nu scrisoarea are atîta importanță, cît are faptul, că primul ajutor de primar a fost atacat și persiflat în ziarul local al partidului.

Această publicare a produs mare zarvă între liberali. Scrisoarea a fost publicată cu autorizarea unui conducător recunoscut al partidului și a făcut obiectul unei vehemente discuții, ieri sub seară, la clubul liberal.

*

Liberalii nemulțumiți vor provoca o întrunire a comitetului executiv, pentru a avea o explicație cu conducătorii partidului.

❑ *Manevrele regale care vor avea loc anul acesta, vor fi făcute de corpul IV de armată.*

Vor fi chemate la aceasta manevre, cotigentele 1903 și 1905 care au fost concentrate acum pentru 20 zile instrucție.

❑ *D. Gh. Săndulescu a declarat că este gata să vie la întrunirea clubului, ce va fi provocată de liberalii nemulțămiți, spre a asculta plîngerile lor.*

❑ *La banchetul ce va fi oferit mîine la Roman d-lui C. Cantacuzino-Pașcano vor lua parte și șeful partidului nostru și domnii: N. Fleva, A. A. Badareu, Cincu și Xenopol.*

❑ *Contramandarea concentrărilor rezerviștilor la Șipote a fost făcută din ordinul A. S. R. Principelui Ferdinand, căruia d. generul Tătărescu i-a raportat că tabăra este lipsită de apă.*

❑ *In cercuri liberale se arată, că furtuna ce s'a deslănțuit la clubul liberal, nu era provocată de atitudinea d-lui Fintînariu, ci stărnită contra d lui Stere.*

D. Mărzescu, ca să salveze aparențele, a dat toată vina nemulțumirilor ca fiind provocată de d. Fîntănariu.

D. Mărzescu, ca avocat al unui cetățean, căruia i se refuzase o autorizație comunală, a făcut o somație, redactată în termeni foarte violenți, pe care a trimis-o d-lui Fîntînariu prin portărei.

D. Fîntînariu mai este acuzat, că ar aplica regulamentele comunale numai în ce privește pe aderenți politici. Astfel primul ajutor de primar, a refuzat să canalizeze strada Albă, după cererea unui deputat liberal, pe motiv că acea stradă n'ar figura pe planul de canalizări, dar d. Fîntănariu, după cererea direcțiunei liceului Humpel, a canalizat strada Carp—de și proprietarul acelui liceu este junimist.

❑ *Prefectul județului a stat ieri timp de mai multe ore la Bucium, unde a anchetat două reclamațiuni foarte delicioase contra inspectorului comunal de acolo: prima reclamație a fost făcută de primarul comunei Bucium, pe care inspectorul l'a ultragiat, iar a doua plîngere vine de la un țăran, care pentru faptul că nu s'a rădicat în picioare cînd inspectorul a intrat în localul primăriei, a fost pălmuit de inspector.*

Iată un inspector comunal generos și filo-sătean, care pălmuiește pe un țăran, ca un ciocoi din vechi, cînd țăranul nu-l salută.

Ce va face prefectul—nu știm.

❑ La 16 Iunie se va deschide, în piața Badareu, oborul de vite și cereale ce a fost înființat de administrația comunală.

❑ Se comunică revizoratului școlar că, pentru plata primelor de asigurare contra incendiilor pentru școalele rurale asigurate la casa centrală a statului, nu se vor plăti de cît polițile care au fost încheiate la 1 April 1909.

❑ Casa școalelor a cerut revizoratului școlar să recomande un învățător care să facă escursii în vacanță, timp de trei luni.

La reîntoarcera va trebui ca să facă o dare de seamă complectă asupra acelei escursiuni.

❑ **Congresul Camerilor de Comerț.**—Azi dimineață cu trenul de 10 și 25, au plecat la Focșani pentru a lua parte la congres, următoarea delegație a Camerei din Iași: d-nii Gh. D. Șerban, președinte, Th. Jellea, vice președinte, Gh. Mireuță, secretar, Th. Lupescu, Virgil Hălăceanu, G. Ulrich, I. S. Ionescu, P. Iliescu, Fr. Meyer și I. C. Fleașcă.

Din Roman vor lua parte d nii: V. Aronovici, C. C. Sufaru, St. Salchievici și B. P. Tatos.

Din P. Neamț d-nii: I. G. Ionescu, N. Ionescu, I. N. Ionescu și Al. Lazarini.

Din Vaslui d-nii: Daniil Donciu și Pavel Butunoi.

Iată și programul congresului:

Ziua I. — Vineri 21 Maiu 1910, orele 9—12 a. m. — 1) Deschiderea congresului.—2) Amestecul Statului în comerț și industrie, propusă de Camera de comerț din Galați. — 3) Invățămîntul comercial, propus de Camerile de comerț din Botoșani, Constanța, Pitești. — 4) Fotografiarea congresiștilor în grădina Liceului.

Orele 3—6 p. m. — 5) Registrele comerciale, propuse de Camerile de comerciu din Botoșani, Constanța, Pitești. 6) Măsuri contra falimentelor, declararea capitalului inițial al comerciantului, limitarea creditului, crearea cazierului comercial, reglementarea funcționărei comisionarilor, propuse de Camera de comerț din Iași.

La orele 9 seara se va da în onoarea congresiștilor o mare serbare populară în grădina publică.

Ziua II —Sîmbătă 22 Maiu 1910. Orele 9—12 a. m. — 7) Modificarea legei firmelor, propusă de Camerile de Comerciu din București și Craiova.—8) Desființarea legei monopolului băuturilor spirtoase, propusă de Camera de comerț din Ploești.—9) Desemnarea orașului pentru al XII-lea congres.

La ora 3 p. m. d-nii congresiști se vor aduna în gara Focșani, de unde vor pleca cu trenul la Odobești pentru a vizita cîteva vii din podgorie.

La ora 8 seara Primăria Odobești și Camera de Comerț, vor servi d-lor congresiști o gustare.

La ora 11 noaptea înapoierea la Focșani pentru despărțire.

❑ Eri seara d. colonel dr. Acontz a procedat la extragerea glontelui soldatului Nec. Vasiliu, din batalionul IV Vînători, care a fost împușcat la închisoarea Galata de soldatul Cucu.

Glontele a perforat plămînul stîng și s'a oprit în șira spinării.

La interogatorul ce i s'a luat, soldatul Vasiliu a declarat că într'adevăr a fost împușcat din greșală.

❑ Societatea de binefacere „Elena Cuza", a cărei președinte de onoare este d. Const. Chirilă, își va sfinți mîine drapelul la biserica Sf. Constantin.

Naș drapelului va fi d. Lascar Antoniu, avocat.

❑ Azi dimineață d. Const. Dafinescu, inspector al învățămîntului primar particular, a examinat la limba romînă, pe mai mulți evrei, care au cerut autorizarea de a deschide aziluri confesionale în Iași.

❑ **Judiciare.**—**La secția I-a a tribunalului se judecă astă-zi opozițiile făcute de Weinstein, falit, Damsker și Horovitz, complici, care fusese condemnați, în lipsă, la cîte 5 ani închisoare, primul pentru faliment fraudulos, ceilalți doi pentru că au aranjat condicele falitului.**

In acest proces pledează domnii: P. Sion, D. Botez, L. Antoniu și Osw. Teodoreanu.

— Aceeași secție a confirmat astă-zi mandatele de arestare ale asasinilor lui M. Taman: C. Topor și I. Anton.

In ce privește pe Belcic, autorul principal al asasinatului, el n'a fost prins încă. S'a telegrafiat primului procuror al tribunalului Chișinău, ca să iee măsuri pentru arestarea lui Beilcic, care s'a refugiat în Rusia.

❑ La cinematograful Gaumont din grădina Cuza-Vodă mîine seară Vineri program nou. Intre altele: vederi din munții Alpi, după natură; încoronarea regelui Albert I, după natură; Vederi din Britania după natură, precum și o serie de drame și comedii: Paștele Florentin, femeia trebue să și urmeze barbatul etc.

❑ Mîine, din cauza sărbătoarei Sf. Constantin și Elena, autoritățile vor fi închise.

❑ Eri la amiază, pe cînd trenul ce venea dinspre Hîrlău spre Podul-Iloaie se apropia de Erbiceni, a sărit niște scîntei de la mașină din care cauză s'a aprins casa locuitorului Petrea Feraru și casa a ars cu desăvîrșire.

❑ Prefectura județului a fost înștiințată că astă-noapte răi făcători au incediat casa locuitorului I. Harja din comuna Gropnița.

❑ Administrația comunală a luat dispoziția ca să ridice un monument în amintirea eroilor căzuți în războiul din 1877.

❑ Congresul generel al învățătorilor se va ținea la Constanța, în zilele de 1, 2 și 3 Iulie c.

❑ Ion Ungureanu din Ungheni fiind împușcat în mînă de un consătean al seu a incetat astă-zi din viață.

● **După cum am anunțat eri, transportarea rămășițelor mortuare ale lui Eduard VII regele Angliei, se desfășoară astă seară Joi 20 Mai pe pînza cinematografului Pathé Freres din grădina Bragadiru.** Pe întreg parcursul de la palatul Buck'ngham la Catedrala Westminster sicriul urmat de fiul său noul rege George și Regina Maria, Regina văduvă a Angliei, Impărăteasa văduvă a Rusiei, Regele Danemarcei, Regele și Regina Norvegiei etc. Precis înregistrate și redate de cinematograf.

Noul program cuprinde apoi, a doua serie din Erupțiunea Etnei,—absolut nouă, nevăzută încă aci,—Vulcanul în toiul erupțiunei, lava clocotindă se revarsă în imense șiroae acoperind mii de fălci de pămînt. Redarea perfectă a acestor vederi, va convinge încă odată pe spectatori că cinematograful este cel mai mare triumf al invențiilor moderne, este școala și gazeta viitorului.

Intr'o executivă și splendidă comedie, intitulată Max Linder și brînza de Camembert, apare tot astă seară simpaticul artist, care e autorul însăși al hazliei înscenări. Fermecătoare vederi după natură din Piemontele Italian, Un epizod comic din timpul recentelor inundații din Paris, o reușită comedie. Soacra și crocodilul și multe alt scene teatrale după natură etc., complectează excepționalul și noul program de astă seară Joi 20 Mai al teatrului cinematografic din **grădina Bragadiru.**

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 20 Mai

Ședința de azi a Sinodului

București.—In ședința de azi a Sinodului s'a citit o a treia adresă venită din partea Episcopului de Roman.

Prin această ultimă adresă, Episcopul de Roman arată că reu și fără cale, nu s'a ținut socoteală de adresa sa din 18 Mai și că aceasta trebuia dată comisiei de petițiuni a Sinodului, pentru a cerceta.

„Acea adresă nu era o propunere, ci o justificare a absenței mele de la Sinod —zice Episcopul Romanului în noua adresă;—atitudinea și purtarea mea, e poruncită nu numai de sfintele canoane, ci și de vrednicia mea de Episcop".

Noua adresă, primită astă-zi, a fost luată în discuție și predată comisiunei de petițiuni.

Comisiunea a găsit că Episcopul Romanului are o atitudine de resvrătire și că acuzațiunile ce le aduce Mitropolitului Primat, nu sunt dovedite, deci și această adresă o consideră ca neavenită.

Raportul comisiunei de petiții asupra acestei adrese, după ce a fost citit, a fost aprobat cu unanimitate.

Episcopul Conon al Hușilor relevă că există o mare surexcitare în lumea ortodoxă și propune să se aleagă o comisiune care să întocmească o enciclică către credincioși și care să fie distribuită în întreaga țară.

Se alege în această comisiune: Episcopul Conon al Hușilor, Episcopul Timuș al Argeșului și Episcopul Ghenadie Georgescu al Rîmnicului.

Se propune apoi modificarea regulamentului, în ce privește anatema, și se aprobă modificarea în senzul că pe viitor, anatema nu va putea fi dată de cît cu învoirea Sinodului.

Viitoarea ședință va avea loc Luni 24 Mai.

Alegerile din Ungaria

Șiria.—Candidatul partidului Kossuthist, Nagy Mihaly, după ce a umblat timp de trei zile prin comunele din cerc, s'a încredințat că în fața hotărîrii, cu care e susținut candidatul naționalist St. C. Pop, silințile îi sunt zadarnice, s'a declarat că-și retrage candidatura.

*

Alba-Iulia.—In comitetul Tîrnovei mici, cercul Bălăușeriior, Dr. A. Marariu, s'a retras candidatura, căci abia a treia parte din alegători sunt romîni. De oare-ce între candidații altor partide nu sunt susținători ai sufragiului universal, romînii au hotărît rezistența pasivă.

*

Năsăud.—Dr. Ciula desminte cu toată hotărîrea, știrea că ar fi făcut agitațiuni contra candidatului naționalist dr. Onișor și oferă suma de 1000 coroane, pentru un scop de binefacere, dacă i se va dovedi o singură faptă, ce poate să fie interpretată ca agitație contra d-rului Onișor.

*

Caransebeș.—De oare-ce în Caransebeș trupele sunt mai ales Grăniceri, candidatul guvernamental, renegatul Constantin Burdea, a cerut de la comandantul militar să aducă pentru alegeri trupe din părțile Seghedinului. Comandantul, îndignat de această nnîncredere în trupe, cari totdeauna s'au ținut de jurămîntul lor, n'a voit să țină seamă de cererea lui Burdea.

*

Arad.—„Tribuna" primește știrea telegrafică, că într'o mare întrunire electorală de la Sebișu săsesc s'a luat hotărîrea ca d-rul Liviu Lemeny, candidatul partidului național să se retragă și Romînii să treacă la rezistență pasivă. Ziarul arădean mărturisește, că știrea aceasta a consternat pe Romîni, căci abia puține zile mai înainte veniseră de la Sebeș cele mai încurăjătoare vești.

*

București.—Știrile sosite azi din Ungaria sunt foarte triste pentru Romîni. Teroarea a fost astăzi și mai grozavă. In multe părți s'au tras focuri de pușcă în alegători.

Dintre romîni n'au reușit de cît trei: dr. Șerban, Th. Mihaly și Șt. Popp.

Situația în Albania

Uschiub.—Eri s'a început iar canonada și armata turcească a pornit iar spre Diakova. După toate semnele, luptele se vor urma luni de zile dearîndul.

*

Colonia.—Din Albania vine știrea, că populațiunea e pregătită pentru o rezistență disperată, în fața trupelor plecate spre Diakova.

*

„Vossiche Zeitung" primește din Uschiub știrea că populațiunea opune o rezistență foarte hotărîtă trupelor turcești ce înaintează spre Diakova.

Presa și vizita lui Frantz Iosef în Bosnia

Viena.—Intreaga presă europeană constată importanța istorică a călătoriei făcută de Imparatul Francisc Iosef în Bosnia.

„Fremdenblatt" constată că cu cîte-va zile după ce populațiunea din unele provincii și-a exercitat pentru prima oară drepturile constituționale. Impăratul primit cu însuflețire în mijlocul noilor săi supuși, a avut ocaziunea de a se încredința, că noile țări sunt pentru vecie strîns alipite de monarhie.

„Reichspost" zice că vizita făcută de Imparatul Francisc Iosef în frumosul oraș Sarajevo e un eveniment istoric mai ales în urma însuflețirei cu care a fost primit acolo.

„Times" mărturisește că atît Imparatul Francisc Josef, cît și supușii săi pot să se felicite de rezultatele lucrării săvîrșite în timp de 30 de ani, ca să creeze stări europenești în Bosnia și în Herțegovina. Ciea ce încoronează însă opera e că Bosniacii și Herțegovinenii o recunosc și ei aceasta prin primirea entusiastă, pe care au făcut-o noului lor monarh.

„Gaulois" își exprimă admirațiunea față de bătrînul monarh, care la vrîsta de 80 ani a întreprins o călătorie atît de obositoare, ca să dee un strălucit exemplu de abnegațiune, expunîndu-și până și sănătatea cînd marile interese politice cer aceasta.

Situația gravă în China

Londra.—„Times" primește din Waschington că în China iar s'a pornit o mișcare violentă contra Europenilor. Deocam dată mărfurile din America și din Europa sunt boicotate.

Prima Societate de Economie

DIN URBEA IAȘI

CONVOCARE

Domnii membri ai Primei Societăți de Economie din Urbea Iași, sunt convocați în adunare generală pe *Duminică 23 Mai 1910*, ora 1 jum. p. m. în localul propriu al Societății, din str. Ștefan cel Mare și Palat No. 1.

La ordinea zilei sunt următoarele chestiuni:

1). Raportul Comitetului de administrație asupra mersului afacerilor Societății în lunile de la Ianuarie până la 30 April 1910.

2) Raportul comisiunei de control privitor la constatările făcute de dînsa prin verificarea registrelor făcute de comptabilitate, precum și a operațiunilor efectuate în intervalul de mai sus.

3). Alegerea comisiunei de control conform art. art. 29, 41 și 47, din Statute pentru verificarea gestiunei pe timpul de la 1 Maiu—31 August 1910 și care comisiune va lua parte și lucra la la alegerea și împărțirea dividentului pe anuul curent social 1909—1910.

4). Regulamentarea definitivă cu reținerea funcționarilor.

5) Chestiunile ce se vor ivi în cursul ședinței.

Aceasta fiind a doua convocare adunarea poate lua decisiuni obligatorii pentru toți membrii societății cu majoritatea voturilor asociaților prezenți, conform art, 53 din statute.

Președintele Comitetului de Administrație
V. I. RADU

Tînăr, fost 8 ani în unul din cele mai mari birouri din țară, cunoscînd corespondența **romînă** și **germană** precum și toate lucrările de birou caută post.

A se adresa la administrația acestui ziar.

De închiriat

cu începerea de la 26 Octombre a. c.

2 Magazine cu locuința & atenansele lor

Str. Lăpușneanu No. 32

unde sunt instalate astăzi magazinele

D-lui Arnold Brociner

A se adresa la proprietarul Moritz Vachtel Casa de Bancă, Piața Unirei, în orice zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UȘOR DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipației, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Prețul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile și drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

„Prima fabrică de Ape Minerale din Iași"

STRADA GHICA-VODĂ No. 37.

Sub controlul d-lor chimist D. CDERE și Dr. I. ȚRANU.

Fabrica și-a pus în consumație:

PE LÂNGĂ ADMIRABILELE APE MINERALE

Dochia, Repedea, Baia și Stânca

ȘI

CITRONADA
ZMEURADA ȘI
TRANDAFIRADA

DIANA

băuturi igienice, gustoase și răcoritoare.

Expediție promptă în provincie și la domiciliu

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combatea boalelor de Pt. Gută, Rinichi şi Desinfecţie —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu
Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia ISAKKOFFLER BUCUREŞTI

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

AVIS

Subsemnatul Leon Goldştein aduc la cunoştinţă onor. mei clienţi că am mutat atelierul de armurărie mecanică din Str. de Sus po. 104, tot în aceiaşi stradă la No. 99, colţ cu str. Gh. Mîrzescu, unde se va executa ori ce reparaţiune de arme, biciclete, gramofoane, pompe de stropit vii, maşini de cusut, precum ori şi ce obiect atingător la această branşă.

Tot odată aduc la cunoştinţă că în atelierul meu se execută reparaţiunii de zecimale, bascule şi balanţe fiind autorizat de onor Minister cu No. 27066.

Cu stimă
LEON GOLDŞTEIN
Str. de Sus No. 99.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate pentru şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iaşi. Str. de Sus No.

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigà in caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

i Exemplarul

ONAMENTE

. . . . 20 lei

. . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ia și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1021 Duminică 23 Mai 1910

PESTE CARPAȚI

rile generale din Ungaria ngerat. Cu tot sufletul am desfășurarea alegerilor și derile lor au fost căderile toate înfrîngerile lor au fost ile noastre.

eștia din regat ne luptăm *prin* pentru cel mai mare bine de rii și neamului și cu cît am ă șefii istorici împedică reali- elui mai mare bine, în numele nservatoare ne-am dat o or- e mai corespunzătoare idealu- tru. Toate luptele dintre noi st singur țel.

Carpați poporul romînesc e rejurări de a fi un mănunchiu ści el are de luptat ca neam manul secular, care în virtu- ingerilor lui Sf. Stefan a lor m nouă sute de ani s'au cre- drept a stoarce din poporul toată vlaga sa politică, so- i economică. E prea mare cîș- entru soldații lui Arpad, ca a unor victorii, cînd supușii lu și Barbat erau prea slabi, ă îngenunchiați loruși mi- de suflete, îndurînd traiu de robotă și muncă, călcîndu-le oare familia, legea și cinstea am!

upta asta seculară, cea mai datorie a tuturor Romînilor de o e ca să fie strîns uniți, căci au încă a-și dispune de soarta prin lupta internă să-și cro- mai bună ziua de mîne, ci au mpotrivi stăpînului politic, care ne de ei după interesele lor, ncă continuă de a fi spre zu- rea noastră. In această impo- îndărătnică stă toată rațiunea ă a luptelor din Ardeal, căci așa se vor impune.

aria e un stat politic poliglot Austria. Sînt acolo mai multe ne de nemaghiari de cît ma- ; dar viața politică e așa în- ă, că minoritatea maghiară din re precădere asupra majorită- maghiare. Mai mult încă, a- minoritate maghiară voește ădi un stat unitar maghiar, în și dauna tuturor nemaghiarilor. aici lupta de exterminare con- ajorității nemaghiare. Și au in- un sistem electoral, care a- minorității maghiare majori- în parlament, iar în guvernul ar n'a întrat încă pînă acum ghiar.

asta fiind situația politică, iată ce Romînii cată să fie uniți un loc, căci numai așa vor drepturile lor naționale pier- de veacuri. Și cît de dureros sună în sufletul și inima Ro- r de pretutindeni, cînd vedem acest car politic ungurese, ăurește legi numai pentru ma- și în contra nemaghiarilor, se romîni, avocați, profesori, i, popi chiar, cari se dau cu nul secular al neamului, pen- cuceri un bun personal, o si- proprie.

aria e un stat politic încă me- . Clasa diriguitoare conștientă ul său istoric, nu ab zice cu u două de la drepturile ei isto- hiar față cu conaționalii lor. Ungaria, clasa diriguitoare se de poporul de jos, n'are încre politică în cei mulți și n ărunți tot posibilul ca să amîe cu nai mult acordarea de drepturi și egale tuturor maghiarilor. oi Romînii din Regat suferim rte de acest rău politic, urma- tală a unui regim vechiu boe ngust. Ungaria însă ne întrece în trecut am avut în Ungaria i sociale și economice a celor maghiari și nemaghiari con- sei diriguitoare, ce prin in- își dau mîna din ori-ce tabără să lupte contra celor mulți, ma- ori nemaghiari.

de ce regimul electoral actual să pe maghiarii de jos să răz- n centrele ungurești, cum și maghiari să-și aleagă de ai lor ntrele lor etnice. Poporul de aghiar luptă cu înverșunare lărgirea vieții politice, cerînd iul universal, și la această sfîntă și dreaptă s'au asociat maghiarii.

tra clasei diriguitoare maghiare instinct își menține preroga- tivele sale istorice se luptau doi factori constituționari: Regele și poporul.

Ungurii n'au Regele lor de la 1527, cînd cu bătălia de la Mohac'. Puși supt pașalîc turcesc de la 1527—1699. ei au căzut supt Austria în urma păcei de la Karlovitz, ca să aibă o licărire de independență la 1848 și să capete abia grația Impăratului Austriei în 1867 de a fi și Regele Ungariei.

Acest Rege al Ungariei are o misiune politică de îndeplinit: să re verse dreptatea pe tot întinsul Regatului său și în aceasta el are de sprijin pe toate popoarele supuse ale Măriei Sale, Măria Sa știe că se bucură la poporul Romîn de o foarte mare dragoste, că pentru neamul romînesc, El e *drăgutul de Imparat* și că nu voința sa e dușmănoasă neamului nostru, ci că dușmanii noștri se împotrivesc dreptelor năzuinți ale Măriei Sale.

Acum sîntem la o cumpănă a vremilor, cînd voința Măriei Sale trebue să se împlinească. Tare ne temem însă, că cu dușmănia mare cu care au luptat Ungurii contra alor năstri, să nu fie semnul. că ei voesc să întoarcă gîndul Măriei Sale, numai spre binele lor și spre răul nemaghiarilor.

Dar un popor nu piere cu una cu două; n'a pierit el în alte vremuri de răstrişte, cînd Vlădicii erau pălmuiți în ușa bisericei; n'a perit poporul nostru, cînd armele lui Arpad îngenunchiase pe *Vlad,* Menumorut și Glad și cu ei pe *Vaida-Voevozii* noștri. Cum să ne îngenunche astă-zi, cînd conștiința de neam s'a dezvoltat și cînd în fruutea aceluiași popor spre ciudata apropiere a vremilor neamul nostru are de cărmaci tocmai pe un *Vlad* și pe un *Vaida-Voevod.*

Puțini sunt la număr luptătorii harnici ai neamului; dar în puțini stă mîntuirea unui popor întreg.

Salutăm cu adînc respect botezul de sînge prin care au trecut puținii noștri învingători. Fără botez de sînge popoarele n'au drept la viață și așteptăm vremuri și mai tulburi, pentru ca din prăpădul general să iasă un soare mai viu și mai strălucitor pentru neamul nostru romînesc!

Gh. Ghibănescu

Duplicitate junimistă

D. Carp are soluțiuni foarte drastice în toate chestiunile mari. Șeful partidului conservator taie și spînzură, împușcă și omoară—cu gura bine înțeles.

D. Carp n'a fost chemat nici odată să-și arăte severitatea și energia de care vorbește la zile mari. De aceea nu se poate ști dacă d-sa este series cînd reprimă, împușcă, spînzură, iar pe prenți îi rade cu perdaf.

In chestia religioasă, la ordinea zilei și acum, d. Carp avusese, astă iarnă, o soluție de ordin pur frizeresc. Pe cînd ceilalți barbați de stat chibzuiau adînc ce ar fi de făcut, șeful conservatorilor spunea: „să mă cheme Regele la putere. Și dacă Episcopul de Roman nu se va astimpara, mă angajez să-i rad barba.“

Palatul, mai cuminte, n'a pus pe d. Carp să-și afirme talentul de razor, pe care d-sa pretinde că l'ar avea.

D. Carp a ramas opozant și Episcopul cu barba întreagă. Acum Episcopul este din nou la ordinea zilei, dar nu mai ie amenințat de briciul junimist.

Din contra. Inaltul Prelat, după părerea de acum a Epocei, este un „înalt prelat demn de toată stima.“

Nu trebue să căutăm prea mult ca să descoperim ce a provocat această profundă schimbare. Astă iarnă cu prilejul primului conflict bisericesc, d. Carp credea că se caută un curajos, care să pună capăt conflictului repede și brutal. Și d. Carp, care mai credea, că cine va găsi acel remediu, va fi chemat la putere, s'a presintat imediat cu briciul în mînă.

Acum se crede altă ceva în tabăra junimistă: că va fi chemat la guvern, acel barbat de stat, care va reuși să încurce și mai mult guvernul liberal în această chestie sinodală.

De aceea Episcopul de Roman, care era amenințat să-și piardă barba, a devenit un „înalt prelat, demn de stima tuturor.“

Nu se poate spune că junimiștii sunt tari în duplicitate, așa de tari, că au ajuns de rîsul lumei.

CATE VA NOTE

Eminentul *Evenimentul* scrie: „distinsul nostru amic profesorul Severin care se află acum la *Karlsruhse pentru* chimia tehnologică, a fost însărcinat să scrie volumul privitor la Petroleu...“

Ar fi bine să se întrebe pe profesorul Mehedinți unde anume se află acel oraș Karlsruhse, dacă nu se află care cum-va în partea hărții geografice a Europei, unde i-a trimis d. Mehedinți pe colectiviști.

Iar cît despre profesorul Severin, zis și Glicerin, precum și terpentin, care se află *pentru* chimia tehnologică, suntem în măsură să zicem: „vai de capul ei — chimie tehnologică“.

*

D. I. Nădejde scrie în „Voința“, că toți jurații, cari l'au judecat pe Jellea, sunt oameni cu mintea întreagă.

In afară de cei prezenți. firește. Și d. Nădejde era prezent cînd a scris notița de mai sus.

*

Gazetele colectiviste publică certificate elogioase pentru Reichmann, care, cu prilejul atentatului contra d-lui Brătianu, fusese expulzat.

„Dacă ar fi toți jidanii ca Reichmann“ — au aerul să spună suratele colectiviste!

Mitropoliții, Episcopii și Arhiereii noștri

Par că a tunat și i-a adunat. Nu găsești pe care să-ți pui ochii și să zici vorba „Scripturii: „Așa Arhierei se cade nouă“!

Ambilor *Mitropoliți* le stă în gît „blidul cu linte“ și în spate alte daraveri cu totul extra bisericești. Iar Primatul Bisericei—în ciuda legalității—prețedează singur ședințele Sinodului, în care se discută chestiunea despre persoana sa.

Episcopii se întrec care mai de care în tot felul de desfătări și griji lumești. Cei mai tineri cu „păcate de ale tinereților“, dintre cari acel „al Galațului“, ține recordul, chiar și al vitezei în toate că și inspecțiile canonice le face în fuga automobilului. Cei mai bătrîni cu „păcate de ale bătrîneței“—lenevia și lăcomia de toate, dintre cari acel „al Buzeului ține recordul.

Unul singur dintre toți, care a avut curajul și îndrăzneala să se opună tuturor faptelor lor nelegale și nelegiuite, e socotit ca dușman al lor (ei zic, al bisericei ce o reprezintă) și au sărit cu toții ca corbii, să-i scoată ochii și să-l sfîșie. Ar fi făcut-o și ar face-o ei și asta, dacă nu le-ar fi frică, ca în învălmășala aceia să nu rămînă și ei cu ochii scoși.

Dar *Arhiereii*? Cîtă carte mai știau, au uitat-o cu totul, de cînd s'au „boerit“. S'au dedat trîndăviei și la tot felul de activitate extra-bisericească, imitînd pe mai marii lor.

Arhiereul *Nicodem Bacăoanul* deci vicarul Episcopului de Roman, ia parte în Sinod și iscălește acte și moțiuni de protestare, de dezaprobare și admonestare contra Episcopului său—cînd cel mai elementar simț de delicateță și bună cuviință dacă nu cel canonic—i-ar fi recomandat să stea la o parte, să se abțină, motivîndu și aceasta—dacă vrea—nu fiind că împărtășește ideile și vederile Episcopului său, ci numai ca un act de *deferență* către acesta.

In timpul din urmă, ne pusesem puțină dar legitimă speranță, în noul Arhiereu ce era să se aleagă. în locul vacant. Nădăjduiam că în starea precară și tulbure a bisericei, va fi dat să avem un Arhiereu, care să mai regenereze biserica și să-i mai dea puțin lustru. Dar cînd colo, parcă anume—ca să facă cor și unison cu toți ceilalți confrați—se alege un oare-care Arhimandrit din București.

De alt-fel om cu oare-care cultură, chipeș, svelt, frumos chiar, dar despre isprăvile lui mai ales nocturne, știe multe Prefectura poliției Capitalei!

Toate acestea ne fac să ne amintim cu o adîncă jale și cu o mare durere sufletească de un „Melhisedec al Romanului“ de un „Silvestru al Hușului“ dispăruți prea de timpuriu din mijlocul nostru și cari erau fala și podoaba bisericei noastre!

In cît par că s'a abătut acum o adevărată orgie asupra Bisericei noastre, un adevărat blestem!

Iar noi, în fața tuturor acestora, stăm impasibili și jălim ca Ieremia pe ruinele Ierusalimului dărîmat și pustiit!

Nu prin punerea la dosar a denunțărilor, nu prin arestări ilegale, suspendări din serviciu, moțiuni de încredere—date din complesență ori din alte motive—se va suprima anarhia din biserică și i se va aduce pacea și liniștea!

Trebue o *mînă de fer*, care, — după vorba evangelică — „să scoată și să arunce ochiul care te sminteește, să tae și să arunce mîna care te vatamă; căci mai bine este ca să piară unul din memărele tale, de cît tot corpul tău să fie aruncat în gheenă“.

Pînă atunci singura mîngăere ce trebue s'o avem noi credincioșii, în haosul și anarhia aceasta din biserică, este *să nu confundăm individul cu instituția ce o reprezintă.* Individul e vremelnic, supus greșelilor, poate să dispară de la postul său și să-și ispășească greșelile. fără ca instituția să sufere. Numai de instituție—care în cazul de față e Religia,— numai de ea să ne îngrijim ca să rămînă curată, fără nici o pată, sfîntă și eternă, ca și *Intemeietorul* ei, care a zis că: „nici porțile iadului nu o vor birui pe dînsa“, dar încă păcatele oamenilor și ale reprezentanților ei!

Ezechil

OAMENI ȘI LUCRURI

MISCELLANEA

Concertul celor doi excelenți artiști—violonistul Kneisel și pianistul Th. Fuchs—a fost precedat, aseară, de un prolog extrem de prozaic. Autoritatea polițienească oprise ridicarea cortinei; o sumă de funcționari reiau un zgomot între cassa teatrului și culise: lumea nu pricepea întîrzierea extraordinară, protestările devenean tot mai vehemente. Artistul Kneisel—neștiutor sau viclean?—nu prevăzuse noul control și noul bir de 5%—o, ce termen cămătăresc în vocabularul artei!—și acum nu avea, ori nu vroia să achite cei 50 de lei ce-i se cereau.

La un moment dat un simpatic institutor, ca să înlature scandalul, întreprinse în sală o... chetă și din banii strînși în pălărie putu să achite diferența și astfeliu concertul avu loc, cu un frumos succes de astfeliu, dar în mijlocul unei enervări de care se resimția și violonistul Kneisel. E drept că acesta vru să recompenseze publicul și dublă programul, cîntînd în folosul... statului. Dar sala se golia mereu!

Cîte incidente tragi-comice nu va produce această stranie reformă haretistă a celor cinci la sută!

Inceputul s'a văzut aseară, cînd, în tocmai ca la unele mizerabile spectacole de provincie—s'a întreprins o chetă, ca să poată începe concertul la o oră cînd, în condițiuni normale, concertele se isprăvesc.

In așteptare, muți, spectatori se plictisise și.. cascau. Era un mic concert în feliul său, căscatul contagios și generalizat pînă în cele mai depărtate colțuri ale sălii. Noroc, că, pînă acum, căscatul e gratuit, scutit de taxă chiar și la reprezentațiile naționale, mai cu seamă la aceste din urmă...

A propos de căscatul... artistic avem ceva de spus, ca să încheiem „darea de seamă“ asupra unei seri în care s'a căscat foarte mult.

Doamnele frumoase care vor—și toate vor!—să devină *mai* frumoase nu au de cît să urmeze sfatul dat de redactoarea celebrei reviste femenine americane „The Dilineator“. Căscați și faceți acea cunoscută mișcare de întindere, care vă stă une ori așa de bine, doamnelor. Căscatul—spune publicația americană—e foarte higienic și, însoțit de acea puternică încordarea brațelor,—făcută cu destulă grație și sămănînd atît de bine cu o mișcare de alintare și cu o expresie a dorului de îmbrățișare,—produce efecte salutare destul de apreciabile.

Mulțumită lor, mușchii gîtului și ai umerilor se deșteptenesc, cu încetul dispare tendința de slăbire neestetică și toată partea de sus a corpului, supusă la asemenea dese exerciții și întinsori, capătă elasticitate și o aparență dintre cele mai seducătoare. Apoi — mijlocul propus de „Delineator“ e ușor și eften de executat, pe lîngă că reabilitează una din cele mai instinctive mișcări, gestul de apărare în contra tuturor oboselilor, expresia cea mai sinceră a plictiselilor, căscatul. Se pare că, la noi el va intra tot mai mult în programul spectacolelor străine, dacă aplicarea măsurei de cămătă artistică se va urma cu strictețe, cum s'a făcut aseară. De la reprezentația cu aeroplanul,—nu s'a mai căscat așa de mult ca aseară, în semn de plictiseală... artistică. Ce va mai fi de acum înainte, cînd se va ști cît e de sănătos și de estetic—căscatul, atît de rău privit pînă acum!

Rodion.

DARI DE SEAMA

„Miriță de Duiliu Zamfirescu

Glasul unui poet totdeauna a fost așteptat cu o nerăbdare deosebită; ocupațiile zilnice, materiale ale publicului nostru cetitor, n'au întunecat cu totul partea senină, poetică a sufletului său, n'au putut nimici aspirațiile idealiste—mai mult sau mai puțin intense—ce sălășluesc în fie care din noi. Un sgomot deosebit a făcut, după cum se știe, discursul de recepție al D-lui Duiliu Zamfirescu, din anul trecut; s'au iscat cu acest prilej polemice aprinse, edificări și răsturnări de teorii, în sfîrșit s'a desfășurat o activitate neobicinuită, în jurul unei probleme literare adusă iarăș la ordinea zilei... Dar venea vara; Glasurile încetul cu încetul începeau a slăbi, iar recipendiarul încununat de gloria ce ți-o dă, o muncă cinstită și curată pusă în slujba frumosului încununat și de isbînda ce i-a înlesnit pătrunderea în rîndul maturului corp Academic, privea de sigur zîmbind vraful de ziare și reviste, în care chestiunea pusă pe tapet era aprobată sau criticată.

Și... lucrurile treceau una după alta; după sterila vacanță de vară veni toamna și cu ea vitrinile se împodobiră cu culori variate, coperte de cărți nouă se ivea[illegible] de titluri, dar un nume nu apărea. Și publicul e atît de nerăbdător! Cei cari aprobase vorbele rostite sub cupola Academiei așteptau din partea autorului lor, o operă ideală, care să pue în practică principiile formulate în teorie.

Ce vreți, cetitorii totdeauna au fost pretențioși. In sfrșit odată cu luna Mai apărură în analele Academiei lucrarea menită fără îndoială a produce noui discuții, poemul eroic *Miriță.* Mărturisesc că rare ori mi s'a întîmplat să deschid o carte cu atîta plăcere, cu atîta încredere care mi spunea că voi fi complect satisfăcut. Simțeam parcă, dinainte că poema mă vor mulțămi pe deplin, că versurile mă vor transporta; într'un cuvînt eram prevenit. Totuși... dar să trec la analiza lucrărei. *Miriță* e un poem eroic cu subiectul luat din istoria veacurilor îndepărtate.

E vorba de un crai al Ungurilor care cere în căsătorie pe Marghita, fata unui Ban al Severinului; acesta e pus într'o grea dilemă. Refuzul său înseamnă război din partea dușmanilor. Banul se sfătuește cu nepotul său, Miriță, care ia pe Marghita cu sine pentru a trece Oltul, la Unguri. Oltul e trecut, călare după o luptă grozavă cu valurile spumoase, luptă ce omoară pe Marghita.

In fața morței cei doui, rivali, prințul Ungur și prințul Romîn, se măsoară cu priviri aprinse și vorbe pline de indignare se pornesc de pe buze. Se dă o luptă hotărîtoare între ei, în care Miriță moare.

Banul pleacă cu oaste să găsească mormîntul fetei sale. Are o încăerare aprigă cu inamicii, din care eșă învingător, apoi într'un tîrziu, găsește movila sub care dormea iubita lui fiică, o desgroapă ca s'o sărute pentru cea din urmă oară cu dragostea părintelui rămas stingher, și în urmă pune de o îngroapă la malurile Oltului, „pe unde e loc de trecătoare, întregei Daco-Romîniei“. Acesta e pe scurt subiectul asupra căruia e inutil să mai insistăm, fiind destul de cunoscut, din numeroasele dări de seamă de pănă acum. Nu știu ce a ispitit atît de mult pe d. D. Z. de a scrie acest poem. Unii afirmă că a avut într'u cît-va scopul de arata *cum* trebue scrisă o lucrare de acest fel, dînd tot odată pleadei de poeți transilvăneni o lecție literară. Ce a vrut autorul ni e indiferent, noi constatăm numai ce a făcut.

Ca profund admirator al operei d lui Z. voi admira și de data aceasta forma superioară, în adevăr clasică a poemei modul ei de tratare, precum și vigori-

sitatea creaţiei... nu mă voi putea însă opri de a nu insista şi asupra altor părţi ale ei formulînd modestele mi-păreri asupra întregei lucrări. Ca limbă, „Miriţă“ se deosebeşte radical de producerile noui ce apar în literatura noastră.

Ne deprinsescm în timpul din urmă cu un abuz dăunător de cuvinte şi forme populare; stilul nuveliştilor de acest gen, era un stil lipsit în mare parte de varietate, de eleganţă şi de artă. Nu se puteau scrie cîte va rînduri, pînă ce nu se apela la limbagiul—de multe ori dialectal—al poporului; în modul acesta producerile noastre beletriste, deveniră o adevărată literatură folklorică. Abuzul a fost, din fericire, înfrînat. Insuşi glasul d-lui Z. s'a ridicat contra acestei nepotrivite procedări. In acest timp, se iviră pe ici pe colo, unii care găsiră de cuviinţă că e de folos a se introduce în lucrările spiritului modern cuvinte vechi, dispărute, întrebuinţate cu sute de ani în urmă; a fost o încercare şi mai nenorocită care din fericire nu şi-a găsit ecou. Iată însă acum că un condeiu autoritar, un poet distins, găseşte nimerit acest mod de procedare pentru a ilustra viaţa trecutului într'o poemă eroică. Chipul acesta de a evoca vremile apuse îl credem cu totul nepotrivit. Ar rezulta atunci că pentru a da coloare locală unui roman al cărui subiect s'ar petrece într'o ţară depărtată din Orient de ex. să-l presărăm cu cuvinte din limba acelei ţări, ar rezulta—ducînd teoria mai departe ca Flaubert, Pierre Loti, Sienkiewich şi a., fără a mai pomeni de clasici şi de romantici, să fi îmbrăcat operile lor în limba ţărilor respective (ce ar face în asemenea caz, bietul Loti cu romanele sale a căror acţiune se petrece în China sau Japonia?) Insă într'o lucrare literară, şi mai ales într'o poemă, noi nu cerem să ni se dea atmosfera locală prin limbă, ci prin *situaţii*, dacă e cu putinţă. Prima condiţie e ca opera să fie frumoasă. In faţa acestei nediscutabile calităţi, toate celelalte rămân pe planul al II-a. Ce mă priveşte pe mine cetitor, care în artă caut emoţiuni *artistice*, dacă în adevăr eroul purta mantie până în pămînt, sau numai pînă la genunchi, dacă cutare eveniment s'a petrecut la 1235 şi nu la 1236, sau dacă anumite personagii au unele obiceiuri, care nu fusese întroduse decît cu câţiva ani mai târziu.

Istoria e chemată să stabilească asemenea lucruri. Cu atît mai mult, nu voi cere ca eroul să-mi vorbească în volapük, limbă ce după cum vedem influenţează şi pe evocatorul lui, pe autor, chiar în simple descrieri. Procedarea aceasta silită care produce rea impresie, de oarece strică armonia întregului, autorul a găsit-o nimerită:

Iată exemple de limbă, culese la întîmplare:

„De-ajunge-ţi adunga-n ciapca
Zărpalele noului rege“ etc.

sau „cu sănduc plin de odăjdii“...
sau încă „scudierii 'n ursinic“ şi
(a. m. d.

Apoi cuvinte ca *uiuri*, *ogurliu*, *smreduit*, *otace*, *agabaniu*, etc. Dar vor spune unii: „cu modul acesta, ne trebue neapărat un dicţionar care să ne dea înţelesul“, aceştia pot fi pe pace; autorul le-a purtat de grijă, dîndu-le la sfîrşitul cărţei o listă de cuvinte, cu explicările lor. Lista aceasta îmi aminteşte fără să vreau, volumele lui Heliade Rădulescu în care nu uita a da cîte un asemenea glosar pentru înţelegerea acelui bizar limbaj italienist.

Şi mă întreb din nou, cu ce scop a întrebuinţat d, Z. felul acesta de a scrie? A crezut că ne dă, astfel, în mod perfect, coloarea locală? a crezut d-lui că vor rămînea în limbă cuvintele d-sale scoase de prin hrisoave? a sperat vr'un singur moment că ele vor contribui la formarea şi întregirea limbei noastre literare? In orice caz, ele produc un efect supărător, şi cu atît mai mult regretăm acest lucru, cu cît ştim ce limbă putea să ne dea autorul „Vieţei la ţară“ şi a „Imnurilor păgîne“. Am insistat puţin mai mult asupra acestei chestiuni din cauză că e la ordinea zilei; limba noastră literară nu e formată încă pe deplin, ea aşteaptă de la scriitori să o fixeze în linii precise. Ce s'ar face însă cînd toţi marii noştri artişti, se vor întoarce în modul acesta, la isvoare moarte? Acum, în privinţa fondului: Autorul e singurul scriitor romîn actual, am putea spune, care se apropie mult de arta clasică. In operele sale vom vedea acea cumpătare în imagini şi în exprimare, acel suflu puternic ce dă naştere creaţiunilor sănătoase. Aceste trăsături caracteristice apar pînă într'un punct şi în *Miriţa*. Să o punem alăturea cu *Dumbrava roşie*, poemul eroic a lui Alexandri. Aceasta, operă de imaginaţie, de sentiment, are acel avînt poetic, acea expansiune ce emoţionează, proprie lucrărilor de inspiraţie romantică, şi în privinţa aceasta *Dumbrava roşie* e superioară lui *Miriţă*, care e o producţie rece, străbătută de un spirit serutător, critic. Poema lui Alexandri nu întrebuinţează cuvinte culese de prin cronici şi hrisoave şi totuşi — 'şi-aminteşte d. Z. — sunt pasagii splendide, evocătoare a trecutului, sunt versuri muzicale, ce răsună tainic şi te îmbată:

„Trecut-au patru secoli din ziua cea (fatală
Cînd se'ngropă'n ţărînă a duşmanilor (fală“

De asemeni, cine nu-şi aduce aminte, după povestirea învăluită în mister a unchiaşului bătrîn, sfîrşitul acela simplu dar atît de poetic:

„El zice, focul arde dumbrava luminînd,
Prin crengile frunzoase trec umbre sus- (pinînd“.

Miriţă, cu cîte-va excepţii — sfîrşitul ca: *Lupta şi Marghita* — nu ne prezintă pasagii care să ne transporte, care să ne răpească şi să ne mişte în grad mai înalt; e o operă mai mult cugetată de cît simţită,—şi dacă e, o să comparăm ambele aceste poeme, sufletul nostru mai degrabă e atras de avînturile romantice ale *Dumbrăvei roşii*, care cu toate scăderile sale, rămîne o operă dătătoare de alese plăceri artistice, care te înalţă şi-ţi evoacă măreţia vremurilor stinse. *Miriţă* pe lîngă părţi care întunecă întru cîtva poezia conţinutului — precum e capit. 13, în care ne surprinde prozaismul cîtor-va expresii ce nu-şi aveau locul, pe lîngă părţi de tirade patriotice care scad tonul măreţ al operei, cum e cap. IX în care cetim:

„...eu aici sunt pămînteanul
Iar tu, Maghiar, eşti veneticul“.

În afară de acestea. găsim o descriere admirabilă a durerei ce cuprinde pe oşteni la vederea trupului neînsufleţit al Marghiteî:

„Intoarnă-te iarăşi în forme de flori
In farmecul genelor stinse,
Şi lasă pămîntul sub pete de nori
Sub umbre de aripi întinse“ etc.

Apoi pagini splendide, în formă populară, care întrec cele mai strălucite transpuneri ale lui Alexandri şi care ne dovedesc că atunci cînd îşi găsesc artistul în adevăr mare, elementele populare, pot da opere care să impresioneze. Nu citez, căci ar trebui să transcriu întreg cap. V: *Oltul*; mai avem pagini de un realism frumos şi bine redat (cap. 15: *Banul*) cite va pasagii ne amintesc pe Eminescu (pag. 53—54 de ex.) In rezumat, *Miriţă* e o lucrare viguroasă, redată într'o formă concisă, clasică, cu unele versuri sonore, bine legate, sculptate am putea spune, o operă din care multe fragmente le vom ceti fără îndoială, în curînd, prin antologii, prin cărţi de cetire; o lucrare ce se citeşte cu plăcere, cu calităţi evidente, dar care *nu e un pas înainte*. De altfel, e de trebuinţă oare să apelăm la poemul eroic, pentru ca putea intra — după expresia unui critic — în „mişcarea literară a omenirei?“. Poemul eroic, oare, va trebui să ispitească pe marii noştri scriitori, astă-zi, în secolul al XX-lea, cînd totul tinde spre subtilizare, spre analiză, spre artă înaltă? Şi acum, ca încheiere, o simplă întrebare: Stă, această operă, în corcondanţă cu cele spuse de autor, anul trecut, în discursul său de recepţie? Dar... să las timp cetitorilor să reflecteze.

Evandru

Alegerea noului arhiereu

— Reflecţiuni asupra alegerii —

După zbuciumul, care de atîta timp durează în Biserica noastră, după atîtea acuzaţiuni de moralitate şi imoralitate, fiecare ar fi fost în drept să creadă că cei de la cîrma Bisericii vor fi învăţat ceva şi că de acum înainte se vor sili să bage în clerul superior numai persoane ireproşabile din punct de vedere moral, ca să nu se mai poată aduce Bisericii nici un atac pe această temă. A fost ce a fost, îşi va fi zis toată lumea; de acum înainte se vor fi învăţat şi ei minte; nu vor mai sui pe fiecine la arhierie; vor lua mai multe garanţii, ca nu cumva din cauza păcatelor persoanelor să se menţie în Biserică starea de neîncetată turburare care a cauzat atîta scandal pînă acuma.

Aşa a fost firesc să cugete fiecare om, şi mintea sănătoasă arată că într'adevăr sinodalii trebuiau să înveţe ceva din împrejurările prezente.

Această judecată e firească la oamenii fireşti. N'a fost firească, însă, la Prea Sfinţiţii noştri din Sinod, pentrucă nici Prea Sfinţiile Lor nu sînt oameni fireşti.

In loc de a ţinea seamă de grelele împrejurări prin care a trecut Biserica şi a nu o mai necinsti prin persoane necurate, ei au rămas tot în sistemul lor vechi, adică de a introduce în Sinod prrsoane după chip şi asemănare. Prin astfel de persoane s'au produs atîtea scandaluri, şi totuşi se vede că părerea sinodalilor a rămas tot cea veche: Pentru cei curaţi nu e loc în Sinod!

Felul cum, în actuala sesiune a Sf. Sinod, s'a umplut vacanţa de arhiereu care exista de anul trecut, a indignat pe toţi cei care privesc cum se desfăşură viaţa bisericească la noi. Căci a alege pe Arhimandritul Humulescu, care a fost şi comfirmat de ministru, cînd aveai atîţia mai buni de cît dînsul, — pe Humulescu a cărui reputaţiune nu e a unui om cu viaţă bisericească, şi a-l alege tocmai acuma, cînd toţi ne plîngem că în Biserică nu e viaţă morală,—înseamnă a pălmui simţul creştinesc al credincioşilor, a le da peatră în loc de pînea duhovnicească pe care o cer.

Prea Sfinţiţii din Sinod sfidează simţul moral al creştinilor şi-şi bat joc de ei, cînd, cu toate că-i văd scandalizaţi de ce se petrece în Biserică şi cu toată larma ziarelor pe această chestiune, duc la arhierie tot pe cei mai nevrednici şi mai neruşinaţi!

Apoi cum, Prea Sfinţiţilor?.. arhieria a ajuns dreptul netrebnicilor şi beţivilor? Aţi luat-o în arendă de undeva şi vă simţiţi datori să o acordaţi numai la cei care vă seamănă? Cei buni şi care vă întrec trebuiesc ţinuţi sistematic la distanţă ca nu cumva să vă întunece? Nu vă gîndiţi că se va sătura odată şi această turmă creştinească şi că vă va lua cu parul, ca pe nişte păstori netrebnici care vă bateţi joc de trebuinţele ei?

Prin intrarea Arhimandritului Humulescu în clerul înalt nivelul Sinodului nu s'a rîdicat cu nimîc. Sinodalii nu s'au gîndit să aleagă pentru Biserică un om care să corespundă trebuinţilor prezente. Au ales tovarăş pentru Prea Sfinţiile Lor, la nivelul lor, fiindcă cinstitelor feţe sinodaliceşti nu le trebue persoane care să le întreacă cu ceva, ci tot de acele care produc scandal cu viaţa lor.

Sinodalul romîn nu se învoeşte cu clericii care se disting prin viaţă creştinească şi învăţătură bisericească. Mai bine să piară Biserica de cît să se învoiască el cu oameni care nu-i pot servi ca tovarăşi la lucruri pe care le critică lumea.

De d. Haret care se laudă şi declamă că vrea progresul Bisericii, şi totuşi confirmă la arhierie oameni ca Arhimandritul Humulescu, nu ştim ce să mai zicem. Constatăm însă cît de nesincer este în declaraţiunile sale şi cît de mult îi place să rîdice sus oameni pătaţi ca să se poată juca cu ei ca cu păpuşile.

Cu asemenea procedări însă noi rămînem tot în păcatele vechi, şi atunci Prea Sfinţiţii din Sinod trebuie să suporte cu resemnare toate imputările pe care poporul li le aduce. Lumea îi declară vinovaţi de multe din durerile prezente, şi dacă, după toate criticele care li s'au adus, Prea Sfinţiile Lor nu mai înţeleg că publicul s'a săturat de toleranţa tuturor păcatelor şi nu mai vrea scandaluri în Biserică, provocate de Prea Sfinţiţii cu moravuri uşoare, — înseamnă că Prea Sfinţiile Lor sînt oameni incurabili, pe care nimic nu-i mai poate îndrepta şi că poporul creştinesc degeaba mai aşteaptă ceva de la ei.

Cu asemenea conducători în legea creştinească e explicabil de ce am ajuns atît de jos. Aveam dreptul să sperăm încă că ne vom rîdica, şi anume că cel puţin de acum înainte se va pune mai multă seriozitate la recrutarea clerului înalt.

Alegerea şi confirmarea noului arhiereu dovedesc că ne-am înşelat, că Prea Sfinţiţii de la Sinod nu s'au învăţat minte, că nu pot prinde minte.

In asemenea împrejurări, îi rugăm să nu se supere de meritatele critici cari li se aduc, şi mai cu seamă să nu mai facă gură că propaganda catolică face progrese. Căci cei mai buni agenţi ai propagandei catolice sînt tocmai Prea Sfiinţiile Lor, care nu se îngrijesc ca în înaltele noastre sfere bisericeşti să se înceteze cu păcatele trecutului care zmintesc pe credincioşi şi aduc turburare în Biserică.

Din faptul alegerii noului arhiereu înţelegem că de la sinodalii de azi Biserica nu se poate aştepta la nimic, fiindcă ei nu înţeleg s'o rîdice peste nivelul lor care am văzut ce a produs pînă acuma. Deci Biserica mai are mult de suferit, şi anume până cînd cîrma ei va încăpea pe mîna unor clerici care au alt ideal despre arhierie.

Va fi cam mult pînă atuncea şi ne temem să nu fim surprinşi de o catastrofă.

Iona.

INFORMATII

❑ *Din ordinul comandantului regimentului Ştefan-cel-Mare No. 13, toţi ofiţerii de rezervă care aparţin acestui regiment, sunt obligaţi ca, cel mai tîrziu, în termen de 5 zile, de astă-zi, să'şi comunice, prin o cartă postală, domiciliul exact pe care-l au actualiminte precum şi profesia.*

❑ **Examenele şcoalelor primare.**— Ministerul cultelor şi instrucţiunei publice a trimes o circulară la o parte din şcolile primare, prin care face cunoscut d-lor directori ai şcolilor respective că elevii din cl. IV vor depune examenul de absolvire în zilele de 6—9 Iunie inclusiv.

Cursurile la aceste clase vor începe în ziua de 3 Iunie, a celorlalte clase vor continua pînă în ziua de 13 Iunie inclusiv.

Odată cu această circulară atrage atenţiunea d-lor directori că la proba scrisă de limba romînă să se dea de preferinţă o lucrare în compunere potrivită cu gradul de cultură al elevilor şi sub nici un cuvînt să nu se dea analiză gramaticală. La aritmetică să se dea o problemă practică.

In sala de examen se vor afla caetele de compunere şi de aritmetică ale elevilor cu lucrările executate în cursul anului.

❑ Şedinţele consistoriului Spiritual al mitropoliei s'au terminat alaltăeri şi se vor relua la jumătatea lunei viitoare.

❑ Elevii liceului militar au plecat azi dimineaţă în excursiune, sub conducerea d lui prof. V. Teodoreanu la Ungheni. Elevii se reîntorc la orele 5 p. m.

❑ Ministerul instrucţiunei a autorizat direcţiei şcoalei de arte şi meserii, ca elevii şcoalei să facă o excursie în valea Prahovei.

❑ Eri dimineaţa s'a oficiat un Te-Deum la Mitropolie cu ocazia zilei onomasticei a Principesei Ileana.

❑ Direcţiunea generală a C. F. R. a acordat o reducere de 50 la sută membrilor cercului artistic şi literar „Arta şi Munca“ din diferite oraşe din ţară, care se vor întruni în congres la Bucureşti, în zilele de 2—13 Iunie st. n. a. c.

❑ **Din Bacău.**—I. Goldsferer, comerciant de Galanterie şi mărunţuşuri, a fost declarat în stare de faliment.

— In urma intervenţiei administraţiei comunale, brutarii au ieftinit pînea

— D. colonel Costescu, victima accidentului, despre care s'a vorbit, se află acum pe deplin restabilit.

— Elevi liceului din localitate au plecat în excursie ştinţifică pe Valea Trotuşului.

— Comerciantul H. F. Goldştein, din str. Lecca a încetat plăţile.

❑ Duminică 23 c., ora 1 p. m. va avea loc cununia religioasă, a drăgălaşei d-şoare Ecaterina Găucă, fiica Economului C. Găucă, Parohul Bisericei Sf. Vasile din Tataraşi, cu d. Stefan Strachinariu, secretarul gărei Burdujeni.

❑ D. prof. univ. Petru Rîşcanu a mai primit, din carnetele trimise pentru statua lui *M. Kogălniceanu*, următoarele sume:

N. Răutu, profesor, deputat, Botoşani, lei 700. N. G. Dumitrescu, profesor, primar al urbei Piteşti, lei 150; N. Droc-Bărcianu, profesor, Giurgiu, lei 52; Elevele de la şcoala Notre Dame de Sion din Iaşi, lei 80; D. Stănescu, dir. lic. Buzeu, lei 100 bani 90; Conferinţa d-lui Dr. M. Manicatide, prof, univ., Giurgiu, lei 289 bani 50; Const. Crupenski, prefectul jud. Iaşi a dat lei 300; Casa şcoalelor, carnet, lei 50. Total lei 1722 b. 40.

❑ **Concursul corurilor şcolare.** — Mîine, după cum am anunţat, va avea loc la Teatrul Naţional, concursul corurilor şcoalelor secondare din localitate. Dimineaţa de la orele 9—12, va fi concursul între şcoalele de fete, iar după amiazi, de la orele 3—6 şcoalele de băeţi.

Iată programa:

Dimineaţa: 1) *Şcoala profesională de fete „Sf. Sava“* a) Bortneanscki: Concert „Veniţi să lăudăm“; b) Iohann Strauss: Frumoasă Dunăre albastră; c) G. A. Dinicu: Dor de sat, armonizat de E. Mezzetti. — 2). *Şcoala secundară de fete gr. II „Oltea Doamna“*. a) Ed. Caudella: Tatăl nostru, rugăciune; b) C. M. Cordoneanu: Hora „Liga Romînă“; c) Dr. Otremba şi Ed. Caudella: Marşul din opereta „Olteanca“. — 3). *Şcoala normală de învăţătoare „Mihai Sturza“*. a) Popescu—Passere: Din Leturghie „Imnul Heruvic“; b) F. Mendelssohn—Bartholdy: Privighitoarea; c) C. Porumbescu: Serenadă; d) E. Mezzetti: Plîngerea Ţării.

După amiază: 1) *Liceul „Naţional“* a) G. Muzicescu: La Botezul Domnului; b) E. Mezzetti: Melodia populară „Dor de Sat“; c) E. Mezzetti: „Prinţul Carol“, marş de promenadă.—2) *Gimnaziul „Ştefan cel Mare“* a) C. M. Weldr: Rugăciune; b) Flechtenmacher—Cirillo: Vechea mîndră Romănie; c) ***: Deşteaptă-te Romîne! — 3) *Şcoala normală de Invăţători „Vasile Lupu“*; a) D. Ionescu: Impărate ceresc; b) Gounod: O! Salutaris; c) D. Ionescu: Imnul şcolar; d. Mendelssohn: Al vănătorului bun rămas) 4). *Gimnaziul „Alexandru cel Bun“*: a) R. Schumann: Salut primăverii; b) T. Teodorescu: Ca pre împaratul, cor religios; G. Bizet: Marşul regilor, cîntec popular provensal, din „Arlesiana“; c) T. Teodorescu: Fata de păstor, cîntec în gen popular. — 5) *Seminarul „Veniamin“*: a) ***: Concertul în Do major ce se cîntă la Invierea Mîntuitorului; b) Rillé: Imnul Nopţii, serenadă; c) G. Verdi: Finale Primo din Actul I din op. Attila; d) D. Dimitriu: Cîntecul Dorobanţilor.—6) *Liceul Internat „C. Negruzzi“* a) R. Wagner: Cor din opera Tannhäuser; b) Lvov-Muzicescu: Doamne miluieşte; c) Mendelssohn: Privighitoarea; d) E. Mezzetti: Floarea din pîrleaz.

❑ Comisiunea societăţei viticole, compusă din d-nii Pandele Zamfirescu, M. Viorescu, A. D. Patraşcanu, V. Jora, C. Rivalet, I. Rohr, M. Stratan, G. Ulrich, I. Casetti, St. Drăghici şi C. D. Buznea, însărcinată să elaboreze programul organizării expoziţiei de struguri şi fructe, se va întruni Luni 24 Maiu.

❑ In urma ivirei holerei în Rusia, direcţia generală a C. F. R. a trimes tuturor staţiunilor o circulară prin care cere, ca pasagerii, care vor Rusia, prin punctele Ungheni praveghiaţi, fie că acei călă transit prin Romînia, fie că ţară.

Pentru acest scop şefii de primi paşapoartele călătorilor din Rusia, ce li se vor remite nele poliţieneşti, care au deja această privinţă, cu obligaţiu le preda de la un şef de tren pînă la staţiunea de destinaţi frontieră a călătorilor.

Şefii de tren vor exercita o atenţiune asupra sănătăţii călă timpul mersului trenului şi o dispoziţie vor observa la călăt raporta primului şef de staţie rîndul său va aviza telegrafi mai apropiată staţiune unde s medic şi în lipsa acestuia ori-care va veni să primească bo

Sumarul numărului de mîine d *revistă romînă“* **de sub direcţiu** C. Rădulescu-Motru, este:

Noutăţi: Turburările din sînu cii.—D. N. Iorga la Academie.— regularităţile ce se petrec la M de Instrucţie. Examenele de c de limba franceză.—Ex libris. S generală. Metodologia statistic Stanislas Cihoski.

Chestiuni actuale: C. Dimitre Către tinerimea universitară. Mandrea. Decăderea religiei în

Ştiinţe sociale: D. Drăghicescu şi democraţia.

Literatură: Ion Ghiru Nanov. Nicolae Pora. Intîrziaţii...

Şcolare: C. V. Buţureanu. şcoalei din Mannheim.

Note şi discuţiuni: N. Ştefă cint. Ura în potriva capitalului

❑ D. Alex. Gall a fost num cercului domenial Toprazor, di ţul Constanţa, direcţia Dobroge

D-sa va pleca Luni acolo p depune jurămîntul şi-a lua po primire.

❑ Duminică 30 Mai se vor ţi mile conferinţe ale cercurilor c învăţătoreşti din anul acesta.

Ele vor fi reluate odată cu derea noului an şcolar.

SPECTAC

● Impozantul cortegiu al tra rei rămăşiţelor mortuare ale lui VII regele Angliei, se desfăşoa seară Simbătă pe pînza cine fului Pathé Frères din **grădina diru**. Pe întreg parcursul de la Buckingham la Catedrala West sicriul, aşezat pe un afet de t urmat de fiul său noul rege şi Regina Maria, Regina văduv gliei, Impărăteasa văduvă a Rus gele Danemarcei, Regele şi Regi vegiei, Ţarul Bulgariei etc. Totu cis înregistrat şi redat de cinem

O a doua serie, care soseşt cîte-va zile, va reda toate cerem funeraliile defunctului rege al A

Excepţionalul program cuprind nouă serie din Erupţiunea Etnei,— nouă, nevăzută încă aci,—Vulcanu erupţiunei, lava clocotindă se re imense şiroae acoperind mii de pămînt. Redarea perfectă a aces deri, va convinge încă odată pe tori că cinematograful este cel m triumf al invenţiilor moderne, est şi gazeta viitorului.

Intr'o excelentă şi splendidă c intitulată Max Linder şi brînza membert, apare tot astă seară cul artist, care e autorul însuşi a înscenări. Fermecătoare vederi d tură din Piemontele Italian, Un comic din timpul recentelor inunc Paris, o reuşită comedie Soacra codilul şi multe alt scene teatral natură etc., complectează sp program de astă seară Simbătă al teatrului cinematografic din **Bragadiru.**

Mîne Duminecă Matineu la C doli şi mîne seară reprezentaţie dina Bragadiru.

❑ La cinematograful Gaumo Grădina Cuza-Vodă strada Lăpu care atrage în fie care seară lu ce în ce mai multă, va fi astă gram nou şi foarte bogat.

„Viaţa regelui Henric al 2 Franţei“ este titlul unei dra culori, aranjată de cei mai bu tişti. O altă dramă emoţionant figurează în programul de ast este „Contesa Nerval“.

Mai sunt apoi „Băi de mare şi din Zinderzee“, după natură; A rile de dragoste ale lui Mephist special, marea dramă „Calul Sa un subiect din viaţa de la ţară: tean vroia să vîndă calul de c servise mult timp, dar care n urmă deveni bătrîn şi istovit. S rul său însă îl rugă să i-l cedez cum stăpînul nu putu vinde c cedă în schimbul unei sume.

Intr'una din zile, servitorul la malul mărei, fu surprins de tîrît de valuri. Nimeni nu-l auzi vină în ajutor. Calul său care mal, recunoscu glasul stăpînului zînd că acesta îl cheamă întră şi isbuti să'l salveze de la moa

In afară de acestea program cuprinde o serie de comedii, bu moristice, sportive etc.

Intrunirea de la Roman

Sosirea fruntaşilor. — Intrunirea dela Club. — Cuvintările.

D. Take Ionescu, însoţit de d-nii N. Fleva şi Toma Cămărăşescu, a sosit la Roman eri cu trenul de 7 ore dim. Cu alt tren au sosit domnii Cincu, A. A. Bădareu, Caragiale, D. P. Moruzzi.

La gară au fost întîmpinaţi de către d. C. Cantacuzino Paşcanu, toţi membrii clubului şi mai multe sute de cetăţeni, care au făcut iubitului nostru şef şi fruntaşilor noştri entuziaste ovaţiuni.

Trenul soseşte în gara Roman în sunetul muzicei, care intonează marşul Democraţiei.

D. Take Ionescu este întîmpinat de d. C. Cantacuzino Paşcanu, care-l conduce în sala de aşteptare unde i se prezintă atît d-sale cît şi d-lor Fleva şi Cămărăşescu, un mare număr de fruntaşi ai oraşului, cu care şeful nostru şi fruntaşii noştri să întreţin aproape o jum., de oră, apoi pleacă la d. Cantacuzino Paşcanu unde sunt găzduiţi.

In oraş este o mişcare neobişnuit de mare, strada care duce de la gară în oraş, este înţesată de lume, care aşteaptă trecerea şefului şi fruntaşilor noştri.

Din nou în tot parcursul pînă la d. Cantacuzino Paşcanu, şeful şi fruntaşi noştri sunt călduros primiţi de cetăţeni.

La orele 9 dim., d. Take Ionescu şi fruntaşi noştri au luat ceaiul, apoi la 11 ore, au luat parte la întrunirea de la club.

Intrunirea de la Club

Saloanele clubului sunt archi pline. D-nii Take Ionescu, N. Fleva, Toma Cămărăşescu, D. Moruzzi şi Ion Caragiali cari au sosit mai tîrziu i n s o ţ i ţ i de d. C. Cantacuzino Paşcanu, dr. Riegler şi mai mulţi fruntaşi ai partidului din Roman, sunt primiţi cu ovaţiuni frenetice care durează mai multe minute.

D. C. Cantacuzino Paşcanu, luînd cuvîntul spune că e fericit să vadă pe cel mai valoros şi brav cetăţean, pe şeful nostru, la Roman după succesul pe care l'am dobîndit la alegerea de la 23 Aprilie.

Spune că alegerea d-lui dr. Riegler a fost o alegere care a dat izbînda la primul scrutin cu uşurinţă pentru că n'au îndrăznit adversarii să desfăşure presiuni pentru că sunt slabi şi fără putere faţă de puterea partidului conservator democrat.

Urează bună venire d-lui Take Ionescu a cărui activitate e o adevarată luptă pentru gloria şi înălţarea ţărei.

Aplauze puternice şi ovaţiuni nesfîrşite acoper caldul discurs al d-lui C. Cantacuzino Paşcanu.

D. **Take Ionescu**, face călduroase elogii d-lui C. Cantacuzino Paşcanu spunînd că simte o adevarată mulţumire sufletească de-a să afla în mijlocul uneia din cele mai admirabile organizări politice a partidului conservator democrat în ziua în care să sărbătoreşte onomastica unui conducător de valoare ca d. Cantacuzino Paşcanu cel mai scump şi cel mai preţios amic al seu.

Spune că alegerea de la Roman dovedeşte marea autoritate de care se bucură partidul conservator democrat la Roman.

Partidul liberal a fost învins şi carpiţii au fugit din faţa urnei. Guvernul este muribund şi dacă n'a sucombat încă, e că Dumnezeu îngreuniază cele din urmă zile ale celor păcătoşi.

Terminînd în mijlocul unor ovaţii entuziaste cu convingerea că partidul conservator democrat este indicat de ţară să vie la putere.

D. **N. Fleva.** Spune că nu mai are dreptul să poarte firma de liberal un guvern care a violat toate libertăţile şi impilat toate clasele.

Partidul conservator democrat ducînd lupta pentru democraţie, el ocupă primul loc şi el singur are dreptul a vorbi de respectarea dreptului şi libertăţilor publice.

Aduce omagii organizărei de la Roman şi şefului ei iubit, d. C. Cantacuzino Paşcanu simţindu-se fericit că ia parte la o adevărată serbătoare de partid care este cea mai puternică dovadă de dragostea care leagă pe bravii cetăţeni romaşcani d'un şef distins ca d. Cantacuzino Paşcanu a cărui iubire pentru partid este cea mai tare temelie a organizărei noastre de la Roman.

D. Cantacuzino Paşcanu a părăsit privilegiile şi viaţa de plăceri pentru lupta democraţiei care cere jertfe, iată un măreţ exemplu care va servi de pildă pentru ridicarea tuturor energiilor.

D. **Toma Cămărăşescu.** Spune că este cu neputinţă ca partidul conservator democrat să nu vie în curînd la putere, de oare ce este indicat de ţară şi nu se poate trece peste voinţa ţării.

D. **I. L. Caragiale.** Zeflemiseşte pe junimişti. Spune că o dată un călător fiind întrebat de bilet, de conductor, să tot căuta prin busunare. Conductorul spunîndu-i că n'are bilet, călătorul i-a răspuns încurcat: „nu prea am".
Tot aşa şi d. Carp cînd s'a dus la Palat să ceară puterea, Regele l'a întrebat: „ai partid" iar d. Carp răspunse ca şi călătorul din tren încurcat: „nu prea am" Apoi fără partid şi numai cu ministere nu se poate lua puterea şi d. Carp nu va avea puterea.

Aduc felicitări d-lui C. Cantacuzino Paşcanu d-lui Take Ionescu şi fruntaşilor pentru izbîndele dela Roman şi dela Tecuci.

D. Dr. **Riegler**, Spune că are speranţă să nu vadă senatul pentru că în curînd vom avea alegeri generale. Aduce omagiile şi admiraţiunea sa d-lui Take Ionescu.

La oarele 1, a fost un dejun la d. C. Cantacuzino Paşcanu la care au luat parte d. Take Ionescu şi fruntaşii sosiţi. La oarele 3 d. a. recepţia la care au mai luat parte şi d-nii A. Badareu, Nestor Cincu, D. Moruzzi, dr. Manolescu, dr. Cătulescu, I. Bacalu, Anghelescu, fost prefect la Tecuci, Em. Buznea şi alţii.

D. Take Ionescu şi fruntaşii s'au întors cu trenul de sara la Bucureşti.

Ultime INFORMAŢII

❑ Şeful partidului nostru de comun acord cu fruntaşii cari au fost ieri la Roman, au stabilit pentru ziua de 5 Iunie adunarea comitetului executiv central al partidului; pentru 6 Iunie întrunirea comitetului general (foşti miniştri, deputaţi, senatori, foşti primari, prefecţi şi secretari generali) şi, în ziua de 7 Iunie, întrunire publică, cu delegaţi din provincie, în sala Eforiei.

Delegaţii din Iaşi, în număr de peste două sute, vor pleca în dimineaţa de 7 Iunie, cu tren special, care va sosi în Bucureşti la orele 2 p. m.

❑ **Cazul Averescu.**—*Iată amănunte complimentare asupra hotărîrii luată de ministrul de războiu de a da în judecată pe generalul Averescu: ministrul a găsit motiv de dare în judecată o carte postală recomandată pe care generalul Averescu o trimisese d-lui Al. Marghiloman.*

D. Averescu, înainte de a trimite acea carte postală, scrisese d-lui Marghiloman o scrisoare în care spunea: „ştiu că sunteţi om leal şi sper, că, după ce aţi luat act de răspunsul meu la interpelarea dv. şi de memoriul ce am prezintat, veţi conveni a recunoaşte, că aţi fost indus în eroare".

La această scrisoare d. Marghiloman a răspuns, foarte tîrziu, următoarele: „am citit cu atenţiune memoriul dv. şi regret că el nu m'a adus la convingerea, că trebue să-mi schimb părerea.

La acest răspuns al d-lui Marghiloman, generalul Averescu i-a trimis cartea postală recomandată, cu următorul cuprins: „regret foarte mult că, în loc să găsesc în d. Marghiloman un om civilizat, am găsit, sub spoială de civilizaţie, un calomniator".

D. Marghiloman a remis ministrului Crăiniceanu acea carte postală, dar nu-i a remis şi scrisoarea pe care a declarat că a perdut-o.

*

Cazul a fost adus la cunoştiinţa comitetului superior al armatei. Patru din comitet au fost pentru darea în judecată a generalului, doi au spus că nu se pot pronunţa, căci nu-şi pot da avizul înainte de a fi judecat generalul.

D. general Crăiniceanu a adus chestia, zilele trecute, în discuţia consiliului de miniştri, care a declarat că nu se mai poate pronunţa, întru cît o altă instanţă a fost sezizată înaintea lui.

In faţa acestei situaţii se crede că generalul Averescu va fi pedepsit disciplinar direct de ministru.

❑ *Liberalii nemulţumiţi vor porni campanie şi contra eforiei sf. Spiridon.*

Se va aduce la cunoştinţa clubului un caz foarte recent, privitor la darea în întreprindere a încălzitului spitalului central cu calorifere. Liberalii nemulţumiţi pretind, că lucrarea a fost dată unei case din Viena, cu preţ mult mai mare de cît oferise o casă din Berlin, care nici n'ar fi fost trecută în procesul-verbal, care a fost trimis ministerului.

❑ *D. C. Stere, care se află la Champelle, va sosi în ţară, spre a lua parte la întrunirea liberală de la 30 Mai.*

❑ *Primul ministru a trimes la Iaşi pe un funcţionar superior al ministerului de interne, ca să iee informaţiuni asupra celor întîmplate la clubul liberal şi asupra cauzelor lor.*

❑ La ştirea ce am dat-o, că între agitatorii contra primului ajutor de primar se găseşte şi d. Eraclide, ajutor de primar, acesta, printr'o scrisoare ce-o publică ziarul liberal local, ne dezminte şi tratează ştirea noastră de tendenţioasă.

Nu urmărim să provocăm duşmănie între cei doi ajutori de primar. N-am face-o chiar dacăea n'ar exista, de ce am face-o cînd ea există dar?

D. Fîntănariu a fost atacat în plin club, în prezenţa d lui Eraclide. Atacurile s'au pornit chiar de la o întrebare ce-o făcuse d. Eraclide — şi acesta, coleg de slujbă cu atacatul, solidar cu actele acestuia — aşa presupune uzul — n'a găsit un cuvînt de protestare.

D. Eraclide este primul adjutant al d-lui G. G. Mîrzescu. Acesta n'are nici un motiv personal să fie contra d-lui Fîntănariu, de cît motivul că d. Eraclide este foarte rău văzut de primul ajutor de primar, care i-a luat din atribuţiuni, care a tăcut cînd, într'o consfătuire intimă, d. Eraclide fusese acuzat de incorectitudine.

D. Mîrzescu, dacă nu s'ar fi întîmplat toate acestea, n'ar fi avut nimic cu d. Fîntănariu — şi este foarte natural că d. Eraclide, cînd vede că d. Mîrzescu luptă pentru el, să-l încălzească la luptă.

Deci noi n'am însinuat. D. Eraclide şi d. Fîntănariu, ambii la un loc şi fiecare în parte, ne sunt perfect indiferenţi. Noi avem convingerea, că fie-care în felul seu, pentru motive osebite şi pentru motive la fel—de incapacitate—ambii n'au ce căuta în administraţia comunală.

❑ Senatorul de tuberculoşi ce se construeşte pe sama direcţiunii generale a aerviciului sanitar, la Bîrnova, se va inaugura în primele zile ale lunei Septembrie.

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturii judeţului să-i înainteze un tablou de sumele încasate de comuni în ultimii trei ani.

❑ Delegaţia judeţeană întrunită azi dimineaţă, a aprobat mai multe credite cerute de comunele din judeţ.

❑ Din cauză că sunt prea puţine procese la ordinea zilei, consiliul de războiu nu va ţinea şedinţă în cursul acestei luni.

❑ Joui 27 Mai, se va face primul apel la caritatea publică, pentru a susţinea „colonia şcolară", al căreia scop este, după cum se ştie, de a trimete pe copiii debili şi saraci la aer curat, de mare, sau de munte, pe timp de o lună.

Multe d-ne din elită s'au obligat a da sprijinul moral.

D-na Maria C. Buţureanu, institutoare, va ţinea o conferinţă în aula Universităţei, Joui 27 Mai, la orele 5 p. m., în folosul societăţei; d-sa va vorbi despre: D-na de Stäel.

Biletele se găsesc la direcţia şcoalei „Gh. Asachi".

❑ Cu începere de la 15 Iunie se vor acorda concedii soldaţilor din garnizoana locală pe timp de 30 zile pentru a putea lucra la munca cîmpului.

❑ Revizoratul şcolar va întocmi un tablou de numărul elevilor care se vor prezinta la examenul de absolvire a cursului primar rural, care va fi înaintat casei rurale.

❑ Pentru manevrele regale ale Corpului IV, cari vor avea loc la toamnă vor fi chemate contingentele începînd cu cel din 1902.

❑ După rapoartele administratorilor de plăşi trimese prefecturei judeţului, starea sămănăturilor este cît se poate de excelentă.

Livezile, viile şi pomii se găsesc în condiţiuni cît se poate de bune.

❑ Ministrul justiţiei a refuzat să aprobe mutarea între ei a d-lor Diaconescu, preşedintele trib. Iaşi, s. III şi C. Vasiliu, preşedintele tribunalului Dolj, s. II.

D. Diaconescu s'a întors astă-zi din concediu.

❑ Mîine are loc, după cum s'a anunţat, concursul corurilor şcolare.

Nici juriul examinator şi nici administraţia comunală, care deţin biletele pentru acest concurs, n'a avut gentileţa să invite şi să trimeată şi ziarelor bilete pentru mîine, de şi ziarele le-au publicat programul şi ştirile privitoare la concurs.

Asta, pentru ca să se ştie. Biletele au fost distribuite după placul celor de la primărie?

◑ Fruntaşii liberali din Iaşi au primit astăzi invitaţiuni pentru întrunirea publică de la 30 Mai.

Invitaţiunile sunt subscrise de d. I. I. C. Brătianu, ca preşedinte al comitetului executiv central.

❑ D. Ath. Gheorghiu, deputat, a invitat pentru astăzi, la ora patru, la clubul liberal, pe membrii clubului, în vederea alegerei ce va avea loc mîine la casa de Economie din Tatarăşi.

❑ Eri s'a făcut, la biserica Sf. Constantin şi Elena, sfinţirea drapelului societăţei de binefacere „Elena Cuza", a căruia preşedinţe de onoare e d. Const. Chirilă, fost deputat.

Au asistat toţi membrii societăţei, precum şi reprezentanţii celorlalte societăţi din Iaşi.

După ce s'a făcut sfinţirea apei şi sfinţirea drapelului,—d. Lascar Antoniu, naşul drapelului, a ţintuit drapelul, predîndu-l preşedintelui.

D. Lascar Antoniu urează societăţei spor şi progres, ca să ajungă la baze solide cum au ajuns celelalte societăţi similare, promiţînd în acelaş timp tot concursul seu.

A. vorbit apoi d. A. Carp, vice-preşedintele soc. Fraterna—Păcurari, îndemnînd la muncă pe membrii societăţei care poartă numele celei mai vrednice Domniţe Romîne „Elena Cuza", spunînd că numele şi persoana naşului drapelului, precum şi al preşedintelui de onoare al societăţei, sunt o chezăşie şi mai mare că societatea va avea norocul să facă progrese frumoase.

De la biserică, membrii societăţei, în frunte cu muzica, au plecat, în frunte cu preşedintele de onoare d. C. Chirilă, la berăria „Zimbru", unde a avut loc un banchet, la care au luat parte 150 de persoane.

❑ Aseară tînărul M. Wolf, din strada Ţuţora No. 16 s'a luat la ceartă cu băiatul N. Cazacincu.

La un moment dat, acesta din urmă s'a repezit la Wolf şi l'a lovit cu un cuţit, rănindu-l grav la mîna stîngă.

Pacientul a fost transportat şi internat la spitalul Paşcanu, iar Cazacincu a dispărut.

❑ Pe cînd parchetul şi poliţia aveau informaţii sigure, că lipovanul Belcic principalul autor al asasinatului lui Taman, s'a refugiat în Rusia, Belcic a venit ieri calare la o cîrciumă de lîng Abator, unde a băut un litru de vin.

Mai mult: s'a aflat că asasinul se a flă găzduit la socrul lui Topor, unul din asasinii lui Taman.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 22 Mai

Acuzaţiile contra Mitropolitului Primat

Bucureşti.—Sf. Sinod a primit eri 21 Mai, o a treia petiţie, din partea preoţilor mai jos semnaţi, prin care cer darea în judecată a Mitropolitului Primat.

Iată acea petiţie:

Inalt Prea Sfinţite Preşedinte,

Episcopul este marele preot, ocîrmuitorul şi judecătorul turmei sale. După predania sfîntă şi sf. canoane păstoriţii clerici ori mireni sunt ţinuţi a-i da ascultare desăvîrşită în cele duhovniceşti, ca unui stăpîn şi părinte al lor. Dar fiind-că Episcopul e om supus greşelii, pentru a nu lăsa turma cuvîntătoare la absoluta discreţie a unui om, aceleaşi sf. canoane şi predanie sfîntă, dau dreptul ori cărui păstorit, cleric ori mirean, a aduce pîra la Sinodul arhieresc, cel de peste an, în potriva Episcopului păcătos şi sinodului arhieresc îi poruncesc sf. canoane a cerceta *negreşit* pîra, dacă acuzatul dă declaraţie în scris, că primeşte a fi osîndit el, în locul Episcopului, cînd nu va putea dovedi acuzaţia ce-i aduce.

Urmînd acestor reguli noi am acuzat pe D. D. Atanasie Mironescu de fornicaţiune şi erezie: am declarat în scris, că primim a fi osîndiţi în locul I. P. S. Sale, dacă nu vom dovedi pîra; am propus martori şi am cerut să fim chemaţi la judecată cu D. D. Atanasie Mironescu.

In loc de a ne judeca, Sf. Sinod, în şedinţa prezidată de însu-şi acuzatul, care astfel n'a respectat porunca, ca *„episcopul să nu-şi judece pricina sa"*, a lovit în noi proprindu-ne şi declarînd, cá nu voeşte a lua în cercetare pricina.

Acest lucru nu are dreptul a-l face Sf. Sinod. Sf. Sinod e liber a caterisi chiar; *dar numai după ce ne va asculta pe noi şi martorii noştri.*

Ceia ce-a făcut pînă acum Sf. Sinod *este o tăgadă de dreptate*, o violare făţişă a celui mai sfînt drept al oricărui creştin; acela de a se judeca cu episcopul său.

Sfîntul Sinod prin moţiuni, ce au apărut în ziare declară că D. D. Atanasie Mironescu e nevinovat de acuzaţiile, ce îi aducem.

De unde ştie Sf. Sinod?

Pe ce se bizue Sf. Sinod spre a induce poporul creştin în eroare?

Iar dacă D. D. Atanasie Mironescu n'ar fi într'adevăr vinovat, de ce nu ne chiamă în judecată, ca să se spulbere acuzaţiile noastre, să se spele acuzatul şi noi să fim pedepsiţi, pentru că am calomniat? Să nu poată zice poporul şi să nu fim într'adevăr pedepsiţi, numai pentru că s'au considerat petiţiile noastre ca *neexistente*, ca să se poată considera tot aşa şi vinile acuzatului, care sunt totuşi şi vor rămîne tot aşa de reale şi *existente*, ca şi petiţiile noastre.

Că D. D. Atanasie Mironescu este eretic, reese din votul Sf. Sinod de la 13 Ianuarie şi din atitudinea, ce-a avut după aceia Arhiepiscopul Ungro Valahiei în Senat.

Că este vinovat de imoralitate dovedim prin ascultarea martorului, I. Ionescu, care l'a căutat spre vindecare de blenoragie şi care l-a văzut scăldîndu-se cu d na Olimpia Vasilescu. Dovedim cu d-l Dr. C. Chiricescu, care posedă o scrisoare olografă din care reese că d. D. Atanasie Mironescu, îi cerea injecţia Boau şi că bolnav de boale ruşinoase Sfinţea Biserici.

Cu Domnişoarele Varlam şi Horvath dovedim că Olimpia Vasilescu a intrat la surorile de caritate ca nepoată a D. D. Atanasie Mironescu, că a recunoscut apoi, că nu-i este nepoată, că în timpul acesta Olimpia Vasilescu a mărturisit plîngînd, că Mitropolitul Atanasie e un mizerabil, dar că acum nu mai este amanta lui şi alte detalii încă.

Cu Econ. Niculescu, protopopul de Tulcea putem dovedi, că astă vară Olimpia Vasilescu, într'un oraş de provincie şi-a schimbat costumnl spre a se duce să însoţiască pe Arhiepiscop, fostul ei amant la Aix la Chappelle.

Cu preotesele Mălăescu—Tîrgu-Jiu şi Lungulescu-Craiova vom dovedi, că Olimpia Vasilescu le-a declarat că să simte mîndră a fi fost amanta Mitropolitului, căci nu este om de rînd.

Putem chiar dovedi, cu martorii noştri, că însuşi d-l Ministru, Spiru Haret, ştie că acuzaţiile noastre sînt întemeiate şi că a îndemnat un martor a nu spune adevărul la judecată, — a spune aşa dar minciuni.

Aşa fiind adevărul,—*tăgada de dreptate a sf. Sinod* ne pune pe noi în trista situaţie a bănui că membrii sf. Sinod nu vor sau nu pot a'şi îndeplini principala lor sarcină de judecători duhovniceşti; că nu ştiu ce poruncesc sf. canoane sau nu vor a se supune acestora.

Şi dacă Sf. Sinod se închide fără a judeca pricina, după sf. canoane, noi declarăm sărbătoreşte, că a doua zi chiar vom apela la scaunul cel mai înalt.

Amin.

Pr. Florea A. Drăghici, *parohul com. Principele-Ferdinand, Teleorman.*

Pr. Stancu C. Pănnescu, *com. Dideşti-Teleorman.*

Preotul Constantin D. Vasilescu, *parohul comunei Surani-Prahova.*

Atitudinea d-lui Carp

Bucureşti.—D. P. P. Carp a comunicat de la Ţibăneşti că nu va lua parte la nicî o întrunire şi la nici un fel de protestare contra conflictului sinodal.

Impăratul Wilhelm în Romînia

Bucureşti.—In unele cercuri se vorbeşte că M. S. Imparatul Wilhelm al Germaniei va veni la toamnă în Romînia şi va asista la manevrele armatei noastre, care vor avea loc, probabil, în Dobrogea.

Un alt record al aviaţiei

Londra.—Aviatorul Roll a trecut peste canalul Mânecei de două ori, urcându-se la o înălţime de 300 m.

El a parcurs distanţa la dus, în 50 minute, iar la întors în 40 minute.

Alegerile din Ungaria

Buda-Pesta.—Se confirmă că Vaida Voievod a fost ales la Arpaş.

Intrunirea liberală

Bucureşti.—D. C. Stoicescu a declarat că d-sa şi amicii d-sale, se vor abţine dela întrunirea liberală dela 30 Mai.

Până acum nu s'a întocmit nici lista oratorilor pentru această întrunire.

Congresul camereior de Comerţ

Focşani.—In şedinţa de azi, d. G. D. Şerban, preşed. Camerei din Iaşi, a vorbit despre însemnătatea lucrărilor istorice a comerţului.

D. Hagi Tudorachi, a propus să se dea un premiu de 12,000 lei, pentru cel mai bun studiu asupra comerţului.

Tănăr, fost 8 ani în unul din cele mai mari birouri din ţară, cunoscînd corespondenţa **romînă** şi **germană** precum şi toate lucrările de birou caută post.

A se adresa la administraţia acestui ziar.

De închiriat

cu începerea de la 26 Octombre a. c.

2 Magazine cu locuinţa & atenansele lor

Str. Lăpusneanu No. 32

unde sunt instalate astăzi magazinele

D-lui Arnold Brociner

A se adresa la proprietarul Moritz Vachtel Casa de Bancă, Piaţa Unirei, în orice zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

Gheaţă! Lipsa de Ghiaţă înlăturată Gheaţă!

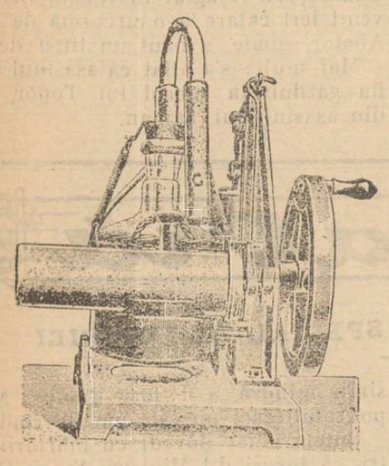

Cea mai bună maşină de Ghiaţă din lume de manipulat cu mîna sau Motor „RAPID“

In 5 minute Gheaţă şi în 3 minute băuturi răcoritoare

Prepararea Gheţei aproape gratis. — Gheaţă fără microbi

De intrebuinţat: *La case particulare, la cafenele, la cofetării, la băcănii, la birturi, în spitale, pe vapoare, pe moşii şi ori unde în ori-ce climă şi la ori-ce temperatură*

Nefuncţionarea Maşinei exclusă

N'are nevoe de reparaţiuni

Un copil de 10 ani póte manipula maşina

Maşina se poate vedea funcţionând la: **„Banca Fortuna“**

— BUCUREŞTI, Strada Lipscani No. 10 —

Demonstrator: D-l **G. LEONIDA**

Preţul maşinei complecte **LEI 320**, franco la ori ce gară, fără vamă! Condiţiuni de plată: **LEI 100** la comandă, restul Ramburs, timpul de predare 20 de zile de la primirea comandei. **Nu confundaţi această maşină cu altele care funcţionează cu diferite săruri costisitoare.**

Devize pentru instalaţiuni speciale cu producţiuni zilnice de la 500—20.000 Kgr. la cerere.

— Căutăm reprezentanţi în provincie —

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia“ strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA“

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra viete şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decomb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,[illegible]92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 $^{46}/_{100}$ şi fr. 1,144,223.[illegible]0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER“ încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu

AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai le de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la 10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No 1022 Marți 25 Mai 1910

Intrunirea liberală

Despre năzuințele d-lui I. I. C. Brătianu de a succeda d-lui Sturdza la șefia partidului liberal—se vorbise cu aproape șase ani înainte de a fi petrecut acel eveniment politic.

In anul 1904, după sbuciumata guvernare a d-lui D. A. Sturdza, greva parlamentară de atunci avea ascunsă năzuința la șefie a d-lui Brătianu; iar felul cum fusese distribuite portofoliile ministeriale în 1907, la revenirea liberalilor la putere, invederase începutul de triumf al d-lui Brătianu.

Dinastia Brătianu pregătise, deci, de multă vreme succesiunea d lui Sturdza și cu atît mai rău pentru dînsa, dacă succesiunea a fost împlinită în mod brutal, nesocotit, misterios.

D. I. I. Brătianu nu poate vorbi despre un debut fericit ca șef al partidului. Nu poate fi satisfăcut de primii sei ani de guvernare ca prim-ministru și șef al partidului liberal—de cît doar dacă el n'are interes pentru fond și ține numai la formă.

Forma, ce este drept, se arată strălucitoare. D. Brătianu este primul barbat de stat, care a putut desminți pretenția istoricilor, că adevărata maturitate a oamenilor de stat, începe de la 55 sau 60 ani. D. Brătianu a ajuns la 45 ani la culmea maturității, căci trebue să fie cine-va complect copt politicește, ca să se pună în fruntea unui puternic partid de guvernămînt și în fruntea unui guvern.

D. Brătianu, care s'a ales șef al partidului liberal, a cutreerat marile centre europene și stațiunile balneare vizitate de oameni de stat—și s'a recomendat lor și capetelor încoronate: „mă numesc Brătianu, dar de fapt sunt Sturdza". Primit pretutindeni cu simpatie—aceasta contribuise la strălucirea formei.

Și glonțele lui Jelea și agitațiile sindicaliste și chestia sinodală — au fost de folos formei—dar ce devine fondul?

Dacă ești talent mare, om de stat cu adevărat, poți face excepție cu mare succes, la limita de vrîstă prescrisă de istorici, ca să ajungi la maturitate. Căci dacă sunt copii miraculoși, de ce n'ar fi și barbați politici miraculoși? Nu vrîsta, deci, l'a împedecat pe d. Brătianu să-și afirme fondul capacității sale, ci lipsa totală a bietului fond. La vrîsta de trei-zeci ani d. Brătianu nu fusese mai capabil de cît acum, nici nu va fi alt-fel la șase-zeci ani.

D. Brătianu nu pusese la rezervă provizii de talente și de cunoștiinți, cu scop de a le etala cînd va reuși să p rvie la șefie. Ce a fost ca ministru de lucrări publice sau de externe, aidoma este și acum.

După aproape doi ani de șefie, acest om tînăr, voinic, bine odihnit, n'a căutat să găsească prilej, ca să vie în contact cu partidul seu. Ca și cum ar fi un șef politic de vilegiatură, de vacanță, d. Brătianu rămîne impasibil la toate doleanțele partizanilor și lasă să se prăbușească o întreagă organizație politică, în fruntea căreia este desemnat să stee cel puțin două zeci ani de acum înainte.

Și cînd, în sfîrșit, se hotărește să facă cunoștiință cu partidul, face așa ca partidul să vină la el, nu el la partid. Și cum cei mulți din partid, cei nemulțumiți, găsesc, în chemarea lor la București, prilej să-și manifeste nemulțumirea prin nevenirea lor, d. Brătianu se va întîlni la 30 Mai cu cei mulțumiți, iar prăpastia în partid va deveni și mai adîncă.

Rostul întrunirei din București, este de a arăta că partidul liberal ie tare, ie unit, ie solidar și poate guverna înainte. Cu modul seu de a conduce, d. Brătianu va ajunge la efectul contrar. In toate orașele există disidenți și ele nu vor răspunde la apelul primului ministru. Atunci cum va dovedi el tăria și solidaritatea partidului?

Nu partidul va veni la d. Brătianu, ci d. Brătianu trebue să vie la partid. Partidul nici nu-l cunoaște pe șeful seu, fiind-că un șef se impune prin superioritatea sa și d. Brătianu este un barbat de stat de calitate inferioară.

Șeful partidului liberal n'a făcut dovadă, că ar merita situația aceasta înaltă. Pe din afară se vede foarte lămurit, că d. Brătianu s'a născut într'o zodie norocoasă, dar experiența a arătat că norocul, cînd vine din senin și din belșug, nu vine pentru cei prea deștepți.

Și norocul singur nu duce la liman. Trebue și altă ceva: destoinicie, capacitate. Și fiind-că ele lipsesc d lui Brătianu, partidul seu suferе cumplit de lipsa mînei de fer, iar d. Brătianu, departe de a guverna, cade din încurcală în încurcală și dacă nu s'a rătăcit încă în aceste încurcături —este că are mare noroc.

Și întrunirea publică, provocată de d. Brătianu, este tot o încurcătură — de care va scapa, probabil, iarăși—dar care va dovedi, încă odată, că este lipsit de tact politic căci nu este timpul pentru asemenea manifestații publice, nici nu vor veni la întrunire acei liberali, pe cari primul-ministru ar dori să i convingă, că partidul are nevoe de solidaritate.

Șefia partidului liberal—d. Brătianu și-a luat-o. Și ceea ce vede acum, este satisfacția, pe care neștiutul o dă d-lui Sturdza și este pedeapsa pe care o dă d-lui Brătianu.

Succesul cerșetorului politic

Guvernul contelui Khuen Hedervary a reușit să obțină în alegeri unanimi tăți zdrobitoare. Ca să se vadă de ce mijloace trebue să se fi servit guvernul ungur, ca să obție asemenea rezultat, la care nimeni nu s'a așteptat—reproducem, în traducere, d'intr'un articol, scris după alegeri, de *Neue freie Presse*:

Contele Khuen înnoată astăzi în plin succes. Acum cîte-va luni el fu numit ministru președinte al unei țări, căreia i devenise străin prin o îndelungată retragere din viața politică. El se prezintă în Parlament ca un părăsit, fără de nici un contact cu vre-unul din partidele politice, fără a fi avut legături cu trecutul sau cu personalitățile politice conducătoare.

Acest cerșetor politic, fără alt bagaj politic de cît scrisoarea autografă a Regelui, care i încredința conducerea guvernului; acest nevoiaș parlamentar, pe care opoziția crezuse că-l va putea răsturna aruncîndu-i călimările în cap; acest izolat și redus la el însuși, care habar n'avea nici cum se va chema viitorul seu partid —acest om este actualminte cel mai puternic barbat al Ungariei, conducătorul și creatorul unei mari majorități și o putere pentru Monarhia întreagă.

O astfel de subită rostogolire a lucrurilor, o asemenea cumplită înălțire din adîncul adîncimei, o asemenea repede parvenire din nimic—ar putea ameți pe un om slab de îngeri...

Contele Khuen preluase puterea exact în condițiunile descrise de ziarul citat și cine cunoaște profunda imoralitate și profunda corupție a alegătorului ungur, care votează pe față pentru cine i dă de băut—își va putea face idee pînă la ce grad excepțional a ajuns acea imoralitate și acea corupție.

Ca un om politic, ajuns străin în țara sa, un retras din viața politică, om fără partid, fără de nici un aderent; avînd drept activ politic o patalama regală, o recomandație de la Palat — ca un asemenea sărman izolat să îndrăznească a primi să guverneze, aceasta dovedește că contele Khuen, de și străin de politică, știuse un lucru: că vinul, slănina și helerii operează încă minuni mari în țara ungurească.

Și iată-l pe cerșetorul politic, pe nevoiașul parlamentar — iată-l stăpînul unei majorități considerabile, o putere în Monarchie.

Nu trebue să disperăm, deci, de insuccesul fraților noștri, căci nu popularitatea a triumfat în aceste alegeri ungurești, ci băutura, sabia jandarmului și corupția.

„NU PREA AM..."

Caragiale venise de la Berlin la Roman să iee parte la manifestația de simpatie în onoarea șefului nostru din acea localitate, d. C. Cantacuzino-Pașcanu.

Ultimele succese electorale ale partidului; devotamentul către șef și solidaritatea din partid de care Caragiale și-a putut da seamă cu prilejul serbătoarei de la Roman, dispusese foarte bine pe maestru și-l făcuse să divulge un mare secret, pe care nu știm de unde l'a aflat: ce s'a petrecut la memorabila audiență de la Palat, cînd d. Carp, în numele Națiunei necăjite, oferise Suveranului moțiunea junimistă.

Destăinuirile sale, Caragiale le puse în legătură cu o anecdotă ce s'a petrecut în drum de fer. Ce spune anecdota că a pățit omul din drumul de fer, a pățit, în drumul seu cu moțiunea și d. Carp.

Un fluerat prelung, asurzitor—și trenul se pune în mișcare. Cum s'a întîmplat lucrul aceasta normal, iată că și conductorul vine să controleze biletele—măsură absolut necesară în Romînia, unde publicul are mare predispoziție pentru parcursuri gratuite.

Intr'un compartiment de clasa III, înghemuit într'un colț, că doar nu l va vedea conductorul, ședea un biet moșneag, vizibil emoționat.

Cînd se pune conductorul înaintea lui pasagerul începe să caute biletul.

Il caută într'un buzunar, în altul, în toate, în cordica din jurul pălăriei, pretutindeni. Evident moșneagul n'avea bilet, dar credea poate, că asupra lui se va adeveri maxima biblică: „caută și vei găsi".

Dar conductorul începu să piardă răbdarea. „Nu ești numai d-ta în tren, mai sunt și alții—spune el pasagerului.

Acesta, cu gînd la vorba Regelui înțelept caută din nou, pe sus, pe jos, în sin, în ciorapi.

— Spune Domnule, zise conductorul furios, spune că n'ai bilet.

Iar moșneagul:

— Așa-i domnule, *nu prea am.*

Iar d. Carp, la audiență, presintînd moțiunea junimistă ca glas din partea poporului, zise Regelui:

— Majestate! După cum glăsuește moțiunea, pe care cu profund respect am supus'o Mariei Voastre, Țara și Coroana sunt primejduite. Toate instituțiunile: biserica, școala, armata, industria, comerțul—sunt grav nemulțumite.

Iar Regele întreabă pe d. Carp:

— Toate bune. Dar dv, aveți partid destul de puternic ca să puteți guverna?

— Nu prea am Majestate, fu răspunsul șefului conservatorilor și sfîrșitul audienței.

Acțiunea industriașilor

Odată cu închiderea Parlamentului și cu amînarea proctului asupra încurajărei industriei naționale pentru sesiunea viitoare, industriașii noștri au încetat orice acțiune, și au luat numai decît vacanță.

Repausul acesta, noi nu'l credem nici oportun nici în folosul industriei naționale. Greșala cea mare a industriașilor noștri este, că nu sunt organizați. Ei au într'o măsură pronunțată defectele rasei și ale mediului: sunt indolenți: nu au spiritul de asociațiune, se aprind ușor pentru a recădea și mai ușor în toropeală. Organizațiunile industriașilor sunt slabe. Ele nu au nici o influență asupra opiniei noastre publice și nici o autoritate pe lîngă guverne și ministere. Industriașii noștri nu se mișcă de cît atunci, cînd se află în ajunul unei primejdii care amenință într'un mod cu deosebire serios interesele lor. Numai atunci găsesc energia să lucreze în comun. Odată primejdia trecută sau amînată, ei reintră în pasivitatea de dinainte.

Cu modul acesta de a proceda, nu trebue să ne mirăm că industriașii sunt mereu surprinși de evenimente neplăcute sau de proecte de legi contrarii intereselor lor. Acțiunea lor, după părerea noastră, ar trebui să fie continuă și metodică, iar nu întîmplătoare și adaptată după evenimente.

Proectul asupra încurajărei industriei naționale votat de Senat, n'a murit încă. Nu este exclus cu toate aparențele contrarii, ca să fie adus la Cameră de actualul guvern și sub forma pe cari i a dat-o maturul corp. Industriașii trebue să fie pregătiți.

Pregătirea, noi o înțelegem în senzul ca industriașii să nu înceteze de a expune ca dezideratele lor în materie de avantagii — la nevoe să întocmească chiar un ante-proect de lege—și tot odată, să caute să lămurească opinia că dezideratele aceste nu sunt în contra intereselor țărei.

Opinia noastră publică este departe de a fi dumerită asupra chestiunei.

Ea crede în general că industria națională stoarce de pe spinarea contribuabililor averi considerabile, că ea este încurajată la exces, că, la adăpostul tarifului vamal, care ar avea un caracter prohibitiv, fabricile sunt cartelate și prețurile artificial urcate.

Industriașii trebue să se împotrivească acestei credinți printr'o acțiune continuă de luminare a opiniei publice. Ei trebue să arate—și să nu obosească arătînd - care este situațiunea adevărată a industriei și caracterul real ai încurajărilor.

Asemenea acțiune nu ar putea să nu aibă urmările dorite. Ea ar avea urmări sus și jos, în cercurile conducătoare ale partidelor și în mulțimea cea mare. Risipind prejudecățile cari există împotriva industriei și legendele de îmbogățire fabuloasă ce s'au creat în jurul ei, va face cu putință o judecare obiectivă a chestiunilor cari privesc interesele ei și va netezi drumul spre soluțiuni satisfăcătoare pentru toți.

CATE VA NOTE

Viața Românească face de două parale pe d. D. A. Grecianu. După revista d-lor Stere și Cantacuzino, numele d-lui Grecianu nu merită să fie tipărit într'o revistă literară, iar d. Grecianu însuși este „aspirant la fruntaș politic".

Protestăm. Al omului fiind ce ie al omului, nu se poate spune că d. Grecianu, care a făcut traduceri din Larousse cel mare, publicînd acele traduceri sub formă de articole originale—că un astfel de om n'ar fi literat consumat; iar în ce privește aspirația d-lui Grecianu la fruntaș politic, revista d lui Stere ie în urmă de tot; sunt ani de zile de cînd în această țară eminamente agricolă, d. Grecianu este „vrednic fruntaș între fruntașii noștri".

Precum ca să se știe.

OAMENI ȘI LUCRURI

ACASĂ...

E mare lucru celebritatea!... Fără îndoială că numai sub—influența celor cetite în marele ziare străine—ni se părea eri din cale afară mică încăperea — în care tenorul cu reputație europeană avea să ne revadă și să ne dăruiască, așa numai de un capriciu, cîte-va note în acompaniamentul familiar al pianului.

Vremea schimbă și idealizează toate. Și par'că eri a fost, cînd tenorul de astăzi al Operei Comice din Berlin—Nadolovitsch—elev de liceu, apoi student în medicină la Iași, muncia, în rînd cu atîția proletari ca dînsul, pentru o modestă profesiune.

Cine ar fi crezut pe atunci că așa de curînd, avea să facă o carieră atît de strălucită și cu totul în afară de facultatea unde-și pierdea vremea! Căci e o adevărată pierdere intervalul anilor trecuți în săli de disecții și de spital pentru un temperament chemat la strălucite succese și o briliantă carieră în domeniul celei mai rentabile și mai alintate dintre arte: cîntul.

Negreșit: talentul superior cu care natura darnică înzestrează pe unii aleși nu se desfășoară fără muncă, fără voință, fără aforțări și fără sacrificii. Dar odată în stăpînirea deplină și în dezvoltarea normală a însușirilor sale,—toate vin de grabă: și renume și avere și considerație socială. Căci din fericire pentru marile talente muzicale, cererile sunt mai mari de cît ofertele și impresarii stau gata să pună mîna, care de care, pe cîte o nouă putere artistică îndată ce s'a ivit la orizont. Și ori cît s'a comercializat cîntul,—artiștii moderni, adăpostiți de rivalitatea întreprinzătorilor, n'au pierdut moralicește nimic din valoarea lor, nici din farmecul ce inspiră personalitatea lor în aureola cu care știe să i înconjoare publicitatea modernă, atît de necesară profesiunii și artei lor.

La toate aceste însă mă gîndeam mai puțin, revăzînd pe tenorul berlinez,— ci la altele. Mi se părea interesantă stăruința și graba febrilă ce manifesta de a pleca la țeară, *acasă*, într'o comună din fundul unui județ moldovenesc.

Vă aduceți aminte de pasagiile din „Magda" unde poetul Suderman face atît de bine psihologia reîntoarcerei artiștilor înstrăinați în mijlocul alor lor?

In urmă rămîn toate și în umbră: marile capitale cu zgomotele lor, cu triumfurile lor; îi apucă nostalgia nu numai a îmbrățișărilor și mîngăierilor părintești, dar și dorul lucrurilor mici legate de epoca în care și ei erau mici, — mici și și fără nume,—neînsemnați, necunoscuți...

Iar în locul larmei și etichetei vine sentimentul dulce al celor cîteva zile de odihnă și singurătate. Decorul marilor saloane, cercuri și scene dispare și întocmai ca în sufletul eroilor din „Mutter Erde" a lui Max Halbe, îi cheamă beția și aroma cîmpului cu fineațe proaspete, cu frumuseți rustice, cu cîntări de pădure, cu armonii și tăceri ispititoare, — pentru ca mintea și amintirea să poată retrăi senzația întreagă a celor trăite și să o guste mai adînc și mai sincer, departe de formele goale, legate de viața centrelor mari și bogate.

...La cîte altele încă te gîndești, cînd ai în fața ta ceea ce ziarele numesc o „celebritate"! Cîte încă nu-ți suggerează atari repezi și fenomenale schimbări, cînd ai fost martor la înfăptuirea lor și acum le vezi cu ochii după un număr de ani!

Rodion.

„Luminișuri"

Vorbind în ultimul număr al „Convorbirilor critice" despre noul volum al d-lui Artur Stavri, criticul M. Dragomirescu, după ce pune în relief oarecari defecte și abateri, zice;

„Artur Stavri e un poet adevărat, un poet cu nota lui originală, atît în fond cît și în formă, numai nu are la îndămînă mijlocul artistic necesar, nici putința de a și adînci de a-și reliefa mai mult concepția.

...Putem găsi în acest volum destule elemente ca să facem din Artur Stavri poetul pastoral al dimineții și al primăverii, al vieței idilice, liniștite, fermecătoare *romînești* de la țară. Pentru Artur Stavri ca și pentru Alexandri și Coșbuc, dar cu o nuanță mai plină de sevă proaspătă decît cel dintîiu și cu mai puțină putere de cît cel de al doilea,—țara cu fetele și nevestele ei cu flăcăii și gospodarii ei, cu ciobănașii și vînătorii ei, cu scenele idilice în soarele proaspăt, cu în nopțile cu lună, cu basmele ei și cu Feți frumoși și fete de împărat, cu cimpurile, finețele și crîngurile verzi, cu bălțile pline de trestii cu florile pline de albine și izvoarele pline de murmur, cu ramura de pom înflorită peste căsuța liniștită, cu ciocîrlia de dimineață și mocirlele de peste zi, cu jocul la horă, cu cîntecele pe lan, cu munca la plug și la fîneață, cu cerul albastru și norii albi, diminețele luminoase și cu ploile neașteptate,—toată această viață, întru cît e liniștită și nezbuciumată de mari pasiuni întrucît e gingașă și învăluită în strălucirea luminei proaspete și răcoritoare,—este un raiu de fericire și acest raiu îl simte cu adevărat poetul și adesea adevărul simțirei sale ne face să-l simțim și noi."

Este iubirea mare adîncă a naturii un sentiment de optimism și un izvor de fericire? S'ar părea în genere că da. Insă la Artur Stavri cazul nu e tocmai așa feliu. Căci în mijlocul încîntărilor ce i dau idilicele privelești, marile frumuseți ale firii,—poetul e împovorat de dorul... altor lumi, care ar fi de sigur, *mai* frumoase mai încîntătoare:

Is trist și mă tot plîng de lume,
Din suflet jalea n'o mai stîng—
Și totuși văd că n'am anume
De ce să plîng..

Acele lumi din asfințit
Mi-au fost și dulci și liniștite
Și-mi pare rău: le-aș fi dorit
Alt fel trăite.

Țin minte: multe am îndrăgit
Le văd sfios, m'așteaptă 'n prag
Și-mi pare rău că n am găsit
Ce mi a fost drag.

Vezi de ce s trist nu știu anume;
Simt doar că jalea mi-i ursită,—
Și i fără leac: aștept o lume
Altfel trăită.

Nu pot netihna să-mi alin
Că nu mă plîng de cîte știu:
Plîng alte lumi—și nu mai vin..
Și-i prea tîrziu...

Se împacă oare sufletește această dispoziție psihică cu admirația senină, netulburată, a perfecțiunilor și privelиștilor naturei?

Se împacă așa de bine, încît până și în mijlocul țărănimei zdrențuite poetul descopere imagini de mulțumire de expanziune, de veselie, ca dovadă cît de mult decorul rustic îmbogățește pentru d-sa realitatea și izgonește suferința:

Ca o cunună de roze'n floare
Se 'nvîrte'n horă stol de fecioare...

În lanţ de fete stau lăutarii :
Li-i trupu 'n zdrenţe ochii ' pará ;
Zbîrnîe cobza ca'n roi bondarii,
Nebun e jocul zis de vioară...

Ca o cunună de roze 'n floare
Se 'nvîrte 'n horă stol de fecioare...

Au strîns flăcăii de-aproape jocul :
Vor toţi — dă, par'că inimă nu-i ?
Vor toţi să-şi prindă din zbor norocul
Şi fie-care iubita lui.

Ca o cunună de roze 'n floare
Se 'nvîrte 'n horă stol de fecioare...

Mai fericit se simte, ori cînd, poetul în mijlocul naturii de cît în mijlocul oamenilor sau al... cărţilor. Aceasta e sigur :

Cu toţii mă 'ntrebaţi şi-acuma
De ce 'mi sunt dragi peste măsură
Aceleaşi locuri şi cînt numa
Priveliştile din natură !

O rază veselă de soare
Un treamăt dulce de 'departe,
Mă luminează şi 'mi răsare
Mai cu 'nţeles de cît o carte.

Chiar amintirile tinereţii de plăceri şi de emoţiuni nu se pot despărţi în sufletul poetului de tovărăşia armoniilor naturii :

...Şi stînd alături liniştiţi
Obraz lîngă obraz lipiţi,
Şi gînd în gînd,
Ne spunem multe, fericiţi,
Mereu tăcînd.

Pe braţ mi-ai adormit frumos
Şi ramurile-şi cern pe jos
Potop de flori —
Şi-ţi cîntă 'ntr 'una mîngîios
Privighetori.

Răsună 'n noapte glasul lor —
Şi tot mai tare-şi plîng un dor
Nemîngîiat :
Cîntaţi încet, că doarme-uşor,
Cîntaţi încet !

Acei care-şi reamintesc pe Artur Stavri de la „Contemporanul" ori „Literatura şi Ştiinţi", îşi pot da seamă că încercările de „luptă" în producţiunea lui poetică au fost un epizod trecător datorit unor influenţe efemere şi nu unui prisos de energie socială. Poetul s'a reîntors repede şt statornic la visările lui dragi, la contemplare şi la resignare,— la rare farmece de idile, la dese oftări în dorul unor neînţelese şi vagi himere,—dar totdeauna iubitor al Frumosului etern, mai presus de ori-ce alte preocupări :

Ah, creşteţi-mi, aripi, Frumosul s'ating,
Cu cîtă pioasă iubire de mamă
Eterna-i mărire-aşi sculpta-o 'n aramă
Etern să rămîie, iar eu să mă sting,
In sfînta, măreaţa, sublima creare,
A unui gigantic poem.

Iar sentimentul de a nu putea îufăptui de-a întregul acel poem de sublimă creare pare că imprimă o notă de melancolie vecinică tuturor producţiunilor poetice cuprinse în volum ; e sentimentul vieţei scurte, în luptă zadarnică şi fatală cu infinitul dorinţelor şi himerelor, iar deasupra tuturor, — părerea de rău a slăbiciunii şi scurtimei de traiu :

Mereu tot înainte, tot zile netrăite,
Viaţa noastră trece, cînd stai să te (gîndeşti,
Ca apa care scade aşa pe nesimţite,
În cupele uitate pe margini de fereşti.

E strofa cu care se încheie „Luminişurile",—e umbra vagă care însoţeşte de a lungul tuturor paginilor seninul şi lumina unei simţiri nepotolite, puruori setoasă de pace şi armonii.

A.

Litere-Ştiinţe-Arte

Peste ocean.—Din întîmplare ne cade în mînă un afiş teatral sub titlul „Avis important" şi care anunţă următoarele : „Teatrul Romîn în New-Jork, Duminică 5 Iunie 1910, matineu şi seara, două reprezentaţiuni teatrale 'n limba romînă în „People's Teatre" se va juca pentru prima oară frumoasa piesă „Doi sergenţi" dramă militară tradusă din talieneşte de Titus Duncan, piesă reprezentată cu cel mai mare succes pe scenele din Bucureşti, Iaşi şi Craiova.

„Rolul lui „Guillaume" a fost creiat de reposatul artist romîn Grigore Manolescu."

Afişul mai cupriude următorul „apel către publicul romîn din Newjork" unde citim intre altele : „sperăm că colonia romînă din toate societăţile americane, va veni să admire pe distinşi lor artişti şi compatrioţi. Toţi acei cari au mai rămas în limbă, moravuri, idei şi sentimente romîni, veniţi Duminică 5 Iunie ziua şi seara la People's Theatre şi veţi avea plăcerea de a auzi pentru prima oară limba romînă pe o scenă americană."

Intre artiştii anunţaţi găsim pe un C. B. Manolescu, George Filipescu, Fara, alături de nume internaţionale. Debutează în această piesă şi d-na Sabina Lakser cu epitetul de „foastă societară a teatrelor naţionale din Iaşi şi Bucureşti". Adevărul e că numita artistă a fost gagistă la ambele teatre.

Am crezut că afişul merită a fi menţionat ca titlu documentar şi ca actualitate artistică.

*

Cabinele artiştilor din teatrul Apolo din Paris, au început de cît-va timp să fie împodobite cu pînze şi desemnuri iscălite de un nume aproape necunoscut, şi totuşi acele pînze sînt lucrări care atrag luarea aminte. Printre ele este mult remarcat un portret al lui Galipaux, care se atribuia unei mari celebrităţi,—şi care totuşi este datorit unui corist din acel teatru, d. Petru Bulgaraş,—un romîn.

Bulgaraş timp de cinci ani a urmat şcoala de belle arte în ţară la noi, după care timp se duse la Paris, unde necunoscînd limba franceză de loc, duse o vieaţă foarte anevoioasă şi plină de decepţii.

Intr'o zi, Bulgaraş, face cunoştinţă cu compatriotul său Bibert, care e artist la teatrul Apolo, şi pe care-l întîlni în capela romînă din quartierul latin! De atunci acesta se interesă de Bulgaraş. Cum la teatrul Sarah Bernhard se juca tocmai „les Revoltés", Bibert izbuteşte a face ca Bulgaraş, care are o frumoasă voce de bas, să fie primit a cînta în corul piesei lui Henri Cain.

D. Paul Edmond, simpaticul şi muncitorul regisor al teatrului Apolo se interesă de asemeni de tînărul romîn, căruia îi încredinţă un mic rol în piesa „La rampe" după car îl şi primi în teatrul seu— unde de atunci se află foarte bine retribuit şi apreciat.

Acum Bulgaraş îşi întrebuinţează orele libere cu pictura, pentru care are o vădită vocaţiune.

Anul acesta a expus la „*Salon*" cîte-va pînze, care i-au atras laudele celor mai rafinate personalităţi din lumea artelor şi care găsesc în el un foarte mare talent.

Şi iată cum, graţie teatrului, numitul figurant de eri, va deveni poate, în curînd, un foarte mare artist.

*

A apărut un „memoriu—proiect" relativ la fondarea unei asociaţiuni pentru îmbunătăţirea soartei orbilor din ţară şi de dr. G. Robin, preşedintele societăţii esperantiste romîne. E o interesantă lucrare, asupra căreia vom mai reveni.

*

Numărul 50 al excelentei biblioteci populare „Lumen" cuprinde : „Muncă, marfă, bani" de Karl Marx, traducere de A. Luca. E greu pentru mulţi să citească opera fundamentală a lui Marx : „Capitalul". De aceea extrasele succinte de feliul celei încercate în colecţia „Lumen" sunt bine venite şi instructive.

*

Ministrul de instrucţiune al Franţei are ingenioasa intenţiune de a ridica în interiorul Panteonului un monument în amintirea.. geniilor necunoscute, adică a acelor oameni mari ale căror merite înnalte 'n'au fost recunoscute la timp şi resplătite. Sunt un feliu de martiri ai artei ori ai ştiinţei.

Iată o idee originală în adevăr.

*

STRUNA Z LEI

BOII LOR...

Tocmai Rușii—toţi se miră !
Boi nu au, la ei, destui ?
Opinia : „Struna"

Au şi ei ;—la noi vin doară
Pentru boii de tăiat,
Căci ai lor, mai toţi, ocupă
Demnităţi înalte 'n... stat.

In ajunul opoziţiei...

Se cere un congres—nu o întrunire

— Se pomeneşte de... votul universal —

Am semnalat deunăzi un caracteristic articol semnat „Un deputat", şi purtînd ca titlu exclamaţia : „Ne ciocnim şefule" !. Revista care a publicat acel articol, revine astăzi cu alte două articole în care se ocupă de situaţia partidului liberal şi a tînărului său şef.

Intr'unul din aceste articole se vorbeşte cu multă melancolie despre acel punct din program care a fost retrogradat în timpul din urmă la gradul de „ideal îndepărtat". Se arată cum în timpul răscoalelor ţărăneşti se pusese la cale un complot pentru a impune regelui şi şefului partidului — „care avea o neînvinsă sfială" — reforma votului universal. Ideia a fost abandonată atunci. După trei ani de guvernămînt, şi în ajunul trecerei în opoziţie, se scoate din nou la iveală acel punct din program. In acest scop, se cere „tînărului" şef să revizuiască Constituţia.

Şi iată cum se exprimă autorul acelui articol :

„Este partidul liberal în stare să proceadă la revizuirea Constituţiunei ?

Cred că da. Mai mult. Cînd este vorba de a aşeza ţara pe baze noui, spre a evita agitaţiuni cari se pot înfrîna, dar cari lasă urme, nu m'aşi da îndărăt de la o înţelegere cu elementele cari ar susţine propunerea de faţă.

Partidul liberal poate stabili cu d-sa o înţelegere asupra acestui punct. Amîndouă aceste organizme politice unite, pot înfrunta ori ce adversari, iar politiceşte aceasta ar fi voinţa exprimată de imensa majoritate a ţărei. Regele Carol ar prezida la un act măreţ făcut fără turburare, pornit din nevoile unei Romînii noui.

Aştept cu nerabdare să iau cunoştinţă de programul congresului partidului liberal, cum şi de al partidului conservator-democrat.

In faţa problemei puse, oamenii dispar, rămîne ţelul şi contingentele".

Precum se vede, apropierea opoziţiei a început într'adevăr să deslege limbile... democratice din partidul liberal.

*

Mai semnificativ este însă al doilea articol din aceiaşi revistă. Articolul e intitulat : „şefule, un congres".

In acest articol se persiflează fără nici o reticenţă personalitatea politică şi şefia „tînărului şef.

Scopul articolului este de a se arăta că partidul liberal are nevoe astă-zi de un congres, nu de o întrunire.

„De la moartea lui Ioan Brătianu, ce congrese a avut partidul liberal ? Unul la Iaşi al cărui singur rezultat pipăit a fost alegerea d-lui Dim. Sturdza, ca şef al partidului. Congresul a înjgebat în galop un program de care organismul politic nu s'a ţinut.

„Am avut un al doilea congres acum cîţi-va ani. Să spunem adevărul. Ne-a înebunit o foarte mare doză de iluzii ca să botezăm „congres" ce a fost o simplă întrunire la care aproape, un singur om a vorbit. Nu s'a discutat nici principii, nici tactică. S'a alcătuit acel comitet executiv pe care în chip foarte ireverenţios l'am numit „înţelepciunea partidului".

„Timpul a trecut.

„Iată-l pe d. I. I. Brătianu şef al partidului liberal. Tînărul şef ţine un discurs frumos şi măestrit. Era firesc ca tradiţia să fie liniştită. Dar care tradiţie ? Răsfoesc cuvîntările bătrînilor noştri şi îi văd îndrăzneţi la gînd şi la vorbă, iar la fapte hotărîţi,

„*O ţară nu poate produce în fie ce zi un Barbu Catargi sau un Ionel Brătianu. Un Cogălniceanu, un Rosetti, Goleştii, şi alţi mulţi, sînt rezultantele unor veacuri de pregătiri, de muncă a rasei, de trudă a neamului, care la ceasul cuvenit, sloboade din rîndurile lui călăuze şi întrupări. Dar atunci ce tradiţie să luăm de pildă? Somnul cui să păzim şi invidia cui să nu trezim ?* Ne mucegăim energiile, ne tocim voinţa şi lucru mai greu de suferit, ne perdem credinţa. *De n'ar fi decît această îngrijorare, de cît această constatare, care nu mă priveşte numai pe mine, ci pe mulţi alţii şi încă un congres ar fi bine venit, ca o destindere Aşi voi un congres fiindcă îmi trebue un ţel politic precis, ştiut şi luminos. Doresc un congres fiindcă vreau să es din formula amăgitoare, stearpă şi amînătoare a „idealului îndepărtat".*

„Vreau un congres fiindcă vreau să iau contact cu conştiinţa de mîine a partidului. Pe ce bază trăeşte azi partidul meu ?

Ce îl va deosebi mîine, în chip esenţial de partidul d-lui Carp, sau al d-lui Ionescu ? Şi dacă, a nu făgădui ce nu poţi ţine, este o datorie de cinste : aceiaşi cinste impune ca prin tăcere să nu mă faci să crez că vei face, ce nu vrei sau nu poţi.

„Un congres în momentele de fată are pentru partidul liperal, însemnătatea unui act de viabilitate puternică. Pentru marele public e o afirmare. Pentru adversari, e o sfidare, dacă nu şi ameninţare. Dar vreau un congres, nu o întrunire. Fac apel la toţi cari sînt cuprinşi de aceeaşi grijă. Faceţi cuvenitele demersuri pe lîngă tînărul nostru şef, căruia—zic intimii—îi place să fie silit.

Nu vom avea congres ? Mărturisesc că în asemenea împrejurare dureroasă, **'MI ESTE TEAMA CA SĂ NU FACEM CONGRES... IN PARLAMENT.** *Şefule, nu mă pot obişnui cu ideia că partidul liberal este un partid de funcţionari. Şi apoi mă interesează mai mult d. I. Brătianu, şeful partidului liberal, decît Excelenţa Sa Domnul prim ministru.*

*

Curagiosul deputat care somează astfel pe d. Brătianu şi încearcă a-l „sili" are grija să nu semneze articolul de mai sus.

Dar vom reveni mai pe larg asupra chestiunilor acestora în numărul de mîine.

X.

INFORMATII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu :**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ *Ultimul ordin primit de la ministerul de răsboiu, alaltăeri, spune că trupele din garnizoana locală nu vor mai pleca în tabără Şipote, ci vor urma a face exerciţii în împrejurimile oraşului.*

❑ Avantajele acordate fabricilor de ţesetorii din ţară, au fost prelungite pînă la 1 Ianuarie 1911.

❑ Adunarea generală extra-ordinară a declarat definitiv disolvată societatea fabricei de ţesături, fostă Leo Geller şi Comp. din Iaşi.

❑ Delegaţia militară romînă sub conducerea d-lui general Wartiade, care a fost în Rusia, s'a înapoiat în ţară, prin Ungheni, alaltă-eri noaptea, cu un tren special. Pînă la graniţa romînă, delegaţia a fost condusă de un general rus şi mai mulţi ofiţeri superiori.

Eri dimineaţă, delegaţia militară a plecat la Bucureşti.

❑ Congresul anual al învăţătorilor are loc anul acesta la Constanţa în primele zile ale lunei Iulie.

Cu ocazia trecerei d-lui Spiru Haret prin Iaşi se va interveni la d-sa ca să se acorde corpului învăţătoresc ajutorul necesar ca să facă o escursiune la Constantinopol cu prilejul acelui congres.

❑ Societatea cantina şcolară din judeţul Iaşi, care dă, zilnic, dejun, în timpul iernei, la peste 200 elevi, iar la 45 elevi întreţinerea de internat complectă,—pentru mărirea fondului, va da o singură mare serbare la grădina Copou, în seara zilei de Sămbătă 5 Iunie.

Pe lîngă alte diferite distracţii, vizitatorii vor avea ocazia să vadă Cometa Halley, un mare balon Zeppelin, precum şi să admire frumoasele cîntece şi neîntrecutele dansuri naţionale ale elevilor şcoalei normale „V. Lupu". Orchestra comunală, sub conducerea distinsului profesor Antonio Cirillo, va cînta cele mai frumoase arii clasice şi naţionale.

Biletele se găsesc la d-nii şi d-nele directoare de şcoli primare.

❑ Examenele la conservatorul de muzică şi declamaţie vor începe Luni 1 Iunie c.

❑ D. I. Simionescu, profesor la facultatea de ştiinţi din Iaşi, va ţinea o conferinţă publică, în ziua de 30 c. ora 5 p. m., în aula liceului Laurian din Botoşani.

Distinsul profesor va vorbi despre „Puterea ştiinţii" — în profitul fondului pentru statuia lui M. Kogălniceanu.

❑ Joui 27 Maiu, (Inalţarea Domnului") se va oficia, cu o deosebită solemnitate, hramul M-rei Neamţu.

Vor asista stareţii tuturor mănăstirilor din Eparhie.

❑ O delegaţie de ofiţeri superiori din armata rusă, va face, pe la mijlocul lunei Iunie, o vizită la Sofia, şi va vizita monumentele care amintesc răsboiul rusoturc.

Ofiţerii vor trece prin Ungheni, în Iaşi, iar de aci vor lua drumul spre Sofia.

❑ Iată rezultatul exact al concursului general de oină, ce s'a ţinut la Bîrlad :

Şcoala normală din Galaţi a întrunit 7 puncte bune, luînd premiul I ; şcoala normală „V. Lupu" din Iaşi, a întrunit 6 puncte bune, ca şi liceul Sf. Lazăr şi liceul Sf. Sava din Bucureşti, care au luat premiul al II-lea.

Şcoala normală din C.-Lung şi liceul din Craiova au avut numai cîte 4 puncte bune.

❑ Aseară, pe la oarele 8, o femee, pănă acum necunoscută, în vrîsta cam de vre'o 20—25 ani s'a aruncat înaintea trenului Dorohoiu ce venea spre Iaşi, prin dreptul cantonului 104.

Nenororocita a fost sfărămată în bucăţi.

Se ancheteză.

SPECTACOLE

❑ Suferinţele tînărului Werther, celebra scriere a lui Goethe, figurează în noul program cinematograf din grădina Bragadiru (Pathé Freres) de astă-seară Luni 24 Mai. Orginalitatea, farmecul şi duioşia pe cari marele scriitor şi savant Goethe a ştiut să dee acestei opere sunt redate prin jocul superb al artiştilor cari interpretează această acţiune. Acei cari nu cunosc nemuritorul roman Werther îşi vor face o idee complectă de el prin redarea cinematografică a scrierei genialului autor.

Programul nou de astă-seară din grădina Bragadiru cuprinde apoi frumoase şi interesante vederi după natură, precum : Peşterea fermecată din Transvaal, momiţele şi şerpii din sudul Africei. Africanii—indigeni intră cu facle arzinde în grota fermecată, liliecii sburînd părăsesc peşterea,—multe scene comice : Vagabondul şi automobilul,—Pe urmele criminalului sau poliţistul şi talpa—Tinerii şi bătrînii, o comedie foarte hazlie a [illegible] der, care ne interpretează în acelaşi timp reuşita sa înscenare.

Multe scene teatrale, ai căror interpreţi sunt cei mai de valoare artişti pariziani sunt de asemenea cuprinse în noul program de astă seară Luni al teatrului cinematograf Pathé Freres din grădina Bragadiru.

❑ La cinematograful Gaumont, de la berăria Cuza Vodă, astă seară e ultima serie a splendidului program, care cuprinde, interesanta dramă „Fiul pierdut" sau „Paştele Florentin", vederi din munţii Alpi, după natură, Incoronarea Regelui Albert I al Belgiei, redată foarte bine, după natură, desfăşurîndu-se admirabil, cortegiul şi noul rege în mijlocul mulţimei ; vederi din Britania, după natură, precum şi emoţionanta dramă „Trei aniversări". Programul mai cuprinde şi o serie de bucăţi hazlii : sportman excentric, Pifke gîndeşte bine, etc. etc.

Mîine seară Marţi program nou cu foarte interesante bucăţi.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

APELE Mineralizate „SINTEZA"

Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar

PREPARATE DE

Doctorul RATIANU

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate „SINTEZA" sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Composiţia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Se expediază contra ramburs în toată ţara

— Cereţi prin cartă postală şi vi se trimite la domiciliu proaspete şi prompt. —

Ultime INFORMAȚII

❑ **D-nii membri ai clubului conservator-democrat, sunt convocați, în adunare generală, în localul clubului din Piața Unirea, Marți 25 Mai, la orele 4 p. m.**

La ordinea zilei chestiuni importante.

❑ *D. C. Stere a scris prietenilor săi, că nu va mai veni în țară la sfirșitul lunei acesteia, ci în seara de 10 Iunie.*

❑ *In scopul de-a pune capăt scumpetei excesive a lemnelor de foc, s'a votat o lege, care constituia casa pădurilor, cu menirea de a face depozite de lemne, din pădurile statului, în orașe și de a revinde acele lemne cu cinci la sută mai scump de cît în păduri.*

După ce s'a votat legea, ministrul a convocat pe toți silvicultorii șefi de la cari a aflat, că va fi peste putință să se facă asemenea depozite, neexistînd nici o pregătire și nici un chip de a le face.

Depozitele statului nu se vor înființa deci și scumpetea lemnelor va persista și la iarnă.

❑ *Jandarmii rurali din Tomești și Țuțora au aranjat astă-noapte o poteră, în jurul casei lui Ion Belcic, pentru a-l prinde pe acesta, care este, precum se știe, autorul principal al asasinatului lui M. Taman.*

Belcic, care se afla în casă, a reușit să fugă. Jandarmii s'au luat după el, pe șesul Cetățuei, au tras patru focuri de pușcă, dar nici unul n'a nimerit pe asasin, care a reușit să dispară.

In fugă asasinul și-a perdut pălăria.

❑ *Ministrul de război a luat dispoziție ca trți ofițerii, începînd de la căpitani, să poată umbla îmbracați civil în afară de orele de serviciu.*

Se crede, că această dispoziție va întra în vigoare cu începere de mîine.

❑ *In ziua de 6 Iunie, d. Haret va veni în Iași cu ocazia unor inspecțiuni ce are de făcut prin comunele unde s'au construit localuri școlare noui.*

Vor fi inaugurate în prezența ministrului clădirile școlare din comunele Goruni, Oprișeni și Prisăcani.

❑ *D. I. Rallet a primit din partea Decanului facultății de științi din Paris o scrisoare din care extragem următoarele, relativ la subscripția deschisă de d. Rallet pentru inundații din Paris:*

Bine-voește a mulțumi subscriitorilor, în numele tutulor colegilor mei.

Simpatia naturală, care leagă țările noastre, se manifestă o dată mai mult, și acum în mod particular înalt și mișcător.

Cartierul latin a fost mai cu seamă lovit și cred, că răspund generoasei idei a subscriitorilor, făcînd a se distribui cei cinci sute lei, ce mi-ai trimes, familiilor celor mai atinse de flagel și făcîndu-le cunoscut, că ajutorul le vine de la prietenii Români, din care un mare număr au fost studenți în acest cartier.

Primește, dragă Rallet, cu viile mele mulțămiri, expresiunea bunei mele amintiri și a cordialului meu devotament.

Paul Appell

Decan facultății de științi din Paris

❑ Inspectorul general al Băncilor populare, d. Curtius, însoțit de inspectorul Popescu, au fost ieri în Iași, într'o cercetare privitoare pe învățătorul Pogor, fostul director al Băncei din Prigoreni.

❑ Comisia care a fost numită de minister să asiste, pentru apreciare, la concursul corurilor școlare din Iași, a fost foarte nedreaptă în apreciările ei. Asupra faptului vom reveni.

❑ In partidul conservator democrat din Roman, s'au înscris în ultimul timp d-nii maior N. Giosanu, pensionar, August Gutter proprietar, V. Antonescu, Gh. Dimitriu pensionar, C. Gh. Stamate proprietar, Gh Fotea proprietar, C. Ionescu, proprietar, A. Popescu maistru de gimnastică la gimnaziu și Axenteseu Gh. Ioan, proprietar, alegători în colegiile I-u și II de senat, și 1 și II de cameră.

❑ S'a cerut, după cum se știe, deschiderea unei străzi de din dosul berăriei Zimbru, din str. Păcurari și pînă la fabrica de tutun.

Pentru construirea acestei străzi direcția regiei a decis a interveni cu 20.000 lei.

Bămîne acum ca comuna să facă o expropiere ce se necesitează și să se construiască strada, care va fi de mare folos pentru locatarii de prin strada Moara de foc și mai ales pentru lucrătorii și lucrătoarele de la fabrica de tutun. După ce se va contrui strada, se va prelungi o linie a tramvaiului, din Păcurari, din fața berăriei „Zimbru" și până la fabrica de tutun.

❑ **Examen de docență.**—Pentru abilitarea ca docenți, în specialitatea dreptului comercial, a d-lor P. Dragomirescu și V. Iamandi, s'a numit o comisie identică compusă din domnii profesori: D. Alexandrescu, V. Dimitriu, G. Tabacovici, Iulian Teodorescu și I. Peretz.

Consiliul profesoral va alege raportorul în ședința de la 28 Mai.

❑ Eri urma să se efectueze alegerea consiliului de administrație la casa de Economie din Tatarași, dar s'a amînat pentru Dumineca viitoare, 30 Mai, nefind prezent numărul necesar de membri.

Până și la această alegere au făcut cartel junimiștii, și colectiviștii. Gravul deputat Tanase Gheorghiu a impus astă-zi funcționarilor Primăriei și altor slujbași să se înscrie la vot.

❑ **Jubileul Universității.** — Colegiul Universitar și profesorii conservatorului de muzică au fost învitați să se întrunească Mercuri seara, orele șase, spre a întocmi programa artistică a serbărilor jubilare.

— M. S. Regele va fixa zilele acestea data fixă a serbărilor și va face în programul serbărilor schimbările ce va crede necesare.

❑ Elevii gimnaziului „Ștefan cel Mare" au făcut Sîmbătă o excursie în jurul Iașului, întovărășiți de domnii profesorii Scodrea și Popea.

❑ **Comisiunea particularilor.**—Ministerul instrucției a numit următoarea comisiune pentru examenul elevilor preparați în particular, pentru clasele I, II și III-a, care se va ținea la liceul Național:

D-nii Gr. Bîrsan, R. Ionașcu, preot Iordăchescu, A. Patrognet, Călinescu, Gh. Gheorghiu, N. Popeea, C. Ionescu V. Cocuz, Băncilă, D. Ionescu, I. Burghelea și d-na A. Dimitriu. Președinte al comisiunei d. Gr. Bîrșan.

Pentru clasele IV, V, VI, VII, VII-a, examenul se va ținea la liceul Internat. Examenul se va începe la 1 Iunie.

❑ **Furtul de la d. Bogonos.**—Un îndrăzneț furt s'a comis astă noapte la locuința d-lui D. Bogonos din str. Primărie, fără a se ști cine sunt autorii și modul cum au procedat.

Aseară d. Bogonos, împreună cu d-na, au ieșit în oraș, ducîndu-se la grădina Copou și ca de obicei, au încuiat ușa din față luînd cheia. Tot în acea casă, în etajul de jos, locuește d. Alex. Mihailescu, care de asemenea a eșit asară la preumblare cu familia, luînd a doua cheie a ușei din față.

La reîntoarcerea acasă, pe la orele 11 jum., d-na Bogonos observă în camera unde se află lada de fier un oare care derajament, iar pe jos aruncate chibrituri.

Înștiințînd pe soțul său, acesta veni în camera citată mai sus și crezu că deranjul a fost făcut sau de un cățeluș pe care-l au, sau că în lipsa lor, servitorii au umblat prin acea cameră, nebănuind ast fel nimic din cele întîmplate.

Azi dimineață, cînd d Bogonos se sculă, servitorul îi atrase din nou atenția asupra neorînduelii din camera unde se afla lada de fier, spunînd că servitoarea, Margareta, ar fi știind ce s'a întîmplat,

D. Bogonos, care încă tot nu bănuia nimic, și crezînd că insistența servitorului, de a asculta pe Margareta, era un motiv pentru a scuza deranjul făcut în cameră, nu luă în samă cele spuse de servitor

Margareta însă, intră în camera d-lui Bogonos și spune că sunt urme cum că „astă noapte ar fi fost cineva în camera de alături", și că să cerceteze dacă nu e ceva lipsă. D. Bogonos se duse atunci în camera despre care era vorba, și văzu în adevăr pe jos, o mulțime de chibrituri care fuseseră aprinse, de unde deduce că în adevăr a fost cineva străin, căci nimeni din casă nu se servește de chibrituri sau de lumînare, casa fiind iluminată cu electricitate. Obervă în acelaș timp împrăștiate prin casă niște hîrtii care se aflau mai înainte pe birou.

Cercetînd casa de fier, observă că să deschide în mod normal, dar spre marea sa mirare căutînd în ladă, observă lipsa unor lozuri în valoare de 10.000 lei precum și a sumei de 14.000 lei în numerar, un ceas cronometru de valoare, un lanț de valoare, precum și mai multe bijuterii. Raftul de sus al casei de fier era neatins. Cercetînd mai cu amănunțime prin casă, d, Bogonos observă de la lada de fier spre fereastră, urme de glod și chibrituri asvîrlite.

Cercetînd în camera de alături a d nei Bogonos, căci aci era un birou în care, în seltarele din stînga se aflau bani și bijuterii, găsi seltarele din acea parte forțate, fără însă a fi putut fi deschise. Natural că aceasta făcu pe d. Bogonos să bănuiască că cei care au operat furtul sunt cunoscuți de oare ce știau așa de bine locul unde d-na Bogonos ținea banii.

Azi dim., d. Bogonos s'a prezentat la prefectura poliției unde a reclamat cazul.

Furtul, după cum se vede, a fost comis în condițiuni foarte curioase, mai ales că lada de fier n'a fost stricată și nici măcar forțată. O a doua cheie de la ladă, pe care d. Bogonos o ținea într'o casetă încuiată în seltarul unui birou, a fost găsită la locul ei.

Bănuiula a căzut asupra servitorilor, cari au fost arestați.

❑ **Judiciare.**— Curtea s. II s'a pronunțat în procesul fraudelor silvice din pădurile statului de la Neamț

Curtea a menținut achitarea silvicultorului Ghimicescu, a menținut condemnarea lui I. Fodianer la 6 luni și o zi închisoare, achitîndu-l de fals.

Avocatul statului a declarat recurs contra acestei decizii.

— Vasile Alexandri marele poet, testase soției sale, d-na Paulina Alexandri moșia sa Mircești, din jud. Suceava, ca să se profite toată viața de uzufruct, lăsînd nuda proprietate nepoatelor sale, doamnei și d-rei Catargi.

Acestea au reclamat contra d-nei Alexandri, că, trecînd peste drepturile ei usufructuoare, a tăiat o parte a pădurei de pe Mircești, cerînd să fie oprită de la aceasta.

Doamna Alexandri, la Curte, a făcut contestație, cerînd a dovedi că are dreptul să se profite de poienile din pădure.

Alaltăieri a fost o cercetare la fața locului, care a fost făcută de d. consilier D. Porfiriu.

— Negustorii Iițic Grünștein și Iona Herșcovici, au fost declarați în stare de faliment și arestați. Mandatele au fost confirmate astăzi.

— S'a cerut anularea concordatului intervenit între firma Donnenfeld Becher și creditorii lor.

— D. H. Nicolaide din comuna Vartișeni, jud. R.-Sărat, fusese dat judecății și condemnet la trei luni închisoare pentru falșificarea unei cambii în valoare de două mii lei.

Falșul a constat în faptul, că Nicolau scrisese cu mîna sa toată polița, pe cînd formula „bun și aprobat" cu semnătura emitentului, deci partea principală a cambiei, fusese scrise de debitor.

Curtea de casație, s. II, a găsit că Nicolau n'a comis nici un fals și a trimis afacerea, spre a fi judecată din nou, la Curtea din Iași.

Dosarul a fost repartizat la s. I, cu termen la 20 Iunie.

— Numiții Al. Roșu, L. Tehaciuc V. a Bunei și Gh. a Mancei, se introdusese, în ziua de 5 April, în casa cărturăresei Maria Iunius din Dorohoi și o uciseră, în scop de a o prada.

Primii doi au fost prinși și trimeși astăzi în judecata Curței cu juri din Dorohoi. Ceilalți doi au dispărut.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 24 Mai

Ședința Sinodului

București.—Sinodul a ținut astă-zi ultima ședință. S'a discutat cererea celor 3 preoți pentru darea în judecată a Mitropolitului Primat.

D. ministru Haret arată că doui din acei preoți sunt și învățători și de oare-ce prin acțiunea lor s'au făcut vinovați de abateri, au fost trimiși în judecata consiliului permanent al instrucției; Sinodul deci nu trebue să dea curs cererei lor. Cît privește despre preotul Vasilescu, el nu poate face apel la Sinod, întru cît a fost judecat și pedepsit.

S'a hotărît întocmirea unei enciclice prin care să se arate că se consideră ca neavenite petițiile contra Mitropolitului Primat, de oare-ce acuzațiile nu sunt dovedite; de asemeni, se va arata că consistoriul superior bisericesc nu este anticanonic.

S'a mai decis ca, în cazul cînd cei trei preoți, vor interveni la Patriarh și acesta ar trimete vre-o adresă, să se considere de asemene ca neavenită.

Seziunea Sf. Sinod a fost închisă.

Deraiarea unui tren

Buda-Pesta.—Un tren a deraiat aseară în stația Mediaș, lîngă Brașov.

Mecanicul și fochistul au fost omorîți, iar conductrrul vagonului de poștă și bagaj grav rănit. Mașina, vagonul de poștă și cel de bagaj, au fost sfărîmate.

Pasagerii au scapat neatinși.

Intrunirea de la Giurgiu

Giurgiu.—D. Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat, însoțit de d. N. Fleva, a fost eri în orașul nostru.

La gară i s'a făcut o entuziastă primire. Șeful partidului, împreună cu d. N. Fleva au descins la fruntașul nostru, d. Parizianu.

La oarele 12 a avut loc un banchet la restaurantul Europa, la care au luat parte mai mulți fruntași. S'au ținut mai multe tuoasturi.

A urmat apoi o întrunire publică, la care au asistat o mare mulțime de cetățeni.

D. Take Ionescu, luînd cuvîntul, arată că de la înființarea partidului conservator-democrat, n'a fost încă la Giurgiu și azi cu plăcere vine să mulțumească alegătorilor pentru concursul dat. Vorbind de situația politică, zice că guvernul liberal e cea mai reușită expresie a unui tip ofticos. Agonia acestora, se știe, că e lungă. Celalt, partidul junimist, de și a pierdut toate alegerile și de și n'a făcut nimic, vorbește cu o falșă siguranță, de venirea la putere!

Cu ce drept vorbește acest partid despre putere? Cine dă acest drept, dacă țara? S'a văzut cu cine e țara: Din 12 alegeri, noi am cîștigat 9. Dar ei ce-au făcut? Noi nu urmărim de cît zîdirea Romîniei moderne. O țară nu e guvernată bine, de cît de un guvern adus la cîrmă cu voința ei. O armată nu poate învinge numai cu generali, dacă n'are soldați. Partidul junimist are numai generali, armată n'are de loc. Cum vrea atunci să învingă?

Noi, așa cum suntem astă-zi organizați, nu ne putem aștepta de cît la succese mari.

D. Fleva critică halul în care a ajuns partidul liberal, care a desființat toate garanțiile libertăților, a lovit în comerț, în meseriași, în toate straturile sociale, așa că a pierdut încrederea țărei.

Alegerile generale vor dovedi cu cine e țara.

Călătoria moștenitorului tronului Turciei

Belgrad.—Moștenitorul tronului turc va sosi Joi dimineața aci și va fi primit în mod solemn. La amiază va avea loc recepțiunea oficială de către rege, apoi se va da un prînz intim. Seara va fi un prînz de gală, iar Vineri moștenitorul va vizita curiozitățile orașului; seara se va da un prînz de gală, iar la miezul nopței va pleca, fiind însoțit pînă la granița de principele Alexandru.

Situația în Albania

Constantinopol.— Ministrul războiului anunță că la întrarea trupelor la Ipek nu s'a întîlnit nici un om înarmat; la Djakova și Ipek s'au remis autorităților peste 2000 de puști.

Submarinul „Pluviose"

Calais.—Eri seara pontoanele care susțineau vasul submarin „Pluviose", au fost remorcate spre țărm. Submarinul s'a oprit pe un banc de nisip; unul din vasele plutitoare remprcînd submarinul balonat de valurile mării în timpul refluxului, a izbit capota submarinului găurind-o, din care cauză s'a scufundat. Lucrările de aducere la mal a submarinului au fost suspendate.

Astă-zi submarinul „Pluviose" a fost scos la suprafață și remorcat pînă la un kilometru depărtare de port.

Alergări

Viena.—Derbiul austriac de 114.000 coroane pe 2400 metri a fost cîștigat de calul „Pascal", al contelui Teleki; al doilea ajuns calul „Peponet" al baronului Springer și al treilea „Szozat" al principilui de Taxis.

Au fost șapte concurenți.

Noul atașat militar la Sofia

Sofia.—Noul atașat militar al României la Sofia a depus pe monumentul țarului liberator, o cunună cu inscripția oferită de M. S. Regele României, de față fiind personalul legațiunilor romîne și ruse, miniștrii, primarul orașului, prefectul poliției, toți ofițerii companiei de onoare cu drapel și muzică, elevii și profesorii școalei românești din Sofia, elevii romîni escursioniști din Tg. Măgurele și un numeros public.

Atașatul militar romîn și ministrul războiului au ținut discursuri, relevînd amintirile istorice și legăturile care unesc poporul bulgar și romîn. Muzica a întonat imnurile: romîn și bulgar.

De Arendat Moșia Ruginoasa, com. Oșești județul Vaslui, în apropiere gara Buhăesti, proprietatea erezilor defunct. I. Negrea. Intindere 387 fălci.

A se adresa la d. dr. Rătianu Iași.

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UȘOR DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipatiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Prețul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile și drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

Tănăr, fost 8 ani în unul din cele mai mari birouri din țară, cunoscînd corespondența **romînă** și **germană** precum și toate lucrările de birou caută post.

A se adresa la administrația acestui ziar.

ANUNCIU

Jockey-Club din Iași, voind să facă un hipodrom, tribune zidite și grajdurile necesare pentru 40 cai, plătite cu amortisare, publică spre cunoștința d-lor antreprenori, spre a'și înainta ofertele pînă la 15 Iunie a. c.

Pentru detalii a se adresa la Jockey Club, strada Carol.

Comitetul JOCKEY-CLUB

CLINICA BOALELOR DE OCHI

Doctor C. Miclescu

Strada Stefan cel Mare No. 2 bis

(Casele Hirschensohn)

Consultațiuni 3—6 p. m.

Cezar Simionescu

AVOCAT

Iași.—Strada Română 22

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamț, 50% reducere prin gara Pașcan

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Stațiune climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, încunjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziațiunea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie și Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii și de femei, leucorea, metrită,** peri și parametritele, **fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropriate.

Hotel și Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracțiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino și bufet deosebit.

Eftin și Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în București: la farmacia d-lui Stoenescu, și *Centrala* în Iași la farmacia Fabini și în Tg. la Ad-ția Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, medic șef al malternității din Iași, care va face și operațiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț numeroase loeuințe confortabile și eftine, cu sau fără menaj și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informațiuni, a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamț.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Gheaţă! Lipsa de Ghiaţă înlăturată Gheaţă!

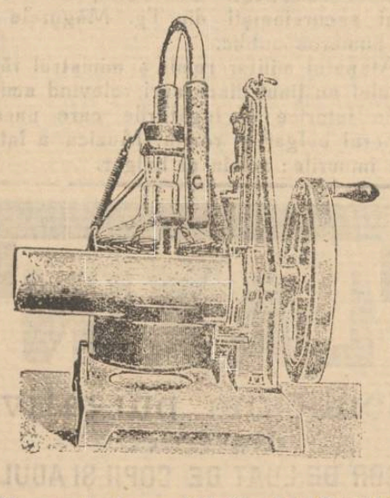

Cea mai bună maşină de Gh'aţă din lume de manipulat cu mîna sau Motor „RAPID"

In 5 minute Gheaţă şi în 3 minute băuturi răcoritoare

Prepararea Gheţei aproape gratis. — Gheaţă fără microbi

De intrebuinţat: *La case particulare, la cafenele, la cofetării, la băcănii, la birturi, în spitale, pe vapoare, pe moşii şi ori unde în ori-ce climă şi la ori-ce temperatură*

Nefuncţionarea Maşinei exclusă

N'are nevoe de reparaţiuni

Un copil de 10 ani póte manipula maşina

Maşina se poate vedea funcţionând la: **„Banca Fortuna"**

Demonstrator: D-l **G. LEONIDA** — **BUCUREŞTI, Strada Lipscani No. 10** —

Preţul maşinei complecte **LEI 320**, franco la ori ce gară, fără vamă! Condiţiuni de plată: **LEI 100** la comandă, restul Ramburs, timpul de predare 20 de zile de la primirea comandei. **Nu confundaţi această maşină cu altele care funcţionează cu diferite săruri costisitoare.**

Devize pentru instalaţiuni speciale cu producţiuni zilnice de la 500—20.000 Kgr. la cerere.

— **Căutăm reprezentanţi în provincie** —

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 186 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor efectuate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de
86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 42|100 şi fr. 1,144,228. 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER. Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cel e mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8 Una optime	Lei	1.50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician. Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1023 Mercuri 26 Mai 1910

IN PLIN DECLIN

Cînd știința medicală stă ca paralizată înaintea patului suferindului, cînd rolul ei este terminat, fiind-că și bolnavul ie pe terminate, oamenii, în desperare de cauză recurg la rețete casnice, cari sunt foarte practice în toată nevinovăția lor: ele nu fac nici mai bine, nici mai rău.

D. I. I. C. Brătianu a fost din capul locului un șef bolnav. Și dacă este adevărat că fie-care partid politic își are șeful pe care-l merită, partidul liberal, care a păcătuit mult față de țară, merită să aibă de conducător pe „cel mai tînăr barbat de stat al Europei".

Ființa la guvern și șefia n'au fost motiv de însănătoșare, pentru protosul dinastiei. Din contra, boala de care a suferit, insuficiența, a mers crescînd și toate cîte le-a făcut d. Brătianu, în toate ramurile de activitate ale țărei, cu care a venit în contact și a devenit în conflict, toate lămuresc lipsa totală de pregătire a d-lui Brătianu de a guverna.

In plin declin se află acum tînăra șefie a d lui Brătianu. S'ar putea scrie un volum despre suferințele tînărului Brătianu, căci multe a suferit în acest răstimp de un an și jumătate de cînd guvernează.

Despre aceste suferinți, rezultantele nepriceperei d-lui Brătianu, au început să-și dee seamă și prietenii săi, cari se văd nevoiți să dee șefului lor rețete casnice publice.

D. G. Panu îi dă sfaturi în chestia bisericească și d. Diamandi în politica generală. Ambii dau sfaturi tîrzii potrivit rolului rețetei casnice, care vine totdeauna, cînd nimic se rios nu este de făcut.

Sfatul d-lui Panu are meritul că desvălue un secret public, care este de preț actualminte; pe cînd junimiștii încurcă lumea cu chestia religioasă neștiind cum s-o dreagă, d. Panu afirmă, ceea ce junimiștii desmint, că între domnii Carp și Brătianu existase înțelegere, astă iarnă, în conflictul religios, dar că d. Brătianu n'a știut să profite de acea înțelegere și să pună capăt conflictului.

D. Panu spune implicit, că acum, cînd înțelegerea nu mai are ființă. guvernul singur, de capabil ce este, nu este în stare să aplaneze lucrurile.

D. Diamandi, în adorabila sa naivitate, este mai drastic. Deputatul de Tutova rîdică două degete în sus și esclamă: „șefule, vreau congres". Intrunire publică nu-i ajunge. El crede, că într'o întrunire publică nu poți spune lucruri de seamă, nu poți afișa un program politic. Și mai vrea congres d. Diamandi, ca să afle pe ce bază trăiește partidul liberal.

După un an și jumătate de șefie, în plină desvoltare a talentului seu, căci acum ie vremea să i se desvolte talentul, d. Brătianu se vede asaltat de sfaturi prietenești—și noi știm în ce situație execrabilă se află omul căruia, din toate părțile, i plouă sfaturile.

In asemenea foarte triste imprejurări se anunță întrunirea publică a liberalilor, care, de fapt, este prima manifestație mai largă a șefu ui partidului liberal, este prima întîlnire ce o va avea d. Brătianu cu partizanii săi.

Căci d. Brătianu a adoptat în totul politica nenorocită a șefului junimiștilor, politică de om sălbatec, care consistă într'un exces de nesociabilitate, în politica făcută într'un cerc restrîns, un fel de Academie politică, în care nu poate intra unul nou, pînă nu ia moartea pe unul din cei vechi.

Și dacă felul acesta de a face politică este potrivit cu întreaga mentalitate politică a d-lui Carp, cu reacționarizmul seu—cum poate face tot la fel democratul Brătianu, filo-țăranul și aderentul sufragiului universal.

Dar filo-țărănismul și democratismul d-lui Brătianu sunt simple vorbe și foarte cu multă dreptate întreabă d. Diamandi: „pe ce baze trăește partidul liberal"?

D. Brătianu nu va putea răspunde la această întrebare, nici într'o întrunire publică, nici la un congres. Dar fie-care altul va putea replica: „cînd șeful n'are bază, nici partidul nu o poate avea".

Cu șefia sa, după scurtă vreme de activitate, d. Brătianu a ajuns la declin. A debutat poate cu declinul, căci noi nu i am văzut nici-odată roșeața. A debutat nenorocit și continuă la fel.

Partizanii i dau sfaturi tîrzii; partidul se descompune, certe pretutindeni—iar șeful guvernează în plin declin, în plin întunerec.

Comunicatul junimist

Cînd s'a ivit conflictul sinodal, noi am anunțat că repede se vor potoli junimiștii, cari o luase razna în contra majorității Sinodului.

Informația noastră s'a adeverit. In ziarele junimiste, cari publicau articole vehemente în contra Sinodului, cari inconjurase cu simpatie pe Episcopul de Roman, pe același din care d. Carp se oferia să facă mutră de istrion—în aceleași ziare se publică astăzi un comunicat prin care se anunță, că dispozițiuni au fost luate ca să nu se mai amintească în ziare nici de o parte, nici de cealaltă a preuților în conflict.

„Dacă partidul nostru ar fi la putere—zice comunicatul—ar ști ce are de făcut".

Și cum nu-i la putere, nici nu va fi vreodată, partidul junimist ține soluția ascunsă.

După moțiunea la Rege, șah la Rege. Dacă Regele vrea ca pacea în biserică să fie reîntronată, să cheme pe Carpiști la putere, cari dețin leacul pentru pace, pe care leac l'ar putea numai da în schimbul puterei.

Dacă [illegible] este—o mare naivitate—i s'ar putea zice, că este un mare șantaj. Partidul conservatorilor, prin tradiția sa, este un păzitor al religiei strămoșești și cu ori-ce preț el trebue să contribue la liniștea în biserică.

In tot cazul nu s'a mai auzit, ca un partid politic să aibă o soluție într'o chestie mare și să declare, că nu va afișa acea soluție de cît, cînd va fi chemat să guverneze.

Adevărul este, că junimiștii habar n'au ce să facă în chestia bisericească. Au luat o într'o parte, au apucat o acum în alta și cine știe ce vor face mîine.

In nici o chestie, în nici o împrejurare, junimiștii nu mai sunt stăpîni, nu mai au părere constantă. Nevolnicia i-a rătăcit cu desăvîrșire.

Autonomia Bisericei

Biserica creștină, prin însăși organizarea sa primitivă, își are rolul seu cercuit, mărginit numai la afaceri pur spirituale. Hristos zice: Impărăția mea nu este din lumea aceasta", adică nu i materială, pămîntească, ci curat spirituală, cerească, pregătind în lumea aceasta, sufletele credincioșilor sei pentru lumea ceea-laltă și avînd chiar de la început, în privința aceasta, o autonomie deplină.

De aceea și Impăratul Constantin cel mare la anul 323 declarînd religia creștină de religie dominantă în imperiul Roman, lasă toată libertatea de acțiune, el rezervîndu-și dreptul de a se amesteca numai în afacerile cele externe ale Bisericei,—lucru ce și după el s'a observat de căpiteniile ortodoxe ale Statelor, ca un drept recunoscut și de biserică (jus circa sacra).

Cînd însă nu s'au înțeles rolurile acestor doi factori sociali—Statul și Biserica—cînd chiar Biserica, vroind a legifera în ceea-ce o privește, *a depășit atribuțiile sale, devenind sgomotoasă și tulbulentă pentru ordinea publică*,—atunci vedem amestecul puterei laice în afacerile bisericești și Impărați, ca Basiliuc, Zenon, Justinian, Iracliu și Constanțiu II, prin decrete și dispozițiuni, iau măsuri pentru regularea credinței și învățăturii creștine, dar aceste măsuri laice duse prea departe au adus Bisericei și credinței multe rele, cum se va vedea din cele următoare.

In special în *țara noastră* —nu ne putem întinde prea mult asupra acestei chestiuni într'un articol de ziar — în trecut Biserica a fost în general favorizată și respectată de stat și de către Capul statului, deși acesta era adese-ori un strein; ba încă, în haosul nostru politic din trecut, Biserica compusă din aceeași membri ca ai statului, uneori Capul Bisericei fiind chiar și al Statului—a suferit de o potrivă cu Statul influența și năvălirile streinilor și ale dușmanilor și a fost nevoită chiar Biserica să depășască rolul seu pur spiritual, să se amestece și să intervină pentru salvarea statului din pericole și să-l ajute în toate direcțiile, în privința politică, socială, culturală, economică etc.

Biserica în trecut era și școala, păzitoarea limbei și a neamului, azilul celor alungați și persecutați de dușmani, Statul chiar împrumutînd din legislația bisericească pentru uzul seu social.

De aceea în trecut se confunda, se identifica Biserica cu Patria, sau „*Legea*" cu „Moșia", cum ziceau cei vechi.

O astfel de stare de lucruri se mai observă și astăzi la frații noștri de peste munți, cari apăsați și persecutați de dușmanii lor seculari, singurul lor refugiu, singura lor scapare și apărare o găsesc numai în Biserică și la Reprezentanții ei.

După ce statul a intrat însă în perioada de liniște, după ce s'a mai mărit și întărit, n'a mai avut atîta nevoe de concursul Bisericei, ba încă a fost cam ingrat, că a început a-i mai lua din drepturile și privilegiile căpătate în trecut, ba încă a încălca și în domeniul seu pur spiritual.

Așa i-a luat din mînă, *actele de stare civilă, judecătoriile, chiar avuțiile*. Secularizarea de altfel făcută de Cuza în interesul Statului, de oare-ce acele avuții se administrau detestabil de către Reprezentații Bisericei și aceia încă streini. *Altfel administrate* poate ar fi fost și azi în mîna Bisericei, și poate n'ar fi fost Biserică catolică mai bogată ca a noastră, avînd un capital de aproape un miliard, ori i se destina măcar un anumit *fond religional* pentru nevoile ei. Ba încă statul a legiferat și în domeniul pur bisericesc, amestecîndu-se în afacerile interne ale ei, cum [illegible] *legea sinodală*.

Apoi cum nu s'ar amesteca statul în afacerile chiar interne ale bisericei, cînd ea însăși, adică reprezentanții ei îi dau prilej de a face aceasta, cînd biserica nu se mai menține pe terenul seu spiritual, ci se amestecă și în cele materiale cum nu poate și cum nu trebue unde vine în contact și chiar conflict, cu Statul.

Și astă zi cum să nu intervină Statul și să dea decrete și să ia dispoziții în afacerile interne ale bisericei — ba încă nu intervine cît și cum ar trebui — cînd avem un așa cler decăzut? Cînd Episcopii caută măriri și se fac Mitropoliți cu îngenuncherea drepturilor bisericei? Căci trebue bine lămurit și știut, că azi n'ar fi fost zarvă și anarhia din biserică, dacă cei doi Mitropoliți n'ar fi cumpărat această mărire cu sacrificarea intereselor chiar dogmatice ale bisericei, susținînd legea Sinodală, făcută cu scop curat politic și amesc.

Cum nu s'ar amesteca Statul azi în afacerile bisericei, cînd reprezentanții ei nu știu s'o administreze? Cînd își neglijează datorile, nu calcă cu lunile pe la reședința Parhiilor, cînd nu-i vezi la biserică, decît la *hramuri și zile mari? Cînd privesc lumea de sus, ca niște prinți*; cînd practică *simonia, arghirofilia* și altele terminate în *ie*; cînd cer și iau bani —chiar de unde nu-s—pentru *hirotonii și sfințiri de biserici*, cari intră de drept în serviciul lor și pentru care sunt deja plătiți; cînd își plătesc *servitorii lor proprii* (chiar cocătăresele) cu bani destinați special pentru nevoile bisericei; cînd fac inspecțiile canonice de mîntuială ori aproape de loc, unii chiar în fuga automobilului? Formînd ast-fel prin purtarea lor „*Stat în Stat*; dar e vorba care-i mai eternic și care birueşte pînă în cele din mă și care păgubește? De sigur biserica păgubește căci ei—dacă se demit în slujbe din vre-un motiv oare-care —a pensie gras plătită, ca recompensă pentru seviciile și colosala lor *activitate extra bisericească*! Iar în timpul serviciului lor, ei nu pot să protesteze contra măsurilor arbitrare ale Statului, căci aceia le știe toate cusururile, toate slăbăiunile și păcatele; îi ține pe toți de *chică*, iar ei *tac chitic!*

Din cele acestea, constatăm că în timpul din urmă, Statul ne mai avînd nevoe atîta de concursul bisericei, iar reprezentanții ei fiind nevrednici, aceste i-au dat de prilej și puternice motive de a se amesteca, în atîtea rînduri, în afacerile externe ale bisericei și a-i călca ast-fel cochea ei autonomie.

Ezechil.

Papa și Patriarhul

In anarhia—ce bîntue biserica noastră —ne învîrtim într'un cerc viițos.

Adevărată cauză și principalul vinovat al schismei și anarhiei din biserică, nu este nici legea Sinodală, nici Episcopul de Roman, nici preoții Vasilescu (Prahova), nici Florea A. Drăghici și Șt. C. Păunescu (Teleorman) nici Mitropolitul Primat și nici scrisoarea acestuia către decanul facultății de teologie din București,—ci principalul vinovat a fost *pînă la o vreme Papa de la Roma*, în complicitate cu Primul nostru Ministru.

Acesta, cînd a fost la Roma, a vizitat pe Papa și s'au înțeles amîndoi și au pus la cale tulburarea și anarhia din biserică; ca apoi pescuind în apă tulbure să ne „catolicească".

De aici ezitarea și încurcătura guvernului și a Sinodului neștiind pe cine să apuce și să dea în judecată.

Dacă dădeau în judecată pe Papa, trebuiau să acționeze și pe primul ministru, ca complice. Iar dacă dădeau în judecată pe acesta din urmă, trebuiau să-l citeze și pe Papa.

Insă cum acesta-i infailibil și cum nu se știa, dacă de data aceasta — se mai găseau judecători aleși pe sprinceană ca în procesul lui Jelea,—s'a renunțat la acest proces și la Papă și la catolicism și s'a găsit alt vinovat, pe *Patriarhul din Constantinopol*, aruncîndu-se *acum* toată vina asupra acestuia.

Dar știți care Patriarh e vinovat?

Nu acel greco-ortodox, ci acel *armenesc*! Acesta s'a înțeles cu armeanul de ministru Haret, că producînd învălmășală și anarhie în biserică, ușor îi va fi pe urmă să ne treacă la regiunea „armenească".

Iată adevărații vinovați, i-am descoperit acum, sunt ministru Haret și cu Patriarhul armenesc din Constantinopol!

Noi îi denunțăm opiniei publice. Rămîne acum, ca cei în drept să ia măsurile cuvenite, ca să nu fim spurcați cu „mahoc armenesc".

OAMENI ȘI LUCRURI

PLÂNS DE FIARĂ

De mai multe zile în șir ne-a asurzit cu desăvîrșire. N'a fost nici miorlăitul obișnuit al ei; nu mai miaună ca totdeauna mîța cea mică și cenușie de casă,—ci un plîns adevărat, sămănînd cu plînsul de om și răsunînd lung, cutremurător, aproape duios în larga împrejurime a curței înverzite.

De dimineața pînă tîrziu seara o auziam necontenit și acum încă, scriind acestea în oara cînd umbra și răcoarea stăpînesc încă totul, se aude mereu ecoul unui gemut obosit, de par'că n'ar fi încetat o clipă în timpul nopții.

Ne-am interesat de aproape și lucrul n'a fost greu de aflat. Puține zile după naștere i-au dispărut puii dintr'un colț al ogrăzii unde-i ascunsese. Din acel moment n'a mai avut o clipă de liniște ori de astîmpăr. Din zori și pînă seara toți o vedeau umblînd, fugind de colo-colo, uneori încet, mirosind, pipăind și privind,—alte ori într'o goană sălbatecă, nebună, dezordonată, ca și cum ar fi vrut numai să-și uite durerea. Scotocia toate colțurile, cerceta de-a-fir-a-păr toate lucrurile, se vîrà în toate golurile, pătrundea în toate găurile subțiindu-și trupul ei fenomenal de elastic.

Acum se opria, într'o tăcere moartă, fără sufiare, spionînd,—îi se părea c'a găsit vr'o urmă; acum își relua goana furioasă, sărind cu ochii dilatați și scînteind de o strălucire verzie, cu reflexe sîngeroase. Și din nou răsuna plînsul lung, nesfîrșit, spîntecînd văzduhul și implorînd milă de la dușmanii necunoscuți.

De sigur; dacă-și găsia mîțișorii morți, năduși, i-ar fi uitat de mult. Dar dispariția lor în lipsa ei pare a fi infinit mai dureroasă și de această pierdere nu se poate mîngâia. Toată ferocitatea ei și-o cheltuește din cînd în cînd într'o încăierare cu vr'o altă mîță din vecini. O bănuește oare de răpire? E un simplu joc ca să-și descarce nervii și instinctele de fiară? Cine poate ști! Nu cunosc animale mai nesuferite de cît neamul mîțesc, viclean și crud, fără a avea în schimb însușiri sau virtuți de laudă, ori de mare folos. Cu toate aceste nimic nu poate impresiona mai mult de cît plînsul jalnic și adînc dureros — aproape omenesc—cu care de atîtea zile ne asurzește, în căutarea puilor.

S'ar zice chiar că forma și forța instinctului matern sunt mult mai profunde și mai pasionale în scara animală de cît la om și că dintre viețuitoarele cari se pot cunoaște și cerceta, specia „homo sapiens" vine cam la urmă în scria sentimentalelor. Nu ne putem închipui o cheltuială de energie și de mînie la om cum observăm la animale fără rațiune și conștiință propriu zise. Ori tocmai aceste din urmă calități, exclusiv omenești înfrîng și înfrînează revolta prea violentă a instinctelor?

Sunt reflecții cari ne-ar duce însă prea departe și apoi—a devenit așa de enervant și de secant plînsul mîței în această răcoroasă și tăcută dimineață de primăvară, în cît am, un moment, impresia că nu mai este nici o altă preocupare la ordinea zilei de cît plînsul micei fiare din curte...

Rodion.

NICOLAE MANDREA

D-l Nicolae Mandrea care, pe ziua de 22 cor., a eșit la pensie, atingînd limita de vîrstă, a fost o ilustrație și o podoabă a magistraturii noastre.

După terminarea studiilor de liceu și cele universitare în Germania, cu titlu de doctor în drept de la Facultatea din Berlin, d. N. Mandrea s'a reîntors în țară la August 1864.

In urma unui concurs pentru obținerea unei catedre la Facultatea de drept, susținut cu d. profesor G. Danielopolu, d. Mandrea a fost numit profesor la Iași, predînd la Facultatea de drept a Universității din Iași, timp de opt ani, „Dreptul public și administrativ și Dreptul civil romîn"; a predat și „Dreptul roman" la Facultatea de drept din București, timp de doi ani.

D l Mandrea a ilustrat catedra la o epocă în care Dreptul civil, care ne cîrmuește astăzi, era aproape necunoscut.

Savantele sale prelegeri au fost atunci urmate de magistrații și avocații cei mai distinși, atît la Iași cît și la București.

In acelaș timp, d. Mandrea a fost și magistrat, fiind numit la 1868 prezident, la 1869 prim-prezident la Tribunalul Iași, iar la 1870 consilier la Curtea de apel din Iași. De la 1872 e numit consilier la Inalta Curte de casație, iar în Septembrie 1904, d-sa a fost numit prezident la secția II-a a acelei Inalte Curți, unde a funcționat neîntrerupt timp de 38 ani, fără a lipsi de la ședințele Curții, cu sau fără concediu.

D l Mandrea s'a devotat magistraturei și a avut ca ideal ridicarea cît mai sus a prestigiului ei, lucrînd în acest scop prin scris, prin vorbă și prin faptele sale.

Pe lîngă acestea, d. N. Mandrea a fost în diferite comisiuni pentru revizuirea Procedurii civile, pentru reforma organizărei judecătorești, pentru combaterea uzurei, pentru revizuirea legei Curții de casație, etc.

Ca membru al comisiei pentru reforma procedurei civile, d-sa a prezentat un proiect pentru revizuirea cărței a V-a: „Despre executarea silită", cu o largă și documentată expunere de motive. Ca prezident al Comisiei pentru reforma judecătorească, întocmită în anul 1888, d-sa a depus un raport aprofundat. Ambele aceste importante lucrări se află la Ministerul de justiție și s'au utilizat cu ocazia reformelor ce s'au făcut ulterior.

Pentru revizuirea legii Curții de casație, d. Mandrea a ținut o cuvîntare la deschiderea anului judecătoresc, 1 Septembrie 1903 [1]), care a determinat elaborarea unui Ante-proiect, asupra căruia d. N. Mandrea fiind consultat, a depus un raport, care a fost prezentat și Corpurilor legiuitoare spre lămurirea chestiunilor principale.

Dl. N. Mandrea a fost și prezident al Comisiunei permanente de la Ministerul de agricultură de la 1883—1885, și mai tot ce s'a elaborat în acel timp de Ministerul Domeniilor este lucrat de d-sa.

Dar, în afară de acestea, d. Mandrea are și o activitate literară și lucrările sale sunt publicate în ziare, reviste interne și externe. Principalele sale lucrări sunt: „Studiul asupra magistraturei romîne", publicat în „Convorbiri Literare" (1887—1888) și în broșuri; „Studiul asupra Administrației și Justiției", publicat tot în „Convorbiri Literare"; Studii: „asupra uzurei"; „a-

1) A se vedea în «Curierul Judiciar» din 1903, No. 54, pag. 472—477.

supra jnrisdicţiei consulare"; „asupra Evreilor pămînteni"; „Recenziuni asupra Dreptului canonic a lui Şaguna"; „asupra Dreptului administrativ de d. P. Negulescu" şi „asupra Tratatului de Pensii" de d. Zeuceanu, publicate în „Convorbiri literare", „Dreptul" şi „Curierul Judiciar". A mai prezentat, după cererea Ministrului de externe, la Iulie 1905, un interesant studiu asupra Convenţiunilor de la Haga.

In Revista de Drept internaţional şi de economie politică a lui Meier, din Berlin, D. N. Mandrea a publicat în timp de patru ani, diferite dări de seamă asupra activităţii legislative din Romînia, precum şi asupra începuturilor şi desvoltărei ştiinţii Dreptului de la 1832 pînă la 1900.

In fine sunt de menţionat şi diferitele studii şi adnotaţii asupra diverselor deciziuni ce s'au publicat în ziarul „Dreptul" şi mai mult în „Curierul judiciar", al cărui colaborator a fost, fie semnînd articolele cu numele său, sau semnîndu-le sub diferite pseudonime, între care sub cel mai cunoscut de „Iunius".

A arata colaborarea d-lui N. Mandrea la cele mai însemnate decizii ale Curţii de casaţie pronunţate de la 1872 Septembrie pănă acum, ar fi a ne opri prea lung. Publicăm în acest număr, ca specimen, trei decisiuni redactate de d sa din cari: una din 1873, a doua din 1874, iar a treia din 1875. Primele două au fost publicate în Buletinele Curţei de casaţie, iar cea de a treia a rămas nepublicată pănă astă-zi.

Principiile puse în aceste decisiuni, larga concepţie, logica şi puterea sa de argumentare au rămas şi servesc şi astă-zi după 36 de ani ca jurisprudenţă constantă şi ca model de motivare.

Ori pe unde a trecut, acest ilustru jurisconsult n'a lăsat de cît simpatii, şi este de regretat că cea mai înaltă instanţă din ţară să fie astă-zi lipsită de luminele sale, atunci cînd, de fapt putea aduce încă multe servicii magistraturii noastre şi mai ales justiţiabililor celor obijduiţi de soartă, al căror apărător devenea în cele mai multe cazuri.

D. N. Mandrea este, în adevăr, unul din acei rari oameni cari au privilegiul de a rămînea veşnic tineri, şi deşi astă-zi ese în vîrsta de 68 ani, totuşi inteligenţa sa este încă vie, iar vastele sale cunoştinţe au contribult foarte mult la progresul necontestat ce magistratura noastră a realizat în timpurile din urmă.

Dar, mai presus de toate, d. N. Mandrea este şi va rămînea toată viaţa sa un om de caracter. neobicinuit a se înmlădia, conştient totdeauna de drepturile şi datoriile sale, din care cauză, uneori, a fost nedreptăţit şi a avut chiar de suferit. El poate deci să fie mîndru căci reprezintă o carieră nu se poate mai bine îndeplinită, ce poate servi de model nu numai acelora cari l'au cunoscut şi stimat dar încă şi generaţiile viitoare. **D. Alexandresco**

Un discurs al lui Anatole France

La o serbare studenţească din Paris —înaugurarea *Casei Studenţilor*— Anatole France a ţinut o scurtă cuvîntare.

O dăm în întregime, nu pentru forma ei strălucită—pe care, din nefericire n'o putem reda în traducere—ci pentru ideile atît de largi şi înălţătoare exprimate de maestrul literelor şi al gîndirii franceze:

— Printre amintirile pe care mi le deşteaptă casa dv. este una pe care mă voi feri de a o lăsa în tăcere: este amintirea *enciclopediei*. Facultatea dăduse cu chirie primul etagiu editorului Enciclopediei, Panckouka, care îngrămădea acolo mii de exemplare ale vo luminoasei lucrări şi greutatea lor era atît de mare în cît podelele nu le putură suporta. Facultatea fu silită, în 1784, să îndepărteze pe chiriaş. Ceea ce Enciclopedia a prăbuşit, a însemnat sfîrşitul unei lumi...

Opera lui Diderot, a lui d'Alembert şi a filozofilor cari le-au fost colaboratori, înseamnă o nouă eră de civilizaţie.

Regret că nu mă pot opri mai mult la amintirile cari se leagă de ea, căci iubesc lucrurile din trecut şi trăesc cu plăcere în tovărăşia morţilor...

Şi cui dintre noi nu-i place să trăiască ca în trecut?

Ar fi prea puţin lucru să trăim numai în prezent, un simplu punct care fuge necontenit. Aţi auzit zicîndu-se că viaţa e scurtă: nu vă daţi seama cît de scurtă e; ca să-i dăm o proporţie omenească şi frumoasă, trebue s'o prelungim în trecut şi în viitor: în trecut prin studiu şi în viitor prin presimţire şi visare.

Iubiţii mei camarazi, nu vă fie frică să treceţi drept utopişti, să contruiţi în aer, să creaţi republici închipuite, ca Platon, Thomas, Morns, Campanella, Fénelon. Utopişti! Este injuria obicinuită pe care spiritele mărginite o aruncă spiritelor mari, a căror gîndire suverană o urmează oamenii politici. Injurie zadarnică! Utopia este principiul ori cărui progres. Fără utopiştii de altă dată, oamenii ar trăi încă mizerabili şi goi, în caverne.

Au fost nişte autopişti aceia cari au tras liniile primei cetăţi. Din visurile generoase is rezultatele binefăcătoare.

Visaţi iubiţii mei camarazi! Lucraţi şi visaţi. Şi mai ales—o! mai ales!—nu fiţi prea chibzuiţi, nu fiţi prea prudenţi. Prudenţa este cea mai ticăloasă dintre virtuţi. Visaţi, lucraţi...

Să ştim, iubiţi camarazi, a înţelege ceea ce ne displace.

E o lege criminală (ştiu că vorbind astfel comit un delict, şi îl comit intenţionat, cu satisfacţie, cu bucurie) e o lege criminală aceea care pedepseşte cu închisoare şi amendă pe omul care a vorbit, care a scris în contra părerilor noastre — chiar a celor mai întemeiate — în contra sentimentelor noastre — chiar a celor mai scumpe, — în contra credinţei noastre, — chiar a celei mai sincere. E o ruşine, e un oprobiu pentru toată sociataiea, aplicarea unei asemenea legi. Ca un articol de ziar să fie pedepsit cu închisoarea, asta e monstruos, asta e stupid.

Doresc, sper, presimt un viitor de pace şi înţelegere între popoarele de-o egală cultură. Vă îndemn, iubiţi camarazi, să preparaţi această pace dorită. Nu vă încredeţi în vechiul adagiu! In realitate, dacă vrem pacea, trebuie să preparăm pacea.

*

Discursul acesta a fost, bine înţeles, foarte aplaudat. A asistat o lume enormă. Sala era tixită, dar n'a putut cuprinde pe toţi cei învitaţi, cari stăteau şi în eurte şi pe stradă. Dar nostim e că nu aplaudau numai cei din sală, dar şi cei de afară cari nu auzeau nimic, căci Anatole France vorbeşte încet şi tărăgănat.

Nu e nici o mirare că oratorul de la Casa studenţească, admirat de toată lumea, e divinizat de compatrioţii săi. Uimitore că un om de aproape 70 de ani păstrează atita tinerească lărgime de vederi. **L.**

Litere-Ştiinţe-Arte

Mirceştii.—Nu fără o vie curiozitate vor fi urmărit cititorii notiţa „judiciară" din numărul de eri al „Opiniei" relativ despre un proces al d nei Alexandri—văduva marelui poet—privitor la pădurea moşiei Mirceşti.

Numele acesta evoacă pentru toată lumea cunoscătoare de literatură—o vastă abundenţă de amintiri şi impresiuni,—aminteşte toată comoara de frumuseţi şi inspiraţiuni din opera ilustrului cîntăreţ şi cu osebire din minunatele lui pasteluri între care figurează celebra bucată „Lunca din Mirceşti."

Acolo poetul şi a scris o [illegible] parte din opera lui poetică; acolo în ore de lineşte şi meditare, el visa şi găsi nenumăratele şi infinit de variatele melodii de tema firii încîntătoare, acolo el saluta sosirea primăverni şi a oaspeţilor ei:

In aer ciocîrlea, pe case rîndunele,
Pe crengile pădurei un roiu de păsărele,
Cu o lungă ciripire la soare se 'ncălzesc;
Şi pe de-asupra bălţii nagîţii se 'nvîrtesc.
Ah! iată primăvara cu sinu-i de verdeaţă!
In lume-i veselie, amor, sperare, viaţă,
Şi cerul şi pămîntul preschimbă sărutări—
Prin raze aurite şi vesele cîntări.

Cine s'ar fi gîndit oare că fermecătoarea pădure a Mirceştilor va alimenta proza dosarelor de tribunale, după ce a inspirat pe cel mai fecund poet al Romîniei?

*

Americanii au un nou acces de... moralitate artistică. Organizaţia pentru imprimarea placartelor—„Poster Printers Asociation" a decretat că pe viitor să nu se mai afişeze placarde-reclame în care va figura vre un chip de femee în .. tricot.

Probabil că asemenea... femei sunt rezervate pentru întrebuinţări mai puţin platonice decît placardele.

*

Lew Tolstoi a scris—spune „Gil Blas"—o comedie în trei acte. Se zice că ar fi scris-o în două zile. Titlul încă nu e hotărît, acţiunea se petrece la ţeară.

*

Profesorul Ernst von Leyden, cunoscut la noi în ţeară ca medic, consultant al Curţii se află greu bolnav.

*

In ziarele mari din Moscova se publică următorul anunciu:

„Care om bogat ar fi dispus să cumpere o şuviţă de păr de a celebrului poet Goethe? Această şuviţă a dăruit o Goethe M. S. Reginei Maria, care a dăruit-o altora înainte de moarte. In 1804 şuviţa a fost închisă şi sigilată".

Fericitul posesor al şuviţei, pentru a înlesni amatorilor ocazia dorită, e dispusă să vîndă şi cîte un singur fir de păr...

Ni se pare însă povestea cu şuviţa cam trasă de... păr.

*

In timpul catastrofei din Messina a pierit sub dărămături familia profesorului universitar şi poetul Edvardo Boner. Mai tîrziu rămăşiţele acelei familii fură înmormîntate cu pompă. S'au găsit însă trupurile moarte ale tuturor membrilor familiei, — afară de a profesorului însuşi a cărui urmă dispăruse.

In una din aceste din urmă zile o doamnă din cea mai bună societate a Messinei avu un vis. Spiritul lui Boner i-apăru în somn şi-i destăinui locul unde se află osemintele căutate. In adevăr în locul indicat s'a găsit cadavrul bine conservat al lui Boner care fu transportat la cimitir cu toate onorurile cuvenite.

*

STRUNA Z LEI

CRACIUN IN VARA...

Ziarele opoziţiei se ocupă de afacerea de la Graşi a ministrului Constantinescu P...

Prea pripit îmi pari şi mie
Cu gheşeftul de la Graşi;
De Crăciun, iar nu acum,
Iţi dăm voie să te 'ngraşi...

INFORMATII

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Cantacuziniştii au dat delegaţie d-lui Dimitrie A. Grecianu, de la Iaşi, să încerce a obţinea consimţimîntul d-lui P. P. Carp, în ce priveşte campania în chestia crizei bisericeşti.

Călătoria uceasta a d-lui Grecianu la Ţibăneşti a şi fost anunţată de „Evenimentul" cu litere caracteristice.

Succesul intervenţiei d-lui Grecianu—uşor de întrevăzut de altfel—se poate vedea din comunicatul din fruntea numărului de astăzi al „Epocei".

Putem afirma că acest comunicat a fost impus personal de şeful junimiştilor,

In şedinţa de ieri a Sf. Sinod d. Haret, vorbind de atitudinea Episcopului de Roman, a declarat:

„La toamnă noi ne vom retrage de la putere. Cei care ne vom succeda vor aduce modificările cerute de Episcopul de Roman legei Consistoriului bisericesc.

„Atunci Episcopul de Roman va reveni în mijlocul d-v."

La Ungheni s'au luat, cu începere de eri, măsuri de carantină pentru călătorii care sosesc din Rusia, unde a început din nou să bîntuie holera.

D-na Elena Băileanu, născută Mîrzescu, a fost confirmată în postul de directoară a şcoalei „R uniunea femeilor romîne" din Iaşi, în locul regretatei Maria Stamate.

D-nii generali Wartiade şi Zossima, de îndată ce au ajuns pe teritoriul romînesc, au expediat telegrame de mulţumiri, foarte cordial concepute, ministrului de rezboi al Rusiei şi guvernatorului militar din Odessa.

Astă zi după prînz se va întruni consiliul de miniştri, în vederea întrunirei de Duminică

Vor lua parte şi preşedinţii corpurilor legiuitoare şi mai mulţi fruntaşi ai partidului.

In ziua de 10 unie c., se va ţinea la prefectura de judeţ, licitaţie publică pentru aprovizinarea cu lemne a spitalelor din: Bivolri, Voineşti, Ungheni, Podul-Iloaei şi azilul de infirmi din Iaşi.

Examenul elevilor preparaţi în particular pentru curs primar se va începe la 13 Iunie şi va dura trei zile.

M. S. Ţarul, care a conferit d-lui amiral Murgescu insigniile Crucei Sf. Gheorghe, a pus cu mîna Sa decoraţia pe pieptul amiralului şi i-a zis: „ceea ce moşul meu n'a făcut, o fac eu acum".

In Bucureşti s'a răspîndit zvonul că d. D. A. Sturza va sosi astă-zi acolo şi că va asista la şedinţa Academiei.

Academia Romînă va avea să confirme mîine votul secţiei istorice privitor la alegerea ca membru al d-lui N. Iorga.

Membrii cercului „Salvarea economică" a funcţionarilor publici din Iaşi, au fost convocaţi în adunare generală, pentru ziua de 30 Mai, în localul clubului meseriaşilor din piaţa Unirea, pentru a vota statutele, şi alegerea preşedintelui şi membrilor din comitetul de administraţie.

Prefectura judeţului a înaintat ministerului domeniilor o statistică asupra ogoarelor sterpe şi locurilor de păşune din judeţul nostru.

Membrii camerii de meserii se vor întruni în şedinţă zilele acestea, pentru a discuta mai multe chestiuni.

P. S. S. Arhiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, va pleca mîine dimineaţă la mînăstirea Neamţ, pentru a oficia hramul de la 27 Mai al acelei Mănăstiri.

Ni se scrie din Buhuşi că din iniţiativa mai multor persoane caritabile s'a hotărît ridicarea unui mormînt în amintirea ostaşilor căzuţi în răboiul independenţei,

Doamna Maria C. Buţureanu, distinsa institutoare şi literată va ţinea o conferinţă, în ziua de 27 Mai, ora 5 p. m. în Aula Universităţei, în folosul societăţei „Colonia şcolară".

Subiectul conferinţei: *d-na de Staël.*

Elevii liceului militar din localitate, au plecat azi dimineaţă în escursiune la Strunga.

Elevii au plecat cu trenul pănă la Tg. Frumos, iar de acolo pe jos pănă la Strunga. Ei au vizitat acolo băile şi pepiniera d-lui dr. Manolescu, precum şi împrejurimile. Escursioniştii se vor reîntoarce în astă seară.

E de relevat că direcţia generală a c. f. r. a refuzat a le admite reducerea la tren, cerînd mai întăi ca să se solicite autorizaţia ministerului de resboi.

Pentru examenul de cotari publici autorizaţi, neînscriindu se un număr de concurenţi cerut de regulament, candidaţii pentru acest concurs se vor prezenta la Galaţi în ziua de 29 Mai a. c., [illegible]

Următorii învăţători din circunscripţia Iaşi, au fost înaintaţi pe loc, în urma examenului depus în Februarie a. c.: Gh. Gheorghiu, (Suliţa); L. Mitralski, (Bucecea); I. Tomşa, (Zvoriştea); Dim. Ştefănescu, (Rădăuţi); Const. Popescu (Tomeşti); Eufr. Ionescu (Zvorîştea); I. Tucalanic (Brăeşti); T. Iordan (Butnăreşti); Ana Teodorescu (Gherăeşti); I. Sărghievici (Tupilaţi); Elena Anastasiu (Hălăuceşti); Gh. Podcescu (Mălini); Gh. Ţintilă (Cristeşti); C. Vasilache (Boraşti) şi I. Matei (Lipovăţ).

D. Const. Papana originar din satul Vlaho-Clisura (Macedonia) a trimes primarului din acea comună o scrisoare, prin care-i face cunoscut că donează suma de 10 mii lei pentru construirea unui spital în acel sat.

Prefectura judeţului a trimes administratorilor de plăşi pentru ca să distribue autorităţilor comunale, o broşură cu privire la modul de întrebuinţare a islazurilor comunale.

SPECTACOLE

Suferinţele tînărului Werther, celebra scriere a lui Goethe, figurează în noul program cinematografic din grădina Bragadiru (Pathé Freres) de astă-seară Marţi 25 Mai. Orginalitatea, farmecul şi duioşia pe cari marele scriitor şi savant Goethe a ştiut să dee acestei opere sunt redate prin jocul superb al artiştilor cari interpretează această acţiune. Acei cari nu cunosc nemuritorul roman Werther îşi vor face o idee complectă de el prin superba redare cinematografică a scrierei celui mai mare cugetător al Germaniei.

Programul nou de astă-seară din grădina Bragadiru cuprinde apoi frumoase şi interesante vederi după natură, precum: Peştera infernală din Transvaal, momiţele şi şerpii din sudul Africei. Africanii-indigeni intră cu facle arzinde în grota fermecată, liliecii sburînd părăsesc peştera,—multe scene comice: Vagabondul şi automobilul,—Pe urmele criminalului sau poliţistul şi talpa—Tinerii şi bătrînii, o comedie foarte hazlie al cărei autor este neîntrecutul Max Linder, care ne interpretează în acelaşi timp reuşita sa înscenare.

Multe scene teatrale, ai căror interpreţi sunt cei mai de valoare artişti pariziani sunt de asemenea cuprinse în noul program de astă seară Marţi al teatrului cinematografic Pathé Freres din grădina Bragadiru.

In partea cinematografiei ştiinţifică, programul de Luni va cuprinde: Spiritul febrei recurente—o urmare la suia „Cinematografia microbilor.

Se vor succeda apoi: Microbul Tifosului, Ftisiei (Koch), Hanatosoarul lui Laveran etc.

Astă seară la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, se începe un nou program, foarte bogat şi foarte variat.

E de relevat o splendidă dramă antică „Idila greacă" sau „Sclava", cu subiect din timpul vechilor greci şi jucată de cei mai renumiţi artişti ai Parisului: o mică sclavă, de o frumuseţă uimitoare iubea pe un tînăr păstor. Ea a fost însă vîndută de părinţii săi în piaţa sclavelor. Norocul ei a fost însă că a dat peste un bun stăpîn. La o serbare, la care au fost chemaţi şi muzicanţi, se amestică printre aceştea şi păstorul care aflase că iubita lui, sclava, e aci. Dulcele sunete ale cavalului o readuce îndărăt la păstor. Mai e apoi frumoasa piesă „Trebuie să meargă de la o bancă la alta", precum şi alte piese sportive, umoristice instructive etc.

DIVERSE

— In ziua de 22 Mai s'a făcut la societatea de bine-facere „Sf-ta Cruce", alegerea noului Comitet.

Au fost aleşi: preşedinte d. C. Spinescu; vice-preşedinţi: I. Antoniu şi M. Popa; secretari: Iorgu Petrescu şi D. Macovei; casier, C. Ocheană; ajutor de casier, C. Soroceanu; membri în comitet: T. Veisman, T. Horeanu, Gh. Luca, Gh. Bulbuc şi Alecu Druga; controlori: P. Clopoţel, C. M. Vasiliu şi Ilie Storescu.

S'a decis apoi eliminarea din societate a membrului fondator C. G. Nicolau.

— Duminecă, 6 Iunie, va avea loc în sala Teatrului Regal (foasta sala Pastia), o frumoasă serată dansantă, organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi.

— La spitalul Sf. Spiridon a fost internat locuitorul Georghe Dascalu, din comuna Valea Lupului care venind spre Iaşi, a fost atacat de hoţi, cari după ce l'au maltratat grav, l'a jefuit de suma de 50 lei.

Orenştein & Koppel-Arthur Koppel

SOCIETATE PE ACŢIUNI

BUCUREŞTI—Str. 18, Strada I. C. Brătianu, No. 18—BUCUREŞTI.—Telefon 6/97

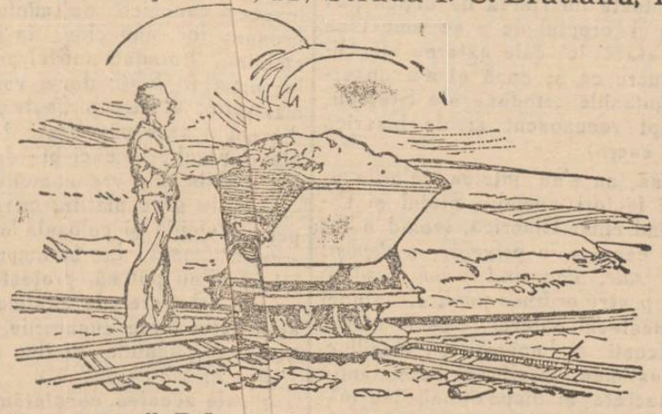

Deposit şi Fabricaţiune de:

Şine de oţel.—Vagonete.—Macazuri.—Plăci turnante.—Locomotive.—Roate.—Osii.—Cutii de unsoare.—Eclise.—Buloane.—Crampoane etc.—Şine şi accesorii de cale Ferată Normală pentru linii de garaj.

FABRICA SPECIALA de LOCOMOTIVE

Furnisează D-lor antreprenori şine şi vagonete CU LAGĂRE, CU ROLURI speciale patent „Koppel" cari produc o economie DE TRACŢIUNE CU 50 LA SUTĂ, pentru transport de PĂMÂNT PETRIŞ şi CĂRĂMIDĂ

SDĂ CU CHIRIE IN CONDIŢIUNI AVANTAGIOASE

Ultime INFORMAȚII

❑ **După o ultimă dispoziție, întrunirea publică a partidului conservator-democrat va avea loc în ziua de 6 Iunie și nu la 7 Iunie, după cum fusese hotărît.**

Delegația din Iași va pleca deci în dimineața de 6 Iunie, la orele 6, cu tren special.

❑ **D-nii membri ai clubului conservator-democrat, sunt convocați, în adunare generală, în localul clubului din Piața Unirei, astă-zi Marți 25 Mai, la orele 4 p. m.**

La ordinea zilei chestiuni importante.

❑ *D. M. Ferekidé, președintele Camerei, pledează astă-zi înaintea Curței de Iași, s. I, în procesul dintre d-na Maria Ciomac cu d. Anton Pruncu, pentru restituirea copilului născut din căsătoria ambilor soți, astă-zi divorțați.*

D. Ferekide n'a pledat în acest proces pînă a nu fi ales președinte al Camerei. De atunci este în mod regulat avocatul doamnei, precum îl face și pe agentul polițienesc în acest proces, căci se știe ce a făcut d. Ferekide la Roman, că să iee copilul de la d. Pruncu și să-l predee mamei.

❑ *Colectiviștii cată să facă mari presiuni ca să reușească Duminecă la alegerea de la Casa de Economie din Tatarași.*

Prefectul de poliție a întrat și el în joc și are de agenți pe avocații Toma și Silvestru. Un alt vajnic agent este numitul Zamfirescu, grefierul s. I a tribunalului, care face mai mult de ciubot.r de cît de grefier și care persistă a fi casierul casei, de și ministrul l'a somat să opteze.

Ministrul a mai somat încă pe doi grefieri să se retragă din consiliul de administrație și aceștia s'au retras, pe cînd Zamfirescu, care se sprijină pe prefectura de poliție, sfidează ordinul d-lui Stelian.

❑ *Rezerviștii contingentului 1903 al batalionului de vînători din Iași fusese concentrați pentru ziua de 10 Iunie.*

Data aceasta a fost revocată astă-zi telegrafic și înlocuită cu 28 Mai, cînd rezerviștii se vor înfățoșa la batalion.

Chemările nu le va mai face biroul de mobilizare, ci acel al recrutărilor.

❑ *D. Stelian a chemat la București pe președintele unui tribunal din circumscripția Curții de Iași și i-a impus să consimtă a fi mutat, de oare ce prezidentul stă rău cu prefectul și cu colectiviștii localnici.*

Magistratul a refuzat să dee ascultare propunerei lui Stelian.

❑ *Procesul pentru calcularea legei trustului arendășesc, a fost sorocit să se judece la 2 Iunie la s. I a Casației.*

Curtea de Iași, a terminat acest proces la 16 Noembre 1909, adică cu **șapte luni** *în urmă, după ce ministrul îi atrăsese atenția, că asemenea procese sunt de natură urgentă și au precădere asupra celorlalte.*

Acum s'a isprăvit cu urgența. Dosariul special stă la Casație mai cît stă copilul în pîntecele mamei, dar nu mai poate fi vorba de urgență cînd Fischer, om prudent, a angajat pe Ferekide ca să se arăte înaintea Casației.

❑ *Anunțăm în altă parte a ziarului, că ducerea d-lui Grecianu la Țibănești a avut de scop să-l convingă pe d. Carp ca să se pornească acțiune pe chestia bisericească.*

Lucru foarte curios: d. Grecianu s'a întors din Țibănești cu impresiuni bune și greceniștii erau gata să facă întruniri publice și campanie de presă.

Eri seara, însă, au citit comunicatul din **Epoca** *și au rămas încremeniți de răspunsul ce-l adusese d. Grecianu de la d. Carp.*

❑ *Pentru numirea unui inspector de poliție în Iași, s'a dat mare luptă între domnii Fîntânariu și Mărzescu.*

Ministrul a trecut peste toate recomandațiile și a trimis astă-zi prefectului de poliție o listă de cinci polițai în activitate, ca să aleagă pe unul din ei ca inspector.

Prefectul a recomandat pe d. Puiu Alexandrescu, actual polițai la Piatra N.

❑ **Casa școalelor a trimes o circulară învățătorilor din județ, prin care le comunică rezultatele îmbucurătoare pe care le-a dat învățămîntul agricol în școalele rurale în ultimii doi ani, cerîndu-le ca și în viitor să se silească pentru ca aceste rezultate să dea roade și mai bune.**

❑ **Operațiunile de recensemînt în localitate, au fost prelungite pînă la 15 Iunie c.**

❑ **Comisiunea comunală, compusă din d-nii X. Eraclide, P. Cujbă și dr. A. Georgescu de la abator, care s'a dus în Rusia pentru a cumpara caii necesari serviciului comunal, se va reîntoarce mîine în localitate.**

❑ **Inscrierile la examenele de la facultatea juridică se vor termina în ziua de 30 Mai a. c.**

Debitul Fermelor Badareu și dr. Manolescu

Strada de Sus No. 189 (lîngă Piața Sf. Spiridon)

Se găsesc în fie-care zi, proaspete și de cea mai bună calitate:

		L.	B.
Lapte nesmîntînit	litru	0.	25
„ smîntînit	„	0.	50
Smîntînă dulce	„	2.	00
Unt pentru cafe	kgr.	4.	50

❑ **Furtul de la d. Bogonos.**—Am vorbit eri despre îndrăznețul furt comis alaltă-eri noaptea, în condițiunile arătate, la locuința d-lui Bogonos, din str. Primăriei, de unde se știe că hoții au furat 14,000 lei în numerar și lozuri în valoare de 10.000 lei, precum și mai multe juvaieruri de valoare.

Pînă acum a rămas tot mister, de și nu mai poate încăpea îndoială că autorul furtului e un cunoscut, sau cel puțin știe despre furt.

D. C. Costescu, șeful siguranței a început de eri dimineață cercetările. Bănuiala a căzut în primul rînd asupra servitorului Vasile Pelin și a servitoarei de la d. Bogonos, căci aceștia rămăseseră acasă în seara cînd d na și d. Bogonos s'au dus la preumblare, și cînd s'a comis furtul. Sunt două bănuieli: sau că din nebăgare de samă, lada de fier fusese lasată deschisă și servitorul, în complicitate cu servitoarea, observînd aceasta au furat apoi caseta din ladă, sau că, furtul a fost comis de un străin, în complicitate cu doi servitori.

Atît la cercetările de eri cît și la cele de azi însă Pelin, ca și servitoarea care se află arestați la siguranță, neagă că ar fi știind ceva despre comiterea furtului. Ei spun că, abia eri dimineață au observat dezordinea din camera în care se afla lada de fier, precum și urmele de glod ce s'au găsit și că atunci au înștiințat imediat pe d-na Bogonos, care i-a trimes la soțul ei pentru a îi comunica cele constatate.

❑ Un caz de superstiție.

Intr'o comună din jud., Fălciu nu ploase mai de mult. Preutul din sat explică sătenilor, că aceasta s'ar datora faptului, că un țăran străin de acea comună, care suferise o pedeapsă penală, murind în acel sat, fusese înmormîntat acolo, în loc să fi fost înmormîntat în satul lui.

Țăranii merseră numai de cît la mormîntul acelui sătean și pe cînd îl scoteau din mormînt, o ploaie torențială începu să cadă.

Preutul fu viu felicitat pentru opera sa caritabilă, pe care parchetul va avea s'o cerceteze mai de aproape.

❑ Judecătorul de instrucție al tribunalului Fălciu și-a dat ordonanța în afacerea privitoare pe învățătorul Berenghe, care în calitatea sa de director al băncei populare din Răducăneni, s'a făcut vinovat de falș și delapidări.

Dosarul a fost remis parchetului general.

❑ La 1 Iunie va începe la București concursul pentru ocuparea unor locuri vacante de medici primari la spitalele județiene.

Consiliul profesoral al facultății de medicină din Iași a delegat în comisia examinătoare pe d-nii dr. V. Negel și agregat dr. C. Mezincescu.

❑ Femeea care s'a aruncat ieri din tren aproape de Cucuteni, nu este alta ci Maria Egmond care dăunăzi încercase să se sinucidă în grădina Copou. identitatea sinucisei a putut fi restabilită prin o telegramă, ce s'agăsit asupra moartei.

Maria Egmond a fost înmormîntată astă-zi în cimitirul de la Cucuteni.

❑ D. dr. Bușilă, sub-inspector sanitar, va inspecta în cursul săptămînei viitoare, mai multe comune din județul Iași.

❑ Fostul avocat C. Stoica a cerut judecătorului de instrucție să l elibereze provizor pe cauție.

In contra respingerei cererei sale, C. Stoica a făcut apel asupra căruia camera de punere sub acuzare se va pronunța mîine.

❑ **Judiciare.**—Sebastian Andreescu, fost învățător-diriginte al școalei rurale din Bădilița (Suceava) s'a făcut vinovat de sustragere de cărți din biblioteca școalei. A fost condamnat la 15 zile închisoare.

— C. Gherasim, fost copist la judecătoria rurală din Șipote, a luat bani de la țarani ca să le facă jalbe. A fost condamnat la trei luni închisoare.

— Max Grünberg, comerciant în Piatra-N., încetînd plățile, a fost condamnat de tribunal la 2 ani închisoare pentru bancrută frauduloasă. In apel, la Iași, faptul fu calificat de bancrută simplă și pedepsa redusă la șase luni.

Curtea de Casație, s. II-a, în audiența de ieri, a casat decizia și a trimis afacerea spre a fi judecată din nou la Galați.

— La secția I-a a Curții se judecă astă-zi apelul făcut de d. Anton Pruncu contra sentinței trib. Roman, care a respins cererea d-lui Pruncu de a i se încredința copilul ce-l are din căsătoria sa cu d-na Maria Ciolac.

Acest proces pasionant ține de foarte mulți ani și revine tot sub alte forme, înaintea tribunalului și Curții.

La procesul de astă-zi, în care pledează d. M. Cantacuzino pentru d. Pruncu și d. Ferekide pentru d na Ciolac, d. Pruncu a adus fotografii de ale copilului prin care vrea să dovedescă, că de cîte ori copilul se afla la el era sănătos și voinic, iar cînd se afla la mamă, era slab și bolnav.

SOCIETATEA

Union-Baugesellschaft

DIN IAȘI

vinde inventar de toate felurite, precum locomobile, motoare cu benzină, pompe centrifugale și motrice, șine, vagonete, macarale de 1500—3000 klg., cranici mari rotative, berbeci, fer rotund propriu pentru beton armat, garnituri și scule diferite pentru executarea de conducte de ape, harabale solide pentru transport etc. etc., în stare perfectă și cu prețuri foarte avantajoase. A se adresa Direcțiunei societății *Union-Baugesellschaft, Iași.*

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 25 Mai

Răscoala unor țarani

Madrid.—Ziarul „Abc" află din Saragossa, că sătenii din Puebla și Aljnicen au încercat să ia cu asalt școala satului sub motivul că să predă învățăminte anarhiste. Profesorii s'au împotrivit mulțimii cu focuri de revolver până la sosirea gardei civice, care a aparat pe profesori contra linșării. Parchetul a făcut o percheziție la școală și au aflat acolo formule de fabricarea bombelor, planurile orașului Barcelona și modele de mașini explosive.

Deraiarea de lîngă Predeal

Kukullaeszeg.—Trenul accelerat Buda Pesta-Predeal trecînd cu mare iuțeală, la schimbarea de direcție a deraiat eri dimineață în stațiune și a căzut peste dig. Mecanicul și trei amploiați ai căei ferate au fost ușor răniți.

Prădăciune

Nichnitagilsk.— Transportul destinat pentru minele de aramă din Alapajensk a fost atacat eri după amiază de către niște talhari cari au furat 130.000 ruble și au ucis pe unul din amploiații care însoțeau transportul și au rănit o persoană.

Inaugurarea unui nou port

Regensburg.—Azi a avut loc înaugurarea noului port la Dunărea, Iswan, în prezența principelui Ludovic de Bavaria. Se aflau de față mai mulți miniștri, precum și ministrul Romîniei. La Berlin principele Ludovic a exprimat speranța că și statele de pe Dunărea vor profita de acest port.

Marele inundații din Capitală

București. — O torențială ploaie a căzut, fără întrerupere astă-noapte asupra Capitalei. Ploaia a produs mari inundații.

De la 1877 n'au mai fost asemenea ploi, foarte multe cartiere sunt inundate. In strada Vaselor apa a ajuns la o înălțime de 1 metru jum. și chiar 2 metri. In fundacul Asan s'au prăbușit 4 case.

Prin mahalăli circulația e întreruptă și bărci de salvare au fost lansate. La moși, toate baratcele au fost inundate. In centru chiar, apa a ajuns la înălțime de un metru. Dîmbovița a crescut colosal și dacă ploaia continuă și astă-zi, va revarsa.

Trenurile sosesc cu mari întârzieri.

Ploaia a cauzat un mare dezastru. Multe familii au rămas pe drumuri.

*

București. — De la serviciul metereologic se comunică că eri și asta-noapte a plouat în toată țara pînă la Bacău și Tutova.

In comunele din județul Ilfov de asemeni a căzut o ploaie torențială, producînd inundații și distrugînd recolta.

Dezastul din Prahova

Ploești.—In județul Prahova a fost eri și astă-noapte o adevarată rupere de nori.

Intre Comarnic și stația Prahova la 55 km, apa a venit așa de mare că a rupt linia ferată, pe o distanță de 2 km. Podul de peste Prahova a fost luat de apă, iar tunelul a fost astupat cu mîl și pietre aduse de apă.

La Comarnic e de asemeni un mare dezastru, ca și în foarte multe comuni, unde s'au produs inundații. Recolta a fost distrusă.

Circulația trenurilor e întreruptă.

Direcția c. f. r. a pus un mare număr de lucrători pentru restabilirea liniei. De la Comarnic înainte trenurile nu mai pot circula.

Conflictul Sinodal

București.—Preotul Drăghici publică în ziare o scrisoare deschisă adresată d-lui Haret, în care desminte afirmația făcută de acesta cum că pr. Drăghici ar fi învățător.

Cezar Simionescu
AVOCAT
Iași.—Strada Română 22

INȘTIINȚARE

De oare-ce sunt persoane, care se dau drept funcționari ai serviciului barometric și încasează sume de bani, în numele acestui serviciu fac cunoscut onor. public de a nu plăti nimănui, nici o taxă și nici un fel de sumă, pentru curățirea latrinelor, căci acele sume rămîn perdute. Taxele pentru curățirea latrinelor se plătesc *numai* la percepția comunală, așa că acei care ar plăti altor persoane, vor fi nevoiți a plăti a doua oară, la comună. Oamenii din serviciul meu n'au dreptul a pretinde nici o plată, de oare-ce ei sunt salariați.

Antreprenorul serviciuiul barometric
A. TEITLER

Tânăr, cu o practică îndelungată într'o mare întreprindere tecnică, cunoscînd bine lucrările de birou, corespondența romînă și Dactilografia, caută post.

Pretențiuni modeste.

A se adresa la Administrația acestui ziar sub inițiala **L.**

Rugăm pe Onor. consumatori
ai apelor minerale

„Dochia", „Repedea" „Baia" și „Stînca"

să observe bine etichetele noastre care cuprind aceste nume spre a nu le confunda cu acele ale unor produse pretinse similare; a se observa că multe sticle purtînd marca fabricei noastre dar fără etechetele de mai sus nu sunt produsele noastre.

ADMINISTRAȚIA

„Primei fabrici de ape minerale din Iași" pusă sub controlul d-lor chimist D. Cădere și dr. I. Țaraou.

— Str. Ghica-Vodă No. 37 —

ANUNCIU

Jockey-Club din Iași, voind să facă un hipodrom, tribune zidite și grajdurile necesare pentru 40 cai, plătite cu amortisare, publică spre cunoștința d-lor antreprenori, spre a'și înainta ofertele pînă la 15 Iunie a. c.

Pentru detalii a se adresa la Jockey Club, strada Carol.

Comitetul JOCKEY-CLUB

Tânăr, fost 8 ani în unul din cele mai mari birouri din țară, cunoscînd corespondența **romînă** și **germană** precum și toate lucrările de birou caută post.

A se adresa la administrația acestui ziar.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamț, 50% reducere prin gara Pașcan

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Stațiune climaterică de primul rang, situată în munții Neamțului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenți, încunjurată fiind din 3 părți cu o pădure seculară și un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat și hygienic de aci, unite cu poziațiunea sa pitorească, îi dă coloritul și farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate și rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie și Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic și modern, **sunt toate în faianță.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii și de femei, leucorea, metrită, peri și parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalație cu apă minerală, esență de brad și diverse substanțe medicamentoase apropriate.

Hotel și Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracțiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino și bufet deosebit.

Eftin și Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posițiune, a scădea prețul unei cutii de 2 kilo. de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în București: la farmacia d-lui Stoenescu, și *Centrala* în Iași la farmacia Fabini și în Tg. la Ad-ția Băilor.

Serviciul medical este încredințat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic șef al malternității din Iași, care va face și operațiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamț numeroase loeuinți confortabile și eftine, cu sau fără menaj și cari se vor transporta la băi cu tramcarele administrației la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informațiuni, a se adresa de pe acuma la subscrișii în Trg. Neamț.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Gheaţă! Lipsa de Ghiaţă înlăturată Gheaţă!

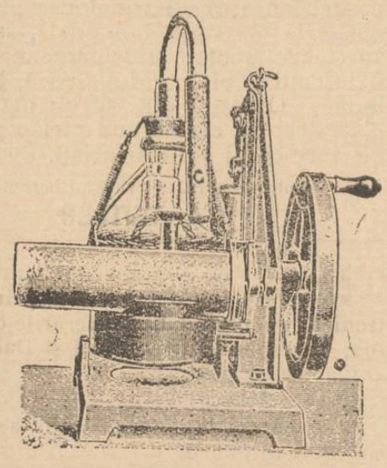

Cea mai bună maşină de Ghiaţă din lume de manipulat cu mîna sau Motor „RAPID“

In 5 minute Gheaţă şi în 3 minute băuturi răcoritoare

Prepararea Gheţei aproape gratis. — Gheaţă fără microbi

De intrebuinţat: *La case particulare, la cafenele, la cofetării, la băcănii, la birturi, în spitale, pe vapoare, pe moşii şi ori unde în ori-ce climă şi la ori-ce temperatură*

Nefuncţionarea Maşinei exclusă

N'are nevoe de reparaţiuni

Un copil de 10 ani póte manipula maşina

Maşina se poate vedea funcţionând la: **„Banca Fortuna“**

— BUCUREŞTI, Strada Lipscani No. 10 —

Demonstrator: D-l **G LEONIDA**

Preţul maşinei complecte **LEI 320**, franco la ori ce gară, fără vamă! Condiţiuni de plată: **LEI 100** la comandă, restul Ramburs, timpul de predare 20 de zile de la primirea comandei. **Nu confundaţi această maşină cu altele care funcţionează cu diferite săruri costisitoare.**

Devize pentru instalaţiuni speciale cu producţiuni zilnice de la 500—20.000 Kgr. la cerere.

— Căutăm reprezentanţi în provincie —

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia“ strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA“

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 138 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER“ încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu

AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

bani Exemplarul

ABONAMENTE

an . . . . . 20 lei
luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

dacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1024 Joi 27 Mai 1910

COMERȚUL ROMÂN

Nota dominantă a congresului Carilor de Comerț, ținut la 21 ale astei luni în orașul Focșani, a fost mînismul. Și ramura de muncă, e a avut onorurile dezbaterilor a t, cum de alt-fel lucrul era indicat merțul și industria, dar mai ales întîi.

Ministrul comerțului a fost de un simism descurăjător în această ore de idei, iar cei ce au vorbit mai urmă, parte din ei, l'au întrecut. Și fiind-că trebuia un țap ispășitor ntru această stare de lucruri, el a t găsit în învățămîntul comercial. fost învinovățit acesta, că nu scoa comercianți. Dacă lucrul ar fi așa or, dacă prin o lovitură de baetă s'ar putea schimba o stare de ruri peste seculară, negreșit că ce pretind că școalele de comerț dau comercianți, au multă drepe. Căci este evident, că de atîta eme de cînd funcționează aceste oale, au eșit serii de absolvenți roni, pe cari îi putem număra nu mai cu sutele, și toți aceștia ar fi ut ca pe piețele noastre pînă azi aproape să nu existe comerciant ă'n.

Dar n'au făcut ele nimic din punc acesta de vedere? Pentru a răsnde unei asemenea întrebări, ar bui să precizăm bine noțiunea comerciant. Dacă e vorba comerciant în sensul codului de merț, de patron, se înțelege că ea mic e numărul acelora cari au t de pe băncile școalelor noastre. că e vorba însă de complexul acităței comerciale, prin urmare nu mai de patroni, ci și de muncitori, ncționari comerciali, se poate răsnde cu statistica făcută acum cîteluni în urmă de ministerul industriei și comerțului Publice, din cari rezultă dintre cei ce au absolvit școalele perioare de comerț, peste 80% au brățoșat cariere comerciale, cu ozia aceasta, iar s'a pus în evidență ea ce pare a fi un fel de caractestică a noastră: ne plîngem, dar em prea puțin pentru evitarea a ea ce considerăm ca periculos.

Nu ne plîngem doar că numai comerțul ar fi în mînile străinilor, dar ținem că toate ramurile de ocuat une, prin care romînul ș-ar putea eia o situațiune mai bună, un traiu ai ușor, au fost acaparate de ei, erămînîndu-i lui de cît slujbele, în ri, vai! se cîștigă atît de puțin!

Și avem dreptul să fim îngrijiți, nd vedem constatările sprijinite pe alitatea lucrurilor. Statistica d lui reangă pe 1905 asupra profesiunilor, e arată că la orașe patentarii (afară e avocați, ingineri, arhitecți, docori și dentiști) cuprind 17,000 romîni și 22,000 streini, iar la sate sunt 3,000 romîni și 12,000 străini. Pum susține că nu poate fi altă țară n care orașele ei și chiar satele să e prezinte în așa condițiuni de nucă.

Dar fenomenul acesta este el caacteristic timpurilor noastre, ori ste o situațiune mai ameliorată a, eea ce a fost în trecut? In adevăr tatistica citată aici, ne dă starea ucrurilor în 1905, dar cu dreptul se oate întreba cineva: cum a fost mai nainte, adică acum 20, 30 ani în rmă sau și mai mult? Am credința că sub raportul sub care privim noi hestiunea stăm mai bine astăzi.

Chiar dacă răsfoim trecutul nosru, cu care de altfel ne place a ne mîndri, totuși în ce privește comerțul, amestecul străinilor era destul de mare. Breslele comerciale opreau pe negustorii evrei și armeni să vîndă mărfuri într'un oraș în care se produceau obiecte similare. Li se îngăduia numai exportul produselor din țară.

D n moment însă, ce și noi am primit principiile liberalismului economic, deci cam de pe la convenția din Paris din 1858, pe cînd am pășit serios către civilizație, de cînd am început a avea căi ferate, telegraf, un comerț de export mai întins pentru cerealele noastre, de atunci ramurile de muncă productive au fost ocupate aproape numai de străini.

Altă dată aveam căi ferate, dar ai noștrii nu știau cum să umble cu ele; aveam telegraf, dar ai noștri nu erau cunoscători ai manipulării respective; aveam bănci, dar ai noștri nu erau deprinși cu mecanismul lor. Astă-zi străinii la căile ferate, telegraf, Banca Națională, sunt o raritate. Ei au dispărut în fața elementului romînesc bine pregătit, care-încetul cu încetul și pe nesimțite le a luat locul. In alte ramuri încă s'a produs același fenomen. De sigur, nu se va putea nega că în agricultură, industrii, afaceri de bancă și credit n'au luat multe din mîna străinilor. Iar toată această prefacere se datorește timpului și pregătirii noastre speciale, la care nu puțin au contribuit și școalele comerciale.

Procesul acesta de înlocuire își urmează cursul său natural.

Astă-zi însă, mai mult ca totd'auna strigăm contra stării de lucruri prezentă. Și pentru ce? Evident, pentru că acum ne aflăm față de trecut, într'o stare de superioritate culturală și economică. Altă dată, am creat funcțiuni și n'aveam organe, cari să îndeplinească funcțiunea. Atunci au venit străinii, unii chemați, iar alții nechemați. Astă-zi avem organele, avem elemente multe pregătite, dar ne lipsește funcțiunea, adică exercițiul ei se afla în bună parte în mîni străine. Și noi, oameni formați, pregătiți prin școale, suntem mai tari, ca cei ce ne-au precedat, defectele organizării noastre economice. De aceea și protestăm mai energic. Protestele însă provoacă contra proteste. Ele dau loc la discuțiuni nesfîrșite. Avem nevoe de acțiune. Și de alt fel suntem pregătiți pentru aceasta.

Avem astă-zi un minister al comerțului și industriei, posedăm un mic parlament comercial, numit consiliul superior al comerțului, avem camera de comerț și industrie în fie-care oraș se întemeiază cîte un cerc comercial și industrial, apoi școalele de comerț a căror înmulțire și perfecționare a cerut-o și congresul Camerilor de Comerț.

Cu un asemenea aparat protector, comerțul nostru trebue să pășească înainte. Plîngerile că nu începem de străini, vor trebui să devină cît mai rare. Străinii au dreptul la muncă negreș t, dar noi prin activitatea noastră și prin inătituțiunile ce ne am dat, vom putea ținea piept concurenții lor.

In ori-ce caz, numai un studiu documentat și sprijinit pe cifre, ne-ar putea arăta dacă astă zi suntem în progres cu munca națională ori în regres. Pînă atunci însă, am credința că pesimismul de la congresul Camerilor de Comerț e exagerat.

V. I. Radu

Scrisoare deschisă

— D-lui Puiu Alexandrescu, viitor inspector de poliție la Iași —

Cu tot respectul, sărut mîna,

Mă numesc Ioan Belcic, domiciliat în Iași, mahalaua calicilor. Sunt autorul unei crime ce am făptuit-o, acum trei săptămîni, într'o noapte pe vremea cometei. Cu focuri de revolver și cu lovituri de par, am ucis pe un jidan crezînd că voi găsi bani asupra lui. După comiterea crimei, m'am dus acasă, m'am spălat de sînge și m'am culcat.

Am dormit dus pînă a doua zi dimineața, cînd m'am dus în piață și, cu banii găsiți asupra ucisului, am cumpărat carne de miel, slănină, mezeluri și cireșe.

A doua zi seara, am stat intins pe laviță, fumînd o țigară și citind, în ziare, cum am comis crima și că am fugit în Rusia, unde sunt urmărit.

De supărare că sunt urmărit, am intrat în grajdul unui gospodar, am scos un cal, m'am urcat calare și m'am dus în plimbare la Abator, oprindu-mă la cărciuma lui Soituz, unde am poticnit calul, iar eu, de sufletul jidanului pe care l'am ucis, am tras un kil de vin și, încălecînd iarăși pe cal, am plecat îndărăpt.

In drum, pe un cîmp, am văzut un cal păscînd. Mi s'a părut, de departe, că el ar fi mai bun de cît al meu și am mers spre calul acela, l'am văzut și l'am schimbat, lăsînd pe cîmp, ca să pască în liniște, pe celalalt cal de furat.

Tot în drum, aproape de casa mea, am văzut hoinărind, patru mascuri, mari, frumoși I am alungat pînă a proape de casă și apoi i-am vărît în cotețul meu.

A doua zi m'am dus la iarmaroc și am vîndut calul și porcii, iar seara am mers la o cumătrie, am dat cinci lei în pahar pentru lăutari, patru lei moașei și cinci lei preutului—tot de sufletul jidanului.

Dimineața în drumul spre casă, m'am întîlnit cu sub comisarul din secția mea. Am tras căciula peste urechi și m'am uitat drept la el.

— N'ai un chibrit m'a întrebat el?

— Cum să n'am, i-am răspuns eu, dar văd că n'ai nici țigară.

— Apoi să mi dai și țigară.

Am scos tabacherea. Și-a făcut omul țigară, eu tot așa. Am scos fitilul și cremenea, am scaparat, i-am zis „poftim", el mi-a spus „să trăiești"—omul a plecat în treaba lui, eu spre casă.

Cînd am sosit acasă, a venit spre mine un jandarm rural și mi-a zis:

— Bună dimineața, vere Beilcic.

— Bună să-ți fie inima și bun sufletul—dar eu nu sunt Beilcic. Eu mă numesc Tanase a Moașei. Dar d-ta?

— Vasiliu Gheorghe, sergent jandarm rural din postul Țuțora.

— La mai mare!

— Să te audă D-zeu.

Și omul plecă în treaba lui și eu întrai în casă și bun mi a fost somnul după petrecania de la cumătrie.

Sub seară, cînd m'am trezit, am văzut casa mea împrejmuită de jandarmi rurali. Am luat o la fugă. Ei după mine. Eu fugeam la dreapta, ei trăgeau focuri la stînga; o apucam la stînga, ei trăgeau la dreapta.

Cînd mi-au perdut urma și se întorceau obosiți, eu la fugă mare, tot înapoi, întrai în ca ă, căci perdusem pălăria și trebuia să-mi iau căciula.

Un lucru au aflat și ei că nu sunt in Rusia.

Acum se vesteste că d-ta vei veni la Iași, ca inspector.

Te rog să-mi scrii dacă fumezi, ca să vin la gară, cînd vei sosi, să-ți ofer o țigară și o halbă—tot de sufletul jidanului.

Cu profund respect, sărut mîna

Ion Beilcic

p. c. conf.

Un smintit

Chestii politice

Il tratează în cucerit

Socialiștii din partidul liberal au luat față de d. Brătianu o atitudine războinică. Cu cît șeful partidului a dat atenție dreptei și centrului și a ținut samă de cadrele vechi și chiar primineala ministerială, cu atîta generoșii au ținut să manifesteze zgomotos că sînt nemulțumiți. Ba în Cameră au și numărat cîteva voturi semnificative la anumite amendamente.

Nuanța lor politică își avea de organ zilnic *Viitorul*, unde d-nii Duca și Diamandi își strecurau proza și aprecierile lor asupra politicei de zi. Adesa ori între *Viitorul* și gazeta colectivității — *Voința Națională*, au fost ciocniri de vederi, nepotriviri de tendințe, ciupeli chiar. Astăzi ele s'au apropiat așa de tare și în idee și în litere, că scoțînd primele trei coloane din pagina I, restul e aproape identic, așa de mult socialistul Nădejde a atras spre sine pe Georges Diamandi și pe Ion Duca.

In schimb însă generoșii și-au creat un nou organ politic: *„Democrația romînă"* o revistă săptămînală; în care Haretismul și socialismul și-au dat întîlnire. Zic Haretismul, căci nota a fost dată prin secretarul general de la ministerul de instrucție, care a scris acele diatribe politice contra noastră și a scos în evidență nota Haretistă vorbind de popi și învățători la țară cu activitatea lor extra didactică și extra bisericească.

Nota socialistă ne-a dat-o anarhistul Sion, cu articolul lui despre bugetul serviciului sanitar, împroșcînd pe toți adversarii.

Dar aceste sînt flori la ureche.

A venit acum în urmă însuși directorul Revistei și în 2 articole sgomotoase se pune de a curmezișul direcțiunei politice ce a luat acum în urmă d. Brătianu. Tare pe angajamentul luat încă din 1907 de a se bizui în acțiunea sa politică pe generoși, cărora le-a dat locmale pe unde s'a putut și cum s'a putut; după ce le-a dat spre exploatare Moldova și țara întreagă; după ce i-a îmbuibat cu tot felul de gheliruri, lefuri, diurne, situații, astăzi ei se cred îndrituiți a impune d-lui Brătianu nu numai vederile lor, ci a-i dicta în linia sa de purtare.

In articulul: *„Ne ciocoim șefule"* l'a somat scurt că pe calea ce-a apucat, partidul liberal pășește spre burghezia conservatoare și uită problemele zilei de mîne. Vîrît șeful pănă în gît în toate afacerile veroase, el își uită de chemarea ce are de a dirigui un partid de progres, și iată-l pe directorul Revistei socialiste din partid, că-i strigă în gura mare că se ciocoiește și șeful și partidul.

Se știe povestea lui Miron Costin cu Vodă Cantemir, cînd logofătul îi striga tare în plin divan că mai rar să dee cu păharul și mai des cu orănduelile, că a veni să-ți dai samă doamne și nu i avea cum. Cantemir Vodă era bețiv; Ion Brătianu se ciocoește. Strigătul este aceleași; nu știm de vor și fi urmările aceleași. Lui Miron Costin i-a zburat capul; sigur că lui Musu Jorj îi vor zbura ideile generoase, fiind marfă de împrumut.

Alta; Duminică face guvernul o întrunire cu delegați în București. In zăpăceala în care se află guvernul din cauza rupturilor din partid, s'a crezut că e mai prudent să se aducă elementul administrativ al partidului la întrunire, să se pună oratori să tămîeze guvernul, iar șeful să facă o declarație evasivă și lucrurile merg mai ușor, chit că pe urmă să se răfuiască evenimentele cum se va putea. Nimic de viitor, nimic de program, nimic de ziua de mîne. *„Fiți uniți și vom fi tari"*.

Dar iată că generoșii o dau una și bună cu congresul; căci dacă nu-l face acum la Eforie, îl vor face la iarnă în parlament.

Iată o amenințare categorică. Bietul d. Brătianu! Ce-a căutat a găsit! A căutat cu lumînarea pe generoși; i-a cocoțat și iată că astăzi i se sue în cap. Îi cer democrație, nu ciocoism; îi cer congres cu discuție de program pentru ziua de mîne, nu întrunire politică cu focuri de artifiții.

face socoteala simplă și ușoară, de a-i trigheze între cele 2 opoziții și să sperie pe Rege cu demisia, pentru a-și mai prelungi șederea la putere.

* * *

CATE VA NOTE

In codrii statului din județul Neamț se operează ca în codru. Judecătorii de instrucție, tribunalul Neamț, Camera de punere sub acuzare și Curtea de Apel din Iași au ajuns să fie competinte în ale silviculturei, care dînsa, la Neamț a ajuns mai mult furticultură.

Ultima operație de codru se petrece într'un codru de al statului, care are un nume și masculin și femenin și cum d Porcu este mai mare peste codrii statului, suntem siguri, că d-sa—Porcul—nu va rămînea neutru în afacere, așa că tustrele genurile vor fi reprezintate în afacere.

Codrului cu nume masculin și femenin îi zice: Calul-Iapa, iar armasarul care-și face de urît cu bieții copaci, n'are nume, hipic, ci de om: îi zice luster.

Calul Iapa și Porcu mai mare peste ei, iată cum o afacere patriotică—silvică a devenit o mică menagerie, de care iarăși vor avea să se ocupe instanțele noastre judecătorești.

OAMENI ȘI LUCRURI

POPOR IN LUPTĂ

Se zicea că Anglia e țeara fiegmei, a monotoniei, ori a plictiselei. Iată însă că acum are între altele, monopolul concursurilor de frumusețe, ceea ce ar arăta, din potrivă, că lumea nu se plictisește pe malurile Tamisei. Se organizează necontenit asemenea întreceri fizico-artistice: între copii, între domnișoare, între femei. Nu de mult s'a ținut la Londra un concurs de frumusețe între bărbați, cu care ocaziune misiunea de judecători fusese încredințată unor domnișoare foarte severe.

Zilele aceste administrația unui music-hall din Birkentead, oraș situat în apropiere da Liverpool, a cerut autorizarea pentru un nou concurs de frumusețe, dar autoritățile orașului au refuzat învoirea motivînd refuzul că asemenea concursuri sunt primejdioase, că demoralizează pe concurenți, atît persoanele laureate, cît și pe acele învinse.

Negreșit reprezentanții autorităților engleze în chestiune nu puteau să nu-și aducă aminte că sunt urmașii acelor parlamentari cari pe la 1779 au votat un edict prin care se interzicea — sub pedeapsa anulării căsătoriilor!—ori-ce artificiu prin care o femee ar izbuti să ademenească un bărbat. Se preciza, anume că ori-ce adaose falșe,—dinți, păr, —spoieli sau obiecte de toaletă, tot ce poate contribui să amăgească pe un bărbat, fie asapra fizicului, fie asupra vrîstei, era oprit cu severitate. Edictul n'a durat mult timp, pentru că englejii s'au arătat și ei la rîndul lor, cavaleri față cu sexul slab, indulgenți și amatori de frumuseți, iar un politician—filosof ca englezul Disraëli a patut vorbi mai tîrziu despre „darul dumnezeesc al vanității care face femeile atît de răpitoare"...

E stabilit astă-zi că mai mult ca ori unde în societatea engleză se fac mari sacrificii pentru obținerea unor avantagii fizice,—poate tocmai pentru cuvîntul că națiunea britanică nu prea are reputațiunea de a străluci prin atari virtuți. Acolo sunt foarte la modă obiectele cele mai scumpe de toaletă, soponurile, parfumurile și preparatele scumpe, băile de lapte și toate acele nenumărate și rafinate mijloace destinate a da fizicului însușirile atrăgătoare. Acum cît-va timp ziarele au relatat peripețiile unui interesant proces intentat de o doamnă din inalta societate londoneză unei doctorese Miss Lavie, specialistă în arta de a înfrumuseța. Convenise ca în schimbul sumei de 50 lire sterlinge să-i suprime un defect al nasului,—dar tratamentul avu un efect contrariu, iar doctoreasa fu condamnată la daune de 500 lire. Faptul n'are importanță în sine, dar probează încă odată cu cîtă tenacitate se urmează în pudica Engliteră lupta pentru cucerirea marei calități cu care femeile sunt mai puțin înzestrate în acele părți: grația, frumusețea.

Fi-vor de folos „concursurile" atît de frequente și atît de pasionante?

Ori se va da ascultare demnitarilor cari au început a le găsi... primejdioase?

Rodion.

Udi [illegible] unui artist

Ați citit în ziare că d. Al. B. Leonescu, cunoscutul artist, și a desființat trupa. D-sa a devenit agent de asigurare și comisionar de mașini agricole.

In ce mod se leagă prima meserie cu celelalte două, și ce legătură au acestea din urmă între ele, nu știu. Știu numai că d. Leonescu a mai părăsit o dată teatrul și s'a făcut hotelier.

Este adevărat că atunci își păstrase și „rolul" de artist; atîta numai că juca în salonul propriului său hotel. Trebue să fi fost foarte comod.

De altfel, iată, ca document din istoria teatrului romîn, afișul tipărit cu acel prilej de d. Leonescu:

AVIS PENTRU DOMNII VOIAJORI

Luînd în exploatare cu începere de la 15 Octombrie

MARELE HOTEL

Dumitrescu (Peleș) din Brăila

Situat în str. Galați și Bulevardul Cuza avînd 55 camere spațioase din nou aranjate și mobilate într'un mod confortabil, am stabilit prețurile de 1 leu și 1.50 camera pe zi.

Restaurant avînd o bucătărie aleasă și servind masa cu 1 leu 25 bani, sub conducerea renumitului restaurator Iani Velisarato

— Teatru în toate serile —

dat de cunoscuta mea trupă compusă din 16 artiști

Prețurile vor fi: 6 lei o loje; 1 leu stal I-iu; 70 bani stal II.

Se va servi berea cea mai renumită Oppler, berea Peleș

Vinurile din renumitele pivnițe Boianu

Reprezentațiile vor începe regulat din seara de Duminică 17 Octombrie 1904, cu piesa:

— Escadronul al 3-lea —

Comedie în 3 acte localizată de P. Gusti

Cu stimă, **Al. B. Leonescu**
Artist și director de teatru

*

Intre talentele ce se cer unui director de teatru este, de sigur, și acela de a ști să facă reclamă. Un afiș bine redactat și bine tipărit, constituie, prin el însuși, o jumătate de succes. Sunt directori cari au o deosebită abilitate în privința asta, abilitate ajutată și de o stăruință împinsă pînă la încăpățînare, căci ea îi face să stea ceasuri întregi în tipografie și să conducă „lucra-

rea". Bine înţeles că atunci se aude numai gura lor, aşa că alt-ceva nici nu se mai poate lucra. Intrebaţi pe tipografii cari au numărat printre clienţii lor pe Al. B. Leonescu sau pe Mircea Pella; dar mai ales întrebaţi-i pe aceia cari i-au avut pe amîndoi odată, cînd erau tovarăşi.

Aşa fiind, nu e nici o mirare că afişul de mai sus e atît de sugestiv alcătuit: poate că a fost singurul capital pe care Leonescu l'a adus în acea întreprindere. Dar reclama nu se mărgineşte numai la afişe. Mai sunt şi gazetele. Şi cred că nu e deplasat să dezgrop şi alt document, dacă nu pentru posteritate, măcar pentru o singură zi. Iată „reclama" pe care i-am făcut-o eu atunci lui Leonescu-hotelierul.

„D. Al. B. Leonescu zis şi Vampirul, este copilul refăţaţ al unei infime părţi din publicul romînesc—aceea care-şi mai bate capul cu teatrul. Şi d-sa s'a convins dintr'o lungă experienţă—lungă cît o viaţă de post—că în ţara romînească teatrul nu-ţi poate asigura nici hrana zilnică, nici un loc de căpătîiu; pentru ca un actor romîn să poată avea, pe lîngă glorie, şi aceste două accesorii, nu-i de cît o singură soluţie: să aibă birtul propriu şi hotelul lui propriu.

„Noi dorim d-lui Leonescu succes în noua-i carieră. Ii dorim un succes *material* egal cu succesul *moral* pe care l'a obţinut în teatru.

„In birtul său recuzita să fie pururea excelentă, iar o mîncare odată gătită să nu facă serie şi să nu ţie multe zile afişul ci să se epuizeze într'o singură zi.

„D. Leonescu să fie *natural*—în băuturile sale, ast-fel ca să fie des rechemat la rampa... de vinuri, pentru noui tîrgueli. In hotel „miza în scenă" şi decorurile să se schimbe cît mai des, iar reţeta să fie în tot-d'auna satisfăcătoare. Serviciul să fie prompt, pentru ca nimeni să nu se plîngă că replica întîrzie. Controlul la intrare să fie foarte riguros, ca să nu se petreacă lucruri necorecte şi să nu fie nevoe de lasat cortina. In relaţiile sale cu clienţiii să aibă conştiinţa cea mai curată drept sufler, iar personalul de serviciu să-şi ştie la perfecţie rolele, pentru ca „domnii voiajori" să n'aibă de făcut de cît recenzii elogioase.

„In sfîrşit, d. Leonescu—fiind-că tot i se zice Vampir—să-şi rotească peste tot ochii de vultur, căci în aşa condiţii cine se va duce la dînsul nu va putea zice că a greşit intrarea, iar la plecare d. Leonescu va putea să-i strige: *bis*».

*

Se vede că nici afişele şi nici reclama gazetelor n'au fost deajuns pentru mersul interprinderei şi că „d-nii voiajori" nu s'au prea lăsat ademeniţi. Este drept că eu n'am lăsat, ba încă m'am făcut şi voiajor de ocazie, căci m'am dus [illegible] de „cu suma, antreprenor". Dar uite ce s'a întîmplat: d. Leonescu era aşa de obicinuit cu sistemul că ziariştii „intră gratis", încît n'a fost chip să-i plătesc odaia „aranjată confortabil" masa „renumitului Velisarato", berea „cea mai nimerită" şi vinurile iarăşi „renumite" Şi cine ştie? Poate că printre clenţii lui au fost prea mulţi ziarişti—şi de aceea afişul de mai sus a căzut curînd în desuetudine.

Fi-va mai norocos ca agent de asigurare şi comisionar de maşini agricole?

Poate. Ba am şi un indiciu: m'am întîlnit cu el şi nici nu mi-a propus să mă asigur, nici nu mia oferit o maşină. Şi încă un indiciu, mult mai serios; n'a tipăsit afişe şi nu mi a cerut să-i fac reclamă.

Liviu

Litere-Ştiinţe-Arte

Imagini vii.—Nu fără oare care dreaptă curiozitate cetim în programul seral al cinematografului Pathé că în partea ştiinţifică a seratei se vor înfăţişa imagini de... microbi precum: al febrei recurente al ftiziei, al tifosului, hematozoarul lui Laveran etc.

Nu ştim dacă e tocmai ispititor pentru iaşani să vadă pe pînza cinematografică microbul tific care a ucis atîtea vieţi în vara trecută de tristă memorie. Dar, netăgăduit, e de un real interes faptul că se pot arata în aşa feliu ca să se vadă cu ochiul liber imaginile adversarilor celor mai teribili ai omului,—bacilii patogeni. Cu aceasta se adaugă încă nn element instructiv la activul cinematografului, devenit astăzi un factor real în opera de educaţie a imaginaţiei şi de educaţiune propriu zisă.

Cine a văzut în seria săptămînei trecute a cinemetografului, filmele reprezentînd erupţiunea vulcanului Etna din Italia şi-a putut da seamă pînă la ce perfecţiune s'a rîdicat, în genere, arta de a reda realităţile cele mai stranii, cele mai impresionante,—îndrăznelile şi misterele universului, admirabile şi îngrozitoare în acelaşi timp. Intr'o altă categorie, dar tot atît de bogată în contraste, deasemenea minunate şi grozave în acelaşi timp, sunt şi realităţile microscopiei, lumile bacililor, pe care ni le promite arta cinematografică.

Dar să nu insistăm. S'ar putea lua reflecţiile aceste drept o reclamă...

*

Dramaturgul Henry Bataille, care a cîştigat în procesul cu Sarah Bernhard despăgubiri de 20,000 lei pentru refuzul piesei „Faust" a aplicat sechestru atît la teatrul Sarah Bernhardt cît şi la domiciliul artistei, absentă din Paris. Pentru a calma opinia publică iritată de aceste procedee cam drastice, scriitorul anunţă că a destinat suma în chestiune unor acte filantropice literare în favoarea scriitorilor tineri şi fără mijloace.

*

Explorotorul Jean Charcot e aşteptat în capitala Franţei. Se afirmă că vaporul „Pourquoi pas" aduce în Franţa colecţiuni şi materiale preţioase. Vor trebui doi ani pentru a le ordona şi distribui diverselor muzee. Publicaţiile asupra rezultatelor expediţiunii vor costa 120,000 de lei şi se vor face de cătră Academia de Ştiinţi.

*

STRUNA Z LEI

O EFIGRAMA VECHE

Cine n'a făcut un copil
şi n'a clădit o casă, acela
nu se poate numi om.

Proverb.

Adesea gîndul cel mai bun
Se 'ntîmplă rău să iasă:
Ca să pot face un copil,
Eu am stricat o casă...

INTRUNIREA DE ERI

Membrii clubului conservator-democrat, s'au întrunit eri, în adunare generală, în localul clubului:

D. căpitan Cerchez analizează situaţia politică a ţărei, relevînd rolul important ce'l are armata, zicînd că ţaranii sunt acei cari în timp de rezboi îşi sacrifică viaţa pentru ţară, pentru ca mai apoi, în timp de pace să fie ucişi cu tunul. Nimeni nu se interesează de soarta ţaranului, căruia ii datorim tot binele. Guvernanţii de astă-zi nu văd în ţarani de cît nişte oi de înjunghiat. Glasul lor care strigă dreptate, nu e ascultat. Singurul partid care se interesează şi se va interesa de soarta acestei păturí, este partidul conservatnr-democrat. Iată dar, pentru ce ostaşii, de la cel inferior şi pînă la cel superior, la eşirea din armată se înscriu în acest partid de ordin, partidul conservator democrat.

Cei ce ne guvernează nu s'au ilustrat de cît cu nedreptăţile ce se fac tuturor în genere. Desfiinţarea contenciosului, această instituţie care garanta apararea drepturilor cetăţeneşti contra măsurilor abuzive, a fost una din nedreptăţile cele mai mari ce s'a făcut, de şi această importantă instituţie a fost susţinută şi aparată de cei mai distinşi membri ai Înaltei Curţi de Casaţie, a fost susţinută de unul din oamenii cei mai superiori, d. A. D. Xenopol, precum şi de alţi oameni de valoare. Celor de la putere nu le trebue contenciosul, pentru că contenciosul dă dreptate şi lor nu le trebue dreptate! Această instituţie însă va fi reînfiinţată de ţară şi va fi înzestrată cu toate garanţiile.

D. Căp. Cerchez citeşte apoi o frumoasă poezie, alcătuită de d-sa, prin care se zeflemiseşte pe guvernanţi, arătînd nedreptăţile ce le-au făcut, în special cu desfiinţarea contenciosului administrativ.

[illegible] convocat să vă confirm aceea ce dv. aţi aflat din ziare,—anume că în cursul săptămînei viitoare, vom avea importante evenimente politice.

Partidul liberal a anunţat un congres pentru ziua de 30 Mai. Ei vor să dovedească că, după încercările făcute cu întrunirile publice, şi ei au mulţi delegaţi din provincie şi că dacă junimiştii au făcut o moţiune, prin cer ca d. Carp să eie puterea, să facă şi ei o moţiune, prin care să arate că „ţara vrea ca d. Brătianu să mai stea la putere"! Eu socot însă că şi moţiunea liberalilor va avea acelaş efect ca şi a junimiştilor.

Noi, ca partidul cel mai popular din ţară, trebue să respectăm această formă de luptă.

Liberalii, cînd au hotărît ţinerea congresului, aveau o speranţă: că ţara va face o menifestaţie pentru dînşii, anume, că vor triumfa la alegerea colegiului al II-lea de Senat din Tecuci! Am fost defaţă la această alegere şi vă mărturiresc că nici cu 25 ani în urmă partidul liberal n'a luptat cu atîta lipsă de scrupule şi cu atîta barbarie, contra cetăţenilor şi adversarilor. Să nu crecredeţi că cele ce s'au spus, au fost exagerate: de la automobilele oprite cu sîrme, pentru a fi răsturnate şi sfărîmate, şi pănă la ungerea caselor alegătorilor cu păcură pentru a le da foc,—totul a fost adevărat. Partidul nostru însă a triumfat. Şi suntem fericiţi să constatăm că în toate alegerile care au avut loc în 1910, a triumfat partidul conservator democrat.

Campania electorală din anul acesta deci, s'a închis cu succesul strălucit de la Tecuci. De aceea, în acea zi, am adus, în numele d vs., omagii de admiraţie, distinsului, fruntaş şi şef din Tecuci d. Nestor Cincu, care a condus atît de bine lupta.

Nu putem uita însă că victoria strălucită, cu care s'a deschis această campanie, se datoreşte partidului de la Iaşi căci cu colegiul al II-lea de Senat de Iaşi s'a deschis seria victoriilor .Iată dar că deziluzia liberalilor a fost mare cînd au văzut că la congres nu mai pot vorbi de victoria de care se aşteptau!

Liberalii ieşeni, au crezut că pot da ei o victorie, pe care să o prezinte în ziua congresului, spre a dovedi că ţara e cu dînşi.

Oratorul arată că liberalii din localitate au vrut să acapereze o casă de economie din localitate (Tataraşi), întrebuinţînd fel de fel de mijloace, pentru ca la alegerea consiliului de ad-ţie care era să se facă Duminica trecută să indepărteze oamenii care află în fruntea acestei instituţii şi care au luptat pentru prosperarea ei, şi să'i înlocuiască cu oameni de ai lor. Cît timp a-această casă de economie avea un capital modest, ei nu s'au interesat de ea. Acum cînd societatea dispune de un capital de 300000 lei, liberalii ar vrea s'o acapareze.

Continuînd d. Badareu arată că: după „congresul" liberal, vom avea şi noi un congres la Bucureşti la 6 Iunie, la care vor asista delegaţi din toată ţara, iar a doua zi, la 7 Iunie, va fi convocat comitetul executiv, foştii deputaţi, foştii senatori, foştii secretari generali şi profesori universitari.

Dacă partidul liberal va căuta la întrunirea lor să facă o manifestaţie, în speranţa de a arata că se bucură de simpatia ţărei, şi partidul nostru va face o manifestaţie, care, va schimba evenimentele în viaţa politică. Noi însă nu vrem să dăm luptelor, o extenziune mai mare de cît a adversarilor noştri. Noi ne vom pastra luptele noastre de principii. Nu ştim cum se vor desfăşura evenimentele; dar, ştim că partidul nostru trebue să fie la înălţimea misiunii lui. Ţara a mers continuu către noi. Să ne uităm în urmă şi să ne socotim capitalul nostru social şi politic, din care să ne facem o armă puternică pentru sprijinirea dreptului de a guverna, într'un viitor cît mai apropiat. Pe calea constituţională, în alegeri, am făcut dovada. Adversarii noştri s'au derobat de la această luptă, despreţuind lupta legală. Dar trebuie să facem dovada, că şi prin manifestaţii publice, ţara se manifestă pentru noi. Ni se va cere, de sigur, să facem şi demonstraţii, pe meritul că luminăm şi disciplinăm conştiinţele în această ţară, va trebui să fim prudenţi. Dar, dacă ni se va cere să luptăm şi cu manifestaţii, sperăm că va fi ultima din manifestări e noastre ce vom face. Restul va veni de la sine.

Vă rog deci, să mergeţi, cîţi mai mulţi la congresul de la 6 Iunie, ca Iaşul să fie reprezentat şi la sărbătorire, ca şi la luptă, tot în frunte. Să se ilustreze partidul nostru şi la acea sărbătoare, ca partidul cel mai bine organizat din ţară. Am fost primii la muncă, să fim şi primii la sărbătoare.

Am speranţa că aceasta va fi ultima deranjare, căci acesta, cred, că va fi ultimul nostru act de opoziţie, după care vor urma lucrările serioase de guvernare, spre binele acestei ţări.

INFORMATII

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ *Din cauza sărbătoarei de mîine, „Inălţarea Domnului",—viitorul număr al ziarului noztru nu va aparea de cît Vineri 28 Mai, la orele obicinuite.*

❑ **Piese teatrale premiate.**—Eri s'a întrunit comitetul Teatrului Naţional din Bucureşti pentru a decerne premiile hotărîte celor mai bune lucrări dramatice romîneşti cari s'au distins în ultimii doi ani pe scena acestui teatru.

Comitetnl a hotărît următoarele premii:

Premiul I, de 5000 lei, s'a împărţit în două: 2500 s'a acordat d-lui B. Delavrancea pentru *Apus de soare* şi *Viforul*, 2500 lei d-lui Al. G. Florescu pentru lucrările sale *Sanda* şi *Chinul*.

Premiul II, de 1000 lei, d-lui Ion G. Miclescu, pentru lucrarea sa *Jertfa*, piesă într'un act

Premiul III-lea, divizat în două d-lor G. Ranetti, 500 lei pentru comedia *Romeo şi Julietta la Mizil*; şi D. Anghel şi St. O Iosif 500 lei pentru *Carmen Saeculare*.

*

Comitetul de lectură al Teatrului Naţional a mai hotărît să acorde un premiu de 1000 lei pentru cea mai bună lucrare cu subiect naţional ce se va prezinta direcţiunei până la 1 Ianuarie 1911 şi care se va reprezenta de 10 Mai.

Subiectul lucrărei rămîne la libera alegere a autorilor; ea va trebui să fie de preferinţă în versuri şi să disvolte o idee patriotică.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen care se află în Bucureşti, a plecat aseară la mînăstirea Neamţ, pentru a oficia hramul acelei mînăstiri.

❑ Casa şcoalelor a trimes o circulară direcţiunilor şcoalelor secundare din localitate, prin care le cere să oprească pe elevi de a colabora la reviste sau ziare, de oare ce aceasta le răpeşte din timpul necesar pentru studii.

❑ Comisiunea examinatoare pentru examenul elevilor preparaţi în particular, la şcoala superioară de comerţ, se va compune din profesorii şcoalei care nu funcţionează la nici o şcoală particulară şi cari nu predau lecţiuni în familii. Priş edinte al comisiunei va fi directorul şcoalei.

❑ Recursul lui Stoenescu Jellea se va judeca în ziua de 11 Iunie la secţia [illegible]

❑ D. Ion Ursu, profesor suplinitor de istoria medie la facultatea din Iaşi, a fost ales membru corespundent al Academiei Romîne.

❑ D. Gh. Gheorghiu, profesor de matematică, a demisionat din comisiunea de examinare a elevilor preparaţi în particular, pentru cursul inferior.

D. Bîrsan, preşedintele comisiuni, a cerut ministerului numirea unui alt membru în locul d-lui Gheorghiu.

❑ Manevrele regale care vor fi făcute de corpul IV de armată, se vor desfăşura pe distinţa Iaşi-Roman Vaslui.

❑ Prefectura judeţului în urma cereriî ministrului de interne, a hotărît să trimeată zilnic, telegrafic, relaţiuni despre starea sămănăturilor din judeţ.

❑ Comisiunea comunală însărcinată pentru a cumpara caii necesari comunei s'a reîntors aseară în localitate din Rusia.

Comisiunea a cumparat 10 cai, din ţinutul Bălţilor.

❑ **Prinderea unui spărgător.** — torii îşi amintesc de furtul comis iarnă la magazinul de ferărie G bérg, din strada De Sus, al cărui a fost un vestit spărgător Moritz vici.

Se ştie că acesta, după ce prins, a evadat. In momentul cîn condus la penitenciar, de la judec de instrucţie, Iancovici convinse p datul de gardă ce 'l însoţea să n la crîşma lui Crimer, ca să bea har de vin. Din crîşmă, Iancovici şit să dispară, fără a mai putea fi

Acum, poliţia din Viena, comun Iancovici a fost prins acolo, unde vîrşit cîte-va furturi şi unde se sub numele de Asrul Herman.

El va fi extradat.

❑ In „Ordinea" de azi sub titlul sori din Iaşi" se vorbeşte despre monumente—Iaşul sub cerul liber traste apropiate — Serbătoare un tară —Un deceniu de ştiinţă — Pr berărie —Un secol de industrie — sele politice—In ajunul vacanţei— siuni şcolare —Recreaţie şi instru Proiecte mari — Contra unei citac In umbra zidurilor groase—Şcoala recţie —Naţionalizmul periclitat— Coeur—Coloniile de vacanţă — la mîne—Prima victimă".

❑ **Din Oltenesti** (Fălciu). —Ni s că Duminică 23 Maiu s'a celebr sătoria civilă şi religioasă a d d-re Ecaterina Ilie Trandafir cu c silache, învăţător la Grajduri Vaslu au fost d-na şi d. Gh. Ghibănes fesori în Iaşi. Cununia a fost ce biserică de un sobor de 3 preuţi Maleş, Filip şi Sîrbu; Satul în luat parte la această nuntă şi oa leşi au venit din împrejurimi Huş lui şi Bîrlad. Toată ziua s'a jucat în ograda caselor d-lui Trandafir, fost veseli toată ziua şi toată n Era soarele sus de 2 suliţi cînd s'a despărţit, ducînd fie-care cu mintirite plăcute ale unei petrec nuntă, unde îndatorirea gazdei cu şia oaspeţilor s'au dat mîna pe fsce ca petrecerea să fie şi mai vîrşită.

❑ Eri, prin punctul Unghen fost aduşi în ţară 50 de cai cum de la marele iarmaroc ce s'a ţi Bălţi (Basarabia).

Cea mai mare parte din cai, a cumparaţi pentru curse, de difer matori din Muntenia.

SPECTACO

❑ Astă seară la cinematografu mont, din grădina Cuza-Vodă, se un nou program, foarte bogat şi variat.

E de relevat o splendidă dram tică „Idila greacă" sau „Sclava", biect din timpul vechilor greci şi de cei mai renumiţi artişti ai Par o mică sclavă, de o frumuseţă uin iubea pe un tînăr păstor. Ea a fo vîndută de părinţii săi în piaţa scl Norocul ei a fost însă că a dat un bun stăpîn. La o serbare, la c fost chemaţi şi muzicanţi, se am printre aceştea şi păstorul care că iubita lui, sclava, e aci. Dulce nete ale cavalului o readuce îndă păstor. Mai e apoi frumoasa piesă buie să meargă de la o bancă la precum şi alte piese sportive, umo instructive etc.

DIVERS

— La 22 Iunie se va ţinea licit prefectura de judeţ din Iaşi, pentr nisarea a 6.235 mc. lemne de fo cesare şcoalelor superioare din la

— In Bacău a reapărut ziarul minal „Alarma Bacăului".

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

APELE Mineralizate „SINTEZA"

Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar

PREPARATE DE

Doctorul RATIANU

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate „SINTEZA" sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Composiţia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală cxagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Depozit la Marele Magazin de Coloniale şi delicatese ERMACOV Piaţa Unirei

Se expediază contra ramburs în toată ţara

Ultime INFORMAȚII

❑ *Prietenii noștri din Iași, cari vor lua parte la congresul de la 6 Iunie, sunt rugați a se înscrie de urgență la d. C. Kirilă, plătind 40 lei, drumul dus și întors.*

Trenul special, care va pleca din Iași în dimineața zilei de 6 Iunie, ora 6 dimineață, va cuprinde cinci vagoane și un vagon-restaurant.

❑ *Prețurile cerealelor sunt foarte scăzute. Față cu prețurile din anul trecut, scăzămîntul este de exact 50 suta de vagon.*

Agricultorii bătrîni spun, că asemenea mare scădere de la an la an, a avut loc cu 38 ani în urmă.

❑ *Sculptorul Romanelli a comunicat comitetului statuei lui M. Kogălniceanu, că statua va fi complect terminată, înainte de 20 August.*

❑ *In procesul dintre domna Maria Ciolac cu d. Anton Pruncu, pentru restituirea copilului, proces ce s'a judecat ieri la Curte, domnii M. Cantacuzino și Ciuntu, avocații d-lui Pruncu, au arătat rolul odios pe care d. Stelian, care a fost avocatul d-nei Ciolac, îl joacă în acest proces.*

Nu trebue să insistăm mai mult asupra acestui rol, căci la vremă am arătat tot ce a făcut d. Stelian, în acest proces, ca ministru al justiției.

❑ **Dispariția unui escroc.**—In culoarele parchetului era astăzi o foarte mare îmbulzeală de lume, muncitori și muncitoare, veniți să reclame contra numitului Willi Iosipescu, co-proprietarul agenției de bilete de vapoare pentru America, Iosipescu și Diamant, din Iași, strada Stefan cel Mare.

Iosipescu a încasat sume însemnate de la muncitori și meseriași evrei și evreice, cărora trebuia să le dee bilete de vapor de la Hamburg la New-York.

Mulți din cei pîcîliți, toți oameni săraci, cari vînduse tot avutul lor pentru a avea bani de drum, au întrodus astăzi jalbă la parchet.

Iosipescu a dispărut de vre-o opt zile. Sumele excrocate de el sunt foarte mari.

❑ **Examenele particularilor.** — Iată programa examenelor elevilor preparați în particular, pentru cl. I, II și III, care se vor ținea la Liceul Național :

1 Iunie : cl. 2-a Șt. Naturale ; cl. 3-a Latina ; 3 Iunie : cl. 1-a Șt. Naturale ; 4 Iunie : toate clasele Desemnul și Caligrafia ; 5 Iunie : clasele 2-a și 3 a Romîna ; 6 Iunie : cl. 1-a Geografia ; 7 Iunie : lucru de mînă (la fete) ; 8 Iunie ; cl. 2-a și 3-a Geografia ; 9 Iunie : cl. 1-a Romîna ; 10 Iunie : toate clasele gimnastica ; 11 Iunie : toate clasele Religia ; 13 Iunie : cl. 1-a Istoria, cl. 3-a Fizica ; 15 Iunie : cl 2-a și 3 a Istoria ; 16 Iunie : cl. 1-a Matemateca ; 17 Iunie : cl. 2-a și 3-a Germana ; 19 Iunie : toate clasele Muzica ; 20 Iunie : cl. 1-a Franceza, cl. 2 a și 3-a Matematica ; 22 Iunie : cl. 2-a și 3-a Franceza.

Programul elevelor preparate în institutul „Humpel" :

1 Iunie : toate clasele Desemnul și Lucrul manual ; 2 Iunie : toate clasele Istoria ; 4 Iunie : cl. 1 a și 2 a Șt. Naturale ; 5 Iunie : cl. 3-a Romîna ; 7 Iunie : toate clasele Geografia ; 9 Iunie : cl. 2 a și 3-a Germana ; 11 Iunie : cl. 1-a și 2-a Romîna, cl. 3 a Fizica ; 12 Iunie : Gimnastica ; 13 Iunie : toate clasele Franceza ; 15 Iunie : cl. 3 a Latina ; 16 Iunie : toate clasele Muzica ; 18 Iunie : toate clasele Religia și 21 Iunie : toate clasele Matematica.

❑ **Razii sanitare** —D. dr. C. Tudor, medicul dispărțirei I-a, însoțit de agentul sanitar și autoritatea polițienească, a reînceput raziile sanitare la cîrciumari, birturi, hoteluri etc.

Azi d-sa a inspectat tunelul hotelului Trayan, hotelul Național și Cafeneaua, hotelul Metropol (Vanghele) și fabrica de vată, precum și cîrciumele de pe str. Col., Langa și str. Sf. Andrei.

S'a amintit ordonanța primăriei de a se ținea obiectele alimentare acoperite și de a avea vas cu robinet pentru spalat vasele, paharele etc.

Doui negustori contravenienți, au fost dați judecății. S'a impus tuturora curățiria ogrăzilor, înființarea de lăzi pentru gunoaie, căci puțini sunt cari au ; să țină curate privățile și să aibă cea mai mare grijă la aprovizionarea apei de băut și la pastrarea ei în cele mai bune condițiuni.

D. dr. Tudor va continua zilnic inspecțiile sanitare.

Ar fi bine ca și alții să îl imiteze.

❑ Din Hârlău, cu data de ieri, ni se scrie :

Astăzi cu ocazia judecării unui proces penal, în care părțile erau asistate de d. avocat P. Nedelschi și apărătorul Totoescu, acesta din urmă a provocat un enorm scandal, năpăstuindu-se asupra d-lui avocat Nedelschi, amenințîndu-l cu bataie și insultîndu-l în chiar plină ședință, și numai grație energicei intervenții a d-lui judecător Tăutu, s'a evitat urmări mai nenorocite.

❑ *In ultimul timp au fost în oraș cîte-va cazuri isolate de febră-tifoidă.*

Cazurile însă sunt ușoare și nu prezintă caracterul grav epidemic, ca anul trecut.

❑ *După relațiile primite de serviciul nostru sanitar, holera se întinde mereu în Rusia.*

Măsurile care s'au luat la graniță sunt slabe, față de pericolul ce ne amenință.

❑ **Examele de fine de an la conservatorul de muzică și declamație se vor începe la 1 Iunie și vor dura până la 10 Iunie.**

Producția generală va avea loc în ziua de 13 Iunie.

❑ **Membrii consiliului comunal sunt convocați în ședință extraordinară pentru Vineri 28 Mai, orele 4 jumătate.**

La ordinea zilei sunt următoarele chestiuni :

D. loc. colonel Langa, oferă comunei portretul M. S. Regelui ; credite ; cereri de cărțulii de comerț ambulant ; cereri de scutiri de taxe ; cereri de scutiri de garanții ; raportul administratorului domeniilor, prin care să se desemneze locul pe care a fost semanată lucerna ; cererea direcției tramvaiului electric, de a se aproba prelungirea de linii duble și variante ; cereri de rezilieri de contracte ; se cere autorizația consiliului, pentru a se intenta procese ; vînzări de locuri ; cereri de permisii pentru contracte ; expropieri ; deschideri de străzi ; planurile tip pentru construcțiile ce se vor face pe parcelele de teren vîndute de comună.

❑ **Din Huși.**—D. Zelea Codreanu profesor de gimnaziu a intentat proces la curtea cu juri d-lui avocat Petre Gîdei, în urma unei corespondențe din *Opinia*, prin care se infera purtarea acestui falș patriot, care face caz de naționalism și-și face toate interesele cu Evreii. Aflăm că s'a intervenit la Ministerul de instrucție pentru a se ancheta cîteva cazuri de mituire, pe care numitul profesor le-ar fi făcut cît timp a fost director.

Procesul va lua o întorsătură neașteptată, acuzatul devenind acuzat pentru foarte multe fapte necorecte. Dezbaterile procesului promit a fi foarte interesante și vom ține la timp în curent pe cetitorii noștri.

Revizorul școlar d. D. Dimitriu a intrat în anul morții politice.

Din șiretenie s'a pus să urmărească și să persecute pe toți învățătorii, cari nu sunt de credințele sale politice. Amendează, avertizează, trimite în judecată pentru toate fleacurile. In dorul de a îndruma învățătorimea spre acțiunea politică a d-lui Teodoru, secretarul general, care crede a-și face un culcuș politic la Fălciu, revizorul Dimitriu face pe spionul, pe delatorul, pe persecutorul. Prin relațiunile sale sociale, prin gazdele sale, prin zgîrcenia și slugărnicia sa a devenit suspect tuturor bunor cetățeni.

In fie-care lună lipsește din județ 20 de zile, ce și le petrece la Botoșani, unde își are familia, așa că o anarhie mare domnește în tot județul.

Ca să se vază stofa acestui bucher revizor se zice că s'a dus singur la gară să vază cînd s'a întors de la nuntă un institutor, pentru a găsi motiv de amendare cu leafa pentru jumatate oră întîrziere. Poliția l'a dat în ziua aceia pe lista plecaților și sosiților, de și el a rămas locului ca spion. Așa e cînd din coadă de cîne se face revizor școlar!

❑ Studenții în drept din Iași, funcționari ai ministerului justiției, au constituit ieri un tribunal studențesc, înaintea căruia urmează să se judece procesele mai însemnate ce au a se judeca înaintea Curței, dar înainte de a fi judecate de aceasta.

Eri s'a judecat un proces pentru anularea unui act de vindere-cumpărare în care au pledat studenții Teodoru și G. Leon.

Mîne se va judeca o speță penală foarte interesantă : un individ este dat judecății pentru atentat la bunele moravuri cu violență. In timpul judecării atentatorul se însoară cu victima. Ce devine atentatorul în fața justiției.

❑ Pentru examenul elevilor preparați în particular pentru cursul primar, care se va începe la 13 Iunie, s'au încris 200 de elevi.

Ministrul va numi 3 comisiuni de examinare, pentru localitate.

❑ D. Pandele Zamfirescu, președintele societății viticole din Iași, a intervenit la comitetul organizator al jubileului universității, de a prevedea în programul serbărilor, care vor avea loc la toamnă, și expoziția de struguri și fructe a acestei societăți.

❑ D-na Ana Conta Kernbach a donat Universității noastre, bogata bibliotecă a regretatului seu soț, Gh. Kernbach (Gheorghe din Moldova).

Biblioteca cuprinde 800 de volume : literatură și cărți juridice. Donațiunea va purta numele delicatului scriitor.

Se va așeza în cancelariile facultăților de drept și de litere, cîte o placă de bronz, în care se va comemora, în litere de aur, numele neuitatului donator.

❑ Consiliul de răsboiu al corpului 4 de armată, va fi convocat între 8 și 15 Iunie c. cînd va judeca cîteva procese de desertare furt și lovirea inferiorului.

❑ Serviciul sanitar, motivat de adresa primită din partea decanatului facultății de medicină, despre care am vorbit, a intervenit către administrația comunală de a lua măsuri pentru curățirea și îngrijirea străzilor care împrejmuesc facultatea de medicină și care, se știe că sunt adevărate focare de infecție.

Intervenția serviciului sanitar însă, a rămas, până acum fără nici un rezultat.

❑ Inscrierile pentru examene la facultățile de Litere și Drept, se închid în seara zilei de 30 Mai.

După această dată nici-o înscrieae nu se va putea admite de cît prin consiliile profesorale ale facultăților respective.

❑ Eri seara studenții s'au întrunit în localul cercului pentru a protesta contra ororilor din Ungaria.

Poliția, de teama unei manifestațiuni la Consulatul Austro Ungar, a fost postată, în piață, iar cîte-va companii de armată la grădina Cuza-Vodă.

❑ O panică mare a fost astă-noapte într'o secție a ospiciului de nebuni de la Socola.

Un gardian, înebunind subit a sărit de a bătut pe toți bolnavii din secția pe care o supraveghea, iar bolnavii s'au bătut între ei.

Gardianul a fost izolat.

❑ **Judiciare.**—Maria I. Fokschanner văduva def. I. Fokschanner a protestat astă-zi o cambie pe sumă de 25,000 lei, acceptată de d. I. M. Prilogeanu, cu scadența la 25 Mai. D. Prilogeanu, prin procuratorul său, d. avocat Oswald A. Teodoreanu, a declarat că refuză plata întru cît cambia se află fără cauză în mînele succesorilor def., Fockschanner și a și cerut trib. secția I-a restituirea cambii, iar termenul de judecată ie sorocit la 9 Iunie a. c.

— Camera de punere sub acuzare a respins astă-zi apelul făcut de fostul avocat C. Stoica, privitor la punerea sa în libertate pe cauțiune.

— Berenghi, fostul director al băncei populare din Răducăneni, a făcut apel pentru a fi pus în libertate provizorie.

Camera va cerceta Vineri cererea și tot atunci se va pronunța asupra unui apel identic al faliților Herșcovici și Grünștein.

— David Rosenfeld a cerut declararea în stare de faliment al lui I. Orenștein, Piața Halei.

— Tribunalul a confirmat mandatul de arestare al lui G. Ruși, care a comis un furt în prejudițiul d-rului Iamandi.

— Desbaterile în procesul Weinștein Damsker, Horowitz, condemnați pentru bancrută frauduloasă, vor continua Vineri înaintea trib. s. I.

❑ Suferințele tînărului Werther, celebra scriere a lui Goethe, figurează în noul program cinematografic din grădina Bragadiru (Pathé Freres) astă-seară Mercuri 26 Mai. Orginalitatea, farmecul și duioșia pe cari marele scriitor și savant Goethe a știut să dee acestei opere sunt redate prin jocul superb al artiștilor cari interpretează această acțiune. Acei cari nu cunosc nemuritorul roman Werther își vor face o idee complectă de el prin superba redare cinematografică a scrierei celui mai mare cugetător al Germaniei.

Programul nou de astă-seară din grădina Bragadiru cuprinde apoi frumoase și interesante vederi după natură, precum : Peștera infernală din Transvaal, momițele și șerpii din sudul Africei. Africanii-indigeni intră cu facle arzinde în grota fermecată, liliecii sburînd părăsesc peștera,—multe scene comice : Vagabondul și automobilul,—Pe urmele criminalului sau polițistul și talpa—Tinerii și bătrînii, o comedie foarte hazlie al cărei autor este neîntrecutul Max Linder, care ne interpretează în același timp reușita sa înscenare.

Multe scene teatrale, ai căror interpreți sunt cei mai de valoare artiști pariziani sunt de asemenea cuprinse în noul program de astă seară Mercuri a teatrului cinematografic Pathé Freres din grădina Bragadiru.

In partea cinematografiei științifice, programul de Luni va cuprinde : Microbul febrei recurente (Spirilul lui Obermeyer) —o urmare la seria „Cinematografia microbilor."

Se vor succeda apoi : Microbul Tifosului, Ftisiei (Koch), Hematosoarul lui Laveran etc.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 26 Mai

Marele inundații din Muntenia

București. — Inundațiile ce s'au produs eri în Capitală, au pricinuit mari pagube. In cartierele inundate, pompierii dau ajutoare de salvare.

De la institutul meteorologic se comunică că ploaia a fost eri generală în toată țara.

*

La Roșiorii de Vede, *de asemeni s'au produs mari inundații. Rîul Vedea s'a revarsat și a inundat moșia Scrirostea, a d-lui general Manu. In Roșiori au fost inundate mai multe case.*

La Drăgășani *a plouat 20 de ore incontinu, inundînd străzile și mai multe case, Gîrla din marginea orașului s'a revărsat : zeci de pogoane de recoltă sunt acoperite de apă. Numeroase case au fost inundate.*

La *Tg.-Jiu*, străzile Apostol și Calarași sunt complect inundate. Circulația a fost întreruptă. Trăsurile nu mai circulă.

La *Baia de Aramă* au fost inundate mai multe străzi.

Trenurile sosesc cu foarte mari întîrzieri.

*

PLOEȘTI.—In județul Prahova e un adevărat dezastru. La Vălenii de Munte a căzut o mare cantitate de grindină, de o așa mărime că un fir cîntărea 150 grame.

In foarte multe comune livezile și casele sunt inundate. Recolta e complect distrusă. Lanurile sunt cuprinse de apă.

In mai multe părți linia ferată e distrusă.

La Ploești foarte multe cartiere și străzi sunt inundate. Multe familii au rămas pe drumuri. Orașul pare pustiu.

In județul Vaslui

Vaslui.—Eri după amiază s'a deslănțuit asupra orașului și a județului Vaslui o mare furtună, care a cauzat stricăciuni pretutindeni. A urmat o torențială ploaie, care au produs inundați.

Știrile sosite din județ spun că în cele mai multe comune recolta a fost nimicită.

O femee, Catinca Otelea din comuna Deleni, care se afla pe cîmp, a fost luată de furtună și isbită într'o gîrlă, unde a cuprins-o torențialc ploaie. Ea și-a găsit moartea.

Conflictul Sinodal la Patriarh

București.—Cei trei preoți : Drăghici, Vasilescu și Păunescu, văzînd că Sf. Sinod n'a vrut să ia act de reclamațiile lor, au trimes o adresă de apelație la Patriarhul din Constantinopol.

In apelația lor, preoții descriu conflictul sinodal, arătînd necanonicitatea legei Sinodale ; că Mitropolitul Primat Atanasie sprijină acea reformă necanonică și e în serviciul ministrului instrucțiunei, de oare-ce acesta-i cunoaște toate pacatele ; arată apoi cum Episcopul de Roman a intervenit, combătînd reforma și după ce i s'a promis că se va modifica, nu s'a făcut nimic ; relevă apoi acuzațiile ce s'au adus Mitropolitului Primat, pe care Sinodul a refuzat să'l judece și cer, în fine, Patriahatului să judece afacerea și să facă dreptate.

Atitudinea d-lui Iarca

București.—D. Iarca, deputat de Buzău, a declarat, că d-sa și cu amicii săi buzoeni, se vor abține de la întrunirea liberală din Capitală de la 30 Mai.

Ciclon

Roma.—Ziarul „Tribuna" primește din Cagliari (Sardinia) știrea că un ciclon puternic ar fi distrus totul în regiunea Ogliastro. Nu să știe pînă acum dacă sunt victime, dar să presupune că sunt înecați ciobani cu vitele lor.

Accident la cursa de Automobile

Obenzen (Alsacia)—Azi dimineață pe cînd treceau concurenți pentru premiul principelui Enric, pneumaticul unui automobil fu asvîrlit la o parte.

Proprietarul mașinei Franciac Heine, din Hanovra, care conducea mașina pierzînd direcția, se ciocni de un copac.

Automobilul a fost complect distrus, cele două persoane care se aflau în el au fost omorîte pe loc.

Cursele au fost suspendate.

Cutremur

Potenza.—O sguduitură de pămînt a fost simțită în întreaga provincie.

La San Felo ar fi cinci morți ; la Calitri ar fi 20 de morți scoși pînă acum și mai sunt încă zece sub dărămăturile caselor prăbușite.

PRIMARIA COMUNEI IASI

Se aduce la cunoștința publicului că s'a fixat ca ultim termen ziua de 15 Iunie a. c., pentru procurarea de mărci de metal cu număr de ordin, pentru cîni. Costul unei mărci este de un leu și se eliberează de Serviciul Contabilității.

De la acea dată, toți cînii care nu vor purta la zgardă marca metalică, se vor considera conform art. 4 din Regulamentul pentru prevenirea cazurilor de turbare, ca vagabonzi și vor fi ridicați de serviciul pentru stîrpirea cînilor și transportați la stabilimentele respective, unde vor fi uciși.

No. 10474 24 Mai 1910

AVIS

Aducem la cunoștința Onor. Public, că am deschis astă-zi în piața de aci, strada de Sus, No. 186, un debit de desfacere a produselor fermelor și viilor A. Badareu și Dr. Manolescu de la Strunga, unde se vor găsi zilnic lapte dulce și produsele : unt, smîntînă, brînză de vaci, lapte etc. preparate după sistemul olandez cu ajutorul aparatelor speciale.

De asemenea se găsesc cele mai renumite calități de vinuri vechi și noi, în butelii, recoltate din viile noastre ; precum și țuică în butelii.

Prețuri avantajoase.

Cu toată stima

A. Badareu și Dr. Manolescu

dela Strunga

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moțoc Iași —

Dr. Susana Wexler- Grossi

Boli de femei—faceri.

Strada Anastasie Panu 43

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UȘOR DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra :

Constipatiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Prețul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile și drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurență tuturor mărfurilor și noutăților aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Prețurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare și bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize și garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuși ajurate lungi și scurte, Colerete și Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

Mare ocazie ! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preț nemai auzit, Lei 3 bucata.

De inchiriat două apartamente la Aleea Principesa Maria, unul compus din 5 odăi și altul compus din 4 odăi.

De închiriat

cu începerea de la 26 Octombre a. c. Magazine cu locuința & atenansele lor

Str. Lăpusneanu No. 32

unde sunt instalate astăzi magazinele

D-lui Arnold Brociner

A se adresa la proprietarul Moritz Vachtel Casa de Bancă, Piața Unirei, în orice zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

Gheaţă! Lipsa de Ghiaţă înlăturată Gheaţă!

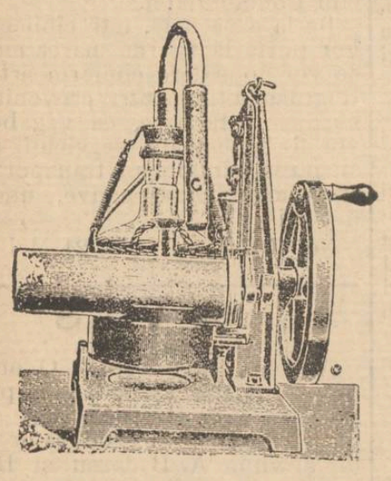

Cea mai bună maşină de Ghiaţă din lume de manipulat cu mîna sau Motor „RAPID“

In 5 minute Gheaţă şi în 3 minute băuturi răcoritoare

Prepararea Gheţei aproape gratis. — Gheaţă fără microbi

De intrebuinţat: *La case particulare, la cafenele, la cofetării, la băcănii, la birturi, în spitale, pe vapoare, pe moşii şi ori unde în ori-ce climă şi la ori-ce temperatură*

Nefuncţionarea Maşinei exclusă

N'are nevoe de reparaţiuni

Un copil de 10 ani póte manipula maşina

Maşina se poate vedea funcţionând la: **„Banca Fortuna“**

— BUCUREŞTI, Strada Lipscani No. 10 —

Demonstrator: D-l **G LEONIDA**

Preţul maşinei complecte **LEI 320**, franco la ori-ce gară, fără vamă! Condiţiuni de plată: **LEI 100** la comandă, restul Ramburs, timpul de predare 20 de zile de la primirea comandei. **Nu confundaţi această maşină cu altele care funcţionează cu diferite sărurî costisitoare.**

Devize pentru instalaţiuni speciale cu producţiuni zilnice de la 500—20.000 Kgr. la cerere.

— Căutăm reprezentanţi în provincie —

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia“ strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA“

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,[illegible]92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228. 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER“ încheie asigurări:

a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în cas de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu

AVOCAT

a Bărboi No. 15—

— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la 10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1025—Sîmbătă 29 Mai 1910

Liberalii la Congres

Ca răspuns la acţiunea violentă a Carpiştilor, guvernul liberal a crezut că nu e rău să cheme obştia liberală la congres, pentru a se arăta ţării că viază ca partid, de şi ca guvern e regulat respins de ţară prin votul alegătorilor.

Dar simplu acest fapt a pus în grijă toată suflarea liberală, care cu neplăcere vede prilejul unei asemenea întîlniri şi chemări, căci nu e aici numai răspunsul unei tactice politice zgomotoase şi factice a Carpiştilor, ci şi un răspuns de dat ţării din partea guvernului pentru legile şi faptele sale administrative, şi mai ales o dare de samă făcută partidului din partea celor ce deţin puterea.

Şi e lucru curios la liberali: cei ce deţin puterea sunt unii, partidul însă e altul; şi între iei nu ie deplină corespondenţă. Partidul, în marea lui majoritate, e în luptă faţişă cu cei ce deţin puterea, şi pe cît aceştia simţesc că e foarte periculos momentul întîlnirei în congres cu partidul, pe atîta partidul doreşte să se dea răfuiala generală acum în congres.

Un fior rece a trecut prin inima deţinătorilor de putere, sila aceasta în care a întrat guvernul numai şi numai să cheme partidul la congres. Ei simţesc că asemenea întîlnire le va fi fatală. Nu doar că unii din ei n'au avut eşiri violente contră-le şi în parlament! Nu doară că persoanele lor au fost scutite de critica amară a parlamentarilor chiar; dar o asemenea mare întrunire, acum cînd viaţa politică e în vacanţă, arată că se coace ceva în dosul reclamei şi că guvernul îşi numără zilele; cum un debitor îşi numără creantele de plătit la scadenţă.

Era acum cu 11 ani în urmă. Preşedinte de consiliu era d. D. A. Sturdza. Un mare congres liberal fu convocat în Bucureşti pe ziua de 30 Martie. Guvernul d-lui Sturdza era cu mult mai breaz ca al d-lui Ionel Brătianu, şi cu toate acestea ce s'a întîmplat? Guvernul declarase prin gura şefului, că e mai tare ca totdeauna şi că mai are o misiune de îndeplinit. Tunete de aplauze acoperiră vorbele primului ministru, fiecare zicîndu-şi, că ştie el ce zice, că nu de geaba e şef de guvern! In legănări dulci şi visări senine s'au întors congresiştii pe la vetrele sale, şi tronc, Marţi la oarele 11 din zi, d. D. A. Sturdza era cu demisia la Palat, că nu mai poate merge! Farsa lui 1 Aprilie le fu fatală.

Acum, situaţia e şi mai breazā. Partidul e în descompuuere. Pe faţă cetele se duşmănesc; se ciocnesc, se lovesc. In parlament a domnit cea mai mare dezorientare; iar în ţară regulat guvernul a mîncat batae în toată regulă. Şeful lipsit de calităţile esenţiale ale şefiei, acelea de a sintentiza curentele, de a armoniza tendinţele, de a unifica acţiunea politică, el a lăsat barca puterii s'o bată toate valurile, s'o ia toate curentele, fiind expusă zilnic la înec. In loc de ordine, desordine; în loc de linişte şi pace, răzvrătire şi anarhie; aşa că ţara stă într'un sbucium incontinuu din pricina nesăbuitei acţiuni a şefului.

Şi apoi însăşi persoana şefului cu ai lui a fost amestecată în afaceri de aşa natură, care nu comportă stofa unui om de rînd, necum a unui şef de partid; aşa că putreziciunea morală a dat mîna cu cea materială politică; şi iată, că pe cînd această ie starea politică, partidul e chemat în congres să răspundă la mişcarea opoziţiei, la cele 2 focuri.

Guvernul va fi silit să facă declaraţii. Declaraţiile vor cuprinde întîi opera legislativă: ce au făcut, cum au făptuit'o şi ce a mai rămas de făptuit. Se va lăuda ceea ce nu-i de lăudat. Se va ataca opoziţiile, şi se va arăta că rămînerea la putere e o datorie faţă de Coroană, care nu e încă limpezită asupra succesiunei, de şi ţara a dat în mod destul de lămurit indicaţiunea.

In ropote de aplauze, cei din sală vor primi aceste declaraţiuni ale guvernului şi cu veselia în suflet. şi în visări dulci şi senine, cei chemaţi se vor întoarce acasă!

30 Martie 1899! 30 Iunie 1910! Marţi 1 April 1899; Marţi 1 Iunie 1910! Iar dacă calendaristic va mai fi o trăgănare, va fi agonia mortului, căci cu toate baloanele de oxigen guvernul e anemiat prin rămînerea la putere, şi trebue să plece, chiar în binele partidului, pe care l reprezintă.

Congresul, întrunirea, o datorie politică, o formulă uşoară şi aleasă, pentru a se acoperi gîndul demiterii de la putere. Ţara nu mai are nevoe de dat lămuriri din guri, cînd ea a văzut şi vede rostul legislaţiei liberale.

Cînd Turcii stăpîneau politiceşte ţara aveau mai multe chipuri de a se descotorosi de un domn, ce nu le mai era pe plac; cel mai inofensiv în formă era: chemarea la Ţarigrad în persoană a domnului. Poftirea aceasta politicoasă era pentru domn un indiciu, că zilele îi sînt numărate. Se trimitea răspuns că să fie aşteptat, că cel mult într'o lună va fi faţă la Măria Sa Vizirul. De fapt însă, Domnul lua drumul pribegiei, căci drumul acesta la Ţarigrad aşa din senin era fatal.

Cam aşa stau şi liberalii astă-zi, cînd sînt poftiţi la congres. Să se ducă, rău; va fi mare scărmăneală; să nu se ducă, rău; se dau de gol. Şi apoi, ori-ce ar spune cei sorociţi să vorbească, un duh ferbe în ţară, că regimul liberal şi-a trăit traiul şi-a mîncat malaiul. Drumul ce va fi silită să-l facă astă-zi obştia liberală e drumul peirei; o văd cu ochii şi nu o pot împedeca. Că ce li-e scris în frunte li-e pus.

Gh. Ghibănescu

D. Jorga sub Cupolă

D. Dimitrie A. Sturza prinsese groază de d. Iorga. Răspunzînd în cameră unei interpelări a deputatului de Iaşi, primul ministru lămurise rostul groazei sale: d. Iorga, cercetînd archiva Academiei, deveni credincios temperamentului său, în conflict cu un funcţionar al Academiei, şi scoase revolverul ca să tragă în acel funcţionar.

D. Sturza, care n'a putut uita faptul pe teren politic fiind, şi-ar fi adus aminte de el, cu atîta mai vîrtos, dacă ar fi văzut că omul, care dăduse să tragă focuri în interiorul Academiei, năzueşte să devie nemuritor prin Academie.

Dar şi fără de presenţa secretarului perpetuu alegerea d-lui Iorga s'a făcut cu anevoe mare. De trei ori a funcţionat scrutinul la Academie, pentru alegerea profesorului de Istorie, pentru alegerea lui în locul lui Tocilescu, căruia în cancelaria facultăţei de litere din Bucureşti, îi aruncase călimările în cap.

Este evident, că plenul Academiei n'a fost pentru a primi pe d. Iorga în sînul ei. Şi de sigur, nu faptul că n'ar merita asemenea cinste a produs acea opunere a Academicianilor, cari la urmă, s'au lasat convinşi, căci nu putem bănui că acei cari n'au voit, de cu seară, să formeze majoritatea, au revenit a doua zi, din propriu avînt, la sentimente mai bune.

D. Iorga, care este un învăţat şi un mare muncitor, un poligraf fără pereche, a cîştigat drept de jilţ în Academie şi dacă ar fi fost să se judece numai meritele de savant ale d-lui Iorga, el ar fi fost ales de la primul scrutin, sau s'ar fi făcut o nedreptate nealegîndu-l.

Dar sub cupolă să lucrează liniştit fără scandal, fără larmă şi fiind-că d. Iorga face scandal ori unde vine: în cancelaria Universităţii, la Cameră, în ziarul său şi în redacţiile ziarelor la care a conlucrat, greutatea cu care a fost primit în Academie a tălmăcit teama, ca isbucnirile acestea ale unui temperament pe degeaba violent, să n'aibă loc şi în Academie.

Teamă foarte justificată pe care d. Iorga ar face foarte bine s'o desmintă prin faptul că va fi calm între oameni bătrîni, cuminţi, cari după multe reflexiuni, au primit în sînul lor pe un tînăr turbulent.

D. Iorga, care a mai jucat în viaţa sa rolul dublei personalităţi — fiind filo şi anti-semit; junimist şi colectivist; înjurînd pe ilustrul A. D. Xenopol şi primindu-l de naş spre a putea întra sub cupolă— d. Iorga nu va trebui să se obosească prea mult scriind desperat în *Neamul* şi fiind cuminte la Academie.

Atunci Academia va fi fost stabilimentul de hidroterapie pentru nervii d-lui Iorga şi îi va fi adus acestuia un serviciu nu puţin mare.

Chestii politice

Partea d-lui Haret în dărăpănarea regimului

Dacă am face socoteală în parte cu ce a contribuit fite ce ministru în opera de distrugere a regimului liberal, mai am zice că, partea leului i se cuvine d-lui Haret. După cum omul mîncînd îşi consumă viaţa, asemenea şi un guvern trăind şi lucrînd îşi uzează viaţa sa politică. Puterea uzează partidul şi funcţionarea mecanică a vieţii îşi are deznodămîntul în moarte:

Dar ca să luptă cu toate puterile să grăbeşti moartea, asta e partea numai a unora! Dacă somnul, dacă hrana, dacă băutura slujesc la ceva bun, omul cuminte le ia în dreaptă măsură; dar aşa să-ţi hiroseşti viaţa, ori bînd prea mult, cînd băutura îţi face rău; să nu dormi de fel, cînd somnul te restabileşte, este numai operă de pătimaş şi om bolnav.

Luaţi pe ori care ministru legiuitor şi veţi vedea că şi-a avut părticica sa, cu care a lovit în autoritatea partidului, nimenea însă nu a isbit cu bolovan mai mare ca d. Haret.

Ori unde s'a întors, ori-ce a făptuit, ori ce a legiferat a fost anapoda şi pe dos. Avea d-sa o justiţie de împărţit la ministerul d-sale. Toată justiţia d-sale a fost pusă în slujba partidului, aşa că a îngenunchiat simţul de dreptate bătîndu-şi joc de oameni şi de interesele lor.

Are d-lui o administraţie, care trebue să fie dreaptă şi nepărtinitoare. Slujbaşii d-sale sînt cazaci şi lucrează căzăceşte; şi tocmai fiind că s'au purtat aşa de căzăceşte d-sa i a înfipt pentru de-apururi la minister să înţepenească acolo.

Are d-sa legi şi regulamente de aplicat. Ian să spună cine mai ştie numărul de articole schimbate şi iarăşi schim[illegible] administrativ. [illegible] poată orie[illegible] Octombre e schimbată în Decembre, ca iarăşi să se schimbe în Maiu. Şi apoi d-sa e ministrul fericit care a ajuns să se modifice pe sine.

Are d-sa corpuri întregi ale căror interese le administrează. De pildă, Universităţii i-a dat brînci; şi urmarea legea retrasă din Senat; este biserica; de 2 ani scandalul e permanent şi duhul naţiunei e răzvrătit.

Dacă ministrul Stelian a sdruncinat sufletul legal al ţării; dacă ministrul Orleanu a sdruncinat sufetul industriei şi comerţului, dacă ministrul Morţun a amorţit sufletul cărăuşiei ţării, dacă ministrul Constantinescu a stins moşnenii în viaţa lor seculară cu regimul silvic; dacă ministrul Costinescu a înăsprit viaţa în ţară, izbind în comerţul mic; dacă în fine ministrul Brătianu a nebunit ţara cu legile sale agrare şi e sănatate publică, nimene însă n'a sfrpat autoritatea guvernului mai mult a d. Haret.

Ştiţi că sînt în mahala unii buclucaşi, care tuturor găsete cusur şi beteşug. D. Haret a avut harul ca de 3 ani de zile ţara să stea în gura d-sale. El a asmuţit ţara, el asmuţit şcoala, el a asmuţit biserica.

Cînd va fi asmuţit oare şi d-sa?

***

CATE-VA NOTE

Leonescu Vampiru.

Prietenul Liviu, acum aflător în stră inătate, are infmaţiuni greşite despre actuala meseria lui Leonescu Vampiru: Liviu îl crede agent de asigurare pe cînd Vampiru culege iar aplauze frenetice şi francpuţini—pe scenele teatrelor din provincie.

Cine dădusă Vampirului ideea de a se lăsa de suese morale şi să devie neguţitor praic—agent de asigurări—acela a fost un bun cunoscător al meseriei speciale şi a firei Vampirului. Vampirul es un excelent actor şi un neîntrecut pestitor. Stând aşa cu tine la un paharu bere—şi plătind el consumaţia, sa de nu, se plînge de dureri de stomac, ampiru inventează o poveste, cu se şi cu şir, de ai jura că este adevăr povestea.

Şi aceasteste calitatea esenţială şi baza agenţii de asigurări: să ştie povesti, să nu obosească vorbind şi să te facă să crezi pînă şi această imposibilă posibilitate că agenţiile de asigurare sunt instituni foarte culante, foarte oneste.

Agentul asigurare îţi intră în casă, dă dovezi te cunoaşte perfect şi te convinge trebue să faci o asigurare pe caz de viaţă, pe caz de moarte, pe timp deminat.

Dacă nu ştii povesti şi minţi, n'ajungi la nici un rezultat. Vampirul este meşter într-amîndouă şi dacă, totuşi, a părăsit cariera intempestivă de agent spre a se reîntoarce la rampă; dacă a părăsit o meserie cu cîştig probabil, pentru a-o relua pe cea vechie cu succes moral garantat—ie că Vampirul este un incorigibil amorez al artei, amorez cu atît mai pasionat, cu atît mai devotat, cu cît mizeriile mari şi mici ce le indură—dacă l'au putut îndepărta pentru moment de la teatru, l'au readus, însă repede, cu pasiune şi mai mare, ca şi cum Vampirul ar voi să-şi împlinească absenţele ce le a făcut fiind angajat mincinos la o societate de asigurare.

Mai nimerit ar fi, dacă teatrul din Iaşi l'ar angaja actor.

Actor şi teatru s'ar cinsti reciproc.

OAMENI ŞI LUCRURI

PLĂCEREA DE A MURI

O femee tînără după ce a încercat a se otrăvi în grădina Copoului cu sublimat,—a reuşit acum cîte-va zile să-şi răpună viaţa azvîrlindu-se înaintea trenului.

In faţa unor aşa de tragice întîmplări ne punem întrebarea dacă există în om şi o vroinţă de a muri, echivalînd cu dorinţa de a trăi.

Cea mai mare şi mai trainică putere a omului este instinctul de viaţă. In fericire şi în nenorocire, în voioşie ca şi în teorare, o singură manifestare e vădită la om: voinţa de a continua să trăiască. Bolnavul pînă în clipele de agonie, omul în ori-ce feliu de pericol, se susţine cu această supremă forţă: speranţa de a scăpa, de a trăi.

Şi cu toate aceste ne întîmpină cazuri cari ne fac să vedem că omul e obse[illegible] de a muri. Nu vorbim de acei stoici—din vechime—cari surîdeau în faţa morţii privind-o fără groază. Nici de filosofii de specia lui Hamlet care-şi pun întrebarea, prin gura acestui din urmă.

„Ce folos este oare ca eu şi alte fiinţe ca mine să se tîrîie între cer şi pămînt“ ?.. Aceste sunt naturi bolnăvicioase, patologice, care însă se mulţumesc cu meditările ori cu exclamaţiile şi nu purced nici odată la acte.

Ei nu au nimic comun cu acei adepţi a vechilor religiuni orientale, cari instituise „cultul morţii“, în virtutea unei seculare observaţiuni. Aceştia, văzînd moartea pururea triumfătoare, văzînd pretutindeni moartea fatală, s'au oprit la credinţa stranie că d-zeul infinit ar fi tot moartea iar Siva—zeul distrugerei—a devenit divinitatea lor supremă. Această religiune curioasă a dat naştere unor imnuri de o poezie sumbră şi măreaţă, sălbatecă, cum sunt şi rasele de unde a eşit acea religiune, groaznică şi sublimă ca însăşi taina morţii.

Dar credinţe de aceste resignate au rămas legate de orientul îndepărtat şi reflexul lor n'a putut ajunge pînă la noi. Chiar înaintea erei creştine, latinii, sceptici, dispreţuitori, nu prea adorau moartea, nici cînd îşi arătau ura de viaţă, căci în acelaşi moment li se arata spectrul morţii anevoie de îndurat şi de înfruntat:

O, necessitas abjecta nascendi
Vivendi misera, dura moriendi.

Numai condiţiunile de a fi şi de a trăi în societatea modernă au adus un feliu de groază care, pe alocurea, a luat forma ciudată a unui sport al sinuciderilor. Nu s'au format oare în America societăţi de sinucigaşi? Acum de curînd ziarele relatau succesele mari ale unor birouri „antisinucigaşe“ întemeiate în Londra, apoi în America, Australia etc. Succesele acestea probează cît de mult se întinsese epidemia sinuciderilor şi ce forme tragicomice luase dacă mii de .. candidaţi la sinucidere se adresau unor atari birouri pentru a fi.... salvaţi de ideea fixă a morţii.

Dar care e psihologia acestei idei fixe? Cum şi cînd apare ea? Să urmărim firul reflecţiilor pentru a ilustra cu oare cari exemple această manie modernă.

Rodion

„Curente Pedagogice“

„La dreptul vorbind — zice d. Constantin Buţureanu, autorul lucrării cu titlul de mai sus — şcoala nici nu face educaţie intelectuală, ci numai instrucţie, care este cu totul alt ceva. Educaţia intelectuală are de scop de a pune în stare creerul să funcţioneze după felul său propriu de activitate, iar instrucţia se ocupă cu cîştigarea cunoştinţilor şi cu asimilarea lor. Un cap bine instruit poate fi ca un frumos dulap, în care sunt aranjate cu îngrijire frumoase lucruri, dar să nu fie un cap în stare să dea ceva de la el“.

Aci pare într'adevăr nodul gordian al neajunsurilor în sistemele noastre şcolare. Se cultivă „numărul“ cunoştinţilor, cantitatea şi varietatea — în dauna unei libere dezvoltări normale a înţelegerei, a raţionamentului, a judecăţii. Lipsa de spaţiu nu ne îngăduie lungi citaţiuni pentru a urmări pe d. Buţureanu în critica detaliată. Dar în rezumat d-sa crede că „viciul fundamental al învăţămîntului oficial este caracterul său artificial. El nu are ca scop principal copilul. Educaţia are de scop adaptarea individului la condiţiile mediului social. El subordonează condiţiile de viaţă ale copilului condiţiilor mediului. De aceea se şi defineşte educaţia: prepararea pentru viaţă. Se învaţă copii ceea ce se crede că le ar fi folositor în viaţă, li se vîră în cap un număr de idei care se crede că 'e-ar fi de folos în viaţă“.

De secole multe se caută rezolvirea problemei neasemănat de grele a educaţiunei, a instrucţiunei, şi împacarea conflictului între una şi alta, între obligaţiunea de a „învăţa“ şi între dragostea de a instrui pe calea simplă şi firească, adică în afară de carte, pe calea observaţiunii. Se pare că cei vechi realizau mai bine această împăcare, iar în vremea modernă conflictul s'a agravat din nou din pricina greutăţei tot mai mari a condiţiunilor de traiu.

De cînd începe, propriu zis, educaţia unui copil şi de cînd se cuvine să înceapă?

Părerea lui Pestalozzi era că există un fel de educaţiune, care trebuie să înceapă din leagăn. Ori cine a văzut — scrie ilustrul pedagog — ochii mari deschişi ai unui copil fixîndu-se asupra a tot ce l încunjoară, ştie bine că educaţiunea lui începe de fapt de vreme, fie c'o vroim ori nu; el întinde urechea la toate zgomotele, micuţele lui degete ating totul; duce la gură tot ce poate apuca şi aceştia sunt primii lui paşi cari duc la descoperirea planetelor invizibile, la invenţia maşinelor de socotit, la crearea marilor lucrări de pictură, la compunerea simfoniilor şi operelor de muzică.

Are oare, în aceşti dintîiu ani, vre o misiune, vre-un folos — educaţiunea? Fără îndoială. Şi aci problema cea grea incumbă părinţilor, — mamei în special. Aci se vădesc insuficienţele sistemelor sau procedeelor, — pînă în vîrsta cînd copilul va cădea în sarcina şi în răspunderea educatorilor profesionişti, de o potrivă de stingheriţi şi de nepricepuţi, — chemaţi să aplice o.. programă de învăţămînt şi nu un principiu de educaţiune.

Acum 50 de ani Spencer, scriind celebrele sale articole despre „Educaţia intelectuală, morală şi fizică“ spunea:

„Priviţi pe tînăra mamă în luptă cu primele greutăţi ale educaţiunii. Abia acum cîţiva ani această tînără femee era pe băncile şcoalei unde i se umfla capul cu cuvinte, nume şi date neexercitîndu-i-se în nici un fel judecata. Acolo nu i s'a dat cea mai mică idee despre chipul în care trebuie să se poarte cu o minte copilărească şi nimic în educaţia ei n'a putut o face să priceapă prin sine însăşi metoadele, pe cari va trebui să le întrebuinţeze mai tîrziu. Anii următori au fost pentru muzică, broderii, cetire de romane şi plăcerile lumii. Nici odată nu i s'a atras luarea aminte asupra grelei răspunderi ce apasă asupra viitoarei mume de familie. Şi iat-o acum în faţa unui caracter care se dezvoltă şi a cărei desvoltare îi este încredinţată. Iat o, în adînca ei necunoaştere a fenomenelor cu care are de a face, întreprinzînd să facă ceea ce n'ar putea fi îndeplinit de cît imperfect chiar de cea mai înaltă ştiinţă! Dînsa nu ştie nimic despre felul emoţiilor, despre deosebitele facultăţi, despre funcţiunile lor. Ea crede că există sentimente absolut rele, ceea ce nu-i adevărat despre nici un sentiment, ea crede că există sentimente absolut bune, în ori ce grad ar fi, ceea ce iarăşi e greşit“.

Se ştie cum refuză şi defineşte Spencer filosofia educaţiunii: a) Educaţia să fie miniatura civilizaţiei; să fie cît e cu putinţă spontanee; c) să fie însoţită de plăcere.

Ni se pare că toată literatura şi filosofia pedagogică n'a sintetizat mai bine şi mai concis principiile educaţiunei în adevăruri eterne.

*

Intru cît însă se realizează principiile aceste? Intru cît se apropie şcoala modernă oficială de dînsele? Prea puţin din nefericire. Şi, în ce priveşte ţara noastră, ne-o dovedeşte d. Buţureanu în cele ce expune ca introducere la lucrarea d-sale, în partea pozitivă,—expunerea sistemelor şi doctrinelor variate, cu privire la educaţiune.

Vedem desfăşurîndu-se în pagini de un colorit viu şi stilizate cu claritate, numeroasele teorii cari, în cursul istoriei mai noui, ş'au disputat precumpănirea în materie de învăţămînt.

Iată, în primul rînd, şcoala psiho-fiziologică agitînd în favoarea studiului copilului pentru adîncirea importantei probleme. Apoi Şcoala Nouă şi Landerziehungshemele care au dat rezultate aşa de însemnate; originalul şi mult discutatul sistem pedagogic al lui Lew Tolstoi, scriitorul filosof, care printre cei dintăi a îmbrăţişat marea problemă a pedagogiei, consacrînd o bună parte din activitatea sa, din vremea sa liberă contactului cu copii, ca un nou evanghelist care proclamă în faţa lumei: „lăsaţi copiii să vie la mine!...“

Iată în fine apostolatul modernei şcoale „raţionaliste“, luptînd pentru găsirea celui mai raţional sistem de educaţiune; iată reprezintanţii şcoalei laice în luptă cu ceilalţi,—lupta cea grea pentru emanciparea învăţămîntului spre a ajunge la emanciparea copilului de sub jugul prejudecăţilor. Căci răul cel mare a fost şi rămîne în educaţiune,—prejudecata. Iar ca un eveniment contemporan şi epocal, menit a ilustra lupta în tre sistemele de educaţie, avem recenta sacrificare a lui Francisco Ferrer, unul din preoţii cei mai zeloşi ai învăţămîntului laic într'o ţară unde emanciparea religioasă se făptueşte numai anevoe.

„Duşmanii—lui scrie d. Buţureanu—au crezut că Ferrer va tîrî în mormînt şi opera lui. Dar s'au înşelat amar. Moartea lui era necesară operei lui. Religia lui Christ nu s'ar fi răspîndit aşa de iute, dacă El nu ar fi fost crucificat. Moartea lui Ferrer a deşteptat atenţia lumei întregi, care abia acum îşi dă seama de marea importanţă a ideilor lui Ferrer. Adepţii lui acum s'au pus cu mai multă ardoare să desăvîrşească şi să răspîndească principiile şcoalei raţionaliste“.

Asemnnea gîndiri arată în deajuns că autorul „Curentelor pedagogice“ înclină spre radicalismul şcoalei raţionaliste. Nu e de mirat, de oarece d. Buţureanu în virtutea experienţei ce posedă, ştie că „Educaţia generală care se face astăzi n'are cohesiune,—lasă pe individ fără bază, fără unitate, în voia împrejurărilor. Se cer de la copii sforţări intelectuale exagerate şi le impune o lege morală pe care nu o poate pricepe; ea-i sileşte să şi însuşească nişte cunoştinţi de care ei n'au să aibă nevoe, şi-i opreşte a şi le însuşi de calea pe cari ar dori ei“.

Cît de întemeiate sunt toate aceste în convingerea pedagogului iaşan, va vedea ori cine va ceti cu luare aminte lucrarea documentată, precisă lipsită de ori ce pedanterie şi inspirată de cele mai generoase idei şi intenţiuni.

As.

Primele ciocniri între Sinod şi Consistoriu

Acum, cînd membrii Consistoriului Superior au plecat de la înaltele lor „ocupaţiuni“ bisericeşti, de la Bucureşti şi se află în mijlocul nostru, pntem afla şi noi cîte ceva din felul cum au decurs lucrurile în „însemnatul lor corp“ de întărire a Bisericii.

Vom da cîteva amănunte din culisele discuţiunilor.

Şedinţa de la 31 Martie a Consistoriului Superior a scos la lumină sentimentele celor două corpuri (preoţii şi arhiereii) care se află într'însul.

Mai înainte de deschiderea şedinţei, preoţii discutaseră dacă arhiereii au dreptul să voteze pentru comisiunile în care nu se află vre un arhiereu. De exemplu va comisiunea de judecată nu intra nici un arhiereu; pot, deci, arhiereii să voteze alcătuirea acestei comisiuni?

Arhiereii au simţit ce se discută, şi de aceia, la deschiderea şedinţei, s'au rîdicat enervaţi episcopii de Rîmnic şi de Argeş şi au spus că, de oarece nici unul din mijlocul lor nu se află în anumite comisiuni, Prea Sfinţiile Lor nu vor vota acele comisiuni.

S'a observat enervarea şi supărarea arhiereilor, şi fiindcă există temere ca nu cumva indispoziţiunea Prea Sfinţiilor Lor să aducă mari greutăţi reformei d-lui Haret, Domnia Sa a intervenit îndată, cuprins de oare care îngrijire, şi a declarat că şi arhiereii au dreptul să voteze.

Mitropolitul Moldovei s'a amestecat şi Inalt Prea Sf. Sa în discuţiune şi a spus că puţin îi pasă de ce va fi ori nu va fi în lege. Un lucru ştie, că Inalt Prea Sf. Sa are să voteze.

Exprimarea aceasta a Inalt Prea Sf. Sale, plină de nepăsare faţă de lege şi care dă pe faţă o stare sufletească foarte pornită spre arbitrariu, a părut stranie şi n'a produs bună impresiune.

Alt fapt, produs în şedinţa de Luni, 3 Mai, s'a iscat la votarea sumarului din şedinţa de la 31 Aprilie.

Şedinţa de la 3 Mai a fost prima în care Consistoriul a lucrat singur, fără Sinod. Părintele Nazarie a rîdicat incidentul, dacă Consistoriul în alcătuirea sa simplă poate vota sumarul unei şedinţe, la care au luat parte şi arhiereii. Poate Prea Sfinţiil Lor ar avea ceva observări de făcut, a spus Părintele Nazarie, relativ la exactitatea şi redacţiunea care s'a dat celor ce Prea Sfinţiile Lor au vorbit. Cum, deci, să nu ţinem seamă de acest lucru, şi să decidem pentru arhierei, adică că au vorbit aşa cum declarăm noi?

Prin urmare, propriu vorbind, şedinţa nu avea sumar, fiindcă era prima şedinţă de acest fel. Şedinţele Consistoriului preoţesc nu trebuiesc confundate cu acele în care intră şi arhiereii.

Dar după Părintele Nazarie se rîdică Părintele Ilie Teodorescu, care declară că, după lege, sumarele se pot aproba în ori şi ce şedinţă şi, deci, nu trebuie să se ţie seamă dacă arhierii sînt sau nu de faţă, pentru a face observări şi rectificări relativ la cele ce au vorbit.

Dl. Ministru Haret bagă de seamă îndată că şi această chestiune poate provoca nemulţumirea arhiereilor şi că trecerea fără nici o consideraţiune peste Prea Sfinţiile Lor, cum susţine Părintele Ilie Teodorescu, poate aduce mari greutăţi viitoare, care să zădărnicească reforma. De aceia luînd cuvîntul în contra Părintelui Teodorescu, se declară de acord cu Părintele Nazarie şi rămase hotărît ca sumarul unei şedinţe în care au luat parte şi arhierii, să nu se poată aproba fără Prezenţa Prea Sfinţiilor Lor.

Din incidentele acestea se observă că temerile exprimate de unii că se vor produce frămîntări între ambele elemente din Consistoriu şi că se va da loc la tulburări dăunătoare în mersul Bisericii, se realizează. Pornirile unor preoţi de a elimina din ce în ce mai mult şi a restrînge drepturile arhiereilor, împing la supărări şi nemulţumiri care acum sînt numai la început.

Din acestea constatăm ce germene de mari turburări zace în reforma d-lui Haret, căci ierarhia nu va putea sta pînă la sfîrşit sub genunchiul ministrului care a vrut să puie pe unii în contra altora după formula *divide et impero*, ci va trebui să şi caute independenţa fără care nu poate trăi.

Constatăm, de asemenea, faptul că Părintele Teodorescu, care în gazeta guvernamentală *Viitorul* atacă pe profesorii Facultăţii de teologie, pentru că aceştia ar critica pe ierarhii Bisericei de pe înălţimea catedrei universitare, singur caută să înjosească vaza prelaţilor în Consistoriu, iar, drept ironie, şi spre nenorocul său, apărătorul e tocmai unul de la Facultatea de teologie, Părintele Econom Nazarie.

Ozela.

Litere-Ştiinţe-Arte

Spre amintire.—Defunctul Gheorghe din Moldova, prin activitatea lui literară aparţinea Iaşului. Era, de altfeliu, moldovan prin naştere şi numai împrejurările vieţei l'au făcut să-şi strămute pentru un oare care timp, activitatea în Capitală. Tot acolo i-a fost dat să-şi aibă locuinţa cea de veci, deşi a murit ca prefect al judeţului Iaşi, deşi în oraşul nostru îşi avea cele mai de aproape legături familiare şi acele de prietenie literară.

Acum se anunţă că biblioteca universităţii iaşane va intra în posesiunea însemnatei colecţiuni de cărţi literare şi juridice a defunctului scriitor, în cinstea căruia se va pastra în respectivele cancelarii ale facultăţilor de drept şi de litere cîte o placă, cu indicaţia că donaţiunea de cărţi e făcută în memoria regretatului scriitor.

Cum soarta n'a hărăzit lui Gheorghe din Moldova nici-o urmă trainică a activităţii lui, nici un bust public, nici un monument funerar,—e bine că cel puţin în sinul universităţii iaşane se va fi găsit mijlocul de a i se pastra o bună şi durabilă amintire delicatului poet, mort în plina desvoltare a talentului său.

*

Se ştie mai de mult că Edmond Rostand atribuie insuccesul lui „Chantecler“ interpretului Guitry,—lucru care a dat loc la diverse incidente. In una din aceste zile, cu ocazia unei reprezentaţii de bine facere Rostand apăru pe scenă şi recită cele mai principale bucăţi din piesă, indicînd oarecum, indirect cum crede el că Guitry ar fi trebuit să interpreteze anumite bucăţi. Aluzia fu înţeleasă cu atît mai mult cu cît Rostand a declamat şi un sonet inedit închinat memoriei lui Coquelin şi care începea cu hemostichul: „Toi, tu poétisais..“

A doua seară după cele petrecute, Guitry nu voi să joace, decît după mari insistenţe. Artistul pare definitiv hotărît să cedeze rolul „Cucoşului“ artistului Masnier de la „Théatre Porte-St.-Martin.

*

A propos de Chantecler,—de ce se scrie la „Viaţa Romînească“—„Chanteclair“? Prea e provincial pentru o scriitoare bucureşteană, ca d-na Isabela Sadoveanu.

*

STRUNA Z LEI

ANTIPA-TIE

Multe ziare critică alegerea în academie a doctorului Antipa, directorul pescăriilor statului şi se întrebă: ce o să facă d. Antipa la Academie?

Curioasă întrebare,
Sub Cupolă ce-o să facă?
In distinsa adunare
Ca şi... peştii o să tacă.

INFORMATII

❑ Administraţia ziarului „Opinia“ primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

De ce n'a venit d. Sturza?—Reîntoarcerea d-lui d. Sturdza fusese anunţată pentru ziua de 25 Mai şi fusese anunţată chiar de către *Independenţa*.

Adevărul este, însă, că încă de acum cîte va zile, data sosirei fostului şef al partidului liberal a fost amînată din motive şi împrejurări, asupra cărora credem a avea amănunte foarte precise.

*

Spre începutul lunei Maiu d. Bianu a primit o scrisoare din partea d-lui maior Sturdza, prin care'i anunţă că fostul prim-ministru va sosi în Capitală la 23 Maiu. Prin aceeaşi scrisoare d. maior Sturdza cere d-lui Bianu să'l pună în curent cu ce se petrece atît la Academie cît şi în viaţa politică.

Nu cunoaştem răspunsul în întregime a-l d-lui Bianu, dar ceia ce ştim pozitiv, e că între altele, d-sa a făcut cunoscut d-lui maior Sturdza că Academia e în discuţiunea desemnărei viitorului preşedinte.

Ştirea aceasta a hotărît pe d-na Zoe Sturdza şi pe d. maior Sturdza să amîne reîntoarcerea în ţară a bătrînului bărbat de stat, de teamă ca să nu se pasioneze iarăşi prea mult fie pentru Academie, fie pentru alte chestiuni politice care se vor [illegible] partidul liberal la sfîrşitul acestei luni.

*

In acelaş timp d. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, cumnatul d-lui Sturdza i-a scris o scrisoare, rugîndu-l să amîie reîntoarcerea în ţară şi să aştepte în Paris pînă ce va sosi şi d-sa în capitala Franţei.

Din aceste cauze reîntoarcerea d-lui Sturdza a fost amînată pentru cîteva zile. Ziua exactă a sosirei d sale nu se cunoaşte încă, dar se crede că fostul şef al partidului liberal va fi în Capitală după congresul liberal

❑ Jurisprudenţe electorale.—Inalta Curte de Casaţie a stabilit zilele trecute următoarea jurisprudenţă în materie electorală:

Convenţia din Paris.—Străinii care se aflau stabiliţi în Romînia la data Convenţiunii din 188, şi cari nu se bucurau de nici o potecţiune străină, sunt consideraţi ca omîni; de unde rezultă că şi fii acetora urmează să fie consideraţi tot ca omîni.

Imprejurarea că un străin, din categoria de mai sus, a crut şi obţinut pe urmă şi împămîntenire, nu poate să aducă nici o vătămare drepturilor fiilor acelui străin.

Studenţi.—Imprejurarea de a urma ca student la Universitea din Iaşi sau din Bucureşti nu este cauză permanentă de aşa fel ca să se poată zice că alegătorul respectiv nu mai putea figura în listele electorale ale judeţului în care a fost înscris.

❑ Membri societăţei entru protecţia animalelor au fost concaţi în adunare generală, pentru Duinică 30 Mai, la orele 2 jum. în local şcoalei primare „Gheorghe Asachi

La ordinea zilei:

Dărea de seamă a preşintelui asupra activităţei Societăţei cursul anului expirat. Darea de seamă a Casierului asupra gestiunei finanţare. Distribuirea medaliilor. Distribuirea premiilor la elevii şcoalelor secundare şi primare în urma concusului organizat de Societate, Diferite propuneri şi discuţii din partea membrilor. Alegere noului Comitet.

Adunarea fiind deja prorogată, se va ţine cu ori-care număr de membri presenţi.

❑ Aflăm că medicul primar al spitalului izraelit din Botoşani, *Dr. H. Blumenfeld* s'a stabilit pe timpul sezonului băilor, cu începere de la 23 Mai st. v., la *Karlsbad* (Mark Mohren).

Orele de consultaţie de la 8—11 şi de la 3—6.

❑ Pe teritoriul comunelor Ermeziu, Trifeşti şi Damachi, a căzut grindină distrugînd o bună parte a recoltei.

❑ Azi dimineaţă a încetat din viaţă, la locuinţa din str. Albineţ No. 15, Teodor Vasiliu, fost pe vremuri administrator al moşiilor lui Vodă-Cuza şi mai apoi primar la Ruginoasa.

Defunctul era în vrîstă de 66 ani şi era tatăl d lui Vasiliu, de la Creditul Urban.

Condoleanţele noastre instristatei familii.

❑ **Elevi preparaţi în particular.**—Următorii elevi preparaţi în particular. vor fi examinaţi la liceul naţional:

Clasa I-a: Apter Filipina, Askenazi Lupu, Baraş Iosef, Boghen Samoil, Brauner Filip, Burăh Moise, Canner Berman, Cahana Stella, corijentă la geografie, matematică şt. naturale, Chaland Ermin, Cherţian Fişel, Copolovici M., Cunea I., L. Cunea, Dulce Isac, Elias Moses, Edingher Emil, Fridman Pascal, Feldman Paulina, Finchelştein Iosef, Ghyka Denise, Granet Leonie, Hamer Iţic, Herşcovici Moritz, Haiman Manase, Ianculovici Nuhăm, Keis Herşcu, Konfeld Victor, Lazăr Pascal Ber.. Lustgarten Mendel, Leib Froim Leib, Manoliu Eugenia, Maer Meir, Miclescu Pavel, Munteanu Georgeta, Moşcovici Marcu, Margulies Evelina, Marcovici Leib, Munteanu Victor, Naftulovici Carl, Nanu Al., Popper Martin, Polingher Alfons, Pacher Mendel, Pennescu Adela, Porjes Jacques, Rosemberg Samoil, Rabinovici Ichiel, Rotaru M., Racoviţă Const., Rosen Leib, Rosemberg Iosef H., Şfartz Avr., Stan Vasile, Sand Leizer, Spanier Osias, Stern David, Şneir Alice, Traubici Avr., Uşer Iţic. Voişel Margareta, corijentă georgr. matem. şi şt. nat., Yexler L. Mendel. Vachtel Burăh, Zilberman Osias şi Zimmer Herş.

Clasa II a: Abramovici Bella, Alpern Buch, Brătianu Gh.. Baraş Sura, Bercovici Iosef, Costinescu Emil, Copolovisi Marcu, Dăscălescu C., Davidovici Matei, Goldemberg Michel, Ghica Gr. Emil, Horga Otilia, Haimovici Iosub, Kernbach Gh. Maria Ana, Kohnfeld Natan, Lustgarten F., Marcovici Rosina, Morgenştern Salomon, Meer Mendel, Margulies Elias, Moşcovici Cerbu, Plaţman Malca, Posner Lili, Rabinovici Beila, Rober Elena, Şeinfeld David, Savinski D., Stamati Emil.

Clasa III-a: Abeles Mircea, Apostolescu N., Aron Meir, Andrievici C., Braunner Strul, Beral Marcel, Baraş Leib, Baraş Frida, Crămer Oscar, Dikştain Iacob, Fişler Israel, Haimovici Zelda, Haimovici Samoil, Ionescu Elena, Ionescu Aurel, Kanner Normand, Leftez Dimitrescu Gh., Mitescu N., Malinescu Aurel, Pintilescu Emil, Pollak Nahman, Popovici P. Gh., Spanier Sol., Tabacovici Margareta, Veisengrun Ric., Vartic Gh., diferenţă Istorie cl. III, geogr. statele balcanice şi Rusia, Austria, metematică, geometria cl. III-a, Valdman Iosef, Zamft Henrich, Zalmanovici Tobias.

De la institutul liceal „Humpel“:

Clasa I-a: Antoniu Alexandrina, Botez Eugenia, Becker Sofia, Costinescu Emilia, Cazaban Artemisea, Dimitriu Marg., Dragoş Aurora, Dimitrescu Marg. Feierstein Nat., Ghinsberg Rachela, Haier Paulina, Ionescu Lucia, Iacobovici Sara, Konya Elena, Luca Elena, Mitru Maria, Motăş Bonaveştina, Popovici Ana, Rădvan Lucia, Rosenberg Raşela, Sibi Atisa, Simionovici Profira, Skrzychi Hildegardis, Tarnoschi I, Atina Ioana, Stoianovici Lucreţia, Petrovici Marg.

Clasa II-a: Balasan Georgeta, Catana Artemisa, Cogălniceanu Constanţa, Crivăţ Luisa, Fischman Cecilia, Fabini Maria-Ana, Ipser Magdalena, Ionescu Laurenţia, Margulies Olga, Mescher Adela, Manisale Maria, Orenstein Berta, Raba Maria, Rosentnal Luisa, Rozenberg Ghizela, Sibi Lucette, Şarf Clara, Thierer Beatrice, Vaserberg Mina, Vecsler Suzana.

Clasa III: Antoniu Lucia, Botez Maria, Botez Maria, Burada Alexandrina, Bârsan Aurora, Cazaban Henrieta, Caramlău Vera, Claos Elisa, Granet Eva, Ionpescu Laura, Mitru Marg, Miclescu Georgeta, Paul Alina, Popovici Lucia, Ralet Maria, Radovici Silvia, Petala Elena, Popovici Agripina, Stoianovici Cecilia, Tomida Eugenia.

Pentru cl. IV şi cursul superior examenul se ţine la liceul Internat. S'au inscris următorii elevi:

Clasa IV: Abeles Maria, Apostoleanu S., Bulgariu E., Cătulescu C., Ionescu G., Ionescu Eug., Lărgeanu C., Mihailescu C, Mardari V., Măcărescu I, Segal I., Şraer E., Svarţ M, Stoene cu I., Vinograschi I. şi Varduca T.

Clasa V: Burada R., Chern I., Ceicowschi E., Chefneux A., Fişler G., Holban G, Popovici I.. Şraer L. şi Vasiliu Ortansa.

Clasa VI: Butman G., Buchman M., Baraş L., Eniu A., Enghel Eta, Tărăbuţă G, Florescu S., Fişler S., Goldenberg I., Hefter A., Stefănescu N., Tutoveanu G.

Clasa VII: Antonescu D., Braunştein I., Baidaf H, Caraja C., Cerchez C, Colceag C., Dogariu N., Handoca E., Manolescu I., Munteanu P., Maier H., Manoliu E., Popovici I. C., Petrescu C., Rabinovici L, Şaraga L., Sorescu M, Vărlănescu M., Jipa I.

Clasa VIII: Abelas Albert, Baldovici S, Climescu G., Cicherschi M., Dimitriu E., Georgescu D., Manoilescu M., Nafer Z., Patrichi Z, Răşcanu A., Şvarţenberg A., Ulmeanu N., Oghină Gh. şi elevii cu examen integral şi corigenţii din toamna 1909.

❑ D-na Maria Bogdan, soţia d-lui M. Bogdan, lucrător tipograf a dat naştere unui băeţel, căruia i a'a dat numele Mihai.

❑ „Romanul a două surori“ este titlul unei mişcătoare drame, care va rula astă-zi pe pînza cinematografului Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, al căruia program este cu totul nou astă-zi, mîine şi poimîne. E vorba d un tînăr, care după ce se reîntoarce din studii, se amorezează de o prietenă din copilărie, fără a şti însă că pe el îl iubea o soră a acesteia. Cînd cei doi tineri se căsătoresc, sora miresei, amorezată de tînăr moare ca o martiră a dragostei. Programul mai cuprinde o altă dramă senzaţională „Iubirea sinceră a luntraşilor“, Primăvara, după natură, precum şi o serie de comedii: Isprăvile unui beţiv, în totdeauna cavaler, toate interpretate de cei mai eminenţi artişti ai Parisului. Mai sunt apoi o serie de piese sportive, umoristice şi instructive.

In astă seară e beneficiul d lui Julius Tarany, elect-demonstrator al casei Gaumont.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcan

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, clorо anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.—**Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-nu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase loeuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz* & *Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAŢII

❑ *Delegaţia clubului liberal din Iaşi va pleca mîne seară la Bucureşti spre a lua parte la întrunirea de Duminecă.*

In afară de deputaţi şi senatori, cari au drumul gratuit, numărul adevăraţilor entusiaşti va fi foarte restrîns, de şi unii din ei vor călători cu bilete de agenţi poliţieneşti, alţii, cu bilete ce se dau muşcaţilor de cîini turbaţi.

Prefectul poliţiei va face şi el parte din delegaţie.

La întrunire vor lua cuvîntul domnii: N. Gane, I. Mitescu (Craiova), Emil Costinescu şi I. I. Brătianu.

Banalitatea discursurilor este, deci, garantată.

❑ Voinţa Naţională *polemizează cu d. Panu asupra succesiunei la guvern şi arată, că partidului liberal nu-i poate succeda, de cît partidul conservator-democrat.*

❑ După rapoartele sosite la prefectura judeţului, din cauza ploilor căzute în ultimele zile, sămănăturile au suferit stricăciuni. Aşa, eri, ploaia însoţită de grindină, care s'a deslănţuit asupra comunelor Spinoasa, Totoeşti şi Tabăra a nimicit toate grînele.

De asemenea, din cauza ploilor, Jijia s'a revărsat la Cristeşti, înundînd întreg şesul; iar Prutul ameninţă să se reverse asupra Ţuţorei.

Descoperirea autorului furtului de la d. Bogonos

Cine e autorul. — Mărturisirea.—Cum a operat.—Unde a ascuns banii. — Incercarea de fugă.—Prinderea.— Alte amănunte. —

Cititorii cunosc peripeţiile în care s'a comis furtul de 24 mii lei, de la d. Bogonos, din strada Primăriei No. 6: în lipsa d-sale de acasă, noaptea, s'a furat din lada de fier, o casetă în care erau lozuri în valoare de 14 mii lei şi 10,000 lei în numerar, plus o sumă de juvaieruri.

Imprejurările curioase în care s'a comis furtul, făceau a se crede că autorul nu va mai putea fi descoperit.

Bănuiala, după cum se ştie, cădea asupra lui Vasile Pelin, servitorul d-lui Bogonos, o fire isteaţă şi foarte perversă, care însă ştiu aşa de bine să pozeze în nevinovatul, în cît se credea în adevăr că e străin de chestie şi că furtul ar fi fost comis de un străin.

Cercetările la care fu supus însă de d. C. Costescu, şeful siguranţei, au dat rezultate, în adevăr de neaşteptat. D. Costescu a reuşit azi dimineaţă, să facă pe Vasile Pelin să mărturisească că el e autorul furtului.

Se ştie, că de la început, de cînd fusese arestat, Pelin a declarat că e absolut străin de furt şi, prefăcîndu-se adesea, plîngînd, că e victimă. D. Costescu, cercetînd antecedenţele lui Pelin, constată numai de cît că are de a face cu o fire rafinată şi prefăcută. Pelin fusese ordonanţă la d. căp. Ştavăr şi a suferit condamnaţiuni din partea consiliului de resboiu, pentru furt şi desertare.

Seful siguranţei îl supuse la noi cercetări şi observă aseară, că Pelin începu să se încurce în declaraţiile ce le făcea. C. Costescu întrebuinţă un truc, spunînd lui Pelin să spuie mai bine tot adevărul că „va stărui să'l scape"!

Pelin ceru răgaz până azi dimineaţă, cînd d. Costescu, cu o deosebită abilitate, reuşi să capete declaraţiuni complecte.

In adevăr, Pelin mărturisi că Duminică noaptea, profitînd de ocazie că stăpînii săi nu erau acasă, a intrat sus cu o cheie ce o avea. Ajungînd în camera unde d. Bogonos avea lada de fier, a observat că lada nu era încuiată şi atunci deschizînd-o, a furat caseta. Intrebat unde a ascuns banii furaţi, Pelin eziţă un moment, iar apoi mărturisi că a dus atunci noaptea caseta, la o vară a sa, Aneta Gheorghiu, din strada Ţicău.

Şeful siguranţei, d Costescu, a făcut pe la orele 10 o descindere în Ţicău, împreună cu Pelin, la casa Anetei Gheorghiu. Aceasta nu se afla acasă şi Pelin căuta acum să încurce din nou lucrurile. Banii, cu toată perchezia ce s'a făcut n'au fost găsiţi.

In momentul cînd se făcea percheziţia Pelin profită de ocazie şi o rupse de fugă, sărind gardul.—D. Costescu şi cu agenţii săi, au alergat după el şi au reuşit să'l prindă tocmai aproape de marginea oraşului, spre Ciric.

In momentul cînd d. Costescu puse mîna pe dînsul, Pelin s'a năpustit asupra şefului siguranţei, vroind să'l zugrume.

El a fost din nou transportat la siguranţă şi arestat.

Azi după amiază d. Costescu continuă cercetările pentru a afla unde sunt ascunşi banii furaţi. Se crede că Pelin a avut şi complici.

Şeful siguranţei a înştiinţat azi şi parchetul de descoperirea autorului, precum şi modul cum a procedat pentru a reuşi să'l descopere.

❑ Comitetul societăţei „Coloniilor Şcolare" aduce mulţămiri d-lui Const. Stahi, decanul arliştilor, care cel din tăi a răspuns la apelul comitetului, trimeţînd pentru marea tombolă de tablouri, două tablouri de o mare valoare artistică.

❑ Pentru examenul al II-lea de doctorat în drept, de la facultatea din localitate s'au înscris d-nii: Constantin Jornescu, A. Mavroiani şi Gh. Danielopol,

❑ Mîne dimineaţă trupele din localitate vor face exerciţii de lupte pe distanţa Rediul-Tatar--Tătăruş--Mîrzeşti-Breazu.

❑ Inscrierile pentru examenul elevilor de curs primar, pregătiţi în parcular, au fost prelungite până la 31 Mai.

❑ Inspectorul de gimnastică d. D. Ionescu, se află în localitate.

❑ Azi dimineaţă d. colonel Cernătescu a inspectat regimentul Ştefan cel Mare asupra exerciţiilor şcoalei de companie.

La această inspecţie a asistat şi d. general N. Tătărescu.

❑ La şcolile rurale din Voineşti, Belceşti, Scobinţi, Hodora şi Popeşti, cursurile se vor prelungi de la 1—20 din cauză că la începutul anului şcolar, cursurile au fost suspendate din cauza epidemiilor.

❑ **Comisiunea pentru examinarea elevilor preparaţi în particular pentru cl. IV, V,—VIII a, a fost modificată.**

Iată cum se compune acum comisiunea:

D-nii M. Tomida, şt. naturale şi preşedinte; A. D. Ionescu franceza; Sporea germana; Traian Bratu latina; Şt. Popescu matematica; P. Bogdan fizica; Octav Bottez filosofia; D. Ciolan, drept şi econ. politică; M. Jacota, romîna şi greaca; Gh. Scorpan desem; Teodorescu muzica; Bucovineanu gimnastica; dr. Riegler higiena.

❑ **Ofiţerii reg. 7 roşiori au făcut eri un Raly-Paper, sub conducerea d-lui col. Călinescu, urmînd itinerariul: cazarma roşiorilor—abator pe dealurile Vlădiceni, Tomeşti, Păun, Băile repedea Viişan, Socola, cazarma roşiorilor.**

In totul aproape 20 kilometri în mai puţin de 2 ore.

❑ **Primarul unei comune rurale din jud. Suceava, voind să scape, din cine ştie ce motive, de un consătean al său, l'a trimis legat la Iaşi dîndu 1 drept nebun.**

Adus în spitalul sf. Spiridon, săteanul protestă că ar fi bolnav, ceea ce a constatat şi comisia medicală.

Săteanul a fost retrimis la vatra sa.

❑ **In comisiunea pentru examinarea candidaţilor la locurile vacante de medici primari de spitale judeţene, au fost numiţi, în afară de domnii Negel şi Mezincescu din Iaşi, domnii Buiciiu, Nanu-Muscel şi Proca din Bucureşti.**

❑ **Consiliul permanent al instrucţiunei va avea să se ocupe mîne Sîmbătă, ora 5 p. m., de acuzările ce se aduc d-lor Em. Bardasare şi A. D. Atanasiu, profesori la şcoala de Belle Arte din Iaşi.**

❑ **Un congediu pe timp mai îndelungat a fost acordat consulului austriac din Iaşi, care a plecat în Viena pentru căutarea sănătăţei sale.**

D. consul de Constanţa girează afacerile în timpul absenţei titularului.

◓ **O expoziţie de desemnuri făcute de elevii liceelor şi gimnaziilor din ţară, va avea loc, în zilele de 29 şi 30 Iunie, în localul liceului din Ploieşti.**

Lucrările au că fie trimise la adresa d-lui profesor Niculescu, Ploieşti.

❑ **Ministrul şcoalelor atrage atenţia direcţiunilor şcoalelor secundare asupra faptului, că elevii scriu articole pe care le publică în reviste şi ziare.**

Calamitatea şi anomalia aceasta durează de foarte mult timp şi este foarte curios că, abia acum, d. Haret, care este o fabrică neastîmpărată de circulări, şi-a adus aminte să iee măsuri pentru combaterea flagelului.

Ori crede d. Haret că articolul publicat de *Epoca*, prin care se cerea expedierea ministrului pe ceea lume—a fost opera vre unui şcolar?

❑ Conservatorul de muzică şi declamaţie din localitate, nu'şi va serba jubileul în Octombrie, cum se anunţase, ci abia în luna Noembrie, sau Decembrie.

❑ Consistoriul spiritual al Mitropoliei a fost convocat de la 11—18 Iunie cînd va judeca mai multe procese.

❑ Aflăm cu plăcere că tînărul Petru Şerban, fiul distinsului nostru prieten d. Gh. D. Şerban, a trecut cu succes doctoratul în drept la Paris.

Felicitările noastre.

❑ D. colonel Braboveanu comandantul regimentului de excortă va veni la 19 Iunie în localitate, pentru a inspecta escadronul de excortă (jandarmii călări).

❑ Asupra observaţiilor ce le-am făcut privitoare la scăderea preţurilor cerealelor, ne scrie un specialist, că, în anul răsboiului ispano-american, preţurile fusese şi mai reduse.

❑ Poimîine Duminică 30 Mai. la orele 3. p. m. se va ţinea în localul Clubului meseriaşilor din Piaţa Unirea, adunarea generală a cercului „Salvarea economică", al funcţionarilor inferiori din Iaşi.

Se ştie că acest cerc are de scop ajutorul reciproc; procurarea alimentelor strict necesar gospodăriilor membrilor; ajutorul în caz de boală şi de moarte.

Se va face Duminică aprobarea statutelor, alegerea preşedintelui, directorului, casierului şi a trei membri consilieri.

❑ **De la coloniile şcolare.** — Eri s'a ţinut în aula Universităţii, conferinţa d nei Maria C. Buţureanu, tratînd despre *d-na de Staël*. Conferenţiara s'a achitat în mod foarte conştiincios de însărcinarea luată, făcînd să treacă pe dinaintea publicului numeros din sală, viaţa şi activitatea acestei mari scriitoare, care a închegat cugetarea franceză în ceia ce a avut ea mai de samă. Cu toată scuza, ce d-na conferenţiară a arătat că subiectul ales n'ar sta în legătură cu scopul pentru care a fost făcută—coloniile şcolare, credem însă că d-na de Stael prin viaţa sa a pilduit cea mai mult ce adînc schimbă sufletul omului, călătoria, la care a vizitat Germania, Italia, Rusia, Suedia şi a dus cu ea atîtea impresii deosebite, graţie acestor călătorii. Dacă ea ar fi rămas numai stăpîna salonului din Paris, ar fi o scriitoare spirituală cel mult; călătorind ea a devenit o gînditoare şi o scriitoare fără samăn.

Publicul a supliniat cu dese aplause pe conferenţiară, felicitînd'o de munca depusă pentru a servi frumosul scop al coloniilor şcolare.

❑ **Din Huşi.**—La concursul de medici primari de judeţe au plecat din judeţ d-nii dr. Spiru şi Lapteş. Acest din urmă s'a dus la examen cu colecţia ziarului socialist „Sfatul Poporului" şi cu recomandarea dr. N. Lupu, că faţă cu munca depusă pentru partid, înjurînd în opoziţie, merită să fie trecut la concurs, că de ştiinţa lui Esculap de mult a părăsit'o. Se dă ca sigură reuşita lui, dat fiind înaltele spete de care se bucură la actuala direcţie sanitară.

❑ Belcic autorul asasinatului negutitorului Taman, a scris primului procuror, că zilele acestea se va presinta la parchet pentru „a se disculpa".

❑ Procurorul general se află în inspecţia tribunalelor din circomscripţia Curţei de Iaşi.

❑ **Judiciare.**—In procesul luptei pentru copil d'intre d-na Marie Ciolac şi d. Anton Pruncu, fostul ei soţ, curtea s. I-a, cu majoritate, a hotărît următoarele: „copilul lor comun, G. Pruncu, actual încredinţat mamei sale, să fie încredinţat, în ziua de 1 Iulie 1910, tatălui pentru un an, adică pînă la 1 Iulie 1911, cînd va fi redat mamei sale tot pentru un an şi tot astfel cîte-un an la fie-care părinte pînă la nuoi dispoziţiuni.

Mai dispune că în cursul anului, acela din părinţi, care nu va avea copilul, să fie îndrituit a-l lua şi ţinea la sine, cu obligaţie de reîntoarcere, cîte 15 zile, la vacanţele de Crăciun şi de Paşti şi încă cîte 5 zile la ziua sa onomastică; deosebit să aibă dreptul de a-l vedea duminicile şi sărbătorile de peste an, însă numai în oraşul unde se va găsi copilul".

Dispozitivul acesta este semnat de d-nii consilieri G. Sturza, D. Porfiriu şi D. Grigorovici.

Minoritatea, compusă din d-nii prim preşedinte şi consilierul S. Zăhărescu, au fost de următoarea părere: „copilul să stee la tatăl său, de la 1 Iulie la 1 Septembrie, de Crăciun şi de Paşti şi trei zile la fie care an de sf. Anton. D. Pruncu să aibă, d'asemenea, dreptul de a vedea la Botoşani pe copilul său — ori cînd va voi.

— Fostul învăţător Sebastian Andreescu, condamnat de tribunalul Suceava la 15 zile închisoare pentru că a sustras cărţi din biblioteca şcoalei, şi-a văzut pedapsa redusă, la curte, la zece lei amendă şi trei zeci lei despăgubiri către ministerul şcoalelor.

— Fostul grefier al judecătoriei Şipote, Gherasim, condamnat la trei luni închisoare, şi-a văzut pedeapsa redusă la o lună.

— Gr. Stavăr, fost fabricant de mezeluri în Tg.-Neamţ, a acţionat în judecată pe copii săi pentru a-i servi alimente.

Tribunalul a respins cererea lui Stavăr, care a făcut apel la Curte „în numele Creatorului ceresc şi a familiei regale.

❑ **Jubileul Universităţei.**—De şi programul jubileului Universităţei n'a fost întocmit definitiv, putem da oare-cari detalii, asupra modului cum va fi întocmit acest program:

Aceste serbări vor avea loc în zilele de 3 pînă la 6 Octombrie.

In prima zi va avea loc la Teatrul Naţional o festivitate de deschidere a serbărilor jubileului, la care va asista întreaga Familie Regală.

Pe scenă vor asista M. M. L. L. Regele şi Regina, rectorul, profesorii Universitari şi un delegat al studenţilor, care vor primi delegaţiile tuturor Universităţilor invitate a participa la aceste serbări. Tot atunci se va ceti şi cuvîntarea de felicitare.

A doua zi va avea loc la Teatrul Naţional o mare serată de gală, la care pe lîngă corpul profesoral Universitar şi delegaţi, vor lua parte şi persoanele oficiale din oraş.

A treia zi va avea loc banchetul şi desvelirea monumentului lui Mihail Kogălniceanu. La banchet vor fi invitaţi să ia parte şi cîte un student sau doi din partea fiecărei facultăţi.

In afară de discursurile care se vor ţine vor fi delegaţi trei studenţi care să ţie cîte un discurs ocazional la festivitatea de deschidere, la banchet şi la desvelirea statuei.

Pentru studenţi, costumele ce vor fi îmbrăcate cu această ocazie, sunt de preferinţă costumele naţionale.

Studenţii au ţinut o consfătuire pentru a alege delegaţii care să i-a cuvîntul le festivităţi, luîndu-se tot odată dispoziţia de a se interveni ca studenţii să obţie autorizaţia de a avea în programul oficial o serbare cu caracter naţional.

Luni dimineaţa, un delegat al consiliului profesoral, va pleca la Bucureşti, pentru a supune acestea la cunoştinţa M. S. Regelui, primului ministru şi ministrului cultelor.

❑ **Revoluţia cea mare din Paris, în care se desfăşoară o aventură secretă a Reginei Marie Antoinette, este o superbă reconstituire cuprinsă în noul program al cinematografului (Pathé Freres) (Grădina Bragadiru) de astă-seară Vineri 28 Mai. Iată în cîte-va titluri conţinutul acestui sujet: Regina în incognito la Bal Mascat.—Un bal mascat la Opera din Paris în 1880.—Regina şi prefectul de poliţie. — In toiul marii revoluţiuni din 1793.—Ultimele zile ale reginei.—Eu te voiu salva, Majestate!—Drumul spre eşafod —încercare neisbutită—Salvatorul asasinat, regina decapitată.**

Programul conţine apoi un interesant sujet: Musafirul văzduhului. Cinematografiaţi în sbor, prietenii noştri inaripaţi păsărilor ne lasă să străbatem în intimitatea lor, şi se desfăşoară înaintea ochilor noştri viaţa în cele mai gingaşe tablouri, cînd ele străbat văzduhul, prin desişul arborilor, la malurile mărei, pe stîncile singuratice etc. Numai cinematograful ne poate reda această pitorească viaţă aeriană sau acuatică a păsărilor atît de drăgălaşe.

Vederi după natură, multe comedii reuşite, piese teatrale excelent interpretate sunt de asemenea încorporate în splendidul program de astă seară Vineri 28 Mai al teatrului cinematografic din grădina Bragadiru.

In partea cinematografiei ştiinţifice, programul de Luni va cuprinde: Microbul febrei recurente (Spirilul lui Obermeyer) —o urmare la seria „Cinematografia microbilor."

Se vor succeda apoi: Microbul Tifosului, Ftisiei (Koch), Hematosoarul lui Laveran etc.

❑ D. dr. I. Ghibu, refendar (inspector) şcolar al şcolilor româneşti gr. or. din diocesa Sibiului, este oaspetele oraşului nostru. D-sa a venit în Iaşi să ia cunoştinţă prin sine de starea şcoalelor noastre publice. D-sa a vizitat şcoala Normală „Vasile Lupu", a vizitat grădina, a asistat la lecţiile practice de la şcoala primară şi la o oră de l. Romînă.

D. I. Ghibu e doctor în filosofie de la Iena, elev al dr. Rein.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 28 Mai

Plecarea M. S. Regelui

Bucureşti.—M. S. Regele va pleca Marţi dimineaţă la Sinaia.

Importanta şedinţă din parlamentul vienez

Viena.—In parlamentul vienez a fost eri o interesantă discuţie cu privire la alegerile din Ungaria. S'au pronunţat mai multe discursuri violente.

Toate partidele au atacat Ungaria.

Primul ministru a căutat să potolească spiritele, spunînd că s'a întrebuinţat armata la alegerile din Ungaria, pentru menţinerea ordinei. Zice că Austria nu trebuie să se amestece în afacerile interne ale Ungariei.

Un deputat slovac a declarat că nu e adevarat că trupele au fost întrebuinţate pentru menţinerea ordinei, ci pentru a intimida pe alegători.

Deputatul socialist Renner, într'un discurs violent, vestejeşte de asemeni atitudinea ungurilor, zicînd că rău s'a făcut că s'a mai trimes armata şi din Austria, cînd în Ungaria sunt trupe destule. Romînii, spune d sa, sunt cei mai numeroşi şi ei trebue să aibă drepturi mai mari de cît toţi.

D. Grigorovici, deputat socialist din Bucovina, protestează contra concursului ce l'a dat guvernul austriac Ungurilor cu ocazia alegerilor, contribuind ast fel la crimile sevîrşite contra Romînilor.

Alţi deputaţi au atacat chiar şi coroana.

Drama din Ploeşti

Ploeşti.—O sguduitoare dramă s'a petrecut astă noapte aci. Doui tineri: Eufrosina Rădulescu, de 16 ani şi Ştefan Dimitrescu de 20 ani, soldat în regim 32, s'au sinucis, aruncîndu-se înaintea trenului.

Aceşti doui tineri întreţineau de mai mult timp relaţii amoroase. Acum 3 zile unchiul fetei îi surprinse şi sili pe Eufrosina ca să şi părăsească amantul. Ea însă nu se putea despărţi de el şi în cele din urmă au hotărît să se sinucidă amîndoi.

Astă noapte, la orele 11, ambii s'au dus la gară şi au eşit înaintea trenului No. 17 ce venea spre Ploeşti. Ambii au fost sfărîmaţi în bucăţi.

Doui ruşi omorîţi de mulţime

Teheran. — La astrabad, mulţimea a torturat şi ucis cu lovituri de bastoane şi pietre, pe doi supuşi ruşi, dintre care unul învinovăţit de un omor, iar altul care nu era vinovat de nimic.

Din ancheta făcută de consulul rus, reieşind vinovăţia autorităţilor locale, acesta a cerut guvernului destituirea lui, precum şi despăgubirea moştenitorilor celor ucişi.

Deputaţii romîni din Ungaria

Buda Pesta.—Deputaţii romîni din Ungaria se vor întruni peste cîte-va zile la Buda-Pesta, spre a se consfătui asupra atitudinei ce trebuie să-o ia.

Numire

Madrid.— Regele a semnat decretul prin care numeşte ministru al instrucţiunei, pe ziaristul Jules Burell.

Măsuri de boicotare contra grecilor

Salonic.—Un comitet de boicotare s'a constituit aci şi a dispus prohibiţiunea tuturor vaselor grece. S'a interzis descărcăturile sub primejdie de moarte, de a descarca vasele grece şi de a le transporta călătorii.

Noul ataşat militar romîn la Viena

Viena.—Imparatul a primit azi dimineaţă la Hofbourg, în audienţă specială pe ataşatul militar romîn, maiorul Eremia.

Chestia cretană

Petersburg —Ziarul „Newoje Vremja" relevează trebuinţa de a se supune chestiune cretană, tribunalului de arbitragiu de la Haga.

Inserţii şi reclame*)

Subsemnatul fac cunoscut că informaţia din „Opinia" de Joi 27 Mai relativă la o cerere de declarare în faliment a unui domn I. Ornstein din Piaţa Halei, nu mă priveşte întru nimic pe mine.

Iancu Ornstein, *casap*
str. Cucu 32

*) Cele cuprinse aci privesc pe autor.

GRĂDINA BRAGADIRU

Cinematograful Pathé Frères

Cel mai perfecţionat Cinematograf din lume

Sîmbătă 29 Mai 1910

REPREZENTAŢIE EXTRAORDINARA

Cel mai frumos şi mai superb program

O aventură secretă a Reginei Marie Antoinetta

O grandioasă reconstituire din epoca nefericitei regine, în care se oglindesc timpurile de teroare ale marei revoluţii franceze.

Musafirii văzduhului, din viaţa aeriană; **Pescuitul în Australia,** splendide scene după natură; **Pe povărniş,** mare piesă teatrală, etc., etc.

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoşani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD
— Markt 3 Mohren —

orele de consultaţiune: 9—12 şi de la 3—6

De închiriat

cu începerea de la 26 Octombre a. c.

Magazine cu locuinţa & atenansele lor

Str. Lăpuşneanu No. 32

unde sunt instalate astăzi magazinele

D-lui Arnold Brociner

A se adresa la proprietarul Moritz Vachtel Casa de Bancă, Piaţa Unirei, în orice zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

Gheaţă! Lipsa de Ghiaţă înlăturată Gheaţă!

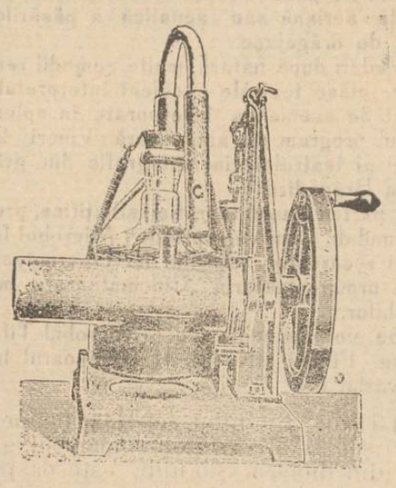

Demonstrator: D-l G. LEONIDA

Cea mai bună maşină de Ghiaţă din lume de manipulat cu mîna sau Motor „RAPID“

In 5 minute Gheaţă şi în 3 minute băuturi răcoritoare

Prepararea Gheţei aproape gratis. — Gheaţă fără microbi

De intrebuinţat: *La case particulare, la cafenele, la cofetării, la băcănii, la birturi, în spitale, pe vapoare, pe moşii şi ori unde în ori-ce climă şi la ori-ce temperatură*

Nefuncţionarea Maşinei exclusă

N'are nevoe de reparaţiuni

Un copil de 10 ani póte manipula maşina

Maşina se poate vedea funcţionând la: **„Banca Fortuna“**

— BUCUREŞTI, Strada Lipscani No. 10 —

Preţul maşinei complecte **LEI 320**, franco la ori-ce gară, fără vamă! Condiţiuni de plată: **LEI 100** la comandă, restul Ramburs, timpul de predare 20 de zile de la primirea comandei. **Nu confundaţi această maşină cu altele care funcţionează cu diferite săruri costisitoare.**

Devize pentru instalaţiuni speciale cu producţiuni zilnice de la 500—20.000 Kgr. la cerere.

— Căutăm reprezentanţi în provincie —

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inseţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia“ strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA“

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA* fondată în *anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223. 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER“ încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu sautire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu sentirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi *Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.*

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER. Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştiga în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	1,50
1/4	Un sfert	Lei	3,00
1/2	Una jumătate	Lei	6,00
1	Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1026—Duminică 30 Mai 1910

INJURIILE „VOINȚEI“

Cînd te laudă *Voința*, trebue să fi greșit cu ceva; cînd te înjură însă aceiași *Voință* trebue să te lauzi că ai făcut o faptă bună.

Cetitorul, care ar foileta colecția *Voinței* pe 19 ani în urmă, ar găsi un potop de înjurii la adresa șefului nostru, d. Take Ionescu, sau cum bine voia a-i zice *D. G. Ionescu*, pentru a nu repeta dese-ori intimul de Take Ionescu. Un D. Gh. Ionescu se pierdea în miile de Ioneşti; un Take Ionescu era prin însăşi porecla sa o indicație politică. Broşuri, placarde, suplimente, ce n'a scos *Voința* pentru a scoborî cu ceva suișul repede al șefului nostru! Potopul de ocări, critica aspră nedreaptă și nemiloasă au slujit cu mult la rîdicarea în vaza partidului a lui Take Ionescu. Singur șeful nostru a recunoscut că suișul său îl datorește la 2 factori: prietenilor calzi și sinceri, dar și atacurilor violente ale *Voinței*, ale adversarilor.

Nici un om politic n'a primit atîtea lovituri în numele ideei conservatoare ca Take Ionescu; și aceste lupte, ce numără azi 2 decenii, l'au designat să fie în fruntea fruntașilor, căci și a cucerit locul cu sîngele din focul luptei, nu cu titluri de eredite în familie.

Rînd pe rînd toate atacurile nedrepte au fost răzbunate. S'a fost acuzat șeful nostru, că e vîndut străinilor, că e robul finanței străine, el care e rodul muncii sale, pentru a veni însuși șeful partidului liberal și în plin parlament, cu lacrimile în ochi și în îmbrățișări ferbinți să se roage să-l erte că a greșit, căci acum vede cît de mare patriot este, și a fost nedrept 16 ani cu dînsul (12 Martie 1907).

Cînd s'a produs ruptura în partid, aceiași *Voință* în primele 2 zile a avut un acces de bucurie, pentru a schimba de a treia zi tonul, în urma ordinelor date de d. Ionel Brătianu, care luase angajament formal cu d. P. P. Carp, că va guverna pînă în Februarie 1910 și va recomanda Măriei Sale pe d. P. P. Carp de succesor.

Ce n'a inventat *Voința?* Ce n'a scornit? Proza imundului Nădejde ajunsese grețoasă prin infamiile debitate.

Ei bine, toate acestea au slujit la ceva. Opoziția miluită a d-lui Carp a rămas miloagă față de țară. Insuși d. Ionel Brătianu și-a călcat angajamentul. Februarie a trecut; succesiunea la putere nu mai atîrnă de el s'o reguleze. Iar țara cea legală, care singură este și trebue să fie criterul designării la succesiune la putere, această țară legală, care a fost înjurată, maltratată, ocărîtă surugiește de *Voința*, dar care, ea în mod statornic și-a dat verdictul, pentru șeful nostru. pentru candidații noștri, pentru partidul conservator-democrat, azi abia e reconoscută ca singură îndrituită de a hotărî cine să ia succesiunea.

Iată dar, că abia după doi ani *Voința* vine și cînd se vede învinsă deal binelea, prin voința țării legale, recunoaște pe de-antregul succesele noastre politice și dreptul de a pretinde noi singuri puterea prin țară

Ce să se fie operat în mentalitatea *romeică* a patronilor *Voinței*, pentru ca să vină astă-zi și să ne recunoască, că noi și numai noi avem dreptul de a-i succeda la putere?

Părerile *Voinței* ne fac nouă injurii, tocmai pentru că ne sînt prielnice. Și atunci sîntem în drept să ne întrebăm: cu ce a greșit și păcătuit șeful nostru, ca să fie astă-zi lăudat de *Voința?*

Laudele *Voinței* le respingem ca injurii; ocările ei le primim ca laude. Cînd *Voința* ne ocărește trebue să fi făptuit ceva bine pentru țară și trebue să fi demascat ceva din anarhismul de gîndire al *Voinței*. De injuriile *Voinței* ne lovim ca de un ciot și trecem înainte, mulțumiți fiind că am slujit bine țării.

Să nu creadă *Voința* că, cu laudele sale ne va schimba tactica! Goliciunea morală și uscăciunea politică a liberalismului ghiftuit îl vom demasca totdeauna; gîndirea lor anarhică o vom zdrobi, supuind'o disciplinei și ordinei de stat; firea lor revoluționară o vom stîmpăra cu asprul; și tare pe credința noastră și pe încrederea ce o avem față de țară îi vom sili și pe dînșii să lupte cu armele noastre legale și drepte: votul cetățanului.

Cu scrisorèle incendiare ca ale lui Haret vom scurta calea; cu broșuri revoluționare ca ale aceiuiași Haret, vom apăsa resortul; cu placarde și întruniri sediționse vom împedeca urmările; cu infamiile și demagogia seacă vom demasca gîndul necurat; și-i vom sili să recurgă la singura armă de luptă dreaptă și politică: *votul*. De milogeala lor nu vom avea nevoe; de dușmănia lor nu ne va păsa; în faptele noastre vom găsi veșnic călăuza; și cînd vom vedea că țara legală s'a îndepărtat de la noi prin votul său, prin încrederea sa, noi nu o vom silui în voința sa, ci îi vom înlesni calea.

Turbe *Voința*; rîdice osanale; spumege la gură, bată țimbalele, răsune trîmbițele de luptă; oțeliți vom fi pentru toate aceste lupte, căci precum pînă acum am cucerit încrederea țării *legale*, prin autoritatee morală ce am inspirat țări, tot așa știvom mîne să ne-o creștem și să ne-o păstrăm ca un balsam pentru zile grele de luptă, prin opera noastră legislativă, care va însemna o epocă de noi îndrumări în viața noastă politică, economică și culturală.

Recunoașterea tardivă din partea *Voinței* a unui adevăr elementar nu-i face cinste, întru cît urechi a avut și n'a auzit, ochi a avut și n'a văzut, cap a avut și n'a înțeles, că prin ruperea noastră de conservatorii instinctiv, noi n'am satisfăcut ambiția goală și deșartă a unui om chiar genial ca Take Ionescu, ci am însemnat un pas înainte, puind pe Take Ionescu la cel mai nimerit loc în slujba ideii conservatoare, singura care este piedestalul nostru etnic.

Și acum trecînd peste *Voința*, toate bunele sale aprecieri de astă-zi sunt o înjurie ce ni se aruncă și nu le primim.

Ne-am înțelès deci.

Gh. Ghibănescu

Prea multă perfidie

De la constituirea partidului conservator-democrat, fusese mare întrecere între junimiști și colectiviști de a dovedi imposibilitatea morală și materială ce ar exista, ca noul partid să se poată numi partid de guvernămînt.

Colectiviști, în devotamentul lor pentru serviciile junimiștilor, declarau, pur și simplu, că nu vor permite ca guvernului liberal să-i urmeze un guvern tachist.

Vorbind astfel, argumentînd în acest sens, s'ar fi crezut că ființa la cîrma statului, este un apanaj special al colectiviștilor, un drept al lor, care conține și clauza că, la o eventuală schimbare de regim, indicația succesiunei o vor da tot colectiviștii, nu țara.

Ceea ce i lipsia partidului democrat ca să poată guverna cu autorizația colectivistă, firește, era autoritatea morală, de care partidul nostru este complectamente lipsit, în vedere că toți parveniții, toți milionarii falși, toți ghezefarii sunt entuziaști colectiviști pe la societățile de asigurare, de hîrtie, de bazalt; pe la Credite și pe la Banca Națională.

Dar uite că roata s'a întors.

Partidul democrat a fost recunoscut ca atare; d lui Take Ionescu i s'a dat brevet de șef, iar la succesiunea treburilor statului a fost desemnat, oficial, partidul de sub șefia d-lui Take Ionescu.

Noi primim această recunoaștere a noastră din partea colectiviștilor, cu același profund dispreț, cu care ne plictisise trei ani de-a rîndul, zicînd că refuză să recunoască existența noastră și proclamînd pe carpiști ca succesorii ai lor, ai colectiviștilor.

Atunci și acum vedem pură perfidie în felul de a face politică al colectiviștilor și nici odată, chiar dacă ar exista sistemul ca un partid să treacă puterea celuilalt, nu colectiviștii ar putea s'o facă, ei cari consideră puterea ca un mijloc de a se îmbogăți.

Comerț și zărăfie cu puterea, colectiviștii s'o facă cu semenii lor: cu junimiștii. Partidul nostru nu se pretează la asemenea negoț: puterea i se cuvine lui prin popularitatea sa, prin puterea sa, prin victoriile sale. Toate acestea i le-a dat Țara și tot ea cînd va veni vremea, va chema acest partid s'o guverneze.

In politica de astă-zi, ca și în aceea de ieri a colectiviștilor, în respingerea noastră ca partid și în recunoașterea lui ca atare, ie perfidie și numai perfidie.

O respingem cu cel mai profund dispreț.

Un divorț senzațional

Probabil pentru a invedera și mai mult norocul ce-l are d. Carp în politică, gazeta carpistă din Iași s'a dat căzută, vreme foarte îndelungată, în brațele naționaliștilor.

Grecenești și Iorgaliști se concubinau pe față, ziua 'nameaza mare, în tîrgul Iașului. In alegerile generale, la primul scrutin, amicii grecenești, tovarășii de luptă cu noi, aveau cuvînt de ordine să voteze pe d. Iorga în locul d-lui Lascar Antoniu, iar la balotaj au votat pe d. Cuza, cu tot ordinul contrar al d lui Carp, care telegrafiase din Țibănești: „votați pe ori cine, numai pe Cuza nu.“

Nu știm ce s'a întîmplat, care din soți a dat dovadă de nesinceritate în căsnicie — dar vedem că tînăra pereche este în divorț.

Incriminarea și reproșul vin de la grecenești, cari în numărul de ieri al „Evenimentului“ scriu la adresa naționaliștilor cele ce urmează, pe cari noi nu le mai comentăm:

Cu regret, dar trebue să facem constatarea, că noul partid, departe de a fi un cîștig pentru viața noastră politică, este o pierdere, căci oamenii, cari până acum se devotase unui apostolat sincer, au luat toate apucăturile politicianilor de duzină, cu flanțuri și rezerve, cari n'au nici o noimă dar cari trădează un fals naționalism.

Dupi primii săi pași, partidul naționalist apare ca ori-ce altă înghebare banală, în vederea profiturilor electorale urmărite de cîți-va ambițioși.

[redacted]

țară. Fugeau domnii noștri de drumul la Udriu cum fuge dracul de tămîe. Ologiri, reumatisme, lăngoare, amețeli, tot felul de boli și de pretexte se inventau ca doară-doară or trece gîrla. Sînt clasice momelele și tertipurile întrebuințate. Cel mai mare meșter în arta de a trage sforile politice fu bătrînul Brancovanul.

Asemenea și astăzi; după trei ani de guvernare șchioapă și nătîngă, guvernul Măriei sale a ajuns la punctul de a fi învitat să se prezinte măriei sale Sultanului la Udriu, în persoană, pentru că țara prin arzul său după ce și-a aprins pae în cap a dovedit prin votul său că i-a retras de mult încrederea și dragostea. Și iată acum că partidul e chemat de guvern la Congres să sfătuiască asupra căderei de la putere. Trăgăneala celor 3 ani va fi fatală guvernului măriei sale, căci după ce partizanii vor fugi de congres ca puii de păturniche, guvernul va putea spune ritos și slovesnoi Măriei Sale: acum slobozește-ne pe noi, stăpîne, în pace și la opoziție, căci văzură ochii noștri goliciunea pravilelor făcute în folosul norodului, cum și asmuțirea tuturor treptelor sociale prin nesăbuitele noastre legiuiri, și slobod ești măria ta din parte-ne a chema pe acela, care a căpătat și are încrederea țării, căci *boața* poporului e *boața* lui Dumnezeu și tăria crăiilor se razimă pe încrederea norodului și dreptatea maimarilor săi.

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

PASIUNEA MORȚII

In urma unor anumite împrejurări — în general decepțiuni sentimentale —ideea de a muri izbutește a se înfige cu o putere așa de obsedantă, în cît devine o adevărată pasiune. Pentru a ajunge aci, se înțelege mintea și simțirea au trecut prin nenumărate nuanțe de impresiuni și senzațiuni—pînă cînd hotărîrea morții de bună voie, înflorită și idealizată, apare nu numai mîntuitoare de suferinți, ci și ca începutul unui repaos ademenitor de frumos—cînd nu apare pur și simplu, ca un sfîrșit al chinurilor, al torturilor, fie fizice, fie sufletești,—fără vre-un alt raționament.

Din anii de spital, îmi revine în amintire epizodul unor repetate încercări de sinucidere, așa cum mi-a povestit-o cu simplicitate impresionantă—eroina împlării.

... *Ea* îmbrăcase *în ziua aceea* cea mai umoasă rochie neagră, de îndată ce a ecat bărbatu său de acasă; *el* aștepta r'un colț apropiat. Au pornit apoi pe radă, ambii veseli, hohotind ca niște nintiți, ori ca niște fericiți. O nebunie rată!

„El“ n'avea nici două zeci de ani—dar cîte-va luni o urmărea, o cerea, o tortra, o „iubia“ pe dînsa, femee de 25 de ni. Și cum în acea stranie stare sufleasică simția că golul o sfîșie, că dorința îndeamnă, că datoria o reține, că deșertăciunea o îmbie, că puterile-i pier, îi zise într'o bună zi, pe cînd dînsul îi cînta din vioară.

— Vrei tu să murim amîndoi?

Și așa au pornit să se omoare în umbra unui tainic huceag înflorit. El îi jurase că o va ținti în inimă cu un glonte de revolver; cu al doilea o să-și zboare crierii. Dar mîna i-a tremurat. Amîndoi băuse vin, și se privise cu înduioșare; dar el era emoționat ca un copil.

Eroina fu adusă la spital, în acea seară avînd încheietura pumnului ciuruită de un glonte. Și ata, închisă în crivat, cu ochii negri, frumoși, larg deschiși. Avea fruntea lucie, puțin arsă de soare, încadrată de un păr castaniu creț. Dorise să moară ca în romane, ca în imaginația poeților, ca în vis. Și cînd colo!...

Dar în toată dimineața, pe cînd doctorii și studenții, se strîngeau în jurul patului, ea reînnoia, zîmbind amenințarea:

— Tot o să mor eu... N'a avut curagiu,—e un laș!

. Nu trecu mult după ce a părăsit spitalul și chelnerii unui hotel o găsiră fără simțire în odaia plină de fum și de miros de chibrituri.

Și din nou o văzui readusă în viață în haina de spital. Sub camașa albă, deschisă. juca nervos pieptul alb, contrastînd cu obrajii împurpurați. Își purta mînile albe în creții părului castaniu și cu voacea slabă repeta:

— „Așa mi-i dat mie să mor, de bună voia mea“... Părea o voință nestrămutată, dar neînțeleasă.

Diagnoza era simplă: o hysterie. Dar ea povestia cu atîta limpezime romanul vieței sale de monotonie și decepțiune casnică, lupta între ispită și simțimîntul de cinste, în cît—evident—era vorba de una din acele curioase idei fixe, o manie a sinuciderei, obsedînd voința și manifestîndu-se ca o pasiune, mai presus de frica durerei fizice.

Rodion.

PAUL HERVIEU
DESPRE
ANATOLE FRANCE

Am publicat discursul pronunțat de Anatole France la inaugurarea Casei studenților din Paris. Alături de marele cugetător și literat au fost la această serbare: d-na Bartet, artistă de la comedia franceză și d-nii: Paul Hervieu, membru al academiei, Alfred Croiset, decanul facultății de litere, Louis Havet și Emile Boutroux, membri ai Institutului, Camille Pelletan deputat, fost ministru și vechiu ziarist.

Urările de bună venire i-au fost făcute de d. F. Saillard, președintele asociației generale a studenților și de d. Croiset.

Apoi d. Paul Hervieu i a adresat următoarele cuvinte:

Scumpe mare maiestre,

In această adunare cu caracter patriarhal nu mă gîndesc să ți aduc, în numele literilor, tot omagiul la care, în chip atît de maiestos, ai dreptul.

Cel puțin, asociat printr'un privilegiu cu studenții din Paris, în primirea părintescului lor prietin, înaintez — cu pasul întinerit și redevenit fricos — în rîndul întîi al familiei, ca să recitez fabula mea șefului admirat cu iubire, a căruia sărbătorire o avem astăzi.

Te ai născut acolo unde sufletele celor mai glorioși scriitori ai noștri se retrag după viață, ca să aștepte — plutind deasupra veacurilor — ca să le sune ceasul unei reîncarnări.

Or, cînd a fost să vii pe lume, rîndul de a se reîntoarce să locuiască într'un trup aparținea, evident, senzibilului și armoniosului *Jean Racine*.

Totuși, *Voltaire*, care n'a fost nici odată răbdător, cerea favoarea să însuflețească el, fără întîrziere, un urmaș, căruia să-i încredințeze misiunea să urmeze — și într'un stil ale căruia unele flori vremea lui nu le cunoscuse — ceea ce nu putuse spune el însuși despre obiceiurile și cugetarea omenească după Revoluție.

Dar la acest cuvînt aprinsul și purul *André Chénier* reînoi în fața fostului octogenar plîngerea morții sale, atît de timpurii și gestul său că are pe suflet ceva care trebuie în fine să-l spuie alt cineva.

Atras de această dezbatere, foarte judiciosul *La Fontaine* făcu îndată semn lui *Fénelon*, lui *Montaigne*, lui *La Bruyère*, lui *Ronsard* și multor altor tovarăși aleși, pe cari ni-i putem închipui; și el propuse ca fie-care din cei de față să dee cîte unul din meritele lor cele mai rare creierului pe punctul de a exista.

— Ca să amestecăm și împăcăm totul (adause *bonomul* cu un surîs de suavă amărăciune, care pînă atunci nu fusese încă de cît al lui), o să dau mult de la mine.

Numai așa se explică, prin atîtea elemente incomparabile, formarea unui gînditor, a unui artist al cuvîntului, in definitiv atît de original.

Ceea ce contemporanii d tale, scumpe mare maiestre, deosebesc în d ta ca ereditate măreață, personalitate izbitoare, lirism și sagacitate, grație tradițională, limpezime, forță delicată, mîndrie blîndă și îndrăzneală, — da, toate aceste atribute ale geniului național te-au menit să nu poți purta de cît un nume: **France!**

*

Elogiul lui Anatole France nu se putea face nici în chip mai spiritual, nici în chip mai exact. Citind aceste cuvinte parcă îți trece pe dinaintea ochilor întreaga operă a lui Anatole France și parcă simți că în ea regăsești toate geniile diverse înșirate mai sus — și ceva mai mult. Și asemenea păreri n'au numai francezii la cari în definitiv joacă un rol important și amorul propriu național. Marele critic danez Georg Brandes l'a proclamat pe Anatole France cel mai mare scriitor contemporan.

Serbarea studențimii franceze s'a prefăcut în serbarea lui Anatole France. Nici nu puteau studenții să-și inaugureze mai bine localul.

Cine ştie dacă printre cei cari au luat parte, n'a fost vre-unul menit să înlocuiască pe maiestrul de azi? **L.**

Logică şi politică de Struţ

Se zice, că struţul, la vederea vînătorului deci a primejdiei, îşi ascunde capul în nisip, socotind că dacă numai vede el pe vînător, nici acesta nu-l mai vede pe dînsul, şi ast-fel se dă singur prins de-a gata; pe cînd, dacă s'ar fi păzit ori ar fi fugit (căci de altfel fuge cît un cal voinic), poate că ar fi scapat.

Tot astfel, în scandalul şi anarhia ce bîntue Biserica, Sinodul cu guvernul au făcut ca şi Struţul. Au închis ochii, şi-au astupat urecile şi au declarat pur şi simplu, că nu-i nici o erezie, nici o schimă, nici o imoralitate, deci nici un pericol, nici o primejdie, nici o anarhie în Biserică,—crezînd că şi lumea cea-laltă tot aşa va zice şi va face ca şi dînşii. Pe cînd dacă se păzeau ori se aparau, ca toţi oamenii, poate că ar scapat cu *obrazul curat* şi noi chiar am fi dorit aceasta, nu atît in interesul lor, ci al Instituţiei ce o reprezintă.

Totuşi au hotărît la urmă să dea o *Enciclică* pentru *liniştea credincioşilor*, recunoscînd prin aceasta deci implicit că credincioşii sunt tulburaţi de anarhia ce este—ceea ce mai sus tăgăduesc.

Până la apariţia în întregime a acestei enciclice, dăm din ea aici cîteva *mostre* de logică călugărească din cele ce am aflat până acuma.

Una: „Din moment ce acuzaţia de erezie *nu poate fi dovedită cu nimica, cele-lalte acuzaţiuni cad de la sine.*"

Auziţi? „Nu poate fi dovedită cu nimica"; dar de unde stiau asta dacă au făcut ca Struţul şi n'au vrut să vadă şi să asculte dovezile?! Apoi asta i logică de oameni de scaun la cap: (In acest caz)... „cele-lalte acuzaţii cad de la sine"—adică dacă nu se dovedeşte că-i eretic, deci-i moral; ca şi cum nu poate fi ereticul moral ori imoral, şi se ştie din istoria bisericească că au fost eretici şi morali şi imorali. Deci ce are aface erezia cu moralitatea. Curat vorba ceea: „Ce are a face scripca cu epurele" ori „Poarta ţarinei cu banii birului".

De aici nu urmează logic, că şi un creştin cu credinţa adevărată în Dumnezeu, numai de cît trebue a avea şi purtări morale. Se poate şi asta, dar se poate şi contrarul. Scriptura în multe locuri spune că ce foloseşte omului credinţa, dacă n'are şi fapte bune.

Două: Vor să declare în enciclică că „Consistoriul superior e canonic",—după ce tot ei declaraseră în scris mai înainte că-i „anticanonic" şi vor interveni pentru modificarea lui".

Trei: „Conflictul din Sinod este dezaprobat de *toată lumea*, de oare ce Preoţii din Capitală şi de aiurea au protestat."

Ar fi poate şi aşa, dar ar fi logic numai, dacă s'ar pune ca adevarata şi premisa, că preoţii aceia reprezintă pe toată lumea şi ideile ei.

Patru: Apoi ca oameni ce nu s consequenţi şi logici cu dînşii, „intervenţia eventuală şi deci numai *închipuită* a Patriarhului şi de pe acum o consideră *nulă şi neavenită*, cînd poate acesta (cu tot apelul ce s'a făcut la el) nici s'a gîndit s'o facă să vină, avînd în vedere autocefalia Bisericei noastre; dar recunosc ei singuri prin aceasta Patriarhului dreptul de intervenţie.

Din toată bolmojala şi învălmăşala asta anrhică şi nelogică, şi Ministrul Haret la bătrîneţe a devenit „mincinos" declarînd Sinodului că va lua el măsuri de represiune contra denunţătorilor preoţi, cari sunt învăţători şi au nereguli băneşti la băncile din satul lor. Ori s'a dovedit că aceasta nu-i adevărat, unul din ei nu este şi n'a fost nici odată învăţător, iar amîndoi n'au nici o neregulă bănească la băncile ce administrează.

Se ştie că a mai fost pe vremuri un Ministru cu o astfel de poreclă: „Toderiţă (Roseti) minciună". Acum 'şi are pereche în „Haret-minciună".

Asemene logică, asemene procedeuri, sant absolutiste, demne de autocaraţie, de infailibilitate a Papei; iar nu de o ţară constituţională şi democrată, unde totul trebue a se petrece şi cerne în faţa lumei şi la lumina zilei, iar nu la întuneric tăcînd şi făcînd şi închizînd ochi ca Struţul.

Iar acum aşteptăm în întregime vestita şi anunţata enclică a Sinodului, spre liniştirea noastră! Noi nu ne vom închide ochii, nici astupa urechile, nu vom considera-o ca *nulă şi neavenită*; ci vom ceti-o toată, numai să dea Dumneze să ne liniştească iar nu mai mult să ne tulbure prin lipsa de idei şi mai ales de logică! **Ezechil**

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Criza bisericească

— Un articol al d-lui profesor Rădulescu-Motru —

In „Noua Revistă Romînă" care va apare poimîne, d. profesor Răduleecu Motru, publică un articol asupra scandalului din Sinod intitulat: „Inceputul crizei bisericeşti", din care extragem următoarele judicioase observaţiuni:

Suprimarea discuţiei nu vine nici odată în folosul instituţiunii bisericeşti, căci discuţia care nu se face la lumina zilei nu este mai puţin vie şi plină de consecinţe, cînd se face pe ascuns. Indoiala, cum ştim prea bine, este moartea credinţei religioase, şi îndoiala se produce totdeauna cînd discuţia se suprimă.

In viaţa cealaltă a politicei laice discuţia se poate suprima adesea ori fără să aducă grave consecinţe, fiind-că viaţa aceasta se alimentează din alt-fel de interese dé cum se alimenta viaţa religioasă.

In politica laică, interesele sînt mai puţin profunde, dar în schimb sînt mai numeroase, şi discuţia suprimată într'o chestiune poate fi îndreptată în spre altele; şi cei mai îndemânateci oameni politici excelează tocmai în arta de a produce o diversiune de la discuţia care le este supărătoare.

In viaţa religioasă însă nu este cu putinţă diversiunea. Inaltul Prelat care prezidează Sf. Sinod nu este un oare care preşedinte de Cameră, căruia să i se poată aduce acuzări de ori şi ce natură, şi care să poată fi cu toate acestea acoperit sau uitat prin artificiul diversiunilor, ci el este în cugetul credincioşilor reprezentantul Bisericei, adică lumina sufletelor. Un preşedinte de Cameră poate aduce servicii reale în politică, ori cît de bine l'ar şti lumea că este păcătos la suflet; dar un Inalt Prelat nu poate fi în acelaş caz: păcatul lui nu trebue să l bănuiască măcar credinciosul! Alt-fel, în sînul Bisericei, pe care el o păstoreşte, se deschide drum hulei şi batjocurei.

In viaţa politică a lumei laice, se mai pot apoi suprima duşmanii, cum se suprimă şi discuţia lor, prin ameninţare. Un acuzator inoportun poate fi la rîndul său acuzat, iar publicul, pus să judece, pierde răbdarea şi trece la altele. In viaţa religioasă însă duşmanul suprimat devine martir, iar acuzarea adusă contra lui este considerată, cu anticipare, ca o calomnie care cere reparaţiune.

De toate aceste adevăruri n'a voit să ţină seamă Sf. Sinod al nostru! Procedarea faţă de acuzările precise ridicate de către Episcopul de Roman şi de către ceilalţi preoţi, nu are nimic într'însa din caracterul sfînt al vieţei bisericeşti, ci este o copie servilă a obişnuitelor procedeuri politice. S'a suprimat discuţia; s'au condamnat acuzatorii cei mici fără a fi judecaţi, şi s'au înscenat în contra lor tot felul de mişelii; acuzatorul cel mare a fost lăsat în pace; s'a pus la cale o vizită regală pentru a produce diversiune; s'au spălat pe mîini membri Sf. Sinod, întocmai cum fac oamenii politici cari se simt că nu sînt la înălţimea problemelor ce au de rezolvat; şi s'a mai decis încă redactarea unei encicliei către credincioşi! —probabil în stilul care funcţionarii din ministerul d-lui Haret obişnuesc să redacteze comunicatele de polemică prin „Monitorul Oficial".

In toate aceste acte ale Sf. Sinodului nu vedem nimic din darurile Sfîntului Duh, cu care ar trebui să fie înzestrat apostolii Bisericei lui Christ., ci vedem mai curînd abilitatea politicianului strîmtoare, calcul şi potriveală de pe mîine; vedem prea bine politica d-lui I. I. Brătianu şi Spiru Haret, nu vedem însă o soluţie demnă de Sf. Sinod!

Şi este regretabil, foarte regretabil.

In ţara aceasta, unde toate sînt de putinţă; unde caracterele se îmmlădiază ca şi firele de răchită, ce cresc pe marginile Dunării, mai persista totuşi în sufletele multora o credinţă, anume că: în afacerile bisericeşti nu toate sînt cu putinţă, şi că aci cine îndrăzneşte să facă potriveli dă peste o stîncă de granit. A dispărut acum şi aceeastă credinţă. La Sf. Sinod, ca şi peste tot locul, vîntul intereselor vremelnice culcă la pămînt şi tradiţie şi demnitate personală. Bisericile lui Christ este condusă în Romînia de cel dintîi politician improvizat, ministru de culte; acesta judecă ce este conform şi ce nu este conform cu sfintele canoane; acesta este în măsură să ia sub aripile sale protectoare pe cel mai de sus preot al ţărei!

Ce umilinţă pentru Sf. Sinod, şi ce descurajare pentru drept credincioşii romîni!

In ţara romînească, din anul 1910 toate acestea sînt îngăduite sub pretextul că ele sînt cerute de „raţiunea de Stat". Nici noi nu ne îndoim că o „raţiune de Stat" trebue să existe, pentru ca cea mai înaltă autoritate a Bisericei noastre să ajungă a fi aşa de îngenunchiată, dar în acelaş timp ţinem să amintim că de cîte ori,—în viaţa popoarelor,—„raţiunea de Stat" a dictat în afacerile spirituale turburările din Biserică nu s'au potolit ci mai rău s'au aţiţat.

Dacă noi, romînii, vom face excepţie de la această constatare istorică, aceasta nu va fi o probă de netemeinicia constatării istorice, ci o probă de superficialitatea credinţei noastre religioase.

Pe această superficialitate a credinţei noastre au contat probabil şi acei oameni politici cari au constrîns pe membrii Sf. Sinod să abdice de la autoritatea lor, în chipul cum au abdicat... A înghiţit el romînul multe, de ce dar n'ar înghiţi şi începutul unei crize bisericeşti!

C. Rădulescu-Motru

Litere-Ştiinţe-Arte

Solidaritate.—Un frumos şi interesant exemplu de solidaritate au dat directorii marilor scene pariziane, în chestia nedreptăţii ce s'a făcut marei artiste Sarah Bernhard. Se ştie că scriitorul Henry Bataille, cîştigînd de la ea 20,000 lei ca despăgubire într'o chestiune dramatică a aplicat sechestru pe veniturile teatrului ca şi pe mobilele proprii ale artistei. In contra acestui procediu brutal, cei trei mari directori de teatre, Albert Carré, Porel, Antoine, au telegrafiat Sarahei Bernhard o protestare declarîndu-se moralmente solidari cu dînsa şi amintind cît de mult îi datoreşte ei arta dramatică franceză.

In urma acestei manifestări se crede că Bataille va proceda mai delicat. Dacă nu din alte consideraţii, cel puţin de teamă să nu se trezească în faţa vre unei greve artistice tocmai acum cînd e vorba să i se monteze noua piesă: L'enfant de l'amour."

Tot e bună la ceva solidaritatea...

*

Un comitet de persoane marcante s'a constituit în Italia, în frunte cu senatorul filosof Beneditto Croce şi cu romancierul Fogazzaro pentru a ridica un monument lui Heinrich Heine în staţiunea balneară St. Lucca.

*

Stortingul scandinav a acordat o pensie anuală de 1600 coroane văduvei lui Bjoernson. Acesta n a lăsat decît foarte puţină avere.

*

Cunoscutul pictor parizian Albert Bernard a fost însărcinat de guvernul neerlandeze să decoreze pereţii palatului păcii în Haga.

*

Tabloul lui Camille Corot „Golirea cuiburilor păsăreşti" s'a vîndut la Londra cu preţul colosal de 272,400 mărci.

*

Cea mai nouă lucrare teatrală a lui Emile Verhaeren intitulată „Intoarcerea Helenei" va fi jucată la „Deutscher Teater" din Berlin înainte de a se juca piesa în original pe scenele belgiene şi cele franceze.

*

STRUNA Z LEI

Cum o să facă d. N. Iorga elogiul defunctului Tocilescu pe care l'a lovit cu călimările în cap?

Diverse ziare

Dac'aşa-i e obiceiul,
Nu pricep mirările...
Alţii luptă cu condeiul
El cu—călimările.

INFORMAŢII

❑ **După cum am mai anunţat manevrele regale vor fi făcute, anul acesta, de trupele corpului IV de armată.**

Manevrele vor avea loc în regiunea Iaşi—Roman—Vaslui.

❑ *Cu începere de Joi 25 a. c. ministerul domeniilor a prohibit exportul peştelui din bălţile statului. Aceasta în scopul de a se efteni peştele necesar consumaţiunei interne.*

❑ *Instructiva conferinţă pe care d-na Maria Buţureanu, apreciata institutoare şi literată, a ţinut'o în profitul Coloniilor Şcolare, a produs o reţetă de 323 lei şi 50 bani.*

❑ **Mişcare în magistratură.**—Consiliul superior al magistraturei s'a întrunit Mercuri şi a făcut recomandările în vederea complectărei locurilor vacante de la Casaţie.

S'a hotărît ca d. M. Iulian să fie numit procuror general la Casaţie în locul vacant, pe care-l suplineşte prin delegaţie d. Gr, Ştefănescu.

D. Cuculli va fi numit preşedinte al secţiei a II-a de la Casaţie, în locul d-lui N. Mandrea trecut la pensie.

In locurile d-lor Iulian şi Cuculli, vor fi înaintaţi consilieri d-nii Alecsiu şi Em. Anastasiu, de la Curtea de apel din Bucureşti.

❑ In zilele de 28 şi 29 Iunie va fi o expoziţie de desemn şi caligrafie, care va cuprinde lucrări de ale elevilor tuturor şcoalelor din ţară.

Expoziţia va fi aranjată în localul şcoalei comerciale din Ploeşti.

In vederea acestei expoziţiuni ministerul instrucţiunei a trimis un ordin circular tuturor şcoalelor din ţară, ca cel mai tîrziu pînă la 25 Iunie să trimeată lucrările elevilor.

❑ **Coloniile şcolare.**—Alaltă-erî, Joi 27 a. c., s'a dat o frumoasă serbare şcolară, la şcoala de băeţi No. 6 „C. Negri", de sub direcţiunea d lui Victor Munteanu, în folosul societăţei „Colonia şcolară" din Iaşi.

La serbare s'a asociat şi şcoala de fete No. 10, de sub direcţiunea d-nei Eugenie Dimitriu.

A asistat un numeros public şi d-nii: D. Sachelarescu, inspector şcolar şi N. Ionescu, revizor şcolar cl. I.

Venitul net a fost de *162* lei. S'a lansat şi liste de subscripţii, care rămîn deschise pînă la 24 Iunie scara — tot în folosul coloniilor şcolare.

❑ Din Cernăuţi ni se scrie că în pădurea Horecea au fost găsiţi împuşcaţi tinerii Valerian Popescu, de 25 ani, şi Maria Grosarde de 16 ani cari dispărusă încă de Luni.

Nefericiţii s'au sinucis din cauză că familia fetei se opunea la căsătoria lor.

❑ Prefectura judeţului a trimes un ordin autorităţilor comunale de pe marginea Prutului, ca să ia toate măsurile de aparare în vederea unei eventuale revărsări a apei.

❑ Revizoratul şcolar întocmeşte un tablou de numărul elevilor, care se vor prezenta la examenul de absolvire, care se va înainta ministerului instrucţiunii.

❑ † **Sofia Pennescu.** — *Astă-zi dimineaţa la orele nouă şi un sfert s'a săvîrşit din viaţă doamna Sofia Pennescu, născută Livaditi, distinsa soţie a d lui C. B. Pennescu, efor şi deputat.*

Bolnavă de mai multă vreme, doamna Pennescu s'a supus unei grele operaţiuni chirurgicale, care a fost efectuată ieri într'o clinică a spitalului sf. Spiridon, de domnul doctor Carnabel, de la spitalul Spiridoniei din Galaţi, asistat de d. doctor C. Mărzescu.

Decesul prematur al distinsei doamne va fi sincer regretat de acei foarte mulţi, cari au avut prilej să constate distinsele calităţi de suflet ale mult regretatei.

Luînd vie parte la marea nenorocire, trimitem soţului desolat, copiilor defunctei şi familiei, sincerele noastre condoleanţe.

Inmormîntarea va avea loc Luni.

❑ Azi dimineaţă la orele 6, regimentele Ştefan cel Mare, 7 roşiori, batalionul IV vînători şi escadronul de excortă au desfăşurat exerciţii de luptă între Rediul Tatar- Brezu şi pădurea Mărzeşti

La aceste exerciţii a luat parte şi d. general Tătărescu.

❑ Sumarul numărului de mîne din *Noua Revistă Romînă*, de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu Motru, este:

Noutăţi: Situaţia politică a romînilor din Ungaria.—Svonul despre revizuirea Constituţiei.—Revista Revistelor.

Politica: C. Rădulescu.—Inceputul crizei bisericeşti.

Chestiuni sociale: N. Em. Teohari.—Democraţia şi disciplina în şcoală.

Literatură: N. I. Apostolescu.—„Veneţia" în poezia romînească.

Note şi Discuţiuni: Al. Tzigara-Samurcaş.—Iarăşi plagiatul d-lui G. Murnu.

S. Mehedinţi.—O scrisoare.

G. Murnu. — Răspuns la scrisoarna d-lui Mehedinţi.

SPECTACOLE

❑ „Romanul a două surori" este titlul unei mişcătoare drame, care va rula astă-zi pe pînza cinematografului Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, al căruia program este cu totul nou astă-zi, mîine şi poimîne. E vorba d un tînăr, care după ce se reîntoarce din studii, se amorezează de o prietenă din copilărie, fără a şti însă că pe el îl iubea o soră a aceateia. Cînd cei doi tineri se căsătoresc, sora miresei, amorezată de tînăr moare ca o martiră a dragostei. Programul mai cuprinde o altă dramă senzaţională „Iubirea sinceră a luntraşilor", Primăvara, după natură, precum şi o serie de comedii: Isprăvile unui beţiv, In totdeauna cavaler, toate interpretate de cei mai eminenţi artişti ai Parisului. Mai sunt apoi o serie de piese sportive, umoristice şi instructive.

DIVERSE

— D. Const. Vuza, licenţiat în teologie, va ţinea mîine, la orele 5 jum., o conferenţă la societatea culturală „Viitorul" (aula seminarului Veniamin).

D-sa va vorbi despre: „Rolul bisericei creştine în desvoltarea culturală a satelor.

— Examenele de fine de an la conservatorul de muzică şi declamaţie, vor începe Marţi şi vor dura pînă la 10 Iunie.

— Duminecă, 6 Iunie, va avea loc în sala Teatrului Regal (foasta sala Pastia), o frumoasă serată dansantă, organizată de către Societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi.

— Societatea de bine-facere „Cuza-Vodă", organizează o frumoasă serbare pentru seara zilei de Simbătă 5 Iunie, la grădina berăriei „Zimbru".

Vor fi diferite distracţii şi bal. Regina serbării va primi un frumos ceas, cumparat de soc., de la magazinul Iosef Lazăr.

retutindeni şi întrebuinţaţi ca
MASA HIGIENICA
— NUMAI —
ineralizate „SINTEZA"
Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
PREPARATE DE
Doctorul RATIANU
tatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi
sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chi-
c în apele minerale naturale. — Composiţia lor fiind constantă rivalizează
el, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel
— SALVAREA —
ase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoane-
nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.
IUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —
expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —
sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —
Coloniale şi delicatese ERMACOV Piaţa Unirei
ază contra ramburs în toată ţara

Ultime INFORMAȚII

M. S. Impăratul Germaniei, care subvenționează, din caseta Sa particulară biserica protestantă din Iași, a mărit acea subvenție cu o mie mărci anual.

De la ministerul de interne au sosit ieri fonduri secrete pentru a accelera entusiasmul membrilor clubului, cari, cu toată reducerea de 50% ce a fost acordată pe C. F. n'au voit să plece la București.

Banii au fost încredințați d-lui Ath. Gheorghiu, deputat, care a constatat, spre marea lui mirare, că nici cu drumul plătit, nu vor să meargă la București.

De aceea s'a recurs la fel de fel de tipuri cari vor reprezenta „Iașul liberal" la pretinsul congres.

*

După o ultimă hotărire vor lua cuvîntul mîine și domnii: M. Ferekide și G. Panu.

Mai ales acesta de pe urmă, ca autor al ultimelor articole din Săptămîna, *se potrivește minunat să vorbească la „congres"*

Administrația comunală a convenit să facă transacție cu societatea concesionară a luminei electrice—în condițiunele foarte onероase pentru comună, despre cari am vorbit la timp.

Consiliul comunal a fost convocat să se întrunească în ziua de 2 Iunie spre a vota oneroasa transacție.

Cerem ca textul transacției să fie publicat înainte de a fi votat de consiliu.

O anchetă se urmează de ieri la o instituție militară din Iași.

Domnii coloneli Merișescu și Nestorian au fost însărcinați de ministru să facă acea anchetă.

In consiliul de miniștri de Mercuri, s'a discutat și concediile miniștrilor.

Cel întâiu ministru care va pleca în concediu, va fi d. V. G. Mortzun, care va pleca pentru 25 de zile la Carlsbad.

Statistica știutorilor de carte — *La ministrul instrucțiunii publice s'a terminat întocmirea statisticei știutorilor de carte și peste cîte-va zile se va da publicității.*

Această statistică este interesantă din mai multe puncte de vedere și anume:

Cota neștiutorilor de carte pe întreaga țară este de 60 la sută. Se observă că județele în care revolta țărănească a fost mai violentă, sunt acele în care sunt mai mulți neștiutori de carte și anume: județele Vlașca și Teleorman din Muntenia și județele Dorohoi și Botoșani din Moldova.

Județele în care sunt cei mai mulți știutori de carte sunt județele: Covurlui și Brăila.

Se mai constată că numărul știutorilor de carte a sporit în mod considerabil cu începere de la 1898.

In chestia furtului de la d. Bogonos.—Am aratat eri, că Vasile Pelin, servitorul d-lui Bogonos, a declarat că el e autorul îndrăznețului furt, comis Duminică noaptea la locuința d-lui Bogonos.

Pelin spunea eri că ar fi ascuns caseta ce a furat'o din lada de fier, la o vară a sa, Aneta Gheorghiu, din strada Țicău. Cu toate perchezițiile însă și cu toate cercetările ce s'au făcut la locuința arătată de Pelin, nu s'a găsit nimic. El pretindea la început că ar fi îngropat caseta în grădină. Se crede însă că a-caseta a fost un truc al lui Pelin, pentru a fi dus acolo, iar apoi să fugă.

Azi Pelin, fiind din nou interogat, a negat totul și a început din nou să tăgăduiască că el ar fi comis furtul. Intrebat de ce a declarat eri în sensul că el e autorul, Pelin a spus că a făcut'o în scopul de a fi scos din arest și dus la locul unde pretindea el că a ascuns banii, iar de acolo să poată fugi, după cum a și încercat.

După cum se vede, adevărul n'a fost încă stabilit în această afacere.

Cercetările continuă.

Serviciul statistic dela prefectura județului va înainta ministerului domeniilor probe de cereale din recolta anului acestuia, pentru a fi analizate la institutul agronomic de pe lîngă acel minister.

Casa școalelor a trimes revizoratului școlar o circulară, prin care cere ca, ori de cîte ori va inspecta pe învățători, să-i chestioneze și asupra diferitelor ordine ce li s'au trimes de minister în diferite afaceri.

Absolvenții clasei a 6-a de la școala Normală „Vasile Lupu":

Bogdan D. Ioan, Bolboros T. D., Căluian Gh. Neculai, Cosnicescu V. C. Dimitriu S. P., Fumu Gr. C., Georgescu V. Gh. Grosu M. Vasile, Hodîrcă Gh. C., Leonte V. C., Nantu L. David, Niculescu G. Emil, Niculiu G. Vasile, Popescu A. I., Popescu I. Gh., Suceveanu V. I., Sîrban G. Gh., Stirbu D. Vasile, Țighiliu V. Gh., Urzică Xen. C., Urzică Xen. Dim., Zaharia C. Ion.

Din seria lui 1908 (909)

Enășescu V. C., Tanasă V. C.

Dintre absolvenții Seminarului Veniamin Kostache se hotărîse a se înscrie 15 elevi la examenul de capacitate pentru școlile Normale.

Probabil că abia 4 vor trece de fapt acest examen, care începe la 1 Iunie.

D. Octavian Tănăsescu, imgiegat auxiliar cl. II la ad-ția financiară, a fost avansat cl. I.

Marți seara consiliul de higieă al orașului se va întruni în ședință ordinară avînd de discutat mai multe chestiuni.

La 1 Iunie se începe examenele de absolvire la Seminariul „Veniamin Costache".

Ministerul a numit, pentru acest examen, următoarea comisiune: d. N. Dorotescu, profesor la facultatea de teologie, președinte; păr. Pavel Savin, pr. I. Gotcu, d-nii I. Popescu-Mușata și Gh. Gheorghiu, membri.

De și examenul elevilor de curs primar pregătiți în particular începe la 1 Iunie, totuși până astă-zi n'au sosit încă de la minister comisiunile examinatoare.

Consiliul permanent al instrucțiunei. care judecă astă-zi pe d-nii profesori Em. Bardasare și A. D. Atanasiu, din Iași, se compune din d-nii: St. Ioan, Țițeica și Miculescu.

Acuzarea o va susținea d. inspector St. Sihleanu, iar apararea d. C. Rădulescu Motru.

In ședința de eri a consiliului comunal, s'a discutat chestiunea dacă să se admită direcției tramvaiului prelungirea variantelor din străzile Carol și Golia, hotărîndu-se ca membrii consiliului să facă o descindere la locurile indicate, pentru a se constata dacă aceste prelungiri n'ar împedeca circulația.

In astă-seară întreg reg. 7 roșiori din localitate, sub conducerea d lui colonel Călinescu, va face exerciții de imbarcare de noapte.

Astă-zi a avut loc la institul Notre Dame de Sion, o serbare intimă dată de elevele institului cu ocazia patronului directoarei școalei.

Dimineață a avut loc producția muzicală și teatru, iar după amiază petrecere între eleve.

D. dr. Hackmann, consul al Austriei în Constanța, va fi transferat în aceiași calitate la Iași.

D. dr. Hackmann este un nepot al defunctului Mitropolit al Bucovinei.

Primul președinte al tribunalului Iași, chemat telegrafic de ministru, a plecat ieri seara la București.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a trimes tuturor stariților mănăstirilor din eparhia Moldovei o circulară, prin care le reînoiește ordinul dat anul trecut, relativ la stabirea în mînăstire pe timverei a mirenilor.

D. N. Ionescu, revizorul școlar, va inspecta zilele acestea școlile primare din localitate.

Astă-noapte o ploaie torențială însoțită de grindină căzînd pe teritorul mosiei Gănești, a stricat aproape 50 la sută din recoltă.

De asemenea la Prigoreni grînele au fost pătulite la pămînt.

In schimb ploaia a făcut mult bine porumbului și pășunelor.

Membrii consiliului comunal se vor întruni din nou în cursul săptămînei viitoare, pentru a lua mai multe hotăriri.

Judiciare.—Camera de punere sub acuzare a respins cererea de eliberare făcută de Berenghi, fostul director al Băncei Populare din Răducăneni; d'asemenea și cererile identice făcute de faliții Herșcovici și Grünștein.

— Moise Șaim reclamase contra giuvaergiului Leon Mayer, că l'ar fi înșelat cu prilejul vînzărei unor bijuterii.

Apelul la Cameră al lui S. Moise a fost respins.

— Cavalerul Cajetan de Zadarovici, girase o cambie pe sumă de 25,000 lei, care fusese scontată de Carol Seltzer.

Curtea de Apel s. II-a, în audiența de ieri, a anulat protestul ca nefiind făcut în regulă, scoțînd din cauză pe cavalerul Zadarovici.

— De la o joacă s'au luat la ceartă și pe urmă la bataie, băieții Ciudin și Chitic, de cîte de 15 ani fie-care. In urmă, Ciudin lovi greu pe Chitic, care a sucombat în satul Vineșești, județul Fălciu.

Precocele criminal a fost dat judecății.

— Desbaterile în procesul falimentului Weinștein, cari a durat mai multe zile, s'au terminat ieri la s. I-a a tribunalului.

Pronunțarea la 4 Iunie.

Revoluția cea mare din Paris, în care se desfășoară o aventură secretă a Reginei Marie Antoinette, este o superbă reconstituire cuprinsă în noul program al cinematografului Pathé Freres (grădina Bragadiru) de astă-seară Sîmbătă 29 Mai. Iată în cîte-va titluri conținutul acestui sujet: Regina în incognito la Bal Mascat.—Un bal mascat la Opera din Paris în 1880.—Regina și prefectul de poliție. — In toiul marii revoluțiuni din 1793.—Ultimele zile ale reginei.—Eu te voiu salva, Majestate!—Drumul spre eșafod —încercare neisbutită—Salvatorul asasinat, regina decapitată.

Programul conține apoi un interesant sujet: Musafirii văzduhului. Cinematografiați în zbor, prietenii noștri inaripați ne lasă să străbatem în intimitatea lor, și se desfășoară minuțios înaintea ochilor noștri viața în cele mai gingașe tablouri, cînd ele străbat văzduhul, prin desișul arborilor, la malurile mărei, pe stîncile singuratice etc. Numai cinematograful ne poate reda această pitorească viață aeriană sau acuatică a păsărilor atît de drăgălașe.

Vederi după natură, multe comedii reușite, piese teatrale excelent interpretate sunt de asemenea încorporate în splendidul program de astă seară Sîmbătă 29 Mai al teatrului cinematografic din grădina Bragadiru.

Mîne Duminică Matineu la 4 ore, mîne seară reprez., obișnuită la grădina Bragadiru.

Luni 31 Mai program nou, cuprinzînd și Microbul febrei recurente (Spirilul lui Obermeyer) —o urmare la seria „Cinematografia microbilor."

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 29 Mai

D. general Manu reîntră în politică

București.—Probabil ca o urmare a audienței ce-a avut-o la Palat, d. general Manu, care de atîta vreme stătea retras de politică, s'a hotărît să reintre în activitate.

D. general Manu va asista la inaugurarea clubului conservator din Alexandria, culcușul seu politic și va face ca, președinte să fie ales d. Dărăscu, unul din intimii săi prietini politici.

Politica generalului Manu se va manifesta și prin publicitate, prin apariția, în Alexandria, a unui ziar al cărui titlu va tălmăci rostul politicei generalului.

Ziarul, care va fi pus sub direcținnea d-lui Pascali, fost magistrat, se va numi „Concentrarea".

De la audiența d-lui Manu

București.—Asupra audienței pe care d. general Manu a avut-o la Palat se păstrează, în mod natural, cel mai strict secret. Totuși a transpirat, că, atingînd chestia situației partidelor conservatoare, M. S. Regele ar fi zis generalului:

— Partidul conservator are, după știința Mea, patru șefi: domnii Carp. Cantacuzino, Take Ionescu și Marghiloman.

D. Carp Mi a vorbit ca șef al partidului; iar d. Cantacuzino Mi-a declarat, că preia d-lui garanția, că partidul conservator va putea guverna în liniște.

Se pare că aceste declarațiuni ale M. S. l'au determinat pe d. Manu să reîntre în politică și anume, ca propagator al ideei de a concentra elementele conservatoare.

Congresul medicilor

București. — Astă-zi, la ora 2 p. m. s'a deschis în Capitală, congresul medicilor din întreaga țară.

D. dr. Talbure a deschis congresul, ținînd o cuvîntare prin care arată necesitatea reformei sanitare.

Ciuma la Odessa

București.—O telegramă din Odessa anunță că la autopsia ce s'a făcut eri unui individ, care încetase din viață, s'a constatat că acesta a murit de ciumă bubonică.

In vederea întrunirei liberale

București.—O consfătuire a avut loc, aseară acasă la d. Ionel Brătianu, în vederea întrunirei de mîine a liberalilor.

S'a hotărît în mod definitiv cine să ia cuvîntul, modificîndu-se lista oratorilor, care fusese întocmită mai înainte.

Vor vorbi d-nii: Ionel Brătianu, Emil Costinescu, M. Ferekyde, Nacu, Titu Frumușeanu, Georgel Mîrzescu, C. Vernescu, Duca și C Banu.

A produs o vie impresie faptul că nici unul din generoși n'a fost pus pe lista oratorilor. Se zice că aceștia au hotărît să vină mîine în sala întrunirei și cînd vor vorbi miniștrii să întrerupă și să ceară modificarea constituției și introducerea votului universal!

Se afirmă de asemeni că d. N. Gane, de la Iași, a refuzat să mai ia cuvîntul. După cum se vede, mulți fruntași, din diferite, orașe, cum sunt: d. Iarca cu amicii sei din Buzău, Stoicescu, cu amicii din Prahova, I. Isvoreanu din Tg.-Severin etc., au hotărît să se abțină de la întrunirea de mîine.

Conflictul din Craiova

Craiova.—Un conflict a avut loc între d. Constantinescu Jiu, ziarist și avocat și între d. prim-procuror Bănescu.

D. Constantinescu-Jiu care asista pe un comerciant, intrase în sala parchetului, primul procuror l'a invitat să părăsească sala. D. Constantinescu s'a opus și atunci a fost trimis la cabinet tul judecătorului de instrucție, pentru a fi cercetat de ultraj.

Judecătorul de instrucție însă l'a pus în libertate.

DUMA

Petersburg.—Duma a adoptat prin 164 voturi contra 23, proectul de lege privitor la Finlanda.

In numele Octobriștilor, d. Glejbow a declarat că acest proect nerespectînd autonomia Finlandei în afacerile interne octobriștii vor vota contra proiectului. Rezultatul votului a fost primit cu aplauze.

Prînz de gală

Belgrad.—Un prînz de gală a avut loc eri la palat, la care au asistat regele Petru, principile moștenitor Alexandru și principile moștenitor al Turciei cu o suită, precum și ministru și înalții funcționari, șefii misiunilor streine.

La miezul nopții, principile turc va pleca la Sofia.

Un asasinat politic

Constantinopol.—Astă noapte Ahmed Samin, redactor șef al ziarului „Sadai-millet" a fost ucis cu focuri de revolver în Stambul, în apropierea podului Samin, pe cînd se reîntorcea cu un prieten de la redacție.

Ucigașul s'a făcut apoi nevăzut.

*

Constantinopol—Uciderea lui Samin e considerată în genere ca un asasinat politic. Părinții și rudele lui Samin cerînd cu insistență ca înmormîntarea cadavrului său să aibă loc mîine, poliția de teama manifestațiilor a forțat azi după amiază poarta baricadată a casei lui Samin, a răpit cadavrul și la îmormîntat fără slujba religioasă, ceia ce a impresionat mult pe mahomedani.

Din Turcia

Constantinopol.—Ziarul „Tanin" declară că, după desmințirile date de regele Greciei, nu mai trebuie să se ia măsuri contra Greciei.

După cele ce spun ziarele, la Smirna boicotarea mărfurilor grecești a luat o formă violentă. Cretanii mahomedani au parcurs străzile, silind pe greci să închidă prăvăliile. Hamalii și căruțașii de aci încep boicotarea vaselor grecești.

GRĂDINA BRAGADIRU

Cinematograful Pathé Frères

Cel mai perfecționat Cinematograf din lume

Sîmbătă 29 Mai 1910

REPREZENTAȚIE EXTRAORDINARA

Cel mai frumos și mai superb program

O aventură secretă a Reginei Marie Antoinetta

O grandioasă reconstituire din epoca nefericitei regine, în care se oglindesc timpurile de teroare ale marei revoluții franceze.

Musafirii văzduhului, din viața aeriană; **Pescuitul în Australia,** splendide scene după natură; **Pe povârniș,** mare piesă teatrală, etc., etc.

De inchiriat două apartamente la Aleea Prinoipesa Maria, unul compus din 5 odăi și altul compus din 4 odăi.

Indurerații părinți: Constantin și Elena Crețu; frați și surori, au durerea să anunțe încetarea din viață a prea iubitei lor copile și surori

†

ANETA

în vrîstă de 19 ani

Corpul regretatei a fost depus la „Eternitatea". Inmormîntarea va avea loc mîine, Duminecă, ora 5 p. m.

Rugați-vă pentru ea!

ANUNCIU

Se aduce la cunoștința celor interesanți că subscripțiunile pentru acțiunile **Societății Govora-Călimănești** se primesc în zilele de 8, 9 și 10 Iunie și de Banca Agricolă sucursala Iași, Strada Ștefan cel Mare No. 38.

Doritorii de a adera la această subscripțiune sunt rugați a se presinta în zilele mai sus indicate în birourile Băncii Agricole Sucursala Iași pentru efectuarea subscrierii și facerea vărsămintelor respective.

Prospecte și ori-ce informațiuni cu privire la condițiunile de subscriere se pot lua lua zilnic de la Banca Agricolă Sucursala Iași

Banca Agricolă

Sucursala Iași

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar, secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor, Str. Sf. Theodor 36

Sala Teatrului Regal

(FOST PASTIA)

Duminică 6 Iunie 1910

va avea loc o frumoasă

Serată DANSANTA

= DE PRIMAVARA =

Organizată de

Societatea „UNIREA" a lucrătorilor-tipografi

LAXIN

Bonboane purgative

din fructe

UȘOR DE LUAT DE COPII ȘI ADULȚI

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constipatiei, Leneviei intestinale, Hemoroizilor, Congestiunei, Migrenei, etc.

Prețul unei cutii LEI 1.75

Depozit la toate farmaciile și drogueriile

Depozit general Farmacia Rothbard-Iași

Tănăr, fost 8 ani în unul din cele mai mari birouri din țară, cunoscînd corespondența **romînă** și **germană** precum și toate lucrările de birou caută post.

A se adresa la administrația acestui ziar.

ANUNCIU

Jockey-Club din Iași, voind să facă un hipodrom, tribune zidite și grajdurile necesare pentru 40 cai, plătite cu amortisare, publică spre cunoștința d-lor antreprenori, spre a'și înainta ofertele pînă la 15 Iunie a. c.

Pentru detalii a se adresa la Jockey Club, strada Carol.

Comitetul JOCKEY-CLUB

Debitul Fermelor Badareu și dr. Manolescu

Strada de Sus No. 189 (lîngă Piața Sf. Spiridon)

Se găsesc în fie-care zi, proaspete și de cea mai bună calitate:

		L.	B
Lapte nesmîntînit	litru	0.	25
„ smîntînit	„	0.	50
Smîntînă dulce	„	2.	00
Unt pentru cafe	kgr.	4.	50

Gheaţă! Lipsa de Ghiaţă înlăturată Gheaţă!

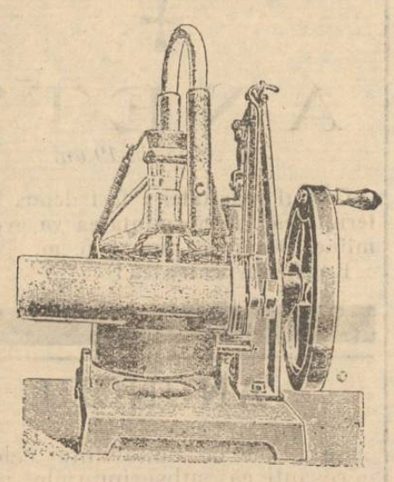

Cea mai bună maşină de Ghiaţă din lume de manipulat cu mîna sau Motor „RAPID“

In 5 minute Gheaţă şi în 3 minute băuturi răcoritoare

Prepararea Gheţei aproape gratis. — Gheaţă fără microbi

De intrebuinţat: *La case particulare, la cafenele, la cofetării, la băcănii, la birturi, în spitale, pe vapoare, pe moşii şi ori unde în ori-ce climă şi la ori-ce temperatură*

Nefuncţionarea Maşinei exclusă

N'are nevoe de reparaţiuni

Un copil de 10 ani póte manipula maşina

Maşina se poate vedea funcţionând la: **„Banca Fortuna“**

— BUCUREŞTI, Strada Lipscani No. 10 —

Demonstrator: D-l **G LEONIDA**

Preţul maşinei complecte **LEI 320**, franco la ori ce gară, fără vamă! Condiţiuni de plată: **LEI 100** la comandă, restul Ramburs, timpul de predare 20 de zile de la primirea comandei. **Nu confundaţi această maşină cu altele care funcţionează cu diferite săruri costisitoare.**

Devize pentru instalaţiuni speciale cu producţiuni zilnice de la 500—20.000 Kgr. la cerere.

— Căutăm reprezentanţi în provincie —

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

FABRICA DE CARAMIZI

cu aburi şi cuptor sistematic

lîngă abatorul comunei Iaşi, legată cu reţeaua tramvàiului electric

Fabrica de tuburi de beton în ciment

(Şoseau Arcu 11 | 19)

Proprietatea fraţilor RAMEDER

Recomandă produsele ei, ca: cărămizi presate şi tuburi de ciment, în ori-ce diametru şi dimensiune.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia“ strada Primăriei No. 27

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA“

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,[illegible]92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228. 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 880 Milioane de franci.

Societatea „ANKER“ încheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa I-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la 10 (23) Iunie 1910

Se poate cîştigă în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8 Una optime	Lei	1,50
1/4 Un sfert	Lei	3,00
1/2 Una jumătate	Lei	6,00
1 Loz întreg	Lei	12,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
1,50	3 lei	6 lei	12 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.